

شما هم می‌توانید انجیل را درک کنید

نگاهی اجمالی به عهد عتیق

پیدایش - ملاکی

دکتر باب آتلی

پروفسور بازنشسته علم هرمنوتیک

(علم تفسیر کتاب مقدس)

BIBLE LESSONS INTERNATIONAL, MARSHALL, TEXAS

۲۰۰۲ (بازبینی شده در سال ۲۰۱۰)

فهرست مطالب

I	راهنما برای مطالعه صحیح کتاب مقدس.....	۴
II	کلام آغازین.....	۱۰
	A. معنی واژگانی که بیشتر استفاده می‌شوند.....	۱۰
	B. چرا عهد عتیق را مطالعه می‌کنیم.....	۱۰
	C. چگونه عهد عتیق را مطالعه کنیم (انجیل) برخی اول کاربردی در تفسیر.....	۱۰
	D. نقشه ابتدایی شرق نزدیک باستان آنگونه که به عهد عتیق مرتبط می‌گردد.....	۱۱
	E. دوره زمانی ابتدایی عهد عتیق.....	۱۱
III	تورات	
	A. آشنایی با پیدایش.....	۱۹
	B. آشنایی با خروج.....	۳۱
	C. آشنایی با لاویان.....	۳۹
	D. آشنایی با اعداد.....	۵۲
	E. آشنایی با تثنیه.....	۵۸
IV	پیامبران پیشین	
	A. آشنایی با یوشع.....	۶۵
	B. آشنایی با داوران.....	۷۲
	C. آشنایی با روت.....	۷۸
	D. آشنایی با اول و دوم سموئیل.....	۸۲
	E. آشنایی با اول و دوم پادشاهان.....	۹۰
V	پادشاهی سلطنت‌های جدا شده.....	۱۰۴
VI	مکتوبات	
	A. آشنایی با اول و دوم تواریخ.....	۱۰۷
	B. آشنایی با عزرا.....	۱۱۲
	C. آشنایی با نحمیا.....	۱۱۸
	D. آشنایی با استر.....	۱۲۴
VII	آشنایی با حکمت ادبی.....	۱۲۹
	A. چاه‌سرایب عبری.....	۱۳۲
	B. کتاب‌ها	
	آشنایی با ایوب.....	۱۳۴
	آشنایی با مزامیر.....	۱۴۱
	آشنایی با امثال.....	۱۴۹
	آشنایی با جامعه.....	۱۵۴
	آشنایی با غزل غزل‌ها.....	۱۵۹
VIII	پیامبران اصلی	

A. آشنایی با نبوتِ عهدِ عتیق ۱۶۵

B. کتاب‌ها

آشنایی با اشعیا ۱۶۹

آشنایی با ارمیا ۱۸۷

آشنایی با مرثی ارمیا ۱۹۳

آشنایی با حزقیال ۱۹۸

آشنایی با دانیال ۲۰۴

IX. پیامبران کوچک

آشنایی با هوشع ۲۰۹

آشنایی با یوئیل ۲۱۴

آشنایی با عاموس ۲۱۹

آشنایی با عوبدیا ۲۲۶

آشنایی با یونس ۲۳۲

آشنایی با میکاه ۲۳۷

آشنایی با ناحوم ۲۴۲

آشنایی با حَبَقُوق ۲۴۷

آشنایی با صفنیا ۲۵۱

آشنایی با حجی ۲۵۵

آشنایی با زکریا ۲۵۹

آشنا با ملاکی ۲۶۴

راهنما برای مطالعه صحیح کتاب مقدس:

جستجوی شخصی برای حقیقت اثبات پذیر

آیا می‌توانیم حقیقت را بشناسیم؟ حقیقت در کجا یافت می‌شود؟ آیا می‌توانیم از طریق منطق آن را به اثبات برسانیم؟ آیا مرجع نهایی وجود دارد؟ آیا اصول مطلق وجود دارند که بتوانند زندگی ما و جهان ما را هدایت نمایند؟ آیا زندگی معنایی دارد؟ چرا در این دنیا هستیم؟ به کجا خواهیم رفت؟ این سوالات - سوالاتی که همه افراد معقول به آن می‌اندیشند - تفکر بشر را از بدو زمان به خود داشته است (جامعه ۱: ۱۳-۱۸، ۳: ۹-۱۱).

جستجوی خود را برای «محور یکپارچه سازنده» در زندگی به خاطر دارم. در کوچکی به مسیح ایمان آوردم و این بیشتر بخاطر شهادت اعضای اصلی خانواده‌ام بود. در سنین بزرگی سوالاتم در باره خود و دنیای من بیشتر شدند. کلیشه‌های ساده فرهنگی و مذهبی، به تجربیاتی که با آنها روبه‌رو می‌شدم یا در باره آنها می‌خواندم، مفهومی نمی‌بخشیدند. آن روزها دوران سردرگمی، جستجو، اشتیاق و اغلب یک احساس نومیدی در مواجهه با دنیای بی‌احساس و مشقت‌باری بود که در آن زندگی می‌کردم.

بسیاری ادعا می‌کردند جوابهایی برای این پرسشهای اساسی دارند، اما پس از پژوهش و تعمق پی بردم جوابهایشان بر این مبانی بود: (۱) فلسفه‌های شخصی، (۲) اسطوره‌های باستانی، (۳) تجربیات شخصی یا (۴) فرافکنیهای روانی [انکار ناآگاهانه افکار و احساسات خود و نسبت دادن آنها به دیگران]. نیاز به مقداری عوامل تایید کننده، تعدادی ادله و براهین، و نظریاتی منطقی داشتیم تا دیدگاه جهانی خود و محور یکپارچه کننده و دلیل زندگی ما بر مبنای آنها بگذارم.

اینها را در مطالعات خود در کتاب مقدس پیدا کردم. شروع به جستجوی شواهد برای اعتبار کتاب مقدس نمودم، و پاسخ را در اینها یافتیم: (۱) اعتبار تاریخی کتاب مقدس مطابق تایید علم باستان‌شناسی، (۲) صحت پیشگوییهای عهد عتیق، (۳) وحدت پیام کتاب مقدس در طول هزار و ششصد سال تالیف آن، و (۴) گواه شخصی کسانی که در اثر تماس با کتاب مقدس زندگیشان برای همیشه تغییر یافته است. مسیحیت به عنوان نظام یکی شده ایمان و باور، قادر است جوابگوی سوالات پیچیده زندگی انسان باشد. این موضوع نه تنها چارچوبی منطقی به ارمغان آورد، بلکه جنبه تجربی ایمان کتاب مقدسی، به من شادمانی احساسی و استواری بخشید.

تصور کردم آن محور یکپارچه سازنده زندگی - مسیح را، آن طور که توسط کتاب مقدس شناخته می‌شود - یافته‌ام. شغفی ذهنی و تخلیه احساسی به من دست داد. اما هنگامیکه داشت برایم روشن می‌شد چه تفسیرهای گوناگون و عدیده‌ای از این کتاب - حتی گاه در میان کلیساها و مکاتب فکری یک فرقه - مورد طرفداری و حمایت می‌باشند، شوک و دلشکستگی به من دست داد که تا به امروز بیادم است. اثبات الهام و اعتبار کتاب مقدس پایان کار نبود بلکه آغاز آن بود. چگونه می‌توانم تفاسیر متنوع و متضاد بسیاری بخشهای مشکل کتاب مقدس را تایید یا رد کنم که توسط مدعیان اقتدار و اعتبار آن بودند؟

این کار، هدف زندگی و سیاحت ایمان من شد. می‌دانستم ایمان به مسیح، (۱) به من آرامش و شادمانی عظیمی بخشیده بود. در حین نسبی گرایهای فرهنگ من (پست مدرنیته)، (۲) دگم اندیشی و مطلق انگاری نظامهای متضاد مذهبی (مذاهب جهان) (۳) و خود بینی فرقه‌های کلیسایی، ذهن من مشتاقانه دنبال اصولی مطلق بود. در جستجو برای راههای صحیح تفسیر ادبیات باستانی، با تعجب متوجه شدم خود من پیش داوریهایی تاریخی، فرهنگی، فرقه کلیسایی و تجربی داشتیم. کتاب مقدس را اغلب تنها به منظور محکم سازی دیدگاه خود خوانده بودم. از آن به عنوان یک منبع آموزه مطلق برای حمله به دیگران استفاده می‌کردم و با این کار نا امنیها و کمبودهای خود را از نو تایید می‌نمودم. هنگامی که متوجه این کار خود شدم برایم بسیار دردآور بود!

اگر چه هرگز نمی‌توانم کاملاً عینی‌گرا باشم، می‌توانم کتاب مقدس را به طرز درست‌تر مطالعه کنم. می‌توانم پیش داوریهایی خود را از این طریق که آنها را شناسایی کنم و قبول داشته باشم که وجود دارند، محدودیت ببخشم. هنوز از آنها کاملاً آزاد نشده‌ام، اما با ضعفهای خود مواجهه کرده‌ام. مفسر، اغلب بدترین دشمن مطالعه صحیح کتاب مقدس است.

اجازه بدهید تعدادی از پیش فرضهای خود را که در مطالعه‌ام از کتاب مقدس دخیل می‌کنم، فهرست نمایم تا شما خوانندگان، آنها را همراه من بررسی نمایید:

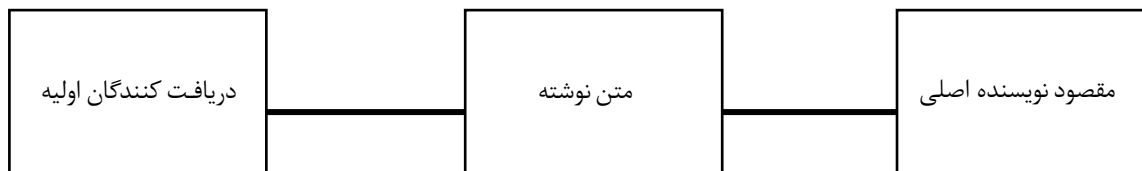
۱. من ایمان دارم کتاب مقدس، یگانه الهام خدای واحد حقیقی است که در آن خود را شناسانیده است. از این رو تفسیر باید با توجه به مقصود نویسنده اصلی الهی (روح خدا)، از طریق نویسنده بشری در زمینه خاص تاریخی انجام شود.
۲. من ایمان دارم که کتاب مقدس برای مردم عادی نوشته شده است - برای همه مردم! خدا از روی لطف و مرحمت خود با ما به روشنی در چهارچوب تاریخی و فرهنگی سخن گفته است. خدا واقعیت را پنهان نمی‌کند - او مایل است ما بفهمیم. از این رو کتاب مقدس باید با در نظر گرفتن زمان خود آن، و نه زمان ما تفسیر گردد. کتاب مقدس نباید برای ما مفهومی داشته باشد که هرگز برای آنان که در ابتدا آنرا می‌خواندند یا می‌شنیدند، آن مفهوم را نداشته است. کلام خدا برای ذهن فرد عادی قابل درک است و اشکال و اسلوب تفهیم و تفاهم معمول مردم را به کار می‌گیرد.
۳. من ایمان دارم کتاب مقدس پیام و هدف یگانه دارد. با خود متضاد و مغایر نیست - اگر چه قسمتهایی از آن مشکل هستند و در ظاهر متفاوت، اما در واقع همخوان می‌باشند. بنا براین، بهترین مفسر کتاب مقدس، خود کتاب مقدس است.

۴. من ایمان دارم که هر بخش کتاب مقدس (به استثناء پیشگوییها) دارای یک مفهوم و تنها یک مفهوم است که بر پایه مقصود نویسنده اصلی و وحی یافته می‌باشد. گرچه هرگز نمی‌توانیم مطلقاً مطمئن باشیم مقصود نویسنده اصلی را می‌دانیم، بسیاری از شاخصها، نشانگر آن می‌باشند:

- a. ژانر (نوع ادبی) انتخابی برای ارائه پیام
- b. زمینه تاریخی و/یا موقعیت خاص که موجب نوشتن گردید
- c. چهارچوب ادبی کل کتاب و نیز هر واحد ادبی
- d. طرح متن (طرح کلی) واحدهای ادبی، آن طور که با تمامی پیام ارتباط پیدا می‌کنند
- e. خصیصه‌های دستوری ویژه که برای بیان پیام به کار رفته‌اند
- f. واژگان انتخابی برای ارائه پیام

مطالعه هریک از این موارد، موضوع مطالعه ما از یک بخش می‌گردد. پیش از آنکه اسلوب خود را برای مطالعه صحیح کتاب مقدس توضیح دهیم، اجازه دهید برخی روشهای نامناسب کاربردی امروز را توصیف نمایم - روشهایی که این قدر باعث گوناگونی در تفاسیر شده‌اند و در نتیجه باید از آنها دوری نمود:

۱. نادیده گرفتن چارچوب ادبی کتب کتاب مقدس، و استفاده از هر جمله، بند، یا حتی واژگان به عنوان اظهاریه‌های واقعیت که ربطی به منظور نویسنده یا متن کلیتر آن ندارد. این کار را معمولاً «اثبات عقیده خود توسط آیات» می‌گویند.
۲. نادیده گرفتن زمینه تاریخی کتب، بوسیله جانشین کردن زمینه تاریخی انگار شده‌ای که شواهد آن در خود متن بسیار کم است یا اصلاً در آن وجود ندارد.
۳. نادیده گرفتن زمینه تاریخی کتب و خواندن کتاب مقدس به عنوان روزنامه صبح شهر که در مرحله اول برای افراد مسیحی امروزی نگاشته شده باشد.
۴. نادیده گرفتن زمینه تاریخی کتب بوسیله مجازی ساختن متن و تبدیل آن به یک پیام فلسفی / الهیاتی که هیچ ارتباطی با شنوندگان اولیه و مقصود نویسنده اصلی ندارد.
۵. نادیده گرفتن پیام اصلی به وسیله جانشین کردن نظام الهیاتی خود شخص، یا آموزه مورد علاقه‌اش، یا مسائل مورد بحث زمان او که ربطی به مقصود نویسنده اصلی و پیام اظهار شده ندارند. این پدیده اغلب پس از آنکه قرائت کتاب مقدس در ابتدا به عنوان اثبات اقتدار گوینده انجام گرفته است، اتفاق می‌افتد. معمولاً این را «واکنش خواننده» (تفسیر بر مبنای «متن برای من چه مفهومی دارد») می‌نامند. حداقل سه جزء مرتبط در تمامی ارتباطات نوشتاری بشر دیده می‌شوند:

در گذشته روشهای مختلف مطالعه بر روی یکی از این سه جزء متمرکز می‌شدند. اما برای تایید حقیقی الهام منحصر به فرد کتاب مقدس، یک نمودار تغییر یافته مناسبتر می‌باشد:

در حقیقت هر سه جزء باید در فرایند تفسیر گنجانده شوند. به منظور بررسی درستی حقیقت، تفسیر من متمرکز بر دو جزء اول می‌باشد: نویسنده اصلی و متن. این احتمالاً عکس العمل من در برابر راه‌های اشتباهی است که مشاهده کرده‌ام: (۱) مجازی ساختن یا روحانی ساختن متون و (۲) تفسیر بر مبنای «واکنش خواننده» ایمانداران زمانهای بعد (برای من اهمیت دارد). راه‌های اشتباه ممکن است در هر مرحله دیده شوند. ما همواره باید در سنجش محرک‌ها، پیش داورها، اسلوب، و کارهایمان کوشا باشیم. اما چگونه آنها را بسنجیم چنانچه هیچگونه مرزی، محدودیتی، شروط و موازینی برای این کار وجود نداشته باشد؟ در اینجا است که هدف نویسنده و ساختار متن، موازینی در اختیار ما می‌گذارند تا بتوانیم پهنه تفاسیر احتمالاً صحیح را

محدودیت بخشم. در پرتو روش نامتناسب مذکور در مطالعه، چه روش‌هایی امکان دارد برای مطالعه و تفسیر صحیح کتاب مقدس وجود داشته باشد که تا اندازه‌ای هم راست آزمایی و همخوانی آن را فراهم می‌کنند؟

در این مقطع اسلوب منحصر به فردی را مورد بحث قرار نمی‌دهم که برای تفسیر ژانرهای ادبی خاص به کار می‌روند، بلکه به اصول عمومی علم تفسیر (هرمنوتیک) می‌پردازم که برای همه گونه متون کتاب مقدس مصداق دارند. کتاب ارزنده‌ای درباره روشهای تفسیر ژانرهای خاص، کتاب «چگونه کتاب مقدس را درست درک کنیم» نوشته استادان «گرددون فی» و «داگلاس استوارت» از انتشار «زان درون» می‌باشد.

روش من متمرکز بر روی خواننده است که اجازه می‌دهد روح القدس کتاب مقدس را از طریق چهار دوره مطالعه شخصی تنویر و روشن نماید. این کار، روح القدس و متن و خواننده را در درجه اول قرار می‌دهد نه درجه دوم. این روش همچنین خواننده را از تاثیر نامتناسب مفسران محفوظ می‌دارد. شنیده‌ام که می‌گویند: «کتاب مقدس، کتب تفسیری را خیلی روشن می‌سازد.» مقصود از این گفتار، کم ارزش شمردن کمکهای مطالعات نیست بلکه استدعایی است برای استفاده از آنها در زمان متناسب.

ما باید بتوانیم از روی خود متن بر تفسیر خود صحنه بگذاریم. شش مورد زیر حداقل تأییدیه مبسوطی را ارائه می‌دهد:

۱) زمینه تاریخی

۲) متون ادبی

۳) ساختارهای دستوری (ترکیب جمله)

۴) کاربرد واژگان معاصر

۵) بخشهای موازی/مترادف و مشابه کتاب مقدس

ما باید بتوانیم دلایل و منطقی را که مبنای تفسیرات ما هستند ارائه کنیم. کتاب مقدس تنها منبع ما برای ایمان و کاربرد است. متاسفانه مسیحیان در این که کتاب مقدس چه تعالیم و تأییداتی دارد اغلب توافق ندارند. اگر ادعا کنیم کتاب مقدس الهامی است و درعین حال ایمانداران نتوانند در مورد تعالیم و الزامات آن به توافق برسند، خودمان را دچار شکست کرده‌ایم.

چهار دوره مطالعه طراحی شده‌اند تا بینشهای تفسیری ذیل را فراهم کنند:

۱. دوره اول مطالعه

a. کتاب را در یک جلسه بخوانید. یک مرتبه دیگر آن را در ترجمه متفاوتی بخوانید - که بهتر است نظریه ترجمه آن متفاوت باشد:

i. ترجمه کلمه به کلمه (NRSV, NASB, NKJV)

ii. ترجمه معادل پویا (JB, TEV)

iii. ترجمه تفسیری (کتاب مقدس ترجمه تفسیری، کتاب مقدس تفصیلی)

b. بدنیال هدف محوری کل نوشته بگردید. مضمون (تم) آنرا مشخص کنید.

c. در صورت امکان مشخص کنید کدام واحد ادبی، فصل، پاراگراف یا جمله است که به روشنی تم اصلی را بیان می‌کند.

d. ژانر ادبی مقدم را شناسایی کنید:

i. عهد عتیق

۱) داستانسرایی عبری

۲) شعر عبری (ادبیات حکمت، مزمور)

۳) نبوت عبری (نظم، نثر)

۴) قوانین در شریعت

ii. عهد جدید

۱) داستانسراییها (اناجیل، اعمال رسولان)

۲) نامه‌ها/رساله‌ها

۳) ادبیات مکاشفه‌ای

۲. دوره دوم مطالعه

a. کتاب را دوباره کامل بخوانید و عناوین اصلی یا موضوعات را یافته و مشخص نمایید.

b. عناوین اصلی را به صورت طرح کلی در آورید و در جمله‌ای ساده و مختصر محتوی آنها را توضیح دهید.

c. «جمله حاوی «مقصود» و «طرح کلی عمومی» خود را با استفاده از کمکهای مطالعات، بازنگری کنید.

۳. دوره سوم مطالعه

a) کتاب را دوباره کامل بخوانید، با این هدف که زمینه تاریخی و موقعیت خاصی که باعث نوشتن آن شده است را در خود کتاب مقدس

شناسایی کنید.

(b) موارد تاریخی را که در کتاب مقدس ذکر شده اند فهرست کنید.

i. نویسنده

ii. تاریخ

iii. دریافت کنندگان

iv. دلیل خاص برای نوشتن

v. جنبه‌های زمینه فرهنگی که به هدف این نوشته مربوط می‌باشند

(c) طرح کلی آن بخش از کتاب مقدس را که در حال تفسیر آن هستید، به صورت پاراگراف درآورید. همیشه «واحد ادبی» را مشخص کرده، به صورت طرح کلی درآورید. این می‌تواند چند فصل یا چند پاراگراف باشد. بدینوسیله می‌توانید منطق و «طراحی متن» نویسنده اصلی را دنبال کنید.

(d) زمینه تاریخی‌تان را با استفاده از «کمک‌های مطالعات» بازنگری کنید.

۴. دوره چهارم مطالعه

(a) «واحد ادبی» خاص را دوباره در چند ترجمه بخوانید

i. ترجمه کلمه به کلمه (NRSV، NASB، NKJV)

ii. ترجمه معادل پویا (JB، TEV)

iii. ترجمه تفسیری (کتاب مقدس ترجمه تفسیری، کتاب مقدس تفصیلی)

(b) ساختارهای ادبی یا گرامری را بیابید

i. عبارات تکرار شده، افس ۱: ۶ و ۱۲ و ۱۳

ii. ساختارهای دستوری مکرر، رومیان ۸: ۳۱

iii. مفاهیم مغایر

(c) موارد زیر را فهرست کنید

i. کلمات مهم

ii. کلمات غیر معمول

iii. ساختارهای مهم دستوری

iv. کلمات، بندها، و جملات بسیار مشکل

(d) بخش‌های مشابه مربوطه را در کتاب مقدس بیابید

i. روشن‌ترین مجموعه آیات تعلیمی را در مورد موضوع خود بیابید، از طریق:

a. کتاب‌های الهیات نظام‌مند

b. کتاب مقدس‌های مخصوص مراجعات

c. بترتیب حروف الفبا

ii. در داخل موضوعتان، مفاهیم بظاهر متضاد و در واقع همخوان را بیابید. بسیاری از حقایق کتاب مقدس به صورت دو مفهوم به

ظاهر متضاد اما در اصل سازگار و واحد معرفی شده‌اند! بسیاری از اختلافات فرقه‌ای از این سرچشمه می‌گیرند که افراد از روی نیمی از این مفاهیم دوگانه و پر تنش در کتاب مقدس برای اثبات عقیده خود توسط آیات استفاده می‌کنند. تمامی کتاب مقدس الهام شده است و ما باید پیام کامل آن را بجوئیم تا برای تقصیر خود توازن و تعدیل کتاب مقدسی ارائه دهیم.

iii. عبارات موازی یا هم معنی را در همان کتاب یا نوشته‌های همان نویسنده یا همان "ژانر" بیابید؛ کتاب مقدس بهترین مفسر خود است زیرا یک نویسنده دارد که روح القدس می‌باشد.

(e) برای بازبینی مشاهدات خود از زمینه و موقعیت تاریخی، از "کمک‌های مطالعاتی" بهره بگیرید.

i. نسخه‌های مختلف کتاب مقدس را بخوانید

ii. دایره المعارف، کتاب‌های راهنما، و فرهنگ لغات کتاب مقدس

iii. پیشگفتارهای کتاب مقدس

iv. تفاسیر کتاب مقدس (در این مرحله مطالعه خود، بگذارید جوامع ایمانداران مسیحی گذشته و حال، مطالعه شخصی شما را یاری و تصحیح کنند.)

در اینجا به کاربرد می‌پردازیم. شما با صرف وقت کوشیده‌اید تا متن را مطابق زمینه اصلی و اولیه آن درک کنید. اکنون باید آن را در زندگی و فرهنگ

خود به کار بگیرد. من اقتدار کتاب مقدس را به این صورت تعریف می‌کنم: "استنباط آنچه نویسنده اصلی به عصر خود می‌گفت، و به کارگیری آن واقعیت در زمان ما."

پس از آنکه قصد نویسنده اصلی، هم از لحاظ زمان و هم منطق آن تفسیر گردد، کاربرد باید انجام شود. ما نمی‌توانیم یک بخش کتاب مقدس را در زمان خود به کار بگیریم مگر آنکه بدانیم برای عصر خود چه می‌گفته است. یک بخش کتاب مقدس نباید معنایی بدهد که بیشتر هرگز آن معنا را نداشته است!

«طرح کلی» مشروح شما، به صورت پاراگرافها، (دوره مطالعه شماره ۳) راهنمای شما خواهد بود. کاربرد باید در سطح پاراگرافها انجام شود نه کلمات. کلمات فقط در چارچوب متن معنا دارند؛ بندها تنها در چهارچوب متن معنا دارند؛ جملات تنها در چارچوب متن معنا دارند. در فرایند تفسیر، تنها شخص الهام یافته‌ای که دست اندر کار می‌باشد نویسنده اصلی است. ما صرفاً از او، به وسیله روشن سازی و تنویر روح القدس، پیروی می‌کنیم. اما تنویر، الهام نیست. برای گفتن "خداوند چنین می‌فرماید"، باید پایبند قصد نویسنده اصلی باشیم. کاربرد باید دقیقاً مربوط به مقصود عمومی کل نوشته، واحد ادبی بخصوص، و بسط اندیشه در سطح پاراگراف باشد.

اجازه ندهید مسایل روز، کتاب مقدس را تفسیر کنند؛ بگذارید کتاب مقدس سخن بگوید! برای این کار ممکن است لازم باشد اصولی را از متن نتیجه‌گیری کنیم - این زمانی صحت دارد که «اصل» در متن باشد. متاسفانه بسیاری از اوقات، اصول ما فقط اصول "خودمان" هستند - نه اصول متن. در کاربرد کتاب مقدس (بجز در مورد نبوت) مهم است بیاد داشته باشیم برای یک متن خاص کتاب مقدس، یک معنا و تنها همان یک معنا مصداق دارد. آن معنا به قصد نویسنده اصلی مرتبط است که در باره بحران یا نیازی در زمان خود سخن گفته است. از این یک معنا می‌توان کاربردهای ممکنه فراوانی را برگرفت. کاربرد بر پایه نیازهای دریافت کنندگان خواهد بود، اما باید به مفهوم نویسنده اصلی ارتباط داده شود.

تا اینجا درباره فرایند منطقی و متنی در تفسیرکردن و در کاربرد صحبت کردم. اجازه بدهید اکنون مختصراً جنبه روحانی تفسیر را مورد بحث قرار دهم. این لیست نکات مهم، برای من مفید بوده است:

۱) برای کمک روح القدس دعا کنید (مراجعه شود به اول قرنیتیان ۱:۲۶ و ۱:۱۶).

۲) دعا کنید خدا شما را ببخشد و از گناهی که به آنها واقف هستید پاک سازد. (اول یوحنا ۱:۹).

۳) برای اشتیاق بیشتر در شناخت خدا دعا کنید (مراجعه شود به مزمور ۱۹:۷ الی ۱۴؛ ۴۲:۱ به بعد؛ ۱۱۹:۱ به بعد).

۴) هر بینش جدیدتان را بلافاصله در زندگی خود به کار ببندید.

۵) فروتن و آموزش پذیر باقی بمانید.

کار بسیار مشکلی است که توازن بین فرایند منطقی، و هدایت روحانی روح القدس را بتوان حفظ نمود. نقل قولهای ذیل بمن کمک کرده‌اند توازن بین این دو را بیابم:

۱) نوشته‌های از James W. Sire در کتاب *Scripture Twisting* صفحات ۱۷-۱۸:

"تنویر به اذهان قوم خدا می‌آید - نه صرفاً اشخاص بلند مرتبه روحانی. در مسیحیت مبنا بر کتاب مقدس، طبقه اساتید معنوی یا اشراقیون [اشخاصی که بدون استدلال منطقی و فقط از روی نیروی ذهنی حقیقت را کشف می‌کنند] و کسانی وجود ندارند که تمامی تفاسیر قابل قبول باید از طریق آنها به دست آید. پس با اینکه روح القدس عطایای مخصوص حکمت، معرفت و بصیرت روحانی را می‌دهد، این کار را به این مسیحیان دارای عطایا واگذار نکرده است که فقط آنها مرجع تفسیر کلام او باشند. هر یک از افراد قوم خدا مسئول هستند با ارجاع به کتاب مقدس، بیاموزند، قضاوت کنند و تمیز دهند، زیرا کتاب مقدس مرجع برتر حتی نسبت به کسانی است که خدا به آنان تواناییهای خاص بخشیده است. در خلاصه، فرض من در سراسر کتاب بر این است که کتاب مقدس، مکاشفه حقیقی خدا به تمامی بشر است، و اینکه کتاب مقدس برای ما مرجع اقتدار نهایی در تمام مواردی است که در باره آنها سخن می‌گوید، نیز کتاب مقدس یک معمای مبهم نیست، بلکه افراد عادی از هر فرهنگی می‌توانند آن را به اندازه کافی درک کنند."

۲) در مورد Kierkgaard، در کتاب Bernard Ramm به نام *Protestant Biblical Interpretation* صفحه ۷۵:

به گفته Kierkgaard، مطالعه دستوری، واژه‌ای و تاریخی کتاب مقدس لازم بود، اما از لحاظ مطالعه حقیقی کتاب مقدس، مرحله مقدماتی به شمار می‌آید. "برای مطالعه کتاب مقدس به عنوان «کلام خدا»، باید آن را با قلبی پر شور، با تمام حواس، با انتظاری مشتاقانه، و در حال مکالمه با خداوند، خواند. مطالعه کتاب مقدس بدون تفکر و توجه به آن، یا به صورت کتاب درسی، یا برای انجام شغل، مطالعه آن به عنوان کلام خدا محسوب نمی‌شود. وقتی کسی کتاب مقدس را طوری بخواند که نامه عاشقانه را می‌خواند، آنگاه آن را به عنوان کلام خدا خوانده است."

۳) H.H. Rowley در کتاب *The Relvance of the Bible* صفحه ۱۹:

درک کتاب مقدس تنها به صورت عقلانی، هر قدر هم که کامل باشد، هرگز نمی‌تواند همه گنجینه‌های آن را از آن خود سازد. اینگونه فهم، ناچیز به شمار نمی‌آید چون برای استنباط کامل ضروری است. اما باید به درک روحانی گنجینه‌های روحانی این کتاب منتهی گردد تا کامل باشد. و برای آن درک روحانی، چیزی بیشتر از هوشیاری عقلانی لازم است. موضوعات روحانی با بینش روحانی دریافت می‌شوند و دانشجوی کتاب مقدس نیازمند طرز فکری پذیرنده از لحاظ روحانی، و اشتیاقی برای یافتن خدا است تا خود را به او تسلیم کند. در این صورت او می‌تواند از مطالعه علمی خود فراتر رفته، به میراث غنیتر این کتاب که بزرگترین کتابها است دست یابد."

کتاب تفسیر برای راهنمایی مطالعات به راه‌های ذیل برای کمک به رویه‌های تفسیری شما تنظیم شده:

۱. طرح کلی مختصر تاریخی، معرف هر کتاب است. پس از آنکه «مرحله مطالعه شماره ۳» را انجام داده‌اید، به این اطلاعات مراجعه کنید.
 ۲. بینش‌های متنی در ابتدای هر فصل قرار دارند. اینها به شما کمک می‌کنند به بینید واحد ادبی چه ساختاری دارد.
 ۳. در ابتدای هر فصل یا هر واحد ادبی عمده، تقسیم‌بندی پاراگراف‌ها و عناوین توصیفی آنها از چند ترجمه جدید ارائه گردیده‌اند:
 - a. کتاب مقدس The New American Standard Bible، بروز آورده شده در سال ۱۹۹۵ (NASB)
 - b. کتاب مقدس The New King James Version ترجمه جدید (NKJV)
 - c. کتاب مقدس The New Revised Standard Version (NRSV)
 - d. کتاب مقدس Today's English Version (TEV)
 - e. کتاب مقدس The Jerusalem Bible (JB)
- تقسیم‌بندی پاراگراف‌ها الهام نشده‌اند. آنها باید از روی چارچوب متن محقق شوند. به وسیله مقایسه چند ترجمه معاصر که از نظریه‌های متفاوت ترجمه و دیدگاه‌های مختلف علم الهی می‌باشند، می‌توانیم ساختار گمان شده تفکر نویسنده اصلی را تجزیه و تحلیل کنیم. هر پاراگراف (بند) دارای یک حقیقت اعظم است که به آن «جمله اصلی» یا «ایده محوری متن» می‌گویند. این تفکر یکی کننده، راه تفسیر صحیح تاریخی و دستوری می‌باشد. شخص هرگز نباید تفسیر یا موعظه یا تدریس خود را بر پایه‌ای کمتر از یک پاراگراف انجام دهد! همچنین بیاد داشته باشید که هر پاراگراف با پاراگراف‌های اطرافش مرتبط است. به این دلیل است که «طرح کلی» تمام کتاب به صورت پاراگراف بندی این قدر مهم است. ما باید بتوانیم ترتیب و توالی منطقی مطلبی را که مورد بحث نویسنده الهام یافته و اصلی است دریافت کنیم.
۴. ترتیب یادداشت‌ها مطابق روش تفسیری آیه به آیه است. با این روش مجبور می‌شویم از اندیشه نویسنده اصلی پیروی کنیم. یادداشت‌ها از چند جنبه مختلف اطلاعات فراهم می‌کنند:
 - a. ساختار ادبی
 - b. بینش‌های تاریخی و فرهنگی
 - c. اطلاعات دستوری
 - d. مطالعات واژه‌ای
 - e. بخش‌های موازی (مشابه یا مترادف) مربوطه
 ۵. در بعضی مقاطع کتاب تفسیر، متن درج شده ترجمه New American Standard Version (بروز شده در ۱۹۹۵) به وسیله چند ترجمه معاصر دیگر تکمیل خواهد شد:
 - a. کتاب مقدس The New King James Version (NKJV) که مطابق پیرو متن نسخ خطی «متن دریافتی» می‌باشد.
 - b. ترجمه جدید The New Revised Standard Version (NRSV) که بازنگری کلمه به کلمه کتاب مقدس ترجمه استاندارد تجدید نظر شده توسط شورای ملی کلیساها می‌باشد.
 - c. ترجمه The Today's English Version (TEV) که ترجمه «معادل پویا» توسط انجمن کتاب مقدس آمریکا است.
 - d. کتاب مقدس The New Jerusalem Bible (JB) که ترجمه‌ای انگلیسی است بر مبنای ترجمه «معادل پویا» کاتولیک فرانسوی.
 ۶. برای کسانی که به زبان یونانی آشنا نیستند، مقایسه ترجمه‌های انگلیسی به تشخیص مسائل در متن کمک می‌کند:
 - a. تفاوتها در متون خطی
 - b. معانی جانشین واژگان
 - c. متون و ساختار مشکل دستوری
 - d. متون دارای چند معنی
- اگر چه ترجمه‌های گوناگون به زبان انگلیسی نمی‌توانند برطرف کننده این مسائل باشند، ولی باعث می‌گردند تا برای مطالعه هر چه بیشتر و کاملتر مورد نظر قرار گرفته شوند.
۷. در پایان هر فصل سوالات مربوطه برای گفتگو فراهم شده‌اند و در این سوالات سعی شده است مسائل عمده تفسیری آن فصل مورد نظر قرار بگیرند.

کلام آغازین

I. معنی واژگانی که بیشتر استفاده می‌شوند

A. اسامی خداوند

۱. ال

۲. الوهیم

۳. یهوه

۴. آدون

۵. ال شادای (El Shaddai)

B. نام متون و ترجمه‌ها

۱. متن ماسورتی (MT)

۲. (LXX) Septuagint

۳. متن ولگاته

۴. متن میدراش

a. هلاخا - تفسیر تورات

b. Haggada - حکایات و روایات در تمام عهد عتیق

۵. تلمود

a. میشنا - سنت‌های تورات که توسط ربیان مشهور دهان به دهان منتقل گردیده

b. جمارا - تفسیر میشنا توسط ربیان بعدی

۶. ترجمه (ترجمه آرامی عهد عتیق)

۷. طومارهای دریای مرده

II. چرا عهد عتیق را مطالعه می‌کنیم

A. زیرا تنها کتاب مقدسی بود که عیسی و فرستادگان او داشتند. آنان اغلب برای نقل قول‌هایشان به آن رجوع می‌کردند.

B. زیرا مکاشفه خداوند است. این کتاب وحی خداوند است.

۱. متی ۱۷:۵

۲. تیموتائوس ۳:۱۵-۱۷

۳. ۱ قرنتیان ۲:۹-۱۳

۴. ۱ تسالونیکیان ۲:۱۳

C. زیرا این کتاب برای ما نوشته شده است.

۱. رومیان ۴:۲۳-۲۴؛ ۴:۱۵

۲. ۱ قرنتیان ۹:۹-۱۰؛ ۶:۱۰، ۱۱

D. مسیحیان چگونه باید به آن واکنش نشان دهند؟

۱. بوسیله رویکردهای متعدد تاریخی

۲. حفظ آن بطور کامل

۳. نادیده گرفتن آن بطور کامل

۴. بعنوان مکاشفه آن را محترم شمرده ولی الزام‌آور ندانند

۵. ابزار رستگاری نیست

a. رومیان ۴

b. اعمال رسولان ۱۵؛ غلاطیان ۳

۶. عبرانیان

۷. این کتاب مکاشفه خداوند برای انسان است. در زندگانی ما دارای مقصود می‌باشد. مقدمه شکل‌گیری عهد جدید می‌باشد (وعده

رسیدن به تکامل).

III. چگونه عهد عتیق را مطالعه کنیم (انجیل) برخی اصول کاربردی در تفسیر

A. انجیل به زبان عادی انسان نوشته شده است.

۱. خداوند حقیقت را پنهان نمی‌کند

۲. خداوند خود را با توانایی درک ما تطابق داده است.

B. کلید تفسیر مناسب، آگاهی به نیت مؤلف اصلی بوده که کتاب به وی وحی گردیده است. آن را می‌توان در معنای ساده واژگان استفاده شده توسط مؤلف یافته و توسط خوانندگان اصلی درک نمود. لذا، برای تفسیر مناسب هر آیه، باید آن را در قالب موقعیت‌های زیر دید:

۱. موقعیت تاریخی

۲. مفاهیم ادبی متن

۳. ژانر (نوع ادبیات)

۴. دستور زبان

۵. معانی لغات در همان عصر و دوران

۶. طرح متنی توسط مؤلف

C. تمامی انجیل مورد وحی قرار گرفته است (۲ تیموتائوس ۳: ۱۶)، بنابراین، بهترین مفسر آن، خود انجیل است.

ما آن را "قیاس ایمان" یا قطعات موازی می‌نامیم.

۱. به دنبال واضح‌ترین قطعه می‌گردیم

۲. دنبال نیت اصلی خداوند می‌گردیم

۳. به دنبال حقیقت در جفت‌های متضاد می‌گردیم

D. چگونه می‌توان میان دوران فرهنگی و دوران گذار با دوران گذار فرهنگی و حقیقت ابدی تشخیص قائل شد؟

۱. آیا حقیقت عهد عتیق توسط مؤلف عهد جدید تأیید شده است؟

۲. آیا انجیل در ارائه این حقیقت متحدالشکل است؟

۳. آیا حقیقت در گرو شرایط فرهنگی قرار دارد؟

IV. نقشه ابتدایی شرق نزدیک باستان آنگونه که به عهد عتیق مرتبط می‌گردد

A. بدنه آب‌ها

۱. دریای مدیترانه

(دریای بزرگ یا بالاتر)

۲. رود نیل

۳. دریای سرخ

(دریاچه طبریه)

۴. خلیج عقبه

۵. رود مصر

۶. دریای نمک (دریای مرده)

۷. رود اردن

B. کشورهایی که قوم خدا را در عهد عتیق تحت تأثیر قرار دادند (غرب به شرق)

۱. روم

۶. فلسطین

۱۱. عمون

۱۶. آشور

۲. یونان

۷. یهودا

۱۲. فینیکه (لبنان امروزی)

۱۷. بابل

۳. سفتور (کرت)

۸. اسرائیل

۱۳. سوریه

۱۸. پارس (ایران امروزی)

۴. کیتیم (قبرس)

۹. ادوم

۱۴. هیتی (آناتولی)

۱۹. ماد

۵. مصر

۱۰. موآب

۱۵. عربستان

۲۰. ایلام

C. پایتخت‌های کشورهای بزرگ (آزمون دوم)

۱. ممفیس (مصر)

۵. دمشق (سوریه)

۲. اورشلیم (یهودا)

۶. نینوا (آشور)

۳. سامره (اسرائیل)

۷. بابل (بابل)

۴. صور (فینیکه)

۸. شوش (پارس، ایران)

D. دیگر شهرهای مهم (آزمون سوم)

۱. اور

۶. بیت‌الحم

۲. هاران

۷. حبرون (الخلیل)

۳. تل‌مگیدو

۸. بئر‌شبع

۴. شکیم

۹. آواریس / زوان / تانیس

۵. اریحا

۱۰. تبا

E. کوه‌ها (آزمون سوم)

۵. کارمل	۱. آرات
۶. نبو/پیسگاه	۲. جبل الشیخ
۷. صهیون/موریا	۳. تبور
۸. سینا/هورب	۴. عیبال یا جرزیم (شکیم)

.V

دوره زمانی ابتدایی عهد عتیق

A. رویدادهایی با زمان نامشخص

۳. سیل	۱. آفرینش
۴. برج بابل	۲. سقوط

B. ده تاریخ و رویداد

۱. دوران پطریارخ (پیدایش ۱۲-۵۰ و ایوب) ۲۰۰۰ سال پیش از میلاد
۲. دوران خروج (خروج) - ۱۴۴۵/۱۲۹۰ پیش از میلاد
۳. دوران فتح (یوشع) - ۱۴۰۰/۱۲۵۰ پیش از میلاد
۴. سلطنت متحد (طالوت، داوود، سلیمان) - ۱۰۰۰ پیش از میلاد
۵. سلطنت تقسیم شده (رحبعام - یربعام اول) - ۹۲۲ پیش از میلاد
۶. سقوط سامره (اسرائیل) - ۷۲۲ پیش از میلاد
۷. سقوط اورشلیم (یهودا) - ۵۸۶ پیش از میلاد
۸. حکم کوروش (پارس) - ۵۳۸ پیش از میلاد
۹. معبد دوم - ۵۱۶ پیش از میلاد
۱۰. پایان عهد عتیق (ملاکی) - ۴۳۰ پیش از میلاد

C. دشمنان بزرگ قوم خدا

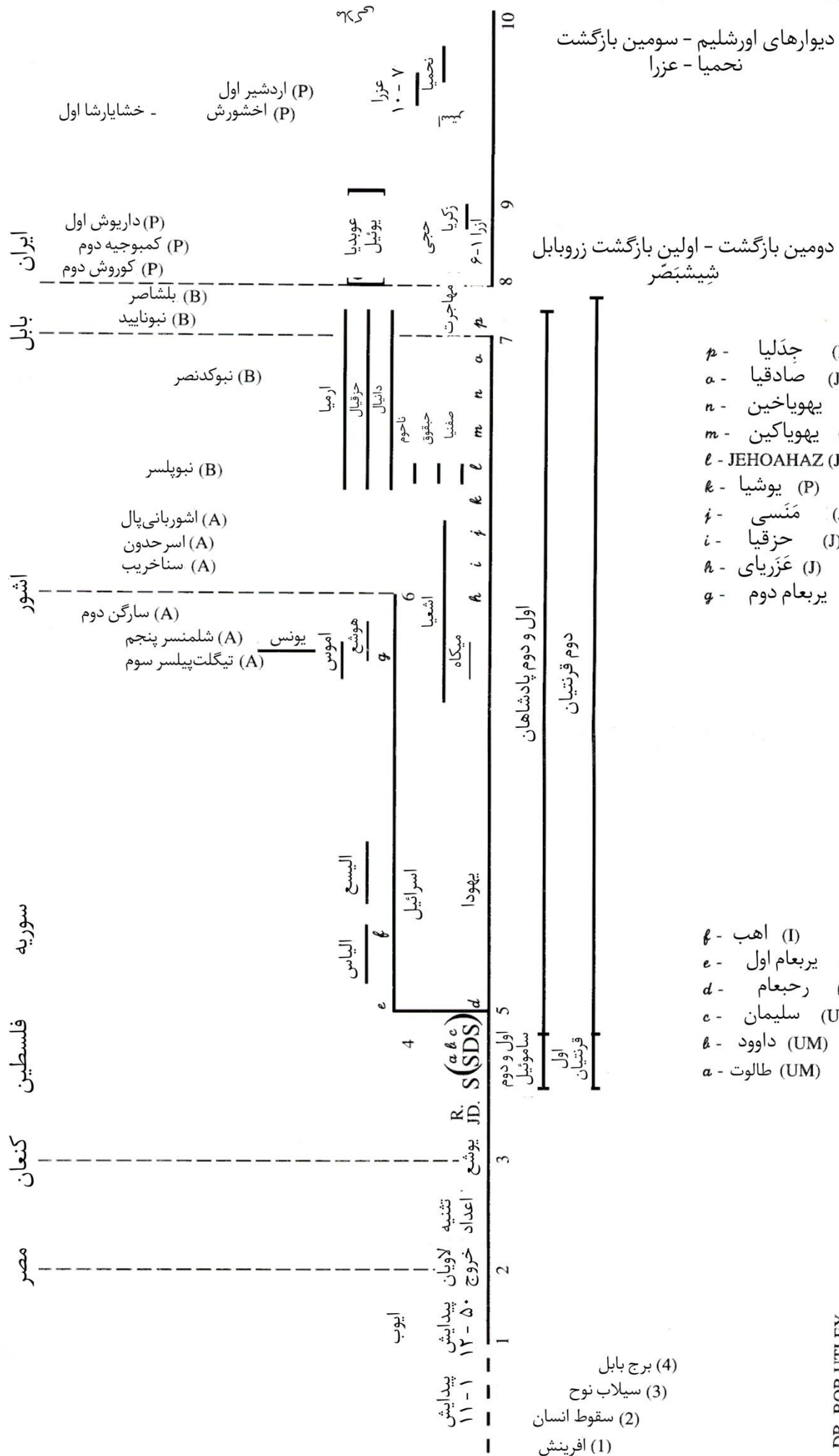
۶. بابل	۱. مصر
۷. پارس	۲. کنعان
۸. یونان	۳. فلسطین
۹. روم	۴. سوریه
	۵. آشور

D. پادشاهان همان خط زمانی

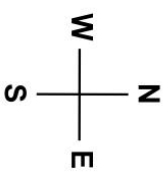
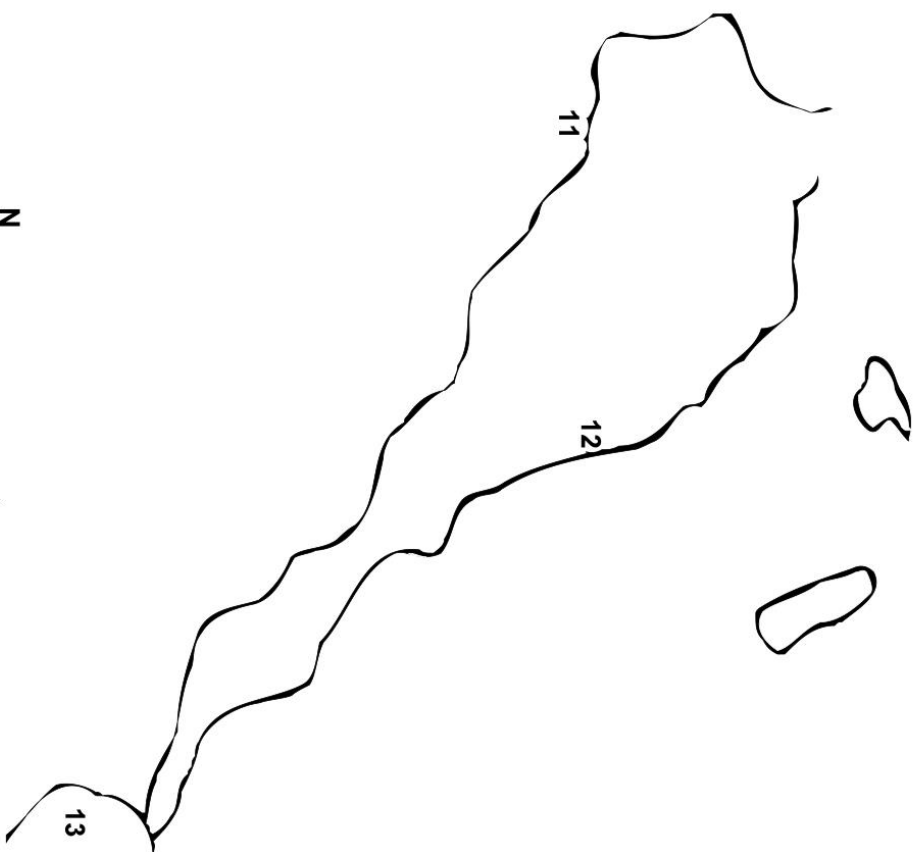
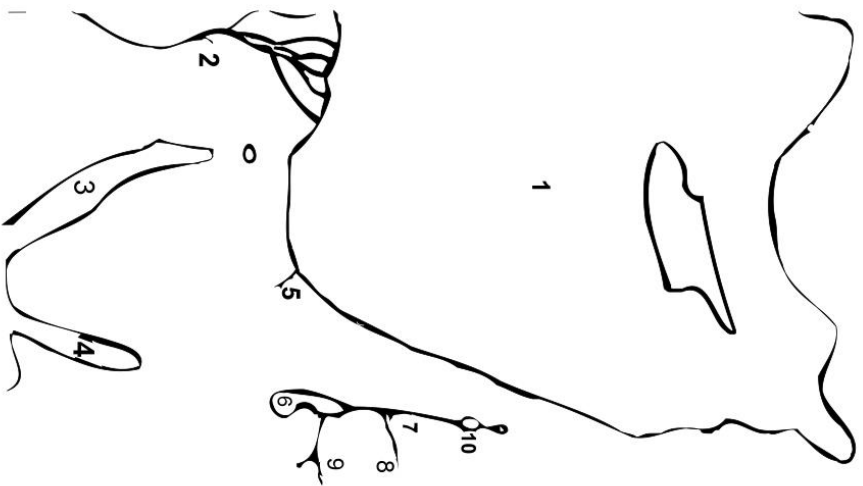
۱. سلطنت متحد
 - a. شائول
 - b. داوود
 - c. سلیمان
۲. اسرائیل
 - a. یربعام اول
 - b. اهب
 - c. یربعام دوم
 - d. هوشع
۳. یهودا
 - a. رحبعام
 - b. اوزیه
 - c. منسی
 - d. یوشیا
 - e. حزقیا
 - f. ییهوآز (سه ماه)
 - g. ییهوآخیم
 - h. ییهوآخین (سه ماه)
 - i. صادقیه
 - j. جدیلیه (فرمانروای ایرانی)
۴. پارس
 - a. کوروش دوم (۵۵۰ - ۵۳۰ پیش از میلاد)
 - b. کمبوجیه (۵۳۰ - ۵۲۲ پیش از میلاد)
 - c. داریوش اول (۵۲۲ - ۴۸۶ پیش از میلاد)
 - d. خشایار شاه اول (۴۸۶ - ۴۶۵ پیش از میلاد)

e. اردشیر اول (۴۶۵-۴۲۴ پیش از میلاد)

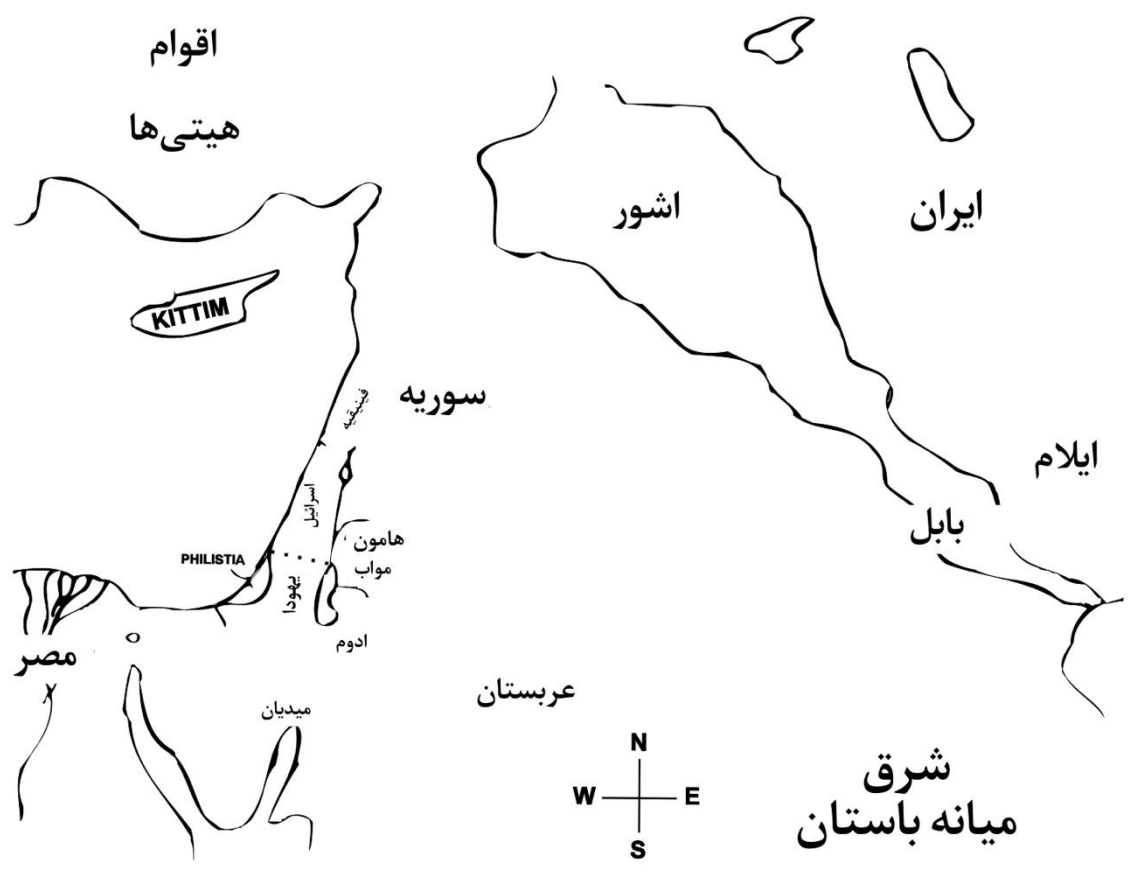
۵. فهرست کامل پادشاهان یهودا و اسرائیل را بعنوان پادشاهان آشور، بابل، پارس و یونان در پایان اول و دوم پادشاهان می‌توانید مشاهده کنید.

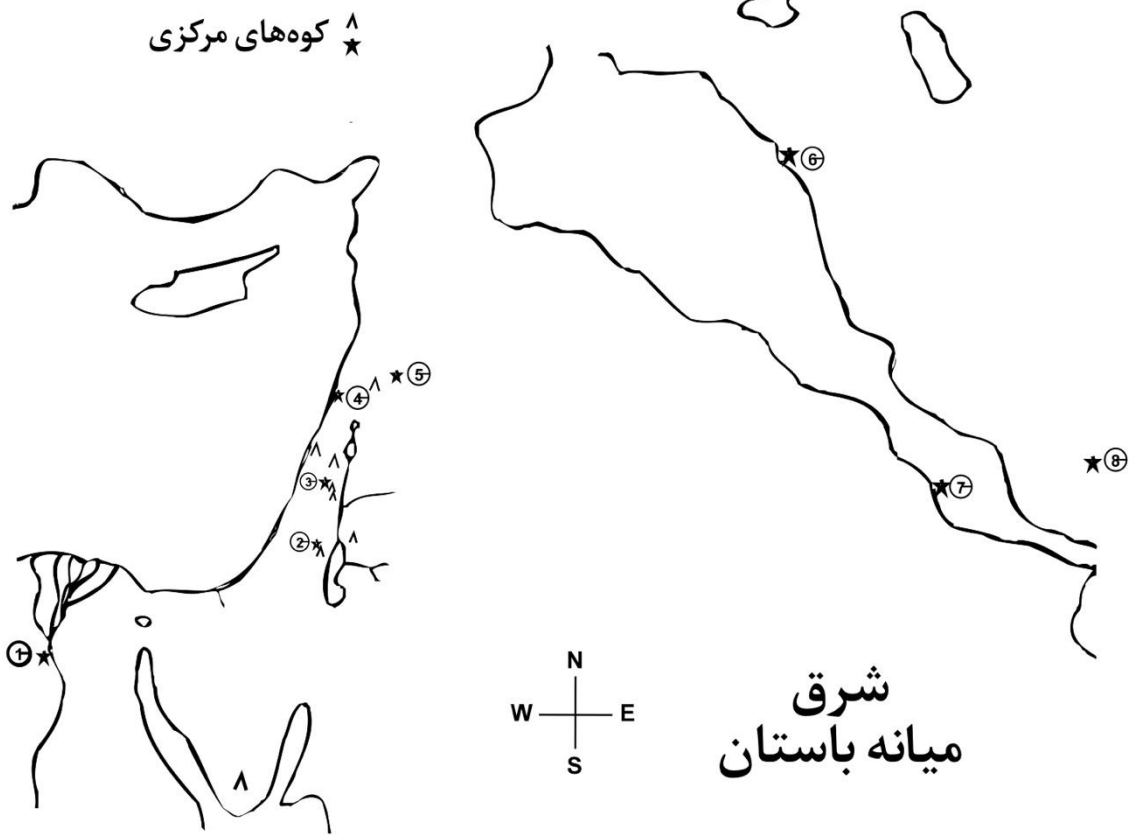

راه‌های اَبی

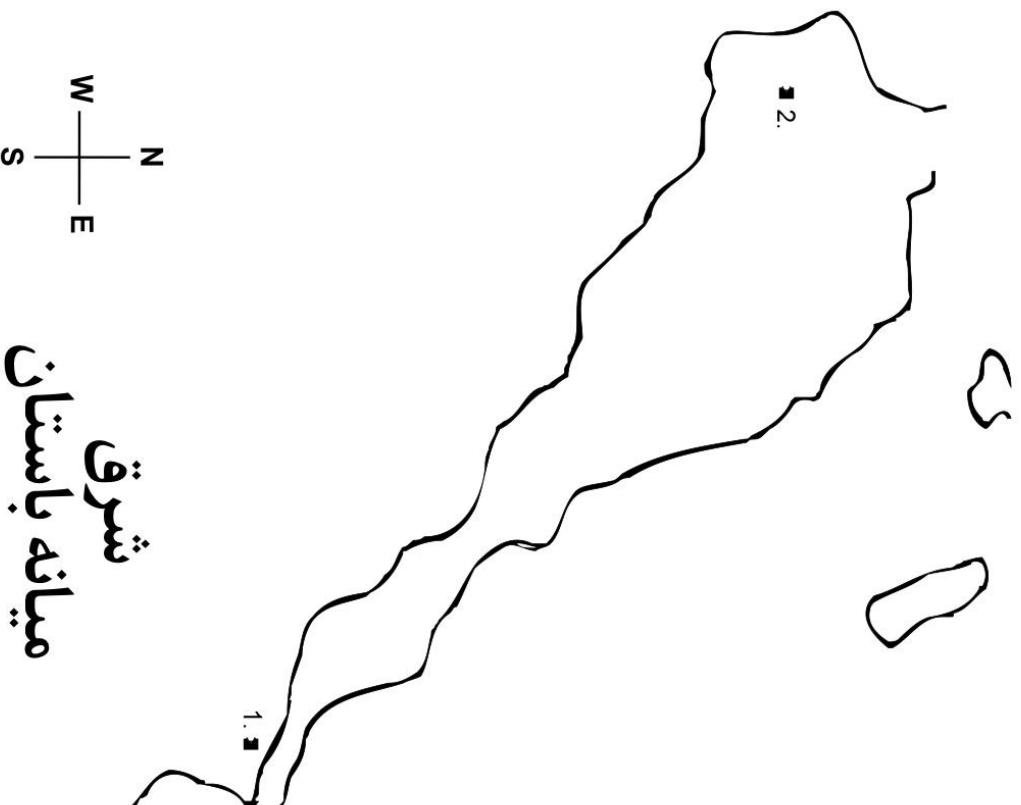
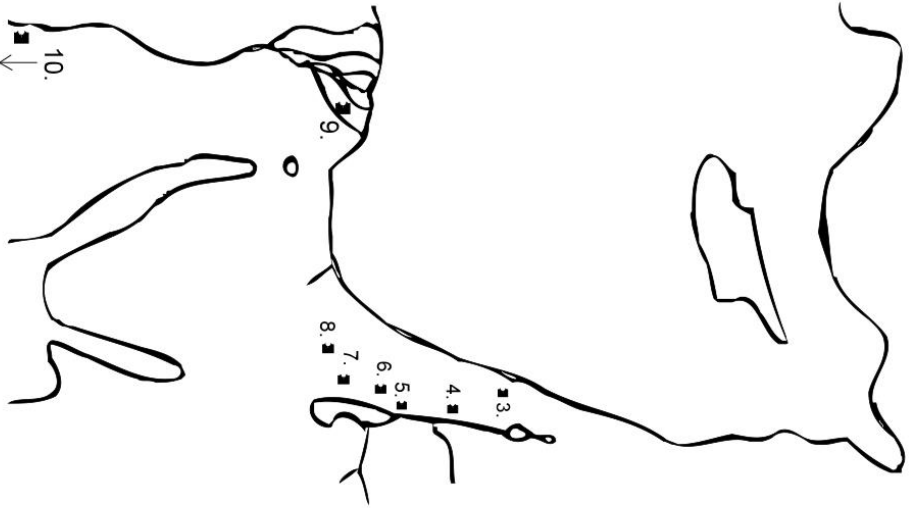

شرق میانه
باستان

شهرهای دیگر

شرق میانه باستان

آشنایی با پیدایش

- I. عنوان کتاب
- A. در نسخه عبری (MT)، *Bereshith* اولین لغت کتاب بوده که به معنی "در شروع" یا "در راه شروع" می‌باشد.
- B. از ترجمه نسخه Septuagint نام آن "Genesis" نوشته شده که بمعنی "شروع" یا "سرمنشأ" بوده و از آیه ۲:۴ گرفته شده است. این می‌تواند کلید اصلی پاراگراف" یا مهر اصالت مؤلف برای متصل کردن بیوگرافی‌های مختلف الهیاتی به یکدیگر باشد، همانگونه که نویسندگان خط میخی بابلی انجام دادند. این نگاه کلیدی بیشتر به گذشته است تا به آینده.
- II. تشریح
- A. این مورد بخشی از قسمت اول شرع یهود است که "تورات" یا "آموزه‌ها" و یا "شریعت" نامیده می‌شود.
- B. این بخش در نسخه Septuagint به اسفار پنجگانه معروف است (پنج طومار).
- C. در زبان انگلیسی نیز گاهی "پنج کتاب موسی" نامیده می‌گردد.
- D. در ارتباط با آفرینش در طول زندگی موسی، کتب پیدایش و تثنیه ادامه دوران موسی تلقی می‌گردد.
- III. سبک - بطور مقدماتی کتاب پیدایش حکایت الهیاتی، تاریخی بوده اما در عین حال شامل دیگر سبک‌های ادبی نیز می‌گردد:
- A. شعر، بطور مثال ۲:۲۳؛ ۴:۲۳ (احتمالاً ۱-۲)
- B. نبوت، بطور مثال، ۳:۱۵؛ ۴۹:۱ (شعرگونه نیز هست)
- IV. تألیف
- A. کتاب مقدس نامی از مؤلف ذکر نکرده است. برخلاف عزرا یا نحمیا، سفر پیدایش ذکری از لفظ "من" یا "ما" در بخش‌هایی چون اعمال رسولان نکرده است.
- B. رسوم یهودیان:
- نویسندگان یهودیان باستان می‌گویند که نویسنده کتاب موسی است:
- a. Ben Sirah کتاب "Ecclesiasticus" 24:23 را در حدود ۱۸۵ سال پیش از میلاد برشته تحریر درآورد.
- b. کتاب The Baba Bathra 14b بخشی از تلمود که مجموعه قوانین شرعی و عرفی یهودیان است.
- c. فیلون اسکندرانی، اهل مصر که فیلسوفی یهودی بود. وی درست پیش از شروع بشارت عیسی کتاب می‌نوشت.
- d. یوسف فلاوی که مورخی رومی یهودی بوده و پس از بشارت عیسی کتاب می‌نوشت.
- تورات به لحاظ دوره تاریخی، شکل یکپارچه‌ای دارد. پس از سفر پیدایش هر کتاب با حرف ربط "و" (بجز اعداد) آغاز می‌گردد.
 - برای موسی این امر یک مکاشفه محسوب می‌گردید.
- a. گفته می‌شود که موسی کتاب‌های زیر را به رشته تحریر در آورده است:
- خروج ۱۴:۱۷
 - خروج ۷، ۴:۲۴
 - خروج ۲۸، ۲۷:۳۴
 - اعداد ۲:۳۳
 - تثنیه ۲۶-۲۴، ۹:۳۱، ۲۲
- b. گفته می‌شود که خداوند در کتاب‌های زیر با موسی سخن گفته است:
- تثنیه ۵-۴:۵، ۲۲
 - تثنیه ۶:۱
 - تثنیه ۱۰:۱
- c. گفته می‌شود که موسی در کتاب‌های زیر کلام تورات را برای قوم خویش قرائت می‌کرد:
- تثنیه ۱:۱، ۳
 - تثنیه ۵:۱
 - تثنیه ۲۷:۱
 - تثنیه ۲۹:۲
 - تثنیه ۳۱:۱، ۳۰
 - تثنیه ۳۲:۴۴
 - تثنیه ۳۳:۱
۴. نویسندگان عهد عتیق ذیل، آن را به موسی نسبت می‌دادند:
- a. یوشع ۸:۳۱

b. ۲ پادشاهان ۶:۱۴

c. عزرا ۶:۱۸

d. نحμία ۸:۱؛ ۱۳:۱-۲

e. ۲ تواریخ ۲۵:۴؛ ۳۴:۱۲؛ ۳۵:۱۲

f. دانیال ۹:۱۱

g. ملاکی ۴:۴

C. رسوم مسیحیت

۱. یهودیان نقل قول‌های ذیل در تورات را منتسب به موسی می‌دانند:

a. متی ۸:۴؛ ۱۹:۸

b. مرقس ۱:۴۴؛ ۷:۱۰؛ ۱۰:۵؛ ۱۲:۲۶

c. لوقا ۵:۱۴؛ ۱۶:۳۱؛ ۲۰:۳۷؛ ۲۴:۲۷، ۴۴

d. یوحنا ۵:۴۶-۴۷؛ ۷:۱۹، ۴۴

۲. سایر نویسندگان عهد جدید، نقل قول‌های ذیل را از تورات به موسی منتسب می‌دانند:

a. لوقا ۲:۲۲

b. اعمال رسولان ۳:۲۲؛ ۱۳:۳۹؛ ۱۵:۱، ۱۵-۲۱؛ ۲۶:۲۲؛ ۲۸:۲۳

c. رومیان ۵:۱۰، ۱۹

d. ۱ قرنتیان ۹:۹

e. ۲ قرنتیان ۳:۱۵

f. عبرانیان ۱۰:۲۸

g. مکاشفه ۱۵:۳

۳. غالب کاهنان کلیسای اولیه، تألیف دوران موسی را پذیرفته بودند. ایرنوس، کلمنت اسکندریه، اوریگن و ترتولیان، همگی درباره ارتباط موسی با معیارهای شاکله‌ی سفر پیدایش سؤالاتی را مطرح کرده بودند.

D. دانش پیشرفته

۱. روشن است که برخی ویرایش‌ها در تورات اعمال گردیده (ظاهراً به منظور قابل درک کردن مفاهیم باستان برای خوانندگان معاصر):

a. پیدایش ۱۲:۶؛ ۱۳:۷؛ ۱۴:۱۴؛ ۲۱:۳۴؛ ۳۲:۳۲؛ ۳۶:۳۱؛ ۴۷:۱۱

b. خروج ۱۱:۳؛ ۱۶:۳۶

c. اعداد ۱۲:۳؛ ۱۳:۲۲؛ ۱۵:۲۳-۲۲؛ ۲۱:۱۴-۱۵؛ ۳۲:۳۳

d. تثبیه ۳:۱۴؛ ۳۴:۶

e. کاتبین باستانی از سطح سواد و آموزش بالایی برخوردار بودند. فنون ارائه شده توسط آنان در میان کشورها متفاوت بود:

i. مترجمین و کاتبین در بین‌النهرین بسیار دقت می‌کردند تا چیزی تغییر نکند، و حتی صحت موضوعات را بدقت مورد بررسی قرار می‌دادند. در اینجا به پانویس یک کاتب باستانی از حدود ۱۴۰۰ سال پیش از میلاد مسیح اشاره می‌کنم؛ "کار از ابتدا تا انتها به پایان رسیده، نسخه‌برداری شده، مورد تجدید نظر و اصلاح قرار گرفته و علامت به علامت مورد تأیید قرار گرفته است".

ii. در مصر کاتبین با آزادی بیشتری متون باستانی را مورد بازبینی و ویرایش قرار داده تا آنان را برای خوانندگان هم عصر خود آماده نمایند. کاتبین قرآن نیز از همین روش پیروی می‌کردند.

۲. محققین قرن ۱۹ بر این باور بودند که تورات یک سند مرکب از منابع متعدد در طول دوران متامادی ز مان می باشد (-Graft

Wellhausen). این نظر بر مبنای موارد زیر بود:

a. وجود اسامی متعدد برای خداوند

b. وجود قرینه‌های آشکار در متن

c. غالب دوران زمانی

d. الهیات دوران زمانی

۳. منابع و تاریخ‌های متصور

a. منبع J (استفاده از یهوه) - ۹۵۰ پیش از میلاد

b. منبع E (استفاده از الوهیم) - ۸۵۰ پیش از میلاد

c. منبع JE تلفیق دو مورد بالا - ۷۵۰ پیش از میلاد

d. منبع D ("کتاب قانون"، ۲ پادشاهان ۲۲: ۸، در طول دوران اصلاحات یوشیا کشف گردید. این در زمانی بود که معبد در حال بازسازی بوده و کتاب تثنیه، بوسیله یک کاهن ناشناخته معاصر با یوشیا و بمنظور پشتیبانی از اصلاحات وی نوشته شد). ۶۲۱ پیش از میلاد مسیح.

e. منبع P (شامل تمامی عناصر مربوط به کاهنیت بویژه تشریفات مذهبی و روش کار آنان). - ۴۰۰ پیش از میلاد مسیح.

f. تورات به وضوح شامل اضافات ویرایشی می‌باشد. یهودیان تصریح می‌کنند که این کار توسط عوامل زیر اعمال گردیده بود:

i. کاهن اعظمی که در آن زمان مشغول نگارش بوده است

ii. ارمیای رسول

iii. عزرائی کاتب - اسدرا س چهارم می‌گوید به این دلیل تورات را بازنویسی کرده بود چون نسخه‌های اصلی آن در زمان سقوط اورشلیم در سال ۵۸۶ پیش از میلاد کاملاً نابود شده بودند.

g. با اینحال، نظریه‌های J. E. D. P. بیشتر درباره نظریه‌های ادبیات پیشرفته و دسته‌بندی‌ها صحبت می‌کنند تا مستندات از تورات (نقل قول از کتاب *Introduction to the Old Testament* نوشته R. K. Harrison صفحات ۴۹۵-۵۴۱ و کتاب *Tyndale's Commentaries* "لاویان" صفحات ۱۵-۲۵).

h. شخصیت پردازی‌های ادبیات عبری

i. وجود قرینه‌ها، همچون پیدایش ۲ و ۱، در عبری رواج دارند. معمولاً توضیح کلی داده شده و سپس یک دوره زمانی خاص بدنال آن می‌آید. این امر می‌تواند راهی برای تأکید بر حقیقت یا کمک به بیان خاطراتی باشد که دهان به دهان نقل می‌شد.

ii. علمای یهود باستان معتقد بودند که دو نام رایج برای خداوند دارای ویژگی‌های منحصر بفردی می‌باشد:

(a) یهوه - نام پیمانی برای خداوند آنگونه که او بعنوان منجی و بازگرداننده به اسرائیل مرتبط می‌گردد (مزمور ۱۰۳)

(b) الوهیم - نام خداوند بعنوان خالق، فراهم آورنده، و حیات دهنده زندگی بر روی زمین (مزمور ۱۰۴).

iii. رواج سبک‌ها و واژگان متنوع در ادبیات غیر انجیلی شرق نزدیک در کارهای ادبی یکپارچه امری رایج محسوب می‌گردند (Harrison, صفحات ۵۵۲-۵۲۶).

E. شواهد از ادبیات شرق نزدیک باستان گویای این امر است که موسی از خط میخی نوشتاری یا سنت‌های گفتاری سبک بین‌النهرین برای نوشتن کتاب سفر پیدایش استفاده می‌کرده است. این نکته بهیچوجه به معنای کم بها کردن وحی نبوده و بلکه تلاش برای توضیح پدیده ادبی کتاب پیدایش است. شروع در پیدایش ۳۷ سبک علامتگذاری شده مصری، قالب و واژگان بنظر گویای این امر هستند که موسی از تولیدات ادبی یا سنت‌های گفتاری آنان در طول دوران حضور اسرائیلیان در مصر استفاده می‌کرده است. تحصیلات رسمی موسی کاملاً در مصر به انجام رسیده بود! قالب‌بندی ادبی دقیق کتب اسفار پنجگانه مشخص نمی‌باشد. من تصور می‌کنم موسی گردآورنده و نویسنده اکثر این کتب پنجگانه بوده، با اینکه از کاتبین و/یا منابع نوشتاری و گفتاری نیز استفاده کرده بود. جنبه‌های تاریخی و قابل اعتماد بودن این چند کتاب اول از عهد عتیق قطعی هستند.

V. تاریخ

A. پیدایش از دوره آغاز آفرینش کائنات تا خانواده ابراهیم را پوشش می‌دهد. تاریخ زندگی ابراهیم را می‌توان از نوع عرف ادبیات آن دوران مشخص کرد. تاریخ تخمینی باز می‌گردد به ۲۰۰۰ سال پیش از میلاد مسیح، یعنی دومین هزاره پیش از میلاد. مبنی این مطلب:

۱. پدر نقش کاهن را برای خانواده ایفا می‌کرد (همچون ایوب)

۲. وجود زندگی چادرنشینی و کوچ بدنال رمه و گله

۳. مهاجرت اقوام سامی در این دوران

B. رویدادهای اولیه پیدایش ۱-۱۱ همگی به لحاظ "تاریخی" واقعی می‌باشند (احتمالاً "داستان‌های تاریخی") اما با دانش امروزی، تعیین تاریخ برای آن میسر نمی‌باشد.

C. هنگام مطالعه کتاب پیدایش باید بخاطر داشت که همه رویدادها توسط موسی که قوم خدا را از مصر به بیرون هدایت کرد ثبت شده است: (۱) یا در سال ۱۴۴۵ پیش از میلاد، مطابق آیه ۶: ۱ در اول پادشاهان؛ و یا ۲) ۱۲۹۰ پیش از میلاد، بر اساس اطلاعات باستانشناسی. بنابراین، چه بوسیله سنت‌ها گفتاری و منابع نوشتاری ناشناخته و یا چه بوسیله مکاشفه خداوند، "چگونه همه چیز آغاز گردید" و "چرا" توسط موسی ثبت گردیده است.

VI. منابع برای تأیید دوره تاریخی

A. دیگر کتب انجیلی

۱. آفرینش - مزمور ۸، ۱۹، ۵۰ و ۱۰۴

۲. زمان ابراهیم تا ایوب

B. منابع باستانشناسی غیر دینی

۱. قدیمی‌ترین ادبیات شناخته شده موازی با دوره پیدایش ۱-۱۱ لوح میخی Ebla نوشته شده به زبان آکاد بوده که از شمال سوریه در حدود ۲۵۰۰ سال پیش از میلاد بدست آمده است.

a. نزدیک‌ترین دوره بین‌النهرین که با موضوع آفرینش برخورد داشته، *Enuma Elish* بوده که تاریخ آن بین ۱۹۰۰ تا ۱۷۰۰ پیش از میلاد مسیح تخمین زده شده و در کتابخانه Ashurbanipal در نینوا و چیندن مکان دیگر بدست آمده است. هفت لوح منقش به خط میخی نوشته شده به زبان آکاد وجود دارد که آفرینش را توسط مردوک به تصویر می‌کشند.

- i. خدایان، *Apsu* (خدای آب تازه - مذکر) و *Tiamat* (آب شور - مؤنث) فرزندان نافرمان و پر سر و صدایی داشتند. این دو خدا سعی در ساکت کردن خدایان جوانتر داشتند.
- ii. یکی از فرزندان این خدا بنام مردوک، کمک کرد تا بر *Tiamat* غلبه شود. او زمین را از بدن خدای مؤنث مغلوب شکل داد.
- iii. سپس مردوک با مغلوب کردن خدای دیگری بنام *Kingu* بشریت را بوجود آورد. کینگو همسر مذکر تیامات پس از مرگ آپسو بود. بشریت از خون کینگو بوجود آمد.
- iv. مردوک به فرمانروایی پانتئون بابلان درآمد.

b. "مهر آفرینش" لوحی میخی است که حاوی تصویر یک مرد و زن برهنه در کنار یک درخت میوه با ماری پیچیده بدور بدنه درخت می‌باشد. طریقه قرار گرفتن مار بر روی شانه زن بشکلی است که گویا در حال صحبت با وی می‌باشد.

۳. آفرینش و سیل - "The Atrahasis Epic" یا "حماسه آترا سیس" شورش خدایان کوچکتر را به دلیل کار زیاد و آفریدن هفت زوج انسانی برای انجام وظایف آنها ثبت کرده است. علت این شورش: (۱) ازدیاد جمعیت، و (۲) سر و صدای زیاد. جمعیت بشر بدلیل یک بلای طبیعی، دو قحطی و در نهایت یک سیل که بو سیله *Enlil* بوجود آمد، رو به کاهش گذاشت. این رویدادهای بزرگ به ترتیب مشابهی در پیدایش ۱ تا ۸ دیده می‌شوند. تاریخ این ترکیب بخت میخی از حدود زمانی مشابهی نظیر *Enuma Elish* و حماسه گیلگامش در حدود ۱۹۰۰ تا ۱۷۰۰ پیش از میلاد مسیح تصور می‌گردد. همگی به زبان آکادی هستند.

۴. طوفان نوح

a. در یک لوح سومری از نیپور (شهری باستانی در شمال سومر در میان رودان، واقع در عراق امروزی)، که *Eridu Genesis*، از حدود ۱۶۰۰ پیش از میلاد مسیح، خطوطی درباره *Zivsudra* و سیل در پیش رو یافت گردید.

- i. *Enka* خدای آب‌ها، درباره سیلی که در حال آمدن بود هشدار می‌داد
- ii. *Zivsudra* پادشاهی که کاهن هم بود، توسط یک قایق عظیم‌الجثه نجات یافت
- iii. سیل پس از هفت روز پایان یافت
- iv. *Zivsudra* پنجره‌ای را در قایق گشود و ده‌ها پرند را به منظور یافتن خشکی، رها کرد
- v. وی همچنین پس از خروج از قایق، گاو و گوسفندی را قربانی کرد

b. از چهار افسانه سومری، سیل مشابهی در بابل که به حماسه گیلگامش معروف است (*Gilgamesh Epic*) بین سال‌های ۲۵۰۰ تا ۲۴۰۰ پیش از میلاد مسیح سخن گفته شده است، با اینکه نوشته مذکور به خط میخی زبان آکادی مربوط به مدت‌ها بعد می‌باشد. این متن از نجات یافته‌ای از سیل سخن می‌گوید بنام اوتنپیشتیم (نوح بابل)، که برای پادشاه اِرخ^۱، گیلگامش داستان چگونگی نجاتش از سیل عظیم را تعریف کرده و اینکه چطور به وی زندگی ابدی عطا گردیده بود.

- i. *Ea*، خدای آب نسبت به آمدن سیل هشدار داده و به اوتنپیشتیم می‌گوید تا قایقی بسازد.
- ii. اوتنپیشتیم و خانواده‌اش، به‌مراه گیاهان شفابخشی که انتخاب کرده بودند، سوار بر قایق شده و از سیل نجات یافتند.
- iii. سیل هفت روز به درازا کشید.
- iv. قایق در کوه *Nisir* در شمال ایران آن زمان به خشکی نشست. این کوه امروزه در نزدیکی سلیمانیه کردستان عراق می‌باشد.
- v. وی سه نوع پرند مختلف را برای یافتن خشکی احتمالی از قایق به پرواز در آورد.

۵. تمام سیل‌های باستانی که در ادبیات بین‌النهرین یافت می‌شوند دارای منبع مشابهی می‌باشند. اسامی اغلب متفاوت بوده اما داستان یکی است. *Zivsudra* نمونه‌ای که نام برده شد و اوتنپیشتیم و آتراهایسیس همگی نام یک پادشاه در این داستان‌ها می‌باشند.

۶. نمونه‌های تاریخی موازی با رویدادهای اولیه سفر پیدایش می‌توانند بعزت پراکندگی منابع انسانی (پیدایش ۱۰-۱۱) درباره دانش و تجربه بشر از خداوند در آن دوران، قابل توجیه باشند. این خاطرات تاریخی واقعی در میان دوره‌هایی که سیل در سراسر جهان بوجود آمده بود، به دقت شرح داده شده‌اند. نمونه دیگری که می‌توان نام برد: آفرینش (پیدایش ۱-۲) و انسان و اتحاد موجودات آسمانی است (پیدایش ۶).

۷. دوران پطربارخ (عصر میانی برنز)

a. لوح ماری - خط میخی رسمی (فرهنگ شاخ‌قوچی‌ها) و متون خصوصی نوشته شده به زبان آکادی از حدود ۱۷۰۰ سال پیش از میلاد

^۱ اوروک یا ارخ، در ۲۵۰ کیلومتری جنوب بغداد بر روی یکی از قدیمی‌ترین شاخه‌های فرات در عراق واقع شده است. در کتاب مقدس به نام ارچ (وارکا) (و همچنین در تورات به نام آزک نام برده شده است)

- b. لوح‌های نوزی - بایگانی خانواده‌های خاص به خط میخی (فرهنگ هوریانی‌ها^۲) نوشته شده به زبان آکادی مربوط به ۱۵۰۰ تا ۱۳۰۰ سال پیش از میلاد مسیح که در حدود ۱۶۰ کیلومتری نینوا کشف شد. این لوح‌ها حاوی مراحل تجاری و امورات خانوادگی می‌باشد. نمونه‌های خاص بیشتر را می‌توان در کتاب والتون، صفحات ۵۲-۵۸ مشاهده کرد.
- c. لوح‌های Alalak - این لوح‌ها به خط میخی بوده و متعلق به حدود ۲۰۰۰ سال پیش از میلاد از مناطقی نزدیک شمال سوریه بدست آمده است.
- d. برخی از نام‌هایی که در کتاب پیدایش یافت می‌شوند، مشابه نام‌هایی هستند که در لوح‌های ماری ثبت شده‌اند: سروج، فالج، تارح، ناهور. سایر نام‌هایی که در کتاب مقدس آمده نیز رایج هستند: ابراهیم، اسحاق، یعقوب، یوسفو لابان.
۸. "مقایسه مطالعات تاریخ‌نگاری نشان می‌دهند که در کنار هوریانی‌ها، عبرانیان باستان واقعی‌ترین، دقیق‌ترین و مسئول‌ترین تاریخ‌نگاران شرق نزدیک بودند"، از کتاب *Biblical Criticism* نوشته R.K. Harrison صفحه ۵.
۹. علم باستان‌شناسی ثابت کرده که در تاریخی بودن انجیل چقدر می‌تواند کمک خوبی باشد. با اینحال، قدری احتیاط لازم است. به دلایل زیر باستان‌شناسی نمی‌تواند راهنمای قابل اعتمادی باشد:
- a. استفاده از فنون ضعیف در حفاری‌های اولیه
- b. ترجمه‌های موضوعی بسیار زیاد از متون روی آثار باستانی یافت شده
- c. عدم وجود اتفاق نظر بر روی وقایق شرح داده شده با ترتیب زمانی آنان (البته از میان سه حلقه، یکی در حال تدوین است).
- C. دوره‌های آفرینش مصریان را می‌توان در کتاب *Ancient Israelite Literature in Its Cultural Context* بقلم John H. Walton یافت. Grand Rapids, MI: Zondervan چاپ ۱۹۹۰ صفحات ۲۳-۳۴، ۳۲-۳۴.
۱. در ادبیات مصر، آفرینش با یک سیلاب اولیه بدون ساختار و زیر و رو کننده آغاز گردید. از نگاه مصریان، آفرینش از درون یک سیلاب منتهی به هرج و مرج شکل گرفته بود.
۲. در ادبیات مصریان از مَنف یا ممفیس، پایتخت مصر باستان، آفرینش پس از کلام خارج شده از دهان پتاح^۳ بوجود آمد.
- D. نشانی‌های گروه‌های انجیلی درباره ستاره‌شناسی
۱. Institute for Creation Research (زمین جوان)
P. O. Box 2667
El Cajon, CA 92021-0667
۲. Reasons to Believe (زمین پیر)
P. O. Box 5978
Pasadena, CA 91117
- VII. واحدهای ادبی (مفاد)
- A. شکل اجمالی بر اساس نحوه بکار بردن عبارت "نسل‌های" (*toledoth*) توسط موسی:
۱. سرمنشأ بهشت و زمین، ۱:۱-۲:۳
 ۲. سرمنشأ بشریت، ۲:۴-۴:۲۶
 ۳. نسل‌های پس از آدم، ۵:۱-۶:۸
 ۴. نسل‌های پس از نوح، ۶:۹-۹:۱۷
 ۵. نسل‌های پسران نوح، ۱۰:۱-۱۱:۹
 ۶. نسل‌های سام، ۱۰:۱۱-۱۰:۲۶
 ۷. نسل‌های تارح (ابراهیم)، ۱۱:۲۵-۲۷:۱۱
 ۸. نسل‌های اسمائیل، ۱۲:۱۸-۱۲:۲۵
 ۹. نسل‌های اسحاق، ۱۹:۲۵-۲۹:۳۵
 ۱۰. نسل‌های عیسو، ۱-۳۶
 ۱۱. نسل‌های پسران عیسو، ۳۶:۹-۴۳
 ۱۲. نسل‌های یعقوب، ۳۷:۱-۵۰:۲۶ (شماره‌های ۱-۱۱ از پیش‌زمینه ادبیات مصری برخوردار هستند اما شماره ۱۲ بوی ادبیات مصر را می‌دهد).
- B. خلاصه هدف
۱. آفرینش برای انسان و از انسان، ۱-۲

^۲ هوریانی‌ها (Hurrians) مردم باستانی شمال میان رودان از کوه‌های زاگرس تا سوریه بودند، که در هزاره سوم پیش از میلاد در این منطقه ظهور یافتند.

^۳ از پتاح در اسطوره‌شناسی مصر باستان، به عنوان خالق شهر ممفیس نام برده شده است.

۲. بشر و آفرینش، ۱:۳ - ۲۶:۱۱
۳. مردی برای همه انسان‌ها (۱۵:۳)، ۱۲-۵۰
 - a. ابراهیم (۱۲:۱-۳)، ۱۱:۲۷-۲۳:۲۰
 - b. اسحاق، ۱:۲۴ - ۳۵:۲۶
 - c. یعقوب، ۱:۲۷ - ۴:۳۶
- i. یهودا (از خاندان مسیح موعود)
- ii. یوسف (وارث مضاعف زمین)، ۱:۳۷ - ۲۶:۵۰

VIII. حقیقت اصلی

- A. چگونه همه چیز آغاز گردید؟
۱. خداوند (۱-۲). جهان‌بینی کتاب مقدس نه بر اساس چند خدایی و شرک، بلکه مبتنی بر یکتاپرستی است. تمرکز آن بر "چگونگی" آفرینش نیست بلکه "چه کسی" آن را آفریده است. در روزگار خود بسیار منحصر بفرد بود.
 ۲. خداوند بدنال دوستی و همنشینی بود. برای خداوند، آفرینش فقط صحنه‌ای از دوستی با انسان بود.
 ۳. بدون در نظر گرفتن پیدایش ۱-۳ و ۱۲، غیر ممکن است که بتوان بقیه کتاب مقدس را درک نمود.
 ۴. انسان‌ها باید بوسیله ایمان نسبت به هر آنچه که خواست خدا است، واکنش نشان دهند (پیدایش ۱۵:۶ و رومیان ۴).
- B. چرا دنیا اینقدر بد و بی‌انصاف است؟ قبلاً خیلی خوب بود (۱:۳۱)، اما انسان مرتکب گناه گردید (۳). نتایج فاجعه‌بار آن مشهود است:
۱. قاتن هابیل را به قتل رساند، (۴)
 ۲. انتقام لمک (۴:۲۳)
 ۳. ضعف نفس انسان، ۵:۶، ۱۱-۱۲:۸ (۲۱)
 ۴. مستی حاصل از مشروب‌خواری نوح (۹)
 ۵. برج بابل (۱۱)
 ۶. شرک اور
- C. چگونه خداوند این مشکل را اصلاح می‌کند؟
۱. مسیح خواهد آمد (۳:۱۵)
 ۲. خداوند یک نفر را به قصد فراخواندن دیگران، فرا می‌خواند (پیدایش ۱۲:۱-۳ و خروج ۱۹:۵-۶)
 ۳. خداوند با شروط پر فیض خود، مترصد به همکاری با انسان رانده شده است (آدم، حوا، قاتن، نوح، ابرام، یهودیان و غیر یهودیان):
 - a. وعده‌هایش
 - b. پیمان‌هایش (مشروط و غیر مشروط)
 - c. قربانی کردن
 - d. پرستش کردن

IX. تعریف خلاصه جملات و/یا عبارات و اشخاص

- A. جملات و عبارات
۱. "خدا گفت..." ۱:۳؛ ۳:۲۲؛ ۷:۱۱ (NASB & NIV)
 ۲. "بیایید..." ۱:۲۶؛ ۳:۲۲؛ ۷:۱۱ (NASB & NIV)
 ۳. "به صورت خودمان" ۱:۲۶، ۲۷:۱؛ ۵:۱، ۳:۹؛ ۶:۹ (NASB & NIV)
 ۴. "خدای یهوه می‌خرامید" (قاتل شدن جنبه انسانی برای خدا) ۳:۸ (NASB & NIV)
 ۵. گولپیکران ۶:۴ (NASB & NIV)
 ۶. پیمان ۶:۱۸؛ ۹:۹-۱۷ (NASB & NIV)
 ۷. "ابراهیم به خداوند ایمان آورد، و او این را برای وی پارسایی به شمار آورد ۱۵:۶ (NIV)، ابرام به خداوند ایمان آورد، و او این اعتبار را به پارسایی عطا کرد"
 ۸. دوستداشتنی (*hesed*) ۱۲:۲۴، ۱۷:۳۲؛ ۱۰:۳۲ (NIV)، "مهربانی"
 ۹. بت‌های خانگی (*teraphim*) ۳۱:۱۹، ۳۰، ۳۴ (NIV)، "خدایان خانگی"
 ۱۰. فالگیری ۴۴:۵ (NASB & NIV)
- B. شناسایی افراد بطور خلاصه

۱. شیت ۲۵:۴	۱۱. هاجر ۱:۱۶
۲. خنوخ، ۲۴-۲۱:۵	۱۲. اسمائیل ۱۵:۱۵: ۱۲-۱۹
۳. متوشالچ، ۲۷-۲۵، ۲۲:۵	۱۳. اسحاق ۳:۲۱
۴. سام ۹:۱۸؛ ۱۰:۲۷-۳۱	۱۴. لابان ۲۹:۲۴
۵. کنعان ۲۷-۲۰:۹	۱۵. قطوره ۱:۲۵
۶. نمرود ۱۰-۸:۱۰	۱۶. یعقوب (اسرائیل) ۲۵:۲۶: ۳۲:۲۸
۷. تارح، ۳۲-۲۴:۱۱	۱۷. دینه ۲۱:۳۰
۸. لوط ۳۱:۱۱	۱۸. فوتیفار ۳۶:۳۷
۹. ابراهیم ۱۸:۱۲	۱۹. تامار ۳۸
۱۰. ملکيصدق ۱۸:۱۴	۲۰. منسی وافریم، ۵۱:۴۱، ۵۲

X. موقعیت‌ها بر روی نقشه

A. اولین نقشه - پیدایش ۱-۱۱ (به ترتیب شماره)

۱. باغ عدن، ۸:۲	۷. نینوا، ۱۲:۱۰
۲. رود دجله، ۱۴:۲	۸. بیوسیان، ۱۶:۱۰
۳. رود فرات، ۱۴:۲	۹. سدوم، ۱۰:۱۳؛ ۱۹:۱۰
۴. کوه آرات، ۴:۸	۱۰. اور کلدانیان، ۲۸:۱۱
۵. شنعار، ۱۰:۱۰؛ ۱۰:۱۱	۱۱. هاران، ۳۱:۱۱-۳۲
۶. بابل، ۱۰:۱۰؛ ۱۱:۹	

B. دومین نقشه برای پیدایش ۱۲-۵۰ (به ترتیب شماره)

۱. شکیم، ۱۲:۶؛ ۳۳:۱۸	۱۲. مواب، ۳۷:۱۹
۲. بیت نیل، ۱۳:۳؛ ۱۲:۸؛ ۳۵:۶	۱۳. عامون، ۳۸:۱۹
۳. نگب، ۱۲:۹؛ ۱۳:۱	۱۴. بنرشبع، ۱۴:۲۱؛ ۲۶:۳۳
۴. رود اردن، ۱۳:۱۰-۱۱	۱۵. سرزمین فلسطین، ۲۱:۳۲
۵. جبرون، ۱۳:۱۸؛ ۳۲:۲	۱۶. صحرای فاران، ۲۱:۲۱
۶. دریای نمک، ۳:۱۴	۱۷. سرزمین موریبا، ۲:۲۲
۷. قادش، ۱۴:۷؛ ۱۶:۱۴	۱۸. آرام، ۱۰:۲۴
۸. دمشق، ۱۴:۱۵	۱۹. ادوم، ۲۵:۳۰؛ ۳۶:۱؛ ۸-۹، ۱۹
۹. سالیم، ۱۴:۱۸	۲۰. بیت لحم، ۱۹:۳۵
۱۰. رودخانه مصر، ۱۵:۱۸	۲۱. ناحیه جوشن، ۴۵:۱۰؛ ۴۶:۳۴
۱۱. صحرای شور، ۷:۱۶	

XI. سوالات دانشجویان

سوالاتی درباره پیدایش ۱-۱۱

۱. آیا کتاب مقدس درباره سرمنشأ خدا بحث می کند؟
۲. آیا کتاب مقدس با علم بر مبحث آفرینش تضاد دارد؟
۳. پیدایش ۱ چگونه با دیگر دوره های آفرینش شرق نزدیک مرتبط است؟
۴. واژه های *fiat* و *ex nihilo* را تعریف کنید.
۵. چرا دو نام متفاوت برای خداوند در فصل های یک و دو وجود دارد؟
۶. چرا برای آفرینش انسان، دو دوره متفاوت وجود دارد؟
۷. آفریده شدن مرد و زن شبیه خداوند به چه معنی است؟
۸. چرا برای خدای واحد، کلمه بصورت جمع استفاده می شود؟ پیدایش ۱:۲۶، ۲۷:۳؛ ۲۲:۳؛ ۱۱:۱۷
۹. چرا درک فصل ۳ در شناخت سایر بخش های کتاب مقدس دشوار است؟
۱۰. آیا حیوانات سخنگو (۱:۳) ثابت کننده اسطوره ای بودن آن دوره است؟
۱۱. چرا پیدایش ۳:۱۵ بسیار مهم است؟
۱۲. پیدایش ۳:۱۶ چگونه به زندگی پیشرفته تعمیم داده می شود؟
۱۳. در باغ عدن سه درخت خاص وجود دارد یا یکی؟
۱۴. پس از نسل قائن، موارد توسعه جامعه را فهرست وار بیان کنید. پیدایش ۴:۱۶-۲۴

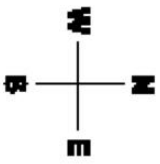
۱۵. علت بوجود آمدن سیل چه بود؟

۱۶. علت ساخت برج بابل توسط انسان چه بود؟

سوالاتی درباره پیدایش ۱۲-۵۰

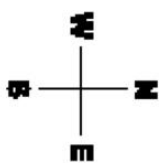
۱. پیمان‌های میان نوح و ابراهیم چه تفاوتی با یکدیگر دارند؟
۲. چگونه پیمان ابراهیم به غیر یهودیان ارتباط پیدا می‌کند؟
۳. در فصل ۱۲ چه نشانه‌هایی از ضعف و کمبود ایمان در آبرام دیده می‌شود؟
۴. ملک‌یصدق کیست و چرا ابرام به او ده یک می‌داد؟
۵. آیات ۱۵:۱۲-۲۱ چه اهمیتی دارند؟
۶. سه مرد در فصل ۱۸ که بودند؟ (چرا و کجا)؟
۷. ابراهیم چرا درباره ازدواج با سارا دروغ گفت؟ به چه کسی دروغ گفت؟
۸. چرا ربکا و یعقوب، اسحاق را گول زدند؟ (۲۷)
۹. توضیح دهید که چرا روبن، لوی و شیمون تا نسل مسیح متروک گشتند؟ (۳۴ و ۴۹)
۱۰. خواب یوسف را با کلام خود تعریف کنید (۳۷).
۱۱. چرا یوسف طوری وانمود کرد که برادرانش را نمی‌شناسد؟
۱۲. چرا هر یک از پسران یوسف، با دیگر فرزندان یعقوب بصورت مساوی ارث بردند؟

پیدايش ۱-۱۱

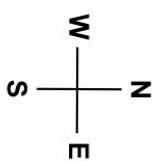
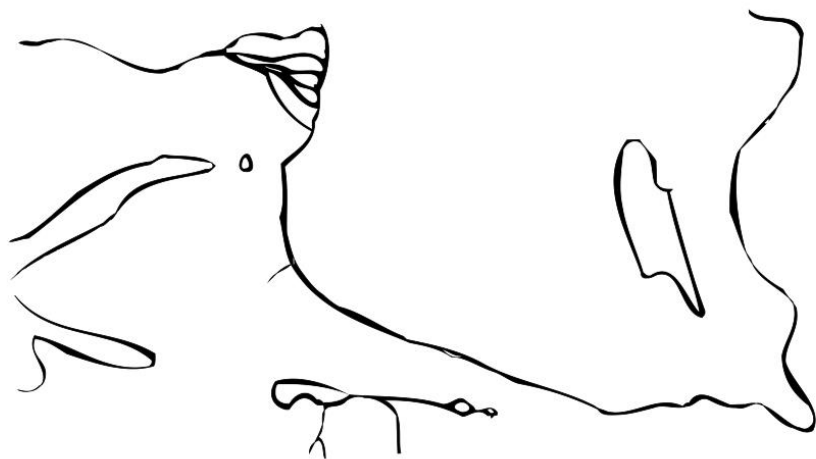

شرق
ميانه باستانان

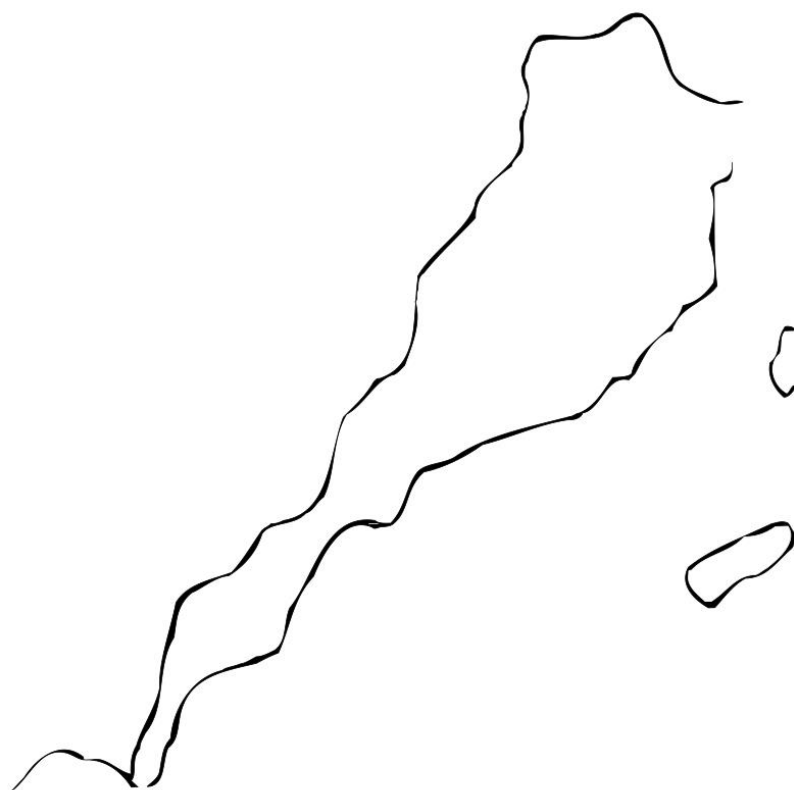
پیدایش ۱۲ - ۵۰

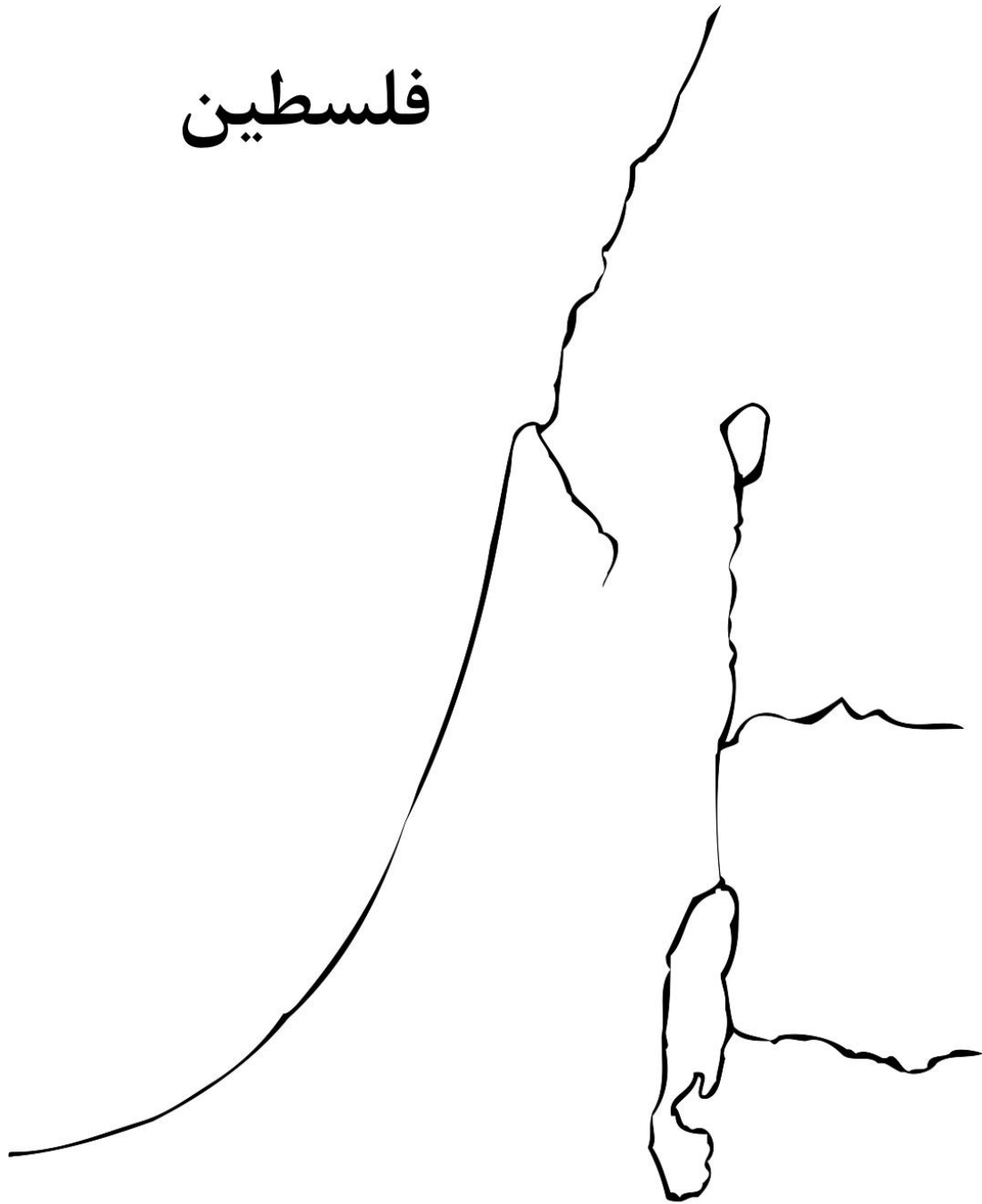
شرق
میانه باستان

شرق
نزدیک باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با خروج

I. عنوان کتاب

- A. در عبری (MT) اولین کلمه استفاده شده در کتاب است، 'وی این‌ها کلام است (نام‌ها)'.
B. در ترجمه LXX نوشته شده *ek 'odos* که به معنی "راهی به خارج" یا "جاده‌ای به خارج" می‌باشد.
C. در نسخه لاتین قدیمی کتاب مقدس کلمه "exodos" نوشته شده که در زبان لاتین بمعنی مهاجرت دست جمعی می‌باشد.

II. تشریح

- A. این مورد بخشی از قسمت اول شرع یهود است که "تورات" یا "آموزه‌ها" و یا "شریعت" نامیده می‌شود.
B. این بخش در ترجمه LXX به افسار پنجگانه عهد عتیق (پنج طومار) معروف است.
C. در زبان انگلیسی نیز گاهی "پنج کتاب موسی" نامیده می‌گردد.
D. در ارتباط با آفرینش در طول زندگی موسی، کتب پیدایش و تثنیه ادامه دوران موسی تلقی می‌گردد.
III. سبک - بطور مقدماتی کتاب پیدایش حکایت الهیاتی، تاریخی بوده اما در عین حال شامل سه سبک ادبی نیز می‌گردد:

A. شرح تاریخی، خروج ۱-۱۹: ۳۲: ۳۴

B. شعر، خروج ۱۵

C. مشخصات خیمه‌ها، خروج ۲۵-۳۱، و ساختار آن، ۳۵-۴۰

IV. تألیف

A. تورات دورانی است که چندین واقعه متحد را در خود جای داده است. فصل خروج با یک حرف ربط "و" شروع می‌گردد. به مبحث طولانی پیدایش رجوع نمایید.

B. جاهای زیادی در "خروج" وجود دارد که نوشته شده موسی گفت:

۱. ۱۴: ۱۷ ۲. ۱۲، ۴: ۲۴ ۳. ۲۸، ۲۷: ۳۴

C. یوشع ۸: ۳۱ از خروج ۲۵: ۲۰ نقل قول آورده و آن را به موسی نسبت می‌دهد. عیسی نیز از خروج ۱۲: ۲۰، ۱۷ نقل قول کرده و آن را به موسی نسبت می‌دهد، مرقس ۷: ۱۰.

V. تاریخ مهاجرت (خروج)

A. در میان پژوهشگران، دو نظریه برای تاریخ مهاجرت گروهی یهودیان مطرح است:

۱. از اول پادشاهان ۶: ۱ که می‌گوید: " ۴۸۰ سال از زمان مهاجرت تا ساخت معبد سلیمان":

a. سلیمان در ۹۷۰ سال پیش از میلاد مسیح شروع به حکمرانی کرد. این محاسبه با استفاده از زمان نبرد قرقر (۸۵۳ سال پیش از میلاد) بعنوان تاریخ شروع قطعی بدست می‌آید.

b. معبد در سال چهارم وی ساخته شد (۹۶۵ پیش از میلاد)، و مهاجرت در حدود ۱۴۴۵ تا ۱۴۴۶ پیش از میلاد روی داد.

۲. این واقعه در هجدهمین خاندان مصریان روی داد.

a. فرعون ستمگر آن دوران توتمس سوم بود (۱۴۹۰-۱۴۳۶ پیش از میلاد)

b. فرعون حکمران در دوره مهاجرت آمنهوتپ اول بود (۱۴۳۶-۱۴۰۷ پیش از میلاد)

۱) برخی اعتقاد دارند که با استناد به مدارکی که از اریحا بدست آمده، هیچ ارتباط سیاسی میان اریحا و مصر در طول دوران

حکمرانی آمنهوتپ سوم (۱۴۱۳-۱۳۷۷ پیش از میلاد) وجود نداشت.

۲) متون بدست آمده از عمارنه در مصر نشان می‌دهد که ارتباط سیاسی *Habiru* بر سر فرمانروایی کنعان در طول دوره آمنهوتپ

سوم وجود داشت. بنابراین، مهاجرت در طول حکمرانی آمنهوتپ دوم باید روی داده باشد.

۳) چنانچه مهاجرت در قرن ۱۳ رخ داده باشد، دوره "داوران" نباید زیاد بطول انجامیده باشد.

۳. اشکالات احتمالی این تاریخ‌ها عبارتند از:

a. در نسخه (LXX) Septuagint (LXX) ۴۴۰ سال نوشته شده نه ۴۸۰ سال.

b. احتمال دارد که ۴۸۰ سال معرف ۱۲ نسل از هر ۴۰ سال بوده باشد، بنابراین رقم تخمینی است.

c. از هارون تا سلیمان ۱۲ نسل از کاهنان وجود داشته‌اند (۱ قرن‌تیان)، و بعد از سلیمان تا معبد دوم نیز ۱۲ نسل. یهودیان، همچون یونانیان، هر نسل را برابر ۴۰ سال حساب می‌کردند. پس، ۴۸۰ سال در پس و پیش این تاریخ قرار دارد (اعداد بصورت سمبولیک

استفاده شده‌اند)، رجوع شود به کتاب *Redating the Exodus and Conquest* نوشته Bimson).

۴. سه متن دیگر نیز وجود دارند که تاریخ‌های زیر را ذکر کرده‌اند:

a. پیدایش ۱۵: ۱۳، ۱۶ (اعمال رسولان ۷: ۶)، ۴۰۰ سال بندگی و اسارت

b. خروج ۱۲: ۴۰-۴۱ (غلاطیان ۳: ۱۷)

۱) در نسخه MT- ۴۳۰ سال اقامت موقت در مصر ذکر شده است

- ۲) در نسخه LXX-۵۱۲ سال اقامت موقت در مصر ذکر شده است
- c. داوران ۱۱:۲۶ - ۳۰۰ سال میان دوران یفتاح و فتح وجود دارد (تاریخ ۱۴۴۵ گویاست)
- d. اعمال رسولان ۱۳:۱۹، خروج، دوران صحرانشینی و فتح - ۴۵۰ سال
۵. نویسنده کتاب پادشاهان رویدادهای تاریخی را مرجع قرار داده و اعداد را نیز گرد نمی کند (کتاب *A Chronology of the Hebrew Kings* نوشته Edwin Thiele صفحات ۸۳-۸۵).
- B. شواهد تجربی از باستانشناسی ظاهراً تاریخ ۱۲۹۰ پیش از میلاد مسیح یا نوزدهمین خاندان سلطنتی مصریان را نشان می دهند.
۱. یوسف توانست در همان روز فرعون و پدرش را ملاقات کند. اولین فرعون که پایتخت مصر را از شهر تباي به نیل باز گرداند، جایی که آواریس/زوان/تانیس نامیده می شد و پایتخت قدیم هیکسوس بوده، ستی اول (۱۳۰۹-۱۲۹۰). او اولین فرعون ستمگر بود.
 - a. بنظر می رسد که این موضوع با دو قطعه اطلاعاتی که درباره هیکسوس فرمانروای مصر وجود دارد، سازگاری داشته باشد
 - ۱) لوح سنگی یافت شده از دوره دامسس دوم که در حکم یادبود آواریس در ۴۰۰ سال پیش بوده است (۱۷۰۰ پیش از میلاد توسط هیکسوس)
 - ۲) پیشگویی پیدایش ۱۳:۱۵ یک دوره ۴۰۰ ساله ستمگری سخن می گوید
 - b. این امر نشان می دهد که بالا رفتن یوسف از مصدر قدرت در دوران یکی از فراعنه هیکسوس بوده است. دوره جدید خاندان سلطنتی مصر به خروج ۸:۱ باز می گردد.
 ۲. هیکسوس، کلمه مصری بوده که بمعنی "حکمرانان سرزمین های خارجی" می باشد. اینان گروهی از حاکمان غیر مصری از نژاد سامی بودند که در دوره پانزدهم و شانزدهم سلاسه مصر، بر این کشور حاکم بودند (۱۷۲۰-۱۵۷۰ پیش از میلاد). برخی آنان را در به قدرت رسیدن یوسف دخیل می دانند. اگر ۴۳۰ سال خروج ۱۲:۴۰ را از ۱۷۲۰ پیش از میلاد کسر کنیم، تاریخی نزدیک به ۱۲۹۰ پیش از میلاد بدست می آوریم.
 ۳. ستی اول، پسر رامسس دوم بود (۱۲۹۰-۱۲۲۴). این نام بعنوان نام یکی از شهرهای ساخته شده توسط بردگان عبرانی در خروج ۱۱:۱ ذکر شده است. همچنین یکی از مناطق مشابه مصر در نزدیکی جوشن بنام رامسس در پیدایش ۱۱:۴۷ آمده است. آواریس/زوان/تانیس از ۱۳۰۰-۱۱۰۰ پیش از میلاد به "خانه رامسس" معروف بودند.
 ۴. توتمس سوم همانند رامسس دوم، به سازنده کبیر معروف بود.
 ۵. رامسس دوم ۴۷ دختر داشت که در قصرهای جداگانه ای زندگی می کردند.
 ۶. باستانشناسان نشان داده اند که بیشتر شهرهای دارای دیوارهای بلند در کنعان (Hazor, Debir, Lachish) تخریب شده و بسرعت حدود ۱۲۵۰ پیش از میلاد باز سازی گردیدند. برای ۳۸ سال آوارگی و صحرانشینی، تاریخ ۱۲۹۰ پیش از میلاد برای این دوران منطقی بنظر می رسد.
 ۷. باستانشناسان بر روی یک لوح یادبود باستانی از مرپتاه که رامسس را مغلوب کرده بود، آثاری یافتند که به اسرائیلیان اشاره داشته است (۱۲۱۴-۱۲۲۴ پیش از میلاد - لوح مرپتاه، تاریخ ۱۲۲۰ پیش از میلاد).
 ۸. بنظر می رسد که ایدوم و موآب به شناسه ملی محکمی در اواخر ۱۳۰۰ پیش از میلاد نائل گردیدند. این کشورها تا قرن ۱۵ سازماندهی نشده بودند.
 ۹. کتابی تحت عنوان *Redating the Exodus and Conquest* بنوشته John. J. Bimson توسط دانشگاه شفیلد در سال ۱۹۷۸ منتشر گردید که تمام آثار باستانی بدست آمده در دوران اولیه را به زیر سوال می برد.

VI. سایر موارد ناسازگار با خروج

- A. تعداد مردمانی که در جریان مهاجرت در خروج ذکر شده است، در ابهام قرار دارد
۱. کتاب اعداد آیات ۱:۴۶ و ۲۶:۵۱ گزارش از ۶۰۰ هزار نفر در سننین آماده رزم (۲۰ تا ۵۰ سال، مرجع خروج ۲۶:۳۸) می دهد. بنابراین اگر تعداد زنان، کودکان و پیران را تخمین بزنیم، رقمی حدود ۱/۵ تا ۲/۵ میلیون نفر محتمل خواهد بود.
 ۲. با اینحال، واژه عبری برای رقم هزار، *Eleph* می تواند دارای معانی زیر باشد:
 - a. خانواده یا قبیله، یوشع ۱۴:۲۲؛ داوران ۱۵:۶؛ ۱ سموئیل ۲۳:۲۳؛ زکریا ۷:۹
 - b. گروهان نظامی، خروج ۱۸:۲۱، ۲۵؛ تثنیه ۱:۱۵
 - c. مفهوم واقعی هزار، پیدایش ۱۶:۲۰؛ خروج ۲۸:۳۲
 - d. استفاده بصورت سیمولیک، پیدایش ۲۴:۶۰، خروج ۲۰:۶؛ (تثنیه ۷:۹)؛ ۷:۳۴؛ ارمیا ۳۲:۱۸
 - e. از زبان اوگاریتی (زبان هم ریشه با سامی)، حرف بی صدای *alluph* است که بمعنی "سردسته" یا "رییس قبیله" می باشد (پیدایش ۱۵:۳۶). این نکته می تواند به این معنی باشد که برای اعداد ۱:۳۹، ۶۰ سردسته و ۲۷۰۰ مرد از دانیال وجود داشتند. مشکل جایی بوجود می آید که به وضوح تعداد سردسته ها یا روسای قبیله برای آن تعداد مرد در برخی قبایل بسیار زیاد بوده است.
 - f. بحث جالبی در کتاب NIV Study Bible صفحه ۱۸۶ در همین زمینه وجود دارد.

۳. باستانشناسان تعداد سربازان مصری و آشوری را در این دوره زمانی ده‌ها هزار نفر تخمین می‌زنند. برخی بخش‌ها در یوشع ظاهراً گویای این مطلب هستند که اسرائیل دارای ارتشی در حدود ۴۰/۰۰۰ نفر بوده است (یوشع ۴:۱۳؛ ۷:۳؛ ۸:۳؛ ۱۱، ۱۲).

B. مسیر مهاجرت مورد تردید است

۱. مکان (۱) شهرهای مصر؛ (۲) سواحل دریا؛ و (۳) کمپ‌های اولیه یهودیان که اتراق کردند، همگی نامشخص است.
۲. عبارت "دریای سرخ" یا "yom suph" که:

a. بمعنی "دریای علف‌های هرز" یا "نی‌زار" است. می‌تواند اشاره به دریای شور در یوشع ۲:۵؛ ۱ پادشاهان ۹:۲۶ اشاره داشته باشد و یا آب تازه در خروج ۲:۳؛ اشعیا ۱۹:۲۶. نسخه LXX در ابتدا آن را "دریای سرخ" ترجمه کرد که نسخه‌های Vulgate و بعد King James Version نیز از آن تبعیت کردند.

b. اشاره به "دریایی به سمت جنوب" یا "دریایی در انتهای دنیا" داشته باشد. می‌تواند اشاره به دریای سرخ امروزه، اقیانوس هند و یا خلیج فارس داشته باشد.

c. چندین بار در عهد عتیق بکار برده شده است (اعداد ۳۳:۸، ۱۰).

۳. ممکن است از سه جاده استفاده شده باشد که از سه ساحل متفاوت عبور می‌کنند:

a. جاده‌ای شمالی - این جاده در راستای خلیج مدیترانه بود که بدنبال بزرگراه تجاری معروف به "راه فلسطینیان" قرار داشت. این راه می‌تواند کوتاه‌ترین راه به سرزمین موعود باشد. در صورت مواجهه، بستر دریا در این قسمت کم عمق بوده است. مناطق باتلاقی این منطقه: دریاچه سربون یا دریاچه Menzalach بودند. با این وجود، باید آن را با دوره خروج ۱۷:۱۳ برسی کرد که بنظر می‌رسد این گزینه را نفی می‌کند. همینطور حضور استحکامات نظامی مصریان در طول این جاده، با صحت این گزینه در تقابل است.

b. یک جاده میانی - می‌تواند شامل دریاچه‌های مرکزی شود به نام‌های: (۱) دریاچه‌های تلخ؛ (۲) دریاچه دیر البلح؛ (۳) دریاچه تمساح. این می‌تواند به دنبال یک جاده کاروان رو در صحرای شور بوده باشد.

c. جاده‌ای در جنوب - می‌تواند شامل بستر بزرگ دریای شور بوده باشد که ما امروزه آن را بنام دریای سرخ می‌شناسیم. همچنین جاده‌ای مخصوص کاروان‌ها از این منطقه عبور می‌کرد که با "بزرگراه پادشاه" مرتبط است (جاده ارتباطی اردن به دمشق) در عَصِیون جِیر.

(۱) نکته مؤثر در عدم تأیید این نظریه، عدم وجود نی در بستر این دریا است.

(۲) در اشاره به این قسمت است که در اول پادشاهان ۹:۲۶ می‌گوید عَصِیون جِیر در دریای سرخ است.

این می‌تواند خلیج عقبه یا بخشی از دریای سرخ بوده باشد (اعداد ۴:۲۱؛ تثنیه ۲۷؛ داوران ۱۱:۱۶؛ ارمیا ۴۹:۱۲).

d. اعداد ۳۳ بوضوح مشکل را نشان می‌دهد. در آیه ۸ می‌گوید "از میان دریا به بیابان عبور کردند" و سپس در آیه ۱۰ ادامه می‌دهد که "کنار دریای سرخ اردو زدند"، در جای دیگری از دریا.

e. آنان از هر دریایی که عبور کرده باشند، معجزه خدا بوده است. اسرائیل مسلح به سلاح‌های سربازان کشته شده مصری شدند. جنازه این سربازان بر روی آب شناور بود. این نیز معجزه دیگری از خدا بود، خروج ۱۴:۳۰؛ ۱۵:۴-۵.

f. از برخی نوشتجات باقیمانده این احتمال بدست آمده که دریای "yom suph" در آن زمان دارای بستری مبهم و درج نشده در نقشه آب‌های جنوب بوده باشد. در برخی مکتوبات، اقیانوس هند یا خلیج بنگال "yom suph" نامیده شده است.

۴. محل کوه سینا نیز در هاله ابهام قرار دارد

a. اگر موسی بابت سفر سه روزه‌ای که از فرعون درخواست کرده بود (۳:۱۸؛ ۵:۳؛ ۸:۲۷) جدی سخن گفته بود و نه بصورت کنایه، پس زمان کافی برای رسیدن به مکان سنتی در شبه جزیره سینا نمی‌توانست داشته باشد. بنابراین، برخی مفسرین محل کوه را در نزدیکی بیابان قادش برنیع تخمین می‌زنند.

b. محل سنتی "جبل موسی" نام دارد، در بیابان سینا که ده‌ها ویژگی دارد:

(۱) دارای زمینی مسطح و وسیع در کوهپایه

(۲) تثنیه ۱:۲ می‌گوید که مسافرت از کوه سینا تا قادش برنیع یازده روز به درازا می‌کشد

(۳) واژه "سینا" عبارتی غیر عبری است. می‌تواند ارتباط داشته باشد به صحرای سینا، که اشاره به دشتی کوچک دارد. واژه عبری برای کوه، Horeb است که بمعنی بیابان می‌باشد.

(۴) کوه سینا از قرن چهارم پس از میلاد مکانی سنتی بوده است. این کوه در "سرزمین مدین" قرار داشته که شامل نواحی وسیعی از شبه جزیره سینا و عربستان می‌گردد.

(۵) بنظر می‌رسد که علم باستان‌شناسی مکان برخی از شهرهای ذکر شده در دوران مهاجرت (خروج) را بعنوان بخش غربی شبه جزیره سینا مورد تأیید قرار می‌دهد (Elim, Dophkah, Rephidim).

VII. منابعی در تأیید دوره تاریخی

A. هیچ مدرک کتبی از مصر درباره دوره مهاجرت وجود ندارد. البته باید متذکر شد که چنین چیزی بدلیل شکست کامل خدایان مصری زیر سایه خدای یهوه غیر طبیعی نیست.

B. برخی نمونه‌های فرهنگی وجود دارند که شرع آنان شبیه ده فرمان می‌باشند:

۱. قوانین *Lipit-Ishtar* (سومریان)، از پادشاه *Isin* (۱۹۲۴-۱۹۳۴ پیش از میلاد)
۲. قوانین اشوننا (بابل قدیم، تل اسمر در استان دیاله، عراق)، تاریخ آن بازمی‌گردد به ۱۸۰۰ سال پیش از میلاد، از دوره سلطنت دادوشا، پادشاه اشوننا
۳. قانون حمورابی (بابل قدیم) از پادشاه بابل، حمورابی در ۱۷۲۸ تا ۱۶۸۶ پیش از میلاد می‌زیست.
۴. شریعت پادشاهان هیتی، *Hattusilis I* یا *Mupsilis I*، از حدود ۱۶۵۰ پیش از میلاد
۵. قوانین در بین‌النهرین در وحله اول متمرکز بر قوانین مدنی بود در حالیکه قوانین انجیلی متمرکز بر شریعت مذهبی/فرقه‌ای می‌باشد. "ما می‌توانیم در تمام دست‌نوشته‌های میخی گرایش‌های مدنی و در شریعت اسرائیلی گرایش فرقه‌ای را مشاهده کنیم... در بین‌النهرین، قانونشکنی در نهایت در رابطه با جامعه مشاهده می‌شود؛ در حالی که در اسرائیل، در نهایت همه جرایم علیه خداوند هستند." Walton صفحه ۸۰.
۶. Albert Alt در کتاب *Essays on Old Testament History and Religion* چاپ دانشگاه آکسفورد سال ۱۹۶۶ در صفحات ۸۱-۱۳۲ دو نوع از قوانین شرعی را شناسایی می‌کند:
 - a. ناپایدار، که از بندهای شرعی استفاده می‌کند. ساختار آن بر مبنی "اگر... سپس" ایجاد شده است. این قوانین، هنجارهای اجتماعی و مذهبی را دربر نمی‌گیرد، بلکه بر ممنوعیت‌ها و پی‌آمدهای هنجارشکنی تأکید دارد.
 - b. پایدار و متقن، که از بندهای شرعی استفاده نمی‌کند.
 - (۱) خروج ۲۱ و تثنیه ۲۷:۱۵-۲۶ از سوم شخص استفاده کرده و به موارد شخصی ارتباط دارد، موارد خاص.
 - (۲) لاویان ۱۸:۷-۱۷ و خروج ۲۰/تثنیه ۵ از دوم شخص استفاده کرده و بیشتر بر موارد کلی نظارت می‌کند.
 - c. قوانین بین‌النهرین در وحله اول ناپایدار، در حالیکه قوانین اسرائیلیان پایدار و متقن بوده است.
 - C. مطابق یک بحث روشنفکرانه قدیمی، موسی نمی‌توانست نوشتن بلد باشد، باستانشناسی وجود یک الفبای کنعانی را تأیید کرده که در مصر و در دوران موسی رواج داشته است.
 ۱. از ۱۴۰۰ سال پیش از میلاد مکاتباتی بدست آمده که از وجود بردگان سامی در معادن مصری در کوه سینا سخن گفته شده است (Basor, Albright, شماره ۱۱۰ مورخ ۱۹۴۸، صفحات ۱۲-۱۳).
 ۲. سفال‌های شکسته از Vally of Queens یافت شده در تبابی یونان، Basor, Albright, شماره ۱۱۰ مورخ ۱۹۴۸، صفحه ۱۲.

VIII.

واحد‌های ادبی (متنی)

A. خلاصه رئوس مطالب

۱. اسرائیل در مصر، ۱-۱۱
۲. اسرائیل مصر را ترک می‌کند، ۱۲-۱۸
۳. اسرائیل در کوه سینا، ۱۹-۴۰
 - a. قوانین زندگی در کوه سینا، ۱۹-۲۴
 - b. قوانین عبادتی در کوه سینا، ۲۵-۴۰
 - (۱) طرح خیمه‌ها، ۲۵-۳۱
 - (۲) شورش و تجدید پیمان، ۳۲-۳۴
 - (۳) ساخت خیمه، ۳۵-۴۰

B. بلایا

۱. آنان قضاوت خداوند را به خدایان مصری نشان می‌دهند. بنظر می‌رسد که بیش از ۱۸ ماه در آنجا بودند. آنان با وقایع طبیعی دست به گریبان بودند:
 - a. زمان‌هایی که رویدادهای ماورالطبیعه رخ می‌دادند
 - b. شدت رویدادهای ماورالطبیعه
 - c. محل‌هایی که این رویدادها رخ می‌دادند
۲. خلاصه‌ای از ۱۰ بلای نازل شده
 - a. رود نیل تبدیل به خون گردید، ۷:۱۴-۲۵
 - b. غورباقه‌ها، ۸:۱-۱۵
 - c. شپش و پشه، ۸:۱۶-۱۹
 - d. حشرات موزی، ۸:۲۰-۳۲
 - e. جنون گاوی، ۹:۱-۷
 - f. دُمَل، ۹:۸-۱۲

- g. نگرگ، ۳۵-۱۳:۹
- h. ملخ، ۲۰-۱:۱۰
- i. تاریکی، ۲۹-۲۱:۱۰
- z. مرگ فرشته، تولد نوزاد اول، ۸-۱:۱۱
- C. فهرست روزهای جشن /روزه در فصل ۲۳
۱. شنبه‌های هر هفته، ۳:۲۳
 ۲. فصیح (۱۴ نیشان^۴)، ۵:۲۳، خروج ۱۲
 ۳. نان نعنا (۱۵ و ۲۱ نیشان)، ۸-۶:۲۳؛ تثنیه ۱۶-۱:۸
 ۴. میوه اول (۲۲ نیشان)، ۱۴-۹:۲۳
 ۵. عید گلریزان یا جشن هفته‌ها (پنجاهمین روز پس از ۲۱ نیشان، ۶ سیوان^۵)، ۲۳:۱۵-۲۱، تثنیه ۱۶-۹:۱۲
 ۶. دمیدن در کرناها (اول تیشری^۶)، ۲۳:۲۳-۲۵، اعداد ۲۹-۱:۶
 ۷. روز کفار (۱۵ تیشری)، ۲۳:۳۳-۴۴؛ اعداد ۲۹-۱۲:۴۰، تثنیه ۱۶-۱۳:۱۷
 ۸. عید آلاچیق‌ها (۱۵ تیشری)، ۲۳:۳۳-۴۴، اعداد ۲۹-۱۲:۴۰؛ تثنیه ۱۶-۱۳:۱۷
- D. رتوس مطالب بصورت دقیق‌تر
۱. رجوع شود به کتاب *Introduction to the OT* نوشته R. K. Harrison، صفحات ۵۶۰-۵۶۲
 ۲. رجوع شود به کتاب *An Introduction to the OT* نوشته E. J. Young
 ۳. رجوع شود به NIV Study Bible، صفحات ۸۵-۸۷

IX. حقایق اصلی

- A. این حقایق در حالی ادامه پیدا می‌کنند که تاریخ در پیدایش آغاز گردید. آنان پیشرفت خاندان منتخب را در قوم منتخب خداوند، مستند می‌کنند. با اینکه این مردم در مصر به بردگی کشیده می‌شوند، اما در نهایت سرزمین موعود را تصرف می‌کنند (پیدایش ۱۲:۱-۳:۱۵؛ ۱۶:۱۵)
- B. قوانین پیمان خداوند در کوه سینا مستند می‌گردند (کوه حوریب)
۱. ما چگونه باید زندگی کنیم! (ده فرمان و متمم‌های آن)
 ۲. ما چگونه باید عبادت کنیم! (خیمه‌ها، کاهنان، مراحل آن، زمان آن، تشریفات مذهبی)
 ۳. برای خیمه‌ها حکم دستورالعمل چگونه انجام کار را دارند (لاویان)
- C. اعمال بزرگ خداوند از محبت گرفته تا رحمت در مقابل قوم اسرائیل مستند می‌گردند. این اعمال به ابراهیم در پیدایش ۱۵:۱۶ وحی گردیده بود.
- D. رسیدگی خداوند به موضوع فرعون نشان دهنده توازن میان پادشاهی خداوند و اراده آزاد انسان است:
۱. خداوند دل فرعون را سخت کرد
 - a. ۱۳، ۳:۷
 - b. ۱۲:۹
 - c. ۲۷، ۲۰، ۱:۱۰
 - d. ۱۰:۱۱
 - e. ۸، ۴:۱۴
 ۲. فرعون باعث سختی دل خود شد
 - a. ۳۲، ۱۵:۸
 - b. ۳۴:۹
- X. تعریف خلاصه جملات و/یا عبارات و اشخاص
- A. عبارات و جملات
۱. صندلی زایمان، ۱۶:۱ (NIV)، صندلی ویژه زایمان
 ۲. کفش از پا به در آر، ۵:۳ (NASB, NIV)
 ۳. "سفر سه روزه"، ۳:۱۸؛ ۳:۵؛ ۲۸:۸ (NASB, NIV)
 ۴. "من دل او را سخت خواهم کرد" ۴:۲۱؛ ۳:۷؛ ۱۳؛ ۹:۱۲؛ ۳۵؛ ۱:۱۰، ۲۰، ۲۷ (NASB, NIV)

^۴ نیشان نخستین ماه سال مدنی و هفتمین ماه مذهبی در تقویم عبری است.

^۵ نهمین ماه مدنی و سومین ماه مذهبی در تقویم عبری است. سیوان ماهی پاییزی و ۳۰ روزه است.

^۶ تیشری نخستین ماه از سال مدنی عبری و همچنین ماه هفتم از سال در تقویم مذهبی عبری است.

۵. ساحران، ۱۱:۷، ۲۲ (NASB, NIV)
۶. بی‌عیب، ۵:۱۲ (NIV) از کلمه بدون نقص استفاده کرده است
۷. ستونی از ابر، ۲۱:۱۳-۲۲ (NASB, NIV)
۸. نبیّه، ۲۰:۱۵ (NASB, NIV)
۹. نان (مّنا)، ۴:۱۶، ۸، ۱۴-۱۵، ۳۱ (NASB, NIV)
۱۰. پادشاهی کاهنان، ۴:۱۹-۶ (NASB, NIV)
۱۱. نابودی کامل (،) ۲۰:۲۲ (NIV& نابود شد)
۱۲. ستون‌های مقدس، ۲۴:۲۳ (NIV، سنگ‌های مقدس)
۱۳. ایفود، ۷:۲۵ (NASB, NIV)
۱۴. جایگاه کفاره، ۱۷:۲۵ (NIV، پوشش کفاره)
۱۵. اوریم و تمیم، ۳۰:۲۸ (NASB, NIV)
۱۶. کتاب، ۳۲-۳۳:۳۲ (NASB, NIV)
۱۷. نان حضور، ۱۳:۳۵ (NASB, NIV)

B. آشنایی با اشخاص بصورت خلاصه

۱. هیکسوس، ۸:۱	۵. فوتبیل، ۲۵:۶
۲. فرشته خداوند ۳:۱-۴	۶. هلاک کننده ۱۲:۲۳
۳. هستم (یهوه)، ۳:۱۴؛ ۳:۶	۷. ناداب و ابیهو، ۱:۲۴
(NIV هستم آن که هستم)	۸. عمالیق، ۱۷:۸-۱۶
۴. رعوتیل، ۱۸:۲؛ رتوبین ۳:۱؛ ۱۱:۱۸-۱۲	۹. کروی، ۱۹:۲۵

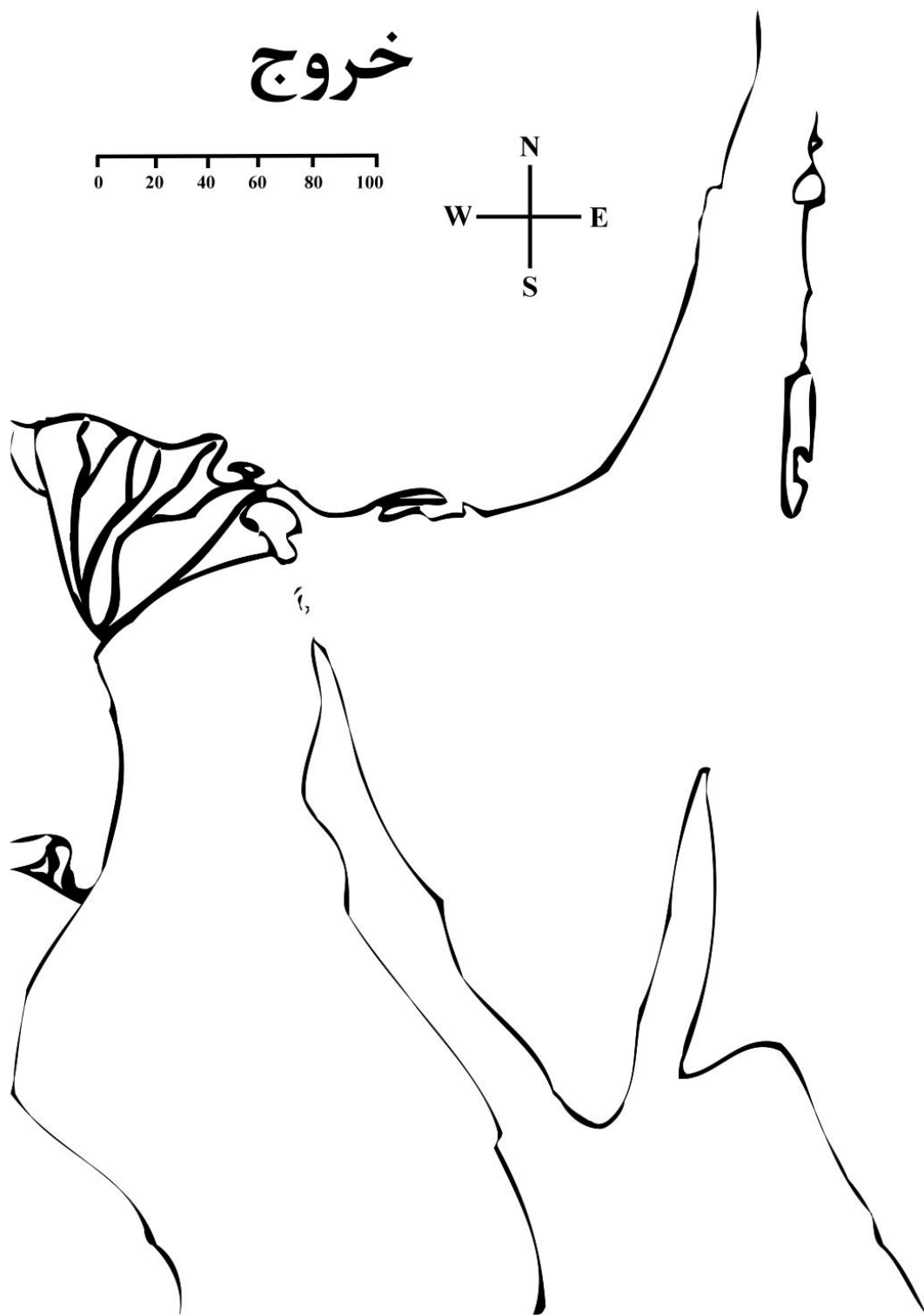
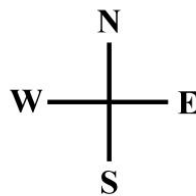
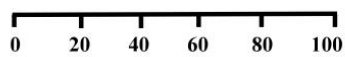
XI. موقعیت‌ها بر روی نقشه (بترتیب اعداد)

۱. فیتوم، ۱۱:۱	۷. صحرای شور
۲. رمسیس، ۱۱:۱	۸. صحرای شین
۳. مدیان، ۱۵:۲	۹. صحرای پاران
۴. کوه حوریب، ۳:۳	۱۰. راه دریا (فلسطینیان) ۱۳:۱۷
۵. جوشن، ۲۲:۸	۱۱. خلیج عقبه
۶. Yam Suph، ۱۹:۱۰ (NIV، دریای سرخ)	

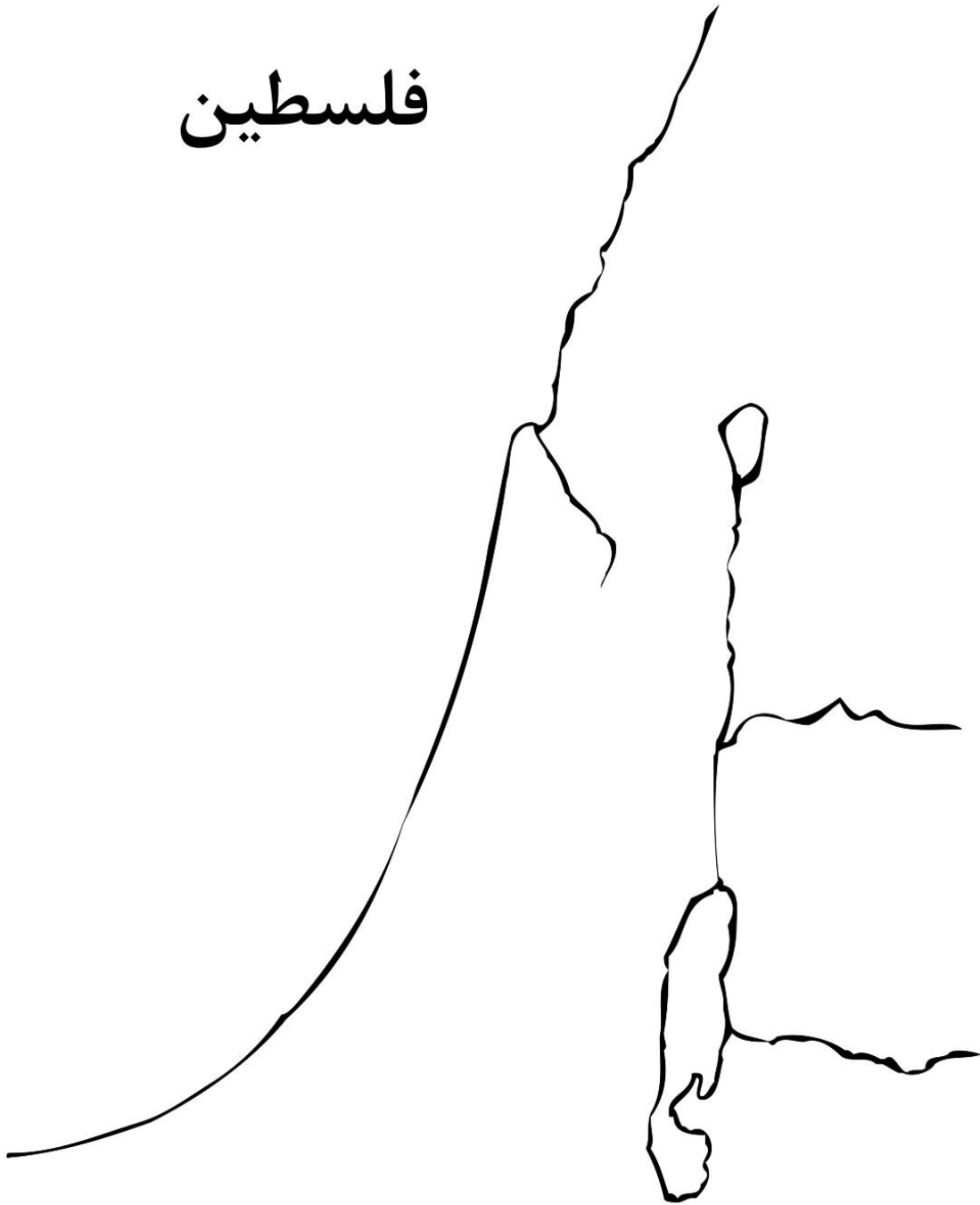
XII. سوالات دانشجویان

۱. چرا فرعون از عبرانیان می‌هراسید؟ ۱-۷-۱۰
۲. چرا فرزندان ذکور به رود نیل افکنده می‌شدند؟ چرا خانواده فرعون در نیل حمام می‌کردند؟ تبدیل شدن رود نیل به خون از چه جهت حائز اهمیت است؟
۳. موسی چرا به میدیان فرار کرد؟
۴. چرا آشکار شدن نام خداوند به موسی حائز اهمیت است؟ (۳:۱۳-۱۶)
۵. چرا آیه ۳:۲۲ از تضاد میان خدایان مصر و خدای یهوه سخن می‌گوید؟
۶. خروج ۳:۶ را در نور ظاهر شدن یهوه در پیدایش ۴:۲۶ چگونه توضیح می‌دهیم؟
۷. بلایا چه آثاری در مذهب مصریان داشتند؟
۸. آیا سخت کردن دل فرعون توسط خداوند، آزادی انتخاب را از او ربود؟
۹. اهمیت مرگ نوزاد اول چه می‌باشد؟
۱۰. عبرانیان سلاح‌های نظامی خود را از کجا تهیه می‌کردند؟
۱۱. آیا رفتار موسی در برابر رتوبین در فصل ۱۸ نشان دهنده ایمان وی به یهوه است و چگونه؟
۱۲. پادشاهی کاهنان بودن اسرائیل چه معنی دارد؟
۱۳. ده فرمان را فهرست‌وار بیان کنید.
۱۴. اسامی روزهای جشن را در فصل ۲۳ بنویسید.
۱۵. تصویری از خیمه و مبلمان آن رسم کنید
۱۶. گاو طلائی در فصل ۳۲ نشان چه می‌باشد.

خروج

فلسطين

آشنایی با لایوان

I. عنوان کتاب

- A. در متن عبری (MT) اولین لغت کتاب است، "و او (یهوه) فرا خواند".
- B. کتاب تلمود (Mishnah) آن را "قوانین کاهنان" می خواند.
- C. از ترجمه نسخه LXX، نام آن "کتاب لایوان" نامیده شد.
- D. نسخه قدیمی لاتین کتاب مقدس بنام جروم، نام آن را "Leviticus" نامید که شامل جزئیات شرع و رسوم می باشد.

II. تشریح

- A. این کتاب بخشی از مجموعه کتب عبری عبرانی است که "تورات" یا "آموزه‌ها" یا "شرع" نامیده می شود.
- B. در نسخه LXX، آن بخش بنام Pentateuch یا تورات (پنج طومار) نامیده می شود.
- C. در زبان انگلیسی گاهی "پنج کتاب موسی" نیز نامیده می شود.
- D. این کتاب شامل دوره‌های پشت سر همی بوده که از زمان آفرینش تا پیدایش و تثبیه تا دوره موسی و توسط موسی برشته تحریر در آمده است.

III. سبک-

این کتاب بیشتر قانونگذاری است، بجز فصل‌های ۸-۱۰ که شرح تاریخی است.

IV. تألیف-

فصل ۱:۱ اغلب از یک بافت تکراری استفاده می کند (۳۵ بار) "یهوه به موسی گفت".

به بحث کامل تر در رؤس مطالب پیدایش رجوع نمایید.

- V. تاریخ- خروج ۲:۴۰، ۱۷ را با اعداد ۱:۱ مقایسه کنید. نتیجه قیاس نشان می دهد که این کتاب در اولین ماه از دومین سال مهاجرت توسط خداوند به موسی گفته شده بود. به بحث کامل تر در بخش خروج رجوع نمایید.

VI. منابعی در تأیید دوره تاریخی

A. تشریفات شرعی در بین النهرین

۱. قربانی کردن شامل تقدیم کردن یک وعده غذا به خداوند بود. مذبح، میزی بود که غذای خداوند را بر روی آن قرار می دادند. در کنار مذبح، منقل عود قرار داشت که برای جلب توجه خداوند بود. ریختن خون هیچ مفهوم تشریفاتی نداشت. فردی مسئول بریدن گلوی حیوان با شمشیر بود. خوراک بدست آمده میان خدایان، پادشاه و شرکت کنندگان در مراسم تقسیم می گردید. فردی که قربانی را تقدیم می کرد، از دریافت خوراک محروم بود.
۲. هیچ قربانی بصورت مصلحتی روی نمی داد.
۳. بیماری یا درد، تنبیه از سوی خداوند محسوب می گردید. به همین دلیل، برای جایگزین شدن تنبیه انسان، حیوانی را آورده و نابود می کردند.
۴. تشریفات دینی اسرائیل متفاوت و مستقل بود. بنظر می رسد که این کار توسط فردی آغاز شده باشد که بخشی از تلاش روزانه خود را برای بدست آوردن غذا، به خداوند بر می گرداند (پیدایش ۴: ۱-۴؛ ۸: ۲۰-۲۲).

B. تشریفات مذهبی در کنعان (بسیار شبیه اسرائیل)

۱. منابع

a. دوره‌های انجیلی

b. ادبیات فینیقی

c. لوح‌های راس‌الشمز از شهر Ugarit در ارتباط با اسطوره‌ها و خدایان کنعان در حدود ۱۴۰۰ سال پیش از میلاد

۲. سیستم قربانی کردن در کنعان و اسرائیل خیلی به یکدیگر شبیه هستند. با اینحال، مشخص نیست که ریختن خون قربانیان در کنعان از کجا سرچشمه گرفته است.

C. تشریفات مذهبی در مصر

۱. قربانی تقدیم می شد ولی هیچ تأکیدی بر روی آن نبود
 ۲. نفس قربانی کدن اهمیتی نداشت. آنچه که حائز اهمیت بود، نیت فرد بود
 ۳. قربانی کردن برای توقف خشم خدایان انجام می پذیرفت
 ۴. فرد تقدیم کننده قربانی، بدنبال بخشش و برکت خداوند بود
- D. سیستم قربانی کردن در اسرائیل - این سیستم به کنعانیان بیشتر نزدیک بود اما در عین حال الزاماً به آنان ارتباط پیدا نمی کرد.

۱. عبارات توصیفی

- a. قربانی کردن، روبه داوطلبانه نیاز بشر به خداوند بود
- b. ابتکار ایده قربانی کردن را نمی توان به قوانین عهد عتیق اطلاق کرد که خود تنظیم کننده آن قوانین بودند (پیدایش ۷: ۸؛ ۸: ۲۰)
- c. قربانی کردن، تقدیم کردن حیوان یا گیاه به خداوند بود.

- d. آنچه که بطور کامل یا بخشی از آن بر روی مذبح نابود می‌شد، تجلیل از خداوند بود
- e. مذبح محل مخصوص قربانی و نماد حضور خداوند بوده است
- f. قربانی کردن بعنوان دعای جانبی محسوب می‌گردید
- g. معنی قربانی "دعاهای عمل شده" یا "دعاهای تشریفاتی" است. نکته شگفت‌انگیز پیرامون تشریفات مذهبی و تضاد آن با باورهای فرهنگی ما را، Gordon J. Wenham در کتاب *Tyndale, Numbers* صفحات ۲۵-۳۹ بیان کرده است. لایوان و اعداد هر دو شامل موارد متعدد و بزرگی همچون این هستند که اهمیت موسی و اسرائیل را نشان می‌دهند.
۲. قربانی کردن مسلتزم موارد زیر است

- a. هدایایی به خداوند
- ۱) تصدیق این موضوع که تمام زمین متعلق به خداوند است
 - ۲) هر آنچه که انسان دارد متعلق به خداوند است
 - ۳) بنابراین، درست همین است که انسان در مقابل خداوند تکریم نماید
 - ۴) این هدایا از نوع خاص بودند. چیزی که انسان برای ادامه حیاتش به آن نیاز داشت. هدف فراتر از دادن چیزی بود، بلکه چیزی بود که وی نیاز داشت. در واقع بخشی از وجود خود را به خدا می‌داد.
 - ۵) با از بین بردن آن هدیه، دیگر امکان بازگرداندن آن وجود نداشت
 - ۶) وقتی هدیه تقدیمی سوزانده می‌شد، بصورت نامرئی درآمد و به عالم خدایان منتقل می‌شد.
 - ۷) مذبح‌های اولیه در مکان‌هایی بر پا می‌شدند که خدا در آنجا ظاهر می‌شد. مذبح بعنوان مکانی مقدس تلقی شده لذا هدایا به آنجا آورده می‌شد.

b. تخصیص تمام زندگی شخص به خدا

- ۱) سوزاندن هدایا یکی از سه نوع قربانی کردن داوطلبانه بود
- ۲) تمامی بدن حیوان برای خوشایند خداوند سوزانده می‌شد
- ۳) این هدایا برای خداوند بسیار پر معنا و رسا بود.

c. دوستی با خداوند

- ۱) جنبه‌های همدلی و همبستگی قربانی
- ۲) مثالی که در اینباره می‌توان آورد، پیشنهاد صلح و دوستی می‌توانست بعنوان نماد دوستی خدا با انسان تلقی گردد
- ۳) قربانی کردن به منظور حصول یا بازگرداندن دوستی بعمل می‌آمد

d. کفاره گناه

- ۱) هنگامی که انسان مرتکب گناه می‌گردید باید برای احیای دوستی با خداوند و پیمانی که شکسته بود از خدا طلب عفو می‌کرد.
- ۲) کسی که مرتکب گناه شده بود و هدایایی فراهم می‌کرد، بدلیل شکستن رابطه دوستی با خداوند در میان جمع غذایی به وی تعلق نمی‌گرفت

۳) اهمیت خون

a) برای انسان بر روی مذبح قرار می‌گرفت

b) برای کاهن بر روی پرده قرار می‌گرفت

c) برای کاهن اعظم و مردم بر روی صندلی بخشش قرار می‌گرفت

- ۴) دو نوع هدیه برای گناهان تقدیم می‌شد. دومین آن هدیه گناه یا هدیه عبور غیر مجاز به ملک نامیده می‌شد. در این حالت فرد مجرم باید بوسیله قربانی کردن یک حیوان، رابطه قطع شده یا صدمه دیده با یک دوست اسرائیلی را احیا می‌کرد.

۵) برای گناهان عمدی و با نیت خاص هیچ قربانی پذیرفته نمی‌شد، ۴:۱، ۲۲، ۲۷:۵؛ ۱۵-۱۸؛ ۲۲:۱۴

E. مراحل کار برای انواع قربانی

۱. فصل ۱

a. فرمول مقدماتی، "خداوند با موسی سخن گفت"، ۱:۱-۲؛ ۴:۱؛ ۵:۱۴؛ ۶:۱، ۱۹؛ ۷:۲۲، ۲۸

۱) از گله یا رمه

۲) "وقتی که"، آیه ۲ نشان دهنده عدم الزام یا داوطلبانه بودن است

b. هدایای سوزانده شده، آیات ۳-۱۷ (۶:۸-۱۳)

۱) مذبح

a) مذبح برنجی، که مذبح هدایای سوزانده شده، مذبح کنار درب ورودی خیمه، یا مذبح چوب صمغ نیز نامیده می‌شد و

بوسیله برنز پوشانده شده بود (خروج ۲۷)

b) این مذبح با مذبح عود (مذبح طلایی) در مکان مقدس فرق داشت (خروج ۳۰)

- (c) ذغال‌های باقیمانده از مذبح برنجی به مذبح عود منتقل می‌شد
 (d) مذبح برنجی درست در وسط ورودی خیمه قرار داشت
 (e) هر مذبح دارای کرناهایی بود که مقدس‌ترین بخش آن محسوب می‌شد. خون بر روی این کرناها مالیده می‌شد (خروج ۳۰:۱۰).

(f) کرناها احتمالاً برای:

- i. نماد دستانی برای بالا نگه داشتن هدایا
- ii. نماد قدرت یا نیروی غالب (تثنیه ۳۳:۱۷؛ سموئیل ۲:۲۲)
- iii. بعدها هر کسی که کرنا را بدست می‌گرفت، تا زمانیکه دادگاه به مورد او رسیدگی می‌کرد، در امان بود (۱ پادشاهان ۵۱:۱-۵۰:۲؛ ۲۸:۲)

(۲) هدیه تقدیمی

- (a) گوسفند بدون عیب که بدلیل اهمیت و ارزش آن در ابتدا توضیح داده شد، آیه ۳
- (b) بز یا گوسفند نر، آیه ۱۰
- (c) قُمری یا کبوتر، آیه ۱۴ (تدارکات برای فقرا)
- (۳) مکان هدیه سوزانده شده در کنار درب ورودی چادر جلسات بود
- (۴) قرار دادن دست‌ها - این کار فقط برای گاوها انجام می‌شد و شامل بزها، گوسفندان و پرندگان نمی‌گردید، آیه ۴
- (a) این کار باید توسط مجرم انجام می‌گردید (نه توسط کاهن)
- (b) بسیاری احساس می‌کنند که این کار، عملی نمادین برای انتقال گناه بوده است
- (c) برخی معتقدند که معنی آن:

- i. حیوان از سوی فرد خاصی آمده است
- ii. قربانی باید نه نام فرد مجرم معرفی گردد
- iii. نتیجه حاصل از قربانی کردن به کسی تعلق داشت که دست بر روی حیوان قرار می‌داد

(۵) سلاخی

- (a) گاو - "در حضور خدا" توسط فردی که قربانی می‌کرد. مجرم باید حیوان را کشته، پوست کنده و قطعه قطعه می‌کرد. نقش کاهن (بجز در مواردی که قربانی در ملا عام تقدیم می‌شد) کار خود را با آوردن حیوان به مذبح شروع می‌کرد.
- (b) گوسفند یا بز، آیه ۱۱ - "در بخش شمالی مذبح در حضور خدا"، اینجا مکانی برای حیوانات کوچکتر بود.
- (c) پرندگان - کاهن قربانی را کشته و تقدیم می‌کرد. در این حالت مجرم باید پره‌های پرنده را می‌کند.
- (۶) با خون حیوان چه می‌کردند

(a) حیوانات

- i. کاهن خون را بر روی مذبح و اطراف آن می‌پاشید
- ii. زندگی حیوان در خون نهفته بود (پیدایش ۹:۴؛ لایبان ۱۷:۱۱). زندگی به خدا تعلق داشت، لذا خون هیچ بخشی از هدیه انسان را در بر نمی‌گرفت
- iii. خون پرنده در اطراف مذبح خشک شده و در آتش سوزانده نمی‌شد

(۷) با گوشت چه می‌کردند

(a) گاو، آیه ۶

- i. مجرم بادی پوست حیوان را می‌کند. کاهن پوست را نگه می‌داشت (۷:۸)
- ii. مجرم حیوان را قطعه قطعه می‌کرد
- iii. کاهن آنگونه که حیوان زنده بود، آن را بر مذبح قرار می‌داد
- iv. پاها و امعا و احشاء حیوان با آب شسته می‌شد
- v. سپس کاهن همه چیز را بر روی مذبح می‌سوزاند

(c) مناسبت‌هایی که قربانی سوزانده می‌شد

- (۱) عید خیمه‌ها، آلاچیقها
- (۲) روز کفار
- (۳) عید هفته‌ها، نوبرها یا پنطیکاست
- (۴) عید شیپورها
- (۵) باقه تکان دادنی
- (۶) عید فطیر، پسح

۷) شروع هر ماه، ماه نو

۸) شبات

d. اهمیت سوزاندن قربانی

۱) هدیه‌ای به خدا

۲) با ارزش‌ترین نوع قربانی تلقی می‌گردید

۳) ظاهراً با هر گونه مفهومی از گناه در شکل عمومی یا شکرگذاری، مورد قبول واقع می‌شد

۴) معرف کامل‌ترین ایده قربانی بود

۵) نماد هدیه زندگی فرد بود

۶) نشان دهنده تداوم کامل زندگی یک فرد به خدمت به خداوند بود

۷) ارزش هدایا درجه‌بندی می‌شد

a) گاو

b) بز و گوسفند

c) پرندگان

۸) نشان‌دهنده این بود که هر کسی دارای حس روحانی، می‌توانست به حضور خدا برود. خداوند برای همه انسان‌ها برکت

فراهم می‌کرد.

e. دستورالعمل‌های خاص برای کاهن، ۶:۸-۱۲

۱) بقایای سوزانده شده تمام طول شب بر روی مذبح باقی می‌ماند

۲) آتش در زیر قربانی باید همچنان روشن نگه داشته می‌شد

۳) این دستورالعمل‌ها شامل لباس کاهن نیز می‌گردید

۴) دستورالعمل‌ها شامل خارج کردن خاکستر قربانی سوزانده شده نیز می‌گردید

۲. فصل ۱:۲-۱۶ (۶:۱۴-۲۳)

a. مقدمه

۱) این فصل به اهدای غلات می‌پردازد

۲) اهدای غله از ریشه معنی "هدیه" گرفته شده است. این واژه تبدیل به یک عبارت فنی برای هر چیز غیر حیوانی یا هدایای گیاهی گردید

۳) پس از تبعید، عرضه غلات به عنوان مکمل برای قربانی سوخته شده و پیشنهاد صلح تلقی گردیده و به گفته عالمان یهود توسط فقرا ارائه می‌گردید.

۴) عهد نمک در اعداد ۱۸:۱۹ و ۲۱:۱۳ قیلاً ذکر شده بود. نمک متضاد خمیر مایه بود. از آن بعنوان نماد عهد خداوند یاد می‌شد زیرا خراب نشدنی و ماندگار بودند.

b. غلات اهدایی حاصل کوشش کار روزانه فرد بود که به خدا داده می‌شد.

۱) این غلات هدیه به خداوند از خوراک روزانه مردم بودند.

۲) معمولاً در حکم مکمل پیشکشی‌های سوزانده شده یا قطعه شده (بخصوص در روزهای پس از تبعید) بودند.

۳) قربانی در حکم مایحتاج فرستاده شده توسط خداوند برای کاهن بودند.

۴) لغت "یادبود" (Memorial) بخش پیشکش شده، یا آن بخشی را که اختصاصی به حضور خداوند آورده می‌شد را تعریف می‌کند.

۵) مفهوم شام خداوند بعنوان "یادبود" در عهد جدید، این مفهوم عهد عتیقی را نشان می‌دهد.

۶) واژه‌های "مقدس" و "مقدس‌ترین" دارای ویژگی‌های زیر است:

a) مقدس - کاهن و خانواده وی می‌توانستند در هر جای پاکی آن خوراک را بخورند.

b) مقدس‌ترین - فقط کاهنان در دادگاه یا چادر جلسات اجازه خوردن داشتند.

c. انواع

۱) آرد خام (برای ثروتمندان)، ۲:۱-۳

۲) قرص نان پخته شده یا کیک، ۲:۴-۱۱

۳) خوشه سبب ذرت یا گندم (برای فقرا)، ۲:۱۲-۱۶

a) آرد با ارزش‌ترین پیشکش بود. آرد گندم از بهترین نوع بود.

b) کیک پخته شده

i. روغن بخشی از آن بود

- ii. در اجاق پخته می‌شد، آیه ۴
- iii. بر روی آهن ویژه پخت و پز قرار داشت، آیه ۵
- iv. در چیزی شبیه ماهی تابه‌های امروزی، آیه ۷
- (c) خوشه سبز ذرت یا گندم
- i. باید برشته می‌شد
- ii. به قطعات درشت‌تر تبدیل می‌شد
- iii. باید بصورت خوراک کامل برای میهمانان آماده می‌شد
- d. ترکیبات
- (۱) آرد مرغوب به حیوانات بدون عارضه مربوط می‌شد
- (۲) روغن نماد موفقیت بود و بنابراین نمادی از حضور خدا محسوب می‌شد
- (a) موارد استفاده از آن برای خوراک، قربانی کردن، دارو و کفاره بود
- (b) احتمالاً بجای پیشکش کردن روغن، از آن استفاده می‌کردند.
- (۳) کُنْدَر از هندوستان یا عربستان وارد آورده می‌شد
- (a) کندر بسیار غنی و بسیار خوشبو بود
- (b) نماد دعا و عبادت محسوب می‌شد
- (۴) نمک
- (a) حیات بخش و در عین حال حفظ کننده کیفیت مواد غذایی
- (b) احتمالاً بیشتر بر روی میز بیشتر قرار داشت تا برای حفظ خوراک
- (۵) عناصر حذف شده
- (a) خمیر، آیه ۱۱
- i. احتمالاً برای عمل تخمیر
- ii. خمیر خیلی زود فاسد می‌شد
- iii. به همراه میوه به کاهن پیشکش می‌گردید
- (b) عسل
- i. شیره از میوه گرفته می‌شد نه زنبور عسل
- ii. احتمالاً چون بیشتر در رسوم مذهبی کنعانیان رواج داشت
- e. مراسم اهدا
- (۱) ابتدا پیشکش به نزد کاهن آورده می‌شد. وی تمام مراسم را هدایت می‌کرد (۲:۲، ۹، ۱۶)
- (۲) بخشی از پیشکش توسط کاهن در صومعه خورده می‌شد. این کار مقدس‌ترین عمل محسوب می‌گردید.
- f. ویژگی
- (۱) از پایین‌ترین تا بالاترین رده مقامات شرکت داشتند
- (۲) سوزاندن بخشی از آن، وقف کردن بخشی از کار خود به خداوند بود
- (۳) معنی این کار
- (a) پیشکش سوخته شده - تقدیس زندگی فرد
- (b) پیشکش خوراک - وقف زندگی روزانه فرد
- g. دستورالعمل خاص برای غلات پیشکشی، ۶:۱۴-۲۳
- (۱) پیشکش در جلوی مذبح
- (۲) دسترنج، هدیه به خداوند بود اما در واقع کاهن را پشتیبانی می‌کرد
۳. فصل ۱:۳-۱۷ (۷:۱۳-۳۴) پیشنهاد صلح
- a. مقدمه
- (۱) چرا
- (a) پیشنهاد همبستگی
- (b) عهد قربانی
- (c) پیشنهاد مشارکت
- (d) قربانی نهایی
- (۲) بواسطه دوستی با خداوند، خانواده و دوستان، اینکار شکرگذاری به او را نشان می‌داد.

- ۳) این کار معمولاً اقدام نهایی در ردیف قربانیانی انجام می‌گرفت که مصالحه صورت صورت پذیرفته بود.
- ۴) قربانی سوخته شده ارزش فرمانبرداری را نشان می‌داد در صورتیکه پیشنهاد صلح نشان دهنده شادی و دوستی با خداوند بود.
- ۵) نر و ماده باید بی‌عیب می‌بودند
- ۶) تنوع پیشکشی‌ها
- a) از هر گله، نر و ماده
- b) برتری میان گوسفند و بز بخاطر دمبلان گوسفند بود.
- i. بره - نر یا ماده
- ii. بز - نر یا ماده
- b. تشریفات مذهبی
- ۱) تشریفات پیشکش قربانی
- a) دست‌ها باید بر روی قربانی قرار می‌گرفت
- b) در جلوی درب ورودی چادر باید سر بریده می‌شد
- c) شناسایی قربانی مشابه سوزاندن پیشکشی بود.
- d) پاشیدن خون به دور مذبح
- e) سوزاندن قسمت‌های منتخب بر روی مذبح برای خدا
- i. چربی (دمبلان - چربی دمب گوسفند) نماد آبادانی بود
- ii. قلوها، نرمه جگر نماد کرسی اراده و احساسات بود
- iii. چربی بخش‌های مختلف بر روی بخش‌های سوخته شده یا بره پیشکشی قرار می‌گرفت
- ۲) پیشکشی‌های شکرگذاری شامل (۷:۱۱-۱۴)
- a) مخلوط کیک خام با روغن
- b) نان فطیر خام که روغن روی آن ریخته شده باشد
- c) مخلوط آرد مرغوب و روغن
- c. سهم کاهن، ۷:۲۸-۳۴
- ۱) سینه بعنوان پیشکش تکان‌دانی به کاهن تعلق داشت
- ۲) تکان‌دادن شامل قرار دادن پیشکش بر روی دستان شخص اهدا کننده و کاهن بود. این عمل نشان دهنده اهدای پیشکشی به خداوند بوده و سپس دریافت آن توسط کاهن.
- ۳) ران راست نشان به کاهن بجا آورنده مراسم تعلق می‌گرفت
- ۴) پیشکشی بر روی دستان به بالا گرفته، به خدا داده شده و توسط کاهن دوباره گرفته می‌شد.
- d. سهم اهدا کننده قربانی، ۷:۱۵-۱۸
- ۱) پیشکشی ویژه روز شکرگذاری باید در همان روز خورده می‌شد، آیه ۱۵
- ۲) هر گوشت نذری باید در همان روز یا در نهایت روز بعد خورده می‌شد، آیه ۱۶.
- ۳) این تنها قسمتی بود که بخدا داده نشده و توسط خدا به کاهن داده می‌شد
- ۴) خدا بصورت نمادین با اهدا کننده و خانواده و دوستان وی در آن روز از خوراک می‌خورد
- ۵) این اهدایی نشان دهنده ارتباط دوستی احیا شده با خداوند بود
۴. فصل ۴:۱ - ۵:۱۳ (۶:۲۴-۳۰) پیشکش قربانی برای گناه
- a. مقدمه
- ۱) این اولین پیشکشی اهدایی بود که کفار آن، عنصر غالب محسوب می‌گردید
- ۲) این قربانی عهد میان انسان و خداوند و دوستی را احیا می‌کرد.
- ۳) پیشکش شامل موارد زیر می‌شد:
- a) گناه از روی جهالت
- b) گناه از روی بی‌ملاحظگی
- c) گناه هوای نفس
- d) گناه غفلت
- e) این کار شامل گناهایی که بصورت عمد و با نیت خاص و یا محاربه با خدا نمی‌شد. هیچ قربانی برای گناهان عمدی پذیرفته نمی‌شد (اعداد ۱۵:۲۷-۳۱).

b. معنی

- ۱) این پیشکش، جرم و مجازات گناه را پاک می‌کرد.
- ۲) آن عفو خداوند و تقویت ایمان فرد را شامل می‌گردید
- ۳) قربانی بخودی خود نقشی نداشت. ایمان فرد اهدا کننده پشت این اعمال قرار داشت.
- ۴) با اینحال، نقش قربانی بیشتر از معرفی محض بود. این قربانی برای انسان کار می‌کرد. کار او باز سازی ارتباط با خداوند بود.
- ۵) تشریفات، بمعنی جبران از سوی خداوند بود، نه جانسین شدن با ایمان فرد.
- ۶) خداوند از هر مذهبی را که فاقد ایمان باشد، نفرت دارد، اشعیا ۱: ۱۰-۲۰؛ آموس ۵: ۲۱-۲۴؛ میکاه ۶: ۶-۸.

c. تشریفات

۱) برای کاهن اعظم، آیات ۳-۱۲

a) کاهن اعظم - کاهن تدهین کننده

i. گناه، بخاطر گمراه کردن مردم

ii. گناه، بخاطر ذات شخص

iii. کاهن اعظم، بعنوان نماینده روحانی جامعه. اگر وی مرتکب گناه می‌شد، همه مرتکب گناه می‌شدند. درک یهودیان از چرایی گناه اینگونه بود (یوشع ۷، رومیان ۵: ۱۲).

(b) مراحل

i. کاهن اعظم گاو نر سالم و جوانی را به مذبح می‌آورد

ii. سپس دستش را بر سر گاو می‌گذاشت

iii. سپس کاهن اعظم حیوان را سلاخی می‌کرد

iv. کاهن اعظم خون حیوان را ۷ بار در پای پرده می‌پاشید

a) این کار باعث پاک شدن خیمه می‌گردید

b) بصورت نمادین راهی را بسوی خدا باز می‌کرد

c) خون بر روی محل عود قرار داده می‌شد

d) باقیمانده خون بر روی باقیمانده حیوان سوخته شده ریخته می‌شد

v. چربی سوخته شده بر روی مذبح ریخته می‌شد

vi. مابقی حیوان به بیرون از چادر برده شده تا محل را تمیز نمایند، آیه ۱۲، جایی که خاکسترها ریخته می‌شد. سپس باقیمانده حیوان سوزانده می‌شد.

۲) برای مردم، آیه ۱۳-۲۱

a) هنگامی که قوانین شرع اجرا نمی‌شد آنان مرتکب گناه می‌شدند، آیات ۱۳-۲۱

(b) مراحل کار

i. پیرها گاو جوان سالمی را به مذبح می‌آوردند

ii. آنان دست خود را بر روی سر حیوان قرار می‌دادند

iii. پیرها وظیفه سلاخی حیوان را بعهده داشتند

iv. کاهن اعظم خون حیوان را ۷ بار در جلوی پرده می‌ریخت.

a) این کار باعث پاک شدن خیمه می‌گردید

b) این کار بصورت نمادین راهی را به سوی خدا باز می‌کرد

c) خون حیوان بر روی عود ریخته می‌شد

d) مابقی آن در مرکز مذبح قربانی ریخته می‌شد

v. همه حیوان تقدیم به مذبح می‌شد

vi. بقیه حیوان به خارج از مذبح برده شده تا محل را تمیز نمایند، آیه ۱۲، جایی که خاکستر در خارج از مذبح ریخته می‌شد. مابقی حیوان سوزانده می‌شد.

۳) برای رهبر، آیات ۲۲-۲۶

a) رهبر (فرمانروا) آیات ۲۲-۲۶

i. رهبر قبیله

ii. مسئول جامعه

iii. پیر قبیله

(b) مراحل کار

- i. رهبر، بز نری را به مذبح می آورد (بزی پیر و پشمالو).
 - ii. رهبر دست خود را بر روی سر حیوان قرار می داد.
 - iii. رهبر حیوان را سلاخی می کرد.
 - iv. کاهن اعظم خون را بر روی عود مذبح نذری قرار داده، بقیه خون حیوان در مرکز مذبح ریخته می شد.
 - v. تمام چربی حیوان بر روی مذبح سوزانده می شد.
 - vi. کاهنان بقیه گوشت را می خوردند.
- (۴) برای افراد عادی، آیات ۲۷-۳۵

(a) برای افراد - هنگامی که وی به گناه خود اعتراف می کرد، می بایست قربانی اهدا کند

(b) مراحل کار

- i. شخص موظف بود بز یا بره ماده با خود بیاورد.
- ii. شخص باید دست خود را بر سر حیوان قرار می داد.
- iii. شخص باید حیوان را سلاخی می کرد.
- iv. کاهن اعظم خون را بر روی عود مذبح نذری قرار داده، بقیه خون حیوان در مرکز مذبح ریخته می شد.
- v. تمام چربی حیوان بر روی مذبح سوزانده می شد.
- vi. کاهنان بقیه گوشت را می خوردند.

(۵) قربانیانی که شامل موارد خاص می گردید، ۱:۵-۱۳ (بنظر می رسد که این موارد شامل گناهان عمدی در مقابل طرف مقابل پیمان می گردید)

- (a) چنانچه شاهد از حضور در دادگاه و شهادت امتناع می ورزید (و یا در اختیار قرار دادن اطلاعات لازم)، ۱:۵
- (b) لمس حیوان نجس، ۲:۵
- (c) لمس انسان نجس، ۳:۵
- (d) سخن گفتن بدون فکر و با قسم خوردن، ۴:۵
- (e) اهدا برای گناهان فوق:
 - i. بز یا گوسفند ماده
 - ii. دو کبوتر یا قمری
 - iii. ۱۰/۱ آرد مرغوب

(۶) تشریفات اهدای قربانی برای گناه، ۶:۲۴-۳۰

- (a) کاهن می توانست باقیمانده را بخورد
- (b) لباس در اثر ریختن خون، باید شسته می شد.
- (c) در صورت ریختن خون بر روی ظرف گلی، آن ظرف باید شکسته می شد.
- (d) در صورت ریختن خون بر روی ظرف برنجی، آن ظرف باید شسته می شد.
- (e) اگر خون حیوان وارد مکان مقدس می گردید، خوردن گوشت آن توسط کاهن حرام می شد.

(۷) اهمیت اهدای قربانی برای گناه

- (a) برای گناه با نیت قبلی، هیچ قربانی پذیرفته نمی شد، فقط برای گناهان سهوی یا از سر نادانی، ۱۵:۵، ۱۸
- (b) بخشش شامل چه مواردی می گردید
 - i. نقش ایمان فرد
 - ii. نقش رحم خداوند

۵. فصل ۱۴-۱۹ اهدا برای جرم یا ورود غیرمجاز به حریم دیگران

a. مقدمه

- (۱) اهدای قربانی برای گناه مربوط به ارتکاب گناه بود، در حالیکه اهدای قربانی برای جرم به شکستن پیمان با یک طرف قرارداد و چگونگی جبران خسارت وارده مربوط می گردید.
- (۲) اهدای قربانی برای گناه و تجاوز به حریم خصوصی افراد خیلی شبیه یکدیگر بود.
- (۳) حقوق فردی در ده فرمان لحاظ گردیده است (خروج ۲۰، تشبیه ۵)
 - (a) خانه
 - (b) ذخیره آذوقه
 - (c) زندگی

۴) این هدایا مؤکد خسارت وارده به برادر مورد گناه واقع شده، و جبران هزینه خسارت بعلاوه ۱/۵ برابر، می‌گردیدند.

b. گناهی که مستلزم قربانی کردن بودند

۱) بر علیه خدا و هر آنچه که به خدا تعلق داشت

a) اولین برداشت میوه

b) فرزند ارشد، ۱۴-۱۶

c) ده یک

d) هدایای قربانی به غلط انجام شده باشد

e) هدایای نامرغوب

۲) "اگر فرد مرتکب گناه شده و هر آنچه که خداوند او را بر حذر داشته انجام دهد، حتی اگر از روی غفلت بوده باشد، باز مجرم تلقی

شده و باید مجازات می‌گردید."

F. هدایای قربانی در دوره باستان به دلایل متعددی صورت می‌گرفت:

a. دلجویی از خدای خشمگین

b. تغذیه خداوند

c. همنشینی با یکی از خدایان

d. عملی از روی عبادت

e. احساس نیاز به بخشش یا آشتی

واحدهای ادبی (متنی)

.VII

A. خلاصه رئوس مطالب:

۱. فصل‌های ۱-۱۶، چگونه به حضور خدای بزرگ برویم؟

۲. فصل‌های ۱۷-۲۶، چگونه به همنشینی با خدای بزرگ ادامه داد؟

B. روش مؤلف در معرفی، "و خدا به موسی (یا هارون) گفت..."

۱. می‌تواند گویای این مطلب باشد که عناصر الهامی در طول یک دوره زمانی ارائه گردیدند.

۲. جاهایی که این روش ظاهر می‌گردند: ۱:۱-۳:۴ - ۵:۱۳ - ۵:۱۴-۱۹:۵؛ ۵:۲۰-۲۶:۶؛ ۶:۱۱-۱۲:۱۶؛ ۶:۱۷-۷:۲۱؛ ۷:۲۲-

۳۸:۱؛ ۱۰:۲۰؛ ۱۱:۴۷-۱۲:۸؛ ۱۳:۵۹-۱۴:۳۲؛ ۱۴:۳۳-۱۵:۳۳؛ ۱۶:۳۴-۱۷:۱۶؛ ۱۸:۳-۱۹:۳۷

۲۰:۲۷-۲۱:۲۴؛ ۲۲:۱۶-۲۳:۲۵؛ ۲۴:۲۲-۲۶:۳۳؛ ۲۳:۸-۲۴:۲۳؛ ۲۵:۲۳-۲۶:۲۳؛ ۲۶:۳۳-۲۷:۳۴؛

۲۳-۲۴:۱؛ ۲۵:۲۶-۲۷:۳۴

C. مبسوط رئوس مطالب:

۱. حذف نجاست، فصل ۱-۱۶

a. قوانین قربانی کردن، ۱:۱-۷:۳۸

۱) قربانی سوخته، فصل ۱:۳-۱۷:۱ و ۶:۸-۱۳

۲) قربانی بعنوان خوراک، فصل ۲:۱۷-۱:۱۷ و ۶:۱۴-۲۳

۳) هدایای قربانی برای صلح، فصل ۴:۱-۵:۱۳ و ۶:۲۴-۳۰

۴) هدایای قربانی برای جرم مرتکب شده، ۵:۱۴-۶:۷؛ ۷:۱۰-۱۱

a) گناه غیر عمد در مقابل عهد با یهوه، ۴:۱-۵:۳۵؛ ۵:۱۹-۱۴

b) گناه عمد در مقابل عهد با شریک، ۵:۱-۱۳؛ ۶:۷-۱

(فصل‌های ۱-۷:۶ برای مردم بوده و فصل‌های ۸:۶-۷:۳۶ برای کاهنان)

b. تقدیس کاهنان، ۸:۱-۱۰:۲۰

۱) آمادگی برای تدهین، ۸:۱-۵

۲) شستشو، لباس پوشیدن و تدهین، ۸:۶-۱۳

۳) تدهین قربانی، ۸:۱۴-۳۲

۴) دستورالعمل موسی به هارون، ۹:۱-۷

۵) هارون و پسران شروع می‌کنند، ۹:۸-۲۱

۶) هارون برای مردم و یهوه دعای خیر می‌کند

۷) گناه ناداب و ابیهو، ۱۰:۱-۳

۸) سرنوشت و حذف آنان، ۱۰:۴-۷

۹) پرهیز از شراب‌خواری هنگام انجام وظیفه، ۱۰:۸-۱۱

- ۱۰) نقش کاهن در قربانیان، ۱۰:۱۲-۲۰
- c. پاک و ناپاک، فصل‌های ۱۱-۱۵
- (۱) حیوانات، فصل ۱۱ (تثنیه ۴:۶-۲۰)
- (۲) تولد نوزاد، فصل ۱۲
- (۳) بیماری‌های پوستی، فصل‌های ۱۳-۱۴
- (a) در مرد، ۱:۱۳-۴۶
- (b) در البسه، ۱۳:۴۷-۵۹
- (c) پالایش، ۱:۱۴-۳۲
- (d) در خانه‌ها، ۱۴:۳۳-۵۳
- (e) خلاصه، ۱۴:۵۴
- (۴) پاک کردن پس از قضای حاجت (برای مرد و زن)، فصل ۱۵
- d. روز کفار (Yom Kippur)، یک روز در سال برای شستشو، فصل ۱۶ (این قسمت ظاهراً اوج فصل‌های ۱-۱۶ است)
- (۱) آمادگی از جنبه کاهنیت، ۱:۱۶-۴
- (۲) اهدای مخصوص گناه برای کاهن اعظم، ۱۶:۵-۱۰
- (۳) تشریفات، ۱۶:۲۳-۲۸
- (۴) مصوبات سالانه، ۱۶:۲۹-۳۴
۲. احیای قدوسیت و دوستی با خدا، فصل‌های ۱۷-۲۶
- a. خون قربانی، ۱:۱۷-۱۶
- b. استانداردهای دینی و اخلاقی، ۱:۱۸-۲۰:۲۷
- (۱) زنا با محارم
- (۲) گناه‌های جنسی
- (۳) مجازات‌ها، فصل ۲۰
- c. قدوسیت کاهنان، ۱:۲۱-۲۲:۳۳
- d. قدوسیت روزهای جشن سالانه، ۱:۲۳-۲۴:۲۴
- (۱) شبت، ۱:۲۳-۳
- (۲) پسح و فطیر، ۵:۲۳-۸
- (۳) نوبرها، ۵:۲۳-۱۴
- (۴) هفته‌ها، ۱۵:۲۳-۲۴
- (۵) پنطیکاست، ۲۳:۲۳-۲۵
- (۶) روز کفار، ۲۳:۲۶-۳۲ (فقط روزهای روزه)
- (۷) خیمه‌ها (آلاچیق‌ها)، ۲۳:۲۳-۴۳
- e. سال‌های خاص، ۱:۲۵-۵۵
- (۱) سال شتات، آیات ۲-۷
- (۲) سال یوبیل، آیات ۸-۵۵
- (a) مراعات، آیات ۸-۱۲
- (b) آثار، آیات ۱۳-۳۴
- (c) ارزش هر پیمان فردی و آزادی، آیات ۳۵-۵۵
- f. دعای خیر و نفرین عهد، ۱:۲۶-۴۶
۳. ضمیمه (واو)، ۱:۲۷-۳۴
- a. اشخاص، آیات ۱-۸
- b. حیوانات، آیات ۹-۱۳
- c. مکان‌های مسکونی، آیات ۱۴-۱۵
- d. زمین، آیات ۱۶-۲۵
- e. نوبرها، آیات ۲۶-۲۷
- f. چیزهای وقف شده، آیات ۲۸-۳۹
- g. ده یک، آیات ۳۰-۳۴

- A. کتاب لاویان به پایه‌های حقوق شهروندی و زندگی دینی قوم اسرائیل و نقش کاهنان می‌پردازد. این کتاب برای نحوه استفاده از خیمه، راهنمایی‌هایی را آنگونه که در خروج ۲۵-۴۰ تعریف شد ارائه می‌دهد.
- B. این کتاب تعریف می‌کند که چگونه اسنان گناهکار می‌تواند به حضور خداوند مقدس رسیده و همچنان با وی در ارتباط بماند. "قدوسیت" کلید این کتاب است (۱۱: ۴۴ [متی ۵: ۴۸]).
- C. خداوند مشتاق حضور انسان گناهکار در نزد خویش بوده و برای اینکار راهکار فراهم نموده است، نظام قربانی کردن.
- D. شخصیت یهوه در اشکال زیر نمود پیدا کرده است:

۱. در فراهم کردن یک نظام ویژه برای قربانی کردن، فصل‌های ۱-۷، (فیض)
 ۲. اعمال تاریخی، فصل‌های ۸-۱۰ (عدالت)
 ۳. تداوم حضور وی با مردم (وفاداری)
- تعریف واژگان و/یا عبارات و اشخاص بصورت خلاصه

A. واژگان و عبارات

۱. کفار، ۱: ۴؛ ۴: ۲۶ (NASB & NIV)
۲. رایحه تسکین‌دهنده، ۱: ۹، ۱۳، (NIV، رایحه خوشایند)
۳. ناخواسته، ۴: ۱، ۲۲، ۲۷؛ ۵: ۱۵-۱۸؛ ۲۲: ۱۴ (NASB & NIV)
۴. جبران، ۶: ۵ (NASB & NIV)
۵. هدیه تکان‌دانی، ۷: ۳۰ (NIV تکان دادن)
۶. قدوس (kodosh)، ۱۱: ۴۴ (NASB & NIV)
۷. تاول، ۱۳: ۱، (NIV، بیماری‌های عفونی پوستی)
۸. بز، ۱۶: ۸ (NASB & NIV)
۹. بزهای دیو سیرت، (NIV، بت‌هایی از بز)
۱۰. فالگیری و طالع‌بینی، ۱۹: ۲۶ (NIV، جادو)
۱۱. یوبیل، ۲۵: ۳۰ (NASB & NIV)

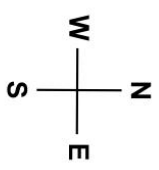
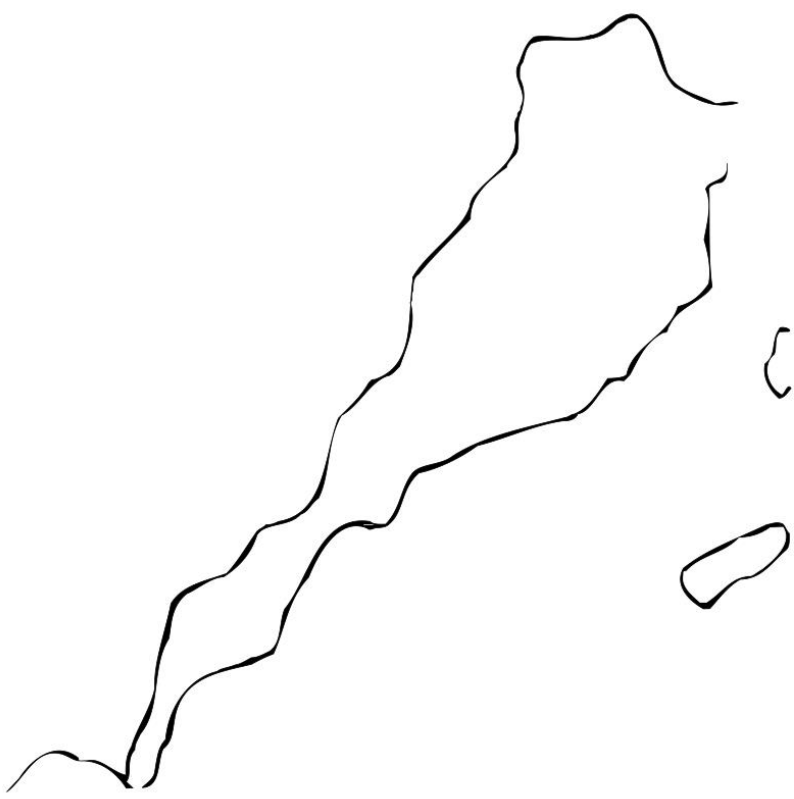
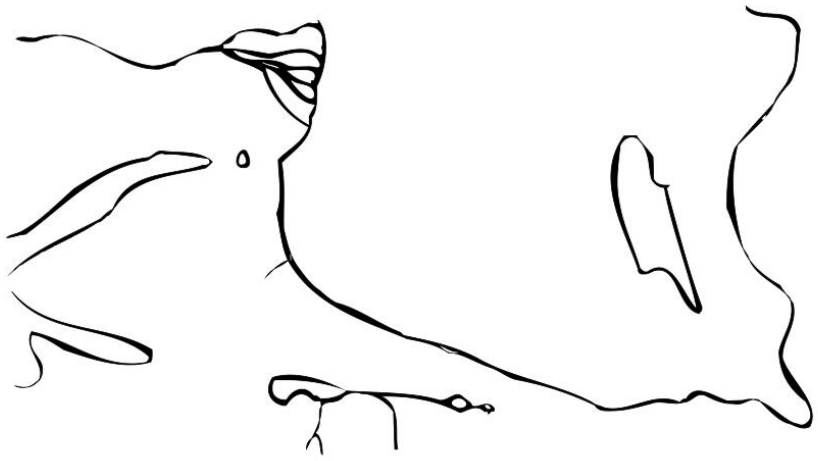
B. شناسایی افراد بطور خلاصه

۱. ناداب و ابیهو، ۱۰: ۱
۲. عزازیل، ۱۶: ۸، ۱۰ (NIV، برای بز)
۳. مولک، ۱۸: ۲۱؛ ۲۰: ۲

X. موقعیت‌ها بر روی نقشه - وجود ندارد

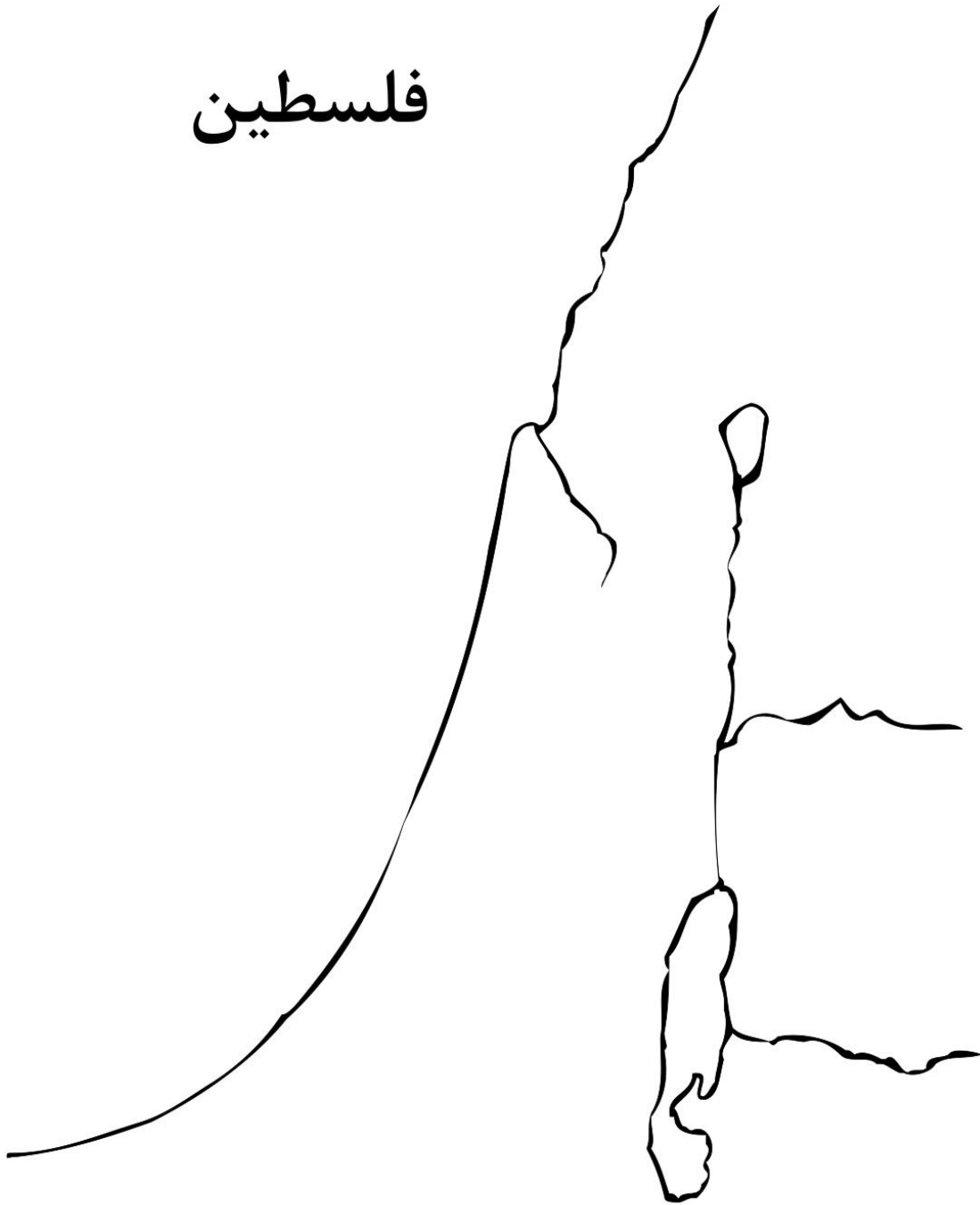
سوالاتی برای دانشجویان

۱. نظام قربانی کردن معرف چه چیزی می‌باشد؟ چرا "خون" در آیات ۳: ۱۷؛ ۷: ۲۶؛ ۷: ۱۱ مرتب ذکر شده است؟
۲. چگ. نه مرگ یک حیوان می‌تواند گناه انسان را ببخشد؟
۳. چرا سه نوع از پنج نوع قربانی، داوطلبانه هستند؟
۴. پسر هارون چه کرده بود که مستحق مرگ گردید؟
۵. چرا بین حیوانات تمیز و نجس، تمایز وجود دارد؟
۶. چرا میان همه روزهای جشن در اسرائیل، روز کفار منحصراً بفرده می‌باشد؟
۷. چه حقیقتی در پشت سال شبات و یوبیل وجود دارد؟

شرق
میانه باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با اعداد

I. عنوان کتاب

- A. در نسخه عبری (MT) عنوان کتاب "در بیابان" است. این اولین واژه نیست بلکه اولین جمله و پنجمین واژه می باشد.
B. بدلیلی اینکه در نسخه LXX آمار اعداد دو بار در فصول ۱-۴ و ۲۶ محاسبه شده، عنوان آن "اعداد" ذکر شده است.

II. تشریح

- A. این کتاب بخشی از مجموعه کتب عبری عبرانی است که "تورات" یا "آموزه‌ها" یا "شرع" نامیده می شود.
B. در نسخه LXX، آن بخش بنام Pentateuch یا تورات (پنج طومار) نامیده می شود.
C. در زبان انگلیسی گاهی "پنج کتاب موسی" نیز نامیده می شود.
D. این کتاب شامل دوره‌های پشت سر همی بوده که از زمان آفرینش تا پیدایش و تشنیه تا دوره موسی و توسط موسی برشته تحریر در آمده است.

- III. سبک این کتاب بسیار به خروج شباهت دارد. تلفیقی است از داستان تاریخی و قانونگذاری، و البته پیشگویی‌های شاعرانه بلعام (اعداد ۲۳-۲۴).

IV. تألیف

- A. این کتاب، اولین کتاب تورات است که یک منبع مکتوب را "کتاب جنگ‌های خدای یهوه" نام‌گذاری کرده است، ۲۱:۱۴-۱۵. این موضوع به وضوح نشان می دهد که موسی از منابع مکتوب دیگر نیز استفاده کرده است.
B. این کتاب روشن می کند که موسی توانست رویدادهای آوارگان دوره بیابان را ثبت نماید.
C. اعداد ده‌ها نمونه و مثال روشن از اضافات ویرایشی را فراهم کرده است (یوشع یا سموئیل نیز می تواند جزئی از این نمونه‌ها باشند):
۱. ۱:۱۲، ۳، ۲:۱۳، ۲۲:۱۵، ۲۳-۲۲:۳، ۴:۲۱، ۱۴-۱۵، ۵:۳۲، ۶:۳۲، ۳۳:۳۲
D. بجز در نقل قول‌های مستقیم، در بیشتر موارد موسی اشاره به شخص سوم می کند. این امر گویای کمک تحریری شخص دیگری به موسی در تألیف کردن مطالب است.
E. جالب توجه است که اعداد شامل دو محصول ادبی غیر اسرائیلی است: (۱) شعر طعنه‌آمیز پادشاه آموری در ۲۱:۲۷-۳۰ (احتمالاً آیه ۳۰ بعدها توسط اسرائیلیان اضافه شده)؛ و (۲) مکالمات بلعام و بلک، پادشاه موآب در ۲۳-۲۴. این مطالب نشان‌دهنده استفاده از عناصر مکتوب یا شفاهی در تألیف کتاب هستند (رجوع شود به کتاب *The Book of the Wars of the Lord*).

V. تاریخ

- A. این کتاب به خودی خود تاریخ‌های زیر را به ما می دهد:
۱. آیات ۱:۱؛ ۱۰:۱۰؛ ۱۰: گویای این نکته هستند که رویدادها در ماه دوم از سال دوم پس از خروج رخ دادند. پس از آن، دوره ۳۸ ساله آوارگی در بیابان بود.
۲. آیه ۹:۱ می گوید که اولین ماه از سال دوم پس از خروج بود.
B. زمان دقیق خروج مشخص نیست. یا سال ۱۴۴۵ پیش از میلاد بود یا ۱۲۹۰ پیش از میلاد.

VI. منابعی در تأیید دوره تاریخی

- A. سه مورد در کتاب اعداد وجود دارد که بشکل منحصر بفردی فرهنگ مصریان را تحت تأثیر خود قرار دادند:
۱. آرایش خیمه‌های عبرانی توسط قبایل (اعداد ۲:۱-۳۱؛ ۱۰:۱۱-۳۳) و آمادگی نظامی قبایل (اعداد ۱-۷). این موارد کاملاً با ترتیبی که در متون آرمارنا از خیمه‌های نظامی توسط رامسس دوم بدست آمده، همخوانی دارد. این اسناد کنعانی از دوره ۱۳۰۰ پیش از میلاد مسیح فعل و انفعالات سیاسی، اجتماعی و مذهبی میان قوم کنعان و مصر را تشریح می کند. آنگونه که از حجاری‌های آشوریان قرن اول بدست آمده، چنین چیدمان و آرایشی شگفت‌انگیز است. آشوریان خیمه‌های نظامی خود را دایره وار برپا می کردند.
۲. شیپورهای نقره‌ای در اعداد ۱۰ بازتاب دهنده منابع مصریان می باشد. باستان‌شناسان بویژه مطالبی را در این مورد در دوره توتانخامون در حدود ۱۳۵۰ سال پیش از میلاد یافته‌اند. متون آرمارنا درباره این شیپورهای نقره‌ای موارد استفاده مذهبی اجتماعی مشترکی را ذکر کرده‌اند.
۳. ارابه‌هایی که توسط اسب کشیده می شدند توسط Hyksos حاکم خاندان پانزدهم و شانزدهم سامی به مصریان معرفی گردیدند. همینطور ارابه‌هایی که توسط گاو کشیده می شدند برای مصر منحصر بفرد بود. این ارابه‌ها در خیمه‌های سوریه‌ای‌ها در دوره توتمس اول و دوم در ۱۴۷۰ پیش از میلاد دیده می شوند. مردم کنعان با این واگن‌ها آشنایی نداشتند، احتمالاً به دلیل اینکه کنعان ناهموار و پر از تپه بود. این ارابه‌ها برای پس گرفتن یعقوب ارسال شدند (پیدایش ۱۹:۴۵، ۲۱، ۲۷). یکی دیگر از موارد مصرف آنان، توسط عبرانیان در دوره آوارگی در بیابان بود (اعداد ۷:۳، ۶، ۷).
۴. مورد آخری که کاملاً توسط عبرانیان نسخه برداری شده بود، کاهنان کاملاً اصلاح کرده (اصلاح صورت) بودند (۷:۸).

B. دو سرشماری که در فصولهای ۱-۴ و ۲۶ دیده می‌شوند همزمان هستند با:

۱. الواح ماری از ۱۷۰۰ پیش از میلاد

۲. سندی که از پادشاهی قدیم مصر در ۲۹۰۰-۲۳۰۰ پیش از میلاد بدست آمده است.

VII. واحدهای ادبی (متنی)

A. خلاصه رؤوس مطالب بر مبنی موقعیت جغرافیایی

۱. آمادگی در کوه سینا برای سفر به سرزمین موعود، ۱:۱ - ۱۰:۱۰.

۲. سفر به سرزمین موعود، ۱۰:۱۱ - ۳۵:۲۱

a. به قادش، ۱۱:۱۰ - ۱۶:۱۲

b. در قادش، ۱:۱۳ - ۱۳:۲۰

c. از قادش، ۱۴:۲۰ - ۳۵:۲۱

۳. رویدادهای دشت موآب، ۱:۲۲ - ۱۳:۳۶

B. جزئیات رؤوس مطالب

۱. کتاب *Introduction to the Old Testament* صفحات ۶۱۴-۶۱۵ نوشته R.K. Harrison

۲. کتاب *An Introduction to the Old Testament* صفحات ۸۴-۹۰ نوشته E.J. Young

۳. کتاب NIV Study Bible صفحات ۱۸۷-۱۸۸

C. یکی از مشکلات در تحلیل کتاب اعداد، غیر معمول بودن سازماندهی عناصر آن است. بعنوان مثال؛ تلفیق قوانین و روایات و ضمیمه عناصر گوناگون در آن. برخی نظریه‌ها درباره ساختار آن عبارتند از:

۱. بوضوح توسط طرفداران "فرضیه مستند"، JEDP مورد استفاده قرار گرفته تا کتاب را به منابع متعدد غیر تاریخی و غیر موسایی تقسیم شود.

۲. J.S. Wright پیشنهاد تألیف مطالب دوران موسی و مشاورات وی با کاتبین را در پایان زندگی وی می‌دهد. شخصیت تکه گوشت در کتاب اعداد به دقت لحاظ گردیده، اما منتسب شده به دوران زندگی موسی.

۳. Gordon J. Wenham در کتاب *Tyndale Commentary on Numbers* (صفحات ۱۴-۱۸) با استفاده از کتاب‌های خروج، لاویان و اعداد، مفاد سه‌گانه‌ای را پیشنهاد و آنها را به سه سفر مرتبط می‌کند: (۱) دریای سرخ به صحرای سینا؛ (۲) صحرای سینا به قادش؛ و (۳) قادش به موآب. با انجام اینکار و ارتباط آنها با "مسافرت‌ها" و "توقف‌ها"، این تاریخ‌های موازی مشهود می‌گردند. وی سپس این موازات سه‌گانه را به پیدایش ۱-۱۱، ۱۲-۵۰ و تثبیه ربط می‌دهد. این کار بنظر نتیجه‌بخش می‌باشد. در عین حال نشان می‌دهد که نویسندگان باستانی شرق نزدیک دارای ساختارهای ادبی و یا بافت‌هایی بودند که شکل ادبیات آنها را کنترل می‌کرد هر چند که برای ما غربی‌ها آشنا نیست.

VIII. حقایق اصلی

A. این کتاب ادامه روند روایات تاریخی بوده که در کتاب پیدایش شروع گردید. اما باید بیاد داشت که این کتاب "تاریخ غرب" نیست بلکه یک کتاب تاریخی الهیاتی شرق نزدیک است. رویدادها بصورت خسته‌کننده به ترتیب زمانی ثبت نگردیده بلکه به گونه‌ای انتخاب شده‌اند که خداوند و شخصیت قوم اسرائیل را آشکار کنند.

B. این کتاب نشان دهنده شخصیت خداوند است:

۱. حضور وی در ابرها دیده شد:

a. ابر خیمه شهادت را پوشانید، ۹:۱۵. خداوند آن را و مدارج آن را بعنوان راه مکانی برای ملاقات با انسان پذیرفت!

b. ابر بنی اسرائیل را راهنمایی می‌کرد، ۹:۱۷-۲۳. خداوند با آنان بود و آنها را بسمت خود هدایت کرد.

c. خداوند در قالب ابر ظاهر گردیده و خود را به موسی نمایان کرد، ۱۱:۱۷، ۲۵؛ ۱۶:۴۲-۴۳.

d. ابر تبدیل به نماد حضور خداوند در داوری و مکاشفه گردید، ۱۲:۱-۸؛ ۱۴:۱۰.

e. در طول دوران مهاجرت و آوارگی در بیابان، ابر نماد حضور خداوند بود و تا زمانی که بنی اسرائیلیان وارد سرزمین موعود شدند با آنان بود اما پس از آن نیز خداوند بصورت نمادین تا زمان استفاده از کشتی با آنان بود، ۳۵:۳۴.

۲. فیض و رحمت وی در:

a. تداوم حضور وی در میان گله‌ها و انکارهای رهبران، ۱۱:۱۱؛ ۱۴:۲، ۲۷، ۲۹، ۳۶؛ ۱۶:۱۱، ۴۲؛ ۱۷:۵؛ ۲۰:۲؛ ۲۱:۵.

b. تدارکات وی برای مایحتاج آنان در صحرا:

(۱) آب

(۲) غذا

a) مئا (روزانه بجز روزهای شبات)

b) بلدرچین (دو بار)

۳) البسه استفاده نشده

۴) ابر

a) سایه

b) روشنایی

c) راهبر

d) وحی

c. گوش دادن به شفاعت‌های موسی

۱) ۲:۱۱

۲) ۱۳:۱۲

۳) ۲۰ - ۱۳:۱۴

۴) ۲۴ - ۲۰:۱۶

۵) ۷:۲۱

۳. عدالت (قدوسیت) وی در:

a. تنبیه قوم بنی اسرائیل به آوارگی در صحرا بمدت ۳۸ سال (۱۴).

b. تنبیه موسی به قادر نبودن در ورود به سرزمین موعود (۲۰:۱-۱۳:۲۷؛ ۱۴:۲۷؛ تنبیه ۳:۲۳-۲۹).

c. مرگ قورح و رهبران رئوبین، (۱۶:۱-۴۰).

d. شیوع طاعون برای مردمی که رهبری موسی و هارون را انکار کردند، (۱۶:۴۱-۵۰).

e. بت‌پرستی در شطییم مورد قضاوت خداوند قرار گرفته و منجر به مرگ متخلفان در دستان لایوان گردید، (۲۵).

C. ایمان به پیهو و اطاعت کامل از کلام او در حالی که مرکز مشکل اصلی تبدیل می‌شد که قوم بنی اسرائیل در کوه سینا در حال مطابقت دادن خود با مفاد مورد قبول واقع شده عهد با خداوند بود.

تعریف واژگان و/یا عبارات و اشخاص بصورت خلاصه

.IX

A. واژگان و عبارات (NASB)

۱. ملاقات‌ها در خیمه، ۱:۱ (NASB & NIV)

۲. فدیة، ۳:۴۶ (NIV)، از گرو درآوردن

۳. نذیره، ۶:۲ (NASB & NIV)

۴. ساکن شدن غریبه، ۹:۱۴ (NIV)، غریبه

۵. ابر، ۹:۱۵ (NASB & NIV)

۶. "نااهلی که در میان آنان باشد"، ۱۱:۴ (NASB & NIV)

۷. "رخت چاک زدن" ۱۴:۶ (NASB & NIV)

۸. آویزه، ۱۵:۳۸ (NASB & NIV)

۹. Sheol (به عبری، زنده بگور) ۱۶:۳۰ (NIV)، گور

۱۰. گوساله ماده سرخ، ۱۹:۲ (NASB & NIV)

۱۱. مارهای آتشین، ۲۱:۶ (NIV)، مارهای سمی

۱۲. شهر پناهگاه، ۳۵:۶ (NASB & NIV)

۱۳. خونخواه، ۳۵:۱۹، ۲۱ (NASB & NIV)

B. شناسایی با اشخاص بطور خلاصه:

۱. زن حبشی، ۱۲:۱ (NIV)، همسر حبشی او

۲. عناق، ۱۳:۲۸، ۳۳

۳. ییوسیان، ۱۳:۲۹

۴. قورح، ۱۶:۱ (NIV)، قورح

۵. بلعم، ۲۲:۵

۶. بعل، ۲۲:۴۱

X. موقعیت‌ها بر روی نقشه

۱. وادی اشکول (در انگلیسی "دره اشکول")، ۱۳:۲۳ (شمال حبرون)

۲. شاهراه، ۲۰:۱۷

i. ۲:۱۱

ii. ۱۳:۱۲

iii. ۱۳:۱۴ - ۲۰

iv. ۲۴ - ۲۰:۱۶

v. ۷:۲۱

۳. قله پیسگاه، ۲۰:۲۱

۴. رود آرنون، ۲۴:۲۱

۵. رود یبوق، ۲۴:۲۱

۶. آشور، ۲۲:۲۴

۷. شطیم، ۱:۲۵

۸. دریای چینرت، ۱۱:۳۴ (NIV)، دریای کینرت)

سوالاتی برای دانشجویان

.XI

۱. لاوی چرا با سایر قبایل سرشماری نگردید، ۱:۴۹؟

۲. لاویان چگونه با فرزند ارشد ارتباط می‌یابند، ۳:۱۲-۱۳؟

۳. آزمون زنا را تعریف کنید، ۵:۱۶؟

۴. ملزومات نذیره را فهرست‌وار بیان کنید، ۶:۱؟

۵. فصل‌های ۳:۴ را با ۸:۲۴ چگونه توضیح می‌دهید؟

۶. آیا موسی آیه ۳:۱۲ را نوشته است؟

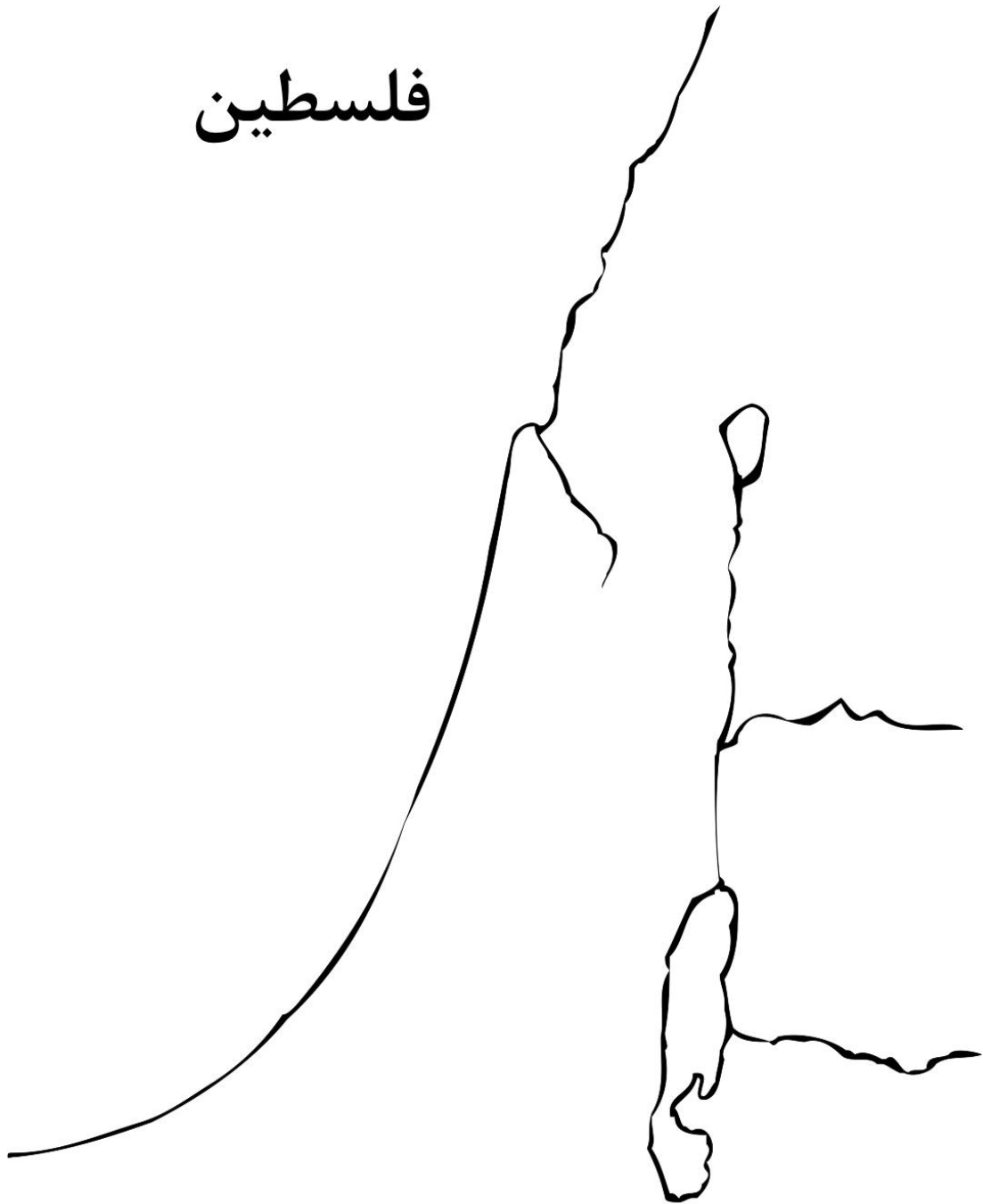
۷. چرا خداوند یک دوره ۴۰ ساله آورگی را تحکیم کرد؟

۸. عبارت "سهوی" در ارتباط با گناه و قربانی بعنوان بنیان فصل ۱۵ به چه معنی است؟

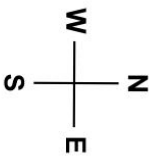
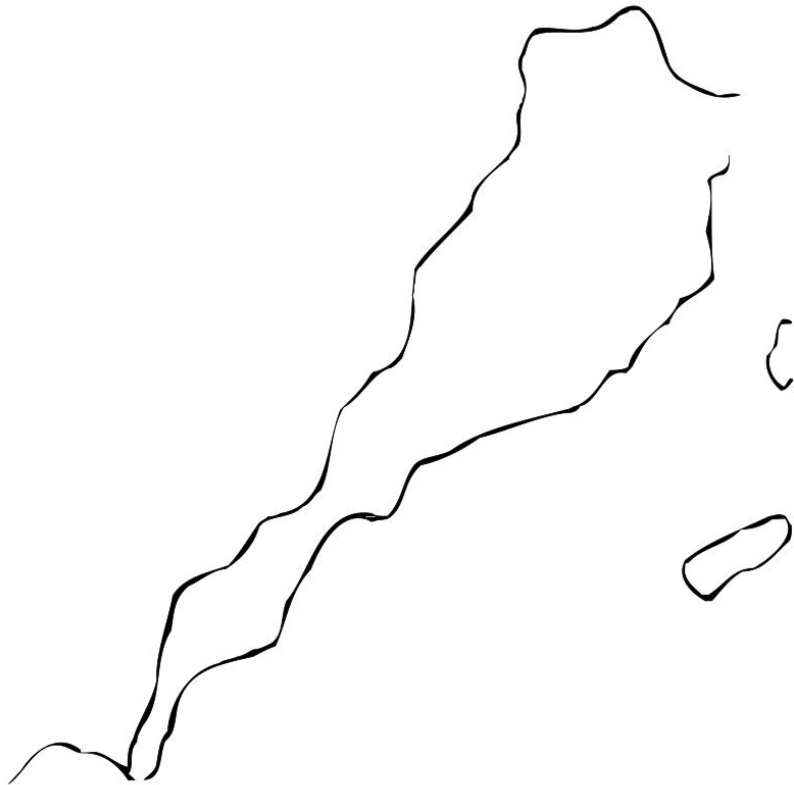
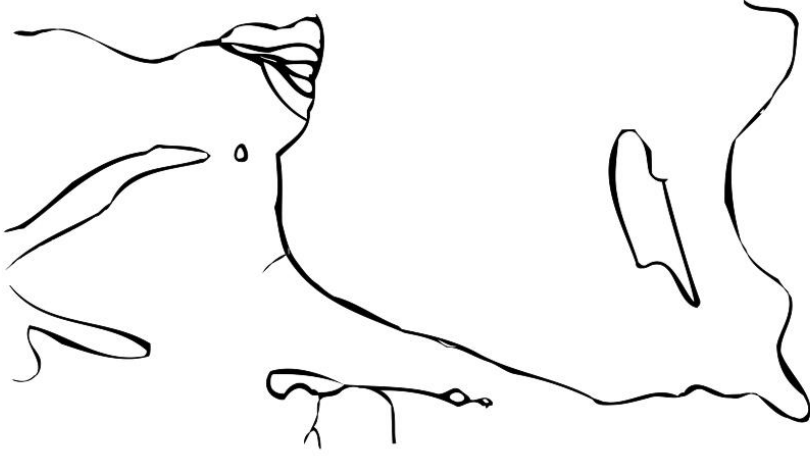
۹. گناه موسی در فصل ۲۰ چه بود؟ مجازات وی چه بود؟

۱۰. آیا الاغ بلعام واقعا سخن می‌گفت؟ ۲۲:۲۸. بلعام چه توصیه‌ای کرد که منجر به شکست اسرائیل توسط بالاق شد؟

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

شرق
نزدیک میانه

آشنایی با تثبیه

I. اهمیت

- A. کتاب تثبیه یکی از چهار کتاب عهد عتیق است که نقل قول‌هایش در عهد جدید اغلب دیده می‌شود (پیدایش، تثبیه، مزامیر، اشعیا). از این کتاب ۳۸ بار در عهد جدید نقل قول آورده شده است.
- B. این کتاب باید یکی از کتب مورد علاقه عیسی از عهد عتیق بوده باشد:
۱. هنگامی که وی در بیابان مورد وسوسه شیطان قرار گرفته بود، از این کتاب زیاد استفاده می‌کرد (متی ۴: ۱-۱۶؛ لوقا ۴: ۱-۱۳).
 ۲. خطابه بر روی کوه در متی ۵-۷ نیز احتمالاً از این کتاب نشأت گرفته بود.
 ۳. عیسی در متی ۲۲: ۳۴-۴۰ و لوقا ۱۰: ۲۵-۲۸، از تثبیه ۶: ۵ بعنوان بزرگترین فرمان یاد کرده بود.
 ۴. عیسی از پیدایش و تثبیه در عهد عتیق زیاد استفاده می‌کرد زیرا یهودیان آن دوران این کتب را معتبرترین بخش‌های آیین خود می‌دانستند.
- C. این کتاب اصلی‌ترین مثال ما در تفسیر دوباره از مکاشفه قبلی خداوند برای وضعیت جدید است. بعنوان مثال می‌توان از اختلاف جزعی میان ده فرمان در خروج ۲۰ در مقابل تثبیه ۵ یاد کرد. خروج ۲۰ در دوران آوراگی در صحرا بود در حالی که تثبیه ۵ مردم را برای زندگی در کنعان آماده می‌کرد.
- D. تثبیه، بنا به اذعان خود، مجموعه‌ای از پیام‌های موسی درباره موارد زیر بوده است:
۱. بازگفتن کارهای خداوند به قوم بنی اسرائیل
 ۲. تأکید مجدد بر شریعت ارائه شده در کوه سینا
 ۳. تفسیر دوباره مفاهیم بمنظور آمادگی برای یک زندگی زمینی در کنعان
 ۴. آماده شدن برای مراسم تجدید عهد در سرزمین موعود (یوشع)
 ۵. مستند کردن مرگ موسی و انتقال قدرت به یوشع
- E. امروزه کتاب تثبیه به دلیل دارا بودن از شکل ادبی خاص، در مرکزیت بحث در میان الهیات‌دانان قرار دارد. دانشمندان امروزی بر مبنای تئوری‌هایی که از بافت کتب تورات دارند، تقسیم‌بندی شده‌اند.

II. عنوان کتاب

- A. معمولاً یکی از ده کلمه اول عناوین کتابهای تورات در عبری، اولین کلمه آنها است:
۱. پیدایش، "در آغاز"
 ۲. خروج، "چنین است نام پسران اسرائیل"
 ۳. لاویان، "خداوند فرا خواند"
 ۴. اعداد، "در صحرا"
 ۵. تثبیه، "و این است سخنانی که"
- B. در کتاب تلمود (میشنه هاتورات در ۱۷: ۱۸) نام آن "تکرار شریعت" عنوان گردیده است.
- C. در ترجمه یونانی عهد عتیق، نسخه Septuagint (LXX) در حدود ۲۵۰ سال پیش از میلاد نوشته شده و نام این کتاب را بدلیل ترجمه اشتباه از ۱۷: ۱۸، "قانون دوم" ذکر شده است.
- D. ما در زبان انگلیسی عنوان آن را از نسخه ولگاته لاتین جروم گرفته‌ایم که "شریعت دوم" نام دارد (Deutro-nomian). تشریح - این کتاب جمع‌بندی تورات است که قالب اولین سه بخش مجموعه کتب عبری عبرانی را تشکیل می‌دهد.

III.

- A. تورات یا شرع - پیدایش - تثبیه
- B. پیامبران:

۱. پیامبران سابق - یوشع - پادشاهان (بجز روت)
 ۲. پیامبران بعدی - اشعیا - ملاکی (بجز دانیال و مرآتی ارمیا)
- C. مکتوبات:

۱. مگیلوت (شامل پنج طومار است)
 - a. غزل غزل‌ها
 - b. جامعه
 - c. روت
 - d. مرآتی
 - e. استر

۲. دانیال

۳. ادبیات حکیمانه

a. ایوب

b. مزامیر

c. امثال

۴. اول و دوم قرتیان

سبک .IV

A. کتاب تثنیه مجموعه‌ای از پیام‌ها است با یک معرفی کلی و اختتامیه‌ای از مرگ موسی، که موسی پیش از عبور قوم بنی‌اسرائیل از شرق رود اردن به سوی سرزمین موعود، ارائه کرد.

B. این کتاب همچنین شامل مزمور/غزلی سروده شده توسط موسی است، فصل‌های ۳۱:۳۰ - ۳۲:۴۳

C. همچون پیدایش ۴۹، تثنیه ۳۳ نبوتی است درباره فرزندان یعقوب.

D. این کتاب همچنین شامل دوران مرگ موسی در فصل ۳۴ است.

تألیف .V

A. سنت یهود

۱. سنن باستان اتفاق نظر دارند که موسی مؤلف کتاب بوده است.

۲. این نظر در مکتوبات و نویسندگان زیر اظهار گردیده است:

a. تلموت - بابا باترا ۱۴ (دروازه بزرگ)

b. میشناه

c. جامعه ابن سیره ۲۴:۲۳ (نوشته شده در حدود ۱۸۵ سال پیش از میلاد)

d. فیلون اسکندرانی

e. یوسف فلاوی

۳. خود متن

a. داوران ۳:۴ و یوشع ۸:۳۱

b. "موسی سخن گفت":

(۱) تثنیه ۱:۱، ۳

(۲) تثنیه ۵:۱

(۳) تثنیه ۲۷:۱

(۴) تثنیه ۲۹:۲

(۵) تثنیه ۳۱:۱، ۳۰

(۶) تثنیه ۳۲:۴۴

(۷) تثنیه ۳۳:۱

c. "یهوه با موسی سخن گفت":

(۱) تثنیه ۵:۴-۵؛ ۲۲

(۲) تثنیه ۶:۱

(۳) تثنیه ۱۰:۱

d. "موسی نوشت":

(۱) تثنیه ۳۱:۹، ۲۲، ۲۴

(۲) خروج ۱۷:۱۴

(۳) خروج ۲۴:۴، ۱۲

(۴) خروج ۳۴:۲۷-۲۸

(۵) اعداد ۳۳:۲

e. عیسی از تثنیه یا نقل قول می‌کرد یا اشاره و می‌گفت "موسی گفت" یا "موسی نوشت":

(۱) متی ۱۹:۷-۹؛ مرقس ۱۰:۴-۵؛ تثنیه ۱:۲۴-۴

(۲) مرقس ۷:۱۰ - تثنیه ۵:۱۶

(۳) لوقا ۱۶:۳۱؛ ۲۴:۲۷، ۴۴؛ یوحنا ۵:۴۶-۴۷؛ ۷:۱۹، ۲۳

f. پولس تصریح می‌کند که موسی مؤلف کتاب بوده است:

(۱) رومیان ۱۰:۱۹ - تثنیه ۳۲:۲۱

۲) ۱ قرن‌تبیان ۹:۹ - نشنیه ۴:۲۵

۳) غلاطیان ۱۰:۳ - ۲۶:۲۷

۴) اعمال رسولان ۲۲:۲۶ - ۲۳:۲۸

g. پطرس نیز تصریح می‌کند که موسی نویسنده شریعتش بوده است - اعمال رسولان ۳:۲۲

h. مؤلف عبرانیان نیز به سراحت از مؤلف بودن موسی می‌گوید - عبرانیان ۱۰:۲۸؛ تثنیه ۱۷:۲-۶

B. دانش امروزی

۱. پیرو نظریه Graph-Wellhausen مبنی بر تألیف عهد عتیق توسط چند نفر (J.E.D.P)، بسیاری از الهیات‌دانان قرن هجدهم و نوزدهم تصریح می‌کنند که کتاب تثنیه توسط یک کاهن یا پیامبر در طول دوران حکمرانی یوشع در یهودا و در حمایت از اصلاحات معنوی نوشته شده است. این نکته می‌تواند به این معنا باشد که کتاب بنام موسی در حدود ۶۲۱ سال پیش از میلاد به رشته تحریر در آمده بوده است.

۲. این الهیات‌دانان مبنای حرف‌های خود را بر پایه موضوعات زیر قرار می‌دهند:

a. ۲ پادشاهان ۸:۲۲؛ ۲ قرن‌تبیان ۱۴:۳۴-۱۵. "کتاب تورات را در خانه خداوند یافته‌ام".

b. فصل ۱۲ یک بخش واحد را به بحث پیرامون خیمه‌ها و معابد آینده اختصاص داده است.

c. فصل ۱۷ درباره پادشاهی که بعداً می‌آید بحث کرده است.

d. این نکته که نوشتن یک کتاب به نام فرد مشهوری که در گذشته وجود داشته در شرق نزدیک باستان و چرخه یهودیان امری رایج محسوب می‌گردید.

e. در سبک نگارش، لغات استفاده شده و دستور زبان میان تثنیه، یوشع، پادشاهان و ارمیا شباهت‌هایی وجود دارد.

f. کتاب تثنیه ماجرای مرگ موسی را در فصل ۳۴ ثبت کرده است.

g. به وضوح اضافات ویرایشی که در آینده اعمال شده، در نسخ پنجگانه عهد عتیق دیده می‌شود:

(۱) تثنیه ۳:۱۴

(۲) تثنیه ۳۴:۶

h. برخی اوقات در متون بظاهر یکپارچه و دوره‌های تاریخی، از اسامی خداوند: ال، ال شادای، الوهیم، یهوه بصورت مفرط و غیرقابل توضیح استفاده می‌گردید.

.VI تاریخ

A. اگر در نظر گرفته شود که کتاب توسط موسی به رشته تحریر درآورده شده، هنوز دو امکان در ارتباط با تاریخ و طول زمانی مهاجرت از مصر وجود خواهد داشت:

۱. چنانچه پادشاهان ۶:۱ باید جدی تلقی گردد، پس تاریخ بر خواهد گشت به حدود ۱۴۴۵ پیش از میلاد (هجدهمین دوران سلطنت توتمس سوم و آمنهوتپ دوم):

a. در نسخه LXX بجای ۴۸۰ سال نوشته شده ۴۴۰ سال.

b. این اعداد نسل‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهند و نه سال‌ها (بصورت نمادین).

۲. شواهد و مستندات باستان‌شناسی برای دوران خروج به ۱۲۹۰ پیش از میلاد باز می‌گردد (نوزدهمین سال سلطنت در مصر)

a. سنی اول (۱۳۹۰-۱۲۹۰) پایتخت مصریان را از تبای به منطقه دلتا-زوان/تانیس منتقل کرد.

b. رامسس دوم (۱۲۹۰-۱۲۲۴):

(۱) نام وی در شهری که توسط برده‌های عبرانی ساخته شده بود آورده شده است: پیدایش ۱۱:۴۷؛ خروج ۱:۱۱

(۲) وی ۴۷ دختر داشت

(۳) پسر بزرگ وی جانشین وی نگردید.

c. تمام شهرهای فلسطین که دارای دیواری بدور خود بودند، نابود شده و در حدود ۱۲۵۰ پیش از میلاد بسرعت بازسازی گردیدند.

B. نظریه‌های دانش جدیدتر که معتقد به تألیف کتاب توسط چند نفر هستند:

۱. J (یهوه) ۹۵۰ پیش از میلاد

۲. E (الوهیم) ۸۵۰ پیش از میلاد

۳. JE (تلفیقی) ۷۵۰ پیش از میلاد

۴. D (تثنیه) ۶۲۱ پیش از میلاد

۵. P (کاهنان) ۴۰۰ پیش از میلاد

.VII منابعی در تأیید دوره تاریخی

A. پیمان‌نامه‌های میان‌هنگامی در هزاره دوم پیش از میلاد مسیح، تاریخی باستانی در عین حال هم عصر به موازات ساختار تثنیه به ما می‌دهد (همینطور در خروج-تثنیه و یوشع ۲۴). بافت این قراردادهای در هزاره اول پیش از میلاد تغییر یافت. این موضوع گواهی است به جنبه تاریخی

تثنيه. برای اطلاعات بیشتر در این زمینه به کتاب *Law and Covenants in Israel and the Ancient Near East* نوشته G.E. Mendenhall رجوع نمایید.

B. بافت هتی‌ها و موازات آن با تثنيه:

۱. دیباچه (تثنيه ۱:۱-۵، مقدمه گوینده آن یعنی یهوه است)
۲. مرور اعمال پادشاهان در گذشته (تثنيه ۱:۶-۴:۴۹ آنچه که خداوند در گذشته برای قوم بنی‌اسرائیل انجام داد)
۳. مفاد قرارداد (تثنيه ۵-۲۶)
 - a. عمومی (تثنيه ۵-۱۱)
 - b. بطور مشخص (تثنيه ۱۲-۲۶)
۴. نتایج قرارداد (تثنيه ۲۷-۲۹)
 - a. فواید (تثنيه ۲۸)
 - b. عواقب (تثنيه ۲۷)
۵. شاهد خداوند (تثنيه ۳۰:۱۹؛ ۳۱:۱۹ و همچنین ۳۲، شعر موسی همچون یک شاهد عمل کرد):
 - a. نسخه‌ای در معبد خداوند
 - b. نسخه‌ای برای رعیت که هر ساله خوانده شود:
 - c. منحصر بفرد بودن قراردادهای هتی‌ها نسبت به قراردادهای آشوری‌ها و سوری‌ها در آینده:
 - (۱) بازبینی تاریخی اعمال گذشته پادشاهان
 - (۲) بخش نفرین کمتر ادا شده است

.VIII

واحدهای ادبی (متنی)

- A. مقدمه‌ای بر کتاب، ۱:۱-۵
- B. مراسم اول، ۱:۴-۴:۴۳ (کارهای گذشته یهوه برای امروز)
- C. مراسم دوم، ۴:۴-۱۹:۲۶ (قوانین یهوه برای امروز و همه دوران‌ها)
 ۱. بصورت عمومی - ده فرمان (۵-۱۱)
 ۲. مثال‌های خاص و کاربردها (۱۲-۲۶)
- D. مراسم سوم، ۲۷-۳۰ (قانون یهوه برای آینده ۲۷-۲۹)
 ۱. نفرین‌ها (۲۷)
 ۲. دعا‌های خیر (۲۸)
 ۳. تجدید عهد (۲۹-۳۰)
- E. آخرین کلام موسی، ۳۱-۳۳
 ۱. مراسم "خداحافظی"، ۳۱:۱-۲۹
 ۲. اشعار موسی، ۳۱:۳۰-۳۲:۵۲
 ۳. دعا‌های خیر موسی ۳۳:۱-۲۹
- F. مرگ موسی، ۳۴

.IX

حقایق اصلی

- A. آمادگی نهایی پیش از ورود به سرزمین موعود. پیمان خداوند با ابراهیم (پیدایش ۱۲:۱-۳) وعده یک سرزمین و یک بذر بود. تمرکز عهد عتیق بر روی سرزمین بود.
- B. موسی قوم بنی‌اسرائیل را برای یک زندگی با ثبات زمینی در مقابل کوچ‌نشینی و بیابانگردی آماده می‌کرد. وی پیمان سینا را با سرزمین موعود مطابقت داد.
- C. کتاب بر وفاداری خداوند در گذشته، حال و آینده صحنه می‌گذارد. در عین حال، عهد، مشروط است! قوم بنی‌اسرائیل باید پاسخ مناسب داده و به زندگی با ایمان، توبه و اطاعت از خداوند ادامه دهند. در غیر اینصورت، نفرین‌های فصول ۲۷ تا ۲۹ جنبه واقعیت به خود خواهند گرفت.
- X. تعریف واژگان و/یا عبارات و اشخاص بصورت خلاصه
 - A. واژگان و عبارات:
 ۱. "آسمان و زمین را امروز شاهد می‌گیرم"، ۲۶:۴ (NASB & NIV)
 ۲. "گناه پدران را به فرزندان و... ۵:۹ (NIV) "جزای تقصیرات پدران را به فرزندان و به پشتِ سؤم و چهارم آنان..."
 ۳. "تا هزار پشت محبت می‌کنم... ۵:۱۰ (NIV)، "اما محبتم را تا هزاران نسل نشان خواهم داد"
 ۴. "بشنو"، (Shema) ۴:۶ (NASB & NIV)
 ۵. "پیشانی‌بندهایی بر روی پیشانی شما" ۸:۶ (NIV) "نشان‌هایی بر..."

۶. "آنها را بر روی درب ورودی خود بنویسید" (*mezuzah*) ۹:۶ (NIV) "چارچوب"
۷. "حرام شده‌اند" *herem*، ۱۷:۱۳ (NIV)، "چیزهایی که به نابودی کامل سپرده شده‌اند"
۸. "میزبان آسمانی" ۳:۱۷ (NIV)، "ستارگان آسمان"
۹. "از آتش عبور کند"، ۱۰:۱۸ (NIV)، "قربانی کند"
۱۰. "ساحر"، ۱۱:۸ (NASB & NIV)
۱۱. کفار، ۸:۲۱ (NASB & NIV)
۱۲. "نامحسوب"، ۱۵:۲۱ (NIV)، نه برای دیگران"
۱۳. "آویزان بر درخت" ۲۳:۲۱ (NASB & NIV)
۱۴. "بهای سگ"، ۱۸:۲۳ (NIV)، دریافتی‌های یک ... مرد فاحشه"
۱۵. "طلافنامه"، ۱:۲۴ (NASB & NIV)
۱۶. "خود را با روغن تدهین..."، ۴۰:۲۸ (NIV)، "با استفاده از روغن..."

B. شناسایی افراد بطور خلاصه

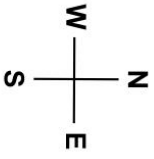
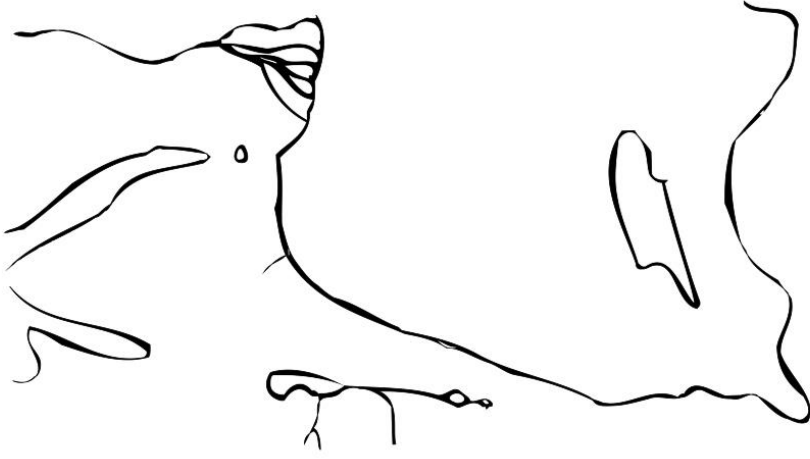
۱. عناقی، ۲۸:۱ (NIV)، "عناقیان"
۲. رفائی، ۱۱:۳ (NIV)، "رفائیان"
۳. هتی‌ها، ۱:۷
۴. اشیره، ۵:۷ (NIV)، "بت‌های تراشیده"
۵. پیامبر، ۱۸:۱۵-۲۲
۶. پیشورون، ۱۵:۳۲؛ ۵:۳۳، ۲۶

XI. موقعیت‌ها بر روی نقشه (با عدد)

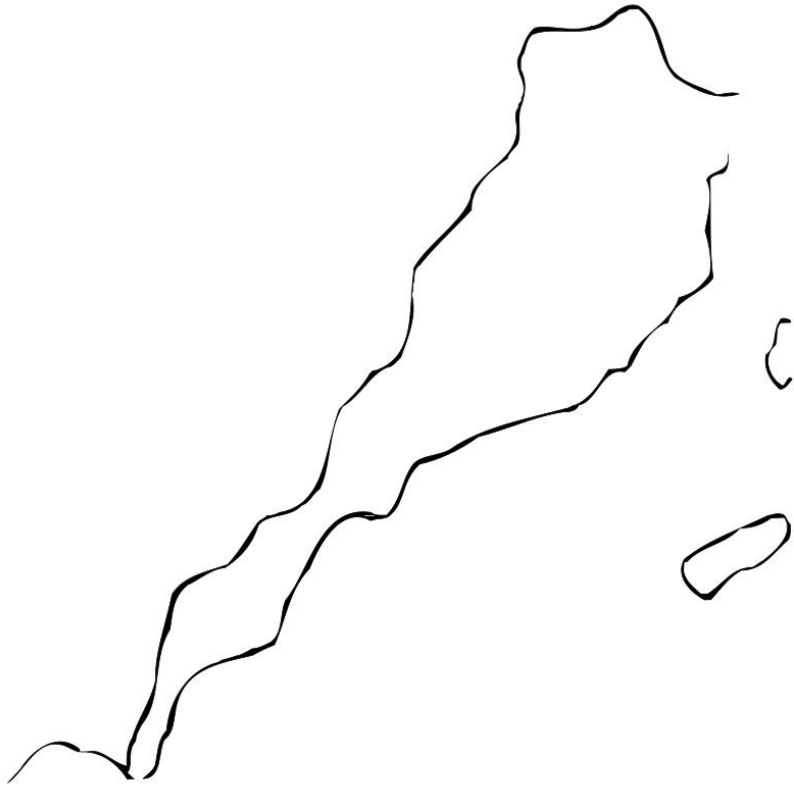
۱. کوه حوریب، ۲:۱، ۶، ۱۹:۴؛ ۱۰:۱۵
۲. کوه سعیر، ۲:۱؛ ۴۴:۲؛ ۴، ۵، ۸، ۱۲، ۲۲ (سلسله جبال)
۳. قادیس برنع، ۱:۴۶؛ ۵۱:۳۲ (NIV)، "قادش"
۴. باشان، ۴:۱؛ ۳:۴؛ ۱۰، ۱۱، ۱۳:۴؛ ۴۳، ۴۷
۵. ایلت، ۸:۲ (Ezion-Geber)
۶. کوه حرمون، ۳:۸؛ ۹:۴؛ ۴۸
۷. کوه عیبال، ۱۱:۲۹؛ ۴:۲۷، ۱۳
۸. کوه جرزیم، ۱۱:۲۹؛ ۱۲:۲۷
۹. کوه هور، ۳۲:۵۰ (جبل هارون)

XII. سوالاتی برای دانشجویان

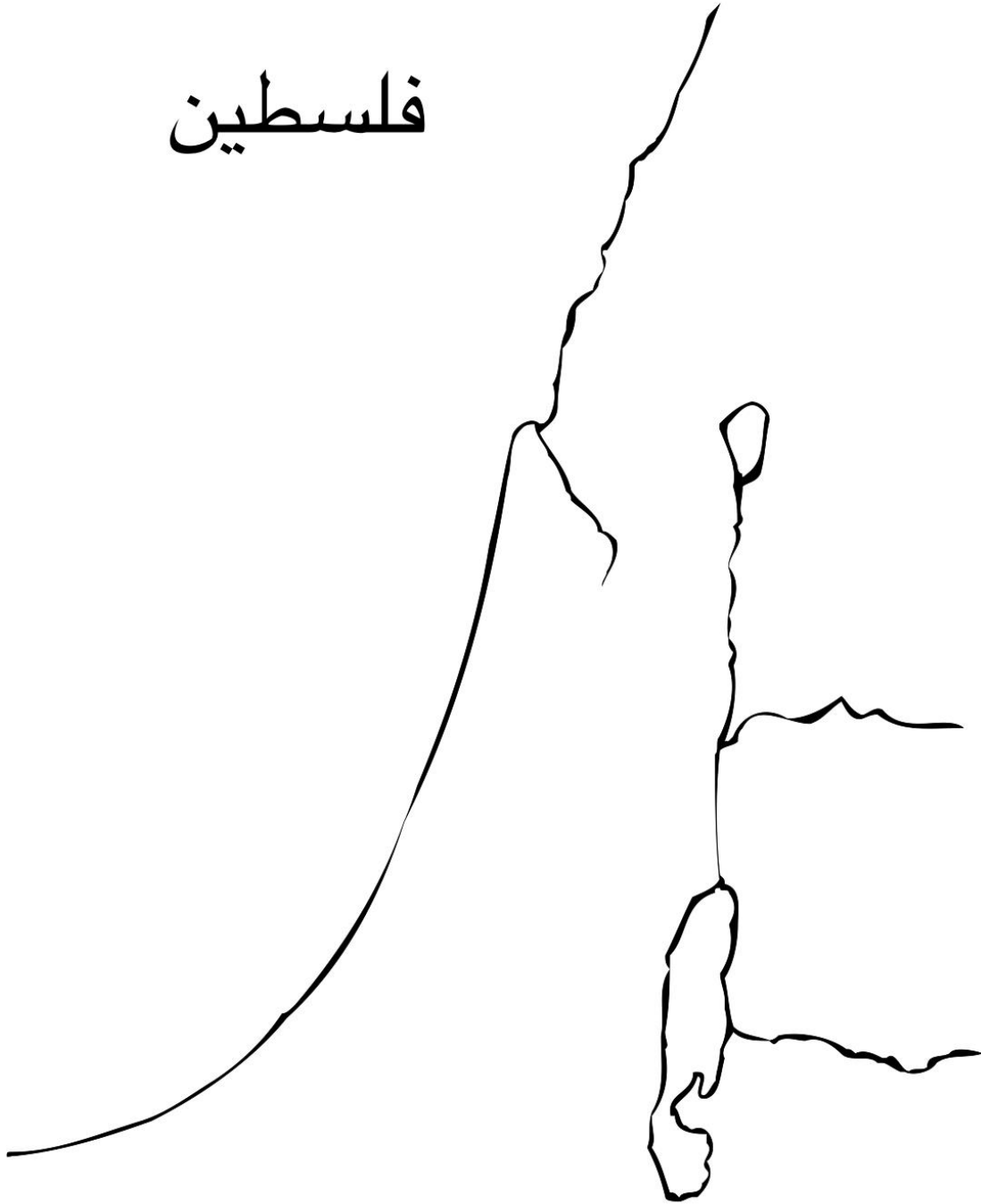
۱. چرا تشنیه با خروج و اعداد تفاوت دارد؟ (به لحاظ سبک)
۲. چرا موسی تاریخ خروج را تکرار می‌کرد؟
۳. چرا برای آموزش فرزندان تنان منابع گوناگون وجود دارد؟ (۹:۴؛ ۷:۶؛ ۲۰-۲۵؛ ۱۱:۱۹؛ ۳۲:۴۶)
۴. چرا نسخه تشنیه ۵ ده فرمان با خروج ۲۰ تفاوت دارد؟
۵. چرا در تشنیه ۵:۷ گفته شده: مذبح‌های ایشان را در هم بشکنید، ستون‌های ایشان را خرد نمایید، آشپزخانه‌های ایشان را قطع کنید، و بت‌های تراشیده ایشان را به آتش بسوزانید؟
۶. آیات ۱۰-۱۲-۲۱ چگونه شخصیت تشنیه را می‌سازند؟
۷. چرا فصل‌های ۲۷-۲۹ در ترجمه و تفسیر کل عهد عتیق مهم هستند؟
۸. مرگ موسی را چه کسی ثبت کرد؟ (۳۴)

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با یوشع

I. عنوان کتاب

A. نام کتاب از جانشین موسی و شخصیت اصلی کتاب، گرفته شده است.

B. نام وی از دو واژه عبری تشکیل شده است:

۱. یهوه (ی بعلاوه واو)

۲. رستگاری (هوشع)

C. در عبری این نام دقیقاً شبیه نام عیسی است (متی ۱: ۲۱)

II. تشریح

A. یوشع اولین کتاب از تورات بوده که بنام "پیامبران" معروف است.

B. این کتاب به دو قسمت تقسیم می‌گردد:

۱. پیامبران پیشین که شامل یوشع نیز می‌گردند - پادشاهان (بجز روت)

۲. پیامبران بعدی که شامل اشعیا می‌گردند - ملاکی (بجز دانیال و مراثی)

III. سبک

A. این کتاب‌های تاریخی، تاریخچه قوم خدا را که از پیدایش آغاز گردید، ادامه می‌دهند. این کتب همچون تاریخ غرب ترتیب زمانی ندارند، اما منتخبی از تاریخ الهیاتی هستند. این نکته به این مفهوم نیست که حقیقت نداشته یا منطبق با واقعیت نیستند، بلکه گویای این حقیقت است که مؤلفین کتاب رویدادهای را برای آموزش واقعیات الهیاتی درباره خداوند، انسان، گناه، رستگاری و غیره انتخاب کرده‌اند. در این حالت شباهت آنها با اناجیل و اعمال عهد جدید نمایان می‌گردد.

B. تاریخ برای یهودیان همچون همسایه‌های آنان، دارای چرخه‌ای بر اساس طبیعت نبوده، بلکه جنبه "قطعیت" داشته است. داری یک هدف و مقصود بوده است. خدا بسوی یک هدف از پیش تعیین شده، یعنی احیای یک جهان سقوط کرده در حرکت بود.

IV. تألیف

A. یوشع مؤلفی سنتی بود:

۱. نام وی در اصل هوشع، بمعنی رستگاری بوده است، اعداد ۱۳: ۱۶

۲. موسی نام وی را به یوشع تغییر داد (یهوه در واقع همان رستگاری است)، اعداد ۱۳: ۱۶

۳. در زبان انگلیسی، بنا به دلایلی نامعلوم، نام وی به چهار شکل مختلف تلفظ می‌گردد:

a. *yeshoshu'a* (که بیشتر رایج است) یوشع ۱: ۱

b. *yehoshu'a*، تننیه ۳: ۲۱

c. *hoshe'a*، تننیه ۳۲: ۴۴

d. *yeshu'a*، نحمیا ۸: ۱۷

B. بابا بارتا در باب ۱۴ (از کتاب عهد عتیق یهودیان به زبان عبری) می‌گوید که یوشع این کتاب را بجز آن بخشی که مربوط به مرگ خود بود، نوشت که آن بخش نیز توسط العازار کاهن در یوشع ۲۴: ۲۹-۳۰ و پسرش فینحاس (اعداد ۷: ۲۵-۱۳؛ ۶: ۳۱-۸؛ یوشع ۲۲: ۱۰-۳۴) به پایان رسید که شامل مرگ العازار نیز می‌گردد، ۲۴: ۳۱-۳۳.

C. یوشع:

۱. در هنگام بردگی در مصر دیده به جهان گشود

۲. یکی از دوازده جاسوس؛ فقط او و کالیب گزارشی از ایمان آوردند (اعداد ۱۴: ۲۶-۳۴)

۳. وی دستیاری باوفا در طول دوران هجرت برای موسی بود. وی تنها کسی بود که به همراه موسی از کوه سینا بالا رفت (نیمه راه - خروج ۱۴: ۲۴-۱۳)

۴. فرمانده ارتش اسرائیلیان (خروج ۱۷: ۸-۱۳)

۵. بعنوان جانشین موسی، هدایت فتح کنعان را عهده‌دار بود (تننیه ۳۱: ۲۳)

D. شواهدی از مؤلف بودن یوشع

۱. کتاب مقدس در آیه ۲۴: ۲۶ تصریح می‌کند که یوشع پیمان خدا را با مردم ثبت کرده است، لذا وی توانایی نوشتن داشته است.

۲. مواردی که به وضوح شاهد عینی محسوب می‌گردند:

a. "ما" در آیه ۵: ۱ (در نسخه‌های مختلف احتمالاً متفاوت است)

b. "به دست یوشع ختنه شدند"، ۵: ۷-۸

c. مواجهه شخصی یوشع با فرشته خدا، ۵: ۱۳-۱۵

- d. "زاحاب روسیسی تا به امروز در میان اسرائیل ساکن است"، ۶:۲۵ (این مطلب بعدها توسط نویسندگان ای درج نگردیده بلکه در همان دوران توسط شاهدی عینی عنوان گردیده بود)
۳. وی از برخی منابع مکتوب نیز استفاده کرده بود:
- a. کتاب یاشر، ۱۰:۱۳ (۲ سموئیل ۱:۱۸)
- b. "بر طوماری"، ۱۸:۹
۴. دقیق بودن فهرست اسامی شهرهای باستانی که کار نویسندگان ای معاصر می‌تواند باشد و نه نویسندگان ای (یا نویسندگان ای) که در آینده مطلبی را نوشته است:
- a. شهر پیوسیان، ۱۵:۸:۱۸:۱۶، ۲۸
- b. نام جبرون، پیشتر قریه آرَب بود، ۱۴:۱۵؛ ۱۳:۱۵؛ ۵۴:۷:۲۰؛ ۱۱:۲۱
- c. بَعْلَه، یعنی قریه یعاریم، ۱۵:۹-۱۰
- d. صیدون اشاره به شهر بزرگ فینیقی داشته که بعدها به شهر اصلی تبدیل می‌گردد و منظور صور نیست، ۱۱:۸:۱۹:۲۸.
۵. کتاب یوشع، همچون عهد عتیق عبرانی، اضافات ویرایشی دارد:
- a. مرگ یوشع
- b. فتح حبرون در آینده، ۱۴:۱۵-۱۳:۱۴
- c. فتح دبیر، ۱۵:۱۵، ۴۹
- d. سکنی قبیله دان در شمال، ۱۹:۴۷
- e. عبارت "تا به امروز" در چندین جا استفاده شده که نشان از ویرایش جدیدتر دارد، ۴:۹؛ ۵:۹؛ ۶:۲۵؛ ۷:۲۶ (دوبار)؛ ۸:۲۸-۲۹؛ ۹:۲۷؛ ۱۰:۲۷؛ ۱۳:۱۳؛ ۱۴:۱۴؛ ۱۵:۶۳؛ ۱۶:۱۰؛ ۲۲:۳
- E. دانش امروزی:
۱. به تشابهات میان تورات و یوشع توجه نمایید:
- a. سبک
- b. فرهنگ لغات
۲. فرضیات مستند J, E, D, P می‌گویند که این کتاب در طول یک دوره زمانی طولانی توسط افراد متعدد نوشته شده است:
- a. منبع J بخش‌هایی از فصول ۱-۱۲ را که بر روی جنگ‌ها متمرکز شده، نوشته است (۹۵۰-۸۵۰ پیش از میلاد).
- b. منبع E بخش‌هایی از فصول ۱-۱۲ را که بر روی خیمه‌های متحد متمرکز شده، نوشته است (۷۵۰ پیش از میلاد).
- c. تلفیق منابع E و J در حدود ۶۵۰ پیش از میلاد که البته بیشتر بخش‌های منبع J حذف گردیده است.
- d. کتاب توسط کاهن یا پیامبری در دوران یوشع که کتاب تشنیه را نوشته بود، دوباره ویرایش گردید. این شخص یا گروه را منبع متخصص در کتاب دوم تورات می‌نامند. این منبع همچنین با تمرکز بر اورشلیم بعنوان تنها مکان مقدس و به منظور تقویت اصلاحات یوشع در سال ۶۲۵ پیش از میلاد، کتاب تشنیه را نوشت.
- e. منبع P گروهی از کاهنان بودند که فصول ۱۳-۲۱ را در ۴۰۰ پیش از میلاد نوشتند.
- f. این گونه متصور می‌باشد که در قرن سوم پیش از میلاد، مطالب دیگری نیز به این کتاب افزوده شده است.
۳. به پیشفرض‌های نظریه توجه نمایید! دقت کنید که چگونه متن را از دوره تاریخی و نویسندگان جدا می‌کند. تحلیل متون باستانی در سایه نظریه‌های امروزی، رویکردی جدید می‌باشد. با اینحال باید اذعان داشت که:
- a. مؤلف کل کتاب یوشع رسماً اظهار نشده است.
- b. مرگ یوشع، همچون موسی در کتاب ثبت گردیده است.
- c. کتاب‌های عهد عتیق دارای ویرایش‌های مداوم می‌باشند.
- d. ما اینگونه پذیرفته‌ایم که وحی، شاکله اصلی تولید عهد عتیق بوده است.
- e. شواهدی بر ضد شش کتاب اول عهد عتیق (پیدایش تا یوشع):
- ۱) در سنت یهود، تمایزی واضح میان پنج کتاب موسی (تورات) و یوشع که "پیامبران" را در آیین عبرانی شروع می‌نماید، وجود دارد:
- i. یسوع بن سیراخ، نویسنده کتاب جامعه که در حدود ۱۸۵ پیش از میلاد نوشته شد، تمایز اول را بوجود می‌آورد، ۴۸:۲۲-۴۵:۱۲.
- ii. یوسف فلاوی در کتاب خود بنام *Contra Apioness* (علیه آپیون) ۷:۱ تمایز دیگری بوجود می‌آورد.
- iii. یادداشت پایانی متن عبری ماسوری (MT) تورات، تمایز دیگری است.
- iv. مطالعات هفتگی کتاب مقدس در کنیسه (Haphtaroth)، تمایزی دیگر است.
- v. سامری‌ها بجز کتاب یوشع، تورات را کلام خدا می‌دانستند.

- i. در کتاب یوشع از ضمائر شخصی استفاده خاصی شده که در تورات دیده نمی‌شود.
- ii. شهر اریحا به گونه دیگری تلفظ گردیده است.
- iii. عنوان استفاده شده برای خدا، "خدای اسرائیل"، ۱۴ بار در کتاب یوشع تکرار شده ولی هرگز در تورات دیده نمی‌شود.
- f. باید پذیرفت که چیزی درباره نحوه شکلگیری کتب عهد عتیق، آنگونه که امروز در دست ما قرار دارد، نمی‌دانیم.

.V تاریخ

- A. این کتاب به چگونگی فتح سرزمین موعود می‌پردازد. از آنجایی که درباره تاریخ خروج و دوره آوارگی در بیابان تاریخ قطعی در دست نیست، لذا از تاریخ فتح نیز اطمینان نداریم:
۱. ۴۰-۱۴۴۵ - حدود ۱۴۰۰ پیش از میلاد (مطابق پادشاهان ۱:۶)
 ۲. ۴۰-۱۲۹۰ - حدود ۱۲۵۰ پیش از میلاد (مطابق یافته‌های باستانشناسی)
- B. کتاب یوشع در دوره داوران نوشته یا ویرایش گردیده است؛ برخی شهرها پس از فتح اسرائیلیان تغییر نام دادند. بعنوان مثال شهر صفات که پس از فتح حُرما نام گرفت، داوران ۱:۱۶-۱۷. با اینحال، این نام دوباره بعدها در یوشع بازگشت، ۱۲:۱۴؛ ۱۵:۳۰؛ ۹:۴.
- C. به گمان R. K. Harrison، این کتاب در دوران حکمرانی داوود توسط سموئیل نوشته شده و اینکه ممکن است سموئیل سرمنشأ سنت‌ها از شیلوچ بوده باشد (کتاب *Introduction to the Old Testament*، صفحه ۶۷۳).

.VI منابعی در تأیید دوره تاریخی

- A. علم باستانشناسی نشان می‌دهد که اکثر شهرهای بزرگ دیوارکشی شده در کنعان نابود شده بود و دوباره و بسرعت در حدود ۱۲۵۰ پیش از میلاد بازسازی گردیدند:
۱. Hazor
 ۲. Lachish
 ۳. Bethel
 ۴. دبیر (که قبلاً قَریه سیفر نامیده می‌شد)
- B. حفاری‌های باستانشناسی موفق به رد یا تأیید دوره انجیلی سقوط اریحا نشده است. علت این امر موقعیت سست و ضعیف کنونی منطقه به لحاظ زیر می‌باشد:
۱. مکانی و آب و هوایی
 ۲. ساخت و سازهای بعدی بر روی منطقه و استفاده از مواد سست
 ۳. عدم اطمینان از تاریخ لایه‌های مورد نظر باستانی
- C. باستانشناسان یک محراب در کوه بیل یافتند که می‌تواند به یوشع ۸:۳۰-۳۱ مرتبط باشد (تثنیه ۲۷:۲-۹). این یافته بسیار شبیه جزئیات عنوان شده در مشناح (تلموت) است.
- D. متون رأس الشرم یافت شده در اوگاری نشان دهنده زندگی و آیین مذهبی کنعانیان در ۱۴۰۰ سال پیش از میلاد مسیح می‌باشند:
۱. طبیعت پرستش چند خدایی (فرقه باوری)
 ۲. ریاست خدایان را بر عهده داشت
 ۳. همسر ال، آشیره بود (او بعداً همسر بعل می‌شود)
 ۴. فرزند او بعل بود (حداد)، خدای طوفان)
 ۵. بعل به "خدای ارشد" زیارتگاه کنعانیان تبدیل می‌شود. همسر او آئات بود.
 ۶. مراسم آنان بسیار شبیه اساطیر مصر، ایزیس و اوزوریس بود
 ۷. پرستش بعل متمرکز بود بر "مکان‌های بلند" محلی یا سکوه‌های سنگی (آیین روسپیگری)
 ۸. نماد بعل بر روی یک ستون سنگی افراشته بود (نماد آلت تناسلی مردانه)، در حالیکه نماد عاشره یا آستارته توسط یک ستون چوبی تراشیده شده، یا درخت زنده بود که نشان دهنده "درخت زندگانی" بود.
- E. علم باستانشناسی تأیید می‌کند که امپراطوری‌های اصلی آن منطقه (هتی‌ها، مصریان و بین‌النهرین) هرگز نتوانستند در طول این دوران که عصر آخر برنز نامیده می‌شود (۱۵۰۰-۱۲۰۰ پیش از میلاد) فلسطین را تحت سیطره فیزیکی یا معنوی در آورند.
- F. فهرست دقیق اسامی شهرهای باستانی حکایت از نویسندگان یا نویسندگانی از همان دوران دارد نه کسی که بعداً به قلم تحریر در آورده است:
۱. اورشلیم بیوس نامیده شد، ۸:۱۵؛ ۱۶:۱۸، ۲۸ (آیه ۱۵:۲۸ می‌گوید که هنوز بیوسی‌هایی در اورشلیم باقی مانده بودند)
 ۲. حبرون قَریه اَرَبَع نامیده شد، ۱۴:۱۵؛ ۱۳:۱۵؛ ۳۴؛ ۷:۲۰؛ ۱۱:۲۱
 ۳. قَریه بَعْلَم نامیده شد، ۹:۱۵؛ ۱۰
 ۴. دبیر قَریه سَنَه نامیده شد، ۱۵:۴۹
 ۵. صیدون بعنوان شهر بزرگ اصلی فینیقی نامیده شد، ۱۱:۸؛ ۱۳:۶؛ ۱۹:۲۸.

G. یوشع ۲۴ دقیقاً با بافت معاهده هتی‌ها در هزاره دوم پیش از میلاد مطابقت دارد (همچون تثنیه).

واحدهای ادبی (متنی)

.VII

A. تحرکات جغرافیایی رئوسی را برای کتاب شکل می‌دهند:

۱. بر روی دشت‌های موآب شروع می‌شود، ۲-۱
۲. عبور از رود اردن به نزدیکی اریحا، ۳-۴
۳. خیمه‌های نظامی کنعان مرکزی، ۵:۱ - ۱۵:۱۰
۴. خیمه‌های نظامی کنعان جنوبی، ۱۰:۱۶-۴۳
۵. خیمه‌های نظامی کنعان شمالی، ۱۱:۱-۲۳
۶. تقسیمات جغرافیایی زمین در میان قبایل، ۱۲-۲۱

B. خلاصه

۱. فتح کنعان، ۱-۱۱
۲. تقسیم سرزمین موعود در میان اقوام، ۱۲-۲۱
۳. آخرین کلام و مرگ یوشع، ۲۲-۲۴

حقایق اصلی

.VIII

A. نمایش قادر مطلق بودن و وفای به عهد خداوند در عهد با ابراهیم (پیدایش ۱۲:۱-۳) درباره زمین (پیدایش ۱۵:۱۶).

B. تداوم تاریخی که با پیدایش شروع گردید و به دوره جدید وارد شد. در طول این زمان، انجمن‌های قبیله‌ای بصورت داوطلبانه عامل یکپارچگی مرکزی بودند. این در حالی بود که هیچ دولت مرکزی وجود نداشت.

C. ظاهراً مفهوم "جنگ مقدس" (*herem* - "حرام") برای ما بسیار خشن بنظر می‌رسد اما خداوند اسرائیلیان را از گناه کنعانیان برحذر داشته بود. خداوند در حالی آنان را بدلیل گناهانشان از آن سرزمین بیرون آورد، که یهودیان را به دلیل همان گناهان خارج نمود (هجرت، توسط آشوریان و بابلیان).

تعریف واژگان و/یا عبارات و اشخاص بصورت خلاصه

.IX

A. واژگان و/یا عبارات:

۱. معبرها، ۲:۷ (NASB & NIV)
۲. کاردهایی از سنگ چخماق، ۵:۲ (NASB & NIV)
۳. "سرزمینی که شیر و شهد در آن جاری است"، ۵:۶ (NASB & NIV)
۴. "کفش از پای به در آر"، ۵:۱۵ (NIV)، "کفش‌هایت را در آور"
۵. "مقدس" (*kadosh*)، ۵:۱۵
۶. "حرام"، (*herem*)، ۶:۱۷ (NIV)، اختصاص داده شده"
۷. "خورشید بر فراز جبعون"، ۱۰:۱۲ (NASB & NIV)
۸. "نزدیک بیابید و پاهای خود را بر گردن این پادشاهان بگذارید"، ۱۰:۲۴ (NASB & NIV)
۹. (شهرهای لاویان)، ۲۱:۳-۱ (NIV)، "موسی فرمان داده تا شهرهایتان را برای زندگی به ما بدهید"
۱۰. "خدمتگذار خداوند"، ۲۴:۲۹ (NASB & NIV)

B. آشنایی با افراد بطور خلاصه

۱. راحاب، ۲:۱
۲. "سردار میزبانان خداوند"، ۵:۱۴ (NIV)، فرمانده لشگر خداوند"
۳. عخان، ۷:۱
۴. صلیفحاد، ۱۷:۳
۵. فینحاس، ۲۲:۱۲

محل‌ها بر روی نقشه (بر حسب اعداد)

.X

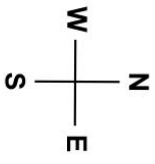
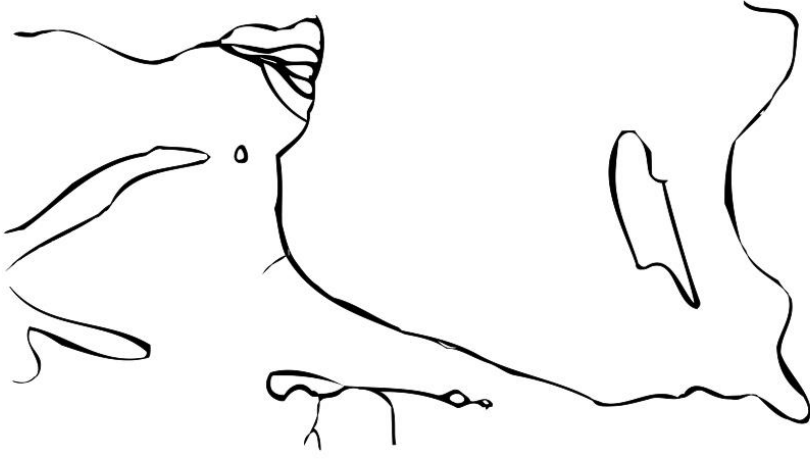
۱. دریای بزرگ، ۱:۴
۲. شطیم، ۲:۱
۳. آدم، ۳:۱۶
۴. عای، ۷:۲
۵. جبعون، ۹:۳
۶. نیگب، ۱۱:۱۶
۷. عزبه، ۱۱:۱۶

۸. حشیون، ۵:۱۲
۹. نهر مصر، (*wadi al 'arish*)، ۴:۱۵ (NIV)، "وادی مصر"
۱۰. دره هئوم، ۸:۱۵ (NIV)، "دره بن هئوم"
۱۱. شکیم، ۷:۱۷
۱۲. مجدو، ۱۱:۱۷
۱۳. شیلوه، ۱:۱۸
۱۴. بیئر شبع، ۲:۱۹

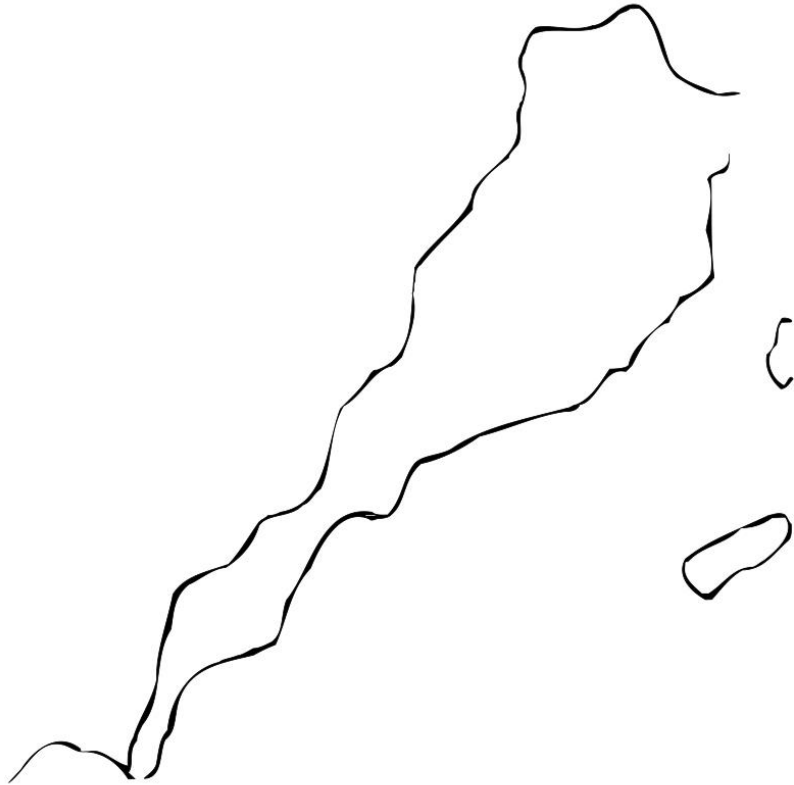
.XI

سوالاتی برای دانشجویان جهت پاسخ

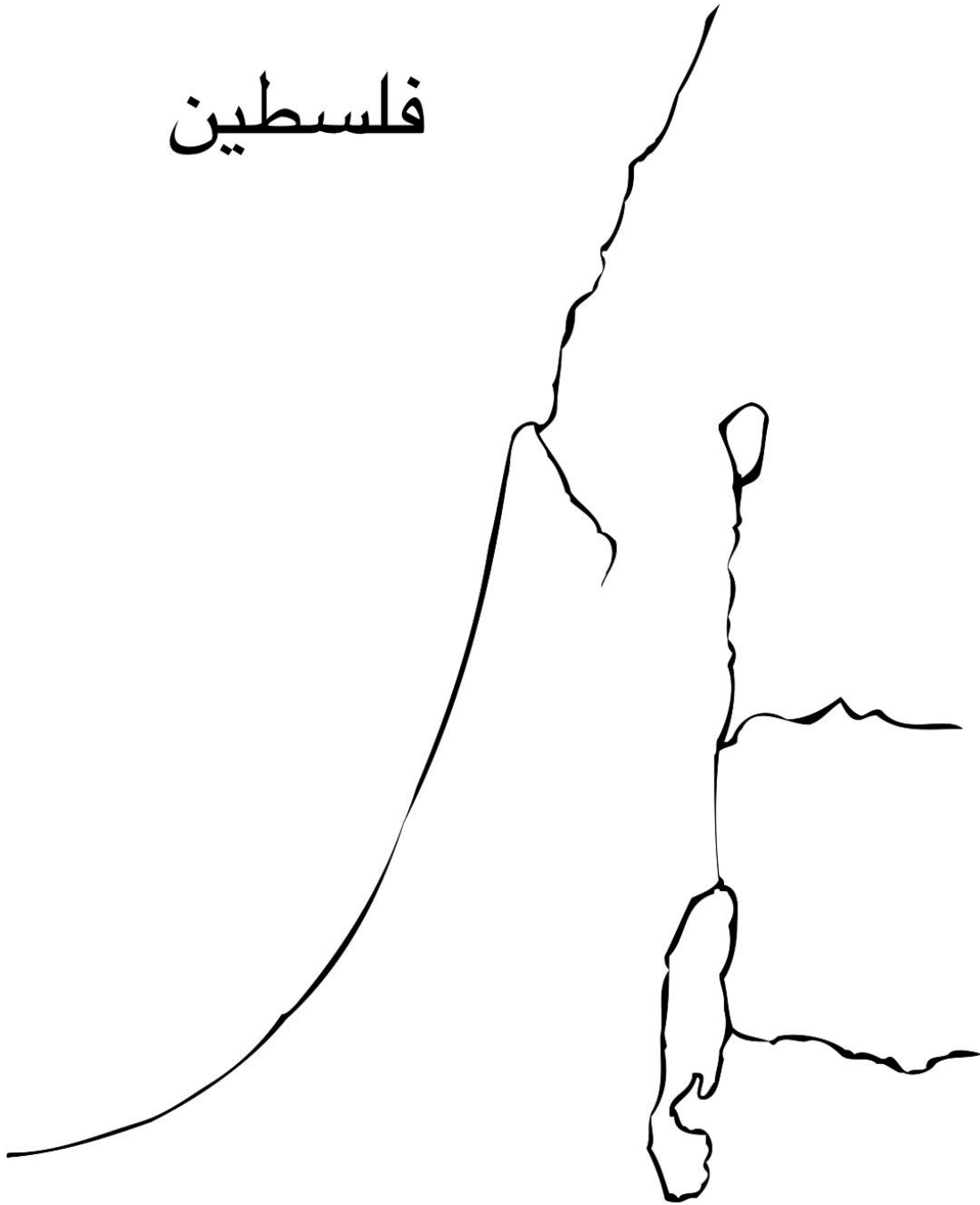
۱. خداوند چگونه یوشع را همچون موسی تشویق کرد؟ (۱:۱؛ ۵:۱۳-۱۵)
۲. توضیح دهید که چگونه قوم بنی اسرائیل باید با ایمان از رود اردن را عبور می کردند؟
۳. چرا منّا متوقف گردید؟
۴. چرا قشون اسرائیل در عای شکست خورد؟
۵. نیرنگ جبعون در مقابل یوشع چه بود؟
۶. آیا معجزه فصل ۱۰ قطعی است؟ چرا بلی و یا چرا خیر؟
۷. ارتباط میان شهرهای لایان و شهرهای پناهگاه را توضیح دهید.
۸. چه مشکلی در فصل ۲۲ بوجود آمد؟

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با داوران

I. عنوان کتاب

A. عنوان این کتاب از واژه عبری "Shophetim" به معنی "حل اختلاف" گرفته شده است. این واژه عبری شبیه نمونه‌های مشابه در زبان‌های زیر است:

۱. زبان فینیقی، واژه "نایب السلطنه یا نماینده پادشاه"

۲. زبان آکادیانی، واژه "حاکم"

۳. زبان کارتاژی، واژه "رییس دادگستری"

B. در نسخه LXX "krital" یا قضات ترجمه شده است.

C. عنوان رایج در زبان انگلیسی "judicum" از نسخه ولگاته ترجمه شده است.

D. عنوان انگلیسی گمراه کننده است زیرا این افراد در کتاب به روش‌های قضایی کار نکرده بلکه رهبران محلی بوده‌اند که بوسیله خدا بالا آورده شده و توسط روح القدس قدرت گرفته (۳: ۱۰؛ ۶: ۳۴؛ ۱۱: ۲۹؛ ۱۴: ۶، ۱۹؛ ۱۵: ۱۴) تا بتوانند حق قوم خدا را از ستمگران خارجی احقاق کنند (۲: ۱۶). عنوان بهتر برای این کتاب می‌توانست "تأمین کنندگان" باشد.

II. تشریح

A. این دومین کتاب از دومین بخش مجموعه کتب عبری عبرانی است که پیامبران نام دارد.

B. این دومین بخش به دو بخش کوچکتر تقسیم می‌گردد:

۱. پیامبران پیشین که آنان را کتب تاریخی می‌نامیم: یوشع - پادشاهان (بجز روت)

۲. پیامبران بعدی که آنان را به همین نام می‌شناسیم: اشعیا - ملاکی (بجز دانیال و مرثی)

سیک - سبک کتاب به شیوه تاریخ سرایی است

IV. تألیف

A. کتاب مقدس در اینباره سکوت کرده است.

B. Baba Bathra 14b می‌گوید سموئیل این کتاب را نوشت تا نام خود و قاضیان (داوران) و روت را در خود حفظ کند.

C. کتاب مجموعه‌ای از رویدادهای چندین سال را پوشش می‌دهد، لذا نمی‌تواند فقط یک مؤلف داشته باشد.

D. گردآوری کتاب احتمالاً از طرق زیر صورت پذیرفته است:

۱. منابع متعدد بدون نام، همچون:

a. "کتاب جنگهای خداوند" (در نسخه انگلیسی جنگ‌های ارباب نوشته شده)، که یکی از منابعی است که در اعداد ۲۱: ۱۴ ذکر شده است

b. "کتاب یاشر" یکی دیگر از منابع تاریخی ذکر شده در یوشع ۱۰: ۱۳ و سموئیل ۱: ۱۸ است

۲. احتمالاً از منابع شفاهی دیگری نیز استفاده شده است. رویدادهای تاریخی دقیقی که بصورت شفاهی و دهان به دهان و نسل به نسل نقل شده در شرق نزدیک باستان، بخصوص در جاهایی که نوشت افزار گران و یا تهیه آن دشوار بوده، رواج داشته است. بعنوان مثال می‌توان به "کارهای داوود پادشاه، ... در تواریخ سموئیل نبی، تواریخ ناتان نبی و تواریخ جاد نبی ..." در ۱ تواریخ ۲۹: ۲۹ اشاره کرد.

E. اینگونه بنظر می‌رسد که گردآورنده اصلی، مطالبی را در دوره اولیه سلطنت متحد نوشته است:

۱. بیت‌لجیم اغلب ذکر شده که احتمالاً بازتاب دهنده دوران داوود است (۱۷: ۷، ۸، ۹؛ ۱۹: ۱، ۲، ۱۸ [دوبار]).

۲. عبارت "در آن روزگار، پادشاهی در اسرائیل نبود" بازتاب دهنده دورانی از پادشاهی است که در متون متعددی به چشم می‌خورد (۱۷: ۶، ۱۸: ۱؛ ۱۹: ۱؛ ۲۱: ۲۵). در آن روزگاران بجز در اسرائیل، بسیاری از کشورهای همسایه و یا اطراف پادشاهانی زندگی می‌کردند.

F. شواهدی موجود است که ویراستارهایی بر روی کتاب کار کرده‌اند:

۱. آیه ۱۸: ۳۰ نشان دهنده:

a. تبعید ده قبله شمالی آشوریان در ۷۲۲ پیش از میلاد

b. احتمالاً تصرف صندوق توسط فلسطینیان در روزگار عیسی، ۱ سموئیل ۱-۷.

۲. سنت یهود تصریح می‌کند که ارمیا و/یا عزرا کاتب بخش‌هایی از عهد عتیق را ویرایش کرده بودند. شاکله عهد عتیق و قالب فعلی آن برای ما مجهول است. با اینحال، این موضوع مسئله وحی الهی کتب عهد عتیق را نسخ نمی‌کنند.

V. تاریخ

A. با اینکه این کتاب احتمالاً در دوران داوود توسط یک گردآورنده نوشته و جمع‌آوری شده، اما به این مفهوم نیست که منابع تاریخی آن توسط شاهدان عینی روئیت نشده است. برای تأیید این نکته، دو مثال می‌توان ذکر کرد:

۱. در آیه ۱: ۲۱ ییو سیان هنوز قلعه بیوس را در تصرف داشتند (که بعدها به اور سلیم تبدیل می‌شود). داوود این قلعه را تا ۲ سموئیل ۵: ۶ نتوانست به تصرف خود درآورد.

۲. صیدون در ۳:۳، هنوز در فهرست بزرگترین شهرهای فینیقیه قرار داشت.

B. این کتاب رویدادهای دوران تاریخی را درست از پس از فتح توسط یوشع تا تولد سموئیل پوشش می‌دهد. تاریخ آغازین بستگی به تاریخ خروج دارد (۱۴۴۵ یا ۱۲۹۰ پیش از میلاد)، ۱۳۵۰ یا ۱۲۰۰ پیش از میلاد. تاریخ پایانی می‌تواند حدود ۱۰۲۰ پیش از میلاد بوده باشد که سرآغاز پادشاهی سموئیل است.

C. اگر تمام تاریخ‌های داوران را جمع بندی نماییم، عددی میان ۳۹۰-۴۱۰ سال بدست می‌آید. این موضوع به لحاظ تاریخی نمی‌تواند تکرار شده باشد زیرا از اول پادشاهان ۱:۶ در کتاب مقدس، اینگونه بر می‌آید که میان دوره خروج تا ساخت معبد سلیمان در ۹۶۵ پیش از میلاد، ۴۸۰ سال فاصله وجود دارد. این نکته به این مفهوم است که داوران باید در حله اول رهبران محلی بوده باشند و اینکه تاریخ آنان همپوشانی شده باشد.

VI. زمینه تاریخی

A. فصل‌های آغازین داوران گویای این نکته هستند که فتح توسط یوشع چقدر محدود بوده است. یوشع شهرهای بزرگ حصارکشیده شده کنعانی را به همراه قابلیت‌های نظامی آنان فتح کرد. خداوند وظیفه سخت تصرف را بعهده قبایل و با شیوه خودشان گذاشت، ۲:۶. این استراتژی برای آزمودن نسل جدید اسرائیلیانی بود که معجزات خداوند را در دوران خروج و فتح ندیده بودند، ۲:۱-۱۰:۳.

B. نسل جدید در این آزمون شکست خورد، ۲:۱۱؛ ۳:۷؛ ۱۲:۴؛ ۱:۶؛ ۱۰:۶؛ ۱۳:۱. خداوند برای تنبیه و در پاسخ به گناهان آنان، نیروهای خارجی را گسیل داشت. مردم توبه کرده و از خدا تقاضای کمک کردند. خداوند "تامین کننده‌ای" را فرستاد. سپس برای چند سال سرزمین آنان در آرامش بود. این بافتی است که کتاب داوران را تشریح می‌کند، ۲:۶-۳۱:۱۶. ("گناه، اندوه، تضرع، رستگاری")

VII. واحدهای ادبی

A. اینگونه بنظر می‌رسد که دوره داوران به سه شیوه مختلف به لحاظ الهیاتی تعریف شده است. این سه جنبه، رئوس اصلی کتاب را شکل می‌دهند:

۱. نتایج فتح توسط یوشع

۲. نیاز به کسی که تامین کنندگان

۳. نمونه‌های ارتداد

B. خلاصه رئوس مطالب کتاب:

۱. خلاصه دوره فتح، ۱:۱ - ۵:۲

۲. گناه، داوران و تامین قوم خدا، ۲:۶ - ۳۱:۱۶

۳. سه نمونه از گناهان قوم خدا که شرایط اخلاقی آن روزگاران را نشان می‌دهند:

a. بت پرستی میکاه، ۱۷

b. سکونت قبیلۀ دان

c. گناه جبعه، ۱۹-۲۱

C. داوران اصلی و دشمنان آنان:

نام	متن	دشمن	زمان صلح (۱) یا زمان داوری (۲)
۱. عُنْتَنِیل	۱۱-۷:۳	میان رودان (کوشان رِشَعْتائِیم)	۴۰ سال (۱)
۲. ایهود	۳۰ - ۱۲:۳	موآب (عجلون)	۸۰ سال (۱)
۳. دَبُوْرَه (باراق)	۲۴-۱:۴ (نثر) ۳۱-۱:۵ (شاعری)	کنعانی (یابین و سیسرا)	۴۰ سال (۱)
۴. جِدْعون	۸-۶	مِدیّان و عَمّالِیقِیان	۴۰ سال (۱)
۵. یَفْتاح	۷:۱۲-۱۷:۱۰	عَمّونِیان	۶ سال (۲)
۶. شَمشون	۱۶-۱۳	فلسطینیان	۲۰ سال (۲)

D. داوران کوچکتر:

نام	آیه	دشمن	دوره داوری
۱. شَمجَر	۳۱:۳	فلسطینیان	نامشخص
۲. تولع	۲-۱:۱۰	نامشخص	۲۳ سال
۳. یائیر	۵-۳:۱۰	نامشخص	۲۲ سال
۴. ابسان	۱۰-۸:۱۲	نامشخص	۷ سال
۵. ایلون	۱۲-۱۱:۱۲	نامشخص	۱۰ سال

E. آبیملیک، ۹:۱-۵۷

۱. وی پسر یکی از معشوقه‌های جدعون بود
۲. وی فقط بر روی شهر شکیم اثر گذارد
۳. وی متفاوت با سایر داوران بود

حقایق اصلی

.VIII

A. این کتاب نتایج افول را به روشنی نشان می‌دهد:

۱. نسل‌های پیایی بیمان خدا را نقض کرده و بدنبال خدایان ساخته و پرداخته کنعان رفتند.
 ۲. حتی در سرزمین موعود و با قبایل سکنی‌گزیده توسط خداوند، قبیله دان بجای اعتماد به خدا برای شکست فلسطینیان، تصمیم می‌گیرد که به شمالی‌ترین نقطه کوچ کند.
- B. خداوند از قوم پاگان برای داوری قوم خودش استفاده کرد (بعدها سوریه، آشور و بابل را تشکیل دادند). این موضوع، بر قسمت نفرین را تا تنبیه ۲۷-۲۹ اثر می‌گذارد.

C. این کتاب نیاز به یک پادشاه درستکار برای رهبری قبایل متحد را نشان می‌دهد.

D. این کتاب تاریخ قوم یهود را که در پیدایش شروع گردید، نشان می‌دهد.

تعریف واژگان و/یا عبارات و اشخاص بصورت خلاصه

.IX

A. واژگان و عبارات:

۱. دست و پای شست بریده، ۱:۷ (NASB & NIV)
۲. کرنا نواخت، (NASB & NIV)
۳. چویدست گاورانی، ۳:۳۱ (NASB & NIV)
۴. نبیه، ۴:۴ (NASB & NIV)
۵. خوشه‌چینی، ۸:۲ (NASB & NIV)
۶. "بلوط فالبینان" (*terebinth*)، ۹:۳۷ (NIV)، "درخت فالگیران"
۷. شبوت، ۱۲:۶ (NASB & NIV)
۸. "هر کس هر آنچه در نظرش پسند می‌آمد، می‌کرد"، ۱۷:۶؛ ۱۸:۱؛ ۱۹:۱؛ ۲۱:۲۵ (NIV)، هر کس هر جور مناسب می‌دید انجام می‌داد"

۹. "بت‌های خانگی"، (*teraphim*)، ۱۷:۱۸ (NIV)، خدایان خانگی)

۱۰. "مردان بی‌ارزش" (*belial*)، ۱۹:۲۲ (NIV)، "مردان رذل"

B. آشنایی با افراد بطور خلاصه

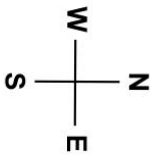
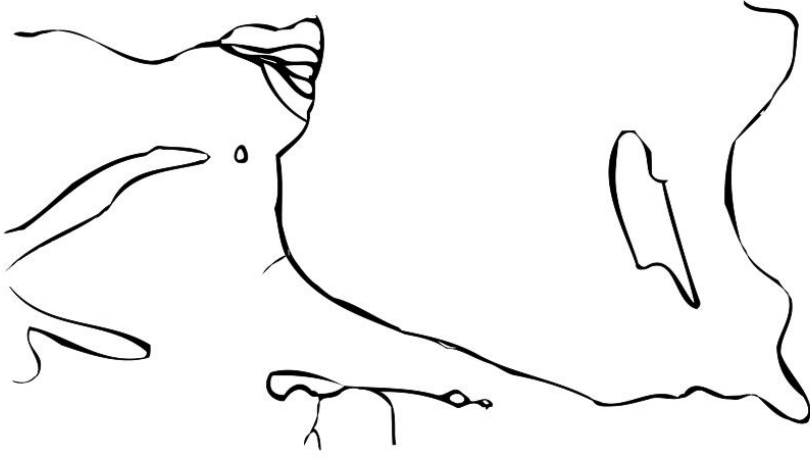
۱. سیسرا، ۴:۲
۲. باراق، ۴:۶
۳. یاعیل، ۴:۱۷
۴. یروبعل، ۶:۳۲؛ ۷:۱ (NIV "یروب-بعل")

موقعیت‌ها بر روی نقشه (بر مبنی اعداد)

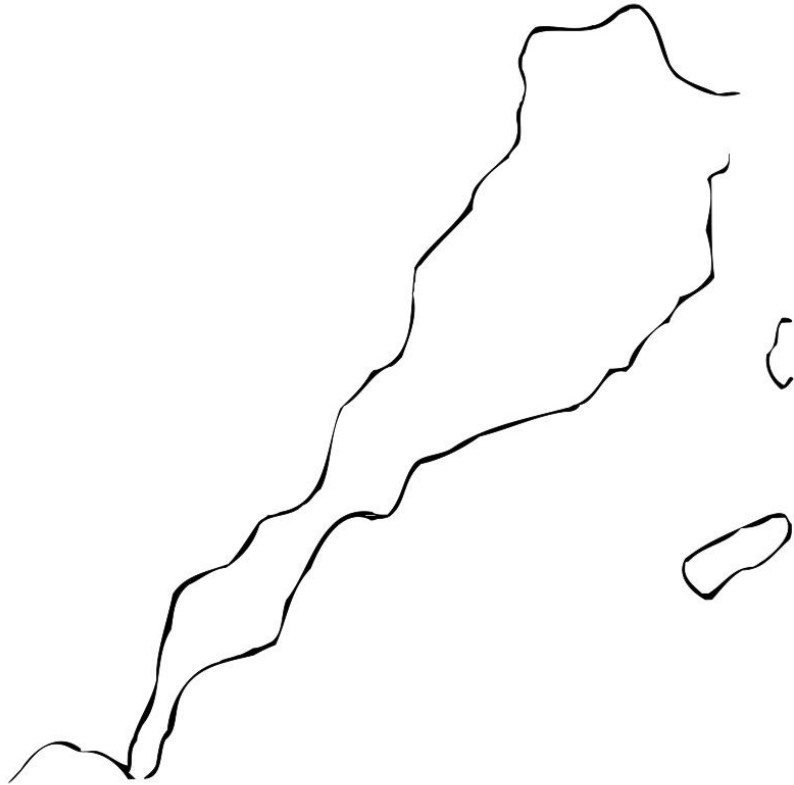
.X

۱. شهر نخلستان، ۱:۱۶؛ ۳:۱۳
۲. عراد، ۱:۱۶
۳. بیت‌ئیل، ۱:۲۲
۴. مچدو، ۱:۲۷
۵. جازر، ۱:۲۹
۶. عککو، ۱:۳۱
۷. حاصور، ۴:۲
۸. رامه، ۴:۵
۹. کوه تابور، ۴:۶
۱۰. نهر قیشون، ۴:۷
۱۱. وادی یزرعیل، ۶:۳۳ (نسخه انگلیسی "دره یزرعیل")
۱۲. شکیم، ۹:۱
۱۳. مصفه، ۱۰:۱۷
۱۴. رود آرنون، ۱۱:۱۳
۱۵. رود ییتوق، ۱۱:۱۳
۱۶. تمنه، ۱۴:۱
۱۷. آشقلون، ۱۴:۱۹
۱۸. غزه، ۱۶:۱
۱۹. شیلوه، ۱۸:۳۱
۲۰. بیوس، ۱۹:۱۰
۲۱. جبعه، ۱۹:۱۲

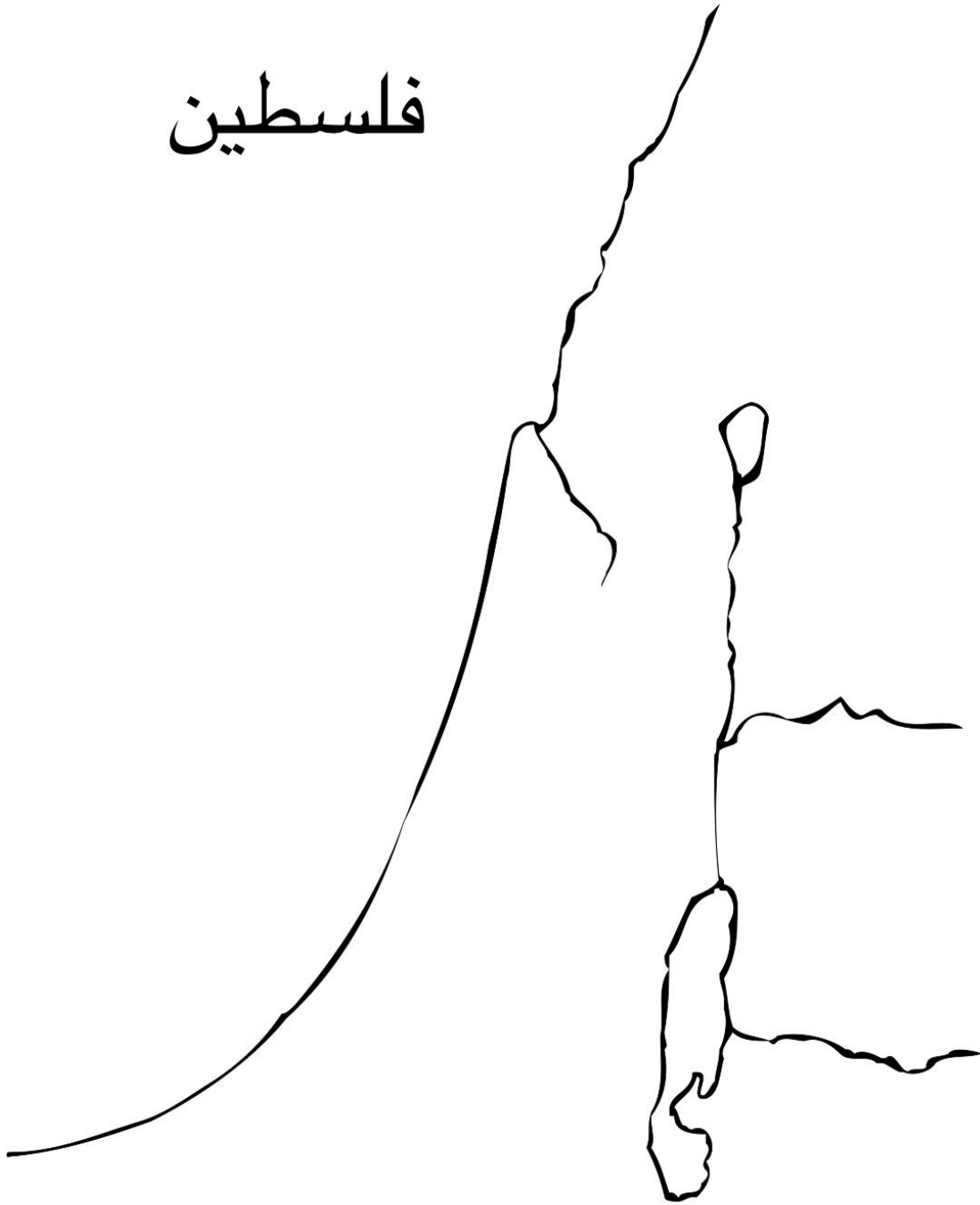
۱. چرا دوران فتوحات در یوشع ۱-۱۲ با داوران ۱-۲ تفاوت دارد؟
۲. چرا قبایل اسرائیل بجای امضای معاهده با کنعانیان می خواستند همه آنها را بقتل برسانند؟
۳. چرا برخی داوران را اصلی و برخی را صغیر می نامیم؟
۴. چرا در فصل های ۴-۵ خدا از رهبری زنان صحبت کرده است؟
۵. چرا خدا می خواست ارتش جدعون را در فصل ۷ به حداقل برساند؟
۶. چرا یفتح می خواست دختر خود را برای خدا قربانی کند؟ (۱۱: ۳۰-۴۰)
۷. چرا خدا از فرد شهوت پرستی همچون شمشون استفاده کرد؟
۸. چرا کوچ برای قبیله دان گناه محسوب گردید؟

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با روت

I. عنوان کتاب

نام این کتاب از شخصیت اصلی آن، روت، زنی از اهالی موآب و جدّه داوود و عیسی گرفته شده است، متی ۵:۱.

II. تشریح

A. این کتاب قسمتی از سومین مجموعه کتب عبری بنام "نوشته‌ها" است.

B. این کتاب همچنین قسمتی از یک مجموعه ویژه که شامل پنج کتاب کوچکتر بنام Megilloth یا "پنج طومار" است. این پنج کتاب روت، استر، جامعه، غزل غزل‌ها و مراثی ارمیا هستند که جشن‌های مختلف خوانده می‌شوند. روت در روز پنطیکاست یا جشن هفته‌ها خوانده می‌گردد.

C. در نسخه LXX روت پس از داوران قرار گرفته است. ژوزفوس در کتاب *Contra Apion* ۸:۱ می‌گوید در عهد عتیق فقط ۲۲ کتاب وجود دارد. در اینصورت روت و داوران بعنوان یک کتاب واحد در نظر گرفته شده‌اند. بنابراین، ضمیمه "نوشته‌ها" ممکن است بعدها اضافه شده باشد (جروم).

III. سبک

A. این کتاب به وضوح روایت تاریخی است که از میان گفتگوها ثبت شده است. کتاب شامل ۸۵ آیه بوده که از این تعداد، پنجاه آیه گفتگو هستند. مؤلف این کتاب داستان سرای فوق‌العاده‌ای بوده است.

B. برخی مفسران بدلائل زیر اینگونه برداشت کرده‌اند که این کتاب داستان درام می‌باشد، نه تاریخ:

۱. نام شخصیت‌های این کتاب معانی نمادین دارد

a. محلون = بیماری

b. کلیون = تلف شدن

c. عُرْپَه = گردن کلفت یا سرسخت

d. نَعومی = شیرین من

۲. استفاده از روش غیر عادی برای خوش‌ذات نشان دادن همه شخصیت‌های کتاب

۳. نشان دادن ایمان قوی و مذهبی از شخصیت‌های کتاب در دوره داوران، ۱:۱

IV. تألیف

A. مؤلف این کتاب همچون سایر کتب عهد عتیق نامشخص است.

B. Baba Bathra 14b می‌گوید سموئیل این کتاب را به‌همراه کتاب خود و داوران نوشته است. از آنجاییکه روت در ۴:۱۷، ۲۲ داوود را فردی بسیار شناخته شده عنوان می‌کند، لذا این احتمال بعید بنظر می‌رسد هر چند که غیر ممکن هم نیست.

C. روت ۴:۷ با جمله "در ایام قدیم رسم بازخرید و مبادله در اسرائیل این بود" نشان می‌دهد که نویسنده یا مؤلفی در آینده روی این کتاب کار کرده است.

V. تاریخ

A. رویدادهای داستان در دوران داوران رخ داده‌اند، ۱:۱ (۱۳۵۰ یا ۱۲۰۰ پیش از میلاد تا ۱۰۲۰ پیش از میلاد). شاید به همین دلیل بوده که نسخه LXX این کتاب را پس از داوران قرار داده است.

B. این رویدادها باید در یک دوره صلح میان اسرائیل و موآب اتفاق افتاده باشند:

۱. با توجه به آنچه که از داوران ۳:۱۲-۲۰ روشن می‌گردد، چنین چیزی شگفت‌انگیز است

۲. با این وجود، در آن دوران می‌باید صلح برقرار بوده باشد، سموئیل ۲۲:۳-۴ (شائول).

C. کتاب در چه مقطع زمانی نوشته شد؟

۱. روشن است که تاریخ نگارش این کتاب در دوران پادشاهی داوود بوده است، ۴:۱۷، ۲۲. با توجه به اینکه این زن موآبی در دوره حیات داوود بر خلاف رویه رایج (تثنیه ۳:۲۳) عمل می‌کرد و چنین موضوعی خوشایند نیز نبود، این مقطع زمانی قطعی به نظر می‌رسد.

۲. نحوه زندگی و دایره لغاتی که روت از آنها استفاده می‌کرد بسیار به سموئیل شباهت دارد و نه تواریخ

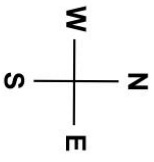
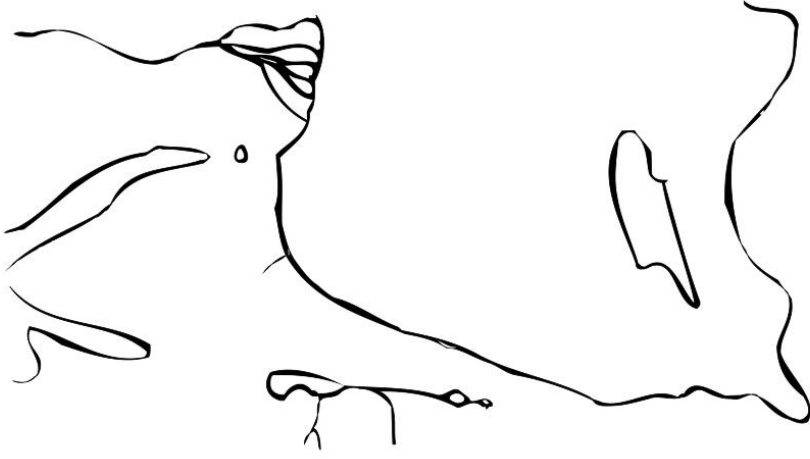
VI. منابعی در تایید جنبه تاریخی این کتاب

تتها چیزی که به لحاظ تاریخی در این کتاب توسط باستان‌شناسان کشف شده، حق قانونی به ارث بردن کفش‌های فرد متوفی بوده است. مشابه این رسم در الواح نوزی یافت شده است. این الواح نوشته شده به خط میخی متعلق به هزاره دوم پیش از میلاد مسیح بوده که ما آن را دوره پدرسالاری می‌خوانیم.

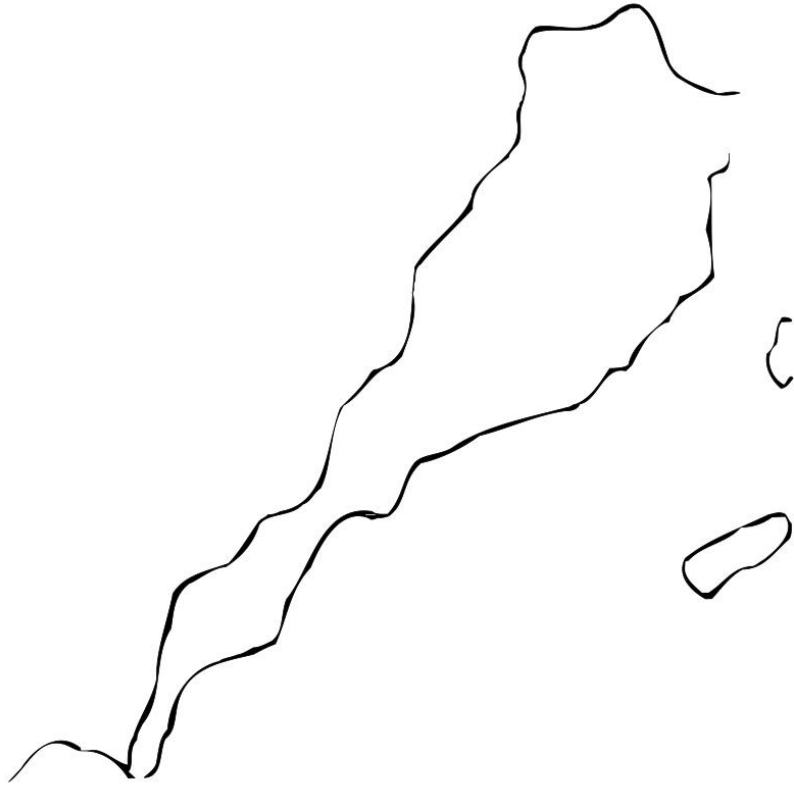
VII. واحدهای ادبی (متنی)

A. خانواده نعومی از تنبیه اسرائیل توسط خداوند گریخته و به موآب رفتند. جایی که همه مردان این خانواده در همانجا جان سپردند، ۱:۱-۵.

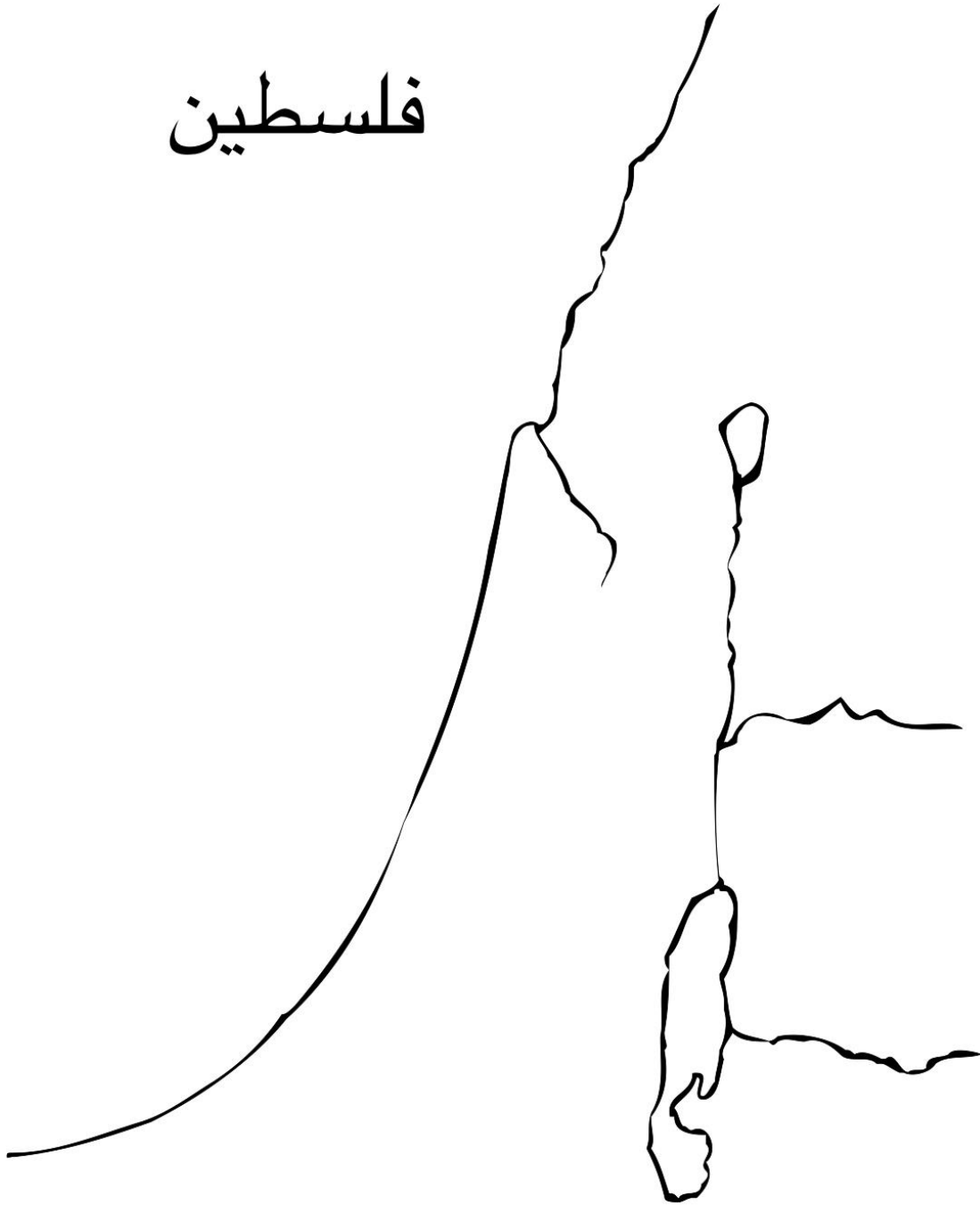
- B. عمومی به‌همراه عروسی به بیت‌الحم بازگشت، ۱:۶-۲۲.
- C. روت بو‌عز را در هنگام خوشه‌چینی دید. بو‌عز با وی بسیار خوشرفتار بود، ۲:۱-۲۳
- D. عمومی و روت تصمیم به فریفتن بو‌عز کرده و موفق نیز می‌گردند، ۳:۱-۱۸
- E. بو‌عز دست به ابتکار عمل زده تا روت را جایگزین عمومی کند، ۴:۱-۲۲
- VIII. حقایق اصلی
- A. شخصیت الهی یک ایماندار غیر یهودی، ۱:۱۶-۱۷
- B. شخصیت الهی زنان، هم یهودی و هم غیر یهودی
- C. دوره زندگی داوود و شاه مسیحا که شامل زنان خارجی می‌شود، متی ۱:۵؛ لوقا ۳:۳۲ و طبق برنامه خداوند.
- IX. تعریف واژگان و/یا عبارات و اشخاص بصورت خلاصه
- A. واژگان و عبارات
۱. افراتیانی، ۱:۲؛ ۴:۱۱ (NASB & NIV)
 ۲. مارا، ۱:۲۰ (NASB & NIV)
 ۳. قادر مطلق (*El Shaddai*)، ۱:۲۰ (NASB & NIV)
 ۴. "در زیر بال‌های کسی که پناه آورده‌ای"، ۲:۱۲ (NASB & NIV)
 ۵. ایفه، ۲:۱۷ (NASB & NIV)
 ۶. نزدیکترین خویشاوند (*go'el*)، ۲:۲۰؛ ۳:۹؛ ۴:۱۴ (NIV "خویشاوند نزدیک")
 ۷. ازدواج بیوه فرد فوت شده با برادر شوهر، تثنیه ۵:۲۵-۱۰
 ۸. "پوشش پایش را کنار بزن"، ۳:۴، ۷-۸، ۱۴ (NASB & NIV)
 ۹. "شخص کفش خود را از پا به در می‌کرد و آن را به شخص دیگر می‌داد"، ۴:۷ (NASB & NIV)
- B. آشنایی با اشخاص بطور خلاصه
۱. الیملک، ۱:۲
 ۲. یِسا، ۴:۲۲
- X. موقعیت‌ها بر روی نقشه (بر مبنی اعداد)
۱. موآب، ۱:۱
 ۲. بیت‌الحم، ۱:۲
- XI. سوالات برای دانشجویان
۱. علت وجودی این کتاب در کتب پنجگانه یهود چیست؟
 ۲. چرا این خانواده از اسرائیل گریخت؟
 ۳. توضیح دهید که عبارت *go'el* چه ارتباطی با رسم یهودیان باستان در ازدواج بیوه فرد فوت شده با برادر شوهر خود دارد؟
 ۴. چرا این کتاب مایه خجالت داوود بود؟

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با اول و دوم سموئیل

I. عنوان کتاب

A. نام این کتاب برگرفته از شخصیت اصلی آن، سموئیل است. معنی آن:

۱. "نام او ال است،" که بر می‌گردد به سام، فرزند نوح
۲. "او را از خدا درخواست کردم"، (۱ سموئیل ۱:۲۰)

B. او که بود:

۱. قاضی - ۱ سموئیل ۷:۶، ۱۵-۱۷
۲. نبی - ۱ سموئیل ۳:۲۰ (انبیا در اصل "بصیر" [واژه استفاده شده در انگلیسی، "پیشگو" نیز معنی می‌دهد] خوانده می‌شدند، ۱ سموئیل ۹:۹؛ ۱۰:۱۰؛ ۱۱:۱۰؛ ۱۶:۵)
۳. کاهن - ۱ سموئیل ۱۰:۸؛ ۱۶:۵

II. تشریح

A. این کتاب قسمتی از دومین مجموعه کتب پنجگانه عبری بنام پیامبران است. این قسمت به بخش تقسیم می‌شود:

۱. پیامبران پیشین، که شامل یوشع - پادشاهان (بجز روت) می‌گردد
 ۲. پیامبران بعدی که شامل اشعیا - ملاکی (بجز دانیال و مراثی ارمیا) می‌گردد.
- B. در اصل اول و دوم سموئیل در کتب پنجگانه، یک کتاب محسوب می‌گردید:
۱. Baba Bartha 14b (یادداشت پایانی نسخه MT فقط در انتهای دوم سموئیل دیده می‌شود)
 ۲. کتاب تاریخ کلیسا (*Ecclesiastical History* VII:25:2) نوشته اوسیبوس قیصری
- C. نسخه (LXX) Septuagint این کتاب به دو قسمت تقسیم شده است که احتمالاً به دلیل طولانی بودن آن بوده است. همچنین نام کتاب‌های تاریخی در این نسخه به شرح زیر آمده است:
۱. اول سموئیل - کتاب اول پادشاهی‌ها (در نسخه ولگاته، اول پادشاهان نوشته شده است)
 ۲. دوم سموئیل - کتاب دوم پادشاهی‌ها (در نسخه ولگاته، دوم پادشاهان نوشته شده است)
 ۳. اول پادشاهان - کتاب سوم پادشاهی‌ها (در نسخه ولگاته، سوم پادشاهان نوشته شده است)
 ۴. دوم پادشاهان - کتاب چهارم پادشاهی‌ها (در نسخه ولگاته، چهارم پادشاهان نوشته شده است)

III. سبک

- A. این کتاب روایات تاریخی را با تمرکز بر روی بیوگرافی افراد ذکر کرده است.
- B. بدین مفهوم است که سنن تاریخی و رویدادهایی که الزاماً همه ایمانداران نیز ممکن است طرفدار آن نباشند، در این کتاب ثبت شده‌اند.
- C. باید توجه داشت که این کتاب تاریخ غرب نیست بلکه یک تاریخ شرق نزدیک باستانی است. تمرکز این کتاب بر روی واقعیت‌های الهیاتی با منتخبی از رویدادها است. لذا، خیلی شباهت دارد با اناجیل و اعمال رسولان در عهد جدید. این کتاب را باید تحت لوای عناصر و جنبه‌های زیر ترجمه و تفسیر کرد:

۱. انتخابی
۲. انتطباقی
۳. ترتیب رویدادها
۴. تحت وحی

با اینحال، باید اذعان داشت که عبرانیان و هتی‌ها دقیق‌ترین تاریخ‌نگاران بوده‌اند. سایر مردمان باستانی تمایل فراوانی داشتند تا

پیروزی‌های خود را بیش از حد بزرگ و شکست‌های خود را ناچیز و یا حتی نادیده بگیرند.

- D. ادبیات غنی شرق نزدیک اکنون بواسطه علم باستانشناسی پیشرفته که در اختیار مفسرین می‌باشد، امکان فراست بیشتری در سبک کتاب سموئیل بویژه ۱ سموئیل ۱۵ - ۲ سموئیل ۸ را فراهم کرده است. در برخی اسناد هتی در ۱۲۰۰ سال پیش از میلاد مسیح که "عذرخواهی هالوسی‌ها" نام دارد، بسیار شباهت‌ها با سموئیل را می‌توان مشاهده کرد. می‌توان گفت که نیروی تدافعی یک پادشاهی جدید بوده تا حاکم را کسی نتواند با احکام قانونی بعدی، سرنگون کند (*Zondervan Pictorial Encyclopedia*، جلد ۵، صفحات ۲۵۹ و ۲۶۰):

۱. ضربات پشت سر هم رویدادهایی که منجر به سر کار آمدن پادشاهی جدید می‌گردد
۲. بجای روایت رویدادهای تاریخی دقیق، اغلب شامل خلاصه‌ای از وقایع است
۳. به وضوح نشان دهنده عدم صلاحیت حاکمین سابق است
۴. نشان دهنده پیروزی‌های نیروی نظامی حاکم جدید است
۵. آشکار کننده رشد محیویت حاکم جدید است
۶. ازدواج‌های سیاسی مهم حاکم جدید را ثبت کرده است

۷. بازتاب دهنده جوشش دینی و هشپاری و درک ملی حاکم جدید است
 ۸. خلاصه عملکرد دوره سلطنت پادشاه جدید به همراه برکات الهی و موفقیت‌های دولت وی

تالیف .IV

A. سنت یهود همواره بر حق تالیف سموئیل تاکید کرده است:

۱. Baba Bartha 14b می‌گوید که این کتاب را سموئیل نوشت تا نام خود، روت و داوران را ماندگار کند.
۲. خود کتاب تصدیق می‌کند که سموئیل نویسنده آن بوده (۱ سموئیل ۱۰:۲۵] همیشه فکر می‌شده که این کتاب ۱۲ تا ۱۵ فصل بوده است).
۳. بعدها مفسرین یهود تشخیص دادند که همچون تثنیه و یوشع، این کتاب مرگ شخصیت اصلی خود (اول سموئیل ۱:۲۵؛ ۳:۲۸) و همچنین رویدادهای سال‌ها پس از مرگ وی را به ثبت رسانده است. بنابراین، آنان توصیه می‌کنند که:
 - a. احتمالاً سریای کاتب این کتاب را به پایان رسانید، ۲ سموئیل ۸:۱۷
 - b. احتمالاً آیتاتار کاهن کتاب را به پایان رسانید
 - c. احتمالاً زابود، پسر ناتان نبی (NIV) کتاب را گردآوری کرد (۱ پادشاهان ۴:۵)

B. دانش جدید

۱. مشخص است که محتوای کتاب توسط شاهدان عینی رویدادها نقل گردیده (Bright).
۲. مشخص است که برای این کتاب از منابع زیر استفاده شده:
 - a. "کتاب یاشر"، ۲ سموئیل ۱:۱۸
 - b. تواریخ سموئیل، ۱ سموئیل ۱۰:۲۵؛ ۱ تواریخ ۲۹:۲۹
 - c. تواریخ ناتان نبی و تواریخ جاد نبی، ۱ تواریخ ۲۹:۲۹
 - d. دیگر تواریخ آن دوران، ۱ تواریخ ۲۴:۲۷
 - e. بسیاری از مفسرین امروزی علاقمند به این تصور هستند که سموئیل، ناتان و جاد (۱ تواریخ ۲۹:۲۹) نویسندگان سه روایاتی هستند که توسط زابود، پسر ناتان (۱ پادشاهان ۴:۵) که دسترسی به اسناد دادگاه داشت، گردآوری شده بود.
 ۳. شواهدی موجود است که پس از دوران سموئیل، با استناد به جمله "تا به این روز" (۱ سموئیل ۵:۵؛ ۶:۶؛ ۱۸:۶؛ ۲۷:۶؛ ۳۰:۲۵؛ ۲ سموئیل ۴:۳؛ ۶:۸؛ ۱۸:۱۸)، ویراستارهای دیگری نیز روی کتاب کار کرده‌اند.
 ۴. از شواهد اینگونه برمی‌آید که این ویراستار یا ویراستارها، پس از انحطاط سلطنت واحد در ۹۲۲ پیش از میلاد (به عقیده برایت) یا ۹۳۰ پیش از میلاد (به عقیده هریسن و نسخه NIV) و یا ۹۳۳ پیش از میلاد (به عقیده یانگ) در قبایل ده‌گانه شمالی که اسرائیل، افرایم یا سامره و سه قبیله جنوبی که یهودا نامیده می‌شدند می‌زیسته و بکار مشغول بودند (۱ سموئیل ۱۱:۸؛ ۱۷:۵۲؛ ۱۸:۱۶؛ ۲۷:۶؛ ۲ سموئیل ۵:۵؛ ۲۴:۱).
 ۵. کتاب سموئیل نمونه خوبی است از آنچه دانشمندان منتقد امروزی به عنوان نشانه‌های ادبی ترکیبی می‌بینند:

a. پایان خاندان عیلی بعنوان کاهنان

(۱) ۱ سموئیل ۲:۳۱

(۲) ۱ سموئیل ۳:۱

b. تدهین شائول:

(۱) پنهانی، ۱ سموئیل ۹:۲۶ - ۱۰:۱

(۲) عمومی (دو بار)، ۱ سموئیل ۱۳:۱۴؛ ۱۵:۲۳

c. معرفی داوود به شائول

(۱) ۱ سموئیل ۱۶:۲۱

(۲) ۱ سموئیل ۱۷:۵۸

d. رهایی داوود از دادگاه شائول

(۱) ۱ سموئیل ۲۴:۳

(۲) ۱ سموئیل ۲۶:۵

e. عهد داوود و یوناتان

(۱) ۱ سموئیل ۱۸:۳

(۲) ۱ سموئیل ۲۰:۱۶، ۴۲

(۳) ۱ سموئیل ۲۳:۱۸

f. فرار داوود به جت

(۱) ۱ سموئیل ۲۱:۱۰

(۲) ۱ سموئیل ۲۷:۱

g. جلیات پهلوان

(۱) داوود - ۱ سموئیل ۱۷:۵۱

(۲) الحانان - ۲ سموئیل ۲۱:۱۹

(۳) ۱ اینگونه بنظر می‌رسد که قرتیان ۲۰:۵ می‌گوید به جلیات و برادرش (لحمی) همزمان رجوع گردیده بود.

h. گذشت شائول

(۱) ۱ سموئیل ۲۴:۳

(۲) ۱ سموئیل ۲۶:۵

i. R. H. Harrison با توجه به فرضیات موازی می‌گوید " باید دوباره توجه شود که بسیاری از اختلافات ادعایی در روایات کتاب مقدس نتیجه مستقیم بی‌توجهی در خواندن یا گاهی ترجم غلط و عامدانه متن عبری است ... که در واقع فقط در تخیل فرد منتقد وجود دارد،" از کتاب *Introduction to the Old Testament* صفحه ۷۰۳.

۶. E. J. Young معتقد است که باید ناشناس بودن نویسنده اصلی و البته همچنین ناشناخته بودن مراحل گردآوری کتاب‌های عهد عتیق را پذیرفت. با اینحال، ما همچنان تصریح می‌کنیم که:

a. مراحل کار توسط خداوند هدایت شده بود

b. رویدادها تخیلی نبوده و همگی واقعاً تاریخی بوده‌اند

c. همه رویدادهای آن دارای دیدگاه الهیاتی رو به جلو بوده‌اند

.V تاریخ

A. هنگامی که رویدادها رخ دادند

۱. ۱ سموئیل دوره زمانی تولد سموئیل، ۱۱۰۵ پیش از میلاد (NIV) تا مرگ شائول پوشش را می‌دهد (بگفته هریسون و نسخه NIV ۱۰۱۰ تا ۱۰۱۱، بگفته یانگ ۱۰۱۳ و بگفته برایت ۱۰۰۰ پیش از میلاد).

۲. ۲ سموئیل رویدادهای از مرگ شائول حدود ۱۰۱۱ پیش از میلاد، تا پایان سلطنت داوود را پوشش می‌دهد (بگفته هریسون ۹۷۰ تا ۹۷۱، بگفته یانگ ۹۷۳ و بگفته برایت ۹۶۱ پیش از میلاد). سلطنت سلیمان از حدود سال ۹۶۹ پیش از میلاد آغاز گردید.

B. هنگامی که کتاب نوشته شد

۱. ۱ سموئیل ۸:۱۱؛ ۶:۲۷ نشان می‌دهند که حداقل برخی از بخش‌های کتاب در در همان زمان رخ دادن رویدادها، پس از هم پاشیدن سلطنت متحد در ۹۲۲ یا ۹۳۰ پیش از میلاد نوشته شده است.

۲. تکرار عبارت "تا به امروز" نشان دهنده:

a. برخی قسمت‌های کتاب زمانی طولانی پس از رویدادها نوشته شدند: ۱ سموئیل ۵:۵؛ ۶:۱۸؛ ۶:۲۷؛ ۳۰:۲۵؛ ۲ سموئیل ۴:۳؛ ۸:۶؛ ۱۸:۱۸

b. این عبارت در منابع استفاده شده وجود دارد

۳. یکی از اشکالات تاریخگذاری برای این دوره، متن ۱ سموئیل ۱۳:۱ بوده که تاریخ سلطنت شائول را عنوان کرده اما در نقل و انتقال از بین رفته است. روشن است که در متن عدد گم شده است. (در نسخه فارسی نیز توضیح داده شده که عدد چهل در نسخه عبری وجود نداشته و ممکن است جا افتاده باشد، / مترجم).

.VI دوره تاریخی

A. اول سموئیل ادامه تاریخ هرج و مرج و انحطاط اخلاقی دوره داوران است:

۱. گناه، تهاجم، دعا برای بخشش، و مشخص کننده داوران ۱-۱۷ توسط فرستاده خدا

۲. سه مثال از انحطاط اخلاقی در داوران ۱۸-۲۱ ثبت گردیده است

B. در آن زمان امپراطوری‌های بزرگ بین‌النهرین و مصر حالت توسعه‌یافتگی نداشتند

۱. مصر

a. آخرین پادشاه مصری‌الاصل از دوره‌های سلطنت (به گفته برایت ۱۱۸۰ تا ۱۰۶۵ پیش از میلاد) رامسس یازدهم بود

b. ۲۱ سلطنت (غیر مصری) "تانیسیان" نام دارد که به حدود ۱۰۶۵ تا ۹۳۵ پیش از میلاد باز می‌گردد (به گفته برایت).

۲. آشور پس از تیگلت‌پیلسر یکم رو به زوال رفته بود (۱۱۱۸ تا ۱۰۷۸ پیش از میلاد، به گفته برایت).

C. حدود ۱۳۰۰ سال پیش از میلاد مسیح، جمعیت زیادی از فلسطینیان (اقوام دریای اژه) در تلاش برای فتح مصر بودند اما شکست خوردند.

آنان در گوشه جنوب غربی فلسطین در حدود ۱۲۵۰ پیش از میلاد اسکان داده شدند. این مردمان تکنولوژی برگرفته از عصر آهن هتی‌ها را توسعه داده و توانستند برای خود مجموعه‌ای از پنج شهر تشکیل دهند: اشکلون، اشدود، عقرون، غات و غزه. شهرهای آنان همچون یونانی‌ها سازمان‌دهی شده بود و هر یک دارای والی خاص خود بودند. این مردمان در اوان دوران سلطنت، تبدیل به دشمن اصلی قوم بنی اسرائیل گشتند.

A. خلاصه‌ای از شخصیت‌های اصلی

۱. عیسی و سموئیل، ۱ سموئیل ۷-۱
 ۲. سموئیل و شائول، ۱ سموئیل ۸-۱۵
 ۳. شائول و داوود، ۱ سموئیل ۱۶، ۲ سموئیل ۱
 ۴. سلطنت داوود، ۲ سموئیل ۲-۱۲
 ۵. داوود و جانشین وی، ۲ سموئیل ۱۳-۲۰
 ۶. موارد متفرقه درباره داوود و سلطنت او، ۲ سموئیل ۲۱-۲۴
- B. اینگونه بنظر می‌رسد که اول و دوم سموئیل توسط نویسنده/مؤلف و بوسیله خلاصه‌ای از اظهارات، تخلیص شده باشد.

۱. ۱ سموئیل ۷:۱۵-۱۷

۲. ۱ سموئیل ۱۴:۴۹-۵۱

۳. ۲ سموئیل ۸:۱۵-۱۸

۴. ۲ سموئیل ۲۰:۲۳-۲۶

C. طرح تفصیلی

۱. به کتاب *Introduction to the Old Testament* نوشته Harrison.R. K صفحات ۶۹۵-۶۹۶ رجوع نمایید.
۲. به کتاب *An Introduction to the Old Testament* نوشته E. J. Young صفحات ۱۸۰-۱۸۷ رجوع نمایید.
۳. به کتاب NIV Study Bible، صفحات ۳۷۳ و ۴۲۲ رجوع نمایید.

حقایق اصلی

A. سموئیل نیز همچون موسی برای قومش، زمینه را اما اینبار برای شکلگیری سلطنت آماده کرد:

۱. در تثبیه ۱۷:۱۴-۲۰ در جایی که می‌گوید یک پادشاه را ستین چه باید و چه نباید بکند، پیشینی کرد که اسرائیل صاحب یک پادشاه خواهد شد.

۲. در سموئیل ۱ درباره پادشاه تنش وجود دارد:

a. جنبه‌های منفی

۱) آنان یهوه را بعنوان پادشاه انکار کردند، ۱ سموئیل ۸:۷؛ ۱۹:۱۰

۲) آنان یک پادشاه می‌خواستند، "به ما پادشاهی بده تا ما را رهبری کند"، ۱ سموئیل ۸:۶

۳) این کار خوشایند سموئیل نبود؛ وی حس می‌کرد که او را منکر شده بودند، ۱ سموئیل ۸:۶

b. جنبه‌های مثبت

- ۱) یهوه نبوت خود را در تثبیه با عطای یک پادشاه به آنان تکمیل کرد، ۱ سموئیل ۸:۷، ۹، ۲۲، "به آواز قوم در هرآنچه به تو می‌گویند، گوش فرا ده"

۲) ایشان را از رسم پادشاهی که بر آنان حکم خواهد راند، آگاه ساز، ۱ سموئیل ۸:۹ (تثبیه ۱۷:۱۴-۲۰)

۳) پادشاه قومش را نجات خواهد داد، ۱ سموئیل ۹:۱۶ (همچون داوران در پاسخ به دعای مردم، ۱ سموئیل ۱۲:۱۳)

B. سموئیل انتقال قدرت روحانی از کاهن اعظم و خیمه را به سخنگوی پیامبرگونه بصورت مستند ثبت می‌کند. این کار می‌تواند در پاسخ به موارد زیر باشد:

۱. قضاوت خداوند بر عیسی و خانواده او در ۱ سموئیل ۲:۲۲-۳:۱۸

۲. نیاز به بوجود آمدن توازن میان شکل و آیین کاهنان و ایمان شخصی عمیق انبیا

۳. هم کاهنان و هم انبیا بطور کلی رابطان عهد با قوم خود هستند

۴. نگاه شائول به سموئیل بود در حالیکه نگاه داوود به ناتان و جاد نیز به خواست خدا معطوف بود

C. دوم سموئیل موارد زیر را مستند می‌کند:

۱. نیکی خداوند به داوود

۲. توانایی و ضعف داوود

۳. قضاوت خداوند بر داوود بدلیل گناه وی تاثیر آن بر روی:

a. قوم

b. خانواده او

c. کودک بث‌شبع

d. کودکان داوود

D. اول و دوم سموئیل تاریخ قوم خدا را که در پیدایش آغاز شده بود، ادامه می‌دهد.

A. واژگان و عبارات

۱. اسموئیل

- a. ایفود کتان، ۱۸:۲، ۲۸ (NASB & NIV)
- b. "شاخ من برافراشته شده است"، ۱:۲، ۱۰ (NASB & NIV)
- c. "از دان تا بِیْرَشَبِیع"، ۲۰:۳ (NASB & NIV)
- d. "صندوق عهد خداوند لشکرها را که بر کرویبان جلوس کرده است" ۴:۴ (NIV)، "خداوند قادر متعال، که میان کرویبان به تخت نشسته است"
- e. "هر مردی به چادر خود گریخت"، ۱۰:۴ (NASB & NIV)
- f. "تمثال زرین دُمَل"، (NIV، دُمَلی از طلا)
- g. اِبْنِ عِزْر، ۱۲:۷ (NASB & NIV)
- h. "مردی موافق دل خود"، ۱۴:۱۳ (NASB & NIV)
- i. "در آن روزها در تمامی سرزمین اسرائیل آهنگری یافت نمی شد"، ۱۹:۱۳ (NASB & NIV)
- j. "عطاقت از فرمان خداوند بهتر است"، ۲۲:۱۵ (NASB & NIV)
- k. "خداوند...متأسف بود" ۳۵:۱۵ (NIV)، "...اندوهگین بود"
- l. "روحی پلید از جانب خداوند او را می ترساند"، ۱۴:۱۶ (NIV)، "عذابش می داد"
- m. "آب دهانش از ریش او سرازیر بود"، ۱۳:۲۱ (NASB & NIV)

۲. دوم سموئیل

- a. کتاب یاشار، ۱۸:۱ (NASB & NIV)
- b. مَلُو، ۹:۵ (NIV)، با پشتیبانی از گرت‌ها
- c. به بند کشید، ۴:۸ (NASB & NIV)

B. آشنایی با افراد بطور خلاصه

۱. اول سموئیل:

- a. حنا، ۱:۱
- b. حَفْنی و فینِحاس، ۳:۱
- c. ایخابود، ۲۱:۴
- d. قیس، ۱:۹
- e. یونانان، ۱:۱۴؛ ۱:۱۹
- f. میکال، ۴۹:۱۴
- g. ابنیر، ۵۰:۱۴
- h. جلیات، ۴:۱۷
- i. دوآغ، ۷:۲۱
- j. ایباتار، ۲۰:۲۲
- k. ساحره عین دور، ۷:۲۸ (NIV)، واسطه ... عین دور
- l. ایبجیل، ۵:۳۰

۲. دوم سموئیل:

- a. ایشبوشت، ۸:۲
- b. یوآب، ۱۳:۲
- c. امنون، ۳:۲
- d. ابشالوم، ۳:۳
- e. ادونیا، ۴:۳
- f. میفبوشت، ۴:۴
- g. عَزَّه، ۳:۶
- h. اوریا، ۳:۱۱
- i. تامار، ۵:۱۳
- j. صادق، ۲۴:۱۵

X. نقشه مکان‌ها (براساس اعداد) .k. شمعی، ۵:۱۶

A. اول سموئیل

۱. قَرِيه يِعَارِيم ۶:۲۱
۲. رَامَه، ۷:۱۷
۳. بَيْرِشِيْع، ۸:۲
۴. يَابِيْش جِلْعَاد، ۱۱:۱
۵. غَار عَدْلَام، ۲۲:۱
۶. نُوْب، ۲۱:۱
۷. عَيْن جَدِي، ۲۳:۲۹
۸. صِقْلَع، ۳۰:۱
۹. كُوْه جَلْبُوَاع، ۳۱:۸

B. دوم سموئیل:

۱. اَشْقِلُوْن، ۱:۲۰
۲. حَبْرُوْن، ۲:۳
۳. يَزْرَعِيْل، ۲:۹
۴. جَازْر، ۵:۲۵
۵. دَمَشِق، ۸:۵
۶. رَيْه، ۱۲:۲۷
۷. تَقْوَع، ۱۴:۲
۸. خَرْمَنگَاه اَرُوْنَه پِيُوْسِي، ۲۴:۱۶ (اورشليم)

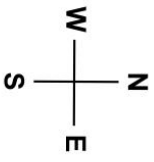
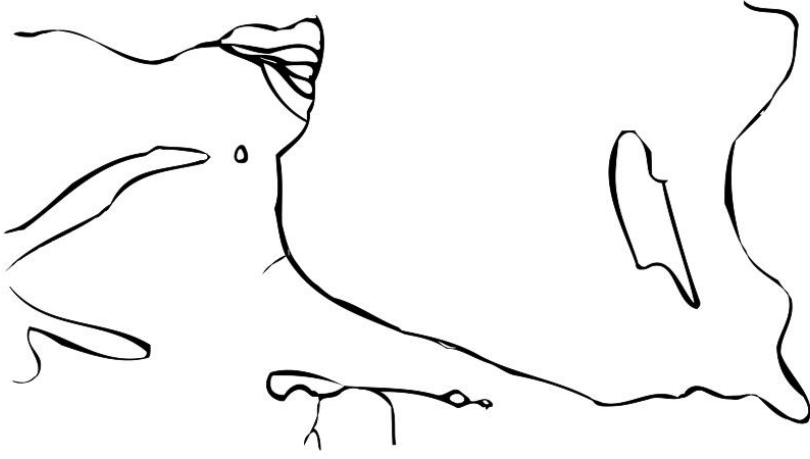
XI. سوالات دانشجوین

A. ۱ سموئیل

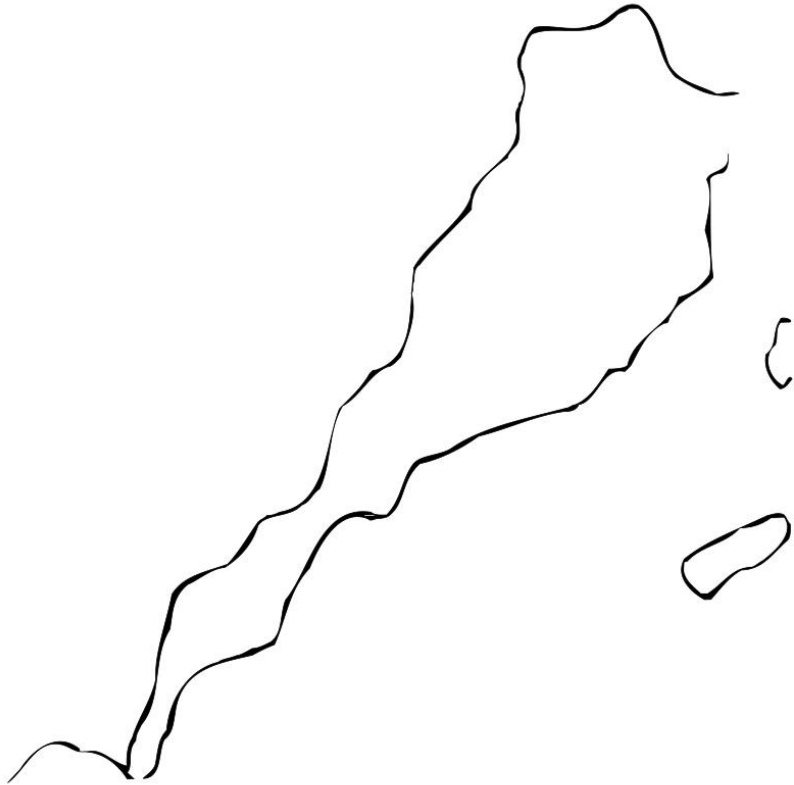
۱. چرا مرگ شائول و داوود برخلاف سموئیل ثبت نشده است؟
۲. چرا خداوند عیسی و خانواده او را رد کرد؟
۳. چرا حُفنی و فینحاس بر سر صندوقچه جنگ کردند؟
۴. چرا سموئیل از اینکه مردم تقاضای داشتن پادشاه کردند خشمگین شد؟
۵. چرا شائول از پادشاه شدن امتناع کرد؟
۶. توضیح دهید "روحی پلید از جانب خداوند" یعنی چه؟
۷. چرا شائول سعی در کشتن داوود داشت؟
۸. چرا شائول ساحره عین‌دور را ملاقات کرد؟
۹. شائول چگونه مرد؟

B. ۲ سموئیل

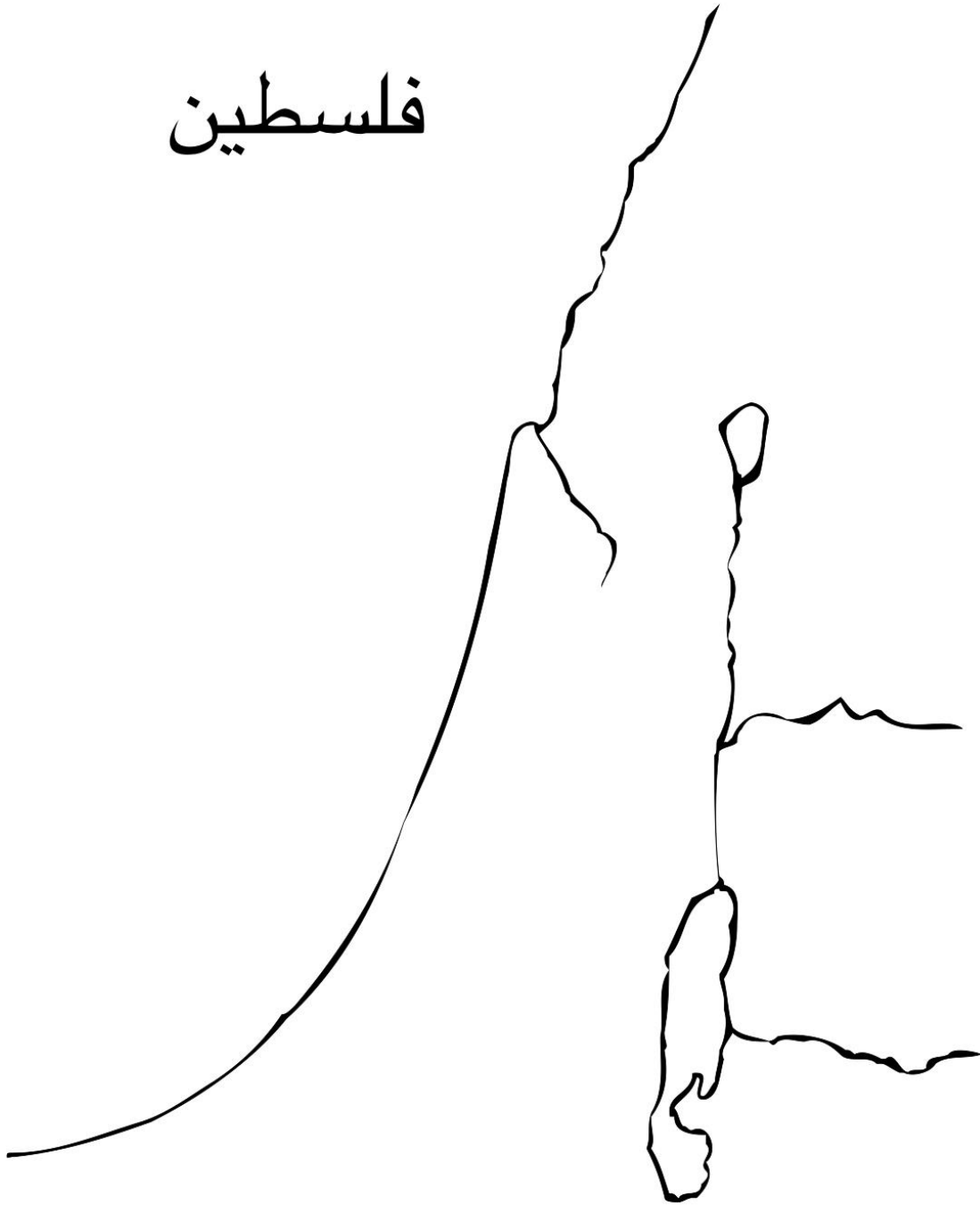
۱. چرا داوود از مرگ ایشبوشت عصبانی بود؟
۲. چرا داوود از مرگ ابنر عصبانی بود؟
۳. علت کمک داوود به میفبوشت چه بود؟
۴. چرا خدا عَزَّهٗ را کشت؟
۵. چرا وعده‌های خدا به داوود در فصل ۷ مهم هستند؟
۶. گناه داوود با بَیْرِشِيْع چگونه بر روی خانواده او اثر گذارد؟
۷. تفاوت صادق و ابیاتار را توضیح دهید.
۸. چرا خدا از شمارش مردم توسط داوود عصبانی بود؟

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با اول و دوم پادشاهان

I. عنوان کتاب

- A. همچون ۲۰۱ سموئیل و ۲۰۱ تواریخ، ۲ پادشاهان در واقع در کتاب عبرانی فقط یک کتاب بود. نام آن "Melakim" یا پادشاهان بود. کتاب، ماهیت خود را به دلیل پوشش تاریخ شاهانی ممالکی چون یهودا و اسرائیل گرفت.
- B. همچون ۲۰۱ سموئیل و ۲۰۱ تواریخ، ۲ پادشاهان سپس در نسخه LXX به دو کتاب تقسیم شد. روشن است که علت این امر طولانی بودن کتاب بوده است. موضوعات این دو کتاب قابل گنجانیده شدن در یک طومار بدلیل وزن و ضخامت پوست آهو (در عهد باستان برای نوشتن کتاب از پوست چرمی آهو استفاده می شد) نبودند. اولین متن عبری در تقسیم شدن کتاب تا ۱۴۴۸ پس از مصلوب شدن عیسی ظاهر نگردید.
- C. عنوان این دو کتاب به شرح زیر بوده است:
۱. در نسخه عبرانی - "پادشاهان"
 ۲. در نسخه LXX - III و IV پادشاهی ها
 ۳. در نسخه ولگاته - III و IV پادشاهان (اول و دوم سموئیل در حقیقت اول و دوم پادشاهی ها و پادشاهان بوده اند)

II. تشریح

- A. این کتاب قسمتی از دومین مجموعه کتب پنجگانه عبری بنام "پیامبران" است.
- B. این بخش به دو قسمت تقسیم می گردد:
۱. پیامبران قدیم شامل یوشع و پادشاهان بجز روت
 ۲. پیامبران بعدی شامل اشعیا و ملاکی، بجز دانیال و مراثی ارمیا
- C. فهرست کتاب ها در عهد عتیق عبرانی ممکن است متأثر از عرفان آن دوران بوده باشد. در الفبای عبری ۲۲ حرف وجود دارد. ترکیب چند کتاب نیز ۲۲ کتاب را بوجود آورده است:
۱. داوران و روت
 ۲. سموئیل
 ۳. پادشاهان
 ۴. تواریخ
 ۵. عزرا - نحمیا
 ۶. ارمیا و مراثی ارمیا
 ۷. دوازده نبی خردتر

III. سبک

- A. این کتب بطور مقدماتی روایات تاریخی به همراه نقل قول هایی از منابع زیر هستند:
۱. اسناد دادگاه
 ۲. انبیا
- B. هنگامی که سه کتاب سموئیل، پادشاهان و تواریخ را مقایسه کنیم، گونه های مختلف روایات تاریخی نمود پیدا می کنند:
۱. کتاب سموئیل در واقع بیوگرافی است. تمرکز این کتاب بر روی شخصیت های زیر است:
 - a. سموئیل
 - b. شائول
 - c. داوود
 ۲. کتاب پادشاهان گردآوری شده از منابع زیر است:
 - a. اسناد دادگاه های سلطنتی:
 - ۱) کتاب تواریخ سلیمان، ۱ پادشاهان ۴۱:۱۱
 - ۲) کتاب تواریخ پادشاهان یهودا، ۱ پادشاهان ۲۹:۱۴؛ ۷:۱۵؛ ۲۳
 - ۳) کتاب تواریخ پادشاهان اسرائیل، ۱ پادشاهان ۱۹:۱۴؛ ۱۵:۳۱
 - b. عناصر وابسته به پیامبران:
 - ۱) الیا
 - ۲) الیشا
 - ۳) اشعیا (فصول ۳۶ تا ۳۹)
 - ۴) شواهد برای اسناد تاریخی و وابسته به پیامبران را می توان به روشنی در تواریخ مشاهده کرد:

(a) ۱تواریخ ۲۹:۲۹

(b) ۲تواریخ ۲۹:۹

(c) ۲تواریخ ۱۵:۱۲

(d) ۲تواریخ ۲۲:۱۳

(e) ۲تواریخ ۲۲:۲۶

۳. ابتدا به ساکن تواریخ مجموعه‌ای انتخابی از عریضه‌های مثبت الهیاتی پادشاهان زیر بوده است:

a. سلطنت متحد

b. شاهان یهودا

تالیف .IV

A. انجیل درباره حق تألیف اول و دوم پادشاهان همچون سایر کتب پیامبران پیشین سکوت کرده است.

B. 15a Baba Bathra می‌گوید ارمیا به‌مراه کتاب خود، کتاب پادشاهان و مراثی ارمیا را نیز نگاشته است:

۱. چنین چیزی محتمل است، زیرا در نسخه عبری، پایان دوم پادشاهان، ۱۸:۲۴ - ۳۰:۲۵ بسیار شبیه ارمیا ۵۲ هستند.

۲. روشن است که نویسنده خود شاهد سقوط اورشلیم بوده است.

C. در واقع این کتب حاصل کار یک گردآورنده هستند و نه یک مؤلف یا نویسنده.

D. باید توجه داشت ه گردآورنده از چندین منبع استفاده کرده است:

۱. منبع اول متن بود، وی اغلب از تثنیه و یا برخی از پیامبران نقل قول‌هایی آورده است.

۲. منابع متعدد دیگری بطور اخص نام برده شده‌اند:

a. کتاب تواریخ سلیمان، ۱ پادشاهان ۴۱:۱۱

b. کتاب تواریخ پادشاهان یهودا، ۱ پادشاهان ۲۹:۱۴؛ ۷:۱۵؛ ۲۳

c. کتاب تواریخ پادشاهان اسرائیل، ۱ پادشاهان ۱۹:۱۴؛ ۳۱:۱۵

d. همچنین در ۱ قرن‌تیا ۲۹:۲۹ از دوره‌های مکتوب پیامبران ذکر شده است: سموئیل، ناتان و جاد. این امر نشان دهنده مکتوب

شدن سنت‌های شفاهی بوده است.

E. در کتاب‌های اول و دوم پادشاهان یا اضافات ویرایشی وجود داشته و یا اینکه نویسنده و یا مؤلف عبارت "تا به امروز" را از منابع دیگر خود درج

کرده است:

۱. ۱ پادشاهان ۸:۸

۲. ۱ پادشاهان ۲۱:۹

۳. پادشاهان ۱۹:۱۲

۴. ۲ پادشاهان ۲۲:۸

تاریخ .V

A. رویدادهای کتاب دوره‌های زمانی زیر را پوشش می‌دهد:

۱. از مرگ داوود تا شروع سلطنت سلیمان

a. Bright - ۹۶۱ پیش از میلاد

b. Harrison - ۹۷۰/۹۷۱ پیش از میلاد

c. Young - ۹۷۳ پیش از میلاد

d. NIV - ۹۷۰ پیش از میلاد

۲. تا دوره سلطنت شاه بین‌النهرینی، اوایل مردوخ که به امل مردوخ نیز مشهور بود، ۵۶۲-۵۶۰ پیش از میلاد (برایت)

۳. اما کتاب دوم پادشاهان چیزی از کوروش، "کبیر" پادشاه ایران زمین که ارتش وی شهر بابل را در ۵۳۹ پیش از میلاد نابود کرد،

نمی‌نویسد.

B. این کتاب در حین یا کمی پس از مهاجرت بابلیان نوشته یا گردآوری شده است.

C. هنگامی که طول سلطنت پادشاهان با یکدیگر جمع زده می‌شود با چارچوب این کتاب‌ها نمی‌گنجد. این مشکل می‌تواند علل متعددی

داشته باشد:

۱. اعداد سال‌های عنوان شده با دوره‌های پادشاهی یکی نبوده باشند

۲. از دو نوع تقویم در محاسبه سال‌ها استفاده شده باشد

a. تقویم مقدس که در زمان برگریزان (پاییز) شروع می‌شود

b. تقویم مذهبی که در بهار شروع می‌شود

۳. هنگامی که عددهای کتب پادشاهان و تواریخ را مقایسه می‌کنیم، به روشنی برخی ایرادات نگارشی نمود پیدا می‌کنند.

A. شواهد باستانشناسی

۱. نقش میشع که به سنگ موآبی نیز معروف است، قیام میشع، پادشاه موآب را بر علیه اسرائیل درست پس از شاه عمری (بنیان گذار پادشاهی عمریان در اسرائیل باستان، به نوشته برایت ۸۷۶-۸۶۹ پیش از میلاد؛ و به نوشته هریسون، ۸۷۳ یا ۸۷۴ پیش از میلاد-رجوع شود به ۲ پادشاهان ۴:۳) ثبت کرده است.
 ۲. ستون سیاه شاه آشور، شلمناسر سوم (به گفته برایت و هریسون ۸۵۹-۸۲۴ پیش از میلاد):
 - a. نبرد قرقر که در ساحل رود عاصی در حدود ۸۵۴ پیش از میلاد صورت گرفت. اطلاعات بدست آمده از این ستون سیاه نام احاب اسرائیلی را نشان داده و وی را دارای نیروی نظامی قدرتمند معرفی می کند (در کنار سوریه، ۱ پادشاهان ۲۲:۱). این نبرد در عهد عتیق ثبت نشده است.
 - b. این ستون نشان می دهد که بیهو، شاه بعدی اسرائیل (۸۴۲-۸۱۵ پیش از میلاد، برایت، رجوع شود به ۲ پادشاهان ۹-۱۰)، مراتب احترام و وفاداری خود را به آشور اعلام می دارد. این بخش نیز در عهد عتیق وجود ندارد.
 ۳. مهر یشمی یافت شده در تل مگیدو در اسرائیل از دوره یربعام دوم، نام یربعام را نوشته است (برایت: ۷۲۲-۷۰۵ پیش از میلاد، هریسون ۷۵۳-۷۸۲ پیش از میلاد).
 ۴. تاریخ خورس آباد دوره سلطنت و سقوط سامره تا سارگن دوم (۷۲۲-۷۰۵ پیش از میلاد) را ثبت کرده است. (رجوع شود به ۲ پادشاهان ۱۷).
 ۵. دوران محاصره اورشلیم در زمان سناخریب در ۷۰۱ پیش از میلاد، در طول سلطنت حزقیا (۷۱۵-۶۸۷ پیش از میلاد، برایت [۲ پادشاهان ۱۳:۱۸ - ۱۹:۳۷، اشعیا ۳۶-۳۹]).
 ۶. با استفاده از این تاریخها، (اسناد آشوری و عهد عتیق): ۱) نبرد قرقر (شلمناسر سوم علیه اسرائیل و سوریه) ۸۵۳ پیش از میلاد؛ و ۲) خورشید گرفتگی (ایپونیم آشوری، بورساکاله را ۷۶۳ پیش از میلاد ثبت کرده است^۷)؛ ۳) ادای احترام بیهو به شلمناسر سوم (۸۴۱ پیش از میلاد)؛ تاریخهای این رویدادها در کتاب پادشاهان قابل تایید است.
- B. نگاهی اجمالی به نیروهای بین النهرین (با استفاده از تاریخهای ثبت شده در کتاب *A History of Israel* نوشته John Bright، صفحه ۴۶۲):

۱. امپراطوری آشور (پیدایش ۱۱:۱۰):

- a. مذهب و فرهنگ آنان تحت تأثیر عمیق امپراطوری سومریان/بابلیان قرار داشت.
- b. فهرستی از حاکمان و تاریخ تخمینی:

۱) ۱۳۵۴-۱۳۱۸ آشوراوبالیت یکم:

a) وی شهر هتی کارکمیش را فتح کرد

b) وی آنان را از زیر نفوذ هتیها خارج کرده و به آشوریان اجازه توسعه داد

۲) ۱۲۹۷-۱۲۶۶ اددنراری یکم (شاهی نیرومند بود)

۳) ۱۲۶۵-۱۲۳۵ شلمناسر یکم (شاهی نیرومند بود)

۴) ۱۲۳۴-۱۹۹۷ توکولتی نینورتای یکم

- اولین فتح امپراطوری بابلیان تا جنوب

۵) ۱۱۱۸-۱۰۷۸ تیگلت پیلسر یکم

- آشوریان تبدیل به بزرگترین قدرت در بین النهرین می شوند

۶) ۱۰۱۲-۹۷۲ آشور رابی دوم

۷) ۹۷۲-۹۶۷ آشور ریش ایشی دوم

۸) ۹۶۶-۹۳۴ تیگلت پیلسر دوم

۹) ۹۳۴-۹۱۲ آشوردان دوم

۱۰) ۹۱۲-۸۹۰ آداد-نراری دوم

۱۱) ۸۹۰-۸۸۴ توکولتی-نینورتی دوم

۱۲) ۸۳۳-۸۵۹ آشور نسیرآپال دوم

۱۳) ۸۵۹-۸۲۴ شلمناسر سوم

نبرد قرقر در ۸۵۳

^۷ مطابق متون آشوری، در سالی که به بورساکاله معروف است، کسوفی روی داده و دلیل شهرت این سال در تاریخ آشور (و به طور کلی در تاریخ خاور نزدیک باستان) هم، وقوع این کسوف است که اصطلاحاً آن را کسوف آشوری یا کسوف بورساکاله می نامند.

شمشی-آداد پنجم	۸۱۱-۸۲۴(۱۴)
آداد-نزاری سوم	۷۸۳-۸۱۱(۱۵)
شلمناسر چهارم	۷۷۲-۷۸۱(۱۶)
آشوردان سوم	۷۵۴-۷۷۲(۱۷)
آشورنزاری پنجم	۷۴۵-۷۵۴(۱۸)
تیگلت پیلسر سوم	۷۲۷-۷۴۵(۱۹)

(a) با نام سلطنتی خودش، فول در دوم پادشاهان ۱۹:۱۵ آورده شده است

(b) پادشاهی بسیار مقتدر بود

(c) وی سیاست بازگرداندن مردمان مناطق فتح شده را در آغاز کرد

(d) در سال ۷۳۵ پیش از میلاد، کارزاری بنام "کارزار آشور-فرات" در حال شکلگیری بود که قصد اتحاد تمام منابع نظامی موجود اقوام اردن از آبهای فرات تا مصر به قصد خنثی کردن نیروی ارتش آشور را داشت. شاه یهودا، آحاز از ملحق شدن به این اتحاد امتناع کرده و سپس توسط اسرائیل و سوریه شکست می خورد. وی با وجود مخالفت اشعیا (دوم پادشاهان ۱۶: اشعیا ۷-۱۲) با نوشتن نامه‌ای از تیگلت پیلسر سوم تقاضای کمک کرد.

(e) در سال ۷۳۲ تیگلت پیلسر سوم به سوریه و اسرائیل حمله و این کشورها را فتح نموده و هوشع را به تخت سلطنت اسرائیل می‌نشانند (۷۳۲-۷۲۲). در این زمان هزاران نفر از یهودیان پادشاهی شمالی به مدیا مهاجرت کردند (۲ پادشاهان ۱۵).

۷۲۲-۷۲۷(۲۰) شلمناسر پنجم

(a) هوشع تشکیل اتحادی با مصر داده و به تصرف اسرائیل در می‌آید (۲ پادشاهان ۱۵)

(b) در سال ۷۲۴ پیش از میلاد، سامره به محاصره در می‌آید

(۲۱) ۷۰۵-۷۲۲ سارگون دوم

(a) پس از سه سال محاصره که بوسیله شلمناسر پنجم آغاز گردید، سارگون دوم او را سرنگون کرده و شهر سامره که آن زمان پایتخت اسرائیل بود را به تصرف خود درآورد. بیش از ۲۷۰۰۰ نفر به مدیا رانده شدند.

(b) امپراطوری هتی نیز فتح گردید

(c) در سال‌های ۷۱۴-۷۱۱ ائتلاف دیگری از اقوام فرا اردنی و مصر بر علیه آشوریان شوریدند. این ائتلاف به "شور آشداد" معروف گردید. حتی حزقیای یهودا نیز در این شورش دست داشت. آشور فتح شده و بسیاری از فلسطینیان و شهرها نابود گردید.

(۲۲) ۶۸۱-۷۰۵ سناخریب:

(a) ائتلاف اقوام فرا اردنی و مصر در سال ۷۰۵، شورش دیگری پس از مرگ سارگون دوم شکل گرفت. حزقیال کاملاً این شورش را پشتیبانی کرد. سناخریب در ۷۰۱ تصرف شد. شورشیان به خواست خدا در هم کوبیده شدند ولی اورشلیم نجات یافت (اشعیا ۳۶-۳۹ و ۲ پادشاهان ۱۸-۱۹).

(b) سناخریب همچنین شورشیان را در ایلام و بابل زمین گیر کرد.

(۲۳) ۶۶۹-۶۸۱ اسرحدون:

(a) اولین حاکم آشوری بود که به مصر حمله و فتح کرد

(b) وی احساس نزدیکی عمیقی با بابلیان داشته و پایتخت آنان را بازسازی کرد

(۲۴) ۶۶۳-۶۶۹ آشوربانپال:

(a) در نسخه‌های دیگر از کتاب مقدس در عزرا ۴: ۱۰، اسنپر نیز نوشته شده است

(b) برادر وی شمش-شوم-اوکین به پادشاهی بابل برگزیده شد. به این ترتیب سالیان سال میان آشور و بابل صلح برقرار بود اما بدلیل استقلال خطرناکی که داشت، در سال ۶۵۲ برهبری برادرش سرنگون گردید.

(c) سقوط تبس، ۶۶۳ پیش از میلاد

(d) فتح ایلام، ۶۵۳، ۶۴۵ پیش از میلاد

(۲۵) ۶۲۹-۶۳۳ آشور-اتیل-ایلنی

(۲۶) ۶۱۲-۶۲۹ سین-شر-ایشکون

(۲۷) ۶۰۹-۶۱۲ آشور-اوبالیت دوم

- وی در هاران، پس از سقوط آشور در ۶۱۴ پیش از میلاد و نینوا در ۶۱۲ پیش از میلاد هنگام تبعید تاجگذاری کرد.

۲. امپراطوری بابل جدید:

a. ۷۰۳-؟ مروداخ-بالادان

- وی بارها علیه حاکمان آشوری قیام کرد

b. ۶۵۲ شمش-شوم-اوکین:

(۱) وی پسر اسرحدون و برادر آشوربانیپال بود

(۲) وی علیه آشور قیام کرد ولی شکست خورد

c. ۶۰۵-۶۰۶ نیوپلر

(۱) وی اولین شاه از سلسله امپراطوری بابل نو بود

(۲) وی در حالیکه هووخشتره از شمال شرقی به آشور حمله کرده بود، از جنوب این کشور را مورد حمله قرار داد

(۳) پایتخت آشور قدیم در ۶۱۴ و سپس پایتخت جدید و نیرومند نینوا در سال ۶۱۲ پیش از میلاد سقوط کرد.

(۴) باقیمانده سربازان ارتش آشور به خود را به تسلیم هاران درآوردند. آنان همچنین پادشاه جدیدی را منصوب کردند.

(۵) فرعون نکو دوم، پادشاه مصر (۲ پادشاهان ۲۳:۲۹) در سال ۶۰۸ برای کمک به بقیه سربازان ارتش آشور به جهت تشکیل یک

منطقه پشتیبانی در مقابل نیروی قدرتمند بابل، به شمال لشکرکشی کرد. یوشیا، پادشاه یهودا (۲ پادشاهان ۲۳) با تحرکات

ارتش مصر در داخل فلسطین مخالف بود. درگیری کوچکی نیز در مجدورخ داد. یوشیا زخمی و سپس درگذشت (۲ پادشاهان

۲۳:۲۹ - ۳۰). پسر وی، یهوآحاز به سلطنت رسید. فرعون نکوی دوم برای توقف متلاشی شدن ارتش آشور در حاران دیر رسید.

وی به نیروهای بابلی تحت فرمان شاهزاده نبوکدنصر دوم ملحق شد و در سال ۶۰۵ پیش از میلاد در ناحیه کارکیمش رود فرات

در حین جنگ مغلوب گردید. وی در راه بازگشت به مصر، در اورشلیم توقف کرده و شهر را غارت کرد. او یهوآحاز را جایگزین

حاکم وقت کرد ولی فقط پس از سه ماه او را از کشور اخراج کرد (۲ پادشاهان ۲۳:۳۱ - ۳۵).

(۶) نبوکدنصر دوم ارتش مصریان را بسمت جنوب تا فلسطین تعقیب کرد اما هنگامی که خبر درگذشت پدر خود را دریافت کرد،

صرف نظر کرده و بسمت بابل بازگشت.

مدتی بعد در همان سال دوباره به فلسطین بازگشت. وی اجازه داد یهوایکین بر تخت سلطنت یهودا باقی بماند اما هزاران

شهروند کلیدی و ده‌ها عضو خاندان سلطنتی را از کشور اخراج کرد. دانیال و خانواده‌اش نیز بخشی از تبعید شدگان بودند.

d. ۶۰۵-۵۶۲ نبوکدنصر دوم:

(۱) از سال ۵۹۷ تا ۵۳۸ پیش از میلاد، بابل کاملاً تحت کنترل فلسطیان قرار داشت.

(۲) در سال ۵۹۷ بدلیل اتحاد یهوایکین با مصر (۲ پادشاهان ۲۴)، موج دیگری از اخراج مردم از اورشلیم بوجود آمد. وی پیش از

رسیدن نبوکدنصر دوم درگذشت. هنگامی که او در تبعید در بابل بسر می‌برد، پسرش یهوایچین تنها بمدت سه ماه پادشاهی

کرد. ده‌هزار نفر از شهروندان، از جمله حزقیال، در نزدیکی شهر بابل و در کنار رود کبار اسکان داده شدند.

(۳) در سال ۵۸۶، پس از چانه‌زنی‌های فراوان با مصر، شهر اورشلیم کاملاً نابود گردید (۲ پادشاهان ۲۵) و سپس سیل عظیمی از

اخراج و تبعید بوجود آمد. زدکیا که جایگزین یهوایچین شده بود، به تبعید فرستاده شد و جدلیا بعنوان فرمانروا اعلام گردید.

(۴) مدتی بعد جدلیا با خیانت نیروهای نظامی یهودیان، بقتل رسید. این افراد سپس به مصر فرار کرده و ارمیا را نیز به همراه خود

بردند. نبوکدنصر برای چهارمین بار شهر را تصرف کرده (سال‌های ۶۰۵، ۵۹۶، ۵۸۶، ۵۸۲) و باقیمانده یهودیان را تا جایی که

می‌توانست آنها را بیابد، اخراج کرد.

e. ۵۶۲-۵۶۰ اوایل مردوخ، معروف به امل مردوخ:

- وی یهوایکین را از زندان آزاد کرد اما در بابل نگاهش داشت (۲ پادشاهان ۲۵:۲۷-۳۰؛ ارمیا ۵۲:۳۱)

f. ۵۵۶-۵۵۶ نرجل شراصر:

- وی از فرماندهان ارشد نبوکدنصر بود که اورشلیم را از بین برد.

g. ۵۵۶- لیشی مردوخ:

- وی فرزند نرجل شراصر بود اما در نه ماهگی به قتل رسید.

h. ۵۳۹-۵۵۶ نبونابید:

(۱) نبونابید مرتبط با کاخ سلطنتی نبود، اما با دختر نبوکدنصر دوم ازدواج کرد

(۲) وی بیشتر اوقات مشغول ساخت معبدی برای الهه ماه بنام "سین"^۸ در تما بود. وی پسر کاهنه اعظم این الهه بود. همین ارتباط

باعث شد دشمنی برای کاهنان خدای مردوخ، رییس خدای بابل تبدیل گردد.

(۳) وی زمان زیادی را صرف خواباندن شورش‌ها و تثبیت پادشاهی کرد.

(۴) وی به تما نقل مکان کرده و انجام امورات پایتخت بابل را به پسرش بلشصر محول کرد. (دانیال ۵).

i. ۵۳۹-؟ بلشصر (هم دوره)

- با عوض کردن جهت آب رود فرات، شهر بابل بسرعت توسط ارتش ایران تحت فرماندهی گبرياس سقوط کرد. ایرانیان در نگاه

مردم و کاهنان بابل، آزادیخواهان و احیاکنندگان مردوخ بودند. سپس گبرياس توسط کوروش دوم به فرمانروایی بابل منصوب

^۸ سین خدای ماه بابلیان است و در حماسه گیلگمش نیز از او یاد می‌شود. در اسطوره‌ها او را ایزدبانوی ماه می‌دانند.

شد. گبر یاس ممکن است همان داریوش، پادشاه ماد باشد که در دانیال ۵: ۳۱ و ۶: ۱ از او نام برده شده است. داریوش بمعنی "والاحضرت" (شخصی از تبار سلطنت) است.

۳. امپراطوری ماد ایران: مطالعه ظهور کوروش دوم (اشعیا ۴۴: ۲۸؛ ۴۵: ۱-۷):

- a. ۵۸۵-۶۲۵ در این دوران هوخستره یا کیخسرو پادشاه ماد بود که به بابل در فتح آشور کمک کرد.
- b. ۵۵۰-۵۸۵ در این دوران ایشتوویگو شاه بر تخت سلطنت ماد بود. کوروش نوه دختری وی (ماندانا مادر کوروش) بود.
- c. ۵۳۰-۵۵۰ پادشاهی مردمی که بر موارد زیر طغیان کرد:

(۱) نبونائید، شاه بابل که بعد از کوروش حمایت کرد.

(۲) وی آستیاگس را سرنگون کرد.

(۳) نبونائید بمنظور احیای توازن قوا، با کشورهای زیر اتحاد برقرار کرد:

(a) مصر

(b) لیدیه به پادشاهای کرزوس

(۴) ۵۴۷ کوروش دوم به سردیس، پایتخت لیدیه حمله کرد.

(۵) ۵۳۹ در دوم نوامبر، گبر یاس با ارتش کوروش بابل را بدون هیچ مقاومتی تسخیر کرد. گبر یاس به فرمانروایی بابل منصوب گردید.

(۶) ۵۳۹ در ماه اکتبر، کوروش بزرگ رسماً بعنوان آزادخواه وارد گردید. سیاست رافت و عطوفت وی با اقشار و گروه‌های مردم باعث از بین رفتن سال‌ها تبعیض و حس بیگانه بودن شده و تبدیل به یک سیاست ملی گردید.

(۷) ۵۳۸ یهودیان و سایر اقوام اجازه بازگشت به خانه و سرزمین خویش یافته تا بتوانند خانه‌ها و معابد قومی خود را دوباره بازسازی کنند.

(۸) ۵۳۰ پسر کوروش، کمبوجیه دوم (کامبیز)، جانشین وی گردید.

d. ۵۲۲-۵۳۰ ظهور کمبوجیه دوم

(۱) در سال ۵۲۵ پیش از میلاد، امپراطوری مصر را به امپراطوری ماد ایران الحاق کرد

(۲) دوره سلطنت وی کوتاه بود:

(a) برخی می‌گویند وی خودکشی کرد

(b) هرودوت می‌گوید وی هنگام اسب‌سواری بوسیله شمشیر خود زخمی، و بعلت عفونت درگذشت.

(۳) دوره کوتاه سلطنت بردیا، پسر کوچک‌تر کوروش بزرگ هخامنشی و برادر کمبوجیه دوم - ۵۲۲

e. ۴۸۶-۵۲۲ داریوش اول (ویشتاسپ) به فرمانروایی رسید

(۱) وی از خاندان سلطنتی نبوده بلکه افسر ارتش بود

(۲) وی بر طبق برنامه کوروش برای ساتراپ، امپراطوری ایران را سامان‌دهی کرد (عزرا ۱-۶؛ حجّی؛ زکریا).

(۳) وی سکه را همچون لیدیه به نظم درآورد.

f. ۴۸۶-۴۶۵ خشایار شاه اول:

(۱) وی شورش‌های مصریان را آرام کرد

(۲) وی قصد تسخیر یونان و جامه عمل پوشاندن رویای امپراطوری ایران را داشت اما در نبرد ترموپیل در ۴۸۰ پیش از میلاد و سالامیس در ۴۷۹ پیش از میلاد، شکست خورد.

(۳) او همسر استر بود و در سال ۴۶۵ پیش از میلاد بقتل رسید.

g. ۴۶۵-۴۲۴ اردشیر اول (Longimanus) بسطنت رسید (عزرا ۷-۱۰؛ نحیما؛ ملاکی):

(۱) یونانیان به پیشرفت ادامه داده تا زمانیکه وارد جنگ‌های داخلی با پلوپونزیان شدند.

(۲) یونان به دو بخش تقسیم شد (آتنی‌ها و پلوپونزها)

(۳) جنگ‌های داخلی یونان حدود بیست سال بطول انجامید

(۴) در طول این دوران، جامعه یهود فرصت قدرتمند شدن یافت

(۵) خشایارشا دوم و سغدیانوس در سال ۴۲۳ مدت کوتاهی سلطنت کردند

h. ۴۲۳-۴۰۴ سلطنت داریوش دوم (Nothos)

i. ۴۰۴-۳۵۸ سلطنت اردشیر دوم (Mnemon)

j. ۳۳۸-۳۳۸ سلطنت اردشیر سوم (Ochos)

k. ۳۳۶-۳۳۶ سلطنت آرسس

l. ۳۳۶-۳۳۱ سلطنت داریوش سوم (Codomannus)

۴. آشنایی با مصر:

- a. هیکسوس (پادشاهان چوپان - حاکمان سامی) ۱۷۲۰/۱۰-۱۵۵۰
- b. سلسله هجدهم (۱۵۷۰-۱۳۱۰)
- (۱) ۱۵۴۶-۱۵۷۰ احمسه
- (a) تبس را به پایتختی برگزید
- (b) جنوب کنعان را فتح کرد
- (۲) ۱۵۴۶-۱۵۲۵ آمنهوتپ اول
- (۳) ۱۵۲۵-۱۴۹۴ توتمس اول
- (۴) ۱۴۹۴-۱۴۹۰ توتمس دوم - وی با دختر توتمس اول، حتشپسوت ازدواج کرد
- (۵) ۱۴۹۰-۱۴۳۵ توتمس سوم (برادرزاده حتشپسوت)
- (۶) ۱۴۳۵-۱۴۱۴ آمنوفیس دوم (آمنهوتپ دوم)
- (۷) ۱۴۱۴-۱۴۰۶ توتمس چهارم
- (۸) ۱۴۰۶-۱۳۷۰ آمنوفیس سوم (آمنهوتپ سوم)
- (۹) ۱۳۷۰-۱۳۵۳ آمنوفیس چهارم (اخناتن)
- (a) خورشید را پرستش می کردند، آتن
- (b) نوعی خدای بزرگ برای پرستش تاسیس کردند (تک‌خدایی یا monotheism)
- (c) نامه‌های عمارنه (مصر) در این دوران بود
- (۱۰) ؟ Smenkhare
- (۱۱) ؟ توتانخامون
- (۱۲) ؟ آی (Aye-Eye)
- (۱۳) ۱۳۴۰-۱۳۱۰ هر مهب
- c. سلسله نوزدهم (۱۳۱۰-۱۲۰۰):
- (۱) ؟ رامسس اول
- (۲) ۱۲۹۰-۱۳۰۹ ستی اول (Setos)
- (۳) ۱۲۲۴-۱۲۹۰ رامسس دوم
- (a) از شواهد باستانشناسی اینگونه استنباط می‌شود که فرعون زمان "خروج" بود
- (b) وی شهرهای آواریس، فیتوم و رامسس را توسط بردگان عبری ساخت (احتمالاً سامی‌ها یا عبرانیان)
- (۴) ۱۲۲۴-۱۲۱۶ مارنیپتاه (Merenptah)
- (۵) ؟ آمنسس
- (۶) ؟ ستی دوم
- (۷) ؟ سپتاه
- (۸) ؟ توتسرت
- d. سلسله بیستم (۱۱۸۰-۱۰۶۵):
- (۱) ۱۱۷۵-۱۱۴۴ رامسس سوم
- (۲) ۱۱۴۴-۱۰۶۵ رامسس چهارم - یازدهم
- e. سلسله بیست و یکم (۱۰۶۵-۹۳۵)
- (۱) ؟ Smendes
- (۲) ؟ حریحور
- f. سلسله بیست و دوم (۹۳۵-۷۲۵ - لیبی‌ها):
- (۱) ۹۳۵-۹۱۴ شیس‌هاک (Shoseng I یا Sheshong I)
- (a) از یربعام تا زمان مرگ سلیمان محافظت کرد
- (b) حدود ۹۲۵ پیش از میلاد، فلسطین را فتح کرد (پادشاهان ۱۴-۲۵؛ ۲ تواریخ (۱۲)
- (۲) ۸۷۴-۹۱۴ اوسورکن یکم
- (۳) ؟ اوسورکن دوم
- (۴) ؟ شیس‌هاک دوم
- g. سلسله بیست و سوم (۷۵۹-۷۱۵ - لیبیایی‌ها)
- h. سلسله بیست و چهارم (۷۲۵-۷۰۹)

i. سلسله بیست و پنجم (۷۱۶/۱۵-۶۶۳ - اتیویایی ها/نوبی ها)

(۱) ۷۱۰/۶۹۶-۰۹/۹۵ شاپاکو

(۲) ۶۹۶/۶۸۵-۹۵/۸۴ شبتکو

(۳) ۶۶۴-۶۸۵/۸۴، ۶۸۹/۶۹۰ تیرهاکاه (Taharqa)

(۴) ؟ تانتامون

j. سلسله بیست و ششم (۵۲۵-۶۶۳): (Saitic)

(۱) ۶۰۹-۶۶۳ پسماتیک اول (Psmatik)

(۲) ۵۹۳-۶۰۹ نکو دوم (Necho)

(۳) ۵۸۸-۵۹۳ پسماتیک دوم

(۴) ۵۶۹-۵۸۸ آفریس (Hophra)

(۵) ۵۲۵-۵۶۹ آماسیس

(۶) ؟ پسماتیک سوم

k. سلسله بیست و هفتم (۵۲۵-۴۰۱ - ایران):

(۱) ۵۲۲-۵۳۰ کمبوجیه دوم (پسر کوروش دوم)

(۲) ۴۸۶-۵۲۲ داریوش اول

(۳) ۴۶۵-۴۸۶ خشایارشا اول

(۴) ۴۲۴-۴۶۵ اردشیر اول

(۵) ۴۰۴-۴۲۳ داریوش دوم

* برای آشنایی بیشتر با تفاوت‌های تاریخی، به کتاب *Zondervan's Pictorial Bible Encyclopedia* جلد ۲ صفحه ۲۳۱ مراجعه نمایید.
۵. آشنایی با یونان:

a. ۳۳۶-۳۵۹ فیلیپ دوم مقدونیه:

(۱) یونان را بر پا کرد

(۲) در تاریخ ۳۳۶ پیش از میلاد به قتل رسید

b. ۳۲۳-۳۳۶ اسکندر کبیر دوم (پسر فیلیپ)

(۱) وی در نبرد ایسوس، داریوش دوم شاه ایران را شکست داد

(۲) در سال ۳۲۳ پیش از میلاد بدلیل نوعی تب در سن ۳۲ یا ۳۳ سالگی درگذشت

(۳) افسران ارشد وی در روز مرگش امپراطوری وی را تقسیم کردند

(a) کاساندر - مقدونیه و یونان

(b) لیسیمیکیوس - تراکیه

(c) سلوکوس اول - سوریه و بابل

(d) بطلمیوس - مصر و فلسطین

(e) آنتیگونیوس - آسیای صغیر (وی دوام زیادی نیاورد)

c. سلوکیان برای کنترل فلسطین در مقابل بطلمیوسیان قرار گرفتند:

(۱) سوریه (فرمانروایان دوره سلوکیان):

(a) ۲۸۹-۳۱۲ سلوکوس اول سوتر (بمعنای ناجی)

(b) ۲۶۱-۲۸۰ آنتیوخوس اول سوتر

(c) ۱۴۶-۲۶۱ آنتیوخوس دوم تئوس (بمعنای خدا)

(d) ۲۲۶-۲۴۶ سلوکوس دوم

(e) ۲۲۳-۲۲۶ سلوکوس سوم

(f) ۱۸۷-۲۲۳ آنتیوخوس کبیر سوم

(g) ۱۷۵-۱۸۷ سلوخوس چهارم فیلیپاتر (معنای پدردوست)

(h) ۱۶۳-۱۷۵ آنتیوخوس چهارم اپیفانس (بمعنای تجلی خداوند)

(i) ۱۶۲-۱۶۳ آنتیوخوس پنجم

(j) ۱۵۰-۱۶۲ دیمیتریوس اول

(۲) مصریان (دوره بطلمیوس‌ها)

(a) ۲۸۵-۳۲۷ بطلمیوس اول سوتر

- (b) ۲۴۶-۲۸۵ بطلمیوس دوم
- (c) ۲۲۱-۲۴۶ بطلمیوس سوم
- (d) ۲۰۳-۲۲۱ بطلمیوس چهارم
- (e) ۱۸۱-۲۰۳ بطلمیوس پنجم
- (f) ۱۴۶-۱۸۱ بطلمیوس ششم

(۳) خلاصه:

- (a) ۳۰۱- فلسطین بمدت ۱۸۱ سال تحت حاکمیت بطلمیوس بود
 - (b) ۱۷۵-۱۶۳ آنتیوخوس چهارم، هشتمین فرمانروای سلوکی قصد داشت به زور، یهودیان را تحت فرمان هلن درآورد:
 - i. وی استادیوم ورزشی بنا کرد
 - ii. مجسمه خدایان زئوس را در معبد قرار داد
 - (c) ۱۶۸-۱۳ دسامبر - گرازی بر روی مذبح در اورشلیم توسط آنتیوخوس چهارم ذبح شد. برخی این عمل را در کتاب دانیال، رجاسات ویران کننده نام نهاده اند.
 - (d) ۱۶۷- ماتاتیوس، کاهن مدین و شورش پسران. معروفترین این پسران یهودای مکابی یا "یهودای چکش" است.
 - (e) ۱۶۵- ۲۵ دسامبر - معبد دوباره اختصاص داده می شود. نام این روز را حنوکا یا "جشن نور" گذاردند.
۶. برای مطالعه بیشتر درباره مشکلاتی تاریخی گذاری، مراحل و پیش فرض ها به کتاب *The Expositors Bible Commentary* جلد ۴ صفحات ۱۰ تا ۱۷ رجوع نمایید.

VII

واحدهای ادبی (متنی)

- A. در رابطه با هر یک از پادشاهان شمال و جنوب، نویسنده هیچ بافت اطلاعاتی روشنی ارائه نمی دهد. معمولاً اطلاعاتی که از پادشاهان یهودا در دست هستند، تکمیل تر می باشند (بر گرفته از یادداشت های درسی SWBT دکتر Huey):
۱. تاریخ دوران سلطنت پادشاهان با نقطه مقابلشان در شمال و ۶. محل اقامت جنوب در نظر گرفته شده است
 ۲. نام پادشاه
 ۳. نام پدر او
 ۴. تاریخ جلوس به تخت
 ۵. طول دوره سلطنت او
 ۶. نام مادر او
 ۷. برخی اطلاعات از دوران سلطنت او
 ۸. خلاصه ای از زندگی وی
 ۹. دوره مرگ و دفن او
 ۱۰. موارد ۴ و ۷ غالباً در رابطه با پادشاهان اسرائیل حذف گردیده اند

B. برای مشخص کردن این عناصر تاریخی و طولانی روش های متفاوتی وجود دارد:

۱. بوسیله شخصیت های اصلی:

- a. داوود/سلیمان
- b. رحبعام/یربعام اول
- c. احب (ایزابیل) عیلیا
- d. عیلیا/عیلیشا
- e. حزقیال/اشعیا
- f. یوشع/فرعون نکو
- g. یهویاکیم/یهویاخین/نبوکدنصر

۲. بوسیله اقوام

- a. سلطنت متحد
- b. اسرائیل/یهودا
- c. سوریه
- d. آشور
- e. بابل

C. برای جزئیات بیشتر به منابع زیر رجوع نمایید:

۱. کتاب *An Introduction to the Old Testament* نوشته E.J. Young صفحات ۱۹۰-۲۰۰
۲. کتاب *Introduction to the Old Testament* نوشته R.K. Harrison صفحات ۷۲۰-۷۲۱
۳. *NIV Study Bible*، صفحات ۴۶۸-۴۶۹

حقایق اصلی

VIII

- A. توجه داشته باشید که این کتاب، تاریخ غرب نبوده بلکه تاریخ الهیاتی شرق نزدیک باستان می‌باشد:
۱. همه پادشاهان شمال بدلیل گاوهای طلایی که توسط یربعام اول برای معرفی خدای یهوه بوجود آمده بودند محکوم شدند.
 ۲. دو تن از قوی‌ترین رهبران شمالی، یعنی عمری و یربعام دوم با شیوه‌ای خلاصه‌وار در این ماجرا دخیل بوده و هیچکدام از دستاوردهای سیاسی و نظامی آنان ذکر نگردیده است.
 ۳. دو تن از پادشاهان جنوبی که بیشترین دوره را ارائه داده‌اند، حزقیا و یوشع هستند. آنها به دلیل وفاداری خود به عهد موسی و تلاش برای اصلاح روحانی خود مورد تحسین قرار گرفته‌اند.
 ۴. تنها شاهی که رفتار گسترده‌ای را دریافت کرد، منسی، پسر حزقیا بود. اما این بخاطر رفتاری دقیقاً مخالف پدرش بوده که قومش را بسوی گناه بزرگ هدایت کرد.
- B. پادشاهان قالب رفتاری سموئیل را دنبال می‌کردند. آنان دوره تاریخی خاصی را شکل می‌دهند. ظهور نبی‌گرایی بر روی کاهنیت ادامه می‌یابد. انبیاپی که چیزی مکتوب نکردند، یعنی ایلیا و الیشع به تنهایی یک سوم اول و دوم پادشاهان را پر کرده‌اند!
- C. پادشاهان پیشرفت چشمگیری در انحراف قوم خداوند از پیمان موسی داشته‌اند. این امر نقش جدی در سقوط سامیره در ۷۲۲ پیش از میلاد و سقوط اورشلیم در ۵۸۶ پیش از میلاد داشته است. این مسئله به دلیل ضعف یهوه نبود بلکه بدلیل گناه مردم و رهبرانشان بوده است! شفافیت عهد مشکل اصلی بوده است! سلیمان، یهودا و اسرائیل چنین نبودند!
- IX. تعریف واژگان و/یا عبارات و اشخاص بصورت خلاصه

A. ۱ پادشاهان

۱. عبارات و واژه‌ها:

- a. "حیات خداوند"، ۲۹:۱ (NASB & NIV)
- b. "بر قاطر من بنشانید"، ۳۳:۱ (NASB & NIV)
- c. "شاخهای مذبح را به دست گرفته"، ۵۰:۱؛ ۲۸:۲ (NASB & NIV)
- d. "یاکین و بوغز"، ۲۱:۷ (NASB & NIV)
- e. "دستهای خود را به سوی آسمان برافراشت"، ۲۲:۸ (NASB & NIV)
- f. "انگشت کوچک من از گرده‌های پدرم قطورتر است"، ۱۰:۱۲ (NIV) "...از کمر پدرم..."
- g. گاوهای طلایی، ۲۸:۱۲ (NASB & NIV)
- h. "گرد مذبحی که ساخته بودند، جست و خیز می‌کردند... خویشان را مجروح می‌ساختند"، ۲۸، ۲۶:۱۸ (NIV)، "می‌رقصیدند... و چاک می‌دادند..."
- i. "به هنگام تقدیم قربانی شامگاهی"، (NIV)، "به هنگام قربانی"
- z. "نوی نسیم آرامی"، ۱۲:۱۹ (NIV)، "نجوی آرامی"

۲. آشنایی با اشخاص بطور خلاصه:

- a. آبیَشک، ۳:۱
- b. شمعی، ۸:۲
- c. حیرام، ۱:۵؛ ۱۳:۷
- d. ملکه صبا، ۱۰:۱۰
- e. عشتاروت، ۵:۱۱
- f. مولک، ۷:۱۱
- g. شیشق، ۴۰:۱۱
- h. عمری، ۱۶:۱۶
- i. نابوت، ۱:۲۱
- z. میکایا، ۲۴:۲۲

B. ۲ پادشاهان

۱. عبارات و واژه‌ها:

- a. "ارابه‌ای از آتش با اسبانی آتشین"، ۱۱:۲؛ ۱۷:۶ (NASB & NIV)
- b. "آنچه را که در نظر خداوند بد بود به جا آورد"، ۲:۳ (NIV)، "...در نگاه خداوند..."
- c. "گرده‌ات را آماده کن..."، ۲۹:۴ (NIV)، "ردایت را محکم بر کمر ببند"
- d. "چلغوز کبوتر" ۲۵:۶ (NIV)، "یک کاسه دانه کبوتر"
- e. "مار برنجین را که موسی ساخته بود"، (Nehshtan) ۴:۱۸ (NASB & NIV)
- f. "حوضی و قناتی بساخت"، ۲۰:۲۰ (NIV)، "...تونلی بساخت"

g. "میزبانان بهشت"، ۳:۱۸ (NIV)، "میزبانان ستارگان"

h. "کتاب شرع"، ۸:۲۲ (NASB & NIV)

i. "توفیت"، ۱۰:۲۳ (NASB & NIV)

j. "دریاچهٔ برنجین"، ۱۳:۲۵ (NASB & NIV)

۲. آشنایی با اشخاص بطور خلاصه:

a. جیحزی، ۱۱:۴

b. نَعْمَان، ۱:۵

c. عَتْلِيَا، ۱:۱۱، ۳

d. فول، ۱۹:۱۵

e. سنحاریب، ۱۳:۱۸

f. مَنَسِي، ۱:۲۱

g. حُلْدَه، ۱۴:۲۲

h. نکو، ۲۹:۲۳

i. یهوایخین، ۸:۲۴

j. سِرايَا، ۱۸:۲۵

k. جَدَلِيَا، ۲۲:۲۵

X. مکان‌ها بر روی نقشه (بوسیله عدد)

A. ۱ پادشاهان:

۱. عین‌روجل، ۹:۱ (اورشلیم)

۲. جیحون، ۳۳:۱ (اورشلیم)

۳. عَنَاتوت، ۲۶:۲

۴. نهر مصر، ۶۵:۸ (NIV، "وادی مصر")

۵. مِجَدُو، ۱۵:۹

۶. عَصِيون جِبر، ۲۶:۹

۷. شکیم، ۱:۱۲

۸. فِنُوئيل، ۲۵:۱۲

۹. نهر قِدرُون، ۱۳:۱۵ (NIV، "دره قِدرُون")

۱۰. کِبروت، ۲۰:۱۵ (NIV، کبرت)

۱۱. سامِرِه، ۲۴:۱۶

۱۲. کوه کِرمِل، ۲۰:۱۸

۱۳. نهر قِيشون، ۴۰:۱۸ (NIV، "دره قِيشون")

۱۴. يِزْرِعيل، ۴۵:۱۸

B. ۲ پادشاهان

۱. عِقرون، ۲:۱

۲. رودخانه‌های آبائِه و فَريرَ ۱۲:۵

۳. دوتان، ۱۳:۶

۴. سِباع، ۷:۱۴

۵. ايلت، ۲۲:۱۴

۶. لاکيش، ۱۴:۱۸

۷. دره پسران هَتوم، ۱۰:۲۳ (NIV، "...بن هَتوم")

۸. مِجَدُو، ۳۰:۲۳

۹. رِبْلَه، ۶:۲۵

XI. سوالات دانشجویان

A. ۱ پادشاهان:

۱. فهرستی از دلایل وجود آشفتگی زیاد در خانواده داوود، تهیه کنید.

۲. چرا سلیمان زنان متعددی داشت؟ این امر چه تأثیری در سن زیاد او داشت؟

۳. چرا برای معبد، فضا و جزئیات زیادی ارائه شده است؟

۴. سلطنت متحد چگونه فروپاشید؟

۵. عبادت بعل/عشیره را تشریح کنید؟

۶. جمعبندی‌های الهیاتی آیات ۲۲:۱۸-۲۳ چه هستند؟

B. ۲ پادشاهان

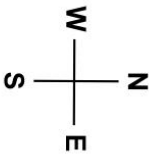
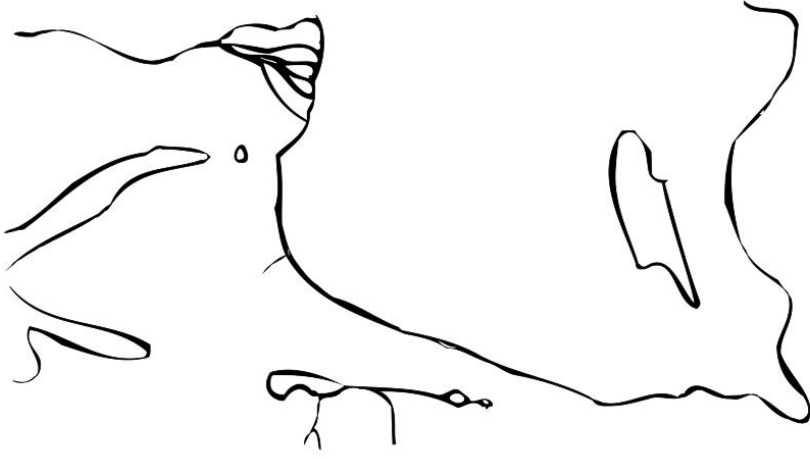
۱. جمعبندی آیات ۵:۱۵-۱۸ را توضیح دهید.

۲. جمعبندی آیات ۱۹:۱۹ را توضیح دهید.

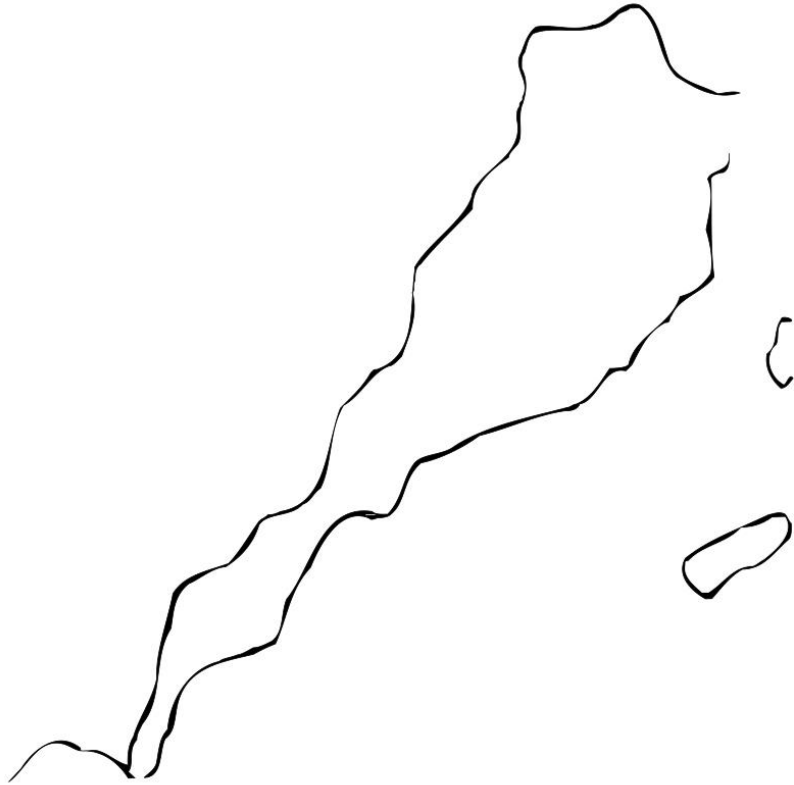
۳. فهرستی از توانایی‌های حزقیاء و گناهان منسی تهیه کنید.

۴. آیه (۸:۲۲) " کتاب تورات را در خانه خداوند یافت‌ام " به چه چیز اشاره می‌کند؟

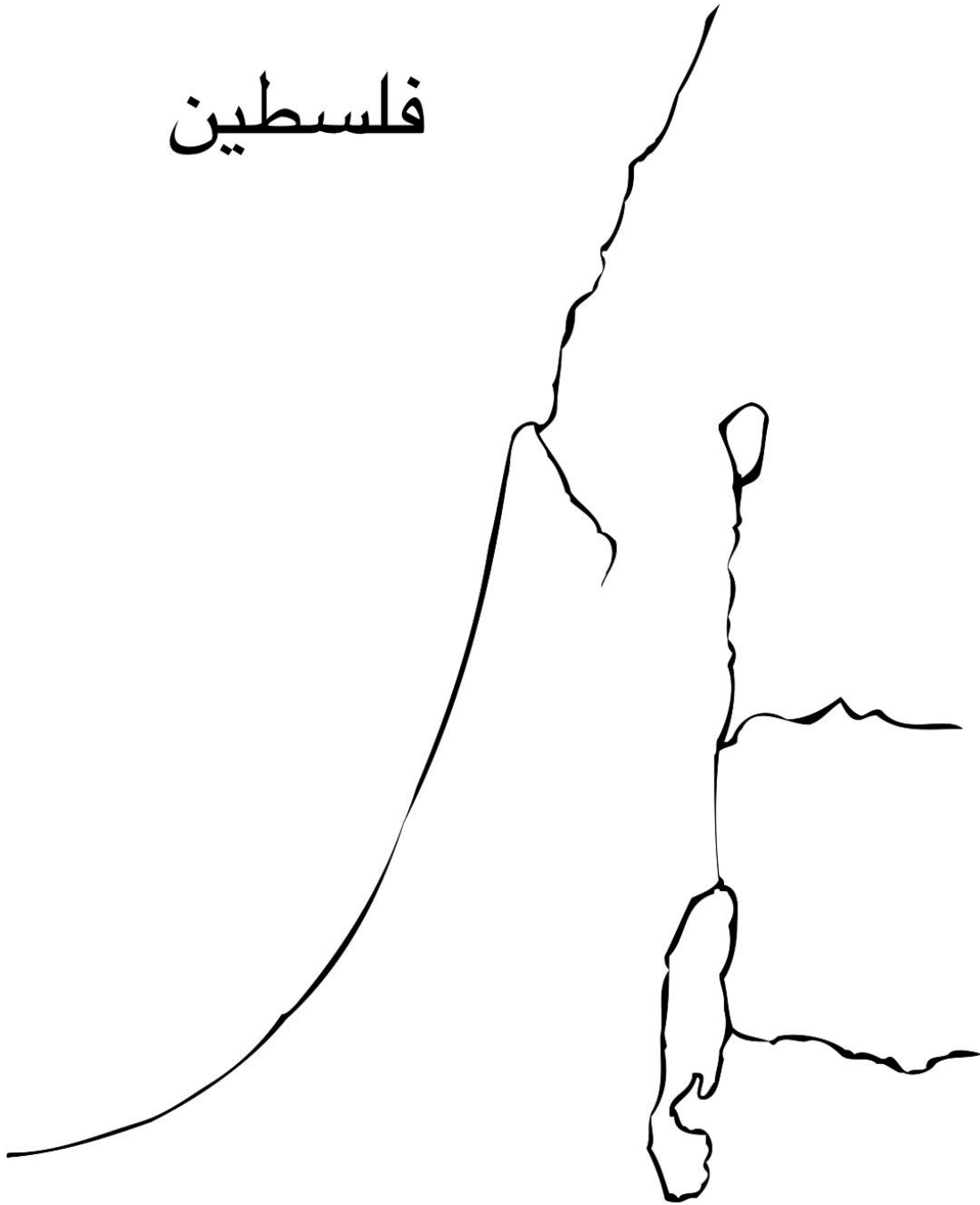
۵. پیمان یهوه شرطی بود یا غیرشرطی؟

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

پادشاهان سلطنت‌های جدا شده

پادشاهان اسرائیل				پادشاهان یهود (تواریخ ۱:۳-۱۶؛ متی ۶:۱-۱۱)					
آیات	هریسون	یانگ	برایت	نام‌ها و تاریخ‌ها	آیات	هریسون	یانگ	برایت	نام‌ها و تاریخ‌ها
پادشاهان ۱۱:۲۶-۴۰:۱۲-۱۲:۱۴-۲۰:۱۴	۰۹/۹۱۰-۳۰/۹۳۱	۹۱۲-۹۳۳	۹۰۱-۹۲۲	یربعام اول	پادشاهان ۲۷:۱۲-۴۳:۱۱؛ ۲۱:۱۴-۳۱ تواریخ ۳:۹-۱۶:۱۲	۹۱۳-۳۰/۹۳۱	۹۱۷-۹۳۳	۹۱۵-۹۲۲	رحبعام
					پادشاهان ۸:۱۵-۳۱:۱۴؛ تواریخ ۲:۱۵-۸:۱۶-۱۰، ۲۹، ۲۳ ۴۱:۲۲، ۴۳، ۴۶	۱۰/۹۱۱-۹۱۳	۹۱۴-۹۱۶	۹۱۴-۹۱۵	آبیح (آبیام)
پادشاهان ۳۱-۲۵:۱۵، ۲۰:۱۴؛ پادشاهان ۷:۱۶-۱۶:۱۵؛ پادشاهان ۲:۹-۹:۹؛ تواریخ ۱:۱۶-۱:۱۶؛ ۶:۴۱؛ ارمیا ۹:۴۱	۰۸/۹۰۹-۰۹/۹۱۰	۹۱۱-۹۱۲	۹۰۰-۹۰۱	ناداب یعشا	پادشاهان ۸:۱۶-۳۰-۸:۱۵؛ ۴۶، ۴۳، ۴۱:۲۲؛ ۲۹، ۲۳، ۱۰ ارمیا ۹:۴۱	۶۹/۸۷۰-۱۰/۹۱۱	۸۷۳-۹۱۳	۸۷۳-۹۱۳	آسا
پادشاهان ۱۴-۸:۱۶	۸۴/۸۸۵-۸۵/۸۸۶	۸۸۷-۸۸۸	۸۷۶-۸۷۷	ایلّه	پادشاهان ۵۱-۱:۲۲، ۲۴:۱۵؛ پادشاهان ۱۹-۱۶:۸؛ تواریخ ۱۰:۳؛ تواریخ ۱:۱۷-۱:۲۱	۸۴۸-۶۹/۸۷۰	۸۴۹-۸۷۳	۸۴۹-۸۷۳	یهوشافات
پادشاهان ۲۰-۹:۱۶؛ پادشاهان ۳۱:۹	۸۴/۸۸۵	۸۸۷	۸۷۶	زمی (فرمانده ارتش)	پادشاهان ۵۰:۲۲؛ پادشاهان ۱۸:۱۲؛ ۱۶:۸؛ ۱۷:۱	۸۴۸-۸۵۳	-----	-----	یهورام
پادشاهان ۲۸-۱۵:۱۶؛ پادشاهان ۲۶:۸؛ میکاه ۱۶:۶	۷۳/۸۷۴-۸۴/۸۸۵	۸۷۷-۸۸۷	۸۶۹-۸۷۶	عمری (فرمانده ارتش)					
					پادشاهان ۱۶:۸؛ متی ۸:۱	۸۴۱-۸۴۸	۸۴۲-۸۴۹	۸۴۲-۸۴۹	یهورام (یورام)
پادشاهان ۴۰:۲۲-۲۹:۱۶؛ پادشاهان ۵۱، ۴۹، ۴۱، ۴۰:۲۲؛ ۵۳ تواریخ ۱۹، ۳-۱:۱۸	۸۵۳-۷۳/۸۷۴	۸۵۴-۸۷۶	۸۵۰-۸۶۹	آخاب آخزیا	پادشاهان ۲۹:۹-۲۴:۸؛ تواریخ ۹-۱:۲۲	-----	۸۴۲	۸۴۲	آخزیا
پادشاهان ۱۶:۸؛ تواریخ ۲۷:۹-۱۷:۱۳-۱:۳	۸۴۱-۸۵۲	۸۴۲-۸۵۳	۸۴۲-۸۴۹	یهورام (یورام)	پادشاهان ۲۰-۱:۱۱؛ تواریخ ۲:۲۲-۲۱:۲۳	۸۳۵-۸۴۱	۸۳۶-۸۴۲	۳۳۷-۸۴۲	عتلیا (ملکه)
پادشاهان ۱۷-۱۶:۱۹؛ پادشاهان ۱۲:۱۵؛ تواریخ ۹-۷:۲۲؛ هوشع ۴:۱	۱۳/۸۱۴-۸۴۱	۸۱۵-۸۴۲	۸۱۵-۸۴۲	یهو (فرمانده ارتش)	پادشاهان ۲۱-۱:۱۲؛ تواریخ ۲۷-۱:۲۴؛ ۱۲-۱۱:۲۲	۷۹۶-۸۳۵	۷۹۷-۸۳۶	۸۰۰-۸۳۷	یوآش
					پادشاهان ۲۲-۱:۱۴؛ تواریخ ۲۸-۱:۲۵	۷۶۷-۷۹۶	۷۷۹-۷۹۷	۷۸۳-۸۰۰	امصیا

۹-۱:۱۳:۳۵:۱۰ پادشاهان	۷۹۸-۱۳/۸۱۴	۷۹۸-۸۱۴	۸۰۱-۸۱۵	یهوآحاز	۷-۱:۱۵:۲۱:۱۴ پادشاهان	۷۶۷-۹۰/۷۹۱	-----	-----	عزریا
۲۵.۱۳-۹:۱۳ پادشاهان ۲۵-۱۷:۲۵ اتوارخ ۱:۱ عاموس	۸۱/۷۸۲-۷۹۸	۷۸۳-۷۹۸	۷۸۶-۸۰۱	یهوش	۲۳-۱:۲۶ اتوارخ ۱:۱ هوشع ۱:۱ عاموس ۵:۱۴ زکریا	۳۹/۷۴۰-۷۶۷	۷۴۰-۷۷۹	۷۴۲-۷۸۳	عزریا
۲۳.۱۶:۱۴:۱۳:۱۳ پادشاهان ۲۹ هوشع	۸۱/۷۸۲-۹۲/۷۹۳	-----	-----	آرمید	۳۸-۳۲:۷:۱۵ پادشاهان	۳۹/۷۴۰-۷۵۰	-----	۷۴۲-۷۵۰	یوتام
۱۱-۹:۷:۱:۱:۱ عاموس	۷۵۳-۸۱/۷۸۲	۷۴۳-۷۸۳	۷۴۶-۷۸۶	یربعام دوم	۱۷:۵ اتوارخ ۲۳:۲۶-۹:۲۷ اتوارخ ۱:۷:۱:۱ اشعیا ۱:۱:۱ هوشع ۱:۱:۱ میکاه	۳۱/۷۳۲-۳۹/۷۴۰	۷۳۶-۷۴۰	۷۳۵-۷۴۲	یوتام
۱۲-۸:۱۵ پادشاهان	۷۵۲-۷۵۳	۷۴۳	۷۴۵-۷۴۶	زکریا					
۱۵-۱۳:۱۰:۱۵ پادشاهان	۷۵۲	۷۴۳	۷۴۵	شلوم	۲۰:۱۶-۳۰:۱۵ پادشاهان ۲۷:۲۸-۹:۲۷ اتوارخ	۳۱/۷۳۲-۴۳/۷۴۴	-----	-----	آحاز
۲۲-۱۶:۱۴:۱۵ پادشاهان	۴۱/۷۴۲-۷۵۲	۷۳۷-۷۴۳	۷۳۸-۷۴۵	منحیم	۸:۳۸:۱۴:۲۸:۱:۷:۱:۱ اشعیا ۱:۱:۱ هوشع ۱:۱:۱ میکاه	۱۵/۷۱۶-۳۱/۷۳۲	۷۲۸-۷۳۶	۷۱۵-۷۳۵	آحاز
۲۶-۲۳:۱۵ پادشاهان	۳۹/۷۴۰-۴۱/۷۴۲	۷۳۶-۷۳۷	۷۳۷-۷۳۸	فقیحیا	۲۰-۱:۱۸:۲۰:۱۶ پادشاهان ۲۱ اتوارخ ۲۳-۳۲-۲۷:۲۸ ۱:۲۵ امثال	۱۵/۷۱۶-۷۲۹	-----	-----	حزقییا
۵:۱۶:۳۱-۲۷:۱۵ پادشاهان ۱:۷ اتوارخ	۳۱/۷۳۲-۳۹/۷۴۰	۷۳۰-۷۳۶	۷۳۲-۷۳۷	فقیح	۸:۳۹-۱:۳۶:۱:۱ اشعیا ۱:۱ هوشع ۱:۱ میکاه ۱۰-۹:۱ متس	۸۶/۶۸۷-۱۵/۷۱۶	۶۹۹-۷۲۷	۶۸۷-۷۱۵	حزقییا
۱۸-۱:۱۷ پادشاهان	۲۲/۷۲۳-۳۱/۷۳۲	۷۲۲-۷۳۰	۷۲۴-۷۳۲	هوشع	۱۸:۲۱-۲۱:۲۰ پادشاهان ۲:۲۴:۲۶:۱۲:۳۳	۸۶/۶۸۷-۹۵/۶۹۶	-----	-----	منسی
	۷۲۲ پیش از میلاد	۷۲۲ پیش از میلاد	۷۲۴ پیش از میلاد	سقوط سلیمه	۲۰:۳۳-۳۳:۳۲ پادشاهان ۴:۱۵:۲ پادشاهان ۲۶-۱۸:۲۱	۴۱/۶۴۲-۸۶/۶۸۷	۶۴۳-۶۹۸	۶۴۲-۸۶/۶۸۷	منسی
					۲۵-۲۰:۳۳ اتوارخ ۱:۱:۱ صفتیا ۳-۲:۱۳ پادشاهان	۳۹/۶۴۰-۴۱/۶۴۲	۶۴۱-۶۴۳	۶۴۰-۶۴۲	عامون
					۱:۲۲:۲۴:۲۱ پادشاهان ۳۰:۲۳ اتوارخ ۲۷:۳۵-۲۵:۳۲ اتوارخ ۱:۱:۱ صفتیا ۱۱-۱۰:۱ متس	۶۰۹-۳۹/۶۴۰	۶۰۹-۶۴۰	۶۰۹-۶۱۰	یوشیا
					۳۴-۳۰:۲۳ پادشاهان ۴-۱:۳۶ اتوارخ	۶۰۹	۶۰۹	۶۰۹ (۳ ماه)	یهوآحاز
					۱۹-۶:۲۴-۳۴:۲۳ پادشاهان ۸-۴:۳۶ اتوارخ	۵۹۷-۶۰۹	۵۹۸-۶۰۹	۵۹۸-۶۰۹	یهویاقیم

					ارمیا ۱:۲۵؛ ۲۳-۱۸:۲۲؛ ۳:۱؛ ۱:۳۶؛ ۱:۳۵؛ ۱:۳۶ دانیال ۱:۱؛ ۲-۱				
					۲ پادشاهان ۶:۲۴؛ ۸-۱۷؛ ۲۷:۲۵-۳۰ تواریخ ۸:۳۶-۹ ارمیا ۳۱:۵۲؛ حزقیال ۱:۲	۵۹۷	۵۹۸	۹۷/۵۹۸ (۳ ماه)	یهویاخین
					۲ پادشاهان ۱۷:۲۴-۷:۲۵ تواریخ ۱۰:۳۶-۱۱ ارمیا ۱:۲۱؛ ۷-۱:۲۴؛ ۸-۱۰؛ ۲۷:۱؛ ۴:۳۲؛ ۵-۴:۳۲؛ ۱:۲۲-۲۷ ۱۱-۱:۳۷؛ ۷:۳۹؛ ۱:۵۲-۱۱	۵۸۷-۵۹۷	۵۸۶-۵۹۷	۵۸۶-۵۹۷	صدیقیا
					مرانی ارمیا	۵۸۷ پیش از میلاد	۵۸۷ پیش از میلاد	۵۸۶ پیش از میلاد	سقوط اورشلیم تا بابل

آشنایی با اول و دوم تواریخ

I. عنوان کتاب

A. عنوان این کتاب در زبان عبری "وقایع روزانه" (سالانه) نوشته شده است. اینطور بنظر می‌رسد که استفاده به این شکل به منظور ثبت رویدادهای سال بوده است. عین همین کلمات در عناوین ده‌ها کتاب ذکر شده در اول پادشاهان دیده می‌شود، ۱ پادشاهان ۱۹:۱۴، ۲۹؛ ۷:۱۵، ۲۳، ۳۱؛ ۱۶:۵، ۱۴، ۲۰، ۲۷؛ ۲۲:۴۶. این عبارات بیش از سی بار در اول و دوم پادشاهان بکار برده شده و عموماً به صورت "تواریخ" ترجمه شده‌اند.

B. نسخه LXX عنوان "چیزهای حذف شده" (در ارتباط با پادشاهان یهودا) را ثبت کرده است. این امر گویای این نکته است که تواریخ مرتبط است با سموئیل و پادشاهان و انجیل یوحنا با اناجیل سینوپتیک.

C. جروم، در ترجمه لاتین خود یعنی نسخه ولگاته، عنوان آن را "تاریخچه‌ای از کل تاریخ مقدس" نام نهاده، زیرا نسب‌نامه آن بر می‌گردد به آدم و کتاب‌های عزرا/نحمیا که مرتبط است با دوره پس از مهاجرت.

D. ۱ و ۲ تواریخ در اصل یک کتاب به زبان عبری بودند که بعد، همچون سموئیل و پادشاهان، توسط LXX به دو قسمت تقسیم شدند.

II. تشریح

A. این آخرین کتاب از بخش "مکتوبات" آیین یهود است. عبارتی این کتاب، آخرین در انجیل عبرانی است.

B. جایگاه این کتاب در آیین عبرانی گویای این مطلب است که:

۱. در گردآوری آن تأخیر وجود داشته

۲. ذات آن خلاصه است

۳. در نگاه نویسندگان یا نویسندگان حکم ضمیمه را داشته

۴. بسیار با تأخیر بعنوان شرع پذیرفته شد

C. این کتاب در نسخه LXX پس از پادشاهان و قبل از عزرا قرار دارد. شگفت‌آور است که عزرا/نحمیا قبل از تواریخ قرار داده شده بودند، احتمالاً بدلیل طبیعت تخلیص شده تواریخ و یا پایان آن با یادداشتی مثبت، بوده است.

III. سبک

A. سبک این کتاب بشیوه روایت تاریخی اما در قالب یک حس انتخابی الهیاتی بوده است.

B. این کتاب جنبه‌های منفی دوره‌های سلطنت پادشاهان زیر را حذف کرده است:

۱. داوود

۲. سلیمان

۳. پادشاهان منتسب به خدا:

a. آسا

b. یهوشافاط

c. عزیا

d. حزقیا

e. یوشیا

IV. تألیف

A. درباره مؤلف این کتاب، انجیل سکوت کرده است.

B. کتاب Baba Bathra 15a می‌گوید شجره تاریخی آن را عزرا نوشته است. همین نکته به دو شیوه ترجمه شده:

۱. تواریخ را عزرا نوشت

۲. تاریخ شروع شده در تواریخ را عزرا بر حسب روزگار خود پایان برد.

C. عزرا ۱: ۱-۴ و ۲ تواریخ ۳۶: ۲۲-۲۳ در نسخه عبری بسیار شبیه به یکدیگر هستند. هم یانگ و هم هریسون معتقدند که اول، تواریخ نوشته شده است. بخشی از این نظر، بوسیله تکنیک نوشتاری بکار برده شده توسط کاتبان بابلی و با وصل کردن دو کار مختلف به یکدیگر جهت تطبیق خطی حروف میخی، تأیید شده است. این تکنیک در نوشته‌های ربیان یهودی دیده نمی‌شود. این نکته می‌تواند گویای این امر باشد که عزرا از تواریخ بعنوان یک معرفی تاریخی از کار خود که تاریخچه قوم یهود را ادامه می‌داد، استفاده کرده بود.

D. مؤلف یا مؤلفان تواریخ و عزرا/نحمیا همگی از یک دیدگاه و بهره الهیاتی برخوردار بودند:

۱. تمرکز آنها بر روی معبد و کاهنیت بود (بوئژه در فهرست‌های لاویان)

۲. استفاده مفرط از نسب‌نامه و آمار می‌کردند

۳. مدل ادبیات و فرهنگ لغات مشابهی داشتند

۴. لازم به ذکر است، آنان حتی در موارد زیر تفاوت قائل می‌شدند:

a. هجی متفاوت نام‌ها

b. تمرکز تواریخ بر روی سلسله اشرافی داوود بوده در حالیکه نحیمیا/عزرا بر عهد موسی متمرکز بودند

E. William Albright تألیف این کتاب رابه عزرا و در سال‌های ۴۲۸ و ۳۹۷ پیش از میلاد نسبت می‌دهد. اصلاحات عزرا که در کتاب عزرا ۷-

۱۰ یافت شد، در سال‌های ۴۵۷-۴۵۸ پیش از میلاد و در زمان اردشیر یکم هخامنشی بوقوع پیوست.

F. تواریخ از منابع متعددی استفاده کرده است:

۱. در نسخه‌هایی که در زمان‌های قبل نوشته شده بود:

a. تواریخ از نیمی از سموئیل و پادشاهان و یا حداقل منابع مشابه آن استفاده کرده است.

b. بنظر می‌رسد که ۱ تواریخ با برخی متون عهد عتیق آشنایی داشته است، بخصوص:

(۱) پیدایش ۳۵:۲۲ - ۱:۵

(۲) پیدایش ۳۸:۷ - ۳:۲

(۳) پیدایش ۳۸:۳۰ - ۴:۲، ۶

(۴) پیدایش ۴۶:۱۰ - ۲۴:۴

(۵) پیدایش ۴۶:۱۱ - ۱۶:۶

(۶) پیدایش ۴۶:۱۳ - ۱:۷

(۷) پیدایش ۴۶:۲۱ - ۶:۷، ۱۲

(۸) پیدایش ۴۶:۲۴ - ۱۳:۷

(۹) روت ۴:۱۸ - ۲۱:۲ - ۱۱:۱۳

(۱۰) اول سموئیل ۲۷:۱۰ - ۲:۹، ۲۵-۲۶

(۱۱) اول سموئیل ۳۱:۱ - ۶:۱۰ - ۱:۱۲

c. مقدمه تواریخ در کتاب NIV Study Bible منابع زیر را برای این کتاب ذکر کرده است:

(۱) کتب پنجگانه یهود

(۲) داوران

(۳) روت

(۴) اول سموئیل

(۵) پادشاهان

(۶) مزامیر

(۷) اشعیا

(۸) ارمیا

(۹) مرآتی ارمیا

(۱۰) زکریا

۲. مستندات باقیمانده از پادشاهی‌های تجزیه شده.

a. احتمالاً اسناد دادگاه‌های برگزار شده

(۱) تاریخچه شاه داوود، اول تواریخ ۲۷:۲۴

(۲) کتاب پادشاهان یهودا و اسرائیل، دوم تواریخ ۱۶:۱۱؛ ۲۵:۲۶؛ ۲۸:۲۶؛ ۳۲:۳۲

(۳) کتاب پادشاهان اسرائیل و یهودا، دوم تواریخ ۲۷:۷؛ ۳۵:۲۷؛ ۳۶:۸

(۴) کتاب پادشاهان اسرائیل، اول تواریخ ۹:۱؛ دوم تواریخ ۲۰:۳۴

(۵) جملات شاهان اسرائیل، دوم تواریخ ۲۴:۲۷؛ ۳۳:۱۸

b. انبیا:

(۱) اعمال شاه داوود، اول تواریخ ۲۹:۲۹

(a) تواریخ سموئیل نبی

(b) تواریخ ناتان نبی

(c) تواریخ جاد نبی

(۲) اعمال سلیمان، دوم تواریخ ۹:۲۹

(a) مکتوبات بجا مانده از ناتان نبی

(b) نبوت آختای شیلونی

(۳) اعمال یربعام اول در رؤیاهای یعدوی نبی، تواریخ ۹:۲۹

۴) اعمال رُحُبعم در تواریخ ۱۵:۲

a) مکتوبات بجا مانده از شَمعیای نبی

b) یعدوی نبی

۵) اعمال آبیّا در دوم تواریخ ۲۲:۱۳ بوسیله یعدوی نبی

۶) اعمال پیهو در دوم تواریخ ۳۴:۲۰ بوسیله پسر حنّانی

۷) اعمال منسی در دوم تواریخ ۱۹:۳۳ بوسیله حوزای (نسخه LXX از وی بعنوان نبی یاد کرده)

c. اسناد بجا مانده از نسب‌نامه‌های قبیله‌ای

۱) شَمعی، اول تواریخ ۳۳:۴

۲) جاد، اول تواریخ ۱۷:۵

۳) بنیامین، ۹:۷

۴) عاشر، ۴۰:۷

۵) تمام اسرائیل، ۱:۹

۶) دروازه‌بانان لاوی، ۲۲:۹ (با این دیدگاه که هر یک از تقسیمات لاوی ثبت شده بودند [اول تواریخ ۱:۲۳؛ ۱۳:۲۸؛ دوم تواریخ ۴:۳۵]).

d. منابع خارجی:

۱) سینحاریب نامه‌های، دوم تواریخ ۱۷:۳۲-۷۰

۲) فرمان کوروش، دوم تواریخ ۲۲:۳۶-۲۳

G. همچون عزرا و نحمیا، تواریخ نیز فهرستی از نسب‌نامه‌های مردمان زیادی است. برخی از این نسب‌نامه‌ها در عرض زمان پس از چهار تا شش

نسل طولانی‌تر می‌گردند. همواره به دوروش با این مورد برخورد شده است:

۱. آنان را اضافات ویرایشی قلمداد کرده‌اند

۲. آن خانواده‌ها را همدوره و نه بشکل نسل‌های مختلف بررسی کردند.

V. تاریخ

A. دو متن در تواریخ وجود دارد که از یک دوره پس از بازگشت از تبعید برای نوشتن تواریخ صحبت می‌کند:

۱. ۱ تواریخ ۱۹:۳-۲۱. این آیات فهرستی از نوادگان زروبابل هستند:

a. برخی معتقدند تا ششمین نسل

b. برخی دیگر فقط تا دو نسل را باور دارند، که بدنبال آن فهرستی از چهار خاندان داوود که هم‌دوره‌های نسب‌های زروبابل-فَلطیا و یَشعیا بودند (به نقل از یانگ و هریسون).

c. نسخه LXX نسب‌های زروبابل را تا یازده نسل افزایش داده است (این امر نشاندهنده بروزسانی در ویرایش است).

۲. ۱ تواریخ ۳:۲۲-۲۴؛ این آیات فهرستی از نوادگان شَکِنیا هستند که در آیه ۲۱ ذکر گردیده:

a. برخی معتقدند که این فهرست تا چهار نسل را پوشش می‌دهد (NIV Study Bible)

b. اگر چنین چیزی صحت داشته باشد، پس تاریخ تألیف (ویرایش) کتاب از نسب‌نامه زروبابل در ۳:۱۹-۲۱ فراتر می‌رود.

۳. ۲ تواریخ ۳۶:۲۲-۲۳

a. این آیات کوروش دوم را متذکر شده که بفرمان او همه مردمان به اسارت گرفته شده، که شامل یهودیان نیز گردید، اجازه یافتند به خانه‌هایشان باز گردند.

b. کوروش دوم فرمان خود را در سال ۵۳۸ پیش از میلاد صادر کرد. نخستین بازگشت توسط یک شاهزاده یهودایی بنام شیشبَصْر که به عنوان فرماندار منصوب شد، فوراً انجام شد. وی ادامه ساخت معبدی را که موفق به اتمام آن نشده بود، شروع کرد. سپس در دوران داریوش اول، شاه ایران، در زمان زروبابل که از دودمان داوود و یوشع، از نوادگان کاهن اعظم بود، باقیمانده اسرا شروع به بازگشت نمودند. آنان ساخت معبد را در سال ۵۱۶ پیش از میلاد و با حمایت و تشویق حجی و زکریا به پایان رساندند.

B. از نسب‌نامه‌های کتاب اینگونه بر می‌آید که تاریخ گردآوری آن بین سالهای ۵۰۰ تا ۴۲۳ پیش از میلاد بوده باشد. این تاریخ در نهایت به این دلیل ضمیمه شده است چون بنظر می‌رسد که آخرین نتیجه‌گیری تاریخی در عهد عتیق بوده باشد. داریوش دوم حدود ۴۲۸ پیش از میلاد تاجگذاری کرد. از وی در نحمیا ۱۲:۲۲ سخن گفته شده است. همچنین، سنت می‌گوید که آیین عهد عتیق در همین زمان نهایی گردید.

C. کتاب اول تواریخ دوره مشابهی همچون اول و دوم سموئیل را پوشش می‌دهد، با اینحال، نسب‌نامه‌ها همگی به آدم باز می‌گردند. دوم تواریخ دوره مشابهی چون اول و دوم پادشاهان را پوشش می‌دهد، اما تقریباً تا زمان کوروش دوم آن را ادامه می‌دهد.

VI. تأیید دوره تاریخی

A. در معرفی کتاب‌های سموئیل و پادشاهان و تواریخ تفاوت‌های فاحشی وجود دارد:

۱. اعداد در تواریخ بزرگ‌تر هستند (Young، صفحات ۳۹۴-۴۰۰)

- a. عموماً با مقایسه اول تواریخ ۵:۲۱ با دوم سموئیل ۹:۲۴ این موضوع درست بنظر می‌رسد
- b. تواریخ اغلب با مقایسه اول پادشاهان ۴:۲۶ و دوم تواریخ ۹:۲۹، اعداد کوچکتری دارد
- c. بیشتر مشکلات این گونه اعداد در ترجمه نسخه LXX یافت می‌شود که بمعنی تاریخ پیش از ۲۵۰ قبل از میلاد است.
- d. E.R. Thiele در کتاب *The Mysterious Numbers of the Hebrew Kings* در سال‌های ۱۹۵۴ تا ۱۹۶۵ این تفاوت‌ها را

بوسیله روش‌های زیر توضیح می‌دهد:

(۱) دو نوع روش تاریخ‌گذاری برای پادشاهی‌ها:

(a) تاریخ پیوسته

(b) تاریخ ناپیوسته

(۲) همکاری نایب‌السلطنه‌ها

۲. تواریخ جنبه‌های مثبت پادشاهان یهودایی نسل داوود را برجسته می‌کند

۳. تواریخ بیشتر عناصر منفی داوود و سلیمان را از قلم انداخته است. با اینحال، آنگونه که Young در صفحات ۳۹۵ تا ۳۹۸ کتاب خود اشاره می‌کند، این کتاب تقریباً نه فقط منفی بلکه جنبه‌های مثبت هر آنچه که به زندگی خصوصی آنان مربوط می‌شده را از قلم انداخته است.

۴. تواریخ همچون کلیه منابع مربوط به پادشاهی‌های شمالی را نادیده گرفته است. دلیل این امر مشخص نیست. بسیاری از مفسرین تصور می‌کنند که دلیل آن بخاطر نفرین شدن تمام پادشاهی‌های شمالی بخاطر گاو طلایی دان و بیت‌ئیل بوده است. جنوب تنها خطه باوفای داوودی مسیحایی تلقی می‌گردد.

B. اعتبار تاریخی کتاب تواریخ با منابع ذیل پشتیبانی می‌گردد:

۱. در عناصر وابسته به نسب‌نامه‌هایی که موازی هستند با:

a. سموئیل

b. طومارهای دریای مرده

c. نسخه LXX

۲. هنگامیکه این نسب‌نامه‌های تواریخ با کتاب‌های پیدایش و اعداد در متون ماسوری و کتب پنجگانه سامریان موازات پیدا می‌کنند، اعتبار تاریخی آن مورد تأیید قرار می‌گیرند.

واحد‌های ادبی (متنی)

.VII

A. خلاصه

۱. نسب‌نامه‌هایی از آدم تا شائول، ۱ تواریخ ۱:۱ - ۹:۴۴

۲. خاندان سلطنتی داوود، ۱ تواریخ ۱:۱۰ - ۲۹:۳۰

۳. خاندان سلطنتی سلیمان، ۲ تواریخ ۱:۱ - ۹:۳۱

۴. سایر خاندان‌های سلطنتی یهودیان در تبعید تا زمان کوروش، ۲ تواریخ ۱:۱۰ - ۳۶:۲۳

B. برای مطالعه جزئیات بیشتر:

۱. کتاب *An Introduction to the Old Testament* نوشته E.J. Young، صفحات ۴۰۱ و ۴۰۲

۲. کتاب *Introduction to the Old Testament* نوشته R.K. Harrison، صفحات ۱۱۵۲ و ۱۱۵۳

۳. کتاب NIV Study Bible، صفحات ۵۸۱-۵۸۲

حقایق اصلی

.VIII

A. این کتاب منتخبی است از تاریخ یهودا با استفاده از دوره‌های تاریخی موازی در اول و دوم سموئیل و اول و دوم پادشاهان

B. این کتاب برای یک جامعه پس از دوران تبعید نوشته شد که به شدت نیازمند دانستن این امر بودند که خدای متعهد همچنان خدای آنان بوده است. معبد (از آنجایی که هیچ پادشاهی وجود نداشت) مرکز تمرکز تجدید عهد خداوند بود. عهدی که هنوز برای مقررات موساسس ارائه شده از سوی خداوند، شرطی و تعبدی بود.

C. این کتاب در وحله اول به قول‌هایی که خداوند به داوود و پسرانش در دوم سموئیل ۷ داده بود، تمرکز می‌کند:

۱. به طور خاص به پسران داوود و در نهایت شاه مسیحا می‌پردازد

۲. حساب مثبتی برای خاندان داوود، سلیمان و شاهان یهودا در نظر می‌گیرد

۳. بازگرداندن عبرانیان به اورشلیم را توسط کوروش دوم در ۳۶:۲۲-۲۳ بطور کامل ثبت می‌کند

۴. از پادشاهی از نسل داوود سخن می‌گوید (مسیحا). به نوعی این کار با ضبط سلسله الهی داوود، سلیمان و شاهان یهودا به اتمام رسید. این امید مسیحایی در زکریا و ملاکی نیز منعکس گردیده است.

D. بخش‌هایی نیز از لزوم اتحاد قوم خدا سخن می‌گویند. این موضوع را می‌توان در جاهایی که از عبارت "تمام اسرائیل" استفاده شده، مشاهده کرد (۱ تواریخ ۹: ۱-۱۱؛ ۳-۴؛ ۳۸: ۱۲؛ ۱۶: ۳؛ ۱۴: ۱۸؛ ۲۱: ۱-۵؛ ۲۸: ۱-۸؛ ۲۹: ۲۱، ۲۳، ۲۵؛ ۲ تواریخ ۱: ۲؛ ۸: ۲؛ ۹: ۳۰؛ ۱۰: ۱، ۱۶؛ ۱۲: ۱؛ ۱۶: ۱۸؛ ۲۳: ۲۸؛ ۲۴: ۲۹؛ ۳۰: ۱، ۶، ۲۵-۲۶؛ ۳۴: ۷، ۹، ۳۳).

E. علم نسب‌شناسی استفاده شده تا بگوید:

۱. همچون عزرا و نحمیا، برای نشان دادن اسرائیل احیا شده همان اسرائیل مشروع قدیم است.

۲. تاریخ عبرانیان به سمت آدم، خلاصه شده است

* به دلیل اینکه اول و دوم تواریخ ابتدا به ساکن رویدادهای مشابهی با اول و دوم سموئیل و اول و دوم پادشاهان دارند، لذا نقشه یا سوالی برای این کتاب‌ها در نظر گرفته نگردیده است.

آشنایی با عزرا

I. عنوان کتاب

A. عزرا و نحمیا در شریعت عبرانی (عهد عتیق) یک کتاب هستند. Baba Bathra 15a نام آن را عزرا گذارد.

۱. این موردی غیر معمول است زیرا روشن است که هر دوی این کتب شامل فهرست نسب‌نامه مشترک می‌باشند: عزرا ۲:۱ و نحمیا ۷:۶-۲۰.

۲. بدلیل اینکه این فهرست‌ها، البته با تفاوتی بسیار اندک، مبنی واحدی دارند، اینگونه مفهوم می‌یابد که هر دوی آنها در اصل دو کتاب بوده‌اند.

۳. بخش‌هایی که در عزرا ۷-۱۰ و نحمیا از لفظ "من" استفاده کرده، گواه این موضوع است.

B. این امکان وجود دارد که این دو با یکدیگر تلفیق گردیده‌اند زیرا بشارت عزرا (عزرا ۷-۱۰) در نحمیا ۸-۱۰ ادامه می‌یابد.

C. عناوین عزرا و نحمیا در ترجمه‌های مختلف، متفاوت است:

انگلیسی مدرن	Wycliffe/Coverdale انگلیسی	ولگاته	LXX
عزرا	عزرا ۱	عسدراس ۱	عسدراس B (بتا)
نحمیا	عزرا ۲	عسدراس ۲	عسدراس C (گاما)
۱ اسدراس (غیر شرعی)	-----	عسدراس ۳	عسدراس A (آلفا)
۲ اسدراس (غیر شرعی)	-----	عسدراس ۴	-----

D. اولین متن عبری که این دو کتاب را از یکدیگر جدا کرد عهد عتیق نسخه ۱۴۴۸ پس از میلاد بود.

II. تشریح

A. کتاب عزرا قسمتی از سومین بخش شریعت عبرانی بنام "مکتوبات" است.

B. در عهد عتیق این کتاب پیش از تواریخ قرار گرفته بود. این نوع چیدمان غیر معمول بود. ترتیب بلحاظ تاریخی باید تواریخ، بعد عزرا/نحمیا بوده باشد. در اینباره نظریه‌های متعددی وجود دارد (رجوع شود به نحمیا).

III. سبک

A. سبک این کتاب روایت تاریخی با نثری محکم و رو به جلو می‌باشد

B. این کتاب شامل نقل قول‌های فراوانی از منابع زیر می‌باشد:

۱. فارسی

۲. عبری

IV. تألیف

A. Baba Bathra 15a می‌گوید که عزرا خود این کتاب را نوشته اما به این مفهوم نیست که او نحمیا را نیز به رشته تحریر درآورده است. در حقیقت، دیگر منابع یهودی (Gemara) معتقد است که نحمیا کتاب را به پایان برده است (عزرا-نحمیا). یادداشت‌های پایانی عهد عتیق فقط در انتهای نحمیا یافت می‌شوند.

B. Eusebius بنقل از Josephus در *Contra Apion* 1:8، و کاردینال سردیس، کتاب *Ecclesiastical History* IV:26 همگی تصریح می‌کنند که مؤلف عزرا بوده است.

C. آن بخش از کتاب عزرا که به زندگی عزرای کتاب می‌پردازد (فصل‌های ۷-۱۰) بصورت اول شخص نوشته شده‌اند، ۷:۲۷-۲۸؛ ۸:۱-۳۴؛ ۹:۱. عزرا کاهنی از نسب صادق و کاهنی در دادگاه ایران در دوره اردشیر اول بوده است (۴۶۵-۴۲۴ پیش از میلاد).

D. شباهت‌های زیادی میان عزرا/نحمیا و تواریخ وجود دارد:

۱. انتهای دوم تواریخ ۳۶:۲۲-۲۳ تقریباً شبیه عزرا ۱:۱-۴ در نسخه عبری است

۲. هر دو به لحاظ الهیاتی دارای جنبه مشترکی می‌باشند:

a. تمرکز بر معبد و کاهنیت (بخصوص فهرست‌های لاوی)

b. استفاده مستمر از داده‌های آماری و نسب‌نامه‌ای

۳. سبک ادبی و دایره فرهنگ لغات استفاده شده شبیه به یکدیگر هستند

۴. هر دو از آخرین گویش عبری استفاده می‌کنند

۵. در عین حال، باید اظهار داشت که تفاوت‌های قابل توجهی نیز دارند:

a. در تلفظ اسامی مربوط به خاندان سلطنتی

- b. عزرا و نحمیا بر عهد با موسی تمرکز دارند در حالیکه اول و دوم تواریخ بر عهد با داوود متمرکز است.
- E. Origen (۱۸۵-۲۵۳ پس از میلاد)، مفسر مسیحی اسکندریه، اولین نفری بود که کتاب را به دو بخش عزرا و نحمیا تقسیم کرد. جروم نیز همین کار را در نسخه لاتین ولگاته انجام داد.
- F. اولین نسخه دستنویس عبری که کتاب را به دو بخش تقسیم کرد در سال ۱۴۴۸ پس از میلاد بود. کاملاً روشن است که تا این زمان علاقه یهودیان به داشتن فقط ۲۲ کتاب در عهد عتیق برای تطابق با ۲۲ حرف الفبای عبری، فروکش کرده بود.
- G. مؤلف/گردآورنده از منابع متعددی استفاده کرده است:

۱. اسناد فارسی

۲. مستندات عبری:

a. فهرست لگن‌های معبد یهوه که در بابل بودند، ۱:۹-۱۱:۷؛ ۱۹:۷-۲۰

b. فهرست تبعیدی‌های در حال بازگشت، ۲:۱-۷۰؛ ۸:۱-۲۰

c. نسب‌نامه عزرا؛ ۱:۷-۵

d. فهرست افرادی که با اقوام دیگر وصلت کرده بودند، ۱۰:۱۸-۴۳

V. تاریخ

A. عزرا کاهنی از نسل صادوق (۷:۲) و کاتبی در دربار اردشیر اول بوده است (۴۶۵-۴۲۴ پیش از میلاد):

۱. عزرا در هفتمین سال پادشاهی اردشیر اول و در سال ۴۵۸ پیش از میلاد، به همراه موج سوم تبعیدی‌های یهودی در حال بازگشت، به اورشلیم رفت.

۲. نحمیا در بیستمین سال پادشاهی اردشیر اول، در ۴۴۵ پیش از میلاد بعنوان فرماندار ایرانی به اورشلیم وارد شد.

B. اینگونه بنظر می‌رسد که نسب‌نامه عزرا/نحمیا، مؤلف یا گردآورنده را در پایان قرن پنجم پیش از میلاد قرار داده:

۱. با تصور به این مطلب که اول تواریخ ۳:۱۵-۲۴ بجای شش نسل از زروبابل، چهار نسل را فهرست کرده است

۲. با تصور به این مطلب که یهودای نحمیا ۱۲:۱۰-۱۱:

a. همچون یهودایی نبود که زوزفیوس در دوره اسکندر کبیر قرار داد (۳۳۶-۳۲۳ پیش از میلاد)

b. یا اینکه نسب‌نامه توسط ویراستاری، پس از نگارش نسخه اصل و بمنظور ارتقای کیفیت اطلاعات موجود اضافه شده بود

c. و یا اینکه در روزگار نحمیا خیلی جوان بوده و در اواخر دوران اسکندر می‌زیسته است

C. این موضوع تألیف تاریخ‌های مرتبط را در حدود زمان‌های زیر قرار می‌دهد:

۱. ۴۴۰ پیش از میلاد برای عزرا

۲. ۴۳۰ پیش از میلاد برای نحمیا

۳. ۴۰۰ پیش از میلاد برای تواریخ

VI. اعتبار تاریخی کتاب تواریخ با منابع ذیل پشتیبانی می‌گردد

A. قالب اسناد موجود در عزرا نشان دهنده بافت و مدل اسناد رسمی دوره ایران است:

۱. فرمان کوروش (ترجمه عبری)، ۱:۲-۴ (درباره بازگشت به اورشلیم و معبد)

۲. شکایت‌نامه رحوم به اردشیر اول، ۴:۷-۱۶ (درباره دیوار اورشلیم)

۳. پاسخ اردشیر اول، ۴:۱۷-۲۲

۴. شکایت‌نامه تینایی به داریوش اول، ۵:۶-۱۷

۵. پاسخ داریوش اول (درباره معبد)

a. نقل قول فرمان داریوش، ۶:۲-۵

b. پاسخ شخصی داریوش به تینایی، ۶:۶-۱۲، ۱۳

۶. حکم اردشیر به عزرا، ۷:۱۲-۲۶

B. پاپیروس جزیره الفانتین^۹ (۴۰۸ پیش از میلاد) با ذکر سَنَبَلَطُ حُرُونی، تاریخ عزرا/نحمیا را تاسیس کرد، نحمیا ۲:۱۰، ۱۹؛ ۴:۱. این پاپیروس همچنین مدل امپراطوری آرامی را به نمایش می‌گذارد.

C. بر روی ده‌ها کوزه نقره‌ای یافت شده در جشن سایه‌بان‌ها عبارت "به پسر چشم" حک شده بود، که نشان دهنده قدمت تاریخی چشم عرب در عزرا/نحمیا بوده که بر پادشاهی قیدار حکمرانی می‌کرد (نحمیا ۲:۱۹؛ ۶:۱، ۶).

VII. واحدهای ادبی (متنی)

A. در اوان بازگشت به اورشلیم، ۱:۱-۲:۷۰

^۹ پاپیروس جزیره الفانتین شامل ۱۷۵ سند از دژهای مصریان در جزیره الفانتین و اسوان بوده که حدود دو هزار سال پیش باز می‌گردد

۱. در دوران فرمانروایی کوروش (۵۵۰-۵۳۰ پیش از میلاد) شیشبصر بعنوان فرمانروا انتخاب گردید، ۱۴:۵ وی شاهزاده‌ای از یهودا، ۸:۱، و احتمالاً پسر یهوایکین بوده است. وی به همراه جواهرات معبد به اورشلیم بازگشت، ۱:۱-۱۱. او بنیان معبد را پایه‌گذاری کرد اما موفق به پایان آن نشد، ۵:۱۳-۱۷.

۲. در دوران پادشاهی کوروش و داریوش اول (۴:۵، ۵۲۲-۴۸۶ پیش از میلاد) زروبابل از نسب داوود بعنوان فرمانروا معرفی گردید. وی در کنار یوشع از نسب آخرین کاهن اعظم به اورشلیم بازگشت، ۲:۱-۷۰.

B. برپا شدن دوباره عبادت یهوه در اورشلیم توسط زروبابل و یوشع، ۳:۱-۶:۲۲

۱. عید خیمه‌ها و قربانی به روال معمول شروع گردید، ۳:۱-۱۳

۲. مشکلات سیاسی در اتمام ساخت پروژه‌ها، ۴:۱-۲۴:

a. معبد، ۱-۵، ۲۴

b. دیوارهای اورشلیم، ۶-۲۳

۳. پیامبران ساخت و ساز را تشویق کردند اما باید منتظر پذیرش از مقامات رسمی ایران می‌شدند، ۵:۱-۱۷

۴. فرمان کوروش صادر و مجوز رسمی بازسازی معبد اعطا گردید، ۶:۱-۲۲

C. سومین بازگشت در دوران عزرائ کاتب، ۷:۱-۱۰:۴۴

۱. نسب‌نامه و بازگشت عزرا به اورشلیم، ۷:۱-۱۰

۲. نامه اردشیر اول به عزرا، ۷:۱۱-۲۶، و دعای تشکر او، ۷:۲۷-۲۸

۳. بازگشت، ۸:۱-۳۶

۴. مسئله وصلت با سایر اقوام، ۹:۱-۱۰:۴۴

VIII. حقایق اصلی

A. عزرا/نحمیا تاریخ پس از تبعید را ادامه می‌دهند، دوران زیر نظر ایرانیان و در جایی که تواریخ پایان می‌یابد

B. این کتاب اعتبار قومی تبعیدیانی را نشان می‌دهد که به زادگاه خویش بازگشتند:

۱. بوسيله نسب‌نامه‌های قبیله‌ای

۲. بوسيله تقسیمات گسترده لای

۳. بوسيله ویژگی‌های خاص مذهبی افرادی که بازگشتند در ارتباط با ملت‌های اطراف

C. خداوند عهد خود را با نوادگان یعقوب دوباره احیا کرد

D. این کتاب توسعه بافتی جدید از عبادت را نشان می‌دهد که بر پنج کتاب شرع یهود و کاتبان تمرکز دارد. البته این امر، معبد عبادت در اورشلیم را از قلم نمی‌اندازد.

IX. آشنایی با عبارات و اشخاص بطور خلاصه

A. عبارات و /یا واژگان

۱. "برای اینکه کلام خداوند که به زبان یرمیا گفته شده بود به انجام رسد" ۱:۱ (NIV)، "گفته خدا..."

۲. "خدای آسمانها"، ۱:۲ (NASB & NIV)

۳. "همه کسانی که خدا روحشان را برانگیخته بود"، ۱:۵ (NIV)، "...قلبشان را خدا لرزانده بود."

۴. "ظروف خانه خداوند"، ۱:۷ (NIV)، متعلقات معبد"

۵. "اوریم و ثَمیم"، ۲:۶۳ (NASB & NIV)

۶. "منطقه‌ای در ورای رود"، ۴:۱۶ (NIV)، آنسوی فرات"

۷. "ذراع"، ۶:۳ (NIV)، "feet"

۸. کتاب موسی، ۶:۱۸ (NASB & NIV)

۹. کاتب، ۷:۶ (NIV)، "معلم"

۱۰. Nethinim، ۷:۲۴ ("خادمان معبد")

B. آشنایی اجمالی با اشخاص

۱. کوروش، ۱:۱

۲. میتِردات، ۱:۸؛ ۴:۱۷

۳. شیشبصر، ۱:۸، ۱۱؛ ۵:۱۴

۴. زروبابل، ۲:۲

۵. یوشع، ۲:۲

۶. Ahasuerus، (NIV)، خشایارشا)

۷. Osnappar، ۴:۱۰ (NIV)، آشوربانیپال)

X. موقعیت‌ها بر روی نقشه (با عدد)

۱. رود فرات

۲. اورشلیم

۳. سامریه

۴. اکباتان، ۲:۶

XI. سوالاتی برای دانشجویان

۱. شیشبصر و زروبابل چگونه به یکدیگر مرتبط می‌شوند؟

۲. آیا آیات ۳:۶ و ۵:۱۶ با یکدیگر تناقض دارند؟

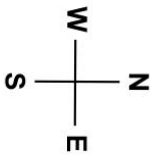
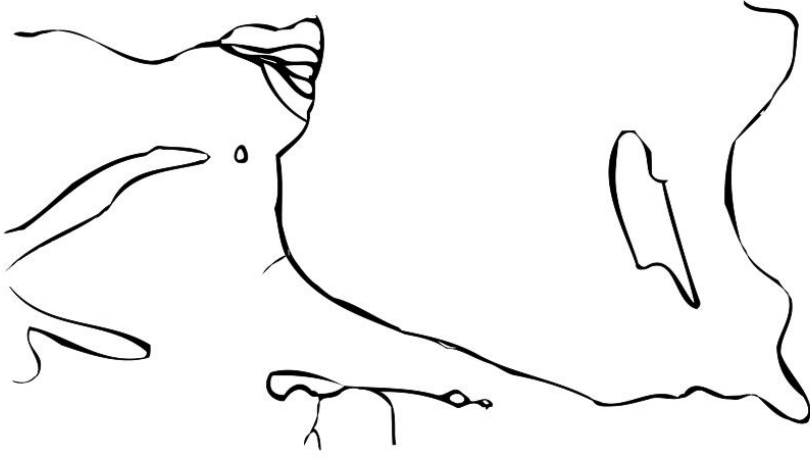
۳. چرا فهرستی که در عزرا ۲ وجود دارد در نحμία ۷ دوباره ظاهر می‌شود؟

۴. چرا عنوان ایرانی برای خدا که در کتاب‌هایی که دوران پس از تبعید وجود دارند، برای یهوه استفاده شده‌اند؟

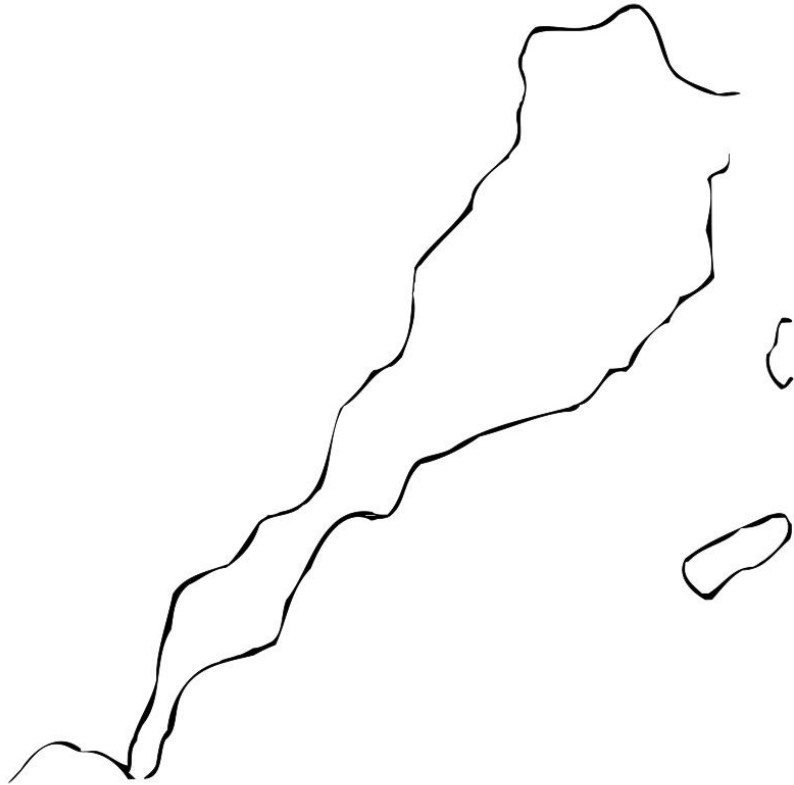
۵. حجی و زکریا که در آیه ۵:۱ ذکر شده‌اند، برای تشویق مردم چه کاری انجام دادند؟

۶. فرمان کوروش از چه جهت برای یهودیان حائز اهمیت است؟

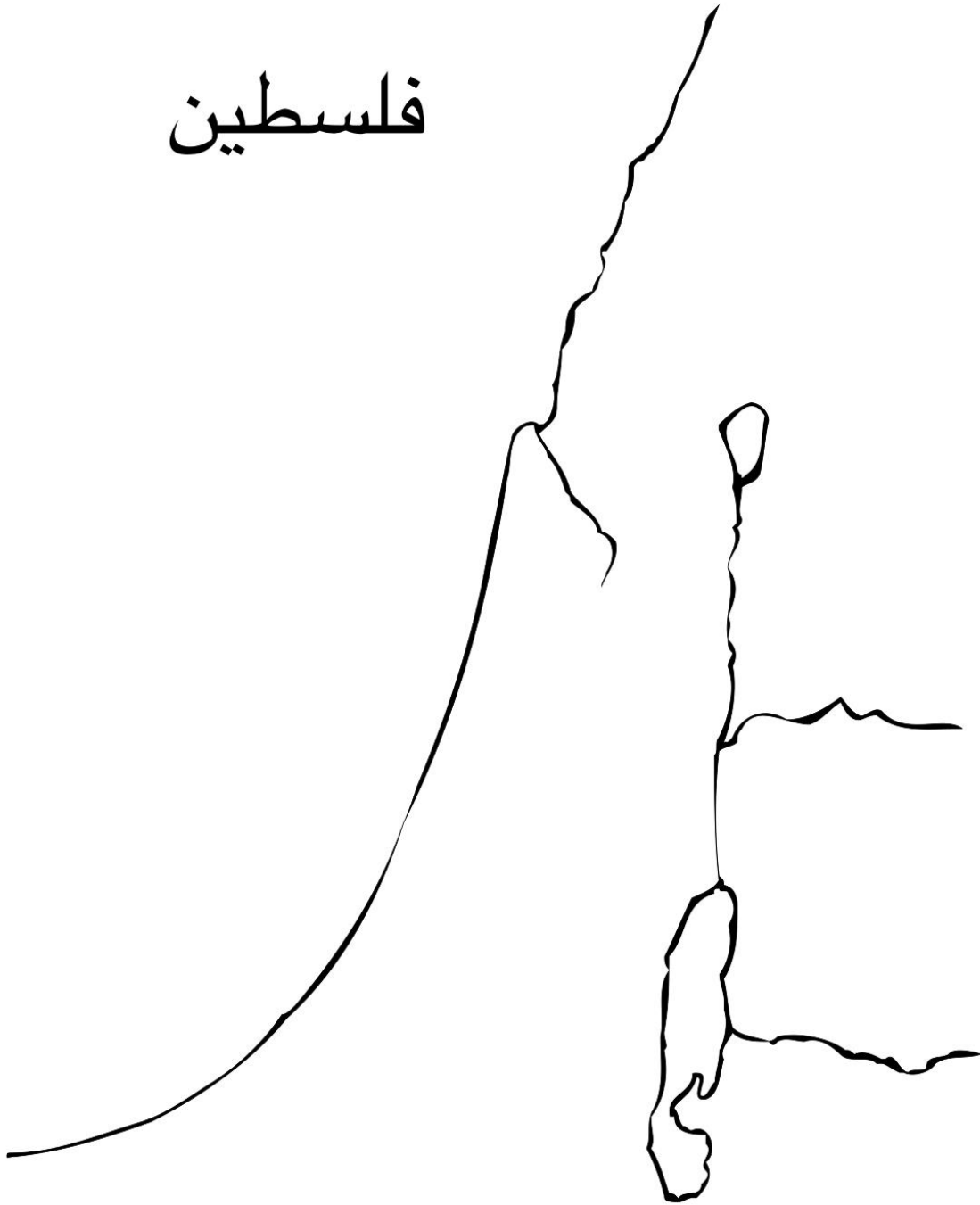
۷. 'وصلت با سایر اقوام' چه بودند؟ چرا این موضوع برای عزرا و نحμία اهمیت زیادی داشتند؟

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با نحما

I. عنوان کتاب

A. در عهد عتیق عبری، عزرا و نحما هر دو یک کتاب هستند که تحت عنوان عزرا. یادداشت پایانی عهد عتیق فقط در انتهای نحما ظاهر می‌گردد.

B. برای مطالعه کامل درباره اسامی متعدد، این کتاب در نسخه ولگانه و LXX نامگذاری گردید (آشنایی با عزرا، ۱)

C. در زبان عبری، نام نحما به معنی "یهوه آرام گرفت" می‌باشد.

II. تشریح

A. کتاب عزرا-نحما بخشی از سومین جزء شریعت عبرانی است که "مکتوبات" نام دارد.

B. در عهد عتیق عبرانی این کتاب پیش از تواریخ قرار گرفته که از آنجایی که به لحاظ تاریخی /شجره‌نامه‌ای در دوره تاریخی پس از تواریخ روی داده، شگفت‌انگیز است. برخی مفسرین سعی کردند به اینگونه توجیه کنند:

۱. تواریخ خلاصه‌ای است از آدم تا کوروش.

۲. جنبه شرعی عزرا-نحما اول پذیرفته شد.

۳. تواریخ پس از دو کتاب فوق قرار گرفت زیرا یهودیان می‌خواستند شریعت با یادداشتی مثبت تمام شود (فرمان کوروش).

۴. هیچکس واقعاً نمی‌داند که بر اساس چه معیاری، بخش "مکتوبات" شریعت عبرانی شکل گرفته است.

C. اولین نسخه عبری عهد عتیق که این کتاب را تقسیم کرد در سال ۱۴۴۸ پس از میلاد بود.

D. با اینحال، شواهد داخلی اینگونه نشان می‌دهند که آنها در اصل دو کتاب بوده‌اند:

۱. فهرست نسب‌نامه بلند عزرا ۲ در نحما ۷:۶-۷۰ تکرار گردیده است. این اسامی با قدری تفاوت نوشته شده‌اند.

۲. در عزرا ۷:۲۷-۲۸؛ ۱:۸-۳۴؛ ۱:۹ بخش‌هایی هستند که در آن از لفظ "من" استفاده شده، همین بخش‌ها در نحما نیز وجود دارند.

E. چرا این دو کتاب ادغام شدند؟

۱. آنها یک تاریخ را شکل می‌دهند.

۲. اینگونه تصریح شده که علت ادغام عزرا و نحما در شریعت عبرانی، برای تطابق تعداد کتب موجود در عهد عتیق با تعداد حروف الفبای عبری بوده است. بعبارتی به همین دلیل کتب زیر ادغام گردیدند:

a. داوران و روت

b. سموئیل

c. پادشاهان

d. تواریخ

e. عزرا - نحما

f. ارمیا - مراثی ارمیا

g. دوازده نبی کوچک

۳. دوران مأموریت عزرا در عزرا ۷-۱۰ شروع شده و تا نحما ۸-۱۰ ادامه دارد.

F. اولین نسخه عبری عهد عتیق در سال ۱۴۴۸ پس از میلاد این کتاب را جدا کرد.

G. جالب است که در آوان شریعت سوریه و تئودور مویسوئست (وی مدیر یکی از مدارس کلیسای ارتودوکس آنتیوچی در زمینه تفسیر بود)، تواریخ، عزرا و نحما را از فهرست کتاب‌های وحی شده خارج نمود.

III. سبک

A. به عزرا IV، D رجوع نمایید (شباهت‌های میان عزرا، نحما و تواریخ)

B. به عزرا IV، G رجوع نمایید (با استفاده از اسناد)

IV. تألیف

A. Baba Bartha 15a می‌گوید که عزرا و نحما یک کتاب هستند که بوسیله عزرا به رشته تحریر درآورده شده‌اند.

B. جمارا می‌گوید که نحما در نوشتن کتاب‌های عزرا/نحما کمک کرده است.

V. تاریخ

A. مفسرین قرن‌های نوزدهم و بیستم پس از میلاد معتقدند کتاب‌های عزرا-نحما و تواریخ باید در دوره قرن چهارم نوشته شده باشند زیرا:

۱. نواده‌ای از پیشوع، کاهن اعظمی که رزوبابل را در دور دوم بازگشت همراهی می‌کرد (در دوران کوروش) بیویداع بود. نام وی در نحما ۱۰:۱۲، ۲۲ آورده شده است.

۲. آنان تصریح می‌کنند که بیویداع توسط ژوزفوس (*Antiquities*, XI:302-7) در زمان فتح فلسطین توسط اسکندر در سال‌های ۳۳۳-۳۳۲ پیش از میلاد، بعنوان کاهن اعظم (۳۵۱-۳۳۱ پیش از میلاد) نام برده شده بود.

۳. همین موضوع به شش نسل از زروبابل که در اول تواریخ ۳: ۱۹-۲۴ آورده شده است، وصل می‌گردد.
۴. بیشتر این مفسرین بصورت علنی از نظریه‌ای که می‌گوید عزرا در زمان اردشیر دوم (۴۰۴-۳۵۸ پیش از میلاد) بازگشت، پشتیبانی کرده‌اند. در حالیکه نحμία در دوران اردشیر اول (۴۶۵-۴۲۴ پیش از میلاد) میلاد بازگشت.
۵. نحμία ۱۲: ۲۶، ۴۷ ویراستار یا گردآورنده دیگری را نیز نشان می‌دهد.
- B. بعدها مفسرین محافظه‌کار قرن بیستم تاریخ قرن پنجم را برای این سه کتاب عنوان کردند، زیرا:
۱. احتمالاً یکی از موارد زیر شامل حال یویداع در نحμία ۱۲: ۱۰-۱۱، ۲۲ می‌گردید:
 - a. هنگامی که از وی نام برده شد وی بسیار جوان بوده و عمر بسیار طولانی نیز داشته است. نام وی در نحμία بعنوان کاهن اعظم ذکر نگردیده است
 - b. وی همان یویداع نبود اما نوه او نام مشابهی داشت (رجوع شود به کتاب *Expositor's Bible Commentary*, جلد ۴، صفحات ۵۸۶-۵۹۶)
 - c. ژوزفیوس دوران ایرانیان را به اشتباه کوتاه کرده بود زیرا اسامی حکمرانان ایرانی در قرن‌های پنجم و چهارم پیش از میلاد تکراری هستند:
 - (۱) اردشیر
 - (۲) داریوش
 ۲. نسب‌نامه زروبابل در اول تواریخ ۳: ۱۹-۲۴ فقط شامل موارد زیر می‌شود:
 - a. دو نسل (بر اساس نظر یانگ و هریسون)
 - b. چهار نسل
 ۳. هیچ نشانه تاریخی که اشاره به رویدادهای بزرگی که فلسطین را در قرن چهارم پیش از میلاد تحت تأثیر قرار داده باشد، وجود ندارد:
 - a. فتح اسکندر (۳۳۳-۳۳۲ پیش از میلاد)
 - b. قیامی که توسط اردشیر سوم در هم کوبیده شد (۳۵۸-۳۳۸ پیش از میلاد)
 ۴. این امکان وجود دارد که حتی اگر یویداع هم دوره با اسکندر بزرگ بوده باشد، فهرست لایوان توسط یک ویراستار در زمانی دیگر و در تلاش در بروز نگاه داشتن کتاب اضافه گردیده است (به نقل از یانگ). عبارت "در ایام نحمیای والی" در نحμία ۱۲: ۲۶-۴۷ می‌تواند شاهدی بر وجود یک ویراستار تلقی گردد.
 ۵. عزرا و نحμία به‌مراه یکدیگر در اورشلیم معرفی گردیدند، نه بگونه‌ای متفاوت و مجزا:
 - a. قرائت شرع، نحμία ۸: ۹
 - b. اهدای دیوار اورشلیم، نحμία ۱۲: ۲۶، ۳۶
- منابعی در تأیید دوره تاریخی
- VI. A. پاپیروس الفانتین (۴۰۸ پیش از میلاد) فهرستی از نام‌های افراد متعددی را در عزرا/نحμία ثبت کرده است:
۱. سَنبَلَطُ حُرُونِی، والی سامریه، نحμία ۲: ۱۰، ۱۹: ۴
 ۲. یوناتان، نوه الیاشیب کاهن اعظم، نحμία ۱۲: ۱۰-۱۰، ۲۲، ۲۳
 ۳. ذکر اسامی این افراد بطور خاص، موید این مطلب است که عزرا و نحμία در دوران سلطنت اردشیر اول زندگی به کار مشغول بودند (۴۶۴-۴۲۴ پیش از میلاد)
- B. پاپیروس‌های سامره فهرستی از اسامی فرمانداران سامره از سَنبَلَطُ حُرُونِی تا زمان تخریب شهر توسط اسکندر در سال ۳۳۲ پیش از میلاد، در اختیار ما قرار می‌دهد. این اطلاعات همچنین نشان می‌دهد که رویدادهای نحμία ۱۳: ۲۸ و رویدادهای مشابهی که توسط ژوزفیوس در زمان سنبلط سوم ثبت گردیده‌اند، شبیه به یکدیگر نیستند.
- VII. واحدهای ادبی (متنی)
- A. نحμία دیوار اورشلیم را بازسازی کرد (اینکار شهر را کوچکتر نمود)، ۱: ۱ - ۷: ۷
۱. معرفی بصورت اول شخص، ۱: ۱ - ۲۰
 ۲. دیوار در ۵۲ روز بازسازی گردید، ۱: ۳ - ۶: ۱۹
 ۳. برادر نحμία، حنانی، مسئول شهر قرار گرفت، ۷: ۱ - ۷: ۷۳
- B. اصلاحات روحانی عزرا (ادامه‌ای کار عزرا ۷-۱۰)، ۸: ۱ - ۱۰: ۳۹
۱. خواندن قوانین توسط عزرا و واکنش مردم، ۸: ۱ - ۹: ۴
 ۲. مروری بر اعمال یهوه از جانب یهودیان، ۹: ۵ - ۳۱
 ۳. مردم با قسم خویش، متعهد گردیدند تا یهوه را عبادت و از معبد او پشتیبانی نمایند، (تجدید عهد) ۹: ۳۲ - ۱۰: ۳۹
- C. اصلاحات اداری نحμία، ۱۱-۱۳
۱. اولین بازگشت نحμία به اورشلیم، ۱۱-۱۲

- a. پایه‌گذاری جمعیت اورشلیم، ۱:۱۱-۳۶
 b. فهرستی از اسامی کاهنان و لویان، ۱:۱۲-۲۶، ۴۴-۴۷
 c. دیوار اورشلیم، ۱۲:۲۷-۴۳

۲. دومین بازگشت نحμία به اورشلیم، ۱:۱۳-۳۱

- a. نقض عهد، ۱:۱۳-۵
 b. اصلاحات، ۱۳:۶-۳۱:

- (۱) طوبیا از انبارهای معبد کنار گذاشته شد، ۱۳:۴-۵، ۸، ۹
 (۲) هدایای معبد، ۱۳:۱۰-۱۴
 (۳) وصلت با غیر، ۱۳:۱-۳، ۲۳، ۲۹
 (۴) مایحتاج برای معبد، ۱۳:۳۰-۳۱

VIII. حقایق اصلی

A. این کتاب ادامه تاریخی است که از عزرا شروع شد. هر دوی این کتاب‌ها احیای دوباره جامعه مبتنی بر پیمان یهوه در سرزمین موعود را ثبت کرده‌اند.

B. در حالیکه دغدغه عزرا، موضوعات روحانی و عهد با یهوه در زندگی جامعه جدید بود، نحμία به موضوعات دیگر پرداخت:

۱. دیوار محافظ بدور شهر
 ۲. جنبه اداری و سازمانی شهر

C. هم عزرا و هم نحμία درباره کیفیت پیمان موسایی احساس مسئولیت می‌کردند. گناه قوم خدا، بجز زنا، در جامعه پس از تبعید همچنان ادامه یافت.

IX. آشنایی با عبارات و اشخاص بطور خلاصه

A. عبارات و واژگان

۱. ساقی، ۱:۱۱ (NASB & NIV)
 ۲. نیسان، ۲:۱

۳. "اگر روباهی نیز از آنچه ایشان بنا می‌کنند بالا رود، حصار سنگی ایشان را فرو خواهد ریخت" (NIV) ۳:۴، "حتی اگر یک روباه نیز از آنچه ایشان بنا می‌کنند بالا رود، حصار سنگی ایشان را فرو خواهد ریخت" - /در هیچیک از ترجمه‌های انگلیسی نام شغال ذکر نشده است/ مترجم.

۴. "دخترانمان هم اکنون به کنیزی گرفتار آمده‌اند" (NIV) ۵:۵، "...اکنون برده شده‌اند"

۵. "دامن ردایم را تکانده"، ۱۳:۵ (NIV)، "...تای ردایم"

۶. ستون ابر، ۹:۱۲ (NASB & NIV)

۷. نان حضور، ۱۰:۳۳ (NIV)، "نان‌های چیده شده بر روی میز"

۸. دائمی، ۱۰:۳۳ (NIV)، "عادی"

۹. میوه‌های نوبر، ۱۰:۳۵ (NIV)، "نوبرهای محصول"

۱۰. قرعه افکندند تا از هر ده تن، یکی را برای سکونت به شهر مقدس اورشلیم بیاورند، ۱:۱۱ (NASB & NIV)

۱۱. "کتاب موسی"، ۱:۱۳ (NASB & NIV)

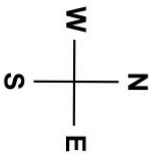
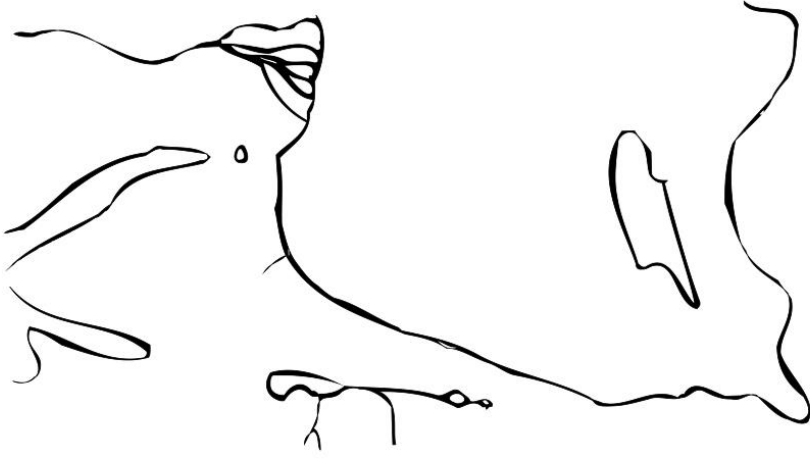
B. آشنایی اجمالی با اشخاص

۱. حنانی، ۱:۲
 ۲. طوبیای عمونی، ۲:۱۰، ۱۹
 ۳. سَنَبَلَطُ حُرُونی، ۲:۱۰، ۱۹
 ۴. چشم عرب، ۲:۱۹
 ۵. آساف، ۱۱:۱۷
 ۶. پدوتون، ۱۱:۱۷
 ۷. اردشیر اول، ۱۳:۶

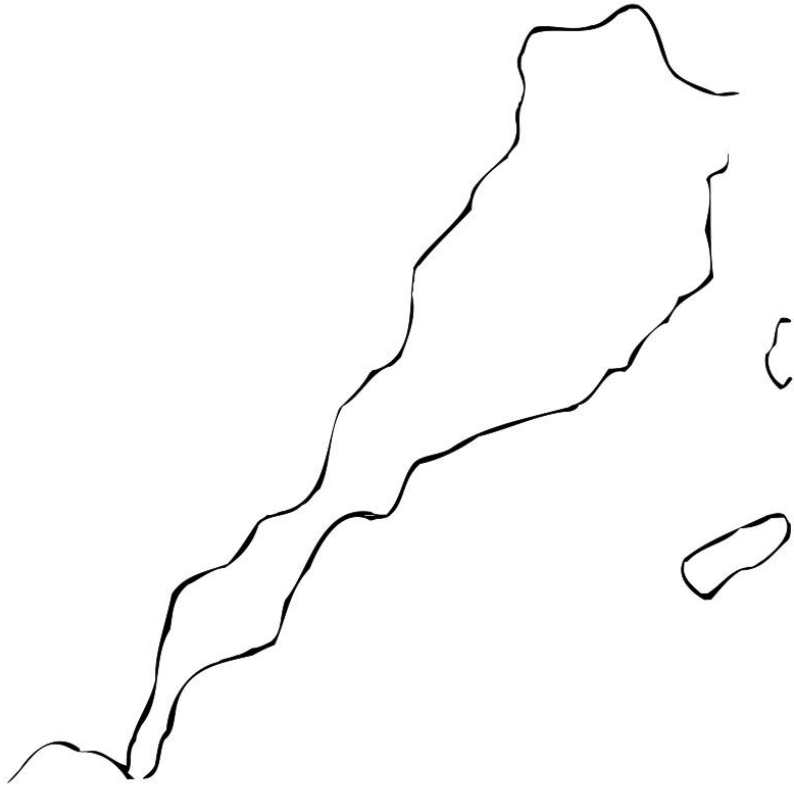
X. موقعیت‌ها بر روی نقشه

۱. شوش، ۱:۱
 ۲. اشدود، ۴:۷
 ۳. "حاکفیریم، در دشت اونو"، ۶:۲ (NIV)، "روستاهایی در دشت اونو"

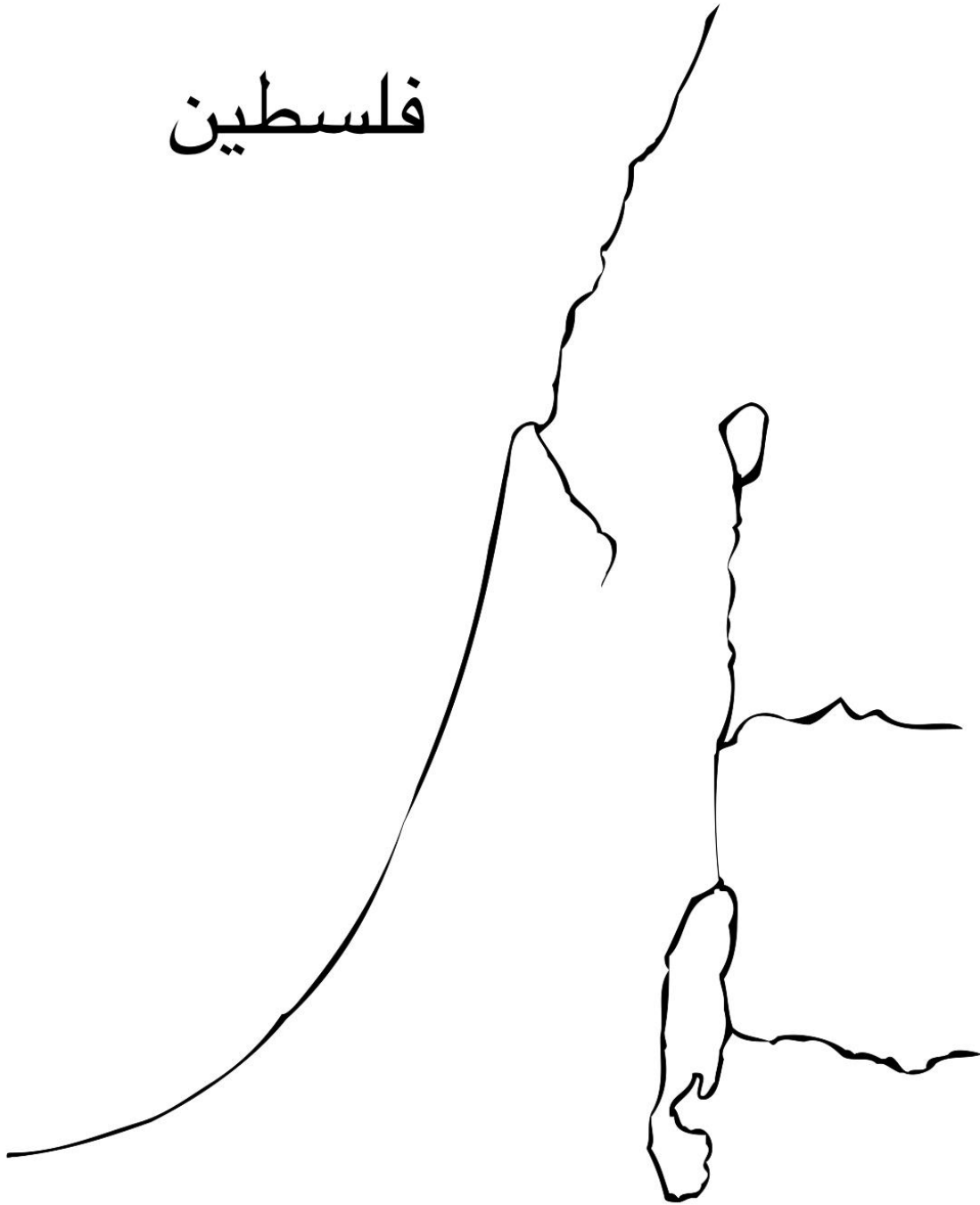
۱. علت ناراحتی نحمیا چه بود؟
۲. وی ناراحتی خود را چگونه نشان داد؟
۳. چرا نحمیا سربازان ایرانی را با خود برد (۹:۲) اما عزرا چنین نکرد؟
۴. ماموریت اولیه نحمیا چه بود؟
۵. علت خشم مردمان فقیر قوم یهود از ثروتمندان این قوم چه بود؟ (فصل ۵)
۶. رئوس مطالب فصل ۹ را تا اعمال خداوند برای قوم یهود عنوان نمایید
۷. جنبه‌های شخصیتی خداوند را در ۹:۱۷ فهرست‌وار بیان کرده و توضیح مختصری درباره آنها بدهید.
۸. چرا هیچکس به زندگی در اورشلیم تمایل نداشت (فصل ۱۱)؟
۹. علت عصبانیت نحمیا از وصلت با اقوام مختلف چه بود؟

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با استر

I. عنوان کتاب

- A. نام این کتاب برگرفته از یک ملکه ایرانی است.
B. نام او در زبان عبری هَدَسِه می باشد (۷:۲). این واژه در میان یهودیان نمادین می باشد (زکریا ۱:۸).
C. در زبان فارسی استر به معنی ستاره می باشد.

II. تشریح

A. این کتاب برای قرار گرفتن در شریعت یهود مشکلات فراوانی داشت:

۱. احتمالاً بدلیل اینکه موارد زیر را در خود شامل نمی شود:

- a. هر یک از نام های خداوند
- b. معبد
- c. شریعت موسی
- d. قربانی
- e. اورشلیم
- f. دعا (با وجود اینکه بصورت ضمنی اشاره شده)

۲. طومارهای دریای مرده که در سال ۱۹۴۷ یافت شد دارای نسخه هایی از هر یک از کتاب های عهد عتیق بود، بجز استر.

۳. هیچ نقل قولی از استر، همچون روت، در عهد جدید دیده نمی شود

۴. درباره این کتاب از مفسیرین مختلف، مقالات درهمی منتشر شده است:

- a. تلمود اورشلیم (Megilla 7a) می گوید که بخش "پیامبران" شریعت عبرانی و بخش "مکتوبات" ممکن است به پایان برسند اما تورات و استر از این قاعده مستثنا هستند. بقول E. J. Young، این کتابها تاریخ انتقضا ندارند.
- b. Maimonides، که مفسری یهودی در حدود سال ۱۲۰۴ پس از میلاد بود، گفته است که این کتاب در کنار شریعت موسی بسیار مهم است

c. مارتین لوتر، اصلاح گر پروتستان گفته است که این کتاب باید از بدلیل طرفداری زیاد از حد یهودیت، از شرع خارج گردد (وی درباره یعقوب و مکاشفه نیز همین نظر را دارد).

۵. این کتاب یکی از کتاب هایی بود که فریسیان در سال ۷۰ پس از میلاد در جمنیه بر سر آن اختلاف داشتند.

۶. مؤلف "جامعه"، که "یشوع بن سیراخ" نیز نام دارد و در سال ۱۸۰ پیش از میلاد کتاب می نوشته، هرگز درباره استر سخن نگفت.

۷. اینطور بنظر می رسد که علت قرار گرفتن این کتاب در شریعت یهود، توضیح اصالت جشن غیر موسایی پوریم بوده است (۹:۲۸-۳۱). پر کتاب II Maccabees 15:38، پریوم "روز مُردخای" (به معنی «بندۀ مردوک» یا «مرد کوچک» یا «پرستندۀ مردوک») نام دارد.

B. کتاب استر بخشی از یک فهرست ویژه در پنج طومار است که *Megilloth* نام دارند. این پنج کتاب کوچک عبارتند از: روت، جامعه، غزل غزلها، مراثی ارمیا و استر که جزو بخش "مکتوبات" آیین یهود می باشند. هر یک از این کتابها در روزهای جشن سالانه خوانده می شوند. استر در روز پریوم خوانده می شود.

C. متن استر در نسخه MT و LXX دارای تفاوت های فاحشی می باشد. نسخه LXX بسیار طولانی تر بوده و شامل دعا های مردخای و استر می باشد. این بخشها احتمالاً برای کمک به پذیرش راحت تر کتاب در شرع یهود اضافه گردیدند.

D. شورا های کلیسای هیپو (۳۹۳ پس از میلاد) و Carthage (۳۹۷ پس از میلاد) قرار گرفتن استر را در انجیل مسیحی مورد تایید قرار دادند.

III. سبک

A. این کتاب روایت تاریخی است (در ۲:۱۰ خواننده تشویق به خواندن دوره مردخای در مستندات ثبت شده در دادگاه ایران می گردد)

B. برخی ممکن است بگویند تاریخی تخیلی، بمنظور نمایاندن حقایق معنوی است

۱. بدلیل استفاده از طنز
۲. طرح محتاطانه
۳. شخصیت های اصلی در تاریخ ناشناس هستند

IV. تألیف

A. نظریه های زیادی درباره مؤلف این کتاب ناشناس وجود دارد:

۱. آزار یاسی ربی می گوید که کاهن اعظم یهو یاکیم در دوره سلطنت داریوش اول و در اواخر قرن ششم پیش از میلاد این کتاب را نوشت
۲. در کتاب عهد عتیق عبری، Talmud, Baba Bartha 15a، گفته شده است که مردان بزرگ کنیسه، قانده کتاب استر را نوشتند. اشاره این کتاب به گروهی از رهبران در اورشلیم است که توسط استر براه انداخته شده و بعدها به سانهدرین تبدیل شدند. با وجود اینکه واژه "نوشتند" بکار برده شده، اما معنی اصلی آن "ویرایش کردند"، "گردآوری کردند"، و یا "جمع آوری کردند" می باشد.

۳. ابن ایسرا، کلمنت اسکندریه و ژوزفیوس (*Antiquities*, 11:6:1) می گوید کتاب استر توسط مردخای به رشته تحریر درآمد، اما استر ۱۰:۳ ظاهراً با این نظر تضاد دارد (مگر اینکه در آینده توسط ویراستار دیگری اضافه شده باشد)

۴. ایزودور و آگوستین می گویند که نویسنده کتاب، عزرا بود است.

B. روشن است که هیچکس در این زمینه اطلاعی در دست ندارد. اما می توان مطمئن بود که یک یهودی در دوران تبعید در ایران که آشنایی با دادگاه های ایران داشت، نویسنده آن بوده است.

C. این مؤلف ناشناس از منابع زیر استفاده کرده است:

۱. خاطرات مردخای، ۹:۲۰

۲. مستندات تاریخی ایران، ۲:۲۳، ۳:۱۴؛ ۴:۸؛ ۶:۱، ۸:۱۳؛ ۱۰:۲

۳. احتمالاً سنت های دهان به دهان بازگو شده، بخصوص هر آنچه که در آن مناطق روی داده بوده است

۴. آنچه که کتاب ۹:۳۲ به آن اشاره دارد، نامطمئن است.

V. تاریخ

A. در این کتاب از یک پادشاه ایرانی بنام اخشورش صحبت شده که در فارسی بمعنی "مرد نیرومند" است. بیشتر مفسرین اتفاق نظر دارند که وی همان پادشاهی است که در تاریخ یونان از وی با عنوان خشایارشا یاد می کنند (۴۸۶-۴۶۵ پیش از میلاد).

B. در عین حال LXX و ژورفیوس او را "اردشیر" می نامند که لقب اردشیر یکم هخامنشی می باشد (۴۶۵-۴۲۴ پیش از میلاد).

C. کتاب استر، فصل ۱ می تواند بازتاب دهند طرح حمله و تصرف یونان توسط ایران باشد. ما از طریق هرودوت مورخ می دانیم که ایران در سال ۴۸۰ پیش از میلاد به یونان حمله کرد که البته این حمله دفع گردید. وی می گوید که پادشاه ایران به کشور خود بازگشته و زمان زیادی را در حرمسرای خود سپری کرد (۹:۱۰۸).

D. با توجه به گاه شناسی انجیلی، این کتاب را می توان میان فصل های ۶ و ۷ عزرا قرار داد. در همین زمان یک دوره ۵۷ ساله در زمان عزرا خالی است.

E. استر ۱:۱۰-۳ از زمان پس از مرگ خشایارشا اول می گوید. او در سال ۴۶۵ پیش از میلاد به قتل رسید.

F. تاریخی در حدود اواخر قرن پنجم پیش از میلاد می تواند قانع کننده باشد. زیرا:

۱. چارچوب عبری در استر همچون تواریخ، عزرا و نحما می باشد

۲. کلمات گرفته شده از فارسی زیاد هستند

۳. مؤلف از رسوم و زندگی ایرانیان اطلاع زیادی دارد. آیات ۱:۶-۸، ۱۰ را می توان بعنوان مثال ذکر کرد.

VI. منابعی در تأیید دوره تاریخی

A. الواح بدست آمده از دوره سلطنت اردشیر یکم (۴۶۵-۴۲۴ پیش از میلاد) نوشته شده به خط میخی، حضور جمعیت زیادی از یهودیان را پس از بازگشت توسط کوروش دوم در سال ۵۳۸ پیش از میلاد، در بین النهرین تأیید می کنند.

B. تاریخ هرودوت:

۱. بنظر می رسد که تاریخ هرودوت درباره خشایارشا اول با خط زمان استر تطابق داشته باشد.

a. او مجمعی را فرخواند تا حمله به یونان را طراحی کنند.

b. وی پس از شکست، زمان زیادی را در حرمسرا گذراند

c. وی خشایارشا را مردی دمدمی مزاج، جابر و احساساتی تعریف می کند

۲. در عین حال، این موضوع هر دو طرف را قطع می کند. هرودوت همچنین از همسر خشایارشا نام می برد. نام او آمستریس بوده و باید یکی از "هفت خاندان" بوده باشد. پادشاه ایران هفت مشاور نزدیک به خود داشت (۱:۱۴). هرودوت می گوید آمستریس خشایارشا را در حمله به یونان همراهی می کرد.

C. الواح ایلامی بدست آمده از پرسپولیس (در دوره داریوش اول و خشایارشا اول) از مردخای به عنوان مقام رسمی دروازه نام برده است.

VII. واحدهای ادبی (متنی)

A. رئوس مطالب NIV Study Bible در این زمینه بسیار مفید هستند. این کتاب از جشن در کتاب استر بعنوان ساختار نوار داستان استفاده کرده است:

۱. جشن پادشاه، ۱:۱ - ۲:۱۸

۲. جشن استر، ۲:۱۹ - ۷:۱۰

۳. جشن پوریم، ۸-۱۰

B. برای جزئیات بیشتر به کتاب های زیر رجوع نمایید:

۱. NIV Study Bible صفحه ۷۱۹

۲. *Expositor's Bible Commentary*، جلد ۴، صفحه ۷۹۶

- A. کتاب به روشنی از اصالت غیر موسایی جشن سالانه پوریم سخن می‌گوید (۲۸:۹-۳۲). جشن اخلاص یا حانوکا، تنها عید دیگر یهودیان است که ریشه غیر موسایی دارد. در اینباره مطلب خوبی در صفحه ۱۷۶ کتاب NIV Study Bible نوشته شده است.
- B. در دورانی که قوم بنی اسرائیل تحت آزار قرار داشتند (بویژه آنانی که در تبعید باقی ماندند)، این کتاب مشوق خوبی برای حفظ ایمان بخدا محسوب می‌گردید.
- C. این کتاب به روشنی دست هدایتگر خداوند را در تاریخ نشان می‌دهد، نه فقط در ارتباط با قوم بنی اسرائیل، بلکه حتی درباره ایران. عدم حضور هر یک از اسامی خداوند و یا هرگونه مرجعی به تمرینات معنوی و معمولی یهودیان (بجز روزه گرفتن) برای تأثیرگذاری پر رمز و راز خداوند و هدایت تاریخ جامعه بشری، امری خنثی محسوب گردید (۱۴:۴).
- D. برخی اینگونه تصور می‌کنند که این کتاب تلاش دیگری است از سوی شیطان برای شکستن عهد قوم خدا و بدنبال آن مسیح موعود!:

۱. اخراج آدم از بهشت
 ۲. ادغام فرشتگان با مردان (پیدایش ۶)
 ۳. از دست دادن زنان ابراهیم و اسحاق
 ۴. نابودی قوم یهود در استر
- آشنایی با عبارات و اشخاص بطور خلاصه
- A. لغات و عبارات

۱. "هفت خواجه‌سرا"، ۱:۱۰ (NASB & NIV)
۲. "هفت صاحبمنصب پارس و ماد" ۱:۱۴ (NIV)، "هفت نجیبزاده..."
۳. "قوانین پارس و ماد... تا تبدیل نشود" ۱:۱۹ (NASB & NIV)
۴. متعه‌ها، ۲:۱۴ (NASB & NIV)
۵. آجاجی، ۳:۱، ۱۰:۸؛ ۵:۸ (NASB & NIV)
۶. پور، ۳:۷؛ ۹:۲۴ (NASB & NIV)
۷. انگشتری، ۳:۱۰؛ ۸:۲ (NASB & NIV)
۸. ساتراپ، ۳:۱۲ (NASB & NIV)
۹. "چوگان زرین"، ۴:۱۱؛ ۵:۲ (NASB & NIV)
۱۰. "چوبه دار به بلندی پنجاه ذراع"، ۵:۱۴؛ ۷:۹-۱۰ (NIV)، "به بلندی ۲۳ متر"
۱۱. "این روزهای پوریم"، ۹:۲۸-۳۲ (NASB & NIV)

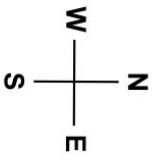
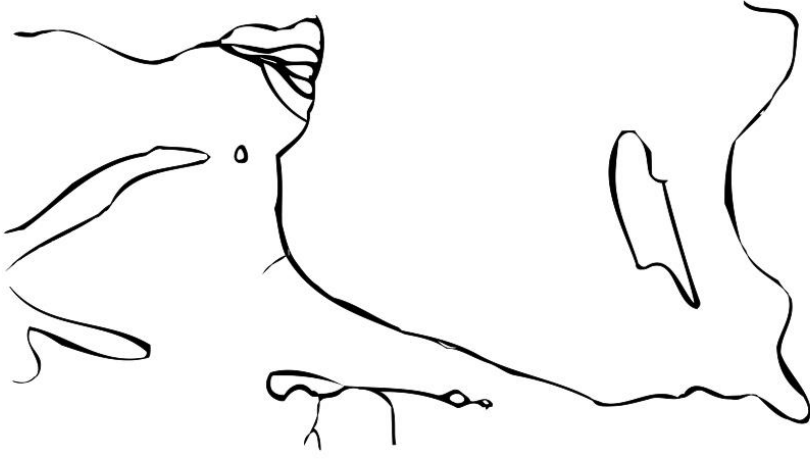
B. آشنایی اجمالی با اشخاص

۱. اخشورش، ۱:۱ (NIV)، "خشایارشا"
۲. وشتی، ۱:۹
۳. مُردخای، ۲:۵
۴. هامان آجاجی، ۳:۱

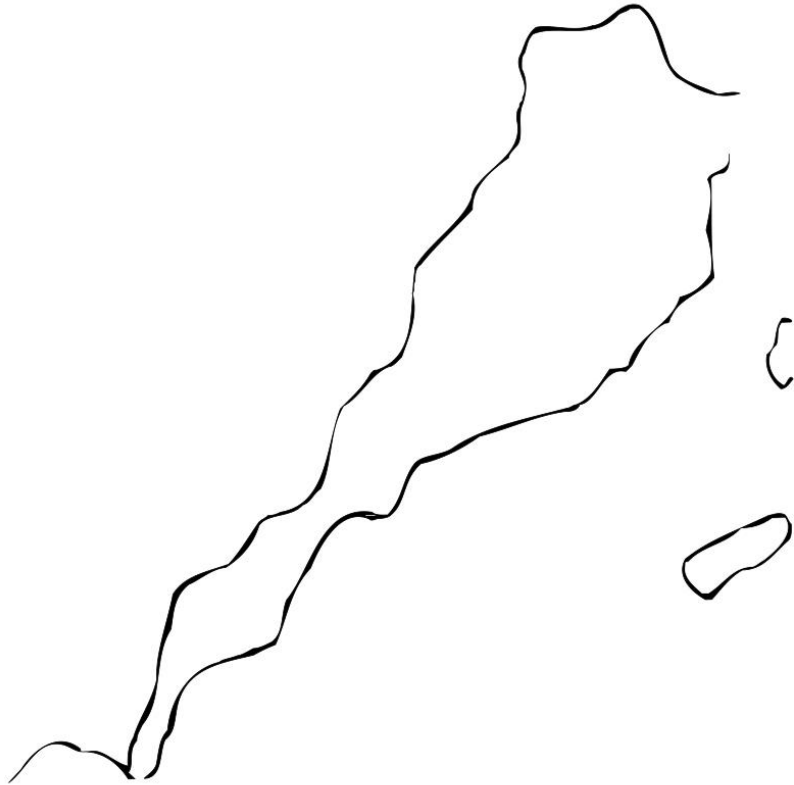
X. موقعیت‌ها بر روی نقشه - موجود نیست

XI. سوالات برای دانشجویان

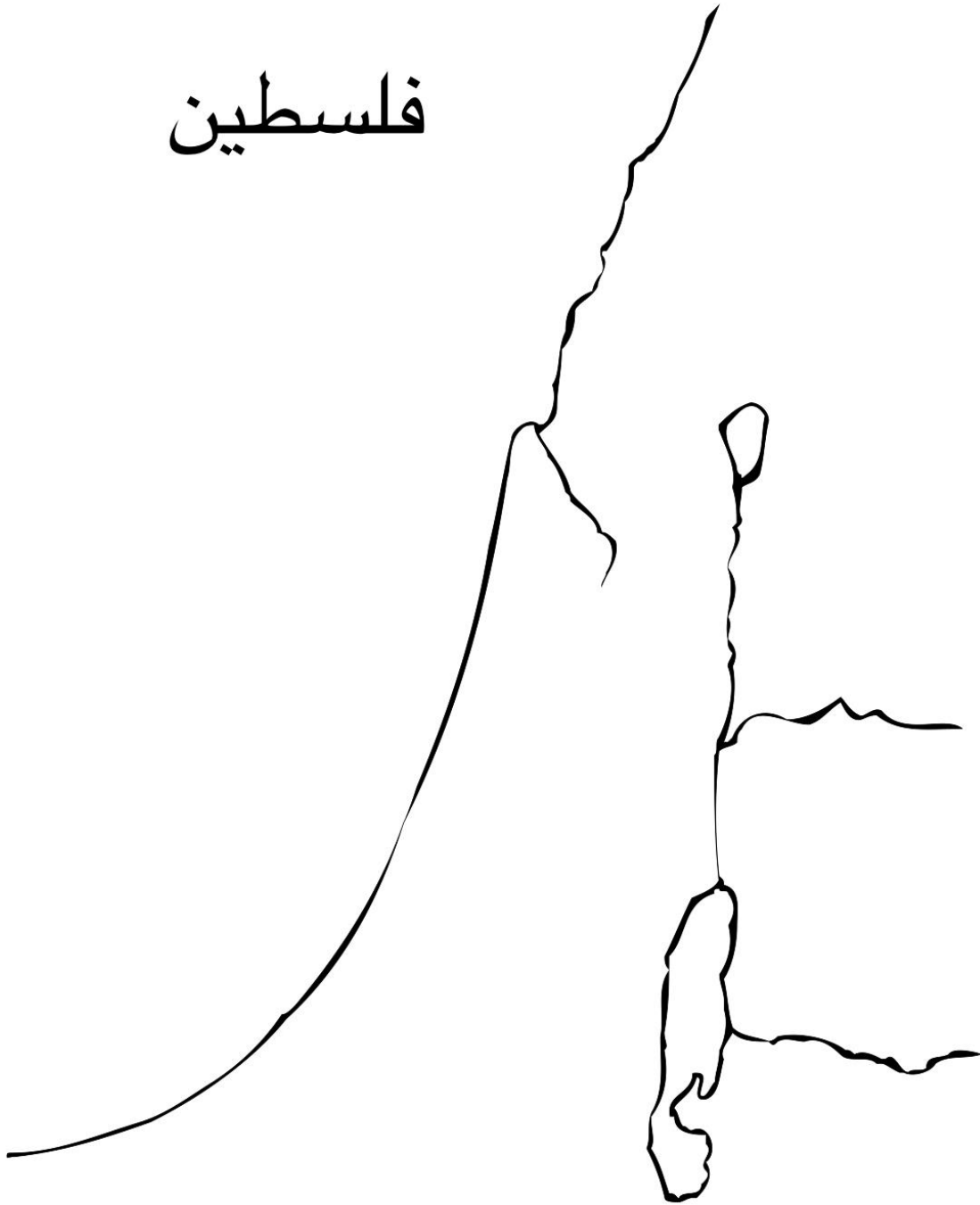
۱. علت عصبانیت مشاوران پادشاه از امتناع وشتی چه بود؟ (۱:۱۶-۲۲)
۲. چرا مردخای در مقابل هامان تعظیم نکرد؟
۳. چرا هامان فقط به دلیل اینکه یک یهودی در مقابلش تعظیم نکرده بود، قصد نابود کردن همه یهودیان را داشت؟
۴. دلیلی که هامان برای نابودی یهودیان به پادشاه ارائه کرد، چه بود؟ (فصل ۳)
۵. فهرستی از سوگواری‌های یهودیان که در ۴:۱-۳ ثبت شده است، بنویسید.
۶. دکترین الهیاتی آینده‌نگری چگونه با ۴:۱۴ مرتبط می‌گردد؟
۷. چگونه ممکن است آیه ۸:۱۷ با نیت اصلی کتاب تطابق پیدا کند؟

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با حکمت ادبی

I. سبک

A. نوع ادبیات رایج در شرق نزدیک باستان

۱. بین‌النهرین (۱ پادشاهان ۴: ۳۰؛ اشعیا ۴۷: ۱۰؛ دانیال ۲: ۲)

- a. در زمینه حکمت، سومر هم به لحاظ تمثیلی و هم حماسی، پیشرفت به سزایی داشت (نیپور^{۱۰}).
- b. حکمت تمثیلی بابل متصل شده بود به کاهنان/جادوگران. بهیچوجه بر روی اخلاق تمرکز نداشت. سبک آن همچون اسرائیلیان پیشرفت نیافته بود.
- c. آشور همچنین از طریق آموزه‌های اَحققار حکیم دارای چنین سنتی بود. او مشاور سناخریب بود (۷۰۴-۶۸۱ پیش از میلاد)
- ۲. مصر (۱ پادشاهان ۴: ۳۰)

- a. "درس‌هایی برای پناه‌هتپ" در حدود ۲۴۵۰ سال پیش از میلاد نوشته شد. این درس‌ها بصورت تمثیلی نبوده و بشکل پاراگراف بودند. ساختار آنها بصورت از پدر به پسر بوده است. همینطور "درس‌هایی برای شاه مری کاره"، در حدود ۲۲۰۰ سال پیش از میلاد.
- b. حکمت امینم‌اوپت در حدود ۱۲۰۰ سال پیش از میلاد نوشته شد و خیلی شبیه به کتاب امثال ۱۷: ۲۲ - ۲۲: ۲۴ می‌باشد.
- ۳. فینیقیه

- a. آنچه که از اوگاریت کشف شده، ارتباطی نزدیک میان فینیقیان و حکمت عبرانی را نشان می‌دهد. بسیاری از قالب‌های غیرمعمول و لغات نادری که در حکمت ادبی انجیلی وجود دارند، هم اکنون به دلیل کشفیات باستان‌شناسی در راس‌الشرم (اوگاریت) قابل درک شده‌اند.
- b. غزل‌ها بسیار شبیه است به آهنگ‌های عروسی فینیقیان که *wasps* نامیده می‌شد، در حدود ۶۰۰ پیش از میلاد نوشته شده است.

- ۴. کنعان (ارمیا ۴۹: ۷؛ اوباد ۸) - آبرایت شباهت‌های میان عبرانی و حکمت کنعانی را مشخص کرده، بویژه متون راس‌الشرم از اوگاریت که در حدود قرن ۱۵ پیش از میلاد نوشته شده بودند.
- a. اغلب لغات مشابه بصورت جفت نوشته شده‌اند
- b. وجود کیاموس، که یک ساختار معکوس ادبیات یونانی است
- c. دارا بودن عنوان
- d. دارا بودن علامات آهنگ‌دار
- ۵. حکمت انجیلی شامل نوشته‌هایی از ده‌ها نویسنده غیر اسرائیلی است

- a. ایوب از ایدوم
- b. اغور از مَسَا (پادشاهی اسرائیلی در عربستان سعودی - پیدایش ۱۴: ۲۵ و اول تواریخ ۱: ۳۰)
- c. لیومل از مَسَا

B. حکمت شخصیت‌پردازی

۱. در وحله اول دو نوع مجزا

- a. تمثیلی (در اصل بصورت نقل دهان به دهان)
- (۱) کوتاه بوده

(۲) باتوجه به فرهنگ بسادگی قابل درک بوده (تجربیات رایج)

(۳) فکر برانگیز - بیان‌کننده حقایق بوده

(۴) معمولاً از تضادها بهره می‌برد

(۵) عموماً حقیقت داشته اما همیشه قابل باور نبوده است

b. دارای موضوعات خاص بسط یافته و طولانی، کارهای ادیبانه (معمولاً نگارشی) همچون کتاب‌های ایوب، جامعه..

(۱) مونولوگ‌ها

(۲) دیالوگ‌ها

(۳) مقالات

(۴) بیشتر به سوالات و رمز و رازهای بزرگ زندگی می‌پردازند

(۵) حکما علاقمند به چالش کشیدن موقعیت فعلی آن زمان به لحاظ الهیاتی بودند

c. شخصیت‌پردازی حکمت (همیشه بصورت زن). واژه حکمت در اصل بصورت مؤنث بکار برده می‌شد.

^{۱۰} نیپور شهری باستانی در شمال سومر در بین‌النهرین واقع در عراق امروزی بود.

۱) در کتاب امثال، حکمت اغلب بشکل یک زن تعریف شده است

a) بشکل مثبت:

i. ۱:۲۰-۳۳

ii. ۸:۱-۳۶

iii. ۹:۱-۶

b) بشکل منفی

i. ۷:۶-۲۷

ii. ۹:۱۳-۱۸

۲) در امثال ۸:۲۲-۳۱، حکمت بصورت فرزند ارشد خلقت شخصیت پردازی شده که بواسطه آن خداوند بقیه را آفرید (۳:۱۹-۲۰).

این می‌تواند پیشزمینه یوحنا برای استفاده از "Logos" در یوحنا ۱:۱ بوده باشد که اشاره به مسیح موعود دارد.

۳) این موضوع را نیز می‌توان در جامعه ۲۴ مشاهده کرد.

۲. چنین حکمتی با توجه به شرع و پیامبرانی که بصورت فردی در آن مورد خطاب قرار گرفته‌اند و نه یک قوم، منحصر بفرد می‌باشد. هیچ

اشاره تاریخی یا دینی وجود ندارد. این حکمت در وحله اول متمرکز است بر زندگی اخلاقی، با نشاط، موفق و روزانه.

۳. حکمت انجیلی شبیه است به هر آنچه که همسایه‌های اطراف ما در ذات و ساختار خود دارند، نه در ظاهر. خداوند احد و واحد بنیان

همه آنچه که حکمت انجیلی بر مبنی آن ساخته شده، می‌باشد (ایوب ۱۲:۱۳؛ ۲۸:۲۸؛ امثال ۱:۷؛ ۹:۱۰؛ مزمور ۱۱۱:۱۰). (در بابل

اپسو، ایا یا مردوخ بود. در مصر توت بود).

۴. حکمت عبرانی بسیار عملی بود. این حکمت مبتنی بر تجربه بود و نه مکاشفه خاص. تمرکز آن بر موفقیت فرد در زندگی بود (زندگی در

همه ابعاد آن؛ دنیوی و غیر دنیوی). حکمت همچون "عقل سلیم" است اما از جنبه الهی.

۵. بدلیل استفاده از توجیهات، تجربیات و مشاهدات انسانی، حکمت جنبه بین‌المللی و بین فرهنگی داشت. این جهانبینی دینی

یکتاپرست بود که حکمت مکاشفه‌آمیز اسرائیل را ساخت، با وجودی که اغلب از آن صحبتی نمی‌شود.

ریشه‌های تخمینی

.II

A. حکمت ادبی بعنوان یک جایگزین یا برقرار کننده توازن در میان سایر قالب‌های مکاشفه، در اسرائیل بسط پیدا کرد (ارمیا ۱۸:۱۸؛ حزقیال

۲۶:۷)

۱. کاهن - شرع - قالب (مشترک)

۲. نبی - وحی - انگیزه (مشترک)

۳. حکیم - حکمت - زندگی موفق روزانه، عملی (شخصی)

۴. از آنجایی که در اسرائیل نبی‌های زن نیز وجود داشتند، حکیمان زن نیز زندگی می‌کردند (۲ سموئیل ۱۴:۱-۲۱؛ ۲۰:۱۴-۲۲)

B. بنظر این نوع از ادبیات نیز بسط یافته بود:

۱. همچون داستان‌های محلی که بدور آتش خوانده می‌شدند

۲. همچون سنت‌های خانوادگی که به فرزندان پسر منتقل می‌گشتند

۳. مکتوباتی که مورد حمایت کاخ سلطنتی قرار می‌گرفتند:

a. داوود متصل شده است به مزامیر

b. سلیمان متصل شده است به امثال (۱ پادشاهان ۴:۲۹-۳۴؛ مزمور ۷۲ و ۱۲۷)

c. حزقیال متصل شده است به ویرایش حکمت ادبی

مقصود

.III

A. قصد اصلی این نوع حکمت در واقع چگونگی تمرکز بر شادی و موفقیت است. در وحله اول، فرد در مرکز توجه آن قرار دارد. این حکمت

مبتنی است بر:

۱. تجربه نسل‌های گذشته

۲. علت و تاثیر روابط در زندگی

B. روش اجتماع در بیان حقیقت و آموزش نسل بعدی رهبران و شهروندان

C. حکمت عهد عتیق، با وجود اینکه همیشه بیان نمی‌شود، اما پیمان خداوند را از ورای زندگی می‌بیند.

D. این حکمت روشی بود برای به چالش کشیدن و برقراری توازن الهیات سنتی. حکما دارای فکری باز بودند و ذهن آنان فقط معطوف به کتاب

نبود. آنان شجاعانه سوال می‌پرسیدند، "چرا"، "چگونه" و "اگر چنین شود؟"

نکات کلیدی برای تفسیر

.IV

A. اظهار نظرهای تمثیلی کوتاه

۱. بدنبال عناصر مشترک زندگی برای بیان حقیقت باشید.

۲. قلب حقیقت را در یک جمله رسا بیان کنید.

۳. از آنجا که متن نمی‌تواند کمکی باشد، بدنبال پاراگراف‌های موازی در موضوعات مشترک باشید.

B. قطعات ادبی بزرگتر

۱. اطمینان حاصل کنید که مرکز حقیقت از کل موضوع بیان می‌گردد.

۲. آیات را از درون متن خارج نکنید. (کل آیات را با هم در نظر بگیرید).

۳. وقایع تاریخی و علت نوشتن موضوع را بررسی کنید.

C. برخی ترجمه‌های اشتباه رایج (کتاب *How to Read the Bible for All It Is Worth* نوشته Fee & Stuart صفحه ۲۰۷)

۱. مردم کل کتاب حکمت را نخوانده (همچون ایوب و جامعه) و بدنبال قلب حقیقت نیستند، بلکه قسمت‌هایی از کتاب را از متن جدا کرده و به کل ادبیات و زندگی امروزی اعمال می‌کنند.

۲. مردم منحصر بفردی سبک ادبی را درک نمی‌کنند. این مسئله بشدت ادبیات شرق نزدیک باستان را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

۳. امثال حقیقت کلی را بیان می‌دارند. فقط حرکت قلم به این سو و آن سو نیستند، در هر شرایطی و هر زمانی، حقیقت هستند

.V. مثال‌هایی از انجیل

A. عهد عتیق

۱. ایوب

۲. مزمو ۱، ۱۹، ۳۲، ۳۴، ۳۷، ۱۰۴، ۱۰۷، ۱۱۰، ۱۱۲، ۱۲۷-۱۲۸، ۱۳۳، ۱۴۷، ۱۴۸

۳. امثال

۴. جامعه

۵. غزل‌ها

۶. مرثی‌ها

۷. یونس

B. موارد شرعی بیشتر

۱. کتاب توبیاس

۲. حکمت یشوع بن سیراخ (جامعه)

۳. حکمت سلیمان (کتاب حکمت)

۴. مکابیان

C. عهد جدید

۱. امثال و حکایات عیسی

۲. کتاب یعقوب

چامه‌سرایی عبری

I. مقدمه

- A. این نوع از ادبیات، نزدیک به یک سوم عهد عتیق را تشکیل می‌دهد. بویژه در بخش‌های "انبیا" و "مکتوبات" شرع عبرانی رواج فراوان دارد.
B. اینگونه چامه‌سرایی (شعرسرایی) با شعر انگلیسی تفاوت وافی دارد. چامه‌سرایی در انگلیسی از نوع یونانی و لاتین سرچشمه گرفته است.
C. چامه‌سرایی عبری نقاط مشترک زیادی با چامه‌سرایی کنعانی دارد. حروف آکسان‌دار، متر یا ریتم در چامه‌سرایی شرق نزدیک وجود ندارد. اکتشافات باستانشناسی در اوگاریت، شمال اسرائیل (راس‌الشرم) به مفسیرن کمک فراوانی در شناخت شعر در عهد عتیق نموده است.

II. شخصیت‌پردازی‌های عمومی در شعر

- A. بسیار فشرده است.
B. سعی در بیان حقیقت، احساسات یا تجربیات از طریق تجسم دارد.
C. در وحله اول مکتوب بوده و شفاهی نیست. دارای ساختار قوی می‌باشد. این ساختار در موارد زیر تجلی می‌یابد:

۱. توازن خطوط

۲. بازی با لغات

III. ساختار

A. اسقف Robert Lowth در کتاب خود بنام *Lectures on the Sacred Poetry of the Hebrews* (سال ۱۷۵۳) اولین کسی بود که اشعار انجیل را بصورت خطوط متوازن و دو بیتی بازنویسی کرد.

۱. مترادف‌ها - ابیات بازتاب‌دهنده یک فکر و با استفاده از لغات متفاوت هستند:

a. مزمور ۳:۱۰۳؛ ۱۴:۸۳؛ ۴۹:۱؛ ۱۰۳:۳

b. امثال ۱:۲۰

c. اشعیا ۳:۱

d. عاموس ۲۴:۵

۲. متضادها - ابیات با بیان معانی مثبت و منفی خود، تفکرات متضاد را بیان می‌کنند:

a. مزمور ۱:۶؛ ۹۰:۶

b. امثال ۱:۶، ۲۹:۱۰، ۱۲:۱۵؛ ۱۹:۱۵؛ ۱۹:۴

۳. مرکب - عموماً مصرع‌های بعد ایده اصلی را شکل می‌دهند - مزمور ۱:۱-۲؛ ۱۹:۷-۹؛ ۲۹:۱-۲

B. A. Briggs در کتاب خود بنام *General Introduction to the Study of Holy Scripture* (سال ۱۸۹۹) مرحله بعدی تحلیل چامه‌سرایی عبری را تدوین کرد:

۱. کنایه‌آمیز - یک بند ادبی و دوم بصورت کنایه، مزمور ۱:۴۲؛ ۱۰۳:۳

۲. متغیر یا بصورت پله‌وار - هر بند حقیقتی را بصورت صعودی بیان می‌کند، مزمور ۱۹:۷-۱۴؛ ۲۹:۱-۲؛ ۱۰۳:۲۰-۲۲

۳. درونی - مجموعه‌ای از بندها که معمولاً در قالب چهار مصرع که با ساختار بندی خطوط ۱ به ۴ و ۲ به ۳ مرتبط گردیده‌اند - مزمور ۱۰۳:۸-۱۰

C. G.B. Gray در کتاب خود بنام *The Forms of Hebrew Poetry* (سال ۱۹۱۵) ساختار متوازن مصرع‌ها را به طرق زیر تدوین کرد:

۱. توازن کامل - حالتی است که هر واژه در مصرع اول با واژه‌ای در مصرع دوم تکرار یا متوازن شده است. مزمور ۸۳:۱۴ و اشعیا ۱:۳.

۲. توازن ناقص - حالتی است که بندها در یک طول قرار ندارند - مزمور ۵۹:۱۶؛ ۵۷:۶

D. نوع بافت‌های صدا دار

۱. بازی با الفبا (جایجا شونده)

۲. بازی با هم‌خوان‌ها (با کلمات مترادف)

۳. بازی با حروف صدا دار (قافیه‌های وزن دار)

۴. بازی با تکرار لغات

۵. بازی با حروف هم‌آوا

۶. شروع و مؤخره خاص

E. انواع گوناگونی از چامه‌سرایی در عهد عتیق وجود دارد. برخی مرتبط با موضوع هستند و برخی دیگر مرتبط با قالب:

۱. شعر تخصیص داده شده - اعداد ۱۷:۲۱-۱۸

۲. اشعار کاری - (در داوران ۲۷:۹ به آن اشاره شده ولی موردی ثبت نگردیده است)، اشعیا ۱۰:۱۶؛ ۳۰:۲۵؛ ۳۳:۴۸

۳. تصنیف‌ها - اعداد ۲۷:۲۱-۳۰؛ اشعیا ۲۳:۱۶

۴. غزلیات - منفی، اشعیا ۱۱:۵-۱۳؛ عاموس ۶:۴-۷ و مثبت، اشعیا ۲۲:۱۳

IV.

راهنمایی جهت تفسیر شعر عبری

- A. بدنبال قلب حقیقت در هر بند و مصرع باشید (هر مصرع همچون پاراگرافی در یک نثر است). نسخه RSV اولین ترجمه مدرن بود که شعر را بوسیله نثر شناسایی کرد. ترجمه‌های مدرن را به جهت کسب نقطه‌نظرات مفید، مقایسه کنید.
- B. زبان تمثیلی را شناسایی کرده و آن را در قالب نثر بیان کنید. بخاطر داشته باشید که اینگونه ادبیات بسیار فشرده بوده و هر آنچه هست را خواننده باید تکمیل نماید.
- C. اطمینان حاصل کنید تا اشعاری که حول محور مشکلات طولانی در آن زمان قرار گرفته‌اند، بر حسب ادبیات و متن و دوره تاریخی همان زمان در نظر گرفته شوند.
- D. داوران ۴ و ۵ در درک چگونگی بازتاب تاریخی در قالب شعر بسیار مفید هستند. داوران ۴ بصورت نثر بوده و داوران ۵ همان رویدادها را بصورت شعر درآورده است.
- E. سعی نمایید نوع تقارن را، چه مترادف، چه متضاد و چه ترکیبی شناسایی نمایید. این بسیار مهم است.

۵. اشعار عاشقانه - غزل غزل‌ها، معمای عروسی - داوران ۱۴: ۱۰-۱۸، آهنگ عروسی - مزمور ۴۵
۶. سوگواری/نوحه‌سرایی - (در ۲ سموئیل ۱: ۱۷ و ۲ قرتیان ۳۵: ۲۵ به آن اشاره شده اما موردی ثبت نگردیده است). ۲ سموئیل ۳: ۳۳؛ مزمور ۲۷، ۲۸؛ ارمیا ۹: ۱۷-۲۲؛ مراثی ارمیا؛ حزقیال ۱۹: ۱-۱۴؛ ۲۶: ۱۷-۱۸؛ نحیا ۳: ۱۵-۱۹
۷. اشعار رزمی - پیدایش ۴: ۲۳-۲۴؛ خروج ۱۵: ۱-۱۸؛ اعداد ۱۶: ۳۵-۳۶؛ یوشع ۱۰: ۱۳؛ داوران ۵: ۱-۳۱؛ ۱۱: ۳۴؛ ۱ سموئیل ۱۸: ۶؛ ۲ سموئیل ۱: ۱۸؛ اشعیا ۴۷: ۱-۱۵؛ ۳۷: ۲۱
۸. نیایش‌های خاص یا دعای خیر رهبران - پیدایش ۴۹؛ اعداد ۶: ۲۴-۲۶؛ تثنیه ۳۲؛ ۲ سموئیل ۲۳: ۱-۷
۹. متون جادویی - بلعم، اعداد ۲۴: ۳-۹
۱۰. اشعار مقدس - مزامیر
۱۱. اشعار موشح - مزمور ۹، ۳۴، ۳۷، ۱۱۹؛ امثال ۳۱: ۱۰ و مراثی ارمیا ۱-۴
۱۲. نفرین‌ها - اعداد ۲۱: ۲۲-۳۰
۱۳. اشعار طعنه‌آمیز - اشعیا ۱۴: ۱-۲۲؛ ۴۷: ۱-۱۵؛ حزقیال ۲۸: ۱-۲۳

آشنایی با ایوب

I. عنوان کتاب

A. عنوان این کتاب برگرفته از شخصیت اصلی آن است. ایوب نامی بسیار رایج است. معنی آن به اینگونه ترجمه گردیده است:

۱. "پدر کجاست"
۲. "یک دشمن"
۳. "کسی که توبه می‌کند"

B. کتاب ایوب بسیار تأثیرگذار، هنری و پرمعنی است:

۱. لوثر معتقد است که این کتاب "شگفت‌انگیز و عالی بوده در حدی که هیچیک از کتب دیگر بپای آن نمی‌رسد".
۲. Tennyson می‌گوید "چه باستانی باشد و چه امروزی، بهترین شعر است".
۳. Carlyle در اینباره گفته است "نظیر این کتاب، هیچ متن دیگری چه در انجیل و چه در خارج از آن نوشته نشده است".

II. تشریح

A. این کتاب در بخش مکتوبات شریعت عبرانی است.

- B. در برخی از نسخ خطی عبری، این کتاب بدلیل اینکه هم ایوب و هم ابراهیم در یک دوره تاریخی قرار گرفته‌اند، پس از تثنیه آورده شده است.
- C. ترتیب فعلی قرار گرفتن ایوب در میان کتب شعرگونه انجیل از نسخه ولگانه آغاز گردید و بعدها توسط شورای ترنت^{۱۱} تثبیت گردید.

III. سبک

A. کتاب ایوب بخشی از سبک رایج ادبی بنام "ادبیات حکمت" بوده که در شرق نزدیک باستان بسیار رایج بوده است.

B. بدلیل اینکه این کتاب در وهله اول شعر دو بیتی (شروع ۱-۲ و اختتام آن ۴۲) می‌باشد، تشخیص سبک آن میان مفسران بحث‌های فراوانی را بوجود آورده است. آنان سبک‌های زیر را گمانه‌زنی می‌کردند:

۱. روایت تاریخی
۲. ارائه‌ای نمایشی با موضوعیت فلسفی/الهیاتی
۳. حکایت

C. کتاب ایوب به لحاظ ادبی (نه الهیاتی) شباهت‌هایی با موارد زیر دارد:

۱. نوشته‌ای سومری بنام "ایوب سومری" بتاریخ حدود ۲۰۰۰ سال پیش از میلاد مسیح.

- a. شکایت اولین فرد
- b. درباره عذاب ناروا
- c. از نگاه خداوند دور مانده
- d. درخواست حضور در دادگاه
- e. برملا شدن گناه

۲. نوشته‌ای بابلی بنام "من خداوندگار حکمت را می‌ستایم". در برخی مکتوبات این نوشته بنام "ایوب بابلی" ذکر شده با تاریخی حدود ۱۳۰۰ تا ۱۱۰۰ پیش از میلاد مسیح.

- a. حرف‌های تک نفره
- b. ترد شده توسط خدایان و فراموش شده توسط دوستان
- c. بدست آوردن ثروت و سلامت در پایان کار

۳. نوشته‌ای بابلی بنام "مبحثی پیرامون نگونبختی بشر". در برخی منابع نام آن "اعتقاد به خدا از منظر بابلیان" ذکر شده با تاریخی حدود ۱۰۰۰ سال پیش از میلاد مسیح.

- a. موشحی از کتب پنجگانه درباره عذاب
- b. میان دوست و کسی که عذاب می‌کشد
- c. دفاع دوست از نقطه‌نظرات سنتی و اشاره به مشکلات عیان توسط فرد عذاب‌کشنده، همچون موفقیت‌های افراد گناهکار و شریر
- d. به نوعی همه مشکلات ناشی از شکست بشر می‌باشد

۴. متنی مصری بنام "گلایه‌های دهقان سخنور".

۵. متنی مصری بنام "اختلاف با روح کسی که از زندگی سیر شده". در منابع دیگر نام این نوشته "اختلاف بر سر خودکشی" نوشته شده است.

^{۱۱} شورای ترنت یکی از مهم‌ترین شوراهای سراسری کلیسای کاتولیک بود که بین سال‌های ۱۵۴۵ و ۱۵۶۳ میلادی در ترنتو و بولونیا در شمال ایتالیا برگزار شد. این شورا که ناشی از اصلاحات پروتستانی بود، به عنوان تجسم اصلاح کاتولیک توصیف می‌شد. شورا در بررسی‌های خود ولگانه را به عنوان نمونه رسمی کتاب مقدس معرفی کرد و فرمان ایجاد یک نسخه استاندارد آن را صادر کرد؛ هر چند که تا ۱۵۹۰ به چنین دستاوردی نرسید.

D. این کتاب حاوی گونه‌های مختلف سبک بوده که در قالب یک دسته‌بندی نمی‌گنجد.

۱. حرف‌های تک‌نفره (مونولوگ)

۲. حرف‌های دو نفره (دیالوگ)

a. با دوست

b. با یهوه

۳. مصرع با شروع و پایان

تألیف IV.

A. نویسنده کتاب ناشناس است.

B. Baba Bartha 14b تصریح می‌کند که نویسنده کتاب موسی است. برخی نسخ خطی عبری و ترجمه سریانی پیشینا، این کتاب پس از تثبیه قرار گرفته است.

C. این امکان وجود دارد که فیلسوفی یهودی از زندگی تاریخی ایوب برداشت کرده و با تغییراتی به جهت آموزش حقایق فلسفی و الهیاتی آن را نوشته است.

D. برخی مفسرین معتقدند که اشعار فصل‌های ۳ تا ۴۱ توسط نویسنده‌ای باستانی نوشته شده در حالی که مصراع پیشگفتار (۱-۲) و خاتمه (۴۲) بعدها توسط نویسنده دیگری اضافه گردیده است.

با اینحال، باید بخاطر داشت که ما در فرهنگ غربی امروزی خود، درک کاملی از بافت نوشتاری و تکنیکی شرق باستان نداریم. قانون حمورابی^{۱۲} با شعر شروع و تمام می‌گردد و در میان آن نیز مصرع‌هایی وجود دارد.

E. ایوب

۱. ایوب به دلایل زیر شخصیت تاریخی محسوب می‌گردد:

a. نام وی در حزقیال ۱۴:۱۴، ۲۰ و یعقوب ۵:۱۱ ذکر گردیده است

b. همین نام، که البته برای شخص دیگری بکار برده شده، در متون آرامنا، متون مغضوبین مصری (فهرستی از دشمنان فرعون)، متون ماری و متون اوگاریت دیده می‌شود

c. واحد پولی بکار برده شده در ایوب ۴۲:۱۱ (قسیطا)، بیشتر در پیدایش ۳۳:۱۹ و یوشع ۲۴:۳۲ دیده می‌شود

۲. از ایوب اغلب بعنوان فردی غیر یهودی یاد می‌شود

a. ایوب در مکالمات خود برای خدا و دوستانش از اسامی عمومی استفاده می‌کرد

۱. Elohim (خدا) فصل‌های ۱-۲ و ۲۰، ۲۸، ۳۲، ۳۴، ۳۸

۲. El (خدا) بارها بکار رفته است

۳. Shaddai (مقتدر) بارها بکار رفته است

b. اینگونه بنظر می‌رسد که وی فردی خردمند از ایدوم بوده است

۱. عوص (پیدایش ۳۶:۲۸؛ ارمیا ۲۵:۲۰؛ مراثی ارمیا ۲۱۴)

۲. تیمان (پیدایش ۳۶:۱۱)

۳. در مقایسه با "مردی از شرق" (ایوب ۱:۳؛ داوران ۶:۳، ۳۳؛ اشعیا ۱۱:۱۴؛ حزقیال ۲۵:۴، ۱۰)

V. تاریخ

A. قالب تاریخی این کتاب مصادف است با دوران سه شه‌پدر^{۱۳} در هزاره دوم پیش از میلاد. برخی از نمونه‌ها به شرح زیر می‌باشند:

۱. نقش ایوب بعنوان کاهن برای خانواده خود (۵:۱)

۲. زندگی طولانی ایوب، بیش از ۱۴۰ سال (۱۶:۴۲)

۳. سبک زندگی نیمه عشایری با گردآوری دام‌های خانگی

۴. راهزنان صبایی و مهاجمان کلدانی (۱:۱۵، ۱۷)

۵. ایوب قسمتی از سال را در شهر و قسمتی دیگر را در میان رمه‌هایش زندگی می‌کرد

B. بر حسب سبک کتاب، زمان آن را باید مصادف با دوره بوجود آمدن ادبیات حکمت محاسبه نمود. این زمان باید از دوره داوود شاه یهودا تا بخشی از حزقیای بوده باشد.

C. R.K. Harrison معتقد است زمان نوشتن این کتاب به بعد از پایان قرن پنجم پیش از میلاد نمی‌رسد که با توجه به شواهد موجود، کاملاً درست بنظر می‌رسد.

VI. چارچوب تاریخی

^{۱۲} قانون حمورابی به دستور حمورابی، شاه بابل نوشته شد و شامل ۲۸۲ ماده در باب حقوق جزا و حقوق مدنی و حقوق تجارت است.

^{۱۳} سه شه‌پدر، معروف به شلوشت ها‌آوت در زبان عبری، ابراهیم، پسرش اسحاق و نوه‌اش یعقوب هستند.

A. موقعیت مکانی عوص نامشخص است. در این رابطه دو نظریه مهم وجود دارد:

۱. در سرزمین ایدوم

a. شهرت این سرزمین بدلیل مردمان خردمندش است، ارمیا ۷:۴۹

b. یکی از سه دوست از تیمان، شهری در ایدوم بوده است. این نام از یکی از خاندان‌های بنی عیسو گرفته شده است، پیدایش ۱۵:۳۶

c. از عوص بعنوان یکی از نوادگان سعیر حوری در پیدایش ۳۶:۲۰-۳۰ یاد شده است. این مردمان به محدوده ایدوم مرتبط هستند.

d. در مراثی ارمیا، از عوص نام برده شده است، ۲۱:۴

۲. در محدوده آرام

a. شیوه ادبیات آرامی و واژگان مرسوم در ایوب

b. حضور مهاجمان کلدانی

c. پیدایش ۱۰:۲۳ عوص را با آرام گره زده است، پیدایش ۲۲:۲۰-۲۲

۳. و البته این امکان نیز وجود دارد که نام عوص دربرگیرنده طایفه‌های متعدد شرق فلسطین، از آرام در شمال تا ایدوم در جنوب بوده باشد.

واحدهای ادبی

.VII

A. نثر پیشگفتار (شورای آسمانی)، ۲-۱

B. دوستان ایوب، ۳-۳۷

۱. مرثیه ایوب، ۳

۲. سه چرخه از گفتار، ۴-۳۱

a. اولین چرخه، ۴-۱۴

(۱) الیفاز، ۴-۵ (۴) ایوب، ۹-۱۰

(۲) ایوب، ۶-۷ (۵) صوفر، ۱۱

(۳) بلد، ۸ (۶) ایوب، ۱۲-۱۴

b. دومین چرخه، ۱۵-۲۱

(۱) الیفاز، ۱۵ (۵) صوفر، ۲۰

(۲) ایوب، ۱۶-۱۷ (۶) ایوب، ۲۱

(۳) بلد، ۱۸

(۴) ایوب، ۱۹

c. سومین چرخه، ۲۲-۳۱

(۱) الیفاز، ۲۲-۳۱

(۲) ایوب، ۲۳-۲۴

(۳) بلد، ۲۵

(۴) ایوب، ۲۶

(۵) نتیجه‌گیری ایوب، ۲۷

(۶) نظر نویسنده (ستایش و راز حکمت)، ۲۸

(۷) گفتارهای ایوب، ۲۹-۳۱

۳. نظرات الیهو، ۳۲-۳۷

a. نثر، ۳۲:۱-۵

b. شعر، ۳۲:۶-۳۷:۲۴

C. پاسخ خدا به ایوب، ۳۸:۱-۴۲:۶

۱. پاسخ خدا بعنوان آفریدگار، ۳۸-۳۹

۲. پاسخ خدا بعنوان داور، ۴۰:۱-۴۰:۲، ۴۱:۳۴-۴۱:۶

۳. توبه‌های ایوب، ۴۰:۳-۴۰:۵ و ۴۲:۱-۴۲:۶

D. نثر مؤخره کتاب، ۴۲:۷-۱۷

حقایق اصلی

.VIII

A. این کتاب بمنظور برقراری توازن الهیات سنتی پیمانی (تثنیه ۲۷-۲۹) نوشته شده است، الهیاتی که بر مبنای آن محق در زندگی شامل دعای

خیر می‌گردد و شرور مورد تنبیه قرار می‌گیرد. این الهیات سنتی بوسیله گفتارهای سه تن از دوستان ایوب مورد تبادل قرار گرفته است.

همچنین جالب است که بدانید چالش خاص نسبت سنت از مرد جوانی چون الیهو آمده است که در ملا عام ایوب و سه تن از دوستان بزرگ‌تر

وی را نقد و اصلاح کرده است.

- B. این کتاب تصریح می‌کند که خداوند در نهایت همه چیز را روبراه می‌کند، چه در این زندگی (احیای ایوب ۴۲: ۱۰-۱۷) و چه پس از آن (۷: ۱۴-۱۷: ۱۹-۲۳: ۲۷).
- C. عذاب صرفاً حاصل گناه شخصی نیست. این همان چیز است که سه دوست تصریح کردند (۴: ۷-۱۱؛ ۸: ۳-۷؛ ۱۱: ۱۳-۱۵؛ ۱۵: ۱۲-۱۶؛ ۲۲: ۲۱-۳۰). دنیای ناجوانمرد و سقوط کرده ایست. بعضی اوقات شریر به موفقیت می‌رسد (مزمور ۷۳). اغلب فرد محق عذاب می‌کشد. شیطان ایوب با ایمان را متهم می‌کند.
- D. این کتاب در حوزه معنوی به ما بینش ارائه می‌کند. در این میان کسی هست که متهم می‌کند، کسی که برای خصومت با انسان گماشته شده است. شیطان خادم خداوند است، فرشته‌ای که در عهد عتیق نقش دادستان را دارد (بر گرفته از کتاب *An Old Testament Theology* نوشته A. B. Davidson. چاپ شده توسط انتشارات T&T Clark صفحات ۳۰۰-۳۰۶). تشخیص اینکه چرا شیطان در فرهنگ واژگان بخش مخصوص بخود را دارد، بسیار دشوار است. شاید بیش از اینکه یک نام باشد، گویای عملکرد است. عوامل متعددی بعنوان یک هم‌آورد یا متخاصم تعریف گردیده‌اند.

۱. عوامل انسانی

a. ۱ سموئیل ۴: ۲۹

b. ۲ سموئیل ۱۹: ۲۲

c. ۱ پادشاهان ۴: ۵

d. ۱ پادشاهان ۱۱: ۱۴-۲۲، ۲۳، ۲۵

e. مزمور ۷۱: ۱۳

f. مزمور ۱۰۹: ۶، ۲۰، ۲۹

۲. عوامل آسمانی (فرشتگان)

a. فرشته خداوند - اعداد ۲۱: ۲۲

b. شیطان - ایوب ۱-۲، ۱۳: ۲۱؛ زکریا ۳: ۱-۲

E. خداوند هرگز در ورای عذابی که ایوب می‌کشید بر او ظاهر نگردید. زندگی راز است. اهمیت اعتماد به خدا بیشتر از آگاهی از اطلاعات است!

IX. آشنایی با عبارات/واژگان و اشخاص بطور خلاصه (NASB)

A. عبارات و/یا واژگان

۱. بی‌عیب، ۱: ۱؛ ۳: ۲ (NASB & NIV)

۲. پسران خدا، ۱: ۶؛ ۱: ۲ (NIV)، "فرشتگان"

۳. تکه سفال، ۸: ۲ (NIV)، "تکه ظرفی شکسته"

۴. Sheol، ۷: ۹؛ ۱۱: ۸ (NIV)، "قبر"، در نسخه فارسی "محو و نابود"

۵. پاپيروس، ۱۱: ۸ (NASB & NIV)

۶. رَحَب، ۹: ۱۳؛ ۱۲: ۲۶ (NASB & NIV)

۷. آبدون، ۶: ۲۶؛ ۲۲: ۲۸؛ ۳۱: ۱۲ (NIV)، "تخریب"

۸. کفاره، ۳۳: ۲۴؛ ۳۶: ۱۸ (NASB & NIV)

۹. لویاتان، ۳: ۸؛ ۴۱: ۱ (NASB & NIV)

۱۰. بهیموت، ۴۰: ۱۵ (NASB & NIV)

۱۱. اعتقاد به عدالت خداوند

B. اشخاص

۱. "مردمان مشرق زمین"، NASB، (NIV)، "همه مردمان مشرق زمین" ۳: ۱

۲. شیطان، ۱: ۶

۳. صبیان، ۱: ۱۵

۴. کلدانیان، ۱: ۱۷

۵. قادر مطلق (*Shaddai*)، ۶: ۴؛ ۱۴: ۱۳؛ ۳: ۲۲؛ ۳: ۲۶

۶. الیهو، ۳۲: ۲

X. موقعیت‌ها بر روی نقشه

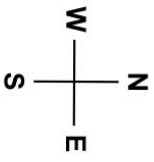
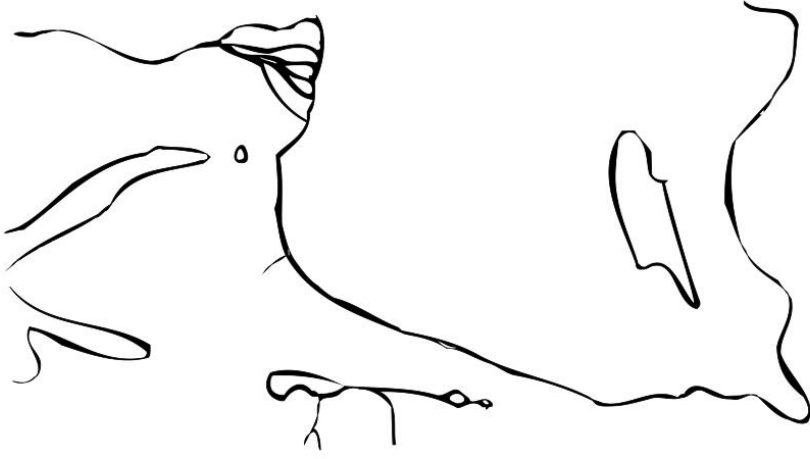
۱. عوض، ۱: ۱

۲. تیمان، ۴: ۱

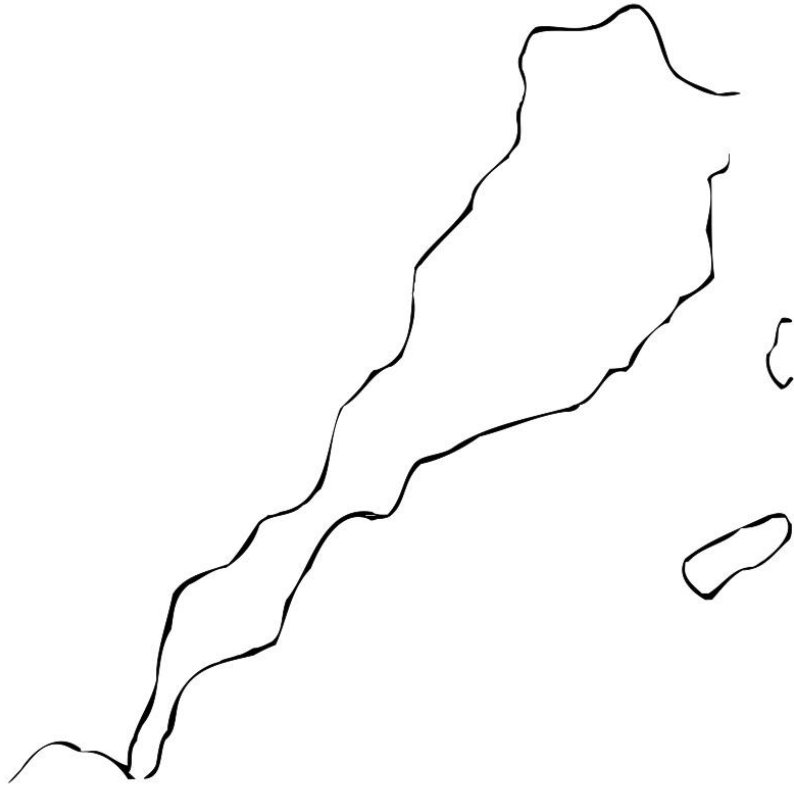
۳. ایدوم

XI. سوالاتی برای دانشجویان

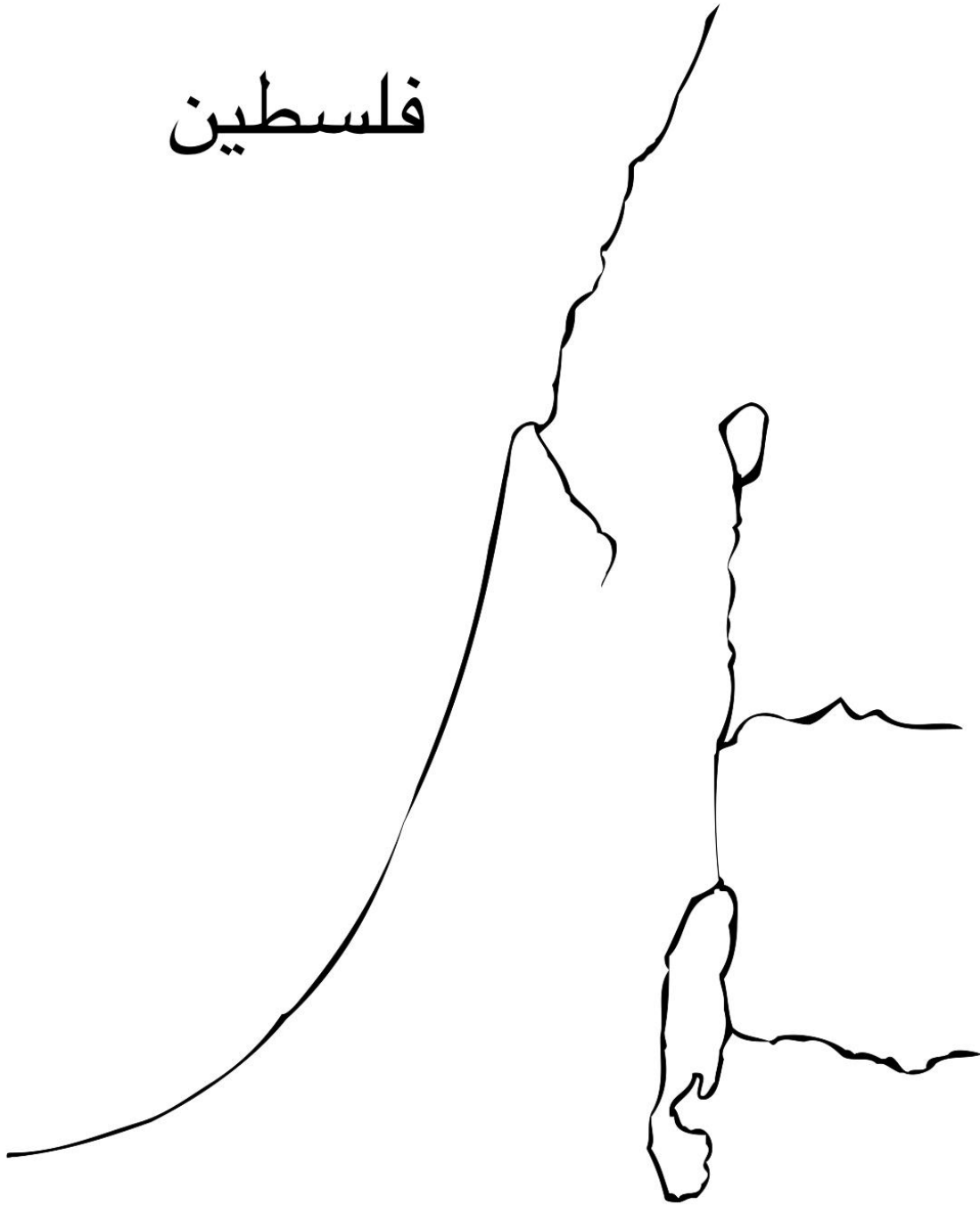
- A. از خدا ترسیدن به چه معنا است؟ ۱:۹-۱:۲۸
- B. آیا ایوب بی‌گناه (بی‌تقصیر) بود؟ ۱:۸، ۲۲
- C. "مردمان مشرق زمین" چه کسانی بودند؟ ۱:۱
- D. این حقیقت که ایوب نقشی همچون کاهن برای خانواده خود را داشت، چگونه در تعیین تاریخ این کتاب تأثیر دارد؟ ۱:۵
- E. منظور از اینکه شیطان در بهشت و در پیشگاه خداوند است، چیست؟ ۱:۶-۱۲
- F. شیطان چگونه ایوب را در پیشگاه خداوند متهم ساخت؟ ۱:۶-۱۲؛ ۲:۱-۶
- G. آیا آیات ۱۴:۷-۱۷ و ۱۹:۲۳-۲۹ قیام از مردگان را بصورت جسمانی آموزش می‌دهند؟ چرا و چرا نه؟
- H. آیا خداوند هرگز به سوالات ایوب پاسخ داد؟
- I. آیا هیچوقت ایوب به گناه خود اعتراف کرد؟ ۴۰:۳-۵؛ ۴۲:۱-۶
- J. خداوند به سه دوست ایوب گفت که چه کاری انجام دهند؟ (۴۲)
- K. چگونه عنوان بی‌گناهی ایوب، بر شخصیت خدا تأثیر می‌گذارد؟ ۴۰:۸

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با مزامیر

I. عنوان کتاب

A. در نسخه عبری نام کتاب "اشعار پرستشی" یا "عبادات" (*Tehillim*) می‌باشد. با توجه به اینکه اکثر مزورها حاوی شکایت و مرثیه هستند، چنین عنوانی غافلگیر کننده است.

B. در نسخه LXX عنوان آن "psalms" بمعنی "چیدن" یا "گلچین کردن" است. این واژه یونانی در مزامیر، لوقا ۲۰:۴۲؛ ۲۴:۴۴ و اعمال رسولان ۱:۲۰ نیز استفاده شده است. اینگونه بنا نبود که همه اشعار مزور به‌مراه ادوات موسیقی خوانده شوند، اما در نسخه LXX عنوان تمام کتاب اینگونه نوشته شده است.

II. تشریح

A. مزامیر جزعی از قسمت سوم شریعت عبرانی است که "مکتوبات نامیده می‌شود. این بخش از شریعت توسط موارد زیر شکل گرفته بوده است:

۱. ادبیات حکمت

a. ایوب

b. مزور

c. امثال

۲. کتاب‌های اعیاد (*Megilloth*)

a. روت

b. جامعه

c. غزل غزل‌ها

d. مراثی ارمیا

e. استر

۳. کتاب‌های تاریخی

a. دانیال

b. عزرا

c. نحمیا

d. تواریخ

B. مزامیر در قالب یک مجموعه در نسخه LXX، در طومارهای دریای مرده پیدا شدند

C. نقل قول‌ها در مزامیر خیلی بیشتر در عهد جدید دیده می‌شوند تا سایر کتب عهد عتیق.

III. سبک

A. این قالب ادبی در شرق میانه باستان رواج داشته است. مزامیر انجیلی دارای قالب و چارچوب اشعار مذهبی بابل، مصر و کنعان است. مفسرین در موارد زیر ارتباط بسیاری را مشاهده کرده‌اند:

۱. مزور ۱۰۴:۲۰-۳۰ و سرودهای پرستشی مصریان به آتون (قرن ۱۴ پیش از میلاد)

۲. مزور ۲۹ تقریباً همان شعر اوگاریتی به بعل است، بجز نامی که برای خداوند بکار برده است.

B. مکاشفات باستانشناسی در متون راس‌الشرم از شهر اوگاریت، شباهت‌هایی را میان شعر کنعانی و مزامیر نشان می‌دهند.

C. قالب ادبی آن سبک باستانی اسرائیل است:

۱. اشعار موسی، خروج ۱۵:۱-۱۷

۲. شعر مریم، خروج ۱۵:۲۱

۳. شعری درباره اسرائیل، اعداد ۱۷:۲۱-۱۸

۴. شعر دیوره، داوران ۵

۵. شعر حنا، ۱ سموئیل ۲:۱-۱۰

۶. مرثیه کتاب یاشر، ۲ سموئیل ۱:۱۷-۲۷

D. سه قانده اصلی:

۱. مزامیر پرستشی - این اشعار با یک الزام نظیر "خداوند را بستایید" یا "برای خداوند سرودی تازه بسرایید"، و غیره است.

۲. مزامیر مراثی - این اشعار با کلمات ندا همچون "ای خداوند" بدنبال یک گلایه یا تظلم آغاز می‌گردند

۳. مزامیر حکیمانه - این اشعار شبیه دسته‌بندی ادبیات حکمت می‌باشند

IV. تألیف

A. مؤلف بسیاری از این مزامیر از روی عناوین آنها مشخص است. دوراه برای مشاهده عمیق این عناوین وجود دارد:

۱. این عناوین بخشی از متن عبری هستند، لذا جنبه شریعتی دارند. با اینحال، اصل مزامیر یافت شده در طومارهای دریای مرده فاقد این عناوین هستند.

۲. اصالت آنها با نویسندگانی که تحت وحی بودند نیست بلکه باید آنها را در قالب سنتهای باستانی سنجید نه حقایق الهام شده به مؤلف.

a. عنوان مزمو ۳۴ در مقابل ۱ سموئیل ۱۰:۲۱

b. عنوان مزمو ۵۶ در مقابل ۱ سموئیل ۱۰:۲۱

۳. مشکل دیگر، حرف اضافه در زبان عبری است که بصورت‌های مختلف ترجمه می‌گردد:

a. "نوشته شده توسط"

b. "نوشته شده برای"

c. "نوشته شده به"

d. "متعلق به زمان"

e. "تحت هدایت"

B. عنوان تعیین شده نویسندگان نسخه ماسورتی (MT):

۱. داوود، (۱ سموئیل ۱۶:۱۶-۱۸)، (MT) مؤلف ۷۳؛ (LXX) مؤلف ۸۴؛ (ولگاته) مؤلف ۵۳

۲. ناشناس-مزامیر ۵۰: ۱، ۲، ۱۰، ۳۳، ۴۳، ۷۱، ۹۱، ۹۳-۹۷، ۱۰۴-۱۰۷، ۱۱۸-۱۱۹، ۱۳۵، ۱۳۷، ۱۴۶-۱۵۰

۳. آساف، رهبر گُر داوود (۱ تواریخ ۱۵:۱۶-۱۷؛ ۵:۱۶) مزمو ۱۲: ۵۰، ۷۳-۷۸

۴. پسران قورح، خانواده لای سراینده (۱ تواریخ ۱۹:۹؛ ۱۷:۱۵) مزامیر ۱۱: ۴۲-۴۹ بجز ۸۴-۸۸ بجز ۸۶

۵. یدوتون، رهبر گُر لای، (۱ تواریخ ۱۶:۴۱-۴۲؛ ۱-۲۵؛ ۳-۱۲ تواریخ ۵:۱۲) مزامیر ۳: ۳۹، ۶۲، ۷۷

۶. سلیمان، مزامیر ۲: ۷۲، ۱۲۷. "نوشته شده بوسیله"، "نوشته شده برای"، "متعلق به"، "در زمان"، یا "تحت هدایت".

۷. موسی، مزامیر ۱: ۹۰

۸. ازراحی‌ها (۱ تواریخ ۶:۳۳؛ ۱۷:۱۵)

a. ایتان، مزمو ۸۹ (به گمان برخی ابراهیم) ۱ تواریخ ۱۵:۱۷، ۱۹

b. هیمان، مزمو ۸۸ (همچنین پسر قورح) ۱ پادشاهان ۴:۳۱؛ ۱ تواریخ ۴:۳۱؛ ۱۹:۱۵

C. سنت‌های نویسندگی از نوشتارهای یهود

۱. Baba Bathra 14b - "داوود کتاب مزامیر را بهمراه ده نفر، به کمک آدم، اولین، و ملک‌یصدق و ابراهیم و موسی و هیمان و یدوتون و آساف و سه پسر قورح" نوشت.

۲. سانحدرین ۳۸ (تلمود) مزمو ۱۳۹ را به آدم و مزمو ۱۱۰ را به ملک‌یصدق نسبت می‌دهد.

D. نسخه LXX مزمو را به به ارمیا، حزقیال، حقی و ذکریا نسبت می‌دهد (۱۱۲، ۱۲۶، ۱۲۷، ۱۳۷، ۱۴۶-۱۴۹).

V. تاریخ

A. تشخیص تاریخ دقیق مزامیر به دو دلیل دشوار می‌باشد:

۱. برای نوشتن هر یک از مزموها دلیل خاص وجود داشته است

۲. مزامیر طی یک دوره ویرایشی از درون پنج کتاب گردآوری شده‌اند

B. مزامیر شامل اشعاری است از دوره‌های مختلف زندگی اسرائیل

۱. سنت یهود می‌گوید:

a. مزمو ۱۳۹ را آدم نوشت

b. مزمو ۱۱۰ را ملک‌یصدق نوشت

c. مزمو ۸۹ را ابراهیم نوشت

d. مزمو ۹۰ را موسی نوشت

۲. علم تفسیر پیشرفته مزامیر را به سه دوران اصلی تقسیم کرده است:

a. دوران پیش از تبعید (کتاب‌ها ۱، ۲ و ۴)

b. دوره تبعید (کتاب ۳)

c. دوران پس از تبعید (کتاب ۵)

C. روشن است که بسیاری از مزامیر به داوود نسبت داده می‌شوند:

۱. داوود موسیقی‌دان، نوازنده و سراینده بود، ۱ سموئیل: ۱۶-۱۸

۲. وی تشکیل دهنده و سازمان دهنده گروه‌های موسیقی لای و خوانندگان معبد بوده است، ۱ تواریخ ۱۵:۱-۱۶-۴۳، ۱-۲۵؛ ۳۱-۲ تواریخ ۲۵:۲۹-۳۰

۳. کتاب اول مزامیر به وی نسبت داده شده است، مزمو ۷۲: ۲۰

۴. مزمورهای او در تمام پنج کتاب مزامیر دیده می‌شوند

ساختار مزامیر

A. این کتاب دارای هیچ بافتی نمی‌باشد. بلکه دارای:

۱. دارای یک معرفی عمومی می‌باشد (شخصیت‌پردازی شده بر اساس فردی پارسا) - مزمور ۱ و احتمالاً ۲
۲. هر یک از پنج بخش کتاب با یک تمجدید و ستایش به پایان می‌رسد، ۴۱:۱۳؛ ۷۲:۱۸-۱۹؛ ۸۹:۵۲؛ ۱۰۹:۴۸
۳. پایان عمومی (تمجدید) - مزامیر ۱۵۰

B. قالب‌های شخصیتی پنج کتاب

۱. کتاب ۱ - مزامیر ۱-۴۱
 - a. بجز ۴، همگی به داوود نسبت داده شده‌اند (۱، ۲، ۱۰، ۳۳)
 - b. یهوه بعنوان نام خداوند غالب است، یهوه ۲۷۳ به الوهیم ۱۵
 - c. احتمالاً در دوران تقابل داوود با شائول
۲. کتاب ۲ - مزامیر ۴۲-۷۲ (۷۲:۲۰ ویراستار را نشان می‌دهد)
 - a. مزامیر ۴۲-۴۹ به پسران قورح (بجز ۴۳)
 - b. الوهیم بعنوان نام خدا غالب است، الوهیم ۱۶۴ به یهوه ۳۰
 - c. احتمالاً در دوران پادشاهی داوود
۳. کتاب ۳ - مزامیر ۷۳-۸۹
 - a. مزامیر ۷۳-۸۳، آساف
 - b. مزامیر ۸۴-۸۸، پسران قورح (بجز ۸۶)
 - c. مزامیر ۲۶ به داوود نسبت داده شده است
 - d. یهوه بعنوان نام خداوند ۴۴ مرتبه؛ الوهیم ۴۳ مرتبه
 - e. احتمالاً در دوران آشوریان
۴. کتاب ۴ - مزامیر ۹۰-۱۰۶
 - a. مزمور ۱۱۰، ۱۰۳ به داوود
 - b. مزمور ۹۰ به موسی
 - c. بقیه ناشناس هستند
 - d. یهوه ۱۰۴ مرتبه استفاده شده؛ الوهیم ۷ مرتبه
 - e. احتمالاً در دوران بحران بابلیان
۵. کتاب ۵ - مزامیر ۱۰۷-۱۵۰
 - a. مزمور ۱۱۹ موشح طولانی شده وعده خداوند است
 - b. یهوه ۲۳۶ مرتبه و الوهیم ۷ مرتبه بکار برده شده است
 - c. مزامیر ۱۴۶-۱۵۰ جزو مزامیر پرستشی هستند که همگی با "خدا را نیایش نماییم" آغاز می‌گردند
 - d. احتمالاً به امید برکات آینده خداوند

C. شماره‌گذاری در مزامیر متفاوت است

۱. نسخه MT MSS

- a. Berachoth 9b - مزمور ۱ و ۲ یکی حساب شده‌اند
 - b. Shabbath 16 - تعداد کل مزامیر ۱۴۷ بوده تا با طول دوران یعقوب برابر باشد
۲. نسخه LXX
- a. مزمور ۹ و ۱۰ با هم یک مزمور موشح را تشکیل می‌دهند
 - b. مزمور ۱۱۴ و ۱۱۵ با هم مزامیر خلیل را تشکیل می‌دهند (یک نیایش یهودی است)
 - c. مزمور ۱۱۶ و ۱۴۷ هر یک به دو قسمت تقسیم شده‌اند
۳. تعداد مزامیر ممکن است به دوره گردشی خواندن متن در هر سال در دوران اولیه کنیسه مرتبط باشد
- D. نمونه‌ای از روش‌هایی که مزامیر را می‌توان گروه‌بندی نمود:

۱. بوسیله قالب یا موضوع

a. اشعار پرستشی

- ۱) به خداوند بعنوان خالق، ۸، ۱۹، ۱۰۴، ۱۳۹، ۱۴۸
- ۲) به خداوند در کل، ۳۳، ۱۰۳، ۱۱۳، ۱۱۷، ۱۳۴-۱۳۶، ۱۴۵-۱۴۷

b. اشعار ویژه شکرگذاری

c. مرثیه/شیون/شکایات

(۱) مشترک، ۱۲، ۱۴، ۴۴، ۵۳، ۵۸، ۶۰، ۷۴، ۴۹، ۸۰، ۸۳، ۸۵، ۸۹، ۹۰، ۹۴، ۱۰۶، ۱۲۳، ۱۲۶، ۱۳۷
(۲) فردی، ۳-۷، ۱۳، ۱۷، ۲۲، ۲۵-۲۸، ۳۱، ۳۵، ۳۸-۴۳، ۶۹-۷۱، ۸۶، ۸۸، ۱۰۲، ۱۰۹، ۱۲۰، ۱۳۰، ۱۳۹-۱۴۳

d. اشعار شاهانه

(۱) خداوند بعنوان پادشاه، ۴۷، ۹۳، ۹۶-۹۹

(۲) پادشاه اسرائیل یا مسیح موعود، ۲، ۱۸، ۲۰، ۲۱، ۴۵، ۷۲، ۸۹، ۱۰۱، ۱۱۰

e. اشعاری درباره صیون

f. مناجات‌نامه‌ها

(۱) تجدید عهد، ۵۰، ۸۱

(۲) دعا‌های خیر کاهنانه، ۱۳۴

(۳) درباره معبد، ۱۵، ۲۴، ۶۸

g. اشعار حکیمانه، ۳۶، ۳۷، ۴۹، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۳۳

h. اشعاری درباره ایمان به وفاداری یهوه، ۱۱، ۱۶، ۲۳، ۶۲، ۶۳، ۹۱، ۱۲۱، ۱۳۱

i. لعن بر خدایان دروغین و بت‌پرستی، ۸۲، ۱۱۵

۲. توسط نویسندگان یا گوینده

a. موشح‌های داوود که اکثراً یهوه را بعنوان نام خداوند بکار برده است، مزمور ۱-۴۱

b. موشح‌های داوود که اکثراً الوهیم را بعنوان نام خداوند بکار برده است، مزمور ۵۱-۷۲

c. موشح‌های خواننده شده توسط سرایندگان و نوازندگان لایوی داوود

(۱) قورح و پسران، مزمور ۴۲-۴۹، ۸۴-۸۸

(۲) آساف و پسران، مزمور ۷۳-۸۳

d. موشح‌هایی توسط نیایش‌کنندگان، مزمور ۱۱۱-۱۱۸، ۱۴۰-۱۵۰

e. موشح‌هایی توسط زواری که به اورشلیم جهت نیایش در یکی از اعیاد آمده بودند، مزمور ۱۲۰-۱۳۴

۳. به توسط رویدادهای تاریخی اسرائیل بر اساس عنوان یا محتوی، مزمور ۱۴، ۴۴، ۴۶-۴۸، ۵۳، ۶۶، ۶۸، ۷۴، ۷۶، ۷۹، ۸۰، ۸۳، ۸۵

۸۷، ۱۰۸، ۱۲۲، ۱۲۶-۱۲۴ و ۱۲۹

E. مزامیر مرتبط

۱. مزامیر ۱۴ و ۵۳ شبیه یکدیگر هستند بجز زمان استفاده از نام خداوند

a. مزمور ۱۴ یهوه را نوشته است

b. مزمور ۱۰۴ الوهیم را نوشته است

۲. مزمور ۱۰۳ و ۱۰۴ وصل به یکدیگر هستند:

a. آغاز و پایان یکسانی دارند

b. مزمور ۱۰۳ از یهوه بعنوان منجی و احیا کننده نام برده است

c. مزمور ۱۰۴ از الوهیم بعنوان خالق و پایان‌بخش نام برده است

۳. مزامیر ۳۲ و ۵۱ هر دو به گناه داوود با بئث‌شبع ارتباط دارند

۴. مزامیر ۵۱:۷-۱۱ و ۶۰:۵-۱۲ در مزمور ۱۰۸ ادغام شده‌اند

۵. مزامیر ۱۸ در ۲ سموئیل ۲۱:۱-۵۱ تکرار شده است

F. چرا ۱۵۰ مزمور در ۵ کتاب قرار داده شده‌اند

۱. احتمالاً بدلیل تقارن با ۱۵۰ بخش از آیین عهد عتیق عبرانی برای مطالعه در روز شبت

۲. احتمالاً بدلیل تقارن پنج کتاب با پنج کتاب موسی.

VII. عبارات آهنگین در کتاب‌های مزامیر

A. عبارات آهنگین در عنوان به منظور تعریف انواع مزمور استفاده شده‌اند

۱. *Mizmor* بمعنی "گلچین کردن". اینان مزامیری بودند که باید سراییده شده و توسط ادوات موسیقی اجرا شوند

۲. *Shir* اشاره به هرگونه شعری دارد. ۳۰ عدد شعر از این دست وجود دارد.

۳. *Maschil* یا *Maskil* که از اشعاری با مهارت‌های خاص یا مزامیر آموزشی می‌گویند. ۳۰ عدد از این دست وجود دارند.

۴. *Michtam* یا *Mitkhtam* - معنی این عبارت مشخص نیست. بر اساس یک ریشه عبری ممکن است معنی "طلایی" یا "با ارزش" داشته باشد، بر اساس یک ریشه آکادانی می‌تواند بمعنی "پنهان" یا "منتشر نشده" و بر اساس یک ریشه احتمالی عربی می‌تواند به معنی "کفاره دادن" یا "بخشیدن" باشد. از اینگونه ۶ عدد وجود دارد.

۵. *Palal* بمعنی دعا است. این عبارت به منظور تعریف مزامیر داوود در کتاب‌های ۱ و ۲ استفاده شده است (مزمو ۷۲: ۲۰). این عبارت همچنین در عناوین مزامیر ۱۷، ۸۶، ۱۰۲، ۱۴۲ و ۱۲۲ دیده می‌شود.

B. عبارات آهنگینی که نواختن یا خواندن مزمو را تعریف می‌کنند:

۱. *Selah* ۷۱ مرتبه در مزامیر ۳۹ و حبقوق ۳: ۳، ۹، ۱۳ بکار برده شده است. معنی آن مشخص نیست. درباره معنی آن نظریه‌های مختلفی وجود دارد:

a. از نسخه LXX "فاصله" برای عبادت یا تأثیرات داستانی

b. از ریشه عبری "بلند کردن"، می‌تواند بالا بردن چیزی یا صدایی هم تلقی شود

c. ربیبان می‌گویند حالتی تصدیقی همچون "آمین" است که بمعنی "ابدی" می‌باشد

۲. *Shiggaion* یا *Shigionoth* که در مزامیر ۷ و حبقوق ۳ استفاده شده است. این عبارت شیون و زاری متأثر از حزن و اندوه را نشان می‌دهد. استفاده از این عبارت نشاگر بالاتری حالت احساس شاعرانه می‌باشد.

۳. *Neginoth* شش بار در حبقوق ۳: ۱۹ استفاده شده است. معنی آن "بر روی ساز سیمی" می‌باشد

۴. *Sheminith* دو بار استفاده شده است. می‌تواند دارای معنی "بر روی اکتاو" یا "روی هشت" داشته باشد. این لغت متضاد *Alamoth* بوده، لذا احتمالاً دارای آوای مذکر می‌باشد (تواریخ ۱۵: ۲۱).

۵. *Alamoth* چهار بار استفاده شده است. اشاره به نواهای سوپرانوی مؤنث می‌باشد (تواریخ ۱۵: ۲۰)

۶. *Mechiloth* یکبار استفاده شده است. معنی آن "بر ساز بادی" است.

۷. *Gittith* سه بار استفاده شده است. معنی آن "بر چنگ" (نوعی ساز) است.

۸. منابع متعدد دیگری بویژه برای تنظیم‌ها وجود دارد، مزامیر ۹، ۲۲، ۴۵، ۵۳، ۵۶، ۵۷-۵۹، ۶۰، ۶۲، ۶۹، ۷۵، ۷۷، ۸۰ و ۸۸.

VIII. مقصود از نگارش مزامیر

A. قوم بنی اسرائیل اعتقاد داشت که تمام زندگی توسط عهد، به خدا مربوط می‌باشد. مزامیر تقدیم عمیق‌ترین احساسات زندگانی به خداوند است.

B. قوم بنی اسرائیل فقط به خدای احد و واحد اعتقاد داشت. ایمان برای آنان مبحث دینی و عبادی نبود بلکه موضوعی شخصی و روزمره بود. قالب شعرگونه مزامیر ما را در بیان روح مذهبی خود به خداوند یاری می‌کند. شخصیت اصلی عهد عتیق خدا است!

C. در کل مزامیر می‌توانند بعنوان بیان ایمان شخصی شروع کردند که بعد توسط جامعه ایمانی مورد استفاده قرار می‌گیرند (مزامیر ۲۳: ۱۳۹...)

IX.

عبارات/واژگان برای معرفی افراد بصورت خلاصه

A. واژگان و یا عبارات

۱. "جدا کردن" (*kadosh*) ۳: ۴ (NASB & NIV)

۲. "توکل" (*emeth*) ۵: ۴ (NASB & NIV)

۳. "راه خود را پیش روی من راست گردان" ۸: ۵ (NASB & NIV)

۴. "محبت" (*hessed*) ۴: ۶ (NIV)، "عشق بی پایان"

۵. "توبه" ۱۲: ۷ (NIV)، "ترحم"

۶. "بنی آدم" ۴: ۸ (NASB & NIV)

۷. "نجات"، ۱۴: ۹ (NASB & NIV)

۸. "چاه" ۱۵: ۹ (NASB & NIV)

۹. "پیاله" ۶: ۱۱؛ ۸: ۵۷ (NIV "قطعه")

۱۰. "درستکاری" ۲: ۱۵ (NIV "درستکار")

۱۱. "کروپ" ۱۰: ۱۸ (NIV "کروبی")

۱۲. "همچون پاهای گوزن" ۳۳: ۱۸ (NIV "پاهای آهو")

۱۳. "رهاننده" ۱۴: ۱۹ (NASB & NIV)

۱۴. "جامه‌ها" ۱۸: ۲۲ (NASB & NIV)

۱۵. "دره سایه‌ی مرگ" ۴: ۲۳ (NASB & NIV)

۱۶. "زیر سایه بال‌هایت" ۱: ۵۷؛ ۴: ۹۱ (NASB & NIV)

۱۷. "پلاس" ۱۱: ۶۹ (NASB & NIV)

۱۸. "دفتر زندگانی" ۱۶: ۱۳۹؛ ۲۸: ۶۹ (NASB & NIV)

۱۹. "جاهای لغزنده"، ۱۸:۷۳ (NIV) "زمین لغزنده"
۲۰. "شاخ‌های شریران" ۱۰:۷۵ (NASB & NIV)
۲۱. "مکان‌های بلند" ۵۸:۷۸ (NASB & NIV)
۲۲. "رهب" ۱۰:۸۹ (NASB & NIV)
۲۳. "ایشان را قطع کردم" ۱۰:۱۱۸، ۱۱، ۱۲ (NASB & NIV)
۲۴. "سنگ بنا" ۲۲:۱۱۸ (NIV) "سنگ قبر"
۲۵. "شاخ‌های مذبح" ۲۷:۱۱۸ (NASB & NIV)

B. اشخاص

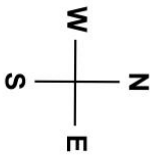
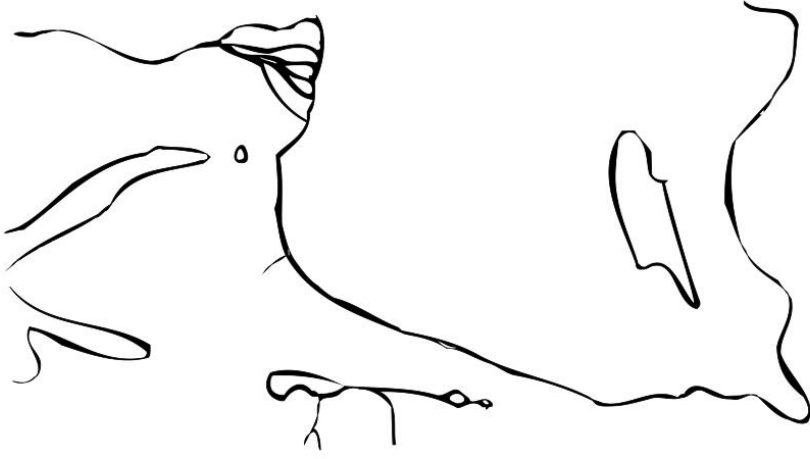
۱. "خداوند لشگرها" (NASB (YHWH Sabboth)، ۱۰:۲۴ (NIV) "خداوند قادر مطلق"
۲. "یدوتون، مقدمه ۶۲ (NASB & NIV)
۳. "اسماعیلیان" ۶:۸۳ (NASB & NIV)
۴. ملک‌یصدق، ۴:۱۱۰ (NASB & NIV)

X. موقعیت‌ها بر روی نقشه

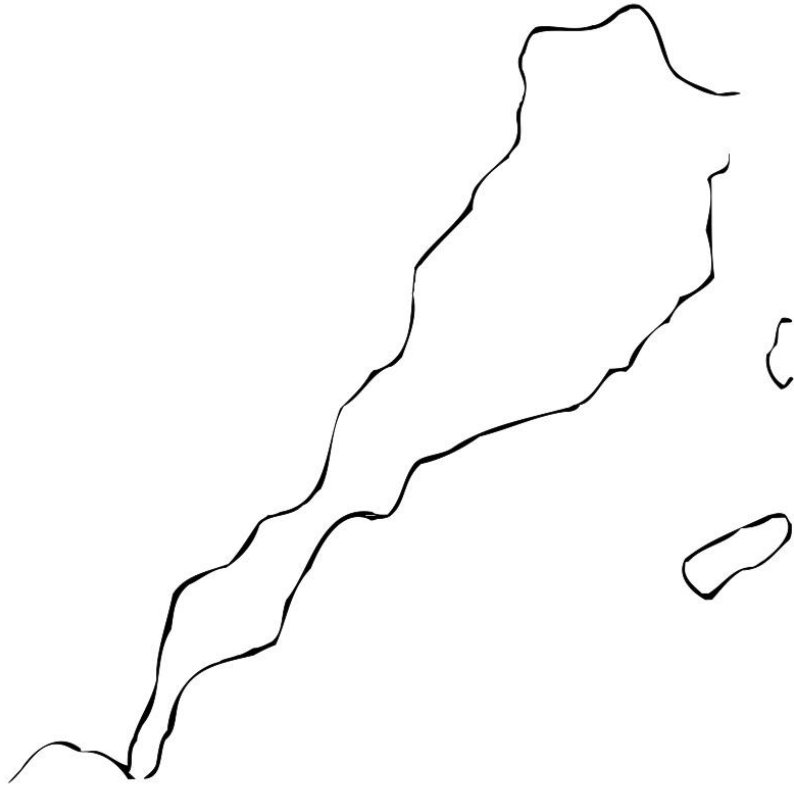
۱. صهیون، مزمو ۶:۲
۲. باشان، ۱۲:۲۲
۳. قادش برنیه، ۸:۲۹ (NIV) "قادش"
۴. کوه حرمون، ۶:۴۲ (NIV) "بلندی‌های حرمون"
۵. شیلوه، ۶۰:۷۸
۶. کوه تابور، ۱۲:۸۹
۷. بَعْل-فَعُور، ۲۸:۱۰۶ (NIV) "بَعْل فَعُور"

XI. سؤالاتی برای دانشجویان

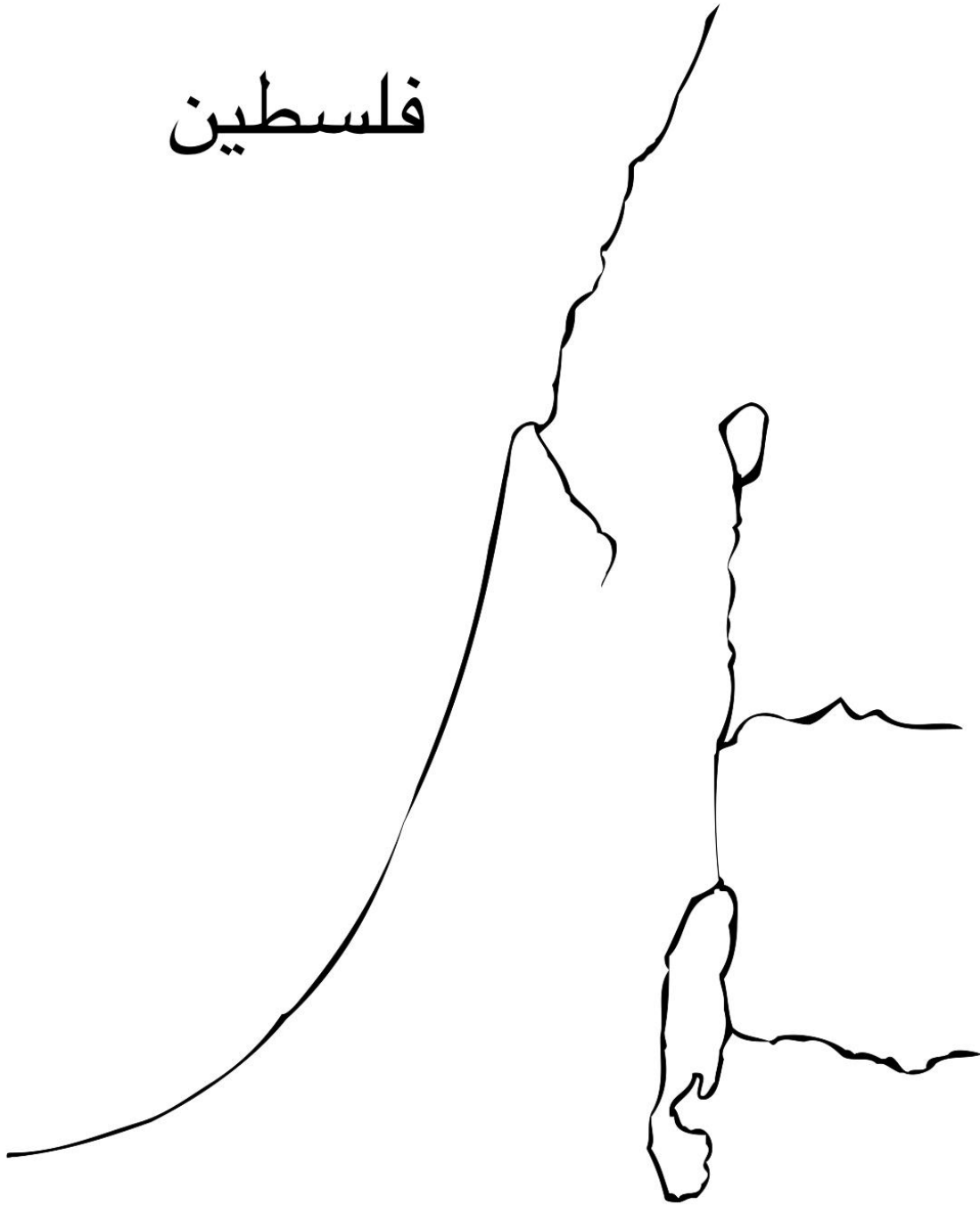
۱. چرا مزامیر ۲ جنبه جهانی و مسیحایی دارد؟
۲. استعاره‌های مختلف استفاده شده برای تعریف خداوند را در مزمو ۱:۱۸-۲ بیان کنید
۳. دو نوع مکاشفه یافت شده در مزمو ۱۹ را نام برده و توضیح دهید
۴. مزامیر ۲۲ در قالب نبی‌گونه چه چیزی را بیان می‌کند؟
۵. زمینه تاریخی مزامیر ۳۲ و ۵۱ را توضیح دهید
۶. مزامیر ۳۸ درباره چه چیزی صحبت می‌کند (بر اساس دانش و با کلمات خود توضیح دهید)
۷. استعاره مزمو ۱:۴۲ را توضیح دهید
۸. مزمو ۵۱:۱۱-۱۲ درباره چه صحبت می‌کند؟
۹. ترس از خدا به چه معنی است؟ ۶۷:۷
۱۰. مزامیر ۷۳ در چالش با کدام مشکل زندگی است؟
۱۱. چه مورد غیر عادی در ساختار مزامیر ۱۱۹ وجود دارد؟ بحث کلی آن چیست؟
۱۲. مزامیر ۱۳۹ به کدام مشکل زندگی می‌پردازد؟

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با امثال

I. عنوان کتاب

- A. در زبان عبری عنوان این کتاب در واقع هفت آیه اول قالب آیه ۷ می‌باشد.
B. در نسخه LXX نام آن "امثال سلیمان" می‌باشد.
C. در نسخه ولگاته نام آن "کتاب امثال" می‌باشد.
D. عنوان کتاب به زبان انگلیسی از واژه عبری *mashal* به معنی "نظیر یا همچون کسی یا چیزی بودن" گرفته شده است. کتاب "امثال" به دلیل کوتاه بودن، تفکر برانگیز بودن، بیانات و معمولاً در دو خط بوده است.

II. تشریح

- A. این کتاب بخشی از سه جزء شریعت عبرانی به نام "مکتوبات" است.
B. کتاب تلمود، Baba Bathra 14b می‌گوید ترتیب قرار گرفتن کتاب‌های حکمت عبارت بودند از مزامیر، ایوب و امثال. تلمود تألیف کتب مذکور را به نویسندگان زیر نسبت می‌دهد:
۱. کتاب ایوب به موسی
۲. کتاب مزامیر به داوود
۳. کتاب امثال به حزقیا
C. ربیان تصریح می‌کنند که سلیمان بدلیل شهرتش در حکمت، سه کتاب زیر را نوشته است:
۱. غزل غزل‌ها، هنگامی که جوان بوده است
۲. امثال، هنگامی که در میان سالی بوده است
۳. جامعه، هنگامی که پیر و تندخو بوده است. این سنت بوسیله گردآوری این سه کتاب با هم در یک مجموعه در نسخه LXX دیده می‌شود.

III. سبک

- A. کتاب امثال نوع خاصی از ادبیات حکمت است.
B. ده‌ها نوع گفته‌های تمثیلی وجود دارند (بر گرفته از کتاب *Introduction to the Old Testament* نوشته Clyde Francisco، صفحه ۲۶۵).
۱. امثال تاریخی - این تمثیل‌ها گفته‌های معروف و محبوب گذشته هستند که بعنوان واقعیات امروزی مطرح می‌شوند.
۲. امثال استعاره‌ای - این تمثیل‌ها در دو خط، مواردی را با یکدیگر قیاس می‌کند:
a. با استفاده از کلمات "مثل" یا "بعنوان"
b. با استفاده از تضاد
۳. امثال معماگونه - این تمثیل‌ها برای درک و حل، مغز را به چالش می‌کشند.
۴. امثال تقلیدی - این تمثیل‌ها طولانی‌تر و دارای مقایسه‌ها و تضادهای بیشتری هستند.
۵. امثال آموزنده - این تمثیل‌ها بر مبنای واقعیات بوده و برای آموزش مردان جوان در خدمات دولتی یا رهبری استفاده می‌شدند.
C. کتاب امثال همچون مزامیر از کلمات و عبارات موازی استفاده کرده است:
۱. کلمات و عبارات موازی هم معنی - امثال ۱:۸
۲. کلمات و عبارات موازی متضاد - امثال ۱:۲۸
۳. کلمات و عبارات موازی ترکیبی - امثال ۱:۲۶

IV. تألیف

- A. کتاب امثال بطور سنتی به سلیمان وصل است همانگونه که کتاب مزامیر به داوود منتسب است. این امر بدلیل شهرت سلیمان در حکمت است (۱ پادشاهان ۳:۱۲؛ ۴:۲۹-۳۴؛ ۱۰:۱)، و همچنین به دلیل اینکه نام سلیمان در امثال ۱:۱؛ ۱:۱۰ و ۱:۲۵ ذکر گردیده است.
B. کتاب امثال حاصل گردآوری ویرایشی همچون مزامیر است. نام چندین نویسنده در اینباره آورده شده است:
۱. سلیمان، ۱:۱؛ ۱:۱۰؛ ۱:۲۵
۲. سخن حکیمان، ۱۷:۲۲؛ ۲۳:۲۴
۳. آگور، ۱:۳۰
۴. لموئیل شاه، ۱:۳۱
C. مراحل ویرایشی امثال را می‌توان در آیه ۱:۲۵، در جاییکه اظهار می‌دارد مردان حزقیا امثال سلیمان را نگاهشته‌اند، مشاهده نمود.
D. فصل‌های ۳۰ و ۳۱ توسط مردانی از مسأ نوشته شده است. میان مترجمین درباره این واژه اختلاف نظر وجود دارد. بسیاری از نسخ ترجمه شده به زبان انگلیسی این واژه را "oracle" (به معنی وحی یا الهام از سوی خداوند) یا "burden" (بمعنی بار مسئولیت) ترجمه کرده‌اند. انتشارات The Jewish Publication Society of America این واژه را بنام یک مکان ترجمه کرده است. *Massa* اشاره‌ای است به پادشاهی اسماعیلیه در عربستان سعودی (پیدایش ۱۴:۲۵ و ۱ تواریخ ۳۰:۱).

E. شباهت آشکاری وجود دارد میان دو عبارت "سخن حکیمان" در آیات ۱۷:۲۲-۲۴:۲۲ و "ساختار آمینوپه" به تاریخ ۱۲۰۰ پیش از میلاد در مصر. برای مطالعه بیشتر در این زمینه به کتاب *Ancient Israelite Literature in Its Cultural Context* نوشته John H. Walton, Grand Rapids: Zondervan, سال ۱۹۹۰ صفحات ۱۹۲-۱۹۷ مراجعه نمایید.

.V تاریخ

A. تاریخگذاری برای این کتاب مشکلی مشابه با مزامیر دارد. دو تاریخ را می‌توان برای آن متصور بود:

۱. تاریخ هر یک از تمثیل‌ها بصورت منفرد
 ۲. تاریخی که همه آنها در کتاب شریعت امروزی گردآوری گردیدند
- B. بسیاری از تمثیل‌ها برمی‌گردد به دوران سلیمان، بخصوص ۱:۱۰-۱۶:۲۲ و ۱:۲۵-۲۷:۲۹.
- C. شباهت‌های زیادی میان لغات آگور در فصل ۳۰ و متون رأس شمرا از اوگاریت وجود دارد. این متون مربوط به قرن ۱۵ پیش از میلاد می‌باشند.
- D. کتاب شریعتی امثال، فصل‌های ۱-۲۹ در دوران حزقیا گردآوری گردیدند (۶۸۷-۷۱۰ پیش از میلاد). دو فصل آخر بعداً اضافه گردیدند.

.VI دوره تاریخی

.VII واحدهای ادبی

- A. عنوان کتاب، ۱:۱-۶
- B. قالب و چارچوب سخنان، ۱:۷
- C. حکمت عبادی، ۱:۸-۹:۱۸
- D. امثال سلیمان (دو بیت‌های متضاد)، ۱:۱۰-۱۶:۲۲
- E. سخنان حکیم (مشابه حکمت مصریان)، ۱۷:۲۲-۲۴:۲۲
- F. سخنان بیشتری از حکیم، ۲۳:۲۴-۳۴
- G. امثال سلیمان (ریشه‌ای)، ۱:۲۵-۲۷:۲۹
- H. سخنان آگور (پاسخ به عرفانی که منکر خداوند است)، ۱:۳۰-۳۳
- I. سخنان لموتیل (از مادرش)، ۱:۳۱-۹
- J. تمجید از زنی شایسته، ۳۱:۳۱-۱۰

.VIII حقایق اصلی

- A. با وجود اینکه اغلب بطور علنی بیان نمی‌شود، اما امثال بر اساس فرض یک خدای توحیدی است که هم در آفرینش و هم در زندگی فردی ایمانداران فعالیت می‌کند (۱:۷؛ ۳:۵-۶؛ ۹:۱۰؛ ۱۴:۲۶-۲۷؛ ۱۹:۲۳).
- B. اینگونه ادبیات توازی را برای موارد زیر برقرار کرد (ارمیا ۱۸:۱۸؛ حزقیال ۷:۲۶):
۱. "شرع" (کاهنان)
 ۲. "پیامبران" (انبیا)

- این موارد متصل به تاریخ یا فرهنگ اسرائیل نیستند بلکه در جهت شادی، اخلاقیات و یک زندگی موفق فردی برای هر اسرائیلی می‌باشند.
- C. در اصل این کتاب طراحی شده بود تا جوانان متمول را برای خدمات دولتی یا رهبری جوامع آموزش دهد (۱:۸-۹).
- D. این موضوع، بینشی الهام‌بخش برای زندگی خداپسندانه، عملی و مقدس است. می‌توان آن را به عنوان "شعور ذاتی الهی" قلمداد کرد.
- E. باید بخاطر داشت که تمثیل‌ها بیان کلی حقیقت هستند. آنان همیشه برای توضیح یا ورود به مشکلات و شرایط فردی، وارد عمل نمی‌شوند.

.IX

آشنایی با عبارات و اشخاص بطور خلاصه

- A. واژگان و/یا عبارات
۱. امثال (*mashal*)، ۱:۱ (NASB & NIV)
 ۲. حکمت (*hokmah*)، ۲:۱ (NASB & NIV)
 ۳. ترس از خداوند^{۱۴}، (NASB & NIV)
 ۴. "حکمت در کوی فریاد می‌زند"، ۲۰:۱ (NIV)، حکمت در کوی ندای بلند سر می‌دهد"
 ۵. "ساده‌لوحان... تمسخرگران... جاهلان"، ۲۲:۱ (NIV)، "افراد ساده... تمسخرگر... جاهلان)
 ۶. "زن غریبه"، ۱۶:۲ (NIV)، "زن زناکار"
 ۷. "او درخت حیات است" ۱۸:۳ (NASB & NIV)
 ۸. "مایه نفرت خداوند"، ۳:۳؛ ۱۷:۱۵ (NIV)، خداوند کراهت دارد"
 ۹. "آب را از منبع خودت بنوش" ۱۵:۵ (NASB & NIV)
 ۱۰. "ضامن" ۱:۶ (NIV)، "امنیت"

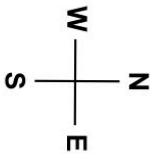
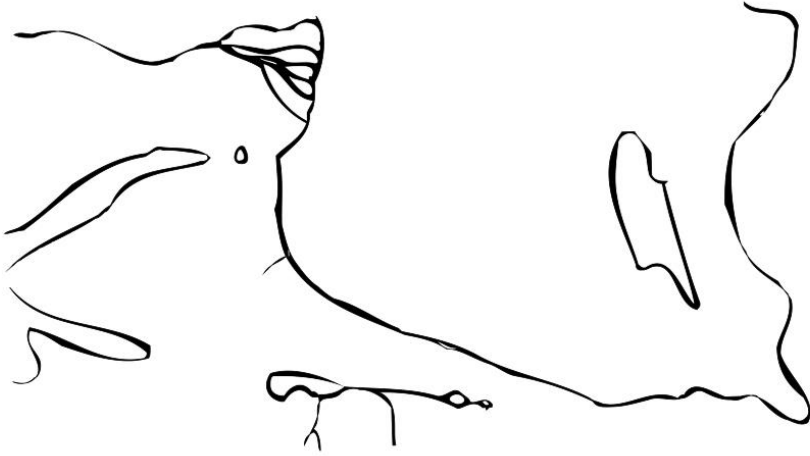
^{۱۴} در نسخه انگلیسی "ترس از خداوند" نوشته شده ولی در نسخه فارسی به غلط "ترس خداوند" ترجمه گردیده است.

۱۱. "شخص بی ارزش" (*belial*)، ۱۲:۶ (NIV)، "رذل"
۱۲. "خداوند در آغاز راه خویش مرا تصرف کرد"، ۲۲:۸ (NIV)، "خداوند مرا در آغاز کار خویش به پیش آورد"
۱۳. "شئول و ابدون نزد خدا قرار گرفته‌اند"، ۱۱:۱۵؛ ۲۷:۲۰ (NIV)، مرگ و نابودی در پیشگاه خداوند قرار گرفته‌اند"
۱۴. احیا کننده (*Go'el*)، ۱۱:۲۳ (NIV)، "دفاع"
۱۵. بهره، ۸:۲۸ (NIV)، "بهره گزاف"
۱۶. وحی (مسا)، ۱:۳۰؛ ۱:۳۱ (NASB & NIV)

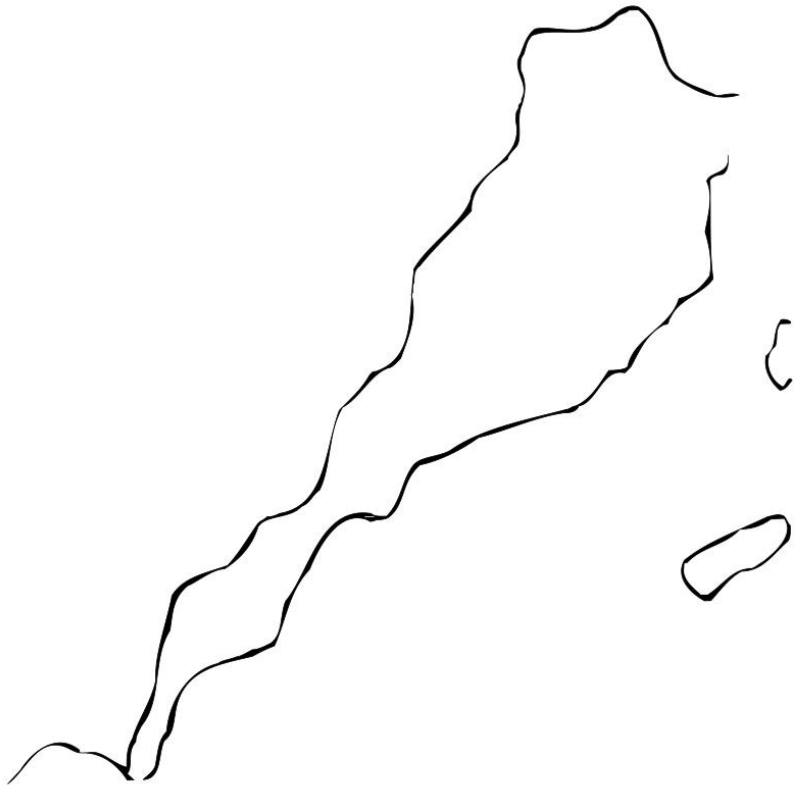
X. موقعیت‌ها بر روی نقشه - موجود نیست

XI. سؤالاتی برای دانشجویان

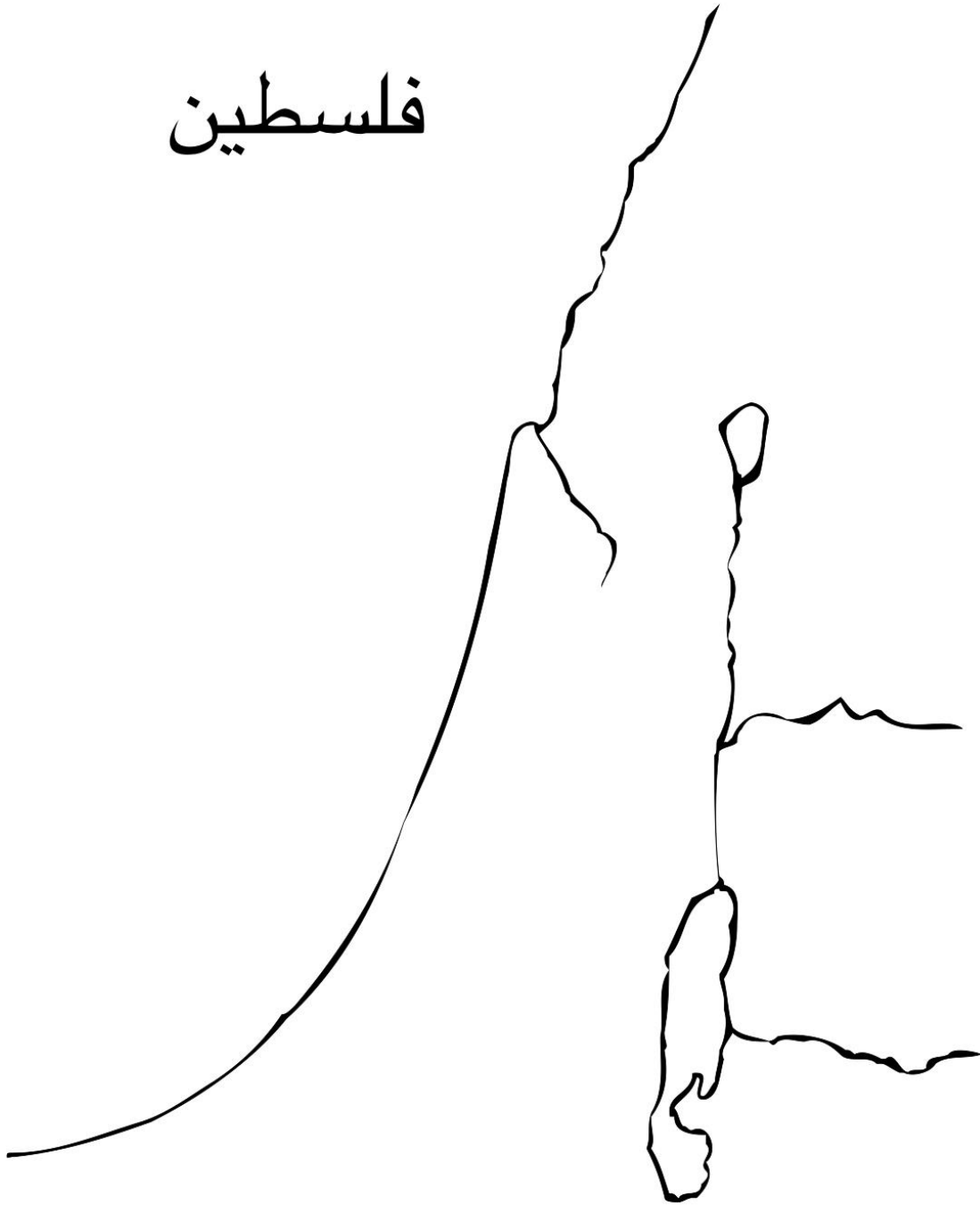
۱. تفاوت میان کلمات عبری برای لغات "حکمت" و "دانش" چیست؟
۲. آیه ۱:۷ از چه روی حائز اهمیت است؟
۳. چرا حکمت بصورت مؤنث شناسایی می‌گردد؟
۴. نقش حکمت در آفرینش چه بوده است؟ (۳:۱۹؛ ۸:۲۷)
۵. "دو مسیر" را توضیح دهید. (۴:۱۰-۱۹)
۶. دعای آیات ۳۰:۷-۹ را توضیح دهید.
۷. صفات همسری شایسته را در آیات ۳۱:۱۰-۳۱ فهرست‌وار بیان کنید.

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با جامعه

I. عنوان کتاب

- A. نام عبری این کتاب آیه ۱:۱ "کلمات *Qoheleth* پسر داوود، شاه اورشلیم" گرفته شده است. نامگذاری کوتاه‌تر آن *Qoheleth* بود که توسط سلیمان در ۱ پادشاهان ۸:۱ استفاده شده بود. این واژه یک ضمیر مؤنث از کلمه عبری *Qahal* بمعنی "جماعت" یا "مجمع" می‌باشد.
- B. این کتاب "جامعه" نامیده شد که کلمه لاتین شده از قالب نسخه LXX می‌باشد. این واژه ریشه یونانی داشته و بمعنی "کسی که جمع می‌کند یا گرد هم می‌آورد" است.
- C. عبارت *Qoheleth* دو معنی می‌تواند داشته باشد:
۱. کسی که جماعتی را گرد هم می‌آورد، مثلاً یک معلم، یک واعظ، بحث‌کننده و نظیر این.
 ۲. احتمالاً می‌تواند استعاره‌ای باشد برای کسی حقایق را جمع‌آوری می‌کند مثل یک فیلسوف یا فردی با بصیرت.

II. تشریح

- A. کتاب جامعه مثال بارزی از نوعی از ادبیات حکمت است. این کتاب طولانی شده بحث بر موضوعی است، همچون کتاب ایوب.
- B. این کتاب بخشی از سه قسمت آیین یهود بنام "مکتوبات" است.
- C. همچنین این کتاب بخشی از دسته‌بندی خاصی از پنج کتاب بنام Megilloth یا "پنج طومار" است. هر یک از این پنج کتاب در یکی از روزهای جشن سالانه خوانده می‌گردند. کتاب جامعه در جشن خیمه‌ها یا جشن میشکان خوانده می‌شد.
- D. این کتاب بدلیل طبیعت افراطی که دارد توسط مدرسه محافظه‌کار ربیانی شمای رد گردید، اما توسط مدرسه میانه‌روی ربیانی حیلل مورد حمایت قرار گرفت. این بحث حتی تا پس از دوران سقوط اورشلیم در دوره جمنیا نیز ادامه یافت (سال ۷۰-۹۰ پس از میلاد).
- E. ده‌ها کتاب شریعتی عهد عتیق برای پذیرفته شدن مشکلاتی داشتند:
۱. کتاب جامعه - تلخ، منفی و دارای روحی غیر سنتی
 ۲. کتاب غزل غزل‌ها - تأیید عشق مادی
 ۳. کتاب استر - هیچ‌ذکری از خدا یا معابد و مکان‌های مذهبی یهودی در آن وجود ندارد
 ۴. کتاب حزقیال - معبد وی با معبد موسی تفاوت داشت
 ۵. و در برخی حوزه‌ها، کتاب دانیال - نبوت‌های زیر و زبر کننده این کتاب در فصل‌های ۷-۱۲
- F. کتاب جامعه در نهایت به دلایل زیر پذیرفته شد:
۱. چون به سلیمان نبی نسبت داده شد
 ۲. چون دارای مؤخره‌ای سنتی است
 ۳. چون وارد حقایق تجربیات انسانی شده و سردرگمی‌های جامعه یهود پس از تبعید را روشن می‌کند

III. سبک

- A. همچون کتاب ایوب، جامعه نیز باید در شکل کلی ترجمه گردد. فصل ۱۲ حاوی سخنان تمسخرآمیز فراوانی است.
- B. این کتاب یک نگاه تمسخرآمیز به زندگی بدون خدا است. عبارت کلیدی آن "زیر آفتاب" است، ۱:۳، ۹:۱۴، ۱۱:۲، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۲؛ ۳:۱۶؛ ۴:۱، ۳، ۷، ۱۵؛ ۵:۱۳، ۱۳، ۱۸؛ ۶:۱۸، ۱۶؛ ۷:۱۲؛ ۸:۱۱، ۱۵، ۱۷؛ ۹:۳، ۶، ۹، ۱۱، ۱۳؛ ۱۰:۵؛ ۱۱:۷؛ ۱۲:۱۲؛ ۱۳:۱۲؛ ۱۴:۱۲؛ ۱۵:۱۲؛ ۱۶:۳؛ ۱۷:۱۲؛ ۱۸:۱۲؛ ۱۹:۱۲؛ ۲۰:۱۲؛ ۲۱:۱۲؛ ۲۲:۱۲.

IV. تألیف

- A. کتاب ناشناس است.
- B. سنت یهود می‌گوید که یکی از سه کتاب توسط سلیمان نبی نوشته شده است (Midrash Shir hasherem Rabbah I, 1, sect. 10):
۱. غزل غزل‌ها، هنگامی که جوان بوده است
 ۲. امثال، هنگامی که در میان سالی بوده است
 ۳. جامعه، هنگامی که پیر و ترش‌رو بوده است.
- C. مطمئناً سلیمان به دلیل حکمت، مکنث و موقعیتی که داشت، برگ اصلی فصل‌های ۱-۲ بوده است. اما نشانه‌هایی مبنی بر اینکه وی مؤلف حقیقی کتاب نیست، در دست است:
۱. آیه ۱:۱۲ می‌گوید "من در اورشلیم بر اسرائیل پادشاه بودم". این آیه در زمان دستوری گذشته بکار رفته است.
 ۲. آیه ۱:۱۶ می‌گوید "... بیش از همه آنان که پیش از من بر اورشلیم فرمان رانده‌اند" - پیش از سلیمان فقط داوود بود.
 ۳. آیه ۱:۴-۳، ۵:۸ و ۸:۹ بحث سوءاستفاده دولتی اما بشکل ناامیدانه است
 ۴. نام سلیمان در این کتاب ذکر نگردیده است
- D. برای مطالعه بیشتر درباره حق تألیف سلیمان، به کتاب *Introduction to the Old Testament* نوشته C. F. Keil جلد ۱ صفحات ۵۱۶-۵۲۹ مراجعه نمایید.

- E. Baba Bathra 15a می گوید که مردان حزقیای کتاب‌های امثال، جامعه و غزل غزل‌ها را نوشته بودند، اما روشن است که منظور این بوده که آنان ویراستارها یا گردآورندگان کتاب‌های حکمت بوده‌اند.
- F. واژه *Qoheleth* می‌تواند نام یا تیتیر مناسبی باشد. بنظر می‌رسد تیتیر مناسب‌تر باشد زیرا:
۱. در این مورد مبحث قطعی در آیات ۲۷:۷ و ۱۲:۸ دیده می‌شود
 ۲. دارای قالبی مؤنث است که از یک منصب می‌گوید ولی برای بیان از افعال مذکر استفاده می‌کند
 ۳. واژه نادری است که هفت بار تکرار آن فقط در همین کتاب دیده شده است
- G. تنها بخش از کتاب که نویسنده‌ای یا ویراستاری در آینده را نشان می‌دهد، آیات ۱۲:۹-۱۴ است. کاملاً روشن است که وی حکیم یا معلمی با بصیرت است.

H. پارادوکس و تضاد مشهودی به صورت زیر توضیح داده شده است:

۱. تمسخر، زندگی عاری از وجود خدا ("زیر آفتاب")
۲. حکمت سنتی یهود و چالش‌های آن (نقل قول‌هایی که باید اشتباه بودن آنها اعلام شود)
۳. معلمی دانا و شاگرد جوان مشتاق وی به‌مراه یک راوی (سخنگو)
۴. تقابل میان انسان رانده شده از بهشت (داستان زندگی)
۵. ویراستارانی در آینده، بعنوان مثال ۱۲:۹-۱۲ (مثبت در مقابل *Qoheleth*) و ۱۳:۱۲-۱۴ (منفی در مقابل *Qoheleth*)

.VII تاریخ

A. در ارتباط با تاریخ کتاب جامعه دو ایراد وجود دارد:

۱. زمان نگارش کتاب
 ۲. زمانی که در قالب نهایی شریعت قرار داده شد
- B. دوره تاریخی این کتاب باید پس از روزگاران سلیمان بوده باشد. رد پای حضور وی در فصل‌های ۱-۲ دیده می‌شود.
- C. قالب نهایی کتاب اشاره به تاریخی دیگر دارد:

۱. نوع قالب عبری این کتاب به دوران پس از تبعید مربوط می‌گردد نه پس از آن، ۴۰۰-۳۰۰ پیش از میلاد
 - a. وجود کلمات آرامی و نوع بیان آنها
 - b. قالب عبری آن

۲. هم‌زمانی‌های ادبی در ادبیات حکمت فینیقیان در حدود ۶۰۰-۴۰۰ پیش از میلاد وجود دارند

۳. اشارات به کتاب جامعه در نوشته ابن سیره بنام *Ecclesiasticus* دیده می‌شود که به تاریخ حدودی ۱۸۰ سال پیش از میلاد نوشته شده
۴. ده‌ها قطعه کوچک از کتاب جامعه در طومارهای دریای مرده یافت شده است. این قطعات تاریخی به قدمت قرن دوم پیش از میلاد دارند.

.VI واحدهای ادبی

- A. طرح کلی این کتاب را به سختی می‌توان مشخص نمود. بیشتر شبیه داستان زندگی بوده تا یک کار ادبی دارای ساختار بندی مشخص. این کتاب بسیار شبیه آموزه‌های ربیان بنام "مرورایدیایی بر نخ" است. با اینحال، اگر موضوع مشخصی نداشته باشد اما مایه اصلی آن روشن است.
- B. نشانه‌های زیر احتمال ویرایش‌های بعدی در این کتاب بسیار زیاد نشان می‌دهند:

۱. شروع کتاب، آیه ۱:۱
۲. اضافات آیات ۲:۱ و ۸:۱۲ نشان می‌دهند که آیات ۱:۱ و ۱۲:۹-۱۴ ضمیمه هستند
۳. دو خاتمه به کتاب اضافه شده است:
 - a. ۱۲:۱۲-۹ (بصورت سوم شخص)
 - b. ۱۴:۱۲-۱۳ (الهیات سنتی)

C. روشن است که در فصل‌های ۱-۲ سلیمان بعنوان شخصیت بی‌اثر داستان است.

D. فصل ۳ شعری بسیار تأثیرگذار درباره تجربیات مشترک زندگی انسان است.

E. طرح مابقی کتاب را به راحتی نمی‌توان مشخص کرد.

.VII مشکلات الهیاتی

A. صرف وجود این کتاب در شرع یهود گویای این حقیقت است که خداوند، جوینده مردود ولی صادق را ترد نمی‌کند.

B. فرد را از مطرح کردن سوالات بزرگ دلسرد نمی‌کند

C. کتاب جامعه حضور خدا را متصور است و این نکته را در شریان ایمان عهد عتیقی مکتوب کرده است.

D. شیطان حاصل کار انسان است نه خدا (۲۹:۷؛ ۳:۹)

E. انسان نمی‌تواند از راه‌های خدا مطلع باشد. وی باید همواره برای مفهوم زندگی در چالش باشد!

F. تردید دیدگاه‌های ارتودکس درباره زندگی پس از مرگ و تردید درباره قابلیت انسان برای آگاهی کامل از خدا، در عین بخشنده بودن خدا.

G. دنیا، آنگونه که هست، بی‌رحم و ناجوانمرد است. باید چیزی بیش از این باشد!

H. از زندگی خرسند باشید - هر آنچه هست از خداست. از زندگی در هر زمان و مکانی که می‌توانید لذت ببرید (۲:۲۴)
I. پاسخ‌های ساده‌ای که در تجربیات زندگی نمی‌گنجند، پاسخ محسوب نمی‌شوند. ما باید با واقعیت بی‌معنی زندگی روبرو شویم، آنچنانچه خدایی وجود ندارد.

حقایق اصلی

.VIII

A. مقصود اصلی کتاب نشان دادن وجود انسان بی‌نظم است، چنانچه از خداوند بدور باشد. این مدلی است که مادی‌گرایی را به روشن‌فکری تبدیل می‌کند. B. H. Carroll می‌گوید که در دورانی که وی خدا را قبول نداشت، کتاب‌های جامعه و ایوب بر روی نیروی غیرزمینی محسوب می‌شد که باعث می‌گردید پوچ بودن زندگی نمود پیدا نموده و بسوی خدا گرایش پیدا نماید.

B. شادابی و خرسندی در موارد زیر یافت می‌شوند (۲:۲۴-۱۲:۱۳، ۲۲:۵-۱۸:۲۰؛ ۸:۱۵؛ ۹:۷-۹؛ ۱۲:۱۳-۱۴)

۱. ایمان و سرسپردگی به خداوند

۲. لذت در کنار خانه و خانواده

۳. کار شخصی

C. این کتاب منکر وجود خداوند و زندگی پس از مرگ است. به سوالات پیرامون حد اعلاهی واقعیت پاسخ نداده اما سوالاتی را درباره واقعیت‌های امروزی مطرح می‌کند:

۱. برای یهودیان، اظهارات اغراق شده توسط الهیات دان‌های سنتی را عیان کرد ("دوراه")

۲. برای کافران، ورشکستگی زندگی زمینی بدون خدا را عیان کرد.

۳. پاسخ‌های ساده به سوالات زندگی همگی اشتباه هستند. حتی ایمان نیز مرموز است! مکاشفه همه آن را افشا نخواهد کرد!

D. مؤلف برای آزمودن زندگی از مکاشفه طبیعی استفاده کرده است نه مکاشفه خاص. نام پیمانی برای خداوند، یهوه، در این کتاب ظاهر نگردیده است. همانند سایر ادبیات‌های حکمت، نام عمومی برای خداوند، یعنی الوهیم، استفاده شده است.

E. این کتاب توازنی در مقابل کتاب امثال است که موفقیت در زندگی را پیشنهاد می‌کند. در زندگی، در طبیعت، در انسان و در خدا رمز و راز وجود دارد. کلید این راز در ایمان است، نه دانش؛ در خانواده است نه در غصب، در خدا است نه در انسان. زندگی پس از مرگ برای ما مستور است، اما هر چه هست، خدا آنجاست!

.IX. آشنایی با عبارات و اشخاص بطور خلاصه

A. واژگان/عبارات

۱. "بطالت کامل" ۲:۱ (NIV)، "پوچی! پوچی!"

۲. "زیر آفتاب" ۳:۱ (NASB & NIV)

۳. "آن که بر دانش می‌افزاید، بر رنج می‌افزاید" ۱۸:۱ (NIV)، "دانش بیشتر، اندوه بیشتر بدنبال خواهد داشت"

۴. "در نظر آوردم که هر دو را یک سرنوشت خواهد بود" ۱۴:۲ (NASB & NIV)

۵. "ابدیت را در دل‌های ایشان نهاده است" ۱۱:۳ (NASB & NIV)

۶. "خدا ایشان را می‌آزماید" ۱۸:۳ (NASB & NIV)

۷. "...بهتر کسی است که هنوز قدم به عرصه هستی نهاده" ۳-۲:۴ (NIV)، "بهرتر از کسی است که هنوز هستی نیافته"

۸. "از خدا بترس" ۷:۵ (NIV)، "از خدا وحشت داشته باش"

۹. "شخص پولدوست هرگز از پول سیر نمی‌شود" ۱۰:۵ (NASB & NIV)

۱۰. "افراط پارسا مباش، و نه به افراط حکیم" ۱۶:۷ (NASB & NIV)

۱۱. "آن که چاه می‌کند چه بسا خود در آن بیفتد" ۸:۱۰ (NASB & NIV)

۱۲. "تان خود را بر آبها بفرست، زیرا پس از روزهای بسیار آن را باز خواهی یافت" ۱:۱۱ (NASB & NIV)

B. اشخاص

۱. Qoheleth (معلم) ۱:۱

۲. محافظان ۴-۳:۱۲ (نگهبانان خانه)

۳. یک شبان ۱۱:۱۲

۴. فرزندم ۱۲:۱۲

.X. موقعیت‌ها بر روی نقشه - موجود نیست

.XI. سوالاتی برای دانشجویان

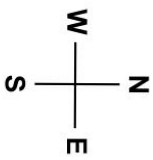
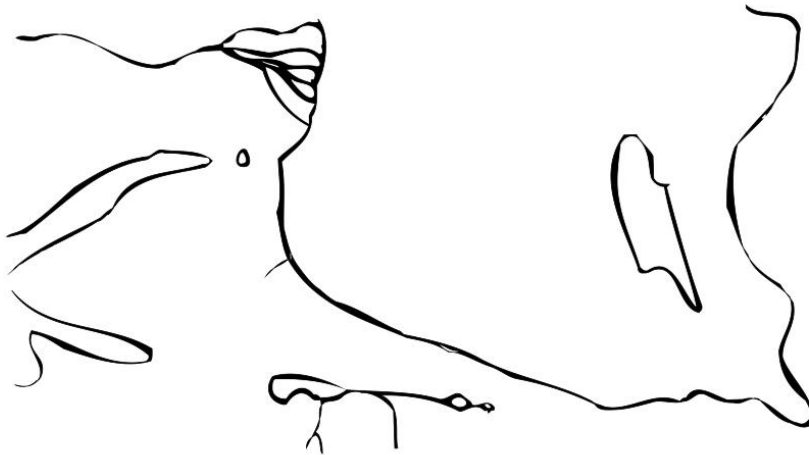
۱. مقصود کلی کتاب چیست؟

۲. چرا سلیمان نقش سایه را در فصل‌های ۱-۲ دارد؟

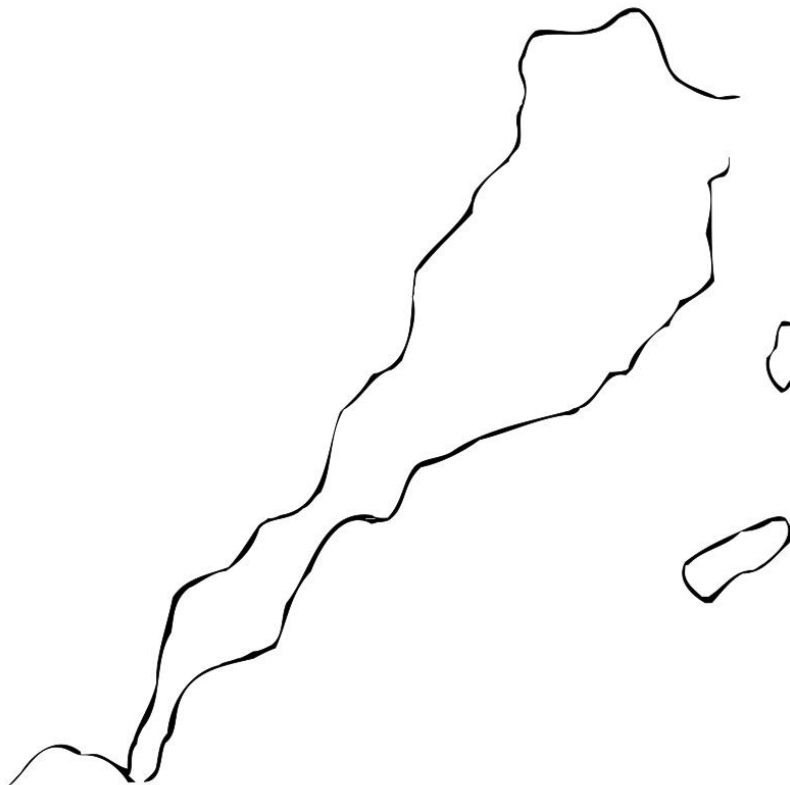
۳. انسان چه تفاوت‌ها و شباهت‌هایی با حیوان دارد؟ ۳:۱۲-۲۲

۴. آیا خدا را می‌توان شناخت؟

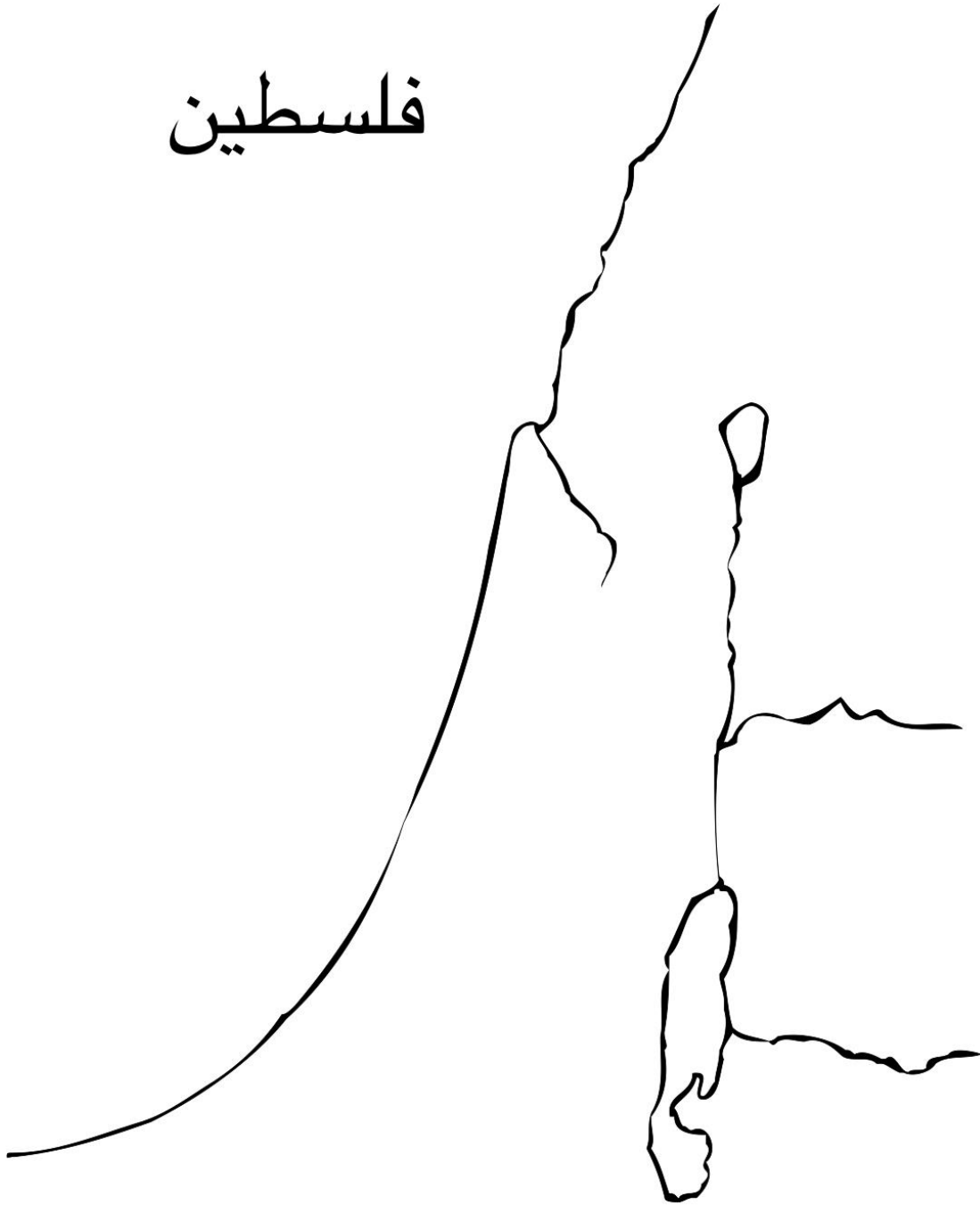
۵. شادی در کجا یافت می‌شود؟
۶. این کتاب خطاب به چه کسانی نوشته شده و چرا؟

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با غزل‌ها

I. عنوان کتاب

- A. همچون سایر کتب عهد عتیق، نام این کتاب نیز بر گرفته از چند کلمه اول کتاب است. در نسخه عبری، اولین کلمات عبارتند از "شعری از اشعار سلیمان"، که حالتی از صفت برترین در عبری است. به این شیوه گفته می‌شود که این اشعار، بهترین شعرهای عاشقانه درباری هستند.
- B. در نسخه ولگاته نام این کتاب "سرودها" نوشته شده است. (*canticum canticorum*)

II. تشریح

- A. این کتاب بدلیل محتوای غیرمعمولی که داشت، در رسیدن به درجه کتب شرعی دچار مشکل گردید:
۱. مدرسه ربیانی Shammai (محافظه کار) با این کتاب مخالفت کرد
 ۲. مدرسه ربیانی Hillel (میان‌رو) با این کتاب موافقت کرد
 ۳. در شورای ربیانی جمنیه (سال ۹۰ پس از میلاد) هنوز محتوای کتاب را مورد بحث داشت و بعنوان محتوای شرعی آن را زیر سوال برده بود
 ۴. بالاخره تحت رهبری ربی عقیبه، این کتاب بعنوان کتاب شریعتی پذیرفته گردید. به گفته وی، "زیرا دنیا به اندازه روزی که غزل‌ها به اسرائیل داده شد، ارزش ندارد، زیرا که تمام مکتوبات مقدس هستند، اما غزل‌ها مقدس‌ترین مقدس‌ها است".
- B. این کتاب اولین فهرست خاص کتاب‌های بخش مکتوبات شریعت عبرانی به نام *Megilloth* می‌باشد (پنج طومار). غزل‌ها در جشن عید پسخ قرائت می‌گردد:
۱. غزل‌ها - پسخ
 ۲. روت - پنطیکاست (عید پنجاهه)
 ۳. جامعه - میشکان
 ۴. استر - پوریم
 ۵. مراثی ارمیا - سقوط اورشلیم و تخریب معبد سلیمان
- C. بخش مکتوبات شریعت عبرانی، غزل‌ها را پس از مزامیر، امثال و ایوب و پیش از روت، مراثی ارمیا، جامعه و استر قرار داده است. انجیل نسخه انگلیسی از نسخه LXX تبعیت کرده است.

III. سبک

- A. مشکل اصلی ترجمه کتاب، سبک آن است. تشخیص سبک موقعیت و خیمی را در قصد و نیت اصلی نویسنده از نگارش این کتاب بوجود آورده است. این کتاب سراسر بصورت شعر نوشته شده است.
- B. در اینباره نظریه‌هایی وجود دارد:
۱. تمثیل یهودیان - کتاب‌های میشنا، تلمود و ترجمه، همگی تأکید می‌کنند که این کتاب تاریخ قوم یهود را با واژه‌های عشق خداوند به قوم بنی اسرائیل بیان می‌کند. بنی اسرائیل عروس خدای یهوه است. (خروج ۳۴:۱۵-۱۶؛ لاویان ۱۷:۷؛ ۲۰:۵-۶ و اعداد ۱۴:۳۳).
 ۲. تمثیل مسیحی - اوریگن، جروم، آتاناسیوس، توماس آکیناس و لوتر، همگی تأکید می‌کنند که این کتاب کلیسا را با واژه‌های عشق مسیح بیان می‌کند. اغلب افسسیان ۵:۲۱-۳۱ به عنوان موازات مطرح گردیده است.
 ۳. اشعار ویژه ازدواج به شیوه سنتی - شباهت‌های قابل توجهی میان این کتاب و اشعار عاشقانه سوریه که به "اوصاف" معروف هستند از حدود ۶۰۰ سال پیش از میلاد وجود دارد. عروس و داماد از یکدیگر تعریف کرده و همدیگر را "پادشاه" و "ملکه" خطاب می‌کنند. همچنین برخی موازات‌ها با اشعار عاشقانه مصریان وجود دارند که در آن معشوق "خواهر" نامیده شده است (۴:۹-۱۰، ۱۲؛ ۵:۱-۲). اینگونه ادبیات تمجید از عشق انسان دمدمی مزاج در شرق میانه باستان کاملاً شناخته شده بوده است.
 ۴. نمایشنامه (درام)
 - a. کتاب، نمایشنامه‌ای است که میان چندین بازیگر به اجرا گذاشته شده است:
 - ۱) یک پادشاه
 - ۲) یک دختر روستایی از شمال
 - ۳) یک عاشق روستایی از شمال
 - ۴) یک گروه گر یا حرمسرا ("دختران اورشلیم")
 - b. نمونه‌ای از این صحنه‌آرایی در فصل ۱ ترسیم شده است:
 - ۱) آیات ۲-۴، عروس
 - ۲) آیه ۴، گروه گر (۷:۲؛ ۳:۶-۱۱؛ ۵:۹؛ ۶:۱، ۱۳؛ ۸:۵، ۸).
 - ۳) آیات ۵-۷، عروس
 - ۴) آیه ۸، گروه گر
 - ۵) آیات ۹-۱۰، عروس داماد

۶) آیه ۱۱، گروه کُر

۷) آیات ۱۲-۱۴، عروس

۸) آیه ۱۵، عروس داماد

۹) آیات ۱۶-۱۷، عروس

c. نظریه یک دوست پسر شمالی بر اساس موارد زیر است:

۱) عاشق، یک شبان نامیده شده که بدنبال گوسفندان است

۲) کتاب در شمال به پایان می‌رسد، نه اسرائیل

۳) حرمسرا مورد انتقاد قرار گرفته شده است، ۶: ۸-۹

d. متن خطی یونانی Sinaiticus دارای سر تیتري برای هر قسمت که مرتبط با عروس و داماد است، می‌باشد.

۵. تمثیل اخلاقی - این کتاب تلاش دارد ادبیات و تمثیل را با یکدیگر ادغام نماید. این نوع ادبیات بحث لذات جنسی انسانی و موضوع

تک‌همسری را جدی می‌گیرد. با اینحال در ارتباط با قوم بنی اسرائیل نیتی گونه‌شناسانه دارد.

۶. تحت اللفظی - این نظریه بر جنبه‌های جنسیتی خدادادی تأکید دارد. این موضوع به کتاب جنبه ظاهری می‌دهد. این نظریه توسط

تئودور مسیسی، یکی از معلمین نابغه مدرسه ترجمه کلیسای ارتدکس یونانی انطاکیه مطرح گردید.

C. این کتاب یکی از کتب معمولی ادبیات حکمت نیست، اما در برخی مقاطع کارکرد ادبیات حکمت به جهت آموزش مردان جوان در آن نمود

پیدا می‌کند. بنظر می‌رسد که نوعی جنبه اخلاقی در ارتباط با مبحث تک‌همسری، پاکی و زیبایی روابط جنسی انسان در زمان مناسب و با

شخص مناسب در این کتاب وجود دارد.

IV. تألیف

A. Baba Bathra 15a می‌گوید حزقیا و پیروانش این کتاب را نوشتند. البته واضح است که "نوشتند" به معنی گردآوری و یا ویرایش کرده‌اند، و نه تألیف (امثال ۲۵: ۱).

B. سنت یهود همواره بر نگارش این کتاب توسط سلیمان تأکید داشته است:

۱. نام وی در آیات ۱: ۱، ۵: ۳، ۷: ۹، ۱۱: ۸، ۱۱: ۱۲ ذکر گردیده شده است.

۲. عبارت "پادشاه" در آیات ۱: ۴، ۱۲: ۷، ۵: ۷ ظاهر شده است.

۳. اسب‌های مصری در آیه ۱: ۹ ذکر گردیده شده که منطبق با دوران سلیمان می‌باشد (۱ پادشاهان ۱۰: ۲۸).

۴. مؤلف به مکان‌های جغرافیایی در فلسطین، سوریه و محدوده اردن و حتی تا صحرای عربیه اشاره کرده است. این موضوع نشانگر حدود جغرافیایی سلطنت سلیمان می‌باشد.

۵. ربیان می‌گویند سلیمان غزل غزل‌ها هنگام جوانی، امثال را در زمان بزرگسالی و کتاب جامعه را در دوران پیری نوشته بود.

C. برخی دلایل مبنی بر عدم تألیف کتاب توسط سلیمان

۱. عنوان عبری کتاب، "شعری از اشعار سلیمان" می‌تواند دارای معانی زیر باشد:

a. توسط سلیمان سروده شده

b. برای سلیمان سروده شده

c. درباره سلیمان سروده شده

d. در روزگار سلیمان سروده شده

e. طبق اخلاقیات سلیمان سروده شده

۲. کتاب در شمال اسرائیل به پایان می‌رسد (۷: ۱۰-۱۳) و نه در حرمسرای در اورشلیم.

۳. تأکید کتاب بر نیکی، سلامتی و شادابی روابط جنسی میان زن و شوهر است. چنین موضوعی منطبق با دوران زندگی سلیمان نیست.

۴. همچون کتاب جامعه ۱-۲، سلیمان ممکن است شخصیت در سایه این کتاب باشد (کتاب *An Introduction to the Old Testament* نوشته E. J. Young صفحه ۲۶۸).

V. تاریخ

A. همچون بسیاری از کتب حکمت عهد عتیق، دو جنبه برای تاریخ آن وجود دارد:

۱. دوره تاریخی اصلی

۲. تاریخ و قالب کتاب آنگونه که در شریعت نمود پیدا کرده است.

B. دوره تاریخی

۱. دوران سلیمان

a. پادشاه از قدرت داشتن چندین همسر برخوردار بود

b. حضور حرمسرا بعنوان گروه کُر

c. آگاهی از حضور گسترده مکان‌های مختلف جغرافیایی (و حیوانات و گیاهان)

- d. اورشلیم همزمان با ترصه بود، که پایتخت اسرائیل پیش از سامریه بود، ۴:۶
۲. قالب نهایی کتاب
- a. حالت لفظ مونث نسبی مربوط به زبان عبری جدید است (۱۲:۱؛ ۷:۲)
- b. لغات عاریه گرفته شده از زبان یونانی و آرامی
- (۱) بهشت
- (۲) باغ
- (۳) تخت
- (۴) سریر

C. مترجمین و مفسرین مخالف

۱. E. J. Young - دوران سلیمان
۲. W. F. Albright - قرن پنجم، چهارم پیش از میلاد
۳. R. K. Harrison - قالب نهایی بلافاصله پیش از تبعید

.VI واحدهای ادبی

- A. در رابطه با این کتاب ده‌ها جنبه دشوار وجود دارد. خواننده تصور می‌کند که آیا این کتاب اصلاً دارای مقصودی هست یا اینکه فقط مجموعه‌ای از اشعار عاشقانه است.
- B. ترجمه آیات زیر تحت لوای یک مضمون واحد بسیار دشوار است:
۱. ۱۵:۲
۲. ۷:۵
۳. ۵:۸
۴. ۹ - ۸:۸

C. تنها راه تفسیر این کتاب با یک موضوع واحد، این است که یک سناریوی دراماتیک از سه نفر و یک گروه کر را فرض نماییم:

۱. یک پادشاه
۲. یک دختر روستایی از شمال
۳. یک عاشق روستایی از شمال
۴. یک گروه کر یا حرمرسا

D. همچون کتاب استر، این کتاب نیز هیچ نامی از خدا نمی‌برد (آیه ۸:۶ در Jewish Publications Society of America's translation، شعله‌های سرکش آتش ترجمه شده است).

.VII حقایق اصلی

A. آیات ۶-۷ تأیید روشنی بر پاکی و زیبایی روابط جنسی انسانی هستند. این امر می‌تواند تأیید تلقی کرد ولی زیر نور: (۱) گناه جنسی داوود و تبعات آن در خانواده او، و (۲) بت پرستی سلیمان در روزگار پیری بدلیل داشتن همسران خارجی و مذاهب آنان، این نکته باید در نظر گرفته شود. دانستن این حقیقت امروز زیر نور دو گانگی مذهبی یونان، الزامی است. معنویت بر اساس اصول ریاضت و مرتاضی ثبات ندارد. فیزیک در ذات خود شیطانی نیست.

B. بسیاری از مفسرین این کتاب را زیر نور مقایسه خدا در عهد عتیق بعنوان شوهر و بنی اسرائیل را بعنوان همسر می‌بینند (تفسیر ربیانی خروج و هوشع ۱-۳)

C. مشکل تشخیص سبک و هسته مرکزی نیت نگارش این کتاب، انسان را وا داشته تا نسبت به ترجمه‌های تعصب‌آمیز هشیار باشیم.

D. کتاب هیچ نشانی از یک محتوای دینی یا ملی ارائه نمی‌کند. این امر در یک کتاب دینی بسیار غیرطبیعی است.

.VIII آشنایی با اشخاص/عبارات بطور خلاصه

A. عبارات/واژگان

۱. مُر، ۱:۱۳؛ ۳:۶؛ ۴:۶؛ ۵:۱؛ ۵:۱۳ (NASB & NIV)
۲. "روباہ‌های کوچک" ۱۵:۲ - در نسخه فارسی نوشته شده "شغالان کوچک" (NASB & NIV)
۳. "مهیای خطرات شب"، ۳:۸ (NASB & NIV)
۴. "ملکه... دوشیزگان" ۶:۸، ۹ (NASB & NIV)
۵. مهرگیاه، ۷:۱۳ (NASB & NIV)
۶. مُهر، ۸:۶ (NASB & NIV)
۷. اگر دیوار بود، ۸:۹ (۱۲:۴) (NASB & NIV)

B. اشخاص

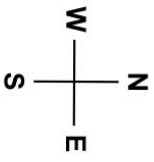
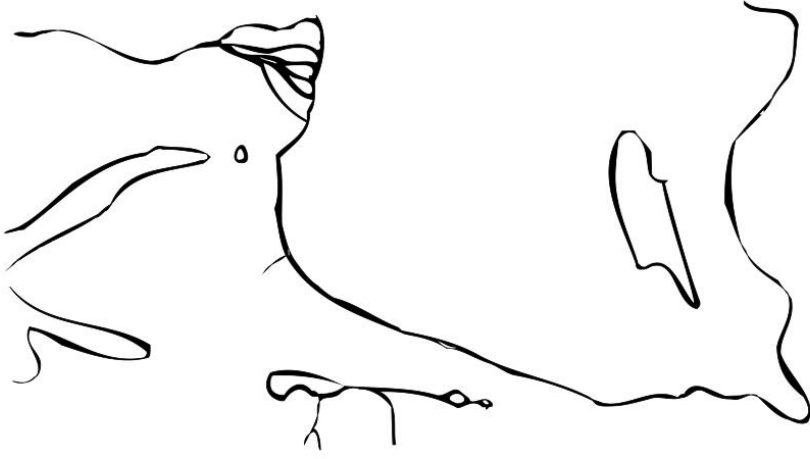
۱. "پادشاه"، ۱:۴، ۱۲
۲. "من سیه چرده، اما دوست داشتنی‌ام" ۵:۱ (NIV)، "سیه چرده ام من، با این وجود دوست داشتنی"
۳. "کله خود را به کدام مرتع می‌بری؟" ۷:۱ (NIV)، "...می‌چرانی..."
۴. "من نرگس شارونم، من سوسن وادیهایم" ۱:۲
۵. "دختران اورشلیم" ۷:۲
۶. قراولان شبرگرد، ۳:۳؛ ۵:۷
۷. "ای شولمی"، ۶:۱۳

.IX. موقعیت‌ها بر روی نقشه

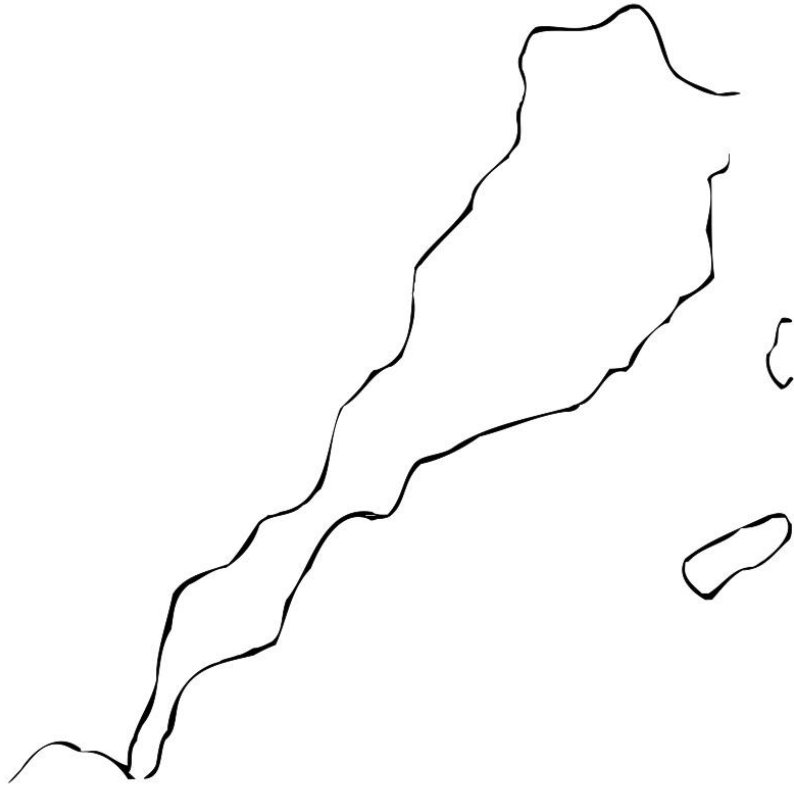
۱. عین جدی، ۱:۱۴
۲. شارون، ۲:۱
۳. لبنان، ۴:۸
۴. کوه حرمون، ۴:۸
۵. ترصه، ۶:۴
۶. جلعاد، ۶:۵ (کوه جلعاد ۴:۱)
۷. دمشق، ۷:۴
۸. کوه کرمل، ۷:۵

.X. سوالاتی برای دانشجویان

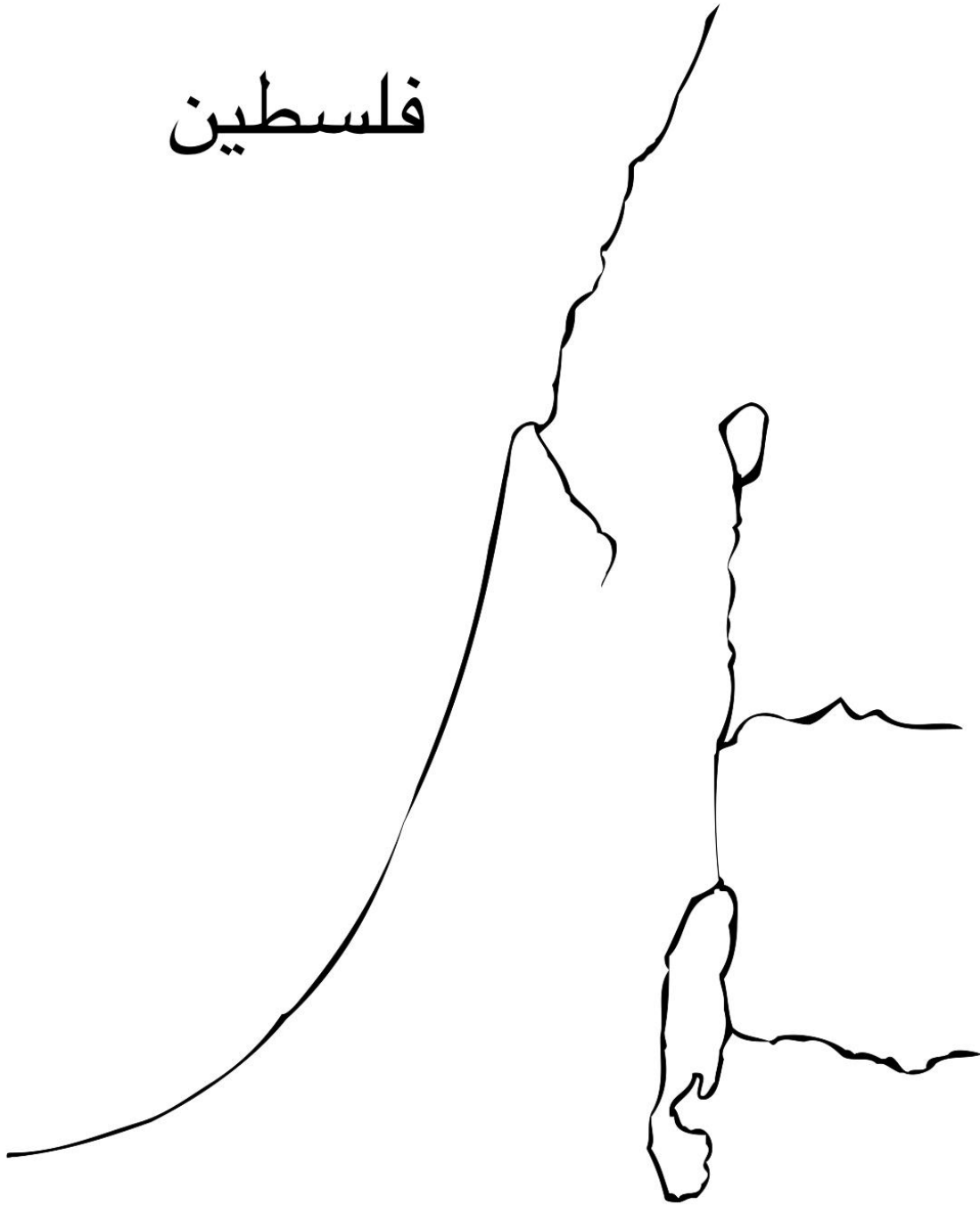
۱. این کتاب چرا در شریعت قرار گرفت؟
۲. برتری ترجمه این کتاب توسط خود یهودیان چه می‌باشد؟ چرا؟
۳. این کتاب چه نوع ادبیاتی است؟ چرا متفاوت است؟
۴. چرا نام خداوند یا تاریخ قوم بنی اسرائیل در این کتاب اشاره نگردیده است؟
۵. آیا این کتاب مضمون واحدی دارد؟
۶. "دختران اورشلیم" به چه کسانی گفته می‌شد؟
۷. نام مکان‌هایی که داستان در آنجا اتفاق افتاده بود را بنویسید.

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با نبوت عهد عتیق

I. معرفی

A. کلام آغازین

۱. جامعه ایمانداران در ترجمه نبوت توافق ندارند. در طول قرن‌ها سایر حقایق راه خود را بصورت سنتی باز کردند، اما مسئله نبوت همچنان ناموفق بود.

۲. در رابطه موضوع نبوت عهد عتیق ده‌ها مورد بخوبی تعریف شده‌اند:

a. دوره پیش از سلطنت

(۱) افرادی که نبی نامیده شدند

(a) ابراهیم - پیدایش ۷:۲۰

(b) موسی - اعداد ۱۲:۶-۸، تثنیه ۱۸:۱۵؛ ۳۴:۱۰

(c) هارون - خروج ۱:۷ (سخنگوی موسی)

(d) مریم - خروج ۲۰:۱۵

(e) میداد و الداد - خروج ۲۰:۱۵

(f) دبوره - دوران ۴:۴

(g) گمنام - داوران ۶:۷-۱۰

(h) سموئیل - سموئیل ۳:۲۰

(۲) مراجعی که انبیا را گروه می‌دانستند - تثنیه ۱۳:۱-۵؛ ۱۸:۲۰-۲۲

(۳) گروه‌ها یا اصناف انبیا - سموئیل ۱۰:۵-۱۳؛ ۱۹:۲۰؛ پادشاهان ۲۰:۳۵؛ ۴۱:۲۲؛ ۶:۱۰-۱۳؛ پادشاهان ۲:۳، ۷:۴؛ ۱:۴-۳۸؛ ۵:۲۲؛ ۶:۱، غیره

(۴) مسیح نبی نامیده شد - تثنیه ۱۸:۱۵-۱۸

b. نانوشته‌های سلطنتی (این موارد شخص شاه را مورد خطاب قرار می‌دهند)

(۱) جاد نبی - سموئیل ۵:۲۲؛ ۲ سموئیل ۲۴:۱۱؛ ۱ تواریخ ۲۹:۲۹

(۲) ناتان نبی - ۲ سموئیل ۷:۲؛ ۱۲:۲۵؛ پادشاهان ۱:۲۲

(۳) آخیا شیلونی نبی - پادشاهان ۱۱:۲۹

(۴) بیهو - پادشاهان ۱۶:۱، ۷، ۱۲

(۵) گمنام - پادشاهان ۱۸:۴، ۱۳؛ ۲۰:۱۳، ۲۲

(۶) ایلیا - پادشاهان ۱۸؛ ۲ پادشاهان

(۷) میکایا - پادشاهان ۲۲

(۸) ایشع - پادشاهان ۲:۸، ۱۳

c. پیامبران سنتی دارای مکتوبات (آنان علاوه بر شاه، مردم را نیز مورد خطاب قرار می‌دهند): - اشعیا، ملاکی (بجز دانیال)

B. عبارات انجیلی

۱. "بصیر" = *Ro'eh* ۱ سموئیل ۹:۹. این آیه بخودی خود نشان‌دهنده تغییر واژه بصیر به نبی (*Nabi*) است. *Ro'eh* از ریشه کلی واژه "دیدن" گرفته شده است. این شخص راه‌ها و برنامه‌های خداوند را درک کرده بود و برای حصول اطمینان از خواست خدا رایزنی کرده بود.

۲. "نبی" = *Hozeh*، ۲ سموئیل ۲۴:۱۱. این کلمه به نوعی هم‌معنی *Ro'eh* می‌باشد. از یک معنی بسیار نادر "دیدن". حالت صفت شده این واژه اغلب برای اشاره به پیامبران استفاده می‌گردد.

۳. "نبی" = *Nabi*، هم ریشه فعل آکادیانی *Nabu* بمعنی "فراخواندن" و عربی "نبأ" بمعنی "اعلام کردن". برای تعریف یک پیامبر، این واژه رایج‌ترین در عهد عتیق بوده که بیش از ۳۰۰ مرتبه تکرار شده است. بلحاظ علم ریشه‌شناسی، منشأ آن دقیقاً مشخص نیست اما در حال حاضر "فراخواندن" بنظر بهترین گزینه می‌رسد. احتمالاً بهترین درک از تعریف بیهو توسط رابطه موسی با فرعون در دوران هارون نشأت می‌گیرد (خروج ۴:۱۰-۱۶؛ ۷:۱؛ تثنیه ۵:۵. پیامبر (نبی) شخصی است که با قوم خود از جانب خدا صحبت می‌کند (عاموس ۳:۸؛ ارمیا ۷:۱، ۱۷؛ حزقیال ۴:۴).

۴. هر سه واژه بکار برده شده برای نبی (در عبری) در ۱ تواریخ ۲۹:۲۹؛ سموئیل - *Ro'eh*؛ ناتان - *Nabi* و جاد - *Hozeh* بوده‌اند.

۵. عبارت *'elohim - ish ha*، "مرد خدا"، نیز نقش وسیع‌تر برای یک سخنگو از جانب خدا قائل است. این عبارت در شکل "نبی"، ۷۶ مرتبه در عهد عتیق تکرار شده است.

۶. کلمه "Prophet" ریشه یونانی دارد. این کلمه از دو حرف (۱) pro بمعنی "قبل" یا "برای" و (۲) phemi بمعنی "سخن گفتن" تشکیل گردیده است.

II. مفهوم نبوت

- A. عبارت "نبوت" به لحاظ ادبی معنی وسیع‌تری در زبان عبری داشت تا زبان انگلیسی. کتاب‌های تاریخی یوشع تا پادشاهان (بجز روت) توسط یهودیان تحت عنوان "پیامبران پیشین" نامگذاری شده‌اند. هم ابراهیم (پیدایش ۷:۲۰؛ مزمور ۵:۱۰۵) و هم موسی (تثنیه ۱۸:۱۸) بنام پیامبران معروف هستند (همچنین مریم در خروج ۱۵:۲۰). لذا باید مراقب مفاهیم انگلیسی بود!
- B. "نبوت ممکن است به طور مشروع به عنوان درک تاریخی تعریف شود که معنای آن تنها از لحاظ الهی، هدف الهی، مشارکت الهی، قابل پذیرش است"، برگرفته از کتاب *Interpreter's Dictionary of the Bible*، جلد ۳ صفحه ۸۹۶.
- C. "یک نبی نه فیلسوف است و نه الهیات‌دان، بلکه رابط عهدی است که کلام خدا را به قوم او منتقل کرده تا آینده خود را بوسیله شکلگیری امروز خود بوجود آورند"، "انبیا و نبوت"، برگرفته از کتاب *Encyclopedia Judaica* جلد ۱۳، صفحه ۱۱۵۲.

III. قصد از نبوت

- A. نبوت راهی است برای صحبت کردن خدا تا بتواند با مردم خود صحبت کرده، راهنمایی‌هایی را برای آن زمان ارائه نموده، تا بتواند بر زندگی و رویدادهای جهانی تسلط داشته باشد. پیام آنها ابتدا به ساکن تشریک مساعی بود. از ابتدا بنا بر توبیخ، تشویق، بوجود آوردن ایمان و توبه و مطلع کردن قوم خدا از او و برنامه‌هایش بود. باید به این مطلب، این موضوع نیز اضافه شود که خداوند اغلب سخنگویان انتخابی خود را به وضوح فاش می‌کند (تثنیه ۱۳:۱-۳؛ ۱۸:۲۰-۲۲). حد اعلای این بحث، عیسی مسیح است.
- B. انبیا اغلب انبیا اغلب یک بحران تاریخی یا الهیاتی دوران خود را انتخاب کرده و با تبدیل کردن آن به بحث آخرت و پس از مرگ، استفاده مطلوب خود را می‌بردند. چنین نقطه نظر پایانی از تاریخ در دوران قوم بنی اسرائیل و متخب الهی بودن و وعده‌های پیمانی آن منحصر بفرد بوده است.
- C. دوره انبیا بنظر توازن را برقرار کرده (ارمیا ۱۸:۱۸) و جایگاه کاهن اعظم را بعنوان راهی برای شناخت اراده خداوند غصب کرده است. اوریم و تومیم^{۱۰} از این مسئله فراتر رفته و به پیام لفظی از جانب سخنگوی خدا می‌پردازند. بنظر می‌رسد که دوره نبی پس از ملاکی در میان اسرائیل گذشته باشد. این موضوع تا ۴۰۰ سال بعد توسط یوحنا تعمیدگر ظاهر نگردید. مشخص نیست که عهد عتیق چگونه نعمت خدادادی "نبوت" را به عهد جدید ارتباط می‌دهد. انبیا عهد جدید (اعمال رسولان ۱۱:۲۷-۲۸؛ ۱۳:۱؛ ۱۴:۲۹، ۳۲، ۳۷؛ ۱۵:۳۲؛ ۱۲:۱۰، ۲۹-۲۸؛ افسسیان ۱۱:۴) چیز جدیدی از متن کلام به ما نمی‌دهند، اما پیشگویان خواست خدا این کار را انجام می‌دهند.
- D. عمل نبوت در ذات خود قابل پیشبینی نیست. پیشبینی راهی برای تأیید زمان و پیام است اما باید توجه داشت که "کمتر از ۲٪ نبوت عهد عتیق، مسیحایی است. کمتر از ۵٪ بطور اخص دوران پیمان جدید را تعریف می‌کنند. کمتر از ۱٪ به رویدادهای پیش رو می‌پردازند." (بر گرفته از کتاب *How to Read the Bible For All Its Worth* نوشته Fee & Stuart صفحه ۱۶۶)
- E. انبیا خدا را به مردم معرفی، در حالیکه کاهنان مردم را به خدا می‌نمایند. این بیان کلی است. البته استثنایایی نیز همچون حبوق وجود دارند که سوالاتی را پیرامون خدا مطرح می‌کردند.
- F. دلیلی که درک نبوت را مشکل می‌سازد اینست که نمی‌دانیم کتاب‌های آنان دارای چه ساختاری هستند. این کتب، الهیاتی نیستند. بنظر می‌رسد که این کتاب‌ها دارای قالب بوده اما همیشه آنگونه نبوده که انتظار می‌رفت. اغلب دوره تاریخی، چارچوب زمانی یا تفاوت میان انبیا در آنها مشخص نبوده است. این کتب: (۱) بسختی در یک دوره تاریخی قابل درک هستند؛ (۲) بسختی موضوع اصلی آنها مشخص می‌شود؛ (۳) بسختی می‌توان مرکز حقیقت یا نیت هر نبی را در آن مشخص کرد.

IV. جنبه‌های شخصیتی نبوت

- A. بنظر می‌رسد در عهد عتیق توسعه‌ای در مفهوم "نبی" یا "نبوت" بوجود آمده باشد. در دوران اولیه اسرائیل تحت رهبری فرد محبوبی همچون علیا یا علیشا، با انبیا همنشینی بوجود آمد. برخی اوقات عبارت "پسران انبیا" برای تشخیص این گروه بکار برده می‌شد (۲ پیامبران ۲). شخصیت این پیامبران توسط خلسه شکل می‌گرفت (۱ سموئیل ۱۰:۱۰-۱۳؛ ۱۹:۱۸-۲۴).
- B. با اینحال این دوره سرعت بسوی پیامبران مستقل گذر کرد. پیامبرانی بودند که (هم حقیقی و هم دروغین) که با پادشاه شناسایی شده و در قصر زندگی می‌کردند (جاد، ناتان). همچنین، پیامبرانی بودند که کاملاً مستقل بوده و گاهی کاملاً از مسائل اسرائیل بدور بودند (عاموس). این پیامبران هم زن بودند و هم مرد (۲ پادشاهان ۲۲:۱۴).
- C. نبی اغلب آینده را بر ملا می‌کرد. وظایف یک نبی اغلب باز کردن برنامه جهانی خداوند برای مخلوق او بوده که بر روی پاسخ انسان تأثیری نمی‌گذارد. این برنامه پایانی خدا برای جهان در میان پیامبران شرق نزدیک باستان منحصر بفرد بوده است. پیشگویی و صداقت عهد در پیام نبوت کانون توجه بوده‌اند (Fee & Stuart صفحه ۱۵۰). بدین معنی که انبیا کانون توجه بوده‌اند. آنان معمولاً، و نه بطور اخص، قوم را مورد خطاب قرار می‌دادند.

^{۱۰} اوریم و تومیم یک وسیله است که مرتبط با افود و حوشن است. این وسیله برای غیبگویی و پیش‌بینی آینده بکار می‌رفت. در زمان معبد سلیمان لباس مخصوص کاهن اعظم افود دارای اوریم و تومیم بود.

D. عمده موارد پیشگویی شده لفظی بیان می‌شد. سپس با توجه به مضمون، گاه‌شناسی، یا بافت ادبی شرق نزدیک تلفیق می‌گردید که برای ما کاملاً نامفهوم است. ساختار آن بدلیل شفاهی بودن دارای چارچوب مضامین مکتوب نمی‌باشد. همین امر درک عمیق کتاب را دشوار کرده و بسختی می‌توان بدون دارا بودن یک دوره تاریخی مشخص آن را درک کرد.

E. انبیا برای انتقال پیام خود از بافت‌های متعددی استفاده می‌کردند:

۱. صحن دادگاه - خدا قوم خود را به دادگاه می‌برد، اغلب موضوع طلاق بوده است، به شکلی که یهوه، همسر خود (اسرائیل) را به دلیل بی‌وفایی ترد می‌کند (هوشع ۴؛ میکاه ۶).

۲. مراسم ترحیم - طول اینگونه پیام‌ها آنان را بشکل خاصی جدا می‌کند (اشعیا ۵، حقوق ۲).

۳. اعلان برکت عهد - طبیعت شرطی عهد و تبعات آن، هم مثبت و هم منفی برای آینده اظهار می‌گردد (تثنیه ۲۷-۲۸).

شرایط انجیلی برای تأیید یک پیامبر حقیقی

A. تثنیه ۱۳:۱-۵ (پیشگویی‌ها/نشانه‌ها)

B. تثنیه ۱۸:۹-۲۲ (پیامبران دروغین/پیامبران حقیقی)

C. متی ۷ (نوع زندگی)

D. یوحنا ۱:۴-۶ (تمرکز بر دکترین)

E. هم زنان و هم مردان بعنوان نبی و نبیه مشخص و اعلام می‌گردند

۱. مریم - خروج ۱۵

۲. دبور - داوران ۴:۴-۶

۳. خُلده - پادشاهان ۲۲:۱۴-۲۰؛ ۲ تواریخ ۳۴:۲۲-۲۸

F. انبیا در فرهنگ‌های اطراف توسط کیفیت پیشگویی‌هایشان مشخص می‌شدند. در اسرائیل:

۱. یک آزمون الهیاتی - نام یهوه

۲. یک آزمون تاریخی - پیشگویی‌های محقق شده

راهنمایی‌های مفید برای تفسیر نبوت

A. نیت پیامبر (ویراستار) اصلی را بوسیله مشخص کردن دوره تاریخی و مفاهیم ادبی هر نبی بیابید. معمولاً روند آن شامل شکستن پیمان موسایی توسط قوم بنی اسرائیل، به هر شکل ممکن است.

B. کل پیشگویی را خوانده و تفسیر کنید، نه فقط قسمتی را، و رؤس مطالب آن را مشخص نمایید. مشخص کنید که چگونه به پیشگویی‌های اطراف ارتباط پیدا می‌کند. سعی کنید رؤس مطالب کل کتاب را مشخص نمایید.

C. یک مضمون ادبی را متصور شوید تا زمانیکه چیزی در متن شما را به مورد مشخصی هدایت کند، سپس آن موضوع مشخص را به زبان نثر بیان کنید.

D. اعمال نمادین را زیر نور دوره تاریخی و پاراگراف‌های موازی تحلیل کنید. بیاد داشته باشید که این ادبیات شرق نزدیک باستان، ادبیات غرب امروزی نیست.

E. پیشگویی به دقت مورد بررسی قرار دهید:

۱. آیا بطور مشخص در زمان نویسنده اتفاق افتاده است؟

۲. آیا متعاقباً در تکمیل تاریخ اسرائیل نقش داشته‌اند؟

۳. آیا واقعاً رویدادهای آینده هستند؟

۴. آیا آنها تاریخ معاصر و در عین حال آینده را تکمیل می‌کنند؟

۵. اجازه دهید تا نویسندگان انجیل، و نه نویسندگان امروزی، شما را در یافتن پاسخ راهنمایی کنند.

F. نگرانی‌های خاص

۱. آیا صلاحیت پیشبینی توسط پاسخ شرطی مشخص می‌گردد؟

۲. آیا مشخص است که نبوت چه کسی را مورد خطاب قرار می‌دهد (و چرا)؟

۳. آیا این امکان انجیلی و/یا تاریخی برای محقق شدن چندین نبوت وجود دارد؟

۴. نویسندگان عهد جدید تحت وحی قادر به دیدن عیسی در مکان‌هایی در عهد عتیق بودند که برای ما مشخص نیستند. آنان بنظر با لغات بازی می‌کردند. از آنجایی که ما تحت وحی قرار نداریم، بهتر است که این موضوع را به آنها بسپاریم.

کتاب‌های مفید

A. Carl E. Armerding and W. Ward Gasque نوشته *A Guide to Biblical Prophecy*

B. Gordon Fee and Douglas Stuart نوشته *How to Read the Bible for All It Is Worth*

C. Edward J. Young نوشته *My Servants the Prophets*

D. *The Expositor's Bible Commentary*، جلد ۶ "اشعیا - حزقیال"، Zondervan

Zondervan ۱۹۷۶، J. A. Alexander نوشته *The Prophecies of Isaiah* .E
Baker ،۱۹۷۱، H. C. Leupold نوشته *Exposition of Isaiah* .F
Zondervan ۱۹۷۸، D. David Garland نوشته "اشعيا"، *A Study Guide Commentary* .G

آشنایی با اشعیا

I. کلام آغازین

A. از اشعیا بیش از هر نبی دیگری در عهد جدید نقل قول آورده شده است (بیش از ۴۱۱ مرتبه). پیام وی عبارت بود از:

۱. یک خدا

۲. یک جهان

۳. یک ایمان

B. اشعیا یک مسیحایی واقعی است:

۱. فرزندان خاص، فصل‌های ۷-۱۴

۲. اشعار خدمتگذار، فصل‌های ۴۲:۱-۹؛ ۴۹:۱-۷؛ ۵۰:۴-۱۱؛ ۵۲:۱۳-۵۳:۱۲

۳. پادشاهی مسیحایی آینده (عصر جدید)، فصل‌های ۵۶-۶۶

C. E. J. Young در کتاب *An Introduction to the Old Testament* می‌گوید:

۱. "کتاب اشعیا به درستی بزرگترین نبوت‌های عهد عتیق را مد نظر قرار داده است" صفحه ۱۶۸.

۲. "از میان تمام انبیای اسرائیل، اشعیا کامل‌ترین درک را در ذهنیت خدا و برنامه او برای تمام اعصار داشته است." صفحه ۱۷۱

۳. "از منظر دیدگاه‌های معنوی وی در سرتاسر عهد عتیق بی‌نظیر است"، صفحه ۱۷۲.

II. عنوان کتاب

A. نام کتاب از سخنگوی آن برگرفته شده است.

B. اشعیا به معنی "رستگاری یهوه" یا "یهوه نجات می‌دهد" است. نام‌هایی که در زبان عبری با "یا" پایان می‌یابند، مخفف یهوه می‌باشند، همانگونه که در زبان انگلیسی با "J" و یک واو شروع می‌گردند مثل Joshua (یوشع) و Joel (یوئیل).

III. تشریح

A. این کتاب اولین طومار از چهار طومار انبیای بعدی می‌باشد:

۱. اشعیا

۲. ارمیا

۳. حزقیال

۴. دوازده (انبیای کوچک‌تر)

B. این کتاب خیلی زود و بطور کامل بعنوان بخشی از مکتوبات شریعتی اسرائیلیان پذیرفته گردید.

IV. سبک

A. مهارت‌های اشعیا از تمام انبیای عهد عتیق پیشی گرفته است. کلماتی که استفاده می‌کند و اشعار وی جادویی و جذاب می‌باشند. این کتاب اکثراً شعر می‌باشد.

B. بسختی می‌توان نشست و تمام کتاب اشعیا را یکمرتبه خواند. تشخیص رؤس مطالب این کتاب نیز دشوار می‌باشد. علت این امر واعظ بودن اشعیا است، وی نویسنده یا ویراستار نیست. کتاب وی پیام‌های شفاهی متعددی را ثبت کرده است. همه این پیام‌ها به روش‌های مختلف یکدیگر مرتبط هستند:

۱. از طریق مضمون

۲. از طریق شرح وقایع بترتیب زمانی

۳. از طریق هنجارهای فرهنگی شرق نزدیک باستان که بسیار متفاوت با هنجارهای ما می‌باشند.

V. تألیف

A. دیدگاه‌های یهودیان درباره تألیف

۱. Baba Bathra 15a در تلمود می‌گوید این کتاب به‌مراه امثال، جامعه و غزل غزل‌ها توسط حزقیا و مردانش (ویرایش یا گردآوری شده) نوشته شده است. این امر گویای این مطلب است که تمام کتاب از نبی می‌باشد.

۲. ابن سیره در کتاب "جامعه ۱۷:۴۹-۲۵"، نوشته حدوداً ۱۸۵ سال پیش از میلاد، گفته است "اشعیا، پسر آموص"، نویسنده کتاب بوده است (۱:۱؛ ۱:۱۲؛ ۱:۱۳).

۳. ۲تورایخ ۳۲:۳۲ به دیدگاه اشعیا و موازات در پادشاهان شهادت می‌دهد (۲پادشاهان ۱۸:۱۹ - ۱۹:۲۰).

a. از یک خانواده نجیب‌زاده متمول در اورشلیم، احتمالاً حتی با نسبیتی خانوادگی با شاه عُرْیا

(۱) برخی شواهد مبنی بر اینکه "یا"، که مخفف یهوه است، بطور اخص در دوران سلطنت یهودا تعیین شده بوده است.

(۲) دسترسی اشعیا به پادشاه منجر به پشتیبانی و ارتباط با خانواده سلطنتی گردید.

(۳) رجوع شود به تلمود، "Meg" 10b.

b. مزدوج با یک نبیه (۳:۸)

۱) پسر ارشد، "شِعاریاشوب" بمعنی "باقیمانده باید بازگردند".

۲) پسر دوم، "مَهِیرشلال هاشبَز"، (۳:۸) بمعنی "تسریع در خرابی، عجله در یغما".

c. اشعیا یکی از طولانی‌ترین دوره‌های بشارتی را در میان تمام انبیای عهد عتیق داشته است. وی سخنگوی خدا در یهودا از خاندان سلطنتی یوتهام (۷۴۲-۷۳۵ پیش از میلاد) تا حزقیا (۷۱۵-۶۸۷ پیش از میلاد) با احتمال تداخل با خاندان منسی (۶۸۷-۶۴۲ پیش از میلاد) بوده است؛ منسی احتمالاً از ۶۸۶ پیش از میلاد نایب‌السلطنه بوده است.

d. اگر ۲ تواریخ ۲۶:۲۲ اشاره به اشعیا داشته باشد، پس می‌توان گفت که او کاتب و حافظ رسمی تواریخ پادشاه بوده است.

e. سنت‌ها می‌گویند که او در طول دوران منسی با اره به دو قسمت و کشته شد.

۴. موسی بن سمئیل ابن جکاتیل در حدود سال ۱۱۰ پس از میلاد، گفته است فصل‌های ۱-۳۹ از اشعیا هستند اما فصل‌های ۴۰-۶۶ در طول دوران معبد دوم (دوره ایرانیان، ۵۳۸-۴۳۰ پیش از میلاد) نوشته شده‌اند.

۵. ابن عزرا (۱۰۹۲-۱۱۶۷ پس از میلاد) از جکاتیل پیروی کرده و انتساب فصل‌های ۴۰-۶۶ را به اشعیا انکار می‌کند.

B. دیدگاه مفسرین جدید درباره تألیف

۱. خلاصه تاریخی خوبی را می‌توانید در کتاب *Introduction to the Old Testament* نوشته R. K. Harrison چاپ انتشارات Eerdmman سال ۱۹۶۹ مطالعه نمایید.

۲. بحث خوب فنی در تصریح این مطلب که دو مؤلف برای کتاب وجود دارد را می‌توانید در کتاب *Introduction to the Literature of the Old Testament* نوشته S. R. Drivers از انتشارات reprint سال ۱۹۷۲ مطالعه نمایید.

۳. هیچ دست‌نوشته عبری یا یونانی (LXX) هرگز یافت نشده که نشان‌دهنده جدایی فصل‌های ۱-۳۹ و ۴۰-۶۶ باشد.

a. در پایان فصل ۳۳ در نسخه طومارهای دریای مرده، دو خط فاصله وجود دارد. این امر گویای یک جدایی در این نقطه است، نه فصل ۳۹.

b. بنظر می‌رسد میان ۱-۳۳ و ۳۴-۶۶ یک ساختار موازی وجود داشته باشد. این دوگانگی ساختار بر اساس روزگار مؤلف و سپس آینده، در میان انبیا عبرانی رایج بوده است (حزقیال، دانیال و ذکریا).

۴. مفسرین امروزی بر تعداد مؤلفین یا محل تقسیم شدن کتاب توافق نظر ندارند.

C. برخی دلایل برای پیوستگی اشعیا

۱. بیست و پنج عبارت در هر دو قسمت اشعیا یافت شده که در هیچ کجای عهد عتیق وجود ندارند (NIV، آشنایی با اشعیا صفحه ۱۰۱۴).
۲. عبارت "قدوس اسرائیل" ۱۳ مرتبه در فصل‌های ۱-۳۹ و ۱۴ مرتبه در فصل‌های ۴۰-۶۶ و فقط شش مرتبه در سایر کتاب‌های عهد عتیق ظاهر شده است.

۳. عیسی در یوحنا ۱۲:۳۸-۴۰ از اشعیا ۵۳:۱ و ۶:۱۰ نقل قول کرده و هر دو را به اشعیا نسبت می‌دهد.

۴. آیتانی از اشعیا ۴۰-۶۶ در متی ۳:۳؛ ۸:۱۷؛ ۱۲:۱۷؛ لوقا ۴:۳؛ ۴:۱۷؛ یوحنا ۱:۲۳؛ اعمال رسولان ۸:۲۸ و رومیان ۱۰:۱۶-۲۰ به اشعیا نسبت داده شده‌اند.

۵. هیچ مدرک دست‌نوشته‌ای مبنی بر تقسیم کتاب در فصل ۳۹ وجود ندارد (MT یا DSS).

۶. در اسناد تاریخی هیچ نشانی از پیامبری بزرگ (دیدره - اشعیا) در قرن ششم وجود ندارد. R. K. Harrison در کتاب *Introduction to the Old Testament* درباره این موضوع می‌گوید:

"در پایان قرن نوزدهم بحث در مورد سبک ادبی، به شدت مرسوم بود. اما در پرتو دانش بسیار گسترده‌ای که از زبان‌های باستانی خاور نزدیک وجود داشت، اکنون برای مفسرین از جایگاهی بمراتب کم اهمیت‌تری برخوردار است. سبک به لحاظ موضوعی، جاذبه بیشتری برای طرفداران تئوری تحلیل ادبی Graf-Wellhausen دارد. بر اساس این نظریه، نمی‌توان گفت در ارتباط با موارد نسبت داده شده به نویسندگان کتاب مقدس هیچ تناقضی وجود ندارد، و بعد بخش‌هایی از بدنه همان متن را که انکار می‌شود، به او نسبت داد، زیرا قالب ادبی و واژگان بکار برده شده در هر فصل نمی‌تواند بصورت اتفاقی یکسان بوده باشد. روشن است که به ذهن آن دسته از محققان اولیه خطور نکرده بود که نباید با برداشت فقط برخی از مفاهیم اولیه از سبک نگارش یک نویسنده باستانی، تصور کرد که مطالعه دقیقی از کل متن او بعمل آمده، و این که آن بخش نفی شده یا تمام بدنه آن متن فقط زمانی می‌تواند اعتبار باید که کنترل‌های دقیق از آن بعمل آید. صفحه ۷۷۶."

D. برخی دلایل مبنی بر وجود چندین مؤلف برای کتاب اشعیا

۱. در فصل‌های ۴۰-۶۶ نام اشعیا ذکر نگردیده است

۲. فصل‌های ۴۰-۶۶ بلحاظ تاریخی با دوره اشعیا تطابق ندارند.

۳. بنظر در اشاره اشعیا به منابع زیر اشکالاتی وجود دارد:

۴. به روشنی دلایلی مبنی بر وجود نظریه‌های چند مؤلفی وجود دارند:

a. تغییر دوره تاریخی

۱) تسخیر مقدماتی یهودا، ۱-۳۹

۲) تبعید، ۴۰-۵۵

۳) دوران پس از تبعید یهودا، ۵۶-۶۶

۴) در اشعیا ۱-۳۹ معبد هرگز سقوط نکرد در حالی که در ۴۰-۶۶ به روشنی سقوط کرده بوده است. مؤلف باید یک تبعیدی بوده باشد.

b. تغییر عباراتی که برای منتخب خدا استفاده می‌شد:

۱) فرزند مسیحایی

۲) خدمتگذار رنج دیده

۳) قوم بنی اسرائیل بعنوان:

a) همسر (۱:۵۰)

b) خادمان یهوه (۱۷:۵۴)

۵. مفسرین محافظه‌کار امروزی

a. نظر E. J. Young در ارتباط با فصول ۵۶-۶۶ مفید است، "احتمال دیگر اینست که نبوت‌های الهام شده و گردآوری شده از نبی‌های مختلف مدرسه اشعیا، محور مضمون مقدماتی این بخش باشد"، صفحه ۱۸۸.

b. G. R. K. Harrison می‌گوید: "نویسندگان امروزی به این دیدگاه باور دارند که اشعیا، همچون اکثر دیگر نویسندگان نبوی، معرف مجموعه‌ای از سخنانی هستند که در زمان‌های مختلف بیان شده‌اند و لذا برخورد با چنین کارهایی هیچ تفاوتی با سایر نبوت‌های ثبت شده در عهد عتیق نباید داشته باشد. در این رابطه، باید بخاطر داشت که از آنجاییکه ممکن است این مجموعه بعنوان سبک کلی مؤلف در طول دوره‌های مختلف فعالیت وی برداشت شود، مباحث بر اساس تفاوت‌های میان سبک و یا نحوه بیان ادبی توسط این رویکرد بلافاصله نادیده گرفته می‌شود. توجیه برای تعریف کار بعنوان یک مجموعه در بهترین حالت آن، اینست که عبارت با آیه آغازین نبوت آراییده شده، که به این ترتیب شروعی را برای کار بوجود آورده، و بطور مشخص از عناصر عیان کننده‌ای سخن می‌گوید که اشعیا پسر آموص در رویای مربوط به یهودا و اورشلیم در دوران عوصیا، یوتام، آحاز و حزقیا دریافت کرد. همانگونه که بسیاری معتقد هستند، بسختی مشهود است که کتاب حاوی فقط یک مجموعه از پیشگویی‌های نبوی و موعظه بوده، و بشدت احتمال می‌رود که اشعیا مطالبی بیش از آنچه که در کتاب وجود دارد، تولید کرده است. ذات نبوت بعنوان گلچین ادبی بیشتر با حضور آنچه که در اشعیا ۱:۲ و ۱:۱۳ وجود دارد معرفی شده یا اشاره به حضور مجموعه‌ای از سخنان پیشگویی شده از پیش دارد". صفحه ۷۸۰

۶. سبک ادبی فصل‌های ۴۰-۶۶ با فصل‌های ۱-۳۹ تفاوت دارد.

E. نتیجه نظرات درباره تألیف

۱. مفسرین خداشناس ما مخالفت خود را پیرامون این موضوع که چگونه کتاب اشعیایی عهد عتیق ما به شکل فعلی خود درآمد، ادامه می‌دهند (DSS و MT). تأکید اصلی باید بر الهام شدن و اعتماد در نمایان شدن به شخصیت و مقاصد خدای یهوه متمرکز گردد.

۲. ما باید هر گونه پیشفرضی را که مکاشفه خدا را از طریق اشعیا انکار می‌کند، مردود بدانیم. این شامل رد نبوت قابل پیشبینی و پایین آوردن سطح عهد عتیق در حد انسان و یک دوره تاریخی نیز می‌گردد.

VI. تاریخ

A. اشعیا بخشی از انبیای قرن هشتم می‌باشد

۱. یونا، عاموس و هوشع در شمال، در زمان سلطنت یربعام دوم (۷۸۶-۶۴۰ پیش از میلاد)

۲. اشعیا و میکاه در جنوب

B. وی در سال ۷۶۰ پیش از میلاد متولد شده و در حدود ۷۴۲ پیش از میلاد بعنوان نبی معرفی گردیده و در سال عوصیا از دنیا رفت (۱:۶). عوصیا، عَزْرَیا نیز خوانده می‌شد (۷۸۳-۷۴۲ پیش از میلاد).

C. اشعیا در پایان سال‌های عوصیا، (۷۸۳-۷۴۲ پیش از میلاد) تا دوره یوتام (۷۴۲-۷۳۵ پیش از میلاد)، احاز (۷۳۵-۷۱۵ پیش از میلاد)، حزقیا (۶۸۷-۷۱۵ پیش از میلاد)، و احتمالاً منسی (۶۸۷-۶۴۲ پیش از میلاد)، بشارت طولانی داشت.

D. R. K. Harrison می‌گوید که کتاب گلچینی است از نوشته‌ها و خطبه‌های نبی که در طول سال‌ها سلطنت پادشاهان یهودایی نوشته شده است. این کتاب در نهایت پس از مرگ نبی در حدود سال ۶۳۰ پیش از میلاد، گردآوری و ویرایش شده است.

VII. دوره تاریخی

A. انبیای قرن هشتم

۱. مفاهیم انجیلی یافت شده در:

a. ۲ پادشاهان ۳:۱۴-۶:۱۷

b. ۲ تواریخ ۲۵-۲۸

c. عاموس

- d. یونا
- e. هوشع
- f. اشعیا
- g. میکاه

۲. خلاصه‌ترین حالت بت‌پرستی میان قوم خدا را می‌تواند در هوشع دید:

- a. ۱۶:۲، "دیگر مرا بَعْلِ من' نخواهی گفت"
- b. ۱۲:۴-۱۳، "...دختران شما فاحشگی می‌کنند..."
- c. ۱۷:۴، "اِفرایم به بتها پیوسته است، او را به حال خود واگذارید"
- d. ۲:۱۳، "گوساله‌ها را می‌بوسند!" (مراسم)

۳. مشخصات جامعه

a. رویدادها مصادف با دوران شکوفایی اقتصادی و توسعه نظامی اسرائیل و یهودا بودند. با اینحال، این شکوفایی فقط به نفع طبقه مرفه جامعه بود. طبقه فقیر تحت سوء استفاده قرار داشت. تقریباً اینگونه بنظر می‌رسد که "فاطر و اسلحه" به بت‌های اضافه تبدیل شده بودند!

b. ثبات جامعه و متعلقات اسرائیل و یهودا به ده‌ها سبب ارتباط دارند:

- ۱) دوره طولانی و موفق سلطنت یربعام دوم (۷۸۶-۷۴۶ پیش از میلاد) در شمال و عوصیا (۷۸۳-۷۴۲) در جنوب.
- ۲) غلبه بر سوریه توسط آشوریان در زمان آداد-نراری سوم در سال ۸۰۲ پیش از میلاد.
- ۳) عدم مناقشه میان اسرائیل و یهودا
- ۴) اخذ مالیات و بهره‌برداری از مسیرهای تجاری از شمال به جنوب از طریق پل زمینی فلسطین منجر به رشد اقتصادی سریع و حتی بی‌ثباتی برای طبقه مرفه گردید.

c. "سنگ‌نوشته سامره" که به تاریخ دوران سلطنت یربعام دوم باز می‌گردد، بنظر نشان می‌دهد که سازماندهی اداری شبیه دوران سلیمان را داشته باشد. این نکته می‌تواند مؤید بزرگتر شدن فاصله شکاف طبقاتی میان "دارا" و "ندار" باشد.

d. عدم صداقت قشر مرفه جامعه که شرح آن در آموس داده شده و "پیامبران عدالت اجتماعی" نامیده می‌شود. رشوه‌گیری نظام دادگستری و تحریف داده‌های تجاری، دو نمونه روشن از سوء استفاده بوده که هم در اسرائیل و هم در یهودا رواج داشته است.

۴. وضعیت مذهب

a. آن زمان دورانی بود که فعالیت‌های مذهبی زیاد، اما ایمان حقیقی بسیار کم بود. دستورات دینی کنعانیان با مذهب اسرائیل ادغام شده بود. مردم بت‌پرستی کرده اما آن را بیهوده‌گرایی می‌خواندند. روند گرایش قوم خدا در جهت گسترش اتحادهای سیاسی آنان را درگیر بت‌پرستی و عرفان دروغین کرده بود.

b. بت‌پرستی قوم بنی‌اسرائیل در ۲ پادشاهان ۷:۱۷-۱۸ اشاره شده است.

۱) در آیه ۸ آنان از آموزه‌های عبادی کنعانیان پیروی می‌کردند

a) دعای باروری (لاویان ۱۸: ۲۲-۲۳)

i. مکان‌های بلند، آیات ۹، ۱۰، ۱۱

ii. ستون‌های مقدس (بعل)، آیات ۱۰، ۱۶

iii. عاشریم، آیه ۱۶، اینها نمادهای چوبی مصاحب مؤنث بعل بودند. یا ستون‌های چوبی کنده‌کاری شده و یا از درختان

طبیعی ساخته شده بودند.

b) فالگیری، آیه ۱۷. این امر در لاویان ۱۹-۲۰ و تثنیه ۱۸ مورد نکوهش واقع گردیده است.

۲) در آیه ۱۶ آنان به عبادت دو گوساله زرین که نماد بیهوده و در دان و بیت‌ئیل توسط یربعام اول بنا شده بود، ادامه دادند (۱ پادشاهان ۱۲: ۲۸-۲۹).

۳) در آیه ۱۶ مردم خدایان آسمانی بابلی‌ها را می‌پرستیدند: خورشید، ماه، ستارگان و صور فلکی.

۴) در آیه ۱۸ مردم با قربانی کردن کودکان خود، خدای باروری فینیفیان، مولک را می‌پرستیدند (لاویان ۱۸: ۲۱؛ ۲۰: ۵-۵). این آیین، "مولک" نامیده می‌شد. مولک نام خدا نبود.

c. بعل‌گرایی (رجوع شود به کتاب *Archaeology and the Religion of Israel* نوشته W. F. Albright، صفحه ۸۲).

۱) بهترین مرجع باستانشناسی در این زمینه "حماسه بعل اوگاریت" (Baal Epic of Ugarit) است.

a) در آنجا بعل بشکل خدایی که بصورت فصلی نزول و صعود می‌کند، به تصویر کشیده شده است. وی توسط موت شکست داده شده و به دنیای زیر زمین فرستاده شد. حیاب بر روی زمین متوقف گردید. اما با کمک یک الهه بنام آنات، او هر بهار دوباره برخواسته و موت را شکست می‌دهد. وی خدای باروری بوده که توسط جادو پرستش می‌گردید.

b) وی همچنین حداد خوانده می‌شد.

- ۲) ال (El) رییس خدای زیارتگاه کنعان بود اما محبوبیت بعل این جایگاه را از او غصب کرد.
- ۳) اسرائیل در زمان جزیبیل که دختر پادشاه تیر بود، تحت تاثیر بعل گرایی تیریان قرار نگرفت. او بوسیله امری، بعنوان عروس پسرش آهاب انتخاب گردید.
- ۴) بعل در اسرائیل در مکان‌های بلند پرستش می‌گردید. نماد وی یک سنگ بود. نماد همسر وی آنشره، یک ستون حکاکی شده از درخت زندگی بود.
- d. منابع و گونه‌های متعددی از بت‌پرستی ذکر گردیده است.
- ۱) گوساله زرین در بیت‌ئیل و دان، ساخته شده توسط یربعام اول برای پرستش یهوه
- ۲) خدا و الهه باروری تیریانی در مکان‌های بلند محلی.
- ۳) برخی بت‌پرستی‌ها برای اتحاد‌های سیاسی آن دوران الزامی بود.
۵. خلاصه حاصل تصرف آشور و بابل در طول قرن هشتم که بر فلسطین تأثیرگذار بود:
- a. چهار نبی قرن هشتم در دوران سعود امپراطوری آشور دجله و فرات فعال بودند. خداوند از این مردم بی‌رحم برای قضاوت قوم خود بویژه بنی‌اسرائیل بهره می‌برد.
- ۱) رویدادی که بطور مشخص می‌توان از نام برد، شکلگیری یک اتحاد نظامی سیاسی فرا-اردنی که به "اتحاد سوریه-فرات" معروف بود (۷۳۵ پیش از میلاد). سوریه و اسرائیل سعی در وادار کردن یهودا به الحاق به این اتحاد بر علیه آشور داشتند. در عوض آحاز با ارسال نامه‌ای به آشور درخواست کمک کرد. تیگلت‌پیلسر سوم، اولین پادشاه آشور (۷۴۵-۷۲۷ پیش از میلاد)، این درخواست را اجابت نموده و با حمله‌ی نظامی، سوریه را تصرف کرد.
- ۲) سپس، هوشع، پادشاه دست‌نشانده آشور (۷۳۲-۷۲۲) در اسرائیل نیز به نفع مصر قیام نمود. شلمنصر پنجم (۷۲۷-۷۲۲ پیش از میلاد) دوباره به اسرائیل حمله کرده و این کشور را تصرف کرد. وی پیش از تسلیم شدن اسرائیلیان از دنیا رفت اما جانشینش، سارگن دوم (۷۲۲-۷۰۵) در سال ۷۲۲ پیش از میلاد، سامره پایتخت اسرائیل را تصرف کرد. آشور بیش از ۲۷۰۰۰ اسرائیلی را از کشور اخراج کرد، این در حالی بود که تیگلت-پیلسر پیش از این در سال ۷۳۲ پیش از میلاد هزاران نفر را اخراج نموده بود.
- b. پس از مرگ آحاز (۷۳۵-۷۱۵ پیش از میلاد) اتحاد نظامی دیگری توسط کشورهای شرق اردن و مصر بر علیه آشور تشکیل (۷۱۴-۷۱۱ پیش از میلاد) که به قیام اشدود مشهور گردید. در هنگام حمله آشور، بسیاری از شهرهای یهودا نابود گردید. این اتحاد در ابتدا توسط حزقیا پشتیبانی گردید اما بعد از حمایت خود صرف نظر کرد.
- c. با اینحال مجدداً، اتحاد دیگری سعی داشت در کنار تعداد زیادی از شورش‌های دیگری که در حیطه امپراطوری آشور بوجود آمده بودند، از فرصت استفاده کرده تا پادشاه آشور، سرگون دوم (۷۰۵ پیش از میلاد) به قتل برساند.
- ۱) حزقیا بطور کامل در این اتحاد شریک بود. زیر سایه این چالش، سناخریب (۷۰۵-۶۸۱ پیش از میلاد) فلسطین را در سال ۷۰۱ پیش از میلاد تسخیر و در نزدیکی اورشلیم خیمه بر پا کرد (۲ پادشاهان ۱۸-۱۹؛ اشعیا ۳۶-۳۹) اما ارتش وی بطرز معجزه‌آسایی با خواست خدا منهدم گردید.
- ۲) در میان مفسرین سوال‌هایی پیرامون تعداد دفعات فتح فلسطین توسط سناخریب مطرح است. (مثلاً: John Bright تاریخ ۷۰۱ پیش از میلاد را برای فتح مطرح کرده است و احتمال تاریخ ۶۸۸ پیش از میلاد نیز مطرح می‌کند. صفحه ۲۷۰).
- ۳) حزقیا از تسخیر آشوریان بسلامت گریخت اما بدلیل اشتیاقش به نشان دادن جواهرات یهودا به هیئت بابلی، اشعیا پیشبینی کرد که یهودا بدست بابلیان سقوط خواهد کرد (۱:۳۹-۸). اورشلیم در سال ۵۸۷ پیش از میلاد بدست نبوکدنصر افتاد.
- d. اشعیا پیشبینی احیای قوم خدا را بدست کوروش دوم، فرمانروای ایران نمود (۴۱:۴-۲؛ ۴۴:۴۸؛ ۴۵:۱؛ ۵۶:۱۱). نینوا در تاریخ ۶۱۲ پیش از میلاد بدست بابل سقوط کرد اما شهر بابلدر سال ۵۳۹ بدست ارتش کوروش تسخیر گردید. در سال ۵۳۸ پیش از میلاد، کوروش با صدور فرمانی، تمام اقوام تبعیدی از جمله یهودیان را به سرزمین‌های خود بازگرداند. وی حتی از خزانه خود هزینه‌های لازم برای بازسازی معابد ملی آن اقوام پرداخت نمود.
- B. خلاصه بررسی تاریخی قدرت‌های بین‌النهرین (بر مبنای تاریخ ارائه شده توسط جان برایت در کتاب *A History of Israel* صفحه ۴۶۲):
۱. امپراطوری آشور (پیدایش ۱۱:۱۰)
- a. فرهنگ و دین بطور گسترده تحت تأثیر امپراطوری سومر/بابل قرار داشت.
- b. فهرست فرمانروایان و تاریخ تخمینی آنان:
- ۱) ۱۳۵۴-۱۳۱۸ آشور - اوبالیت اول
- a) وی شهر هتی کرچمیش را فتح کرد
- b) وی نفوذ هتی‌ها را قطع کرده و به آشور اجازه توسعه و پیشرفت داد.
- ۲) ۱۲۹۷-۱۲۶۶ اددنراری اول (پادشاهی مقتدر)
- ۳) ۱۲۶۵-۱۲۳۵ شلمنسر اول (پادشاهی مقتدر)
- ۴) ۱۲۳۴-۱۱۹۷ توکولتی نینورتای اول

- اولین پیروزی امپراطوری بابل تا جنوب

(۵) ۱۰۷۸-۱۱۱۸ تیگلت پیلسر اول

- آشور تبدیل به قدرت بزرگی در بین النهرین گردید

(۶) ۹۷۲-۱۰۱۲ آشور رابی دوم

(۷) ۹۶۷-۹۷۲ آشور-رش-ایسوی دوم

(۸) ۹۳۴-۹۶۶ تیگلت پیلسر دوم

(۹) ۹۱۲-۹۳۴ آشوردان دوم

(۱۰) ۹۱۲-۹۸۰ اددنراری دوم

(۱۱) ۸۸۴-۸۹۰ تکولتی نینورتای دوم

(۱۲) ۸۵۹-۸۹۰ آشورنسیرآپال دوم

نبرد قارقار در ۸۵۳

(۱۳) ۸۲۴-۸۵۹ شلمنسر سوم

(۱۴) ۸۱۱-۸۲۴ شماشای ادد پنجم

(۱۵) ۷۵۳-۸۱۱ اددنراری سوم

(۱۶) ۷۲۲-۷۸۱ شلمنسر چهارم

(۱۷) ۷۵۴-۷۷۲ آشوردان سوم

(۱۸) ۷۴۵-۷۴۵ آشورنراری پنجم

(۱۹) ۷۲۷-۷۴۵ تیگلت پیلسر سوم:

(a) وی با نام سلطنتی بابلی خود، فول در ۲ پادشاهان ۱۹:۱۵ خوانده می شد

(b) وی پادشاهی بسیار مقتدر بود

(c) وی سیاست اخراج مردم شهرهای فتح شده را در پیش گرفت.

(d) در سال ۷۳۵ پیش از میلاد، اتحاد سوریه-بین النهرین شکل گرفت که تلاشی در جهت اتحاد کلیه منابع نظامی اقوام شرق

رود اردن از آبهای فرات تا مصر به منظور خنثی کردن نیروی نظامی آشور بود. آحاز، پادشاه یهودا از ملحق شدن به این

اتحاد امتناع کرده و توسط آشور و اسرائیل مورد حمله قرار گرفت. وی با وجود مخالفت اشعیا (اشعیا ۷-۱۲) با ارسال نامه‌ای

به تیگلت پیلسر سوم درخواست کمک نمود.

(e) در سال ۷۳۲ تیگلت پیلسر سوم به سوریه و اسرائیل حمله و این کشورها را فتح کرد. وی از جانب خود فرمانروایی را بنام هوشع

بر تخت سلطنت اسرائیل نشانید (۷۳۲-۷۲۲ پیش از میلاد). در این دوران هزاران یهودی تبعید گردیدند (۲ پادشاهان ۱۵-

۱۶).

(۲۰) ۷۲۷-۷۲۲ شلمنسر پنجم

- هوشع با مصر متحد گردیده و توسط آشور مورد حمله قرار گرفت (۲ پادشاهان ۱۷).

(۲۱) ۷۲۲-۷۰۵ سارگون دوم:

(a) پس از سه سال محاصره توسط شلمنسر پنجم، فرمانده ارشد و جانشین وی بنام سارگون دوم، سامره پایتخت اسرائیل را فتح

کرد. بیش از ۲۷۰۰۰ نفر به ماد تبعید گردیدند.

(b) امپراطوری هتی نیز تسخیر گردید.

(c) در سال ۷۱۴-۷۱۱ اتحاد دیگری توسط اقوام شرق رود اردن و مصر بر علیه آشور قیام نمودند. این اتحاد به "قیام اشدود"

معروف گردید. حزقیا و یهودا بطور مستقیم دخالت داشتند. آشور دهها شهر فلسطین را فتح و نابود کردند.

(۲۲) ۷۰۵-۶۸۱ سناکریب:

(a) در سال ۷۰۵ و پس از مرگ پدر وی، سارگون دوم، اتحاد دیگری از اقوام شرق رود اردن و مصر تشکیل گردید. حزقیا این قیام

را بطور کامل حمایت نمود. در سال ۷۰۱ سناکریب مورد هجوم واقع گردید. شورشیان در هم شکسته شده اما اورشلیم به

خواست خدا در امان ماند (اشعیا ۳۶-۳۹ و ۲ پادشاهان ۱۸-۱۹).

(b) سناکریب همچنین شورش‌های ایلام و بابل فرو نشانید.

(۲۳) ۶۸۱-۶۶۹ اسارهدون:

(a) اولین فرمانروای آشور بود که به مصر حمله و این کشور را تصرف کرد.

(b) وی بدلیل علاقه فراوانی که به بابل داشت، پایتخت این کشور را بازسازی نمود.

(۲۴) ۶۶۹-۶۶۳ آشوربانیپال:

(a) وی در عزرا ۴: ۱۰ اُسْتِپَر نامیده شده است.

b) برادر وی شمش شوم اوکین شاه بابل گردید. همین امر منجر به ده‌ها سال صلح میان آشور و بابل گردید اما جریان پنهانی بدنبال استقلال بود که در سال ۶۵۲ بواسطه برادر وی به شکست منتهی گردید.

c) سقوط طیس، ۶۶۳

d) شکست ایلام، ۶۵۳، ۶۴۵

۶۲۹-۶۳۳(۲۵) آشور اتیل ایلانی

۶۱۲-۶۲۹(۲۶) سینشر ایشکون

۶۰۹-۶۱۲(۲۷) آشور اوپالیت دوم:

- پس از سقوط آشور در سال ۶۱۴ و نینوا در ۶۱۲ پادشاه مخلوع به هران تبعید گردید.

۲. امپراطوری نئو بابل

a. ۷۵۳-؟ - مروداخ-بلدان

وی شورش‌های متعددی را علیه حکمران آشوری به راه انداخت

b. ۶۵۲ شمش شوم-اوکین:

(۱) پسر ایسارهدون و برادر آشور بانپال

(۲) وی علیه آشور قیام کرده اما شکست خورد

c. ۶۰۵-۶۲۶ نبوپلر:

(۱) وی اولین پادشاه امپراطوری نئوبابلی بود

(۲) وی در حالی که هوخشتره ماد از شمال شرقی حمله کرده بود، از جنوب به آشور حمله کرد.

(۳) پایتخت قدیمی آشور در سال ۶۱۴ و پایتخت نیرومند نینوا در سال ۶۱۲ سقوط کرد.

(۴) بقیه سربازان آشوری به سمت هران عقب‌نشینی کردند. آنان همچنان پادشاه دستنشانده خود را مستقر نمودند.

(۵) در سال ۶۰۸ فرعون نکوی دوم (۲ پادشاهان ۲۳:۲۹) بمنظور کمک به باقیمانده سپاه آشور و به قصد تشکیل یک منطقه پشتیبان

در مقابل نیروی بابلیان، بسوی شمال لشگرکشی نمود. یوشیا، شاه یهودا (۲ پادشاهان ۲۳)، با تحرکات سپاه مصریان در فلسطین

مخالفت نمود. درگیری‌های کوچکی در مجدو بوجود آمده بود. یوشیا زخمی و فوت کرد (۲ پادشاهان ۲۳:۲۹-۳۰). پسر وی،

یهوآحاز به سلطنت رسید. فرعون نکوی دوم بسیار دیر برای قلع و قمع سپاه آشور به هران رسید. وی با سپاه بابل بفرماندهی

شاهزاده نبوکدنصر دوم درگیر و در سال ۶۰۵ پیش از میلاد در شهر کارکمیش، واقع در کرانه غربی رود فرات شکست خورد.

او در راه بازگشت به مصر، در اورشلیم توقف کرده و شهر را غارت نمود. وی پس از سه ماه یهوآحاز را برکنار و تبعید کرد. او پسر

دیگر یوشیا را بنام یهوآخیم بر تخت سلطنت نشانند (۲ پادشاهان ۲۳:۳۱-۳۵).

(۶) نبوکدنصر دوم سپاه مصر را تا فلسطین تعقیب نمود اما پس از دریافت خبر مرگ پدر، به بابل بازگشت. وی در همان سال دوباره

به فلسطین برگشت. او اجازه داد یهوآخیم را بر تخت سلطنت یهودا باقی بماند اما ده‌ها هزار نفر از شهروندان کلیدی و ده‌ها عضو

خاندان سلطنتی را از کشور اخراج و به تبعید فرستاد. دانیال و دوست وی نیز جزو تبعید شدگان بودند.

d. ۶۰۵-۵۶۲ نبوکدنصر دوم

(۱) از سال ۵۹۷ تا ۵۳۸ بابل بطور کامل تحت کنترل فلسطین قرار داشت.

(۲) در سال ۵۹۷ به دلیل یهوآخیم با مصر (۲ پادشاهان ۲۴) موج جدیدی از اخراج شهروندان از اورشلیم بوجود آمد. او پیش از رسیدن

نبوکدنصر دوم از دنیا رفت. پسر وی یهوآخین تنها شاهی بود که فقط ۳ ماه سلطنت کرد تا اینکه به بابل تبعید گردید. ده‌ها هزار

شهروند، از جمله حزقیا، در نزدیکی شهر بابل، در نزدیکی رود خبار (فرات) استقرار داده شدند.

(۳) در سال ۵۸۶ پس از ادامه چانه‌زنی‌ها با مصر، شهر اورشلیم کاملاً تخریب گردید (۲ پادشاهان ۲۵) و متعاقب آن، حجم عظیمی از

مردم اخراج گردیدند. صدقیا که جانشین یهوآخین گردیده بود، تبعید و جدلیا بعنوان فرمانروا معرفی گردید.

(۴) جدلیا توسط نیروی نظامی یهودی به قتل رسید. این نیروها به سوی مصر رفته و ارمیا را مجبور به همراهی نمودند. نبوکدنصر

برای بار چهارم حمله کرده (سال ۶۰۵، ۵۹۶، ۵۸۶، ۵۸۲) و تمامی یهودیان باقیمانده را تا جایی که توانست آنان را بیابد، اخراج

نمود.

e. ۵۶۲-۵۶۰ اوپل-مروداخ که بنام امل مردوخ نیز معروف است

- او یهوآخیم را از زندان آزاد نمود اما وی را مجبور کرد که در بابل بماند (۲ پادشاهان ۲۵:۲۷-۳۰؛ ارمیا ۵۲:۳۱).

f. ۵۵۶-۵۵۶ نریغلیسر

- وی فرمانده سپاه نبوکدنصر بود که اورشلیم را نابود کرد

g. ۵۵۶ لبسکی-مردوخ

- وی پسر نریغلیسر بود اما پس از نه ماه مورد سوء قصد واقع شده و بقتل رسید.

h. ۵۵۶-۵۳۹ نبونیدوس

- ۱) نبونیدوس مرتبط با خاندان سلطنتی نبود، لذا برای حل این مشکل با دختر نبوکدنصر دوم ازدواج کرد.
- ۲) او بیشتر وقت خود را صرف ساخت معبدی برای خدای ماه، "شین" در تما کرد. او پسر کاهنه این الهه بود. این امر منجر به دشمنی کاهنان مردوخ، رییس خدای بابل گردید.
- ۳) او زمان زیادی را صرف سرکوب شورش‌ها و ثبات سلطنت نمود.
- ۴) او به تما نقل مکان کرده و مسائل کشور را به پسرش، بلشصر در پایتخت بابل محول کرد (دانیال ۵).

i. ۵۳۹-۴ بلشصر (معاصر)

- شهر بابل خیلی سریع بدست سپاه ایران به فرماندهی گوبریاس با منحرف کردن آب فرات، سقوط کرد. کاهنان و مردم شهر به ایرانیان به چشم منجی مردوخ می‌نگریستند. گوبریاس توسط کوروش دوم به فرمانروایی منصوب گردید. یا کوروش دوم و یا گوبریاس، همان "داریوش ماد"ی هستند که در دانیال ۵: ۳۱ و ۶: ۱ از او نام برده شده است. داریوش به معنی "شخص سلطنتی" است.

۳. امپراطوری ماد-ایران: بررسی طلوع پادشاهی کوروش دوم (اشعیا ۴۴: ۲۸؛ ۴۵: ۱-۷):

- a. ۵۸۵-۶۲۵ هوخشتره شاه ماد بود که به بابل در سقوط آشور کمک کرد.
- b. ۵۵۰-۵۸۵ ایشتوویگو شاه ماد بود. کوروش پسر ماندانا و نوه او بود.
- c. ۵۳۰-۵۵۰ کوروش دوم شاه دستنشانده‌ای بود که شورش کرد.
- ۱) نبونیدوس، شاه بابل، کوروش را حمایت کرد.
- ۲) کوروش دوم ایشتوویگو از سلطنت خلع کرد.
- ۳) نبونیدوس، بمنظور بازگرداندن توازن قوا، با کشورهای زیر متحد شد:
- (a) مصر
- (b) کرزوس، شاه لیدی (آسیای صغیر)
- d. ۵۴۷- کوروش دوم به سردیس، پایتخت لیدی حمله کرد.
- e. ۲ نوامبر ۵۳۹، گوبریاس به‌همراه سپاه کوروش، بابل را بدون مقاومت فتح کرد. گوبریاس به فرمانروایی بابل منصوب شد.
- f. ۵۳۹- در اکتبر، کوروش "بزرگ" شخصاً بعنوان آزادیبخش وارد شد. سیاست رأفت و عطوفت وی در مقابل گروه‌های اجتماعی سالهای اخراج مردم را تبدیل به یک سیاست ملی کرد.
- g. ۵۳۸- یهودیان و دیگر اقوام اجازه یافتند تا به خانه خود بازگشته و معابد قومی خود را بازسازی نمایند.
- h. ۵۳۰- پسر کوروش، کمبوجیه دوم جانشین او شد.
- i. ۵۲۲-۵۳۰ سلطنت کمبوجیه دوم.
- در سال ۵۲۵ امپراطوری مصر را به امپراطوری ماد-ایران ملحق کرد
- احتمالاً خودکشی کرد
- j. ۴۸۶-۵۲۲ داریوش اول به قدرت رسید.
- ۱) وی از خاندان سلطنتی نبود بلکه یک ژنرال ارتش بود.
- ۲) وی توسط برنامه کوروش برای ساتراپ‌ها، امپراطوری ایران را سازمان‌دهی کرد (عزرا ۱-۶؛ حبقوق؛ زکریا).
- ۳) وی ضرب سکه را همچون لیدی بوجود آورد.
- k. ۴۶۵-۴۸۶ سلطنت خشایارشا اول:
- ۱) او شورش مصریان را فرو نشاند
- ۲) قصد حمله به یونان و جامه عمل پوشاندن به رویای ایرانیان را داشت اما در نبرد ترموپیل در سال ۴۸۰ و سالامیس در ۴۷۹ شکست خورد.
- ۳) شوهر استر که در انجیل از او با نام اخشورش یاد شده است در سال ۴۶۵ بقتل رسید.
- l. ۴۲۴-۴۶۵ دوران سلطنت خشایارشا اول بود (عزرا ۷-۱۰؛ نحمیا؛ ملاکی):
- ۱) یونان به پیشرفت ادامه داد تا زمانیکه درگیر جنگ‌های داخلی پلوپونز شد.
- ۲) یونان به دو بخش آتنی‌ها و پلوپونزی‌ها تجزیه گردید.
- ۳) جنگ‌های داخلی ۲۰ سال به طول انجامید.
- ۴) جامعه یهودیان در طول این دوران تقویت شد.
- m. ۴۰۴-۴۲۳ دوران سلطنت داریوش دوم
- n. ۳۵۸-۴۰۴ دوران سلطنت اردشیر دوم
- o. ۳۸۸-۳۵۸ دوران سلطنت اردشیر سوم
- p. ۳۳۶-۳۳۸ دوران سلطنت ارشک هخامنشی

q. ۳۳۱-۳۳۶ دوران سلطنت داریوش سوم

۴. بررسی مصر:

a. هیکسوس (شاهان شبان - حاکمان سامی) - ۱۰/۱۷۲۰-۱۵۵۰ پیش از میلاد

b. دودمان هجدهم (۱۷۵۰-۱۳۱۰ پیش از میلاد)

۱	۱۵۴۶-۱۵۷۰	اهمسه
۲	۱۵۲۵-۱۵۴۶	اهمسه اول (امنهتپ اول)
۳	۱۴۹۴-۱۵۲۵	توتمس اول
۴	؟	توتمس دوم
۵	؟	حتشپسوت
۶	۱۴۳۵-۱۴۹۰	توتمس سوم
۷	۱۴۱۴-۱۴۳۵	اهمسه دوم
۸	۱۴۰۶-۱۴۱۴	توتمس چهارم
۹	۱۳۷۰-۱۴۰۶	اهمسه سوم
۱۰	۱۳۵۳-۱۳۷۰	اهمسه چهارم (اختاتن)
۱۱	؟	اسمنخ کارع
۱۲	؟	توتانخامون
۱۳	؟	آی
۱۴	۱۳۱۰-۱۴۳۰	هرمهب

c. دودمان نوزدهم (۱۳۱۰-۱۲۰۰ پیش از میلاد)

۱	؟	رامسس اول
۲	۱۲۹۰-۱۳۰۹	ستی اول
۳	۱۲۲۴-۱۲۰۹	رامسس دوم
۴	۱۲۱۶-۱۲۲۴	مرنپتاه
۵	؟	امنسس
۶	؟	ستی دوم
۷	؟	سپتاه
۸	؟	تااوسرت

d. دودمان بیستم (۱۱۸۰-۱۰۶۵ پیش از میلاد)

۱	۱۱۴۴-۱۱۷۵	رامسس سوم
۲	۱۰۶۵-۱۱۴۴	رامسس چهارم- یازدهم

e. دودمان بیست و یکم (۱۰۶۵-۹۳۵ پیش از میلاد)

۱	؟	سمندس
۲	؟	هریهور

f. دودمان بیست و دوم (۹۳۵-۷۲۵ پیش از میلاد - لیبیایی):

۱	۹۱۴-۹۳۵	شیشاک (شوسنک اول یا ششونگ اول)
۲	۸۷۴-۹۱۴	اوسورکن اول
۳	؟	اوسورکن دوم
۴	؟	شوشنک دوم

g. دودمان بیست و سوم (۷۵۹-۷۱۵ پیش از میلاد)

h. دودمان بیست و چهارم (۷۲۵-۷۰۹ پیش از میلاد)

i. دودمان بیست و پنجم (۷۱۶/۱۵-۶۶۳ پیش از میلاد - اتیوپیایی/نوبیایی):

۱	۹۵/۶۹۶ - ۹/۷۱۰	شیکو
۲	۸۴/۶۸۵ - ۹۵/۶۹۶	شبتکو
۳	- ۸۴/۶۸۵، ۸۹/۶۹۰	
	۶۴۴	تیراکه
۴	؟	تننامون

j. دودمان بیست و ششم (۶۶۳-۵۲۵ پیش از میلاد - سائیتی):

۱) ۶۰۹-۶۶۳	پسماتیک اول
۲) ۵۹۳-۶۰۹	نیکوی دوم
۳) ۵۸۸-۵۹۳	پسماتیک دوم
۴) ۵۶۹-۵۸۸	آپریس (هفرا)
۵) ۵۲۵-۵۶۹	اماسیس
۶) ؟	پسماتیک سوم

k. دودمان بیست و هفتم (۵۲۵-۴۰۱ پیش از میلاد - ایرانی):

۱) ۵۲۲-۵۳۰	کمیوجیه دوم (پسر کوروش)
۲) ۴۸۶-۵۲۲	داریوش اول
۳) ۴۶۵-۴۸۶	خشایارشا اول
۴) ۴۲۴-۴۶۵	اردشیر اول
۵) ۴۰۴-۴۲۳	داریوش دوم

* برای آگاهی از تنوع دوران تاریخی به کتاب *Pictorial Bible Encyclopedia* نوشته Zondervan صفحه ۲۳۱ جلد دوم مراجعه نمایید.

۵. بررسی یونان:

a. ۳۳۶-۳۵۹ فیلیپ دوم مقدونیه:

۱) یونان را بنا کرد.

۲) در تاریخ ۳۳۶ بقتل رسید

b. ۳۲۳-۳۳۶ اسکندر دوم "کبیر" (پسر فیلیپ):

۱) سپاه داریوش دوم شاه ایران را در نبرد ایسوس تار و مار کرد.

۲) در سال ۳۲۳ در بابل و در اثر تب، در سن ۳۳/۳۲ سالگی درگذشت.

۳) در هنگام مرگ اسکندر، افسران ارشد امپراطوری وی را تجزیه کردند:

a) کاساندر - مقدونیه و یونان

b) لوسیمائوس - تراکیه

c) سلوکوس اول - سوریه و بابل

d) بطلمیوس - مصر و فلسطین

e) آنتیگون - آسیای صغیر (وی دوام نیاورد)

c. سلوکوسیان در مقابل بطلمیوسیان برای کنترل فلسطین

۱) سوریه (حاکمان سلوکوسی):

a) ۲۸۰-۳۱۲ سلوکوس اول

b) ۲۶۱-۲۸۰ آنتیوخوس اول

c) ۲۴۶-۲۶۱ آنتیوخوس دوم

d) ۲۲۶-۲۴۶ سلوکوس دوم

e) ۲۲۳-۲۲۶ سلوکوس سوم

f) ۱۸۷-۲۲۳ آنتیوخوس سوم

g) ۱۷۵-۱۸۷ سلوکوس چهارم

h) ۱۶۳-۱۷۵ آنتیوخوس چهارم

i) ۱۶۲-۱۶۳ آنتیوخوس پنجم

j) ۱۵۰-۱۶۲ دیمیتریوس اول

۲) حاکمان مصری (بطلمیوسی):

a) ۲۸۵-۳۲۷ بطلمیوس اول

b) ۲۴۶-۲۸۵ بطلمیوس دوم

c) ۲۲۱-۲۴۶ بطلمیوس سوم

d) ۲۰۳-۲۲۱ بطلمیوس چهارم

e) ۱۸۱-۲۰۳ بطلمیوس پنجم

f) ۱۴۶-۱۸۱ بطلمیوس ششم

- (a) ۳۰۱- فلسطین سال‌ها تحت فرمانروایی بطلمیوس قرار داشت
- (b) ۱۶۳-۱۷۵ آنتیوخوس چهارم، هشتمین حاکم سلوکوسی قصد داشتند یهودیان را بزور همچون یونانیان در آورند:
- i. استادیوم‌های ورزشی به سبک یونان ساختند
 - ii. بت‌ها و مذبح‌های زئوس را در معابد ساختند.

VIII. واحدهای ادبی

A. خلاصه اهم مطالب

۱. فصل‌های ۱-۳۹- نبی و دوران او
 ۲. فصل‌های ۴۰-۶۶ (یا احتمالاً ۴۰-۵۵ و ۵۶-۶۰) - عصر جدید
- B. فصل‌های ۱-۳۹، موقعیت تاریخی دوران اشعیا (پیش از تبعید)
۱. فصل‌های ۱-۶، در زمان پادشاهی اوزیه و یوتام
 ۲. فصل‌های ۷-۱۴، در زمان پادشاهی آحاز
 ۳. فصل‌های ۱۵-۳۹، در زمان پادشاهی حزقیا (فصل‌های ۳۶-۳۹ همزمان با پادشاهان ۱۸:۱۳ - ۲۰:۱۹)
- C. فصل‌های ۴۰-۶۶، دوران تبعید و پس از تبعید از به نوعی آینده پادشاهی هستند.
۱. همانگونه که فصل‌های ۱-۳۹ بازتاب‌دهنده موعظه‌های اشعیا هستند و البته روشن است که شفاهی بودند، فصل‌های ۴۰-۵۵ نشان‌دهنده دوران جدیدی است. داوری خداوند فرارسیده و اکنون موضوع اصلی احیا گردیده است. همچنین نشانه‌هایی وجود دارد که این فصل‌ها آنقدری که مکتوب هستند، شفاهی بیان نشده بودند.
 ۲. فصل‌های ۱-۳۹ به روشنی به تهدید آشوریان و بابلیان، بخصوص در فصل‌های ۱۳-۱۴، ۲۱ و ۳۹ می‌پردازد. فصل‌های ۴۰-۵۵ به دوره ایرانیان و جابجایی قوم خدا در سرزمین موعود می‌پردازد.
 ۳. فصل‌های بعدی اشعیا، ۵۶-۶۶ اسکانولوژی هستند که از استعاره‌های تاریخی از شرق نزدیک باستان برای پیشبینی توحید جهانی پرستش یهوه استفاده نموده‌اند.
- D. دشواری مشخص کردن موضوعات مهم در اشعیا

۱. مفسرین امروزی این کتاب را به حداقل دو بخش تقسیم می‌کنند: فصل‌های ۱-۳۹ و ۴۰-۶۶. R. K. Harrison: فصل‌های ۱-۳۳ و ۳۴-۶۶ به دلیل فاصله در متن DSS. این تقسیم واضح در متن DSS میان فصل‌های ۳۳ و ۳۴ این بحث را بوجود آورده است که اشعیا توسط پیروانش به دو نسخه تقسیم گردیده بود. W. H. Brownlee معتقد است که دو نسخه در ساختار کتاب با یکدیگر برابر هستند:

نسخه ۱	نسخه ۲
فصل‌های ۱-۵ - نابودی و احیا	فصل‌های ۳۴-۳۵
فصل‌های ۶-۸ - عناصر بیوگرافی	فصل‌های ۳۶-۴۰
فصل‌های ۹-۱۲ - دعای خیر فرشتگان آسمانی	فصل‌های ۴۱-۴۵
و داوری	
فصل‌های ۱۳-۲۳ - پیشگوها در مقابل نیروهای خارجی	فصل‌های ۴۶-۴۸
فصل‌های ۲۴-۲۷ - رستگاری جهانی و احیای اسرائیل	فصل‌های ۴۹-۵۵
فصل‌های ۲۸-۳۱ - مراسم اخلاقی	فصل‌های ۵۶-۵۹
فصل‌های ۳۲-۳۳ - احیای قوم	فصل‌های ۶۰-۶۶

۲. برخی مطالب بر موقعیت تاریخی تمرکز داشته در حالیکه بقیه بر محتوای مسیحایی متمرکز هستند

NIV	Leupold
فصل‌های ۷-۱۲	"نبوت‌ها توسط تهدیدهای آرامیان و کتاب عمانوئیل اسرائیلیان علیه یهودا شکل می‌گرفت"
فصل‌های ۲۸-۳۳	"شش وای بر: پنج وای بر اسرائیل و یکی بر آشور"

۳. برخی مثال‌ها از عدم اطمینان پیرامون واحدهای ادبی (فصل‌های ۱-۱۲)

- a. اهم مطالب فصل‌های ۱-۱۲ توسط E. Y. Young صفحات ۲۱۱-۲۱۴
- (۱) ۱:۱ - ۱۲:۶ نبوت‌ها در ارتباط با یهودا و اورشلیم
 - (a) ۱:۱ - ۳۱ بازخواست بزرگ
 - (b) ۱:۲ - ۶:۴ سلطنت مسیح و داوری بر روی مردم
 - (c) ۳:۵ - ۳۰ شرارت‌های مرسوم یهودا

- (d) ۱:۶-۱۳ رویای اشعیا از خداوند
- (e) ۱:۷-۶:۱۲ نبوت‌های گفته شده در طول دوران آحاز
- b. اهم مطالب فصل‌های ۱-۲ توسط R. K. Harrison صفحه ۷۶۴:
- (۱) نبوت‌ها درباره تخریب و نابودی یهودا، فصل‌های ۱-۵
 - (۲) فراخوان اشعیا؛ بیوگرافی، فصل‌های ۶-۸
 - (۳) امپراطوری‌های عصر حاضر و نقش‌های آنان، فصل‌های ۹-۱۲
- c. اهم مطالب فتل‌های ۱-۱۲ توسط The NIV Study Bible صفحه ۱۰۱۶
- (۱) فصل‌های ۱-۶
 - (a) معرفی: اتهاماتی که متوجه یهودا به جهت شکستن پیمان متوجه بود، فصل ۱
 - (b) نظم آینده و جلال یهودا و اورشلیم، فصل‌های ۲-۴
 - (i) آینده برکات اورشلیم (۲:۱-۵)
 - (ii) خداوند یهودا را تنبیه می‌کند (۲:۶-۴:۱)
 - (iii) احیای صهیون (۴:۲-۶)
 - (c) داوری قوم و تبعید (فصل ۵)
 - (d) مأموریت منحصر بفرد اشعیا (فصل ۶)
 - (۲) فصل‌های ۷-۱۲
 - (a) آحاز هشدار داد که از اتحاد آرامیان و اسرائیلیان نهراسید (فصل ۷)
 - (b) پسر اشعیا و پسر داوود (۸:۱-۹:۷)
 - (c) قضاوت بر قوم بنی‌اسرائیل (۹:۸-۱۰:۴)
 - (d) امپراطوری آشور و پادشاهی داوود (۱۰:۵-۱۲:۶)
 - i. انهدام آشور (۱۰:۵-۳۴)
 - ii. تأسیس پادشاهی داوود (فصل ۱۱)
 - iii. اشعاری برای رهایی (فصل ۱۲)
- d. اهم مطالب فصل‌های ۱-۱۲ توسط H. C. Leupold صفحات ۳۸-۴۰:
- (۱) نبوت‌هایی درباره یهودا و اورشلیم (فصل‌های ۱-۱۲)
 - (a) معرفی: پیامی معمولی از اشعیا (فصل ۱)
 - i. مقدمه، آیه ۱
 - ii. محکومیت الهی، آیات ۲-۴
 - iii. عوامل خارجی ویرانی قوم، آیات ۵-۹
 - iv. نوع فعلی پرستش خداوند چاره‌ساز نیست، آیات ۲۱-۳۳
 - v. فراخوان به توبه، آیات ۱۶-۲۰
 - vi. نشانه‌های فساد در اسرائیل، آیات ۲۱-۳۳
 - vii. قوم بنی‌اسرائیل با داوری خدا، احیا می‌گردد، آیات ۲۴-۳۱
 - (b) داوری برای تکمیل وعده‌های خداوند، فصل‌های ۲-۶
 - i. آینده درخشان صهیون در عصر مسیحا، ۲:۵-۲
 - ii. حال تاریک صهیون، ۲:۶-۴:۱
 - (a) تشریح ارزش‌های جعلی امروزی، آیات ۶-۹
 - (b) نشانه‌های داوری سنگینی که در حال وقوع است، آیات ۱۰-۱۱
 - (c) خداوند در روز جزا چه بر سر ارزش‌های جعلی خواهد آورد، آیات ۱۲-۱۷
 - (d) سرنوشت بت‌ها، آیات ۱۸-۲۱
 - (e) محکومیت رهبران بی‌مسئولیت از جانب خدا، ۲۲:۲-۳:۱۵
 - (i) وضعیت منتهی به هرج و مرج در هنگامی که خدا پشتیبانی خود را قطع می‌کند، ۳:۱-۱۲
 - (ii) گناه رهبرانی که چنین مصیبتی را بوجود آوردند، ۳:۱۳-۱۵
 - (f) محکومیت زنان سبک و گناهکار اورشلیم، ۳:۱۶-۴:۱
 - (g) صهیون تلخیص می‌شود، ۴:۲-۶
 - (h) قضاوت قوم گناهکار خدا توسط او، فصل ۵

- (i) حکایت تاکستان، آیات ۱-۷
- (ii) انگورهای ترش تولید شده توسط قوم بنی اسرائیل، آیات ۸-۲۳
- (iii) آشوریان قضاوت قریب الوقوعی را به همراه آوردند، آیات ۲۴-۳۰
- (i) قضاوت قوم بنی اسرائیل چگونه که در ندای اصلی نبی بود، فصل ۶
- (i) رویای نبی، آیات ۱-۳
- (ii) عکس العمل نبی به رویا، آیات ۴-۵
- (iii) آمرزش وی، آیات ۶-۷
- (iv) مأموریت وی، آیات ۸-۹
- (v) پیام او، آیات ۹-۱۳
- (c) کتاب عمانوئیل (فصل های ۷-۱۲)
- i. نشانه عمانوئیل، فصل ۷
- (a) سانحه بالای استخر، آیات ۱-۹
- (b) عاقبت آن سانحه، کلامی در ارتباط با عمانوئیل، آیات ۱۰-۱۷
- (c) عواقب بیشتر، تخریب پیشبینی شده سرزمین، آیات ۱۸-۲۵
- ii. زمان های تکانهنده (۷۳۴-۷۳۲ پیش از میلاد) و چگونگی ملاقات آنان، فصل ۸
- (a) تاراج دمشق و سوریه، آیات ۱-۴
- (b) فتح یهودا توسط آشور، آیات ۵-۸
- (c) امنیتی که عمانوئیل می تواند فراهم کند، آیات ۹-۱۰
- (d) ترس از چه چیز و چه کسی، آیات ۱۱-۱۵
- (e) صبوری در انتظار ایمان، آیات ۱۶-۱۸
- (f) شعار درست برای روز، آیات ۱۹-۲۲
- iii. فرزندی با چهار نام، ۹: ۱-۷
- (a) خلاصه، آیه ۱
- (b) شادی بزرگ، آیات ۲-۳
- (c) چه چیزی گرفته شد؟ آیات ۴-۵
- (d) نویسنده شادی بزرگ، آیات ۶-۷
- iv. "دست خود را دراز کرده بود"، ۹: ۸-۱۰: ۴
- (a) بدلیل غرور نامقدس، دشمن شکست خواهد داد، آیات ۸-۱۲
- (b) بدلیل تداوم ناشکیبایی، رهبران سرنگون می شوند، آیات ۱۳-۱۷
- (c) بدلیل وجود تباهی، جنگ داخلی بوجود می آید، آیات ۱۸-۲۱
- (d) بدلیل بی عدالتی اجتماعی، روز حساب پس دادن فرا خواهد رسید
- v. وای بر آشور، ۱۰: ۵-۳۴
- (a) آشور متظاهر، مأموریت خود را از جانب خدا به اشتباه برداشت کرد، آیات ۵-۱۱
- (b) قضاوت با تأخیر بر سر این فاتح متکبر فرود خواهد آمد، آیات ۱۲-۱۴
- (c) بدلیل سرسختی او، آشور همچون درختی در آتش، خواهد سوخت، آیات ۱۵-۱۹
- (d) پس از فاجعه داوری خدا، بقیه قوم بنی اسرائیل به سوی او باز خواهند گشت، آیات ۲۰-۲۳
- (e) صهیون هنگامی که آشور سرنگون شود، به مقصود می رسد، آیات ۲۴-۲۷
- (f) آشوریان مجهز و پیشرفته ای که تقریباً صهیون را، چگونه که شروط آن تعریف شده بود، گرفتند، آیات ۲۸-۳۲
- (g) یهوه درخت غرور آشوریان را قطع خواهد کرد، آیات ۳۳-۳۴
- (h) دودمان مسیحایی داوود و وظیفه بزرگ رستگاری او، فصل ۱۱
- (i) تجهیزات مسیحایی، آیات ۱-۳
- (ii) روش انجام کار او، آیات ۳-۵
- (iii) تحولاتی که حتی در قلمرو طبیعت رخ می دهند، آیات ۶-۹
- (iv) جزئیات کار او در ارتباط با آنچه که می تواند برای اسرائیل انجام دهد، آیات ۱۰-۱۶
- (i) شکر برای روز بزرگ پیش رو، فصل ۱۲
- (۱) نقش اسرائیل در عرضه چنین ستایشی، آیات ۱-۲

- A. اشعیا یهودا را در وفای به عهد داوودی، حفظ کرد (۲ سموئیل ۷) اما در عین حال، به نیت اصلی پیمان ابراهیمی بازگشت (پیدایش ۱۲: ۱-۳) که بر اساس آن، خداوند اسرائیل را برای دنیا انتخاب کرده بود. چه تضادی این سلطنت جهانی یهوه باید بوده باشد. خدا نه تنها اسرائیل را احیا کرد، بلکه نفوذش را به سرتاسر جهان گسترش داد!
- B. اشعیا بطور مشخص تحرکات دوران خود و آینده را، تا جایی که احیای پادشاهی داوود از طریق خدای مسیح خدا، را پیشبینی کرده بود (همچنین میکاه). این پادشاهی مقدس و جهانی است (همچنین میکاه). این‌ها هر دو جنبه‌های توحیدی اشعیا هستند.
- C. اشعیا به روشنی بیهودگی قوم خدا را در اعتماد به منابع انسانی نشان می‌دهد. همه چیز فقط از طریق خدای یهوه فراهم می‌گردد!
- D. اشعیا سه برنامه قدرتمند رستگاری خدا را نشان داد:

۱. مسیح در حال ظهور

۲. مسیح بعنوان خدمتگذاری رنج دیده

۳. پادشاهی جهانی مسیح

X. آشنایی با لغات/عبارات و اشخاص بطور خلاصه

A. لغات و عبارات

۱. "ای آسمان بشنو! و ای زمین گوش فراده!"، ۲: ۱ (NASB & NIV)
۲. "همچون مترسک در مزرعه خیار..."، (NIV)، آلونکی در بوستان خربزه"
۳. "از انبوه قربانیهای شما مرا چه سود؟..."، ۱۰: ۱-۱۵ (NIV)، "از انبوه قربانیهای شما"
۴. "بیایید تا در برابر یکدیگر خُجّت بیاوریم..."، ۱۸: ۱ (NASB & NIV)
۵. "در ایام آخر..."، ۲: ۲ (NASB & NIV)
۶. "تمامی قومها به سوی آن روان خواهند گشت..."، ۲: ۲-۴ (NASB & NIV)
۷. "حلقه‌های بینی"، ۳: ۲۱ (NASB & NIV)
۸. "ابری"، ۴: ۵ (NASB & NIV)
۹. "کیست که برای ما برود؟"، ۶: ۸ (NASB & NIV)
۱۰. "باکره"، ۷: ۱۴ (NIV)، "باکره‌ای"
۱۱. "دوری جُستن از بدی و اختیار کردن خوبی را بدانند"، ۷: ۱۵، ۱۶ (NASB & NIV)
۱۲. "سنگی که سبب لغزش شود و صخره‌ای که موجب سقوط گردد"، ۸: ۱۴ (NASB & NIV) (۱۶: ۲۸)
۱۳. "احضارکنندگان ارواح و جادوگرانی که جیک جیک می‌کنند و ورد می‌خوانند"، ۸: ۱۹ (NASB & NIV)
۱۴. "آشور، که عصای خشم من است"، ۱۰: ۵ (NASB & NIV)
۱۵. "تنها باقیماندگانی از ایشان بازگشت خواهند کرد..."، ۱۰: ۲۲ (NASB & NIV)
۱۶. "شاخه‌ای از ساقه یسی میوه خواهد داد"، ۱۱: ۱، ۱۰ (NIV)، "...از ریشه"
۱۷. "بزهای پشمالو"، ۱۳: ۲۱؛ ۳۴: ۱۴ (NIV)، موجودات صحرا"
۱۸. "کوه اجتماع در دهانه‌های شمال"، ۱۴: ۱۳ (NIV)، بر کوه اجتماع جلوس خواهیم کرد، بر بلندترین نقطه کوه مقدس"
۱۹. "در میانه سرزمین مصر مذبحی برای خداوند"، ۱۹: ۱۹ (NIV)، در قلب مصر"
۲۰. آریئیل، ۲۹: ۱-۲، ۷ (NASB & NIV)
۲۱. "به نابودی کامل سپرده"، ۲: ۳۴ (NIV)، "کاملاً آنان را نابود کرده"
۲۲. "قلب خود را بر بینی تو"، ۳۷: ۲۹ (NASB & NIV)
۲۳. "تمامی گناهانم را پشت سر خود افکندی"، ۳۸: ۱۷ (NASB & NIV)
۲۴. "اما کلام خدای ما تا ابد باقی می‌ماند"، ۴۰: ۸ (NASB & NIV)
۲۵. "اوست که بر بالای گنبد زمین نشسته است"، ۴۰: ۲۲ (NIV)، اوست که بر بالای دایره زمین نشسته است"
۲۶. "من هستم، یهوه، من که اولین و نیز با امور آخرینم، من هستم" ۴۱: ۴؛ ۴۴: ۶ (NASB & NIV)
۲۷. "گناهانم را دیگر به یاد نمی‌آورم"، ۴۳: ۲۵ (NASB & NIV)
۲۸. "آیا غیر از من خدایی هست، یا صخره‌ای دیگر نیست"، ۴۴: ۸؛ ۴۵: ۵ (NIV)، آیا غیر از من خدایی هست؟ نه، صخره‌ای دیگر نیست و احدی را نمی‌شناسم"
۲۹. "پدیدآورنده روشنایی و خالق تاریکی، موجد سعادت و آفریننده مصیبت" ۷: ۴۵ (NIV)، "من روشنی و تاریکی را خلق کرده‌ام، من آبادانی می‌آورم و مصیبت می‌آفرینم"

۳۰. "ای همه کُرانه‌های زمین، به من روی آورید و نجات یابید" (NASB & NIV)
۳۱. "هر زانویی در برابر من خم خواهد شد و به من هر زبانی سوگند وفاداری خواهد خورد"، ۲۲:۴۵ (NASB & NIV)
۳۲. "به خاطر خودم چنین می‌کنم، آری تنها به خاطر خودم..." ۱۱:۴۸ (NASB & NIV)
۳۳. "آیا ممکن است مادر کودک شیرخواره خود را فراموش کند، ... اینان ممکن است فراموش کنند، اما من هرگز تو را فراموش نخواهم کرد" (NASB & NIV) ۱۵:۴۹
۳۴. "جام غضب او"، ۱۷:۵۱ (NIV)، "جام خشم او"
۳۵. "از جانب خدا مضروب، و مبتلا پنداشتیم"، ۴:۵۳ (NASB & NIV)
۳۶. "خواست خداوند این بود که او را له کرده، به دردها مبتلا سازد..." ۱۰:۵۳ (NIV)، اما خداوند او را له کرده و کاری می‌کند تا رنج کشد"
۳۷. "زیرا تو خدا را برای نور فناپذیر خواهی داشت، ۲۰-۱۹:۶۰ (NASB & NIV)

B. اشخاص

۱. "قدوس اسرائیل" ۴:۱؛ ۸:۴۱-۹؛ ۱:۴۲؛ ۱۹؛ ۱۰:۴۳
۲. "دختر صهیون" ۸:۱
۳. "خداوند لشکرها" ۹:۱ (NIV)، "خدای قادر متعال"
۴. "شاخه خداوند" ۲:۴
۵. سرافین ۲:۶ (NIV)، "سرافها"
۶. شعاریاشوب ۳:۷
۷. عمانوئیل ۱۴:۷
۸. مهیرشلال هاشبز
۹. "قادر مطلق" (ال شادی) ۶:۱۳
۱۰. "ای ستاره صبح، ای پسر فجر" ۱۲:۱۴
۱۱. "آن... که... از شرق" ۲:۴۱، ۲۵ (۲۸:۴۴)؛ ۱:۴۵
۱۲. "خادم من" ۸:۴۱، ۹؛ ۱:۴۲، ۱۹؛ ۱۰:۴۳؛ ۱۳:۵۲
۱۳. بل... نبو ۱:۴۶
۱۴. دیده بان ۸:۵۲
۱۵. غریب ۳:۵۶

XI.

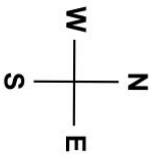
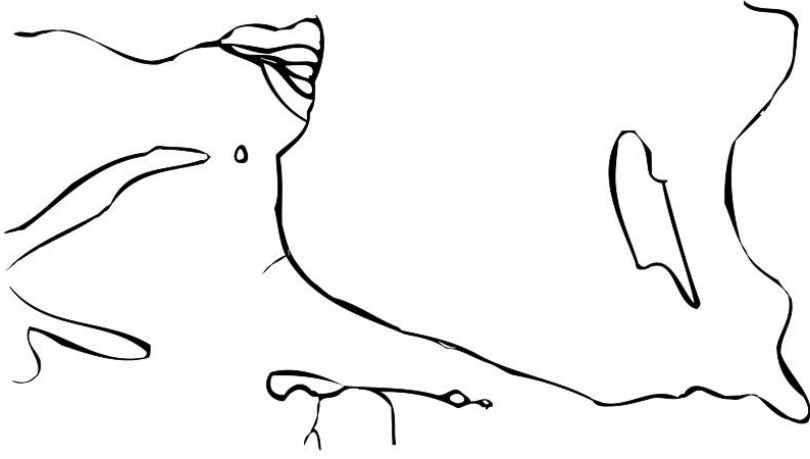
موقعیت‌ها بر روی نقشه

۱. ترشیش ۱۶:۲ (NIV)، "کشتی‌های تجاری"
۲. قبیله افرایم ۲:۷
۳. کوه صهیون ۱۸:۸
۴. قبیله زبولون ۱:۹
۵. نفتالی ۱:۹
۶. کرکمیش ۹:۱۰
۷. سلاع ۱:۱۶؛ ۱۱:۴۲
۸. صوعن ۱۳:۱۹
۹. ممفیس ۱۳:۱۹
۱۰. نیگب ۱:۲۱ (NIV)، "نیگو"
۱۱. تیما ۱۴:۲۱
۱۲. صور ۱:۲۳
۱۳. صیدون ۲:۲۳
۱۴. عربه ۱:۳۵ (NIV)، "صحرا"
۱۵. کوه گرمل ۲:۳۵
۱۶. شارون ۲:۳۵
۱۷. آرات ۳۸:۳۷
۱۸. توبال ۱۹:۶۶
۱۹. یاوان ۱۹:۶۶ (NIV)، یونان

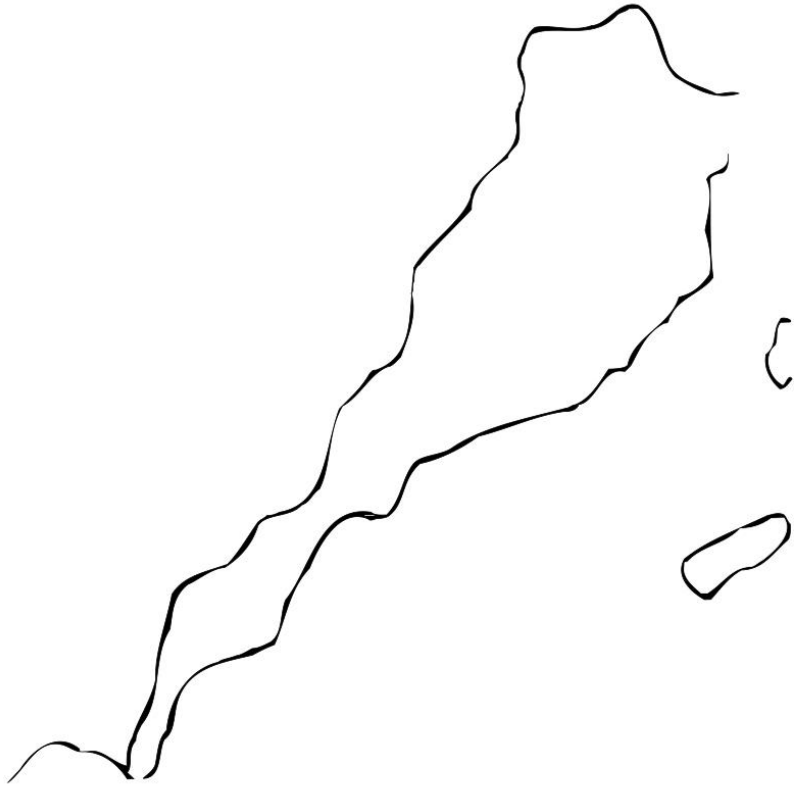
XII.

سوالاتی برای دانشجویان

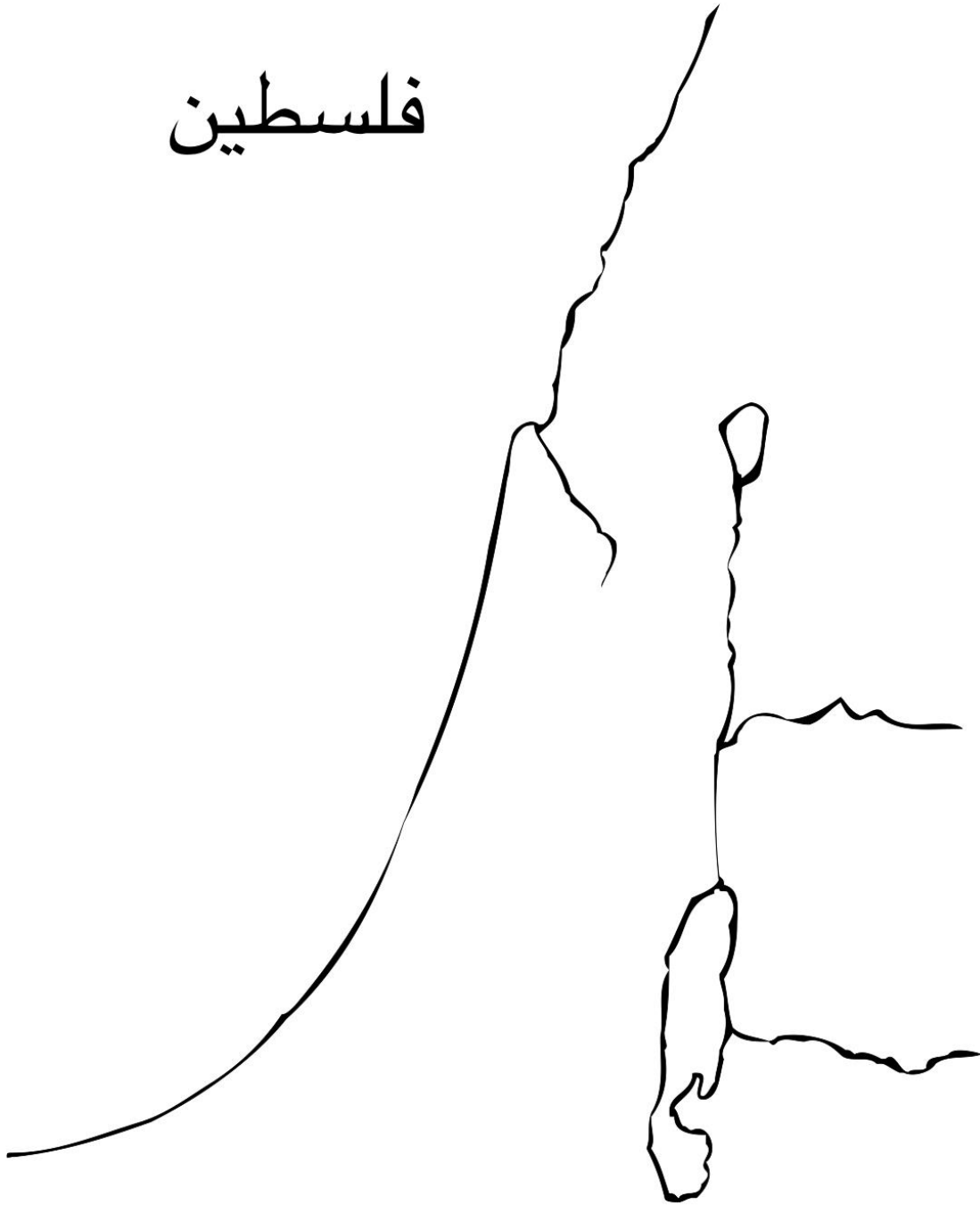
۱. چرا خداوند قوم خویش را به دادگاه می‌برد؟ آنان چه کرده‌اند؟ (فصل ۱)
۲. آیا خدا با قربانی کردن مخالف است؟ (۱: ۱۰-۱۵)
۳. توضیح دهید که چرا آیه ۵: ۱-۷ قوی و تکان دهنده است؟
۴. چرا فراخوان اشعیا تا فصل ۶ ثبت نگردیده است؟
۵. چرا اشعیا واژه عبری "باکره" را در آیه ۷: ۱۴ بکار نمی‌برد؟
۶. مکان‌های فصل‌های ۷-۱۲ را که در آن از یک کودک برای تعریف عصر جدید استفاده شده است، فهرست‌وار بیان کنید.
۷. سه عنوان برای قبایل شمالی نام برده شده در آیات ۹: ۸-۹ را توضیح دهید.
۸. چرا در حالیکه اشعیا درباره آشور در فصل ۱۰ صحبت کرده است، سقوط بابل در فصل ۱۳ ذکر شده است؟
۹. چگونه اشعیا ۱۴ و حزقیال ۲۸ به شیطان مرتبط می‌گردند؟
۱۰. موقعیت تاریخی فصل‌های ۳۶-۳۹ را توضیح دهید.
۱۱. آیا آیات ۴۰: ۱-۲ نمایانگر در تبعید بودن قوم خدا هستند؟ در اینصورت، این امر چه ارتباطی با تألیف پیدا می‌کند؟
۱۲. چگونه یک خدمتگذار در فصل ۴۲: ۱ به عیسی مربوط می‌شود اما آیه ۱۹ اینگونه نیست؟
۱۳. چگونه آیات ۵۲: ۱۳ - ۵۳: ۱۲ به عیسی مربوط می‌گردند؟ یا به اسرائیل؟
۱۴. موقعیت جغرافیایی فصل‌های ۵۶-۶۶ چه می‌باشد؟

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با ارمیا

- I. عنوان کتاب
A. عنوان کتاب برگرفته از نبی است..
B. معنی آن:
۱. "یهوه می اندازد"
۲. "یهوه ایجاد می کند"
- II. تشریح
A. این کتاب قسمتی از بخش "پیامبران" در شریعت عبرانی است.
B. در ادبیات ربیانی او اغلب اولین نبی شمرده می‌گردد (متی ۲۷:۹).
- III. سبک
A. کتاب بر مبنای چندین سبک تدوین گردیده است:
۱. شعر عبری کلاسیک (نبوت‌های ارمیا)
۲. نثر عبری (نوشته شده توسط باروک، از نظر دستوری بصورت سوم شخص)
۳. خلاصه موعظه‌های ارمیا اغلب بصورت نثر می‌باشند (توسط باروک).
۴. گلایه‌های ارمیا از زندگی به خدا در غالب شعر می‌باشند (اعترافات ارمیا)
B. ارمیا به روشنی شامل نبوت‌های شفاهی و کتبی می‌باشد. همچنین از فصل ۳۶ فرا می‌گیریم که برخی از نبوت‌ها بازنویسی یا نسخه‌برداری شده‌اند.
- IV. تألیف
A. آیات ۳۱ تا ۳۴ ثبت رویدادهایی هستند که در بابل بوقوع پیوستند، لذا روشن است که فصل ۵۲ را ارمیا نوشته است. ارمیا توسط واحدهای نظامی خیانتکار یهودی، پس از مرگ جدلیه، حکمران بابلی، به زور به مصر انتقال داده شد.
B. مؤلفین/گردآوردندگان احتمالی:
۱. ارمیا
۲. باروک
۳. گردآوردگانی در آینده (عزرا یا افرادی از کنیسه‌های بزرگ)
C. آنچه درباره ارمیا می‌دانیم بیش از سایر پیامبران است:
۱. از دودمان کاهنی آبیاتار، پادشاهان ۲:۲۶-۲۷.
۲. وی در شهر عناتوت در نزدیکی اورشلیم بزرگ شد.
۳. او توسط خدا مردی جوان خوانده شد، ۱:۲؛ ۳:۲۵؛ (۶۲۷ پیش از میلاد)
۴. وی تحت تأثیر اعمال هوشع و تثنیه قرار داشت.
۵. او هم‌عصر افراد زیر بود:
a. دانیال
b. حزقیال
c. حبقوق
d. صفنیا
e. ناحوم
۶. در دوران اصلاحات یوشع، "کتاب شرع" او پنج سال پس از فراخوان وی در معبدی یافت شد. شگفت‌انگیز است که در متن کتاب مقدس از ارتباط میان آن دو هرگز ذکری نیامده است. هنگامی که کتاب شرع یافت شد، شاه نه با ارمیا، بلکه با نبیه‌ای بنام خُلده (۲ پادشاهان ۲۰-۲۲:۱۴) مشورت کرد.
۷. احساسات او را می‌توان به روشنی در اعترافات یا گلایه‌هایش دید:
a. ۱۸:۱۱ - ۶:۱۲
b. ۲۱ - ۱۰:۱۵
c. ۱۸ - ۱۴:۱۷
d. ۲۳ - ۱۸:۱۸
e. ۱۸ - ۷:۲۰
۸. او در نهایت به مصر برده شد و توسط پناهندگان یهودی به قتل رسید، ۴۳:۶.

.VI تاریخ

- A. ارمیا در حدود ۶۴۰ پیش از میلاد در شهر غناتوت بدنیا آمد.
- B. تاریخ کتاب ارمیا در آیه ۲:۱ آمده است و دورانی را از سیزدهمین سال یوشع تا جدلیه، سال‌های ۶۲۷ تا ۵۸۲ پیش از میلاد، پوشش می‌دهد. اینکه او در مصر چقدر با پناهندگان بسر برد، مشخص نیست.
- C. Ostrica یافت شده در لکنیش، دوران حصر خود را در ۵۸۷ پیش از میلاد تعریف می‌کند. شکل متن عبری آن قابل قیاس با ارمیا است.
- D. پیام ارمیا متمرکز بر رویدادهایی از سقوط سامره (۷۲۲ پیش از میلاد) تا سقوط اورشلیم (۵۸۶ پیش از میلاد) است.

.VII دوره تاریخی

- A. ۶۸۶ پیش از میلاد - منسی (۶۸۶-۶۴۱) شاه یهودا می‌شود. وی شریترین شاه یهودا بوده است.
- B. ۶۴۴ پیش از میلاد - امپراطوری مصریان در دوران بسماطیکیان قدرت می‌گیرد (۶۴۴-۶۱۰)
- C. ۶۴۸ پیش از میلاد - تولد یوشع
- D. ۶۴۲ پیش از میلاد - آمون، شاه یهودا بوسیله خدمتکارانش بقتل می‌رسد (۲ پادشاهان ۱۹:۲۱-۲۶)
- E. ۶۴۰ پیش از میلاد - آخرین فرماوای تأثیرگذار آشور، آشوربانیپال درگذشت.
- F. ۶۴۰ پیش از میلاد - یوشع در ۸ سالگی به پادشاهی رسید (۲ پادشاهان ۱:۲۲)
- G. ۶۲۸ پیش از میلاد - یوشع کلید اصلاحات را می‌زند (۲ تواریخ ۳:۳۴؛ ۲ پادشاهان ۲۳)
- H. ۶۲۶ پیش از میلاد - فراخوان ارمیا (ارمیا ۱:۲)
- I. ۶۲۶ پیش از میلاد - نبوپلسر (۶۲۶-۶۰۵) به پادشاهی بابل جدید می‌رسد.
- J. ۶۲۱ پیش از میلاد - کتاب شرع توسط کارگرانی که معبد را بازسازی می‌کردند، یافت شد (۲ تواریخ ۳:۳۴؛ ۲ پادشاهان ۲۲)
- K. ۶۱۴ پیش از میلاد - پایتخت منطقه‌ای آشور، آشور، به دست بابلیان می‌افتد.
- L. ۶۱۲ پیش از میلاد - نینوا، پایتخت اول آشور توسط بابلیان و مادها تخریب می‌گردد.
- M. ۶۰۹ پیش از میلاد - یوشع در مجدو و در مخالفت با فرعون نیکوی دوم (۶۱۰-۵۹۴) که سعی در کمک به فرار بازماندگان سپاه آشوریان داشت، بقتل رسید (۲ تواریخ ۳:۳۵؛ ۲ پادشاهان ۲۳:۲۸-۳۰).
- بیهواآجاز دوم (۶۰۹ پیش از میلاد) پسر یوشع، بر تخت سلطنت پدر می‌نشیند، اما فقط برای سه ماه. فرعون نیکو او را به مصر تبعید کرد.
- بیهواآخیم (۶۰۹-۵۹۸ پیش از میلاد) توسط فرعون نیکو بر تخت سلطنت نشست. او توسط نبوکدنصر دوم در سال ۶۰۵ پیش از میلاد اجازه یافت که بر تخت سلطنت باقی بماند. بعدها او با اتحاد با مصر، قیام کرد. پسر او بیهواآخین، توانست فقط سه ماه جای او را بگیرد و بعد توسط نبوکدنصر، زدکیا در سال ۵۹۷ پیش از میلاد جانشین او گردید.
- N. ۶۰۵ پیش از میلاد - بابل جدید مصریان و باقیمانده سپاه آشور را در کرکمیش شکست می‌دهد.
- O. ۶۰۵ پیش از میلاد - نبوکدنصر دوم به سوی فلسطین پیش رفته و تقاضای وجوهات می‌کند (در اولین اخراج، دانیال را به‌مراه خود می‌برد). چهار یهودا و اورشلیم را تحت تأثیر خود قرار می‌دهند، ۶۰۵، ۵۹۷، ۵۸۶ و ۵۸۲ پیش از میلاد.
- P. ۶۰۱ پیش از میلاد - نبوکدنصر دوم در جنگی که برای کنترل مصر آغاز کرده بود، مغلوب گردید.

.VII واحدهای ادبی

- A. ساختار کتاب بر اساس موضوع تعریف شده، نه تاریخ. احتمالاً مجموعه‌ای است از ده‌ها پیام/طومار توسط ارمیا، ۱:۲۵، ۳۰-۳۳ و ۵۶-۵۱.
- B. نسخه LXX و MT با یکدیگر تفاوتی فاحش دارند. تقریباً ۳۰۰ کلمه از نسخه MT در نسخه LXX وجود ندارد. همچنین ترتیب اقوام در فصل‌های ۴۶-۵۱ و ترتیب قرار گرفتن آنان در کتاب پس از فصل ۲۵ متفاوت است. هر دو سنت‌های نسخه خطی در طومارهای دریای مرده یافت شده‌اند.

C. رئوس مطالب پیشبینی شده (توسط Harrison و Young)

۱. فصل ۱ - فراخوان و تدارکات ارمیا
۲. فصل‌های ۲-۲۵ - گناه یهودا از سال‌های اولیه مأموریت ارمیا
۳. فصل‌های ۲۶-۲۹؛ ۳۴-۳۵ - زندگی شخصی نبی
 - a. پیام بیهوه به صادقیه و عکس‌العمل حنّیا، ۲۶-۲۹
 - b. رکابیان، ۳۴-۳۵
 - c. رویدادهای تاریخی از دوره سلطنت بیهواآخیم-صادقیه، جدلیه تا مصر، ۳۶-۴۵
 ۴. فصل‌های ۳-۳۳ - وعده احیای قوم خدا:
 - a. فیزیکی
 - b. معنوی
 ۵. فصل‌های ۴۶-۵۱ - نبوت‌هایی درباره ملت‌های همسایه (همینطور فصل ۲۵:۱۲-۳۸):
 - a. مصر - ۴۶ (اشعیا ۱۹؛ حزقیال ۲۹-۳۲)

- b. فلسطين - ۴۷ (عاموس ۱: ۶-۸؛ اشعيا ۱۴: ۲۹-۳۲؛ حزقیال ۲۵: ۱۵-۱۷)
- c. مواب - ۴۸ (عاموس ۱: ۱۳-۱۵؛ حزقیال ۲۵: ۸-۱۱)
- d. عامون - ۴۹: ۱-۶ (عاموس ۱: ۱۳-۱۵؛ حزقیال ۲۵: ۱-۷)
- e. ایدوم - ۴۹: ۷-۲۲ (عاموس ۱: ۱۱-۱۲؛ اشعيا ۲۱: ۱۱-۱۲؛ حزقیال ۲۵: ۱۲-۱۴؛ کتاب عوبديا)
- f. سوريه - ۴۹: ۲۳-۲۷ (عاموس ۱: ۳-۵؛ اشعيا ۱۷: ۱-۳)
- g. عربستان - ۴۹: ۲۸-۳۳
- h. ایلام - ۴۹: ۳۴-۳۸
- i. بابل - ۵۰-۵۱ (اشعيا ۱۳: ۱-۱۴؛ حبقوق ۲: ۶-۱۷)
۶. فصل ۵۲ - سقوط اورشليم (۲ پادشاهان ۱۸: ۲۴ - ۲۵: ۳۰)
- D. ذکر این نکته جالب توجه است که در فصل‌های ۱-۲۵، پیام ارمیا با عبارت "کلام یهوه بر من نازل شده" شروع شده در حالیکه در فصل‌های ۲۶-۵۱ با "کلام یهوه به ارمیا نازل شد" (در نسخه فارسی "خداوند می‌فرماید" نوشته شده است) شروع می‌گردد.
- E. جدول نبوت‌های ارمیا در زمان سلطنت پادشاه وقت:

R.K. Harrison

E.J. Young

۱. در زمان یوشع (۶۴۰ پیش از میلاد)
 - ۱: ۱۹ - ۱: ۲ - ۳: ۳ - ۶: ۳ - ۳۰: ۶
 - ۱: ۱۹ - ۱: ۲ - ۳: ۳ - ۵: ۳ - ۶: ۳ - ۳۰: ۶
 - ۱: ۱۰ - ۱: ۷ - ۲۵: ۱۱ - ۳۷: ۳
 - ۱: ۱۴ - ۱: ۱۵ - ۲۱: ۱۶ - ۱: ۱۶ - ۲۷: ۱۷ - ۱: ۱۸ - ۲۰: ۱۸
۲. در زمان ییهوآحاز (۶۰۹ پیش از میلاد)
۳. در زمان ییهوآخیم (۶۰۹ پیش از میلاد)
 - ۱: ۱۱ - ۱: ۱۴ - ۱: ۱۵ - ۲۱: ۱۶ - ۱: ۱۶ - ۲۷: ۱۷ - ۲۳: ۲۳ - ۲۵: ۲۳
 - ۲۶: ۲۶ - ۲۷: ۲۶ - ۳۵: ۳۵ - ۴۵: ۴۵ - ۴۶: ۴۶ - ۴۸: ۴۸
 - ۱۵: ۳۱ - ۲۷: ۳۱
۴. در زمان ییهوآخین (۵۹۸-۵۹۶ پیش از میلاد)
۵. صادقیه (۵۹۷ پیش از میلاد)
 - ۱: ۲۱ - ۱: ۲۲ - ۳۰: ۳۰ - ۲۳: ۲۴ - ۲۷: ۲۸ - ۲۹: ۲۹ - ۳۱: ۳۱ - ۳۲: ۳۲ - ۳۴: ۳۴ - ۳۷: ۳۷ - ۳۹: ۳۹ - ۴۹: ۴۹ - ۵۰: ۵۰ - ۵۱: ۵۱
 - ۳۷: ۳۷ - ۳۸: ۳۸ - ۳۹: ۳۹
۶. در زمان جدلیه
 - ۱: ۴۰ - ۲۲: ۴۰ - ۲۳: ۴۰ - ۴۳: ۴۳ - ۴۴: ۴۴ - ۳۰: ۴۰
۷. پیوست تاریخی
 - ۱: ۵۲ - ۳۴: ۳۴

VIII. موضوع اصلی

- A. زمان قضاوت فرا رسیده زیرا که یهودا حاضر به توبه نیست! ارمیا بر گناه، داوری و سپس احیا تأکید می‌کند؛ ۱-۴: ۱۰
- B. تشریفات دینی یا هر آنچه که مربوط به علوم عبادی باشد، بدون ایمان به خدا فاجعه است! (فصل ۷؛ اشعيا ۲۹: ۱۳).
- C. یهودا راه خود را در شریعت گم کرده بود و بسمت گناه و بت‌پرستی رفته بود! عهد خدا را همچون قرار داد ازدواج، شکسته بود (۱: ۲ - ۵: ۳)
- D. توبه شخصی و ایمان مبنای پیمان جدید خداوند می‌باشند (۳۱: ۳۱-۳۴) و نه ایمان خانوادگی (۳۱: ۲۹؛ حزقیال ۱۸).
- E. پیمان جدید مستحکم است (۳۱: ۳۵-۳۷) زیرا نه بر کارایی انسان، بلکه با رحمت و نیروی خداوند جهت داده شده است (حزقیال ۳۶: ۲۶-۲۷)

IX. آشنایی با عبارات/واژگان و اشخاص بطور خلاصه (NASB)

A. عبارات و/یا لغات

۱. نبی، ۵: ۱ (NASB & NIV)
۲. درخت بادام، ۱۱: ۱ (NASB & NIV)
۳. شمال، ۱۳: ۱ (NASB & NIV)
۴. کمر خود را ببند، ۱۷: ۱ (NIV)، "حاضر شوید"
۵. سند طلاق، ۸: ۳ (NIV)، "طلاق‌نامه"
۶. "با سنگ و چوب زنا کرد"، ۹: ۳ (NASB & NIV)
۷. "غُلْفَه‌ی دل‌هایتان"، ۴: ۴ (NIV)، "دل‌هایتان را ختنه کنید"
۸. بلسان در جلعاد، ۲۲: ۸ (NASB & NIV)
۹. "موهایشان را در معبد گره می‌زنند"، ۲۶: ۹ (NIV)، "بیابان‌نشینان"

۱۰. "به حیات خداوند سوگند" ۱۶:۱۲ (NASB & NIV)
۱۱. "تابودکننده‌ای در نیم‌روز"، ۸:۱۵ (NIV)، "در نیم‌روز نابودکننده‌ای ... خواهم آورد".
۱۲. "تمام میزبانان آسمانی"، ۱۳:۱۹ (NIV)، "تمام ستارگان میزبان" - (در این آیه در هیچیک از نسخ فارسی درباره میزبان صحبتی نشده است)
۱۳. "تابودی مطلق"، ۹:۲۵ (NIV)، "تابودی کامل"
۱۴. "اسباب خانه خداوند"، ۱۶:۲۷ (NIV)، "چیزهای..."
۱۵. "زمان تنگی یعقوب"، ۷:۳۰ (NIV)، "زمان دردسر برای یعقوب"
۱۶. "عهد تازه"، ۳۱:۳۱ (NASB & NIV)
۱۷. "آنان گوساله را به دو نیم کرده و از میان تکه‌هایش عبور کردند" ۱۸:۳۴ (NIV)، "گوساله‌ای که آنان به دو نیم کرده بودند و سپس از میان تکه‌هایش عبور کردند"

B. اشخاص

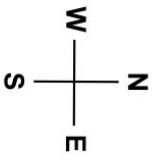
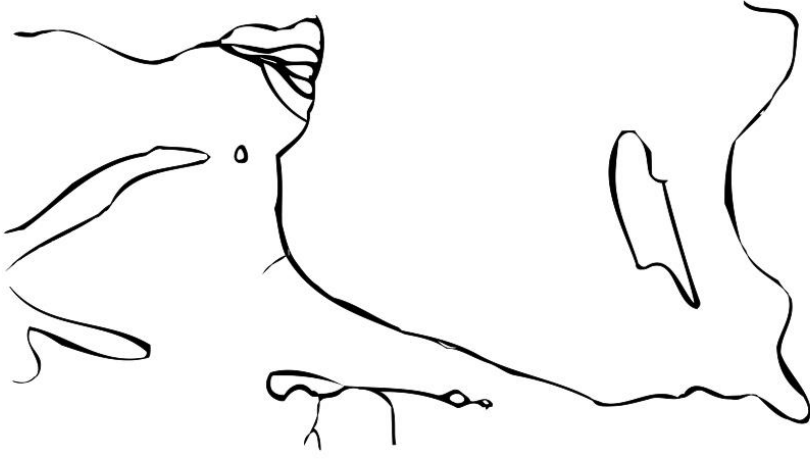
۱. یوشع، ۳، ۲:۱	۹. رکابیان، ۱:۳۵ (NIV)، "خانواده رکابی"
۲. بیهوآخیم، ۳:۱	۱۰. عبدملک، ۷:۳۸
۳. بعل، ۸:۲	۱۱. جدلیه، ۱۴:۳۹ و ۴۰-۴۱
۴. منسی، ۴:۱۵	۱۲. فرعون نیکو، ۲:۴۶ (NIV)، "نیکو"
۵. نبوکدنصر ۷، ۲:۲۱	۱۳. کموش، ۷:۴۸، ۱۳، ۴۶
۶. حَنَنیا، ۱:۲۸	۱۴. بِن هَدَد، ۲۷:۴۹
۷. باروک، ۱۲:۳۲، ۱۳، ۱۶	۱۵. بل، ۲:۵۰؛ ۴۴:۵۱
۸. مولک، ۳۵:۳۲	۱۶. مردوک، ۲:۵۰

X. موقعیت‌ها بر روی نقشه

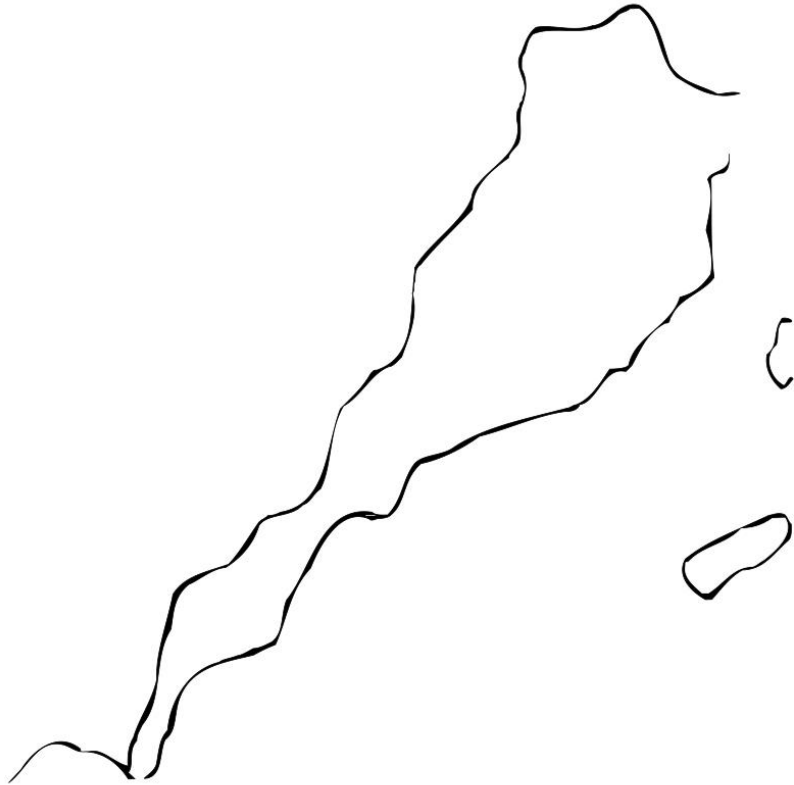
۱. عناتوت، ۱:۱	۹. مصَفَه، ۶:۴۰
۲. کتیم	۱۰. جبعون، ۱۲:۴۱
۳. ممفیس	۱۱. بیت‌الحم، ۱۷:۴۱
۴. شیلوه، ۱۲:۷	۱۲. کرکمیش، ۲:۴۶
۵. وادی پسران هتوم، ۳۱:۷	۱۳. بیت‌ئیل، ۱۳:۴۸
۶. سُدوم و عَموره، ۱۴:۲۳	۱۴. حاصور، ۲۸:۴۹
۷. صور، ۲۲:۲۵	۱۵. ایلام، ۳۴:۴۹
۸. لاکیش، ۷:۳۴	

XI. سوالاتی برای دانشجویان

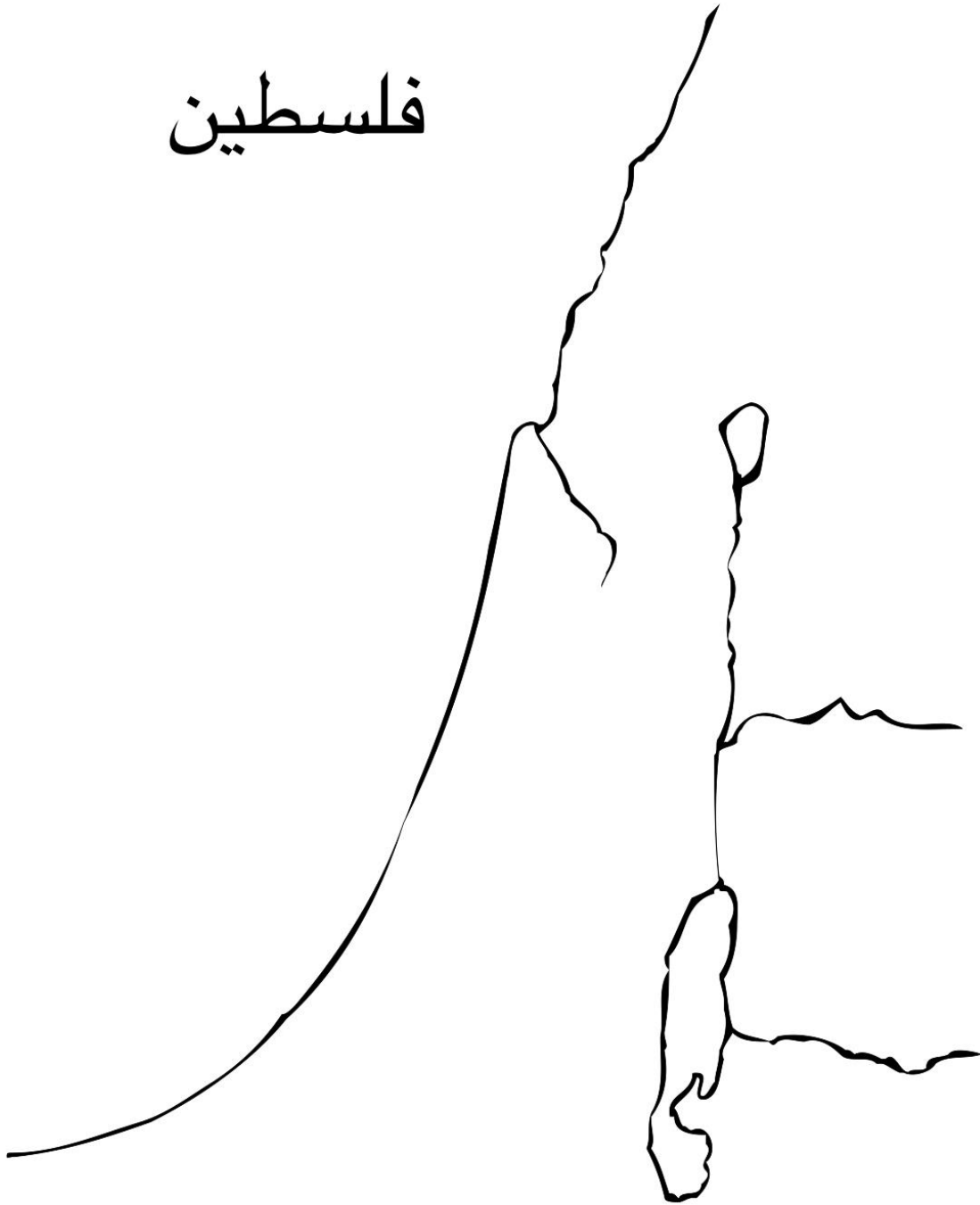
- چرا مشخص کردن اهم کارهای ارمیا دشوار است؟
- ارمیا چه مدت موعظه کرد؟
- دو روایی ۱:۱۱-۱۶ را توضیح دهید.
- چرا فصل ۲ بشکل پرونده قضایی مطرح شده است؟ (۴-۸، ۹، ۲۹)
- چرا فصلی بصورت پرونده طلاق مطرح شده است؟
- چهار شرطی را که خدا برای نشان دادن توبه در آیات ۴:۱-۲ مطرح کرده بود، فهرست‌وار بیان کنید.
- فصل‌های ۷ و ۲۶ چگونه به یکدیگر مرتبط می‌شوند؟
- آیا ارمیا سیستم قربانی کردن را در فصل ۷ نهی کرده است؟
- چرا مردمان شهر ارمیا قصد جان او را کرده بودند؟ (فصل‌های ۱۱-۱۲)
- به چه دلیل آیات ۱۲:۱۴-۱۷ و ۱۶:۱۹-۲۱ حائز اهمیت هستند؟
- توضیح دهید که چگونه گناهان فردی و جمعی به آیات ۱۰:۱۳-۱۰ ارتباط دارند؟
- آیه ۱۷:۱۰ چه ارتباطی با غلاطیان ۷:۶ دارد؟
- راه‌های مختلفی را که ارمیا از کوزه‌گر بعنوان استعاره در فصل‌های ۱۸ و ۱۹ استفاده کرد، توضیح دهید.

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با مرثی ارمیا

I. عنوان کتاب

- A. در کتاب عهد عتیق عبرانی (MT) عنوان کتاب اولین کلمه کتاب بوده که "ایکاه" و بمعنی "کجا یا چطور" است (۱:۱، ۱:۲، ۱:۴).
- B. در نسخه Septuagint (LXX) عنوان آن "شیون‌ها" بوده که از ریشه یونانی "بلند گریه کردن" گرفته شده بود.
- C. تلمود، یکی از کتاب‌های اصلی ربانی یهود، نام آن را "مرثی" نهاده که در زبان عربی بمعنی نوحه‌خوانی برای مرده می‌باشد.
- D. ولگاته، نسخه لاتین کتاب مقدس عنوان آن را "مرثیه‌سرایی ارمیای نبی" گذارده است.

II. تشریح

A. این کتاب در فهرست خاص کتب بخش مکتوبات شریعت عبرانی بنام *Megilloth* (پنج طومار) قرار دارد. هر یک این کتاب‌ها در یکی از روزهای جشن سالانه خوانده می‌شوند:

۱. غزل غزل‌ها در عید پسخ
۲. روت در عید پنطیکاست
۳. جامعه در عید خیمه‌ها (سایه‌بان‌ها)
۴. استر در عید پوریم

۵. مرثی در سقوط اورشلیم و تخریب معبد سلیمان

B. بخش مکتوبات شریعت عبرانی غزل غزل‌ها را پس از مزامیر، امثال و ایوب و پیش از روت، مرثی، جامعه و استر قرار داده است. نسخه انگلیسی کتاب مقدس از ترتیب نسخه LXX دنباله‌روی کرده است.

C. مرثی در روز نهم آو بنام تیشا باو خوانده می‌شود (نیمه ماه جولای و ابتدای مرداد ماه). این روز یادبود تخریب معبد سلیمان توسط سپاه نبوکدنصر دوم در ۵۸۶ پیش از میلاد بوده و یهودیان در این روز روزه می‌گیرند. بعدها در یهودیت از این روز نیز به یاد سقوط اورشلیم در سال ۷۰ پس از میلاد توسط تیتوس ژنرال رومی یاد می‌کنند.

III. سبک

A. هر یک از پنج فصل، نوحه و مرثیه جداگانه‌ای است. اینگونه اشعار در شرق نزدیک باستان تا دوران سومری‌ها مرسوم بوده است. قوم بنی‌اسرائیل اینگونه ناراحتی خود را درباره موقعیت فعلی و در عین حال امید به آینده نشان می‌دادند.

B. اولین چهار شعر، موشح هستند. هر خط با حرف بعدی حروف الفبای عبری شروع می‌شود. این امر می‌تواند روشی نمادین برای نشان دادن اوج اندوه بوده باشد.

C. اشعار عبری دارای ریتم نیستند بلکه بر اساس همسانی نوشته می‌شوند.

۱. هر خط، و نه حروف، کلید ادبی هستند.

۲. همسانی معمولاً شامل دو یا سه خط می‌شود.

a. همسان‌های هم‌معنی - خطوط، یک فکر را با استفاده از کلمات مختلف بیان می‌کند

b. همسان‌های متضاد - خطوط، افکار متضاد را با استفاده از تضاد یا حالات مثبت و منفی یک مورد بیان می‌کنند

(۱) مزمو ۱:۶؛ ۶:۹۰

(۲) امثال ۱:۲۹؛ ۱:۱۰؛ ۱۲:۱۵؛ ۱:۱۹؛ ۴:۱۹

c. همسان‌های ترکیبی - خطوط یک فکر را بسط می‌دهند

(۱) مزمو ۱:۱-۲؛ ۱۹:۷-۹

(۲) مرثی ۱:۴

IV. تألیف

A. در کتاب هیچ نامی از مؤلف آن ذکر نگردیده است. روشن است که توسط یک شاهد عینی در هنگام مرثیه‌سرایی و سقوط اورشلیم در ۵۸۶ پیش از میلاد ثبت گردیده است.

B. Baba Bathra 15a و ترجمه‌های آرامی ارمیا ۱:۱ تألیف آن را به ارمیا نسبت داده‌اند.

C. نسخه Septuagint دیباچه کتاب را با این بخش شروع کرده است، "و پس از آنکه اسرائیل به اسارت برده شد، و اورشلیم از پا درآمد، ارمیا به شیون نشسته و این نوحه را از برای اورشلیم سرود...". در این نسخه، کتاب مرثی ارمیا پس از کتاب ارمیا قرار گرفته است.

D. نسخه ولگاته عنوان کتاب را "مرثیه‌سرایی ارمیای نبی" گذارده است.

E. The Peshitta، (ترجمه سوریه‌ای قرن پنجم پس از میلاد) عنوان کتاب را "کتاب مرثی ارمیای نبی" نوشته است.

F. شواهدی مبنی بر تألیف:

۱. برای ارمیا:

- a. با استناد به ۲ تواریخ ۳۵:۲۵ تصور می‌شود که ارمیا مؤلف کتاب بوده است. اما توجه داشته باشید که این اشاره به مراثی یوشیا دارد، نه اورشلیم.
- b. بسیاری از بخش‌های ارمیا، سخن از اندوه بخاطر وضعیت آن دوران می‌گفتند، ۷:۲۹؛ ۸:۲۱؛ ۹:۱، ۱۰، ۲۰ (مراثی ۳:۴۸-۵۱)
- c. شباهت‌هایی در دایره لغات بکار برده شده وجود دارد.
- d. استفاده از "من" در آیه ۳:۱ می‌تواند اشاره به ارمیا داشته باشد.
- e. مؤلف به روشنی شاهد عینی سقوط اورشلیم بوده است.
۲. در تقابل با ارمیا:
- a. ارمیا می‌گوید که خداوند بابل را برای داوری فرستاد در صورتیکه آیه ۳:۵۹-۶۶ نظر متفاوتی دارد.
- b. ارمیا نگفته است که پیام‌های نبوتی متوقف شده‌اند، ۲:۹.
- c. ارمیا از کمک گرفتن از مصر دفاع نمی‌کرد، ۴:۱۷.
- d. ارمیا امیدی به صادقیه نداشت، ۴:۲۰.
- e. اشعاری وجود دارند که دارای ساختار بندی فوق العاده قوی هستند که با سبک بداهه‌سرایی ارمیا تفاوت فاحش دارند.
- f. ساختار هر یک از پنج شعر نیز متفاوت هستند. برخی دارای ابیات بلند، و برخی کوتاه هستند. تعداد خطوط که با حرف‌های مشابه شروع می‌گردند نیز متفاوت است. استعاره‌ها از شعری به شعر دیگر تفاوت می‌کنند. همه این‌ها گواه بر وجود نویسنده دیگری هستند.

.V./VI

تاریخ/موقعیت تاریخی

- A. وضعیت تاریخی دوران سقوط اورشلیم است تا سپاه بابلیان در ۵۸۶ پیش از میلاد.
- B. برای اطلاع بیشتر از موقعیت تاریخی به ۲ پادشاهان ۸:۲۵-۱۲ و ارمیا ۵۲ رجوع نمایید.
- C. برخی به این کتاب از منظر یهودیانی نگاه می‌کنند که در یهودا باقی مانده و هر سال سقوط اورشلیم را پاس می‌دارند، ارمیا ۴:۴-۵.

.VII

واحدهای ادبی

- A. اورشلیم افراد را به دو صورت نشان می‌دهد، همسر تا برده، فصل ۱.
- B. افتخار بیشتر مسئولیت بیشتر به همراه دارد، قهر عهد یهوه، فصل ۲.
- C. هر فردی جداگانه به سوگ می‌نشیند، فصل ۳.
- D. افتخار بیشتر، مسئولیت بیشتر به همراه دارد، گناه قوم خدا، فصل ۴.
- E. اعتماد و امید در پیمان خدا، فصل ۵.

.VIII

حقایق اصلی

- A. این اشعار نشان دهنده اندوهی است که قوم خدا هنگام از دست دادن حس کردند:
۱. از دست دادن اورشلیم
۲. تخریب معبد
۳. محو شدن پیمان موسایی توسط یهوه. این موارد به شدت حس می‌شد زیرا که خداوند در آیات زیر وعده آن را داده بود:
- (a) ۲ سموئیل ۷:۱۰-۱۶
- (b) اشعیا ۳۷:۳۰-۳۵
- B. این اشعار تأکید می‌کنند:
۱. حق حاکمیت خداوند را،
۲. عدالت خداوند را،
۳. داوری خداوند را،
۴. وعده خداوند به احیای دوباره را.

C. وعده‌های خداوند هم مشروط هستند هم غیر مشروط. مفهوم پیمان، پاسخی مناسب را نیز طلب می‌کند.

.IX

تعریف عبارات و/یا واژگان و اشخاص بطور خلاصه

A. واژگان و/یا عبارات

۱. "همه عاشقانش"، ۱:۲، ۱۹ (NASB & NIV)
۲. "دختر باکره یهودا"، ۱:۱۵ (NASB & NIV)
۳. "کرسی زیر پا" ۲:۱ (NASB & NIV)
۴. "خداوند همچون دشمن است" ۲:۵ (NIV)، "خداوندگار همچون دشمن گشته"
۵. "دست می‌زنند... می‌بوسند... دست می‌دهند" ۲:۱۵ (NIV)، "دست می‌زنند... ب سخره می‌گیرند... تکان می‌دهند"
۶. "دستان خویش را بسوی او برافراز" ۲:۱۹؛ ۳:۴۱ (NASB & NIV)
۷. "آیا سزاست که زنان فرزند خویش را بخورند" ۲:۲۰ (NASB & NIV)

B. "اشخاصی"

۱. من آن مرد هشتم" ۱:۳

X. موقعیت‌ها بر روی نقشه

۱. یهودا، ۳:۱

۲. صهیون، ۴:۱

۳. اورشلیم، ۷:۱

۴. عوص، ۲۱:۴

XI. سوالاتی برای دانشجویان

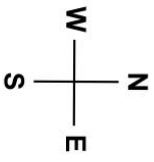
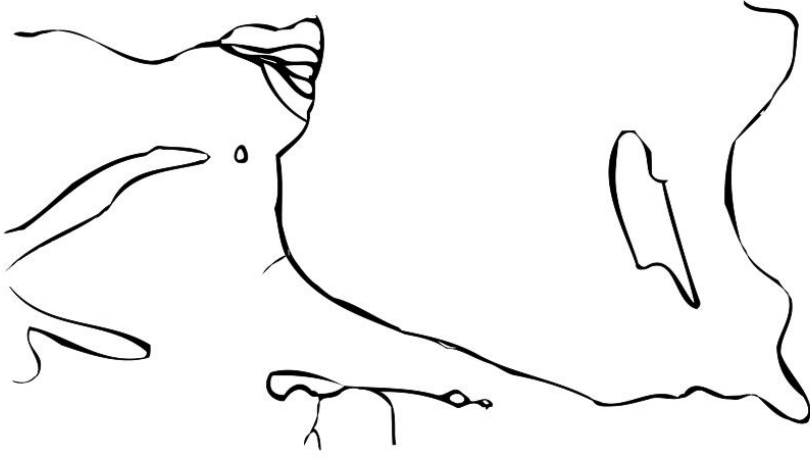
۱. ساختار ادبی مراثی ارمیا را توضیح دهید.

۲. این کتاب از انجیل چگونه به کمک می‌کند تا با رنج و سردرگمی کنار آییم؟

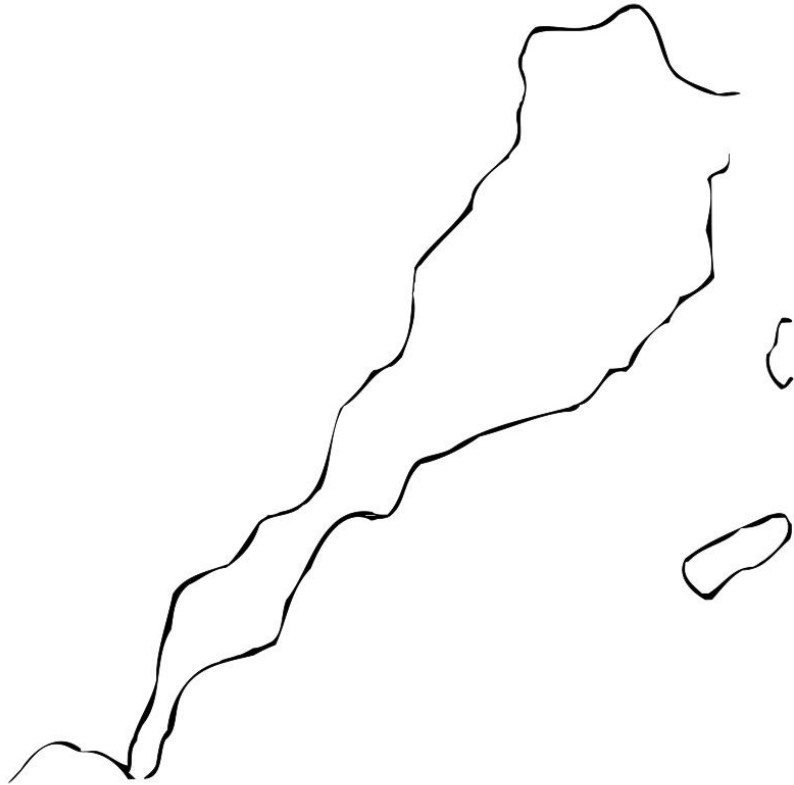
۳. این کتاب سبب تبعید را با چه چیزی نسبت می‌دهد؟ (۱:۵، ۱۸)

۴. آیه ۱۷:۲ چه ارتباطی با تثنیه ۲۷-۲۸ دارد؟

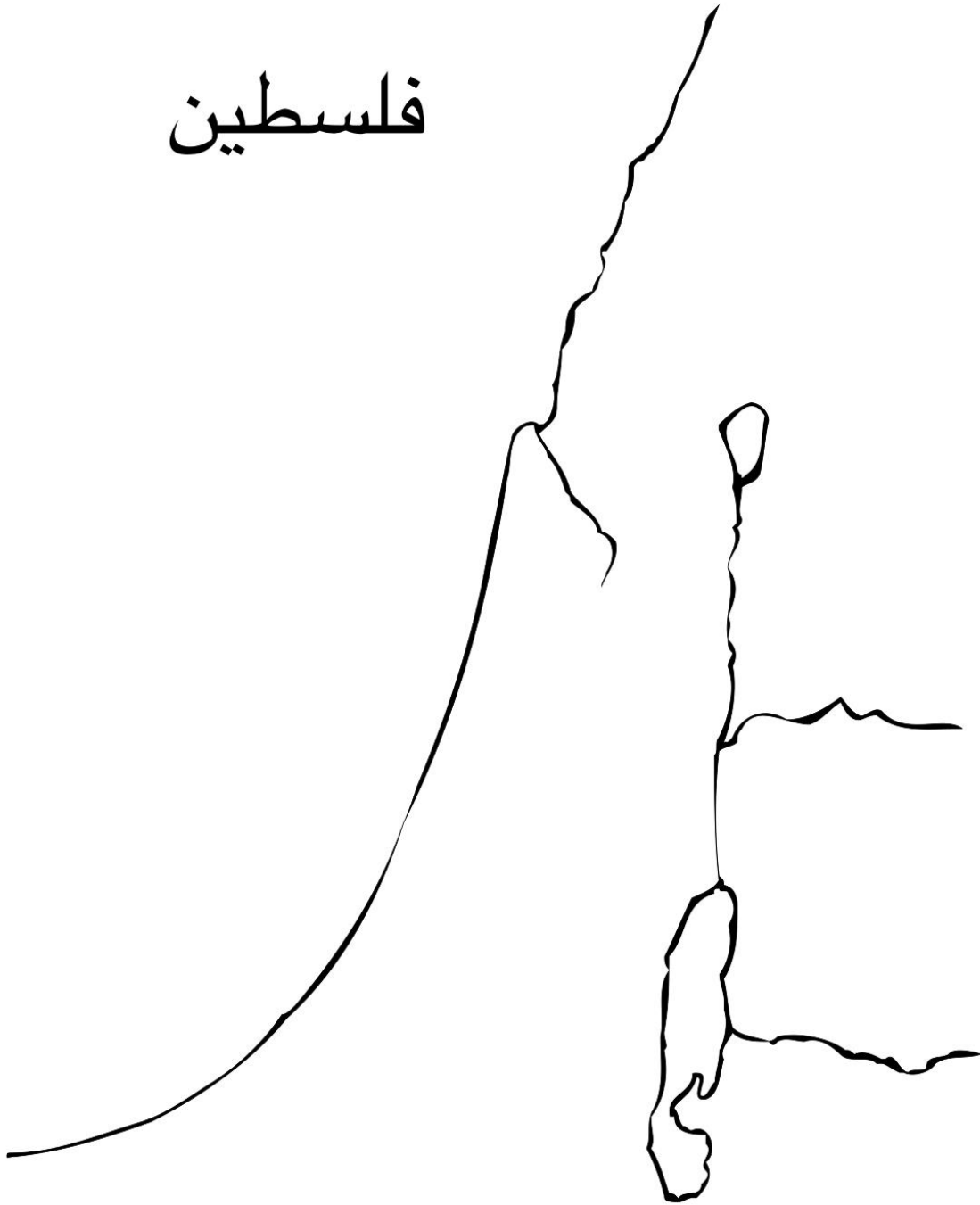
۵. چرا آیات ۳:۱۹-۳۸ حائز اهمیت هستند؟

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با حزقیال

I. عنوان کتاب

- A. عنوان این کتاب برگرفته از سخنگوی اصلی آن، حزقیال نبی است.
B. حزقیال بمعنی "خداوند توانمندی می‌دهد" یا "خداوند نیرومند نماید" می‌باشد.

II. تشریح

- A. این کتاب برای اضافه شدن به شریعت عبرانی دچار مشکلاتی بود:
۱. معبد حزقیال و مراحل آن با موسی متفاوت است.
۲. سرزندگی زبان بصری، بویژه در فصل‌های ۱، ۸ و ۱۰.
B. گفته می‌شود ربی حنانه بن حزقیال از مدرسه ربیانی شمّای از ۳۰۰ شیشه روغن برای تعمید حزقیال با موسی استفاده کرده است (Shabb. 14b; Menahuth 45a; Hagigah 13a).
C. مطابق سنت یهود، هنگامی که ایلیا پیش از مسیحا بازگشت، مشکلات میان حزقیال و موسی را حل نمود.

III. سبک

- A. این کتاب شامل سبک‌های زیادی است:
۱. نبوت (فصل ۳۷)
۲. پایان دنیا (فصل‌های ۱، ۸-۱۰، ۳۸-۳۹، ۴۰-۴۸)
۳. شعر
۴. نثر
۵. حکایات و روایات داستانی (فصل‌های ۴-۷، ۱۲)
۶. گونه‌شناسی (فصل ۱۶)
B. چگونگی فصل‌های ۴۰-۴۸ را ترجمه نماییم
۱. یادداشت‌های آغازین
a. متن ادبی فصل‌های ۴۰-۴۸ وعده احیایی می‌باشد که در فصل‌های ۳۳-۳۹ به ثبت رسیده است.
b. این بخش بافت معماری معبد است همانگونه که خروج ۲۵-۲۷ مربوط به خیمه‌ها می‌باشد.
c. خلاصه‌ای از اهم مطالب:
(۱) فصل‌های ۴۰-۴۳ - معبد احیا گردید
(۲) فصل‌های ۴۴-۴۶ - آیین دینی احیا گردید
(۳) فصل‌های ۴۷-۴۸ - جابجایی سرزمین بوقوع پیوست.
d. این نبوت از عهد میان خدا و ابراهیم و نوادگانش برای به تصویر کشیدن آخرین فرصت برای قوم خدا، استفاده می‌کند.
e. به لحاظ تاریخی این فصل‌ها باید به دوران بازگشت از تبعید ارتباط داشته باشند (۲:۴۳). با اینحال، بدیهی است که در برخی قسمت‌ها به دلیل عدم گنجیدن در دوران تاریخی پس از تبعید، جنبه فرجام‌شناسی دارد.
۲. برخی ترجمه‌های احتمالی
a. هرگز به معنای واقعی کلمه نبوده است
b. از آنجایی که یهودیان پاسخ درخور نمی‌دادند، نبوت‌ها مشروط بودند
c. بخش‌هایی از آن هنگام بازگشت از تبعید در دوران زروبابل و یوشع تکمیل گردید
d. در معبد هیروود کامل گردید
e. جنبه نمادین داشته است (کتاب *Prophecy Interpreted* به نوشته John Milton)
f. در معبدی که سرنوشت نهایی بشر در آن رقم زده می‌شود، تکمیل گردید.
۳. مشکلاتی که در ترجمه این متن وجود دارند:
a. هیچ دوره تاریخی برای هر یک از فصل‌های ۳۸ و ۳۹ یا ۴۰-۴۸ وجود ندارد. زیرا نه در متن و نه به لحاظ تاریخی، تاریخی برای آن در نظر گرفته نشده و مترجمین و مفسرین از فرجام‌شناسی به آن می‌نگرند.
b. عهد جدید:
(۱) ظاهراً پایان دوره نظام قربانی کردن در عبرانیان ۹ و ۱۰ اضافه نکرده است
(۲) ظاهراً جنتیل‌ها را اضافه کرده است، این در حالی است که حزقیال ۴۰-۴۸ دارای جنبه ملی‌گرایانه است.
c. بنظر می‌رسد که عیسی منکر شناسایی یهودیان بعنوان ابزار خدا برای رستگاری در مَثَل باغبانان شریر بوده است (متی ۲۱:۳۳-۴۶؛ میکاه ۱:۱۲-۱۳؛ لوقا ۱۹:۲۰-۱۹)

- d. با اینکه باور دارم خداوند از ملت اسرائیل در پایان زمان بهره خواهد برد (رومیان ۹-۱۱)، اما در عین حال معتقدم که روح اسرائیل کلیسا است (رومیان ۲: ۲۸-۲۹؛ غلاطیان ۳: ۱؛ ۶: ۱۶؛ افسسیان ۲-۳).
- C. حزقیال بیشتر پیام‌های خود را بصورت مکتوب در آورده بود. این پیام‌ها بصورت شفاهی همچون اشعیا و ارمیا انتقال داده نشده و دارای ساختار بندی قوی می‌باشند.

IV. تألیف

- A. کتاب از این منظر هرگز مورد تردید قرار نگرفت. تمام کتاب بجز ۱: ۲-۳ بصورت اول شخص مفرد نوشته شده است.
- B. سنت یهود، Baba Bathra 15a می‌گوید "مردان بزرگی از کنیسه، حزقیال و دوازده را نوشتند". همانگونه که پیش از این نیز درباره کلمه "نوشتند" خواندیم، معنی آن ویرایش یا گردآوری است.
- C. ژوزفوس در کتاب *The Antiquities of the Jews* معتقد است که هر دو کتاب را حزقیال نوشته است. این امر می‌تواند اشاره به ساختار شخصیتی بسیاری از انبیای عبرانی داشته باشد زیرا که کتاب‌های آنان به راحتی به دو قسمت تقسیم‌پذیر هستند. در قسمت اول دوره تاریخی روزگار حیات نبی قرار می‌گیرد. در قسمت دوم آینده رقم می‌خورد (اشعیا ۱-۳۹ و ۴۰-۶۶؛ دانیال ۱-۶ و ۷-۱۲؛ زکریا ۱-۸ و ۹-۱۴ و حزقیال ۱-۳۲ و ۳۳-۴۸). این می‌تواند علت تردید جروم درباره وحدت حزقیال بوده باشد. و اینکه چرا ژوزفوس تصور می‌کرد که او هر دو کتاب را نوشته است.
- D. هر آنچه را که ما درباره حزقیال نبی می‌دانیم، بر گرفته از کتاب اوست. نام وی در هیچ کجای دیگری از عهد عتیق ذکر نگردیده است:
۱. او کاهنی بود از سلسه صدوق، ۱: ۳،
 ۲. او ازدواج کرده بود اما هرگز صاحب فرزند نشد، ۲: ۱۶-۱۸،
 ۳. در سال ۵۹۷ پیش از میلاد هنگامی که فقط ۲۵ سال داشت توسط نبوکدنصر دوم و به همراه یهوایقیم به اسارت برده شد، ۱: ۱؛ پادشاهان ۲۴: ۱۴-۱۶
 ۴. وی به منطقه‌ای یهودی نشین بنام تل آیب ۳: ۱۵، که از بابل دور نبود تبعید گردید، چبار ۱: ۱، ۳،
 ۵. وی به مدت بیست و دو سال موعظه کرد، ۱: ۱-۲؛ ۲۹: ۱۷
 ۶. او پیامبری قوی اما دلسوز بود، ۹: ۸؛ ۱۱: ۳

V. تاریخ

- A. او در تاریخ ۶۲۳ پیش از میلاد در اورشلیم دنیا آمد.
- B. حزقیال یکی از پیامبران قرن هفتم است: ارمیا، دانیال، ناهوم، حبقوق و صفنیا
- C. در طول دوران طلوع نیروی نئوبابل در زمان نبوکدنصر و شاهزاده نبوکدنصر دوم، خدا بوسیله این انبیا و در مناطق مختلف با مردم سخن گفت:
۱. در سال ۶۰۵ پیش از میلاد دانیال توسط نبوکدنصر به اسارت گرفته شد. وی به قصری در بابل تبعید شد، دانیال ۱: ۱.
 ۲. در سال ۵۹۷ پیش از میلاد حزقیال توسط نبوکدنصر به همراه ۱۰،۰۰۰ تن از صاحب منصبان و جنگ‌آوران و شاه یهوایکین، اسارت گرفته شد، پادشاهان ۲۴: ۱۴-۱۶.
 ۳. ارمیا تا زمان مرگ جدلیه در اورشلیم باقی ماند.
- D. حزقیال نبوت‌های خود را تاریخ‌گذاری کرده بود. این تاریخ‌ها نشان می‌دهند که کتاب دارای ترتیب تاریخی نیستند:

روز	ماه	سال تبعید	یهویاکین	تاریخ
۵	۴	۱۳		۱: ۱، یک رویا،
۵	۴	۵		۲: ۱، یک رویا،
۵	۶	۶		۸: ۱، یک رویا،
۱۰	۵	۷		سوال مشایخ، ۲۰: ۱
۱۰	۱۰	۹		آغاز محاصره اورشلیم، ۲۴: ۱
۱	؟	۱۱		پیشگویی در تقابل با صور ۱: ۲۶
۱۲	۱۰	۱۰		پیشگویی در تقابل با مصر ۱: ۲۹
۱	۱	۲۷		پیشگویی در تقابل با مصر ۱۷: ۲۹
۷	۱	۱۱		پیشگویی در تقابل با مصر ۳۰: ۲۰
۱	۳	۱۱		پیشگویی در تقابل با مصر ۳۱: ۱
۱	۱۲	۱۲		پیشگویی در تقابل با مصر ۳۲: ۱
۱۵	(۱۲)	۱۲		پیشگویی در تقابل با مصر ۳۲: ۱۷
۵	۱۰	۱۲		سقوط اورشلیم، ۳۳: ۲۱
۱۰	۱	۲۵		روایاتی از یک اورشلیم جدید، ۴۰: ۱

E. بدین ترتیب دوران مأموریت حزقیال در حدود سال ۵۹۲ شروع و حداقل تا ۵۷۰ پیش از میلاد و احتمالاً بیشتر، ادامه یافت.

.VI موقعیت تاریخی

.VII واحدهای ادبی

A. پیشگویی‌های حزقیال را می‌توان به دو نوع پیام‌های شدت متفاوت تقسیم کرد:

۱. موعظه‌های او پیش از سقوط اورشلیم در تاریخ ۵۸۶ پیش از میلاد، به دلیل فرا رسیدن داوری الهی، حول محور فراخواندن به توبه می‌گردید. (۳۲-۱)

۲. موعظه‌های او پس از سقوط اورشلیم بر می‌گردد به امید، احیا، بخشش. (۳۳-۴۸)

B. خلاصه‌ای از مطالب مهم

۱. فراخوانده شدن او به مأموریت الهی، ۳-۱

۲. قوم گناهکار و سقوط اورشلیم، ۲۴-۴

۳. داوری الهی بر اقوام همسایه، ۳۲-۲۵

۴. وعده الهی به احیای قوم، شهر و معبد خویش، ۳۷-۳۳

۵. حمله سهمگین ویرانگر از شمال، ۳۸-۳۹

۶. رویایی از احیای معبد، ۴۰-۴۸

.VIII حقایق اصلی

A. یهودیان نه به دلیل ضعف یهوه، بلکه به دلیل گناه خود زجر می‌کشیدند.

B. وفای عهد دارای هر دو جنبه مشارکتی و شخصی است. عهد جدیدی که در ارمیا ۳۱:۳۱-۳۴ ذکر گردیده ابتدا به ساکن شخصی است، همانگونه که فصل‌های ۱۸ و ۳۳ هستند. عمل خدا هم متضمن این امر است (فصل‌های ۳۶-۳۷). این امر مشابه توازنی است که میان حاکمیت خدا و مسئولیتی که انسان در مقابل پیمان او در عهد جدید دارد.

C. مشکلات یهودیان تمامی ندارد، فصل‌های ۳۸-۳۹ (دانیال ۷-۱۲). پیکار ادامه‌داری میان قوم خدا و بشریت رانده و وسوسه شده وجود دارد (مزمور ۲).

.IX آشنایی با لغات و/یا عبارات و اشخاص بطور خلاصه

A. لغات و/یا عبارات

۱. مثقال، ۱۰:۴

۲. زَبْرَجِد (یا قوت)، ۹:۱۰ (NIV)، "یا قوت"

۳. "در برابر چشمان ایشان، شکافی در دیوار حفر کن و بار سفر را از میان آن بیرون ببر"، ۵:۱۲

۴. بندهای جادویی، ۱۸:۱۳ (NIV)، "افسون جادویی"

۵. "برای خود قلبی نو و روحی نو بسازید"، ۳۱:۱۸ (NIV)، "قلبی نو و روحی تازه برای خود فراهم کنید"

۶. "از میان آتش بگذرانید"، ۲۰:۲۶ و ۳۱

۷. باقمه، ۲۹:۲۰

۸. "از زیر عصا بگذرانید"، ۳۷:۲۰

۹. "بت‌های خانگی"، ۲۱:۲۱ (NIV)، "بت‌ها"

۱۰. "آنان بینی و گوش‌هایت را خواهند برید"، ۲۳:۲۵

۱۱. "تو در عدن بود، در باغ خدا"، ۱۳:۲۸

۱۲. وجب

۱۳. مدام، ۱۵:۴۶ (NIV)، "صبح به صبح بره"

B. اشخاص

۱. "موجودات چهارچهره"، ۵:۱

۲. پسر انسان، ۱:۲

۳. تموذ، ۱۴:۸

۴. کروبیان، ۶:۱۰

۵. دانیال، ۱۴:۱۴، ۲۰

۶. اُهوَلَه اُهوَلِبَه

۷. پسران صادق، ۴۰:۴۶

.X موقعیت‌ها بر روی نقشه

۱. رود چبار (NIV)، "رود کبار"

۲. سرزمین کلدانیان، ۱:۳ (NIV)، "سرزمین بابلیان"

۳. صور، ۲:۲۶

۴. یاون، ۲۷:۱۳ (NIV)، "یونان"

۵. توبال، ۲۷:۱۳

۶. ماشک، ۲۷:۱۳

۷. صوعن

سوالاتی برای دانشجویان

.XI

۱. حزقیال در فصل ۱ چه دید؟ چرا چنین چیزی در بابل غیر عادی بود؟

۲. طومار فصل ۲ بیانگر چه چیزی است؟

۳. اعمال نمادین فصل‌های ۴ و ۵ بیانگر چه هستند؟

۴. چرا فصل ۸ تکانهنده است؟ آیا محتوای آن نمادین بود یا واقعی؟

۵. فصل‌های ۱ و ۱۱ چه ارتباطی با یکدیگر دارند؟

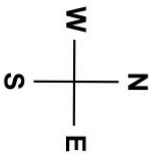
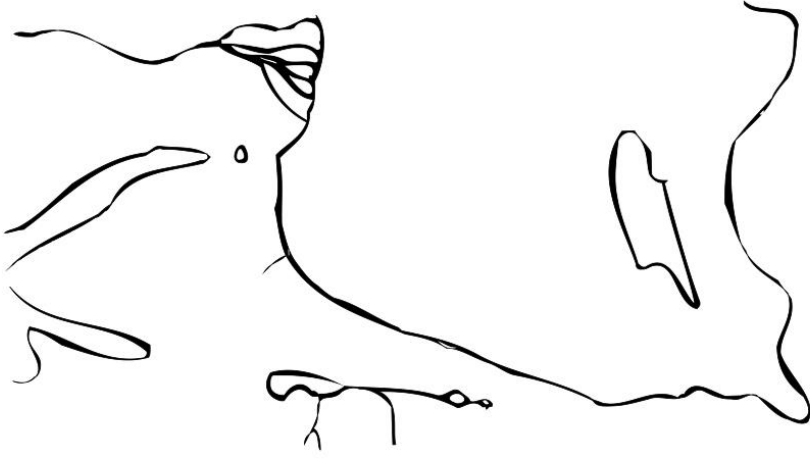
۶. چرا فصل ۱۸ در عهد عتیق غیرطبیعی است؟

۷. شیطان چه ارتباطی با صور دارد (۲۸)؟ چرا فصل ۲۸ توصیفی از شیطان است؟

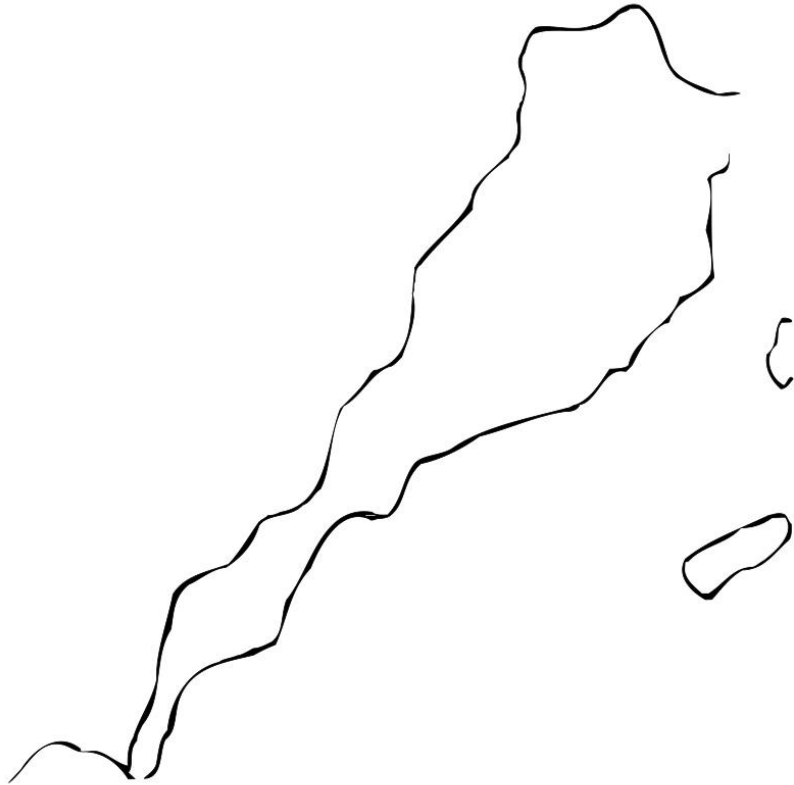
۸. چگونه فصل‌های ۳۶-۳۹ به روزگاران حزقیال ارتباط می‌یابند؟

۹. آیات ۱۸:۳۰-۳۲ و ۳۶:۲۶-۲۷ چه ارتباطی با یکدیگر دارند؟

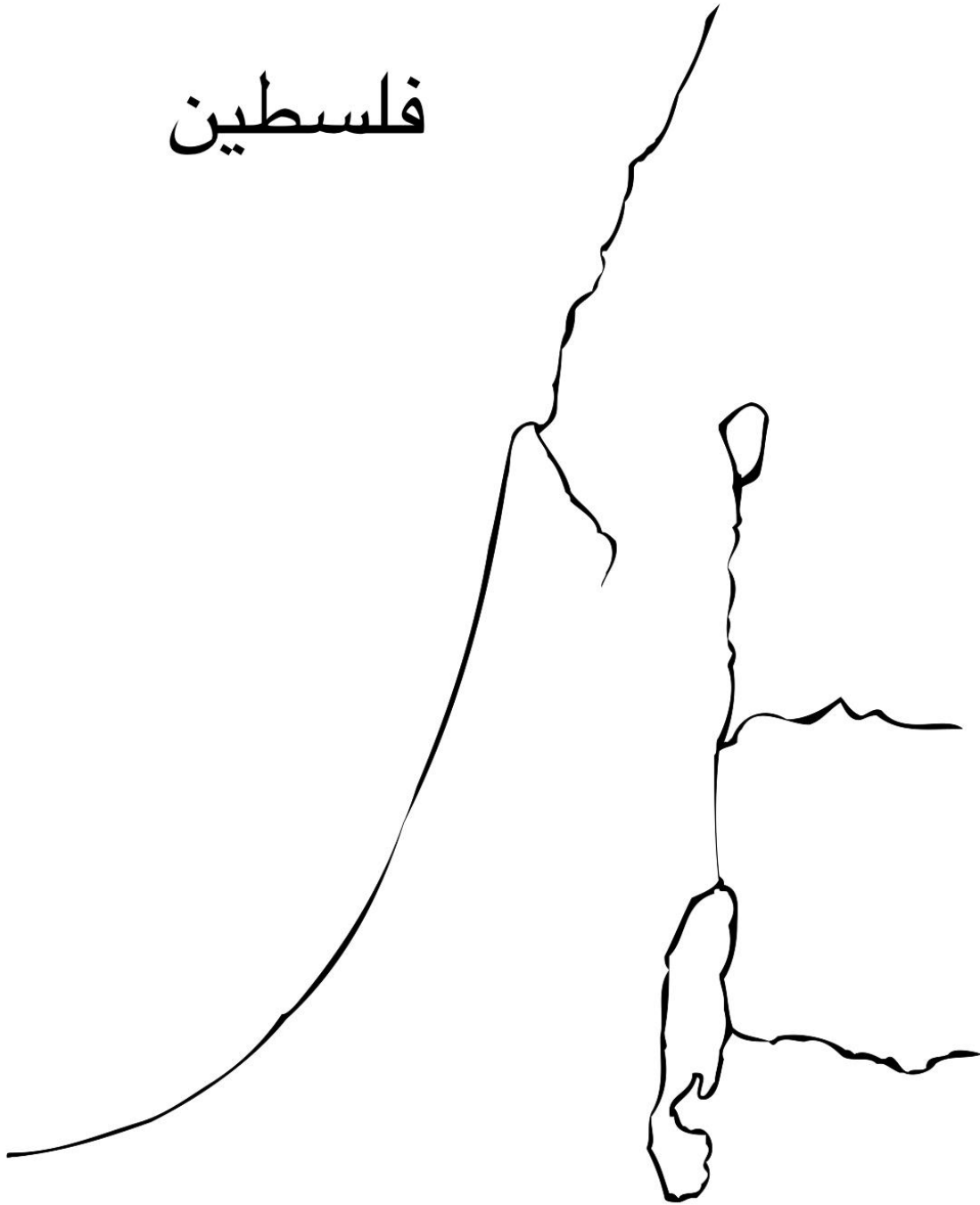
۱۰. معبد حزقیال نمادین است یا واقعی؟

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با دانیال

I. عنوان کتاب

A. نام کتاب برگرفته از سخنگوی اصلی و نبی است.

B. معنی آن "خداوند داور من است" می‌باشد.

II. تشریح

A. کتاب دانیال سومین و آخرین قسمت از آیین یهود بنام "مکتوبات" است.

B. به این دلیل که:

۱. وی در زمان خود برای یهودیان نه یک نبی، بلکه شخصیت محبوبی محسوب می‌گردید.

۲. ترکیب‌بندی این کتاب نشان دهنده تاریخ بعدی را نشان می‌دهد (به لحاظ ویرایشی)

۳. این کتاب شامل بخش‌هایی به زبان آرامی می‌باشد (۲:۴ - ۷:۲۸)، همچون کتاب عزرا

III. سبک

A. همچون بسیاری از انبیای عبرانی، این کتاب شامل سبک‌های مختلفی می‌باشد:

۱. فصل‌های ۱-۶ روایات مکتوب تاریخی هستند که بصورت سوم شخص نوشته شده‌اند. این روایات بازتاب دهنده زندگی و دوران دانیال می‌باشند.

۲. فصل‌های ۷-۱۲ رویدادهای آینده بوده که اغلب بصورت تصاویر پایان زمانی و اول شخص نوشته شده‌اند (۷:۱، ۹:۸؛ ۹:۹؛ ۹:۲).

B. این بافت خاص تاریخی و آینده پس از آن در آیات زیر یافت می‌شوند:

۱. اشعیا ۱-۳۹ و ۴۰-۶۶.

۲. حزقیال ۱-۳۲؛ ۳۳-۴۸.

۳. زکریا ۱-۸ و ۹-۱۴

C. ادبیات پایان زمانی سبک خاص یهودیان است. این سبک در زمان‌هایی بکار برده می‌شد که مردم دچار تشتت‌های خاطر بزرگی بوده و باید به آنان اطمینان داده می‌شد که ایمان به خدا منجر به کنترل تاریخ گشته و وی وعده فراهم نمودن برکات در آینده را داده است.

D. این کتاب بشدت توسط زبانی نمادین شخصیت پردازی گردیده است:

۱. رنگ‌ها

۲. حیوانات

۳. رویاها/خواب‌ها

۴. اعداد

۵. رابطان آسمانی

۶. کلمات رمز

۷. بشدت دو گانه‌گر - میان نیکی و پلیدی

IV. تالیف

A. کتاب نامی از مؤلف خود نمی‌برد. فصل‌های ۱-۶ بصورت سوم شخص نوشته شده‌اند و این در حالیست که فصل‌های ۷-۱۲ بصورت اول شخص هستند، ۷:۱، ۹:۸؛ ۹:۹؛ ۹:۱۰؛ ۹:۱۱.

B. سنت عبرانی، Baba Bathra 15a می‌گوید: "مردانی از کنیسه بزرگ کاتبین دانیال بودند". این بدان معنی است که آنان ویرایش‌گر یا نسخه‌برداری این کتاب را انجام داده‌اند. این امر می‌تواند دلیل وجودی شخصیت‌های اخیر کتاب باشد.

C. دلایل زیر در راستای تاریخ‌های تألیف دیرتر یا نزدیک‌تر می‌باشد:

۱. تاریخ دورتر (قرن‌های هفتم تا ششم پیش از میلاد):

a. کتاب مدعی است که خلق آن متأثر از رویاهای دانیال می‌باشد، ۲:۷، ۴:۴، ۶:۲۸، ۸:۱، ۱۵:۹؛ ۱۰:۲؛ ۱۲:۴-۸

b. عیسی به تألیف‌های دانیال اشاره کرده است، متی ۲۴:۱۵

c. وجود کلمات فارسی و یونانی نشان دهنده تاریخی دور نیست زیرا در روزگاران دانیال، قرار دادهای تبادل تجاری میان دو کشور برقرار بود.

d. الهیات مبتنی بر زندگی پس از مرگ را نیز می‌تواند در ایوب و برخی مزامیر مشاهده کرد. بوجود آمدن الهیات فرشتگان نیز در زکریا دیده می‌شود.

e. کتاب دانیال با درک باستانشناسی امروز ما از دادگاه‌های سلطنتی ایرانی و بابلی مطابقت دارد.

۲. تاریخ نزدیک‌تر (قرن دوم پیش از میلاد)

a. جایگاه آن در شریعت عبرانی

- b. وجود عبارات فارسی و یونانی
 c. تدوین الهیات زندگی پس از مرگ و فرشتگان
 d. تشخیص پیشگویی‌ها بویژه فصل ۱۱، در ارتباط با سلجوقیان و چالش‌های دودمان بطلمیوس برای کنترل فلسطین.
 e. تشابهات میان کتاب دانیال با سایر کتب دوران مکابیان.
 f. اشتباهات متعددی در کتاب، متصور است:

- ۱) استفاده از واژه "کلده".
 ۲) معرفی دانیال بعنوان یک کلدانی.
 ۳) اعلام بِلَشَصْر بعنوان "پادشاه بابل".
 ۴) معرفی نبوکدنصر بعنوان پدر بِلَشَصْر.
 ۵) ذکر "داریوش، شاه ماد".
 ۶) استفاده از واژه اداری ایرانی، ساتراپ (خستر پاون).

D. پیوستگی کتاب دانیال در موارد ذیل دیده می‌شود:

۱. ارتباط میان فصل‌های ۲، ۷ و ۸.

فصل ۲	فصل ۷	فصل ۸
طلایی (بابل)	شیر	
نقره‌ای	خرس	قوچ (ایران)
برنز	پلنگ	بز (یونان)
آهن/رس	وحش	

۲. بخش آرامی از آیات ۲:۴ - ۷:۲۸ شروع می‌گردد.

E. انجیل امپراطوری‌های زیر را به رسمیت می‌شناسد:

۱. فصل طلایی ۲ بعنوان بابلیان، ۲:۳۸

۲. فصل قوچ ۸ بعنوان پرشیا (ایران)، ۸:۲۰

۳. فصل بز ۸ بعنوان یونان، ۸:۲۱

۴. لذا، چهارمین پادشاهی باید روم بوده باشد. این همان پادشاهی است که مسیحای منجی در آن ظهور خواهد کرد (۲:۳۴-۳۵، ۴۴:۳۵).

F. آنچه که از شخص دانیال می‌دانیم:

۱. در سال ۶۰۵ پیش از میلاد به تبعید فرستاده شد، دانیال ۱:۱

۲. از خانواده‌های سرشناس و متمول در اورشلیم بود، ۱:۳

۳. بسیار باهوش بود، ۱:۴

۴. دارای عطیه‌ی تعبیر خواب و دانش بود، ۵:۱۲، ۱۴.

۵. خدمتگذاری وفادار بود:

a. هم به خداوند، ۶:۵.

b. هم به پادشاه، ۶:۴.

G. دانیال کتاب دانیال عهدعتیق همان دانیال حزقیال ۱۴:۱۴، ۲۰ و ۲۸:۳ نیست. هجی این اسامی در زبان عبری به گونه‌ای دیگر است.

.V تاریخ

A. دانیال در سال ۶۰۵ پیش از میلاد توسط نبوکدنصر دوم به تبعید فرستاده شد (۱:۱).

B. او خواب‌گذار (تعبیر کننده رویا) و مشاور پادشاهان بابل و ایران، تا زمان کوروش بزرگ بود (۱:۱؛ ۶:۲۸؛ ۱۰:۱).

C. برخی مفسرین که منکر پیشگویی و نبوت هستند، با مشاهده صحت جزئیات آنچه که به لحاظ تاریخی دانیال در فصل ۱۱ گفته است، دچار چالش می‌گردند. آنان تاریخگذاری کتاب را درست پس از آخرین پیشگویی درباره آنتیوخوس چهارم تمیز می‌دهند (۱۷۵-۱۶۴ پیش از میلاد).

D. از آنجاییکه ضمیر اول شخص اغلب در کتاب بکار برده شده (۷:۹؛ ۱:۸؛ ۹:۱)، لذا نشان می‌دهد که دانیال خود نگارنده کتاب در طول دوره حیاتش بوده است.

.VI واحدهای ادبی

A. خلاصه رئوس مطالب

۱. زندگی دانیال، ۱-۶

۲. رویاهای دانیال، ۷-۱۲

B. رئوس مطالب به ترتیب محتوا

۱. دانیال در دادگاه نبوکدنصر، فصل ۱.
۲. رویای نبوکدنصر و تعبیر، فصل ۲.
۳. تصویر طلائی نبوکدنصر و سه یار دانیال، فصل ۳.
۴. رویای دوم نبوکدنصر و تعبیر آن، فصل ۴.
۵. جشن بِلشَصْر و سقوط شهر بابل، فصل ۵.
۶. داریوش، پادشاه ماد و دانیال در چاه شیران، فصل ۶.
۷. خواب دانیال درباره چهار وحش، فصل ۷.
۸. تشریح خواب فصل ۷ و ادامه آن در فصل ۸.
۹. احساس تعهد دانیال به احیای اورشلیم، اما در عین حال نشان دادن مشکلات آینده برای یهودیان، فصل ۹.
۱۰. معرفی پیام فصل‌های ۱۱-۱۲، فصل ۱۰.
۱۱. درگیری میان سلجوقیان و بطلمیوسی‌ان بر سر فلسطین، فصل‌های ۱۱-۱۲.

VII. حقایق اصلی

- A. خداوند کنترل کننده تاریخ بوده و هست، به او اعتماد کرده و در در سخت‌ترین زمان‌ها نسبت به او وفادار بمانید.
- B. قوم ستمدیده خداوند (یهود) کامل نبوده و نیستند.
- C. خداوند بواسطه منجی خود، مسیح موعود، پادشاهی ابدی بوجود خواهد آورد.
- D. قیامتی بر پا خواهد شد هم برای شرور و هم برای درستکار.

VIII. معرفی واژگان و/یا عبارات و افراد بطور خلاصه

A. عبارات و/یا واژگان

۱. "زبان کلدانیان" (میخی)، ۴:۱ (NIV)، زبان و ادبیات بابلیان).
۲. "سیمای چهارمین شبیه پسر خدا است"، ۲۵:۳ (NASB & NIV).
۳. مینه، مینه، ثقیل و اوفراسین، ۲۵:۵ (NIV)، "...پرسین"
۴. "چهار باد آسمان" ۲:۷، (NASB & NIV)
۵. "چهار وحش بزرگ از دریا برآمدند"، ۳:۷ (NASB & NIV)
۶. "دفترها گشوده گردید"، ۱۰:۷ (NASB & NIV)
۷. "یک زمان و زمانها و نیم زمان"، ۲۵:۷ (NASB & NIV)
۸. هفتاد هفته، ۲۴:۹ (NIV)، "هفتاد هفت‌ها"
۹. "قوم آن شاهزاده"، ۲۶:۹ (NIV)، "قوم آن رهبر"
۱۰. "بال رجاسات"، ۲۷:۹ (NIV)، بال معبدی که او در آن نفرت را پایه‌گذار خواهد بود"
۱۱. "مکروه ویرانگر"، ۳۱:۱۱ (NIV)، "مکروهی که سبب ویرانی خواهد شد"

B. افراد

۱. بیهوآقیم، ۱:۱
۲. کلدانیان، ۲:۲ (NIV)، "منجمین"
۳. بِلشَصْر، ۲۶:۲
۴. دیده‌بان‌های آسمانی، ۱۳:۴ (NIV)، "پیام‌آوران"
۵. بِلشَصْر، ۱:۵
۶. داریوش ماد، ۵:۳۱ - ۱:۶
۷. شاخ کوچک، ۸:۷
۸. قدیم‌الایام، ۹:۷
۹. پسر انسان، ۱۳:۷
۱۰. شاخ کوچک، ۹:۸
۱۱. جبرائیل، ۱۶:۸
۱۲. میکائیل، ۱۳:۱۰
۱۳. "شاهزاده جنوب"، ۵:۱۱ (NIV)، "پادشاه جنوب"
۱۴. "پادشاه شمال"، ۶:۱۱ (NIV)، "شاه شمال"

IX. موقعیت‌ها بر روی نقشه

۱. شنعار، ۲:۱ (NIV)، بابل)

۲. ماد، ۸: ۲۰

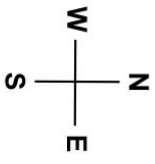
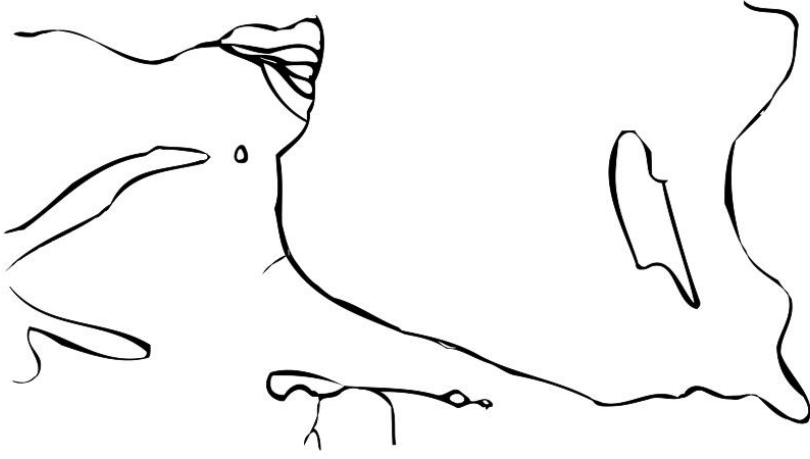
۳. شوش، ۸: ۲

۴. ایلام، ۸: ۲

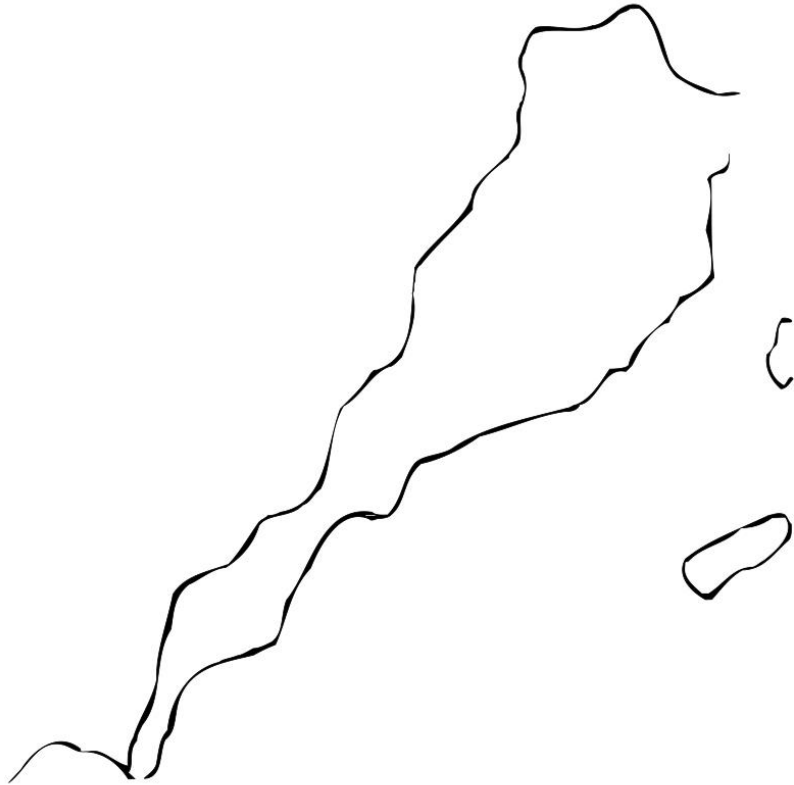
۵. یونان، ۸: ۲۱

X. سوالات برای دانشجویان

۱. سه روشی را که واژه کلدانی در آن بکار برده شد را نام ببرید.
۲. خواب‌های فصول ۲ و ۷ چه ارتباطی با یکدیگر دارند؟
۳. "کتاب‌ها"یی که در آیات ۷: ۱۰ و ۱۲: ۱ ذکر گردید، چه بودند؟
۴. چرا آیات ۹: ۲۴-۲۷ برای تفسیر دشوار هستند؟
۵. موضوع دو ملت در فصل ۱۱ چیست؟
۶. در کتاب دانیال از دو شاخ کوچک نام برده شد (۷: ۸ و ۸: ۹)، این دو شاخ نشانگر چه می‌باشند؟
۷. موضوع قیام بزرگ مردگان در کجای کتاب ذکر شده است؟

شرق نزدیک
باستان

آشنایی با هوشع

I. عنوان کتاب

- A. نام کتاب از هوشع نبی گرفته شده است.
 B. معنی آن "رستگاری" می‌باشد. در اصل نام او یوشع می‌باشد، اعداد ۱۶:۱۳، نام مشابه هوشع (۲ پادشاهان ۱۷:۱).
 C. او:
 ۱. فرزند بئیری بود، (۱:۱).
 ۲. شهروند اسرائیل (۵:۷) اما از شهری نامعلوم،
 ۳. در زمانی که عاموس از نیاز به عدالت اجتماعی سخن می‌گفت، هوشع از نیاز برای شفافیت عهد و پیمان خداوند می‌گفت،
 ۴. از او با عناوین مختلف یاد می‌شود:
 (a) "ارمیای قوم بنی اسرائیل"
 (b) "شاگرد یحییای عهد عتیق"
 (c) "اولین ایماندار مسیحیت"

II. تشریح

- A. کتاب هوشع بخشی از "پیامبران بعدی" است (جامعه ۴۹:۱۰).
 B. این کتاب اولین از دوازده کتابی است که در گروه پیامبران کوچک قرار دارند (Baba Bathra 14b):
 ۱. همچون اشعیا، ارمیا و حزقیال، در یک طومار می‌گنجد.
 ۲. این کتاب معرف دوازده قبیله یا اعداد نمادین سازمانی است.
 ۳. این کتاب بازتاب دهنده نگاه سنتی انجیل به لحاظ گاه‌شناسی می‌باشد.
 C. ترتیب "دوازده" یا پیامبران کوچکتر توسط بسیاری از مفسرین به یک دوره تاریخی مرتبط گردیده است. با اینحال، مشکلاتی در این دیدگاه وجود دارد:
 ۱. شش کتاب اول در میان نسخه‌های عهد عتیق و LXX متفاوت است.

LXX MT

هوشع	هوشع
عاموس	یوئیل
میکاه	عاموس
یوئیل	عوبدیا
عوبدیا	یونس
یونس	میکاه

۲. شواهدی داخل کتاب مقدس، عاموس را به لحاظ تاریخی در پیش از هوشع قرار می‌دهد.
 ۳. به لحاظ تاریخ زمانی، هوشع محل بحث‌های زیادی بوده است. من او را در فهرست قبل از پیامبران پس از دوران تبعید و در کنار عوبدیا قرار می‌دهم.
 D. متن کتاب هوشع را می‌توان در زمره دشوارترین‌های کتاب عهد عتیق قرار داد.
 ۱. بخشی از علت آن باز می‌گردد به ذات احساسی کتاب.
 ۲. بخش دیگر به دلیل نسخه برداری کاتب است. نسخه‌های MT و LXX با یکدیگر تفاوت دارند.
 ۳. بخش دیگر مربوط می‌شود به تفاوت‌های گفتاری زبان عبری در میان اسرائیل و یهودا.

III. سبک

- A. سبک کتاب شرح تاریخی زندگی و زمان یک نبی قوم بنی اسرائیل در قرن هشتم است (بخصوص فصل‌های ۱-۳):
 B. زندگی او به روش‌های قابل قیاسی صرف نشان دادن عشق به خداوند گردیده است:
 ۱. خداوند بصورت جوانی عاشق و وفادار (۳-۱).
 ۲. خداوند بصورت اولیایی مهرورز (۱۱).
 ۳. این استعاره‌ها بر اساس پریشانی‌های قوم بنی اسرائیل در کاربرد جایگاه "شوهر" و "ارباب" در بعل بود.
 C. این کتاب در قالب اشعار بسیار احساسی و غنی اما در عین حال ابیات غیر متصل نوشته شده است (فصل‌های ۴-۱۴).

IV. تالیف

- A. همیشه بر حق تألیف کتاب هوشع توسط وی، در عین دانش کمی که از او داریم، اجماع وجود داشته است.

B. Baba Bathra 15a می‌گوید: "مردانی از کنیسه بزرگ کاتبین "دوازده کتاب" بودند". این بدان معنی است که آنان ویرایش‌گر یا نسخه‌برداری این کتاب را انجام داده‌اند.

C. برخی مفسرین موارد زیر را به زیر سوال برده‌اند:

۱. منابع مربوط به یهودا، ۱:۱؛ ۴:۱۵؛ ۵:۵، ۱۰، ۱۲-۱۴؛ ۶:۴، ۱۱؛ ۸:۱۴؛ ۱۱:۱۲

۲. بخش‌های مربوط به رفاه و آسایش در آینده

۳. ازدواج هوشع در فصل‌های ۱-۲ بصورت سوم شخص تشریح شده است اما در فصل ۳ قالب زمانی آن دوم شخص است.

D. پاسخ به مخالفت‌ها:

۱. همه دیدگاه پیامبران بشکلی اشتباه در میان اسرائیل و یهودا تقسیم می‌گردد. یودا همیشه بعنوان میراث‌دار معتبر وعده‌های عهد خدا به ابراهیم و داوود شناخته می‌شده است.

۲. نبی پیشگویی‌های درباره داوری و وعده را ادغام می‌کند. این دو در همواره در چارچوب پیام الهی شناخته می‌شوند.

۳. هوشع را می‌توان مجموعه‌ای از موعظه‌ها دانست.

.V تاریخ

A. هوشع پیامبری از قرن هشتم پیش از میلاد است.

۱. اشعیا و میکاه در یهودا

۲. یونس، عاموس و هوشع در اسرائیل

B. هوشع دنباله‌رو ماموریت عاموس بوده و از وی پیشی گرفته است.

C. تاریخ موعظه‌های او می‌تواند همزمان با دوران پادشاهانی باشد که در آیه ۱:۱ از آنان نام برده شده است:

۱. عَزْرَيا (در یهودا)

۲. یوتام (در یهودا)

۳. آحاز (در یهودا)

۴. حَزَقِيا (در یهودا)

۵. یربعام دوم (در اسرائیل)

D. چند توصیه تفسیری:

۱. Keil، ۷۹۰-۷۲۵ پیش از میلاد

a. ۴:۱، قبل از سقوط خاندان بیهو آغاز شد

b. ۱۴:۱۰ در زمان تصرف شلمناصر پنجم معرفی گردید

۲. Francisco، ۷۵۰-۷۳۵ پیش از میلاد

a. کمی پس از عاموس

b. آخرین روزهای یربعام دوم

c. بعد از ۷۳۵ پیش از میلاد نبوده زیرا آشور منطقه جلعاد را تحت کنترل گرفته بود.

۳. Harrison، پیش از ۷۲۲ پیش از میلاد

a. یربعام دوم در ۷۵۳ پیش از میلاد از دنیا رفت

b. مناخیم به تیلگاد-پیلسر سوم ادای احترام می‌نماید (۸:۹)، در حدود ۷۳۹ پیش از میلاد

c. رویدادهای مربوط به نبرد آشور-افرایم در ۷۳۴-۷۳۵ پیش از میلاد در اشاره به آیات ۵:۸-۶:۶ (همچنین اشعیا ۷-۱۴)

d. توضیح روزگار هوشع ارجاع می‌شود به مصر در آیات ۷:۱۱؛ ۹:۶ و ۱۲:۲.

۴. La Sor, Hubbard and Bush، ۷۵۳ تا پس از ۷۲۲ پیش از میلاد

a. پیش از مرگ یربعام دوم آغاز گردید، ۷۳۵ پیش از میلاد

b. تا زمان سلطنت حزقیا ادامه می‌یابد

(۱) نایب‌السلطنه از ۷۲۸ پیش از میلاد

(۲) پادشاه از ۷۱۵ پیش از میلاد

c. در طول سلطنت تیلگاد-پیلسر سوم موعظه گردید، ۷۴۵-۷۲۷ پیش از میلاد

.VI دوره تاریخی

رجوع شود به "پیشینه تاریخی پیامبران قرن هشتم" در ابتدای اشعیا.

.VII واحدهای ادبی

A. (بر گرفته از کتاب *Introduction to the Old Testament* نوشته Clyde Francisco، صفحات ۱۵۰-۱۶۳)

۱. مقدمه، ۱:۱

۲. بحران خانوادگی هوشع، ۲:۱-۳:۵
۳. ستیز خداوند با قوم بنی اسرائیل، ۱:۴-۱۰:۱۵
۴. پدر و پسر متمردهش، ۱۱:۱-۱۲
۵. چه چیزی در نام اوست (یعقوب در مقابل اسرائیل) ۱۲:۱-۱۵
۶. مرگ یک قوم، ۱۳:۱-۱۶
۷. داوری ثانویه ۱۴:۱-۹

B. (بر گرفته از کتاب *Introduction to the Old Testament* نوشته E. J. Young صفحات ۲۵۲-۲۵۴)

۱. ارتباط خداوند با قومش، ۱:۱-۳:۵
۲. گفتمان متعددی از نبی، ۴:۱-۹:۱۴
- a. گناه قبایل شمالی، ۴-۸
- b. مجازات قبایل شمالی، ۹:۱-۱۱:۱۱
- c. برکات آینده برای مردمان توبه کننده، ۱۱:۱۲-۹:۱۴

VIII

حقایق اصلی

- A. بیهوه خدایی منحصر به فرد است. گناه در مقابل خداوند دوستداشتنی است، نه فقط زیر پا گذاردن قواعد پیمان (عاموس)
- B. ایمان مبتنی بر انجیل می تواند در لایه های خانواده بصورت استعاره شکل گیرد:
 ۱. شوهر (خداوند) - همسر (قوم بنی اسرائیل)
 ۲. والدین (خداوند) - فرزند (قوم بنی اسرائیل)
- C. بیهوه راه چگونگی حل مسائل بشر را برگزیده است، از خود گذشتگی و پیمان. این شامل اعتماد فردی و تعهد به فرمانبری می گردد.
- D. عدم اطاعت منجر به عواقب در پایان داوری می گردد. داوری همیشه مقاصد بازسازی و احیا دارد. تربیت ناشی از عشق والدین است (عبرانیان ۱۲:۵). برکات اسرائیل در آینده در گرو فرمانبرداری در حال است.

IX

معرفی واژگان و/یا عبارات و افراد بطور خلاصه

A. عبارات و/یا واژگان

۱. فاحشه، ۲:۱ (NIV)، "همسری زناکار"
۲. حجت، ۲:۲ (NIV سرکوفت).
۳. نان های کشمش، ۱:۳ (NIV)، "مقدس"
۴. حومر، ۳:۲ (NASB & NIV)
۵. بت های خانگی، ۴:۳ (NASB & NIV)
۶. ترافیم، ۴:۳ ("بت" NIV)
۷. "خداوند را نمی شناسند"، ۴:۵ (NIV) "خدا را به رسمیت نمی شناسند"
۸. "مرزها را جابجا می کنند"، ۵:۱۰ (NIV)، "سنگ های مرز"
۹. "إفرايم خود را با قومها درمی آمیزد"، ۷:۸ (NASB & NIV)
۱۰. "ای سامره، گوسفند تو"، ۵:۸ (NIV)، "بت گوسفندی تو، ای سامره"
۱۱. "باد را کاشته اند، پس گردباد را خواهند دروید" (NASB & NIV)
۱۲. "خوراکِ عزا"، ۹:۴ (NASB & NIV)
۱۳. "من بودم که به إفرايم راه رفتن آموختم"، ۱۱:۳ (NASB & NIV)
۱۴. محبت [Hesed] ۴:۱؛ ۶:۶؛ ۱۰:۱۲؛ ۱۲:۶ (NIV)، "هیچ وفایی"

B. اشخاص

۱. عَزَّيَا، ۱:۱
۲. أَحَاز، ۱:۱
۳. جِرْقِيَا، ۱:۱
۴. يَرْبَعَام پسر یوآش (دوم)، ۱:۱
۵. جومر، ۳:۱
۶. يَزْرَعِيْل، ۴:۱
۷. لوروحامه، ۶:۱
۸. لوعَمِّي، ۹:۱
۹. بَعْل، ۲:۱۶ (NIV)، "شوهر من"

۱۰. شاه جریب، ۵:۱۳؛ ۱۰:۶ (NIV)، "پادشاه بزرگ"

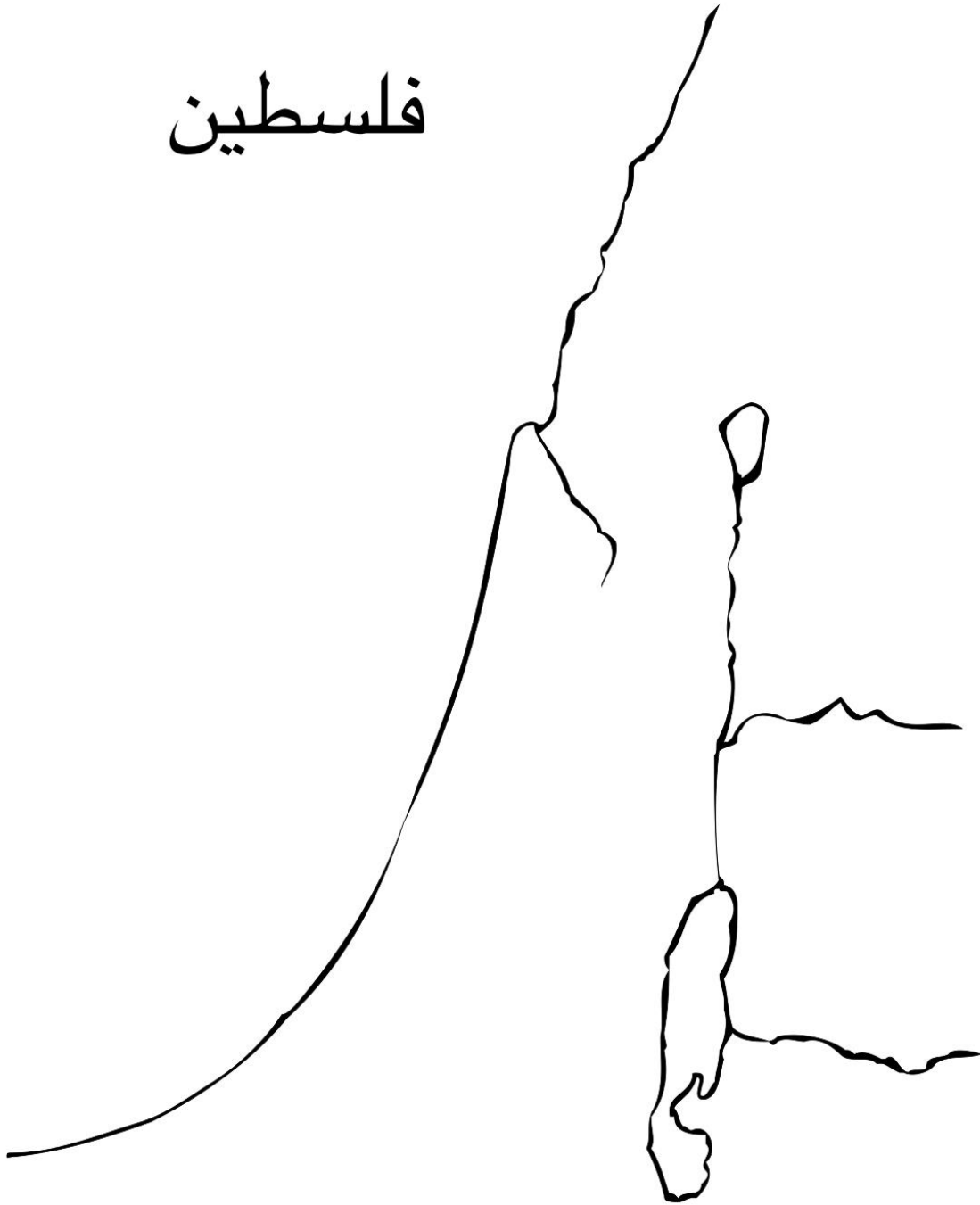
X. موقعیت‌ها بر روی نقشه

۱. وادی عَخور، ۲:۱۵ (یوشع ۷:۲۶)
۲. جلجال، ۴:۱۵
۳. بیت‌آون، ۴:۱۵ (Bethel)
۴. مِصَفَه، ۱:۵
۵. کوه تابور، ۱:۵
۶. جِبَعَه، ۵:۸
۷. رامه، ۵:۸
۸. آدم، ۶:۷
۹. جلعاد، ۶:۸
۱۰. بَعْل فِغور، ۹:۱۰
۱۱. لبنان، ۶:۷-۱۴

XI. سوالات برای دانشجویان

۱. آیا هوشع با یک فاحشه ازدواج کرد؟
۲. آیا پیمان خداوند با قوم بنی‌اسرائیل شرطی است یا غیر شرطی؟
۳. چگونه بعل و جومر با یهوه و اسرائیل مرتبط می‌گردند؟
۴. چرا آیات ۶:۱-۳ تصور می‌گردد که فقط توبه ظاهری بوده باشند؟
۵. ضمیر "آنان" در آیات ۷:۴-۶ و ۸:۴ اشاره به چه کسی دارند؟
۶. آیا آیه ۸:۱۳ با ۱۱:۵ تناقض دارد؟
۷. آیا قوم بنی‌اسرائیل به مصر یا آشور تبعید می‌گردند؟ آیه ۱۱:۵ را در قیاس با ۷:۱۰، ۸:۱۳ و ۹:۳ توضیح دهید.
۸. چرا تمام اتحادهای سیاسی توسط پیامبران عهد عتیق محکوم شدند؟

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با یوئیل

I. عنوان کتاب

- A. نام کتاب برگرفته از نبی است.
B. این نام ترکیبی از دو نام برای خداوند می‌باشد.
۱. یهوه - نام خداوند در عهد.
a. هر نامی که در زبان عبری با "ی" یا "واو" شروع گردد، معمولاً مخفف یهوه می‌باشد.
b. هر نام عبری که با "یا" پایان یابد نیز مخفف خداوند است (ایلیا).
۲. ئل (El) - نام کلی خداوند
۳. میان این دو نام عبرانی، یک فعل باید قرار گیرد که حاصل آن خداوند (El) می‌شود.
C. یوئیل در میان عبرانیان بسیار رایج است. در کتاب‌های تاریخی این نام بیش از سیزده مرتبه تکرار شده است.

II. تشریح

- A. این کتاب قسمتی از آیین یهود بنام "پیامبران" است.
B. این کتاب قسمتی از طومار است که "دوازده نبی" نام دارد. بدلیل طولانی بودن نوشته‌ها، اینان بعنوان پیامبران کوچکتر شناخته می‌گردند.

III. سبک

- A. سبک این کتاب نیمه نثر و نیم دیگر شعر کلاسیک عبرانی می‌باشد.
B. بنظر می‌رسد که یوئیل به سایر پیامبران اشاراتی دارد:
۱. یوئیل ۱:۱۵ - عاموس ۹:۴؛ اشعیا ۶:۳
۲. یوئیل ۲:۳ - اشعیا ۵۱:۳ یا حزقیال ۳۵:۳۶
۳. یوئیل ۲:۱۰ - اشعیا ۱۰:۱۳
۴. یوئیل ۳:۱۰ - اشعیا ۲:۴؛ میکاه ۳:۴
۵. یوئیل ۳:۱۶ - عاموس ۲:۱
۶. یوئیل ۳:۱۸ - عاموس ۹:۱۳
C. آنچه را که یوئیل از آخر زمان به تصویر می‌کشد، در عبارت "روز خدا" بیان گردیده است.
D. نظریه‌هایی که درباره چگونگی تفسیر هجوم ملخ‌ها موجود هستند، ۱:۴؛ ۲:۲۵:

۱. نمادین/تمثیلی

- a. تارگوم یهودی در ۲:۲۵
b. یادداشت حاشیه‌ای در نسخه‌های c. مفسرین مسیحی قرن هجدهم

خطی LXX عهد عتیق از قرن ششم

(۱) مردم	(۱) مصریان	(۱) آشوریان
(۲) زبان‌ها	(۲) بابلیان	(۲) کلدانیان
(۳) حکام	(۳) آشوریان	(۳) مقدونیه
(۴) پادشاهی‌ها	(۴) یونانیان	(۴) روم
(۵) رومیان	(۵) رومیان	

۲. گذشته تاریخی

- a. پیامبر از افعال گذشته زبان عبری استفاده می‌کند
b. این نوعی از تکنیک‌های شخصیت پیامبر برای بهره‌وری از رویدادهای زندگی پیامبر و متصور کردن آن در آینده می‌باشد. آینده اسرائیل مبتنی بر انتخاب توبه و ایمان در زمان حال می‌باشد
۳. آینده تاریخی

- a. بدلیل گناهان قوم بنی اسرائیل، حملات قطعی صورت خواهد پذیرفت
b. از ملخ‌ها به دلیل استعاره نظامی در تعریف آنان استفاده گردید:
(۱) تشابه با اسب‌ها
(۲) تشابه با اراپه‌ها
(۳) تشابه با رژه نظامی

۴. پایان جهان

- a. ذکر "روز خدا" سبک آن را نشان می‌دهد
b. استفاده از رنگ‌ها و حیوانات از جنبه‌های ذاتی اینگونه سبک است

A. هیچ اطلاعی در دست نیست جز اینکه او یوئیل نبی و پدرش فتوئیل بوده است، ۱:۱.

B. درباره این پیامبر دو سنت وجود داشته است:

۱. از سوی قبیله روبین (Pseudo-Epiphanius)

۲. از سوی یهودا بدلیل دانش او از قواعد جاری معبد

A. هیچ راهی برای تعیین دقیق تاریخ این کتاب وجود ندارد (G. Campbell Morgan گفته است که یوئیل یکی از قدیمی ترین یا یکی از آخرین پیامبران بوده است):

۱. شواهدی از درون کتاب دو تاریخ را اشاره دارند:

a. زمان پس از تبعید:

(۱) باید ارتباط با تهدید به حمله یهودا داشته باشد که در داستان هجوم ملخ‌ها به آن اشاره شد

(۲) آیه ۳:۲ نشان می‌دهد که قوم بنی اسرائیل در آن زمان تبعید شده بود. نام "اسرائیل" اکنون برای یهودا بکار برده می‌شود، ۲:۲۷؛ ۱:۳-۲، ۱۶.

(۳) آیه ۶:۳ سخن از یک تجارت برده یونانی می‌گوید که همین امر نشان دهنده زمان پس از خروج می‌باشد.

(۴) آیات ۳:۱، ۱۷ نشان می‌دهند که یهودا تبعید گردیده بود و در صورت ادامه گناهان، همچنان در معرض خطر حمله قرار خواهد داشت.

(۵) هیچ اشاره‌ای به پادشاه نشده است که همین امر نشان دهنده زمان تبعید می‌باشد. یوئیل پیام خود را خطاب به بزرگان و کاهنان می‌کرد.

(۶) مهاجمان "شمالیان" خوانده می‌شدند که نشان دهنده یک تهاجم آشوری، بابلی، ایرانی بوده است، ۲:۲۰.

(۷) بلع به نیایش شخصیت‌های پیش از دوران تبعید می‌پرداخت که به این امر اشاره‌ای نگردیده است.

b. زمان پیش از تبعید:

(۱) بنظر می‌رسد که آیات ۱:۹، ۱۳-۱۴؛ ۲:۱۷ اشاره معبد داشته باشند..

(۲) دشمنانی که در آیات ۳:۴، ۶، ۸ به آنها اشاره شده (فینیقی، فلسطینی، ایدومی، شَبْتِیان) مربوط به دوران پیش از تبعید هستند نه پس از آن.

۲. شواهدی که به خارج از کتاب مقدس مربوط می‌شوند

a. موقعیت جغرافیایی ذکر شده کتاب در شریعت عبرانی نشان دهنده زمان پیش از تبعید است.

b. در عین حال بدلیل اینکه هر دو کتاب (یوئیل و عاموس) از "روز بیهوشی" و هجوم ملخ‌ها بعنوان نماد روز داوری سخن گفته‌اند، می‌تواند علت قرار گرفتن آن در کنار عاموس باشد. همچنین این استعاره مثبتی از برکت است تا داوری. این امر موقعیت پس از تبعید را نشان می‌دهد.

۳. نویسنده گمان دارد دوران پس از تبعید بهترین زمان برای همخوانی با شواهد می‌باشد.

B. نظریه‌هایی که درباره تسخیر فلسطین تا به امروز مطرح گردیده:

۱. در طول دوران پادشاهی یوآش (۸۳۷-۸۰۰ پیش از میلاد)

۲. در طول دوران پادشاهی عَزْرَیا (۷۸۳-۷۴۲ پیش از میلاد)

۳. در طول دوران پادشاهی صادقیه (۵۹۸-۵۸۶ پیش از میلاد)

۴. در طول دوران رزوبابل (۵۹۸ پیش از میلاد)

۵. در طول دوران ملاکی (۴۳۰ پیش از میلاد)

۶. تهاجم به قوم خدا از جنبه مسیحیت‌شناسی در آینده

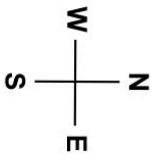
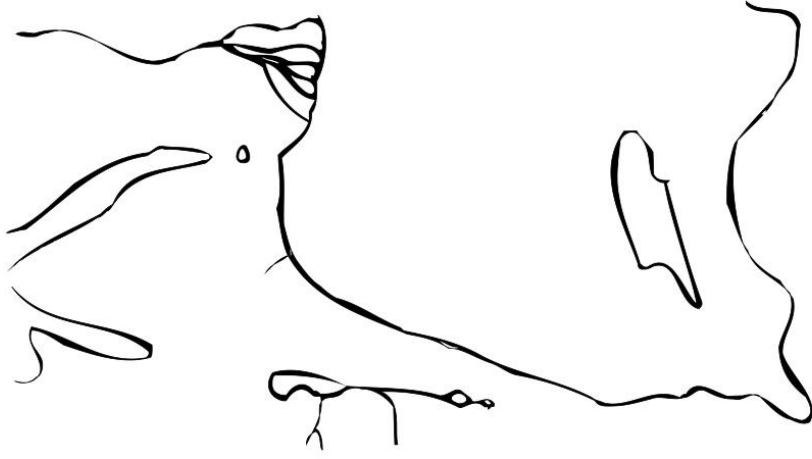
C. ارتباط قطعی میان آیات زیر وجود دارد:

۱. یوئیل ۲:۳۲ و عوبدیا ۱۷. هر دو به دوران اولیه پس از تبعید تعلق دارند.

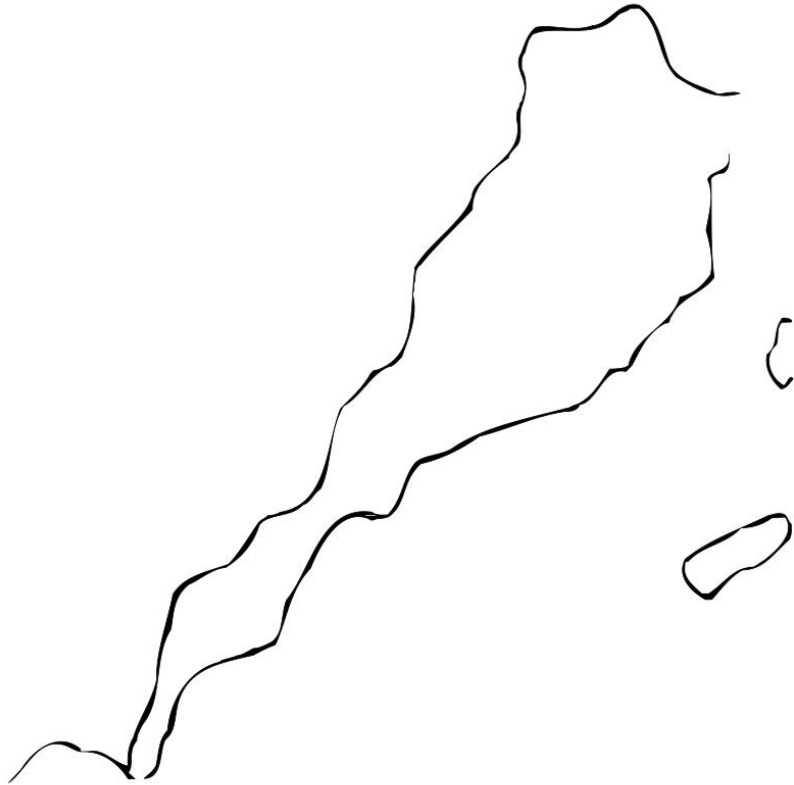
۲. یوئیل ۳:۱۶ و عاموس ۱:۲۰. یوئیل از پیامبران متعددی نقل قول می‌کند، از جمله احتمالاً از عاموس نیز نقل‌هایی می‌آورد.

D. John Calvin به نکته خوبی درباره تاریخ کتاب یوئیل اشاره می‌کند، "از آنجایی که هیچ اطمینانی وجود ندارد، لذا بهتر است زمان آن را که در آن کاملاً بدون تصمیم قبلی آموزش می‌داد، فراموش کرده، و درک کنیم که هیچ اهمیتی ندارد. عدم آگاهی از زمان هوشع چیزی از خوانندگان کسر نمی‌کند زیرا که قسمت‌های متعددی وجود دارند که بدون دانش علم تاریخ‌شناسی توضیح آن ممکن نخواهد بود، اما در ارتباط با یوئیل چنین نیست، زیرا با وجودیکه زمان او گنگ و نامشخص است، اما دکترین ارائه شده توسط او گواهیست که از اهمیت بالایی برخوردار است."

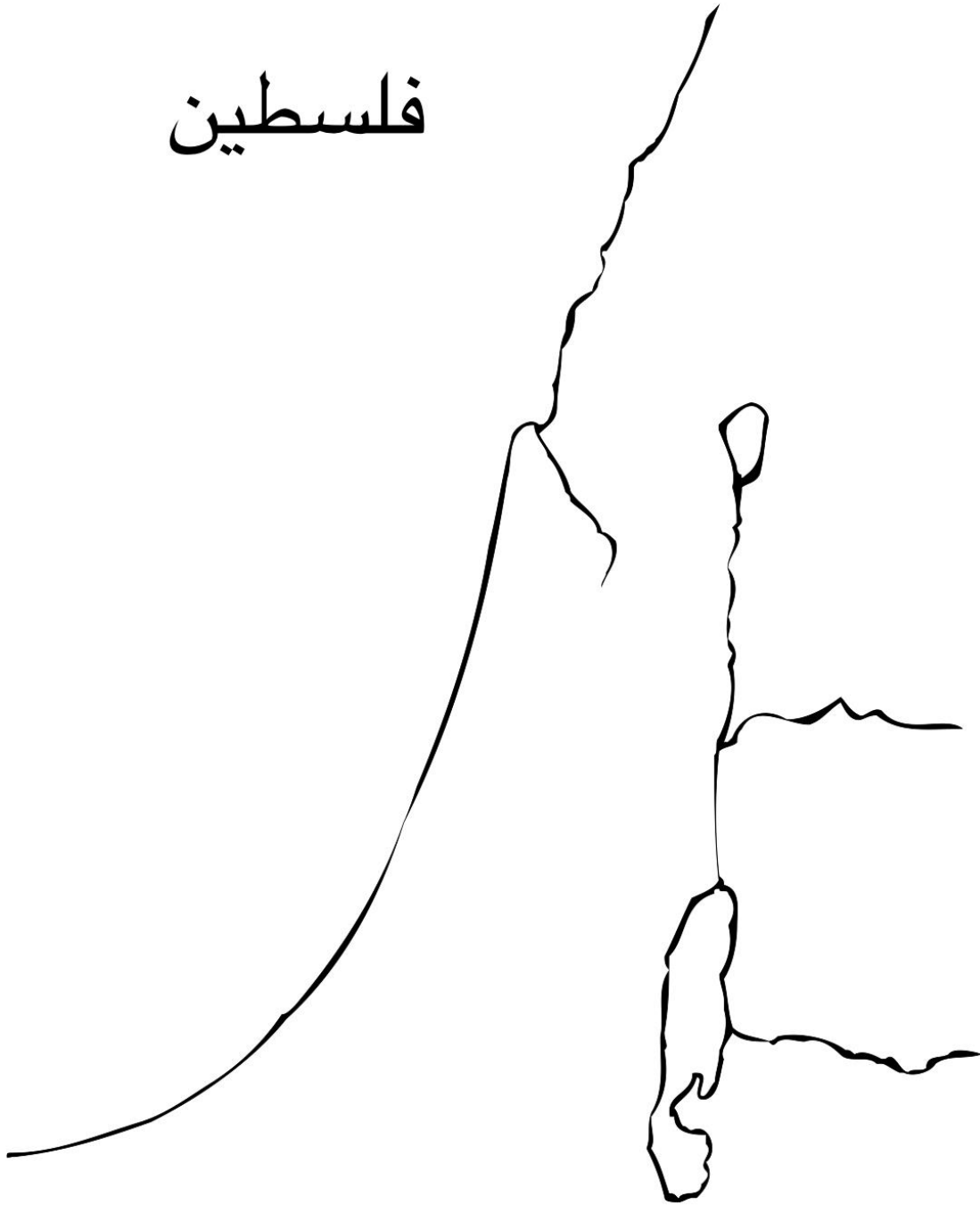
- .VI موقعیت تاریخی - مجله National Geographic در ماه دسامبر ۱۹۱۵ (شماره ۶، XXVIII) هجوم ملخ‌ها در فلسطین را ثبت کرد. ایم مقاله در درک آنچه که به این پیامبر اشاره گردیده، بسیار کمک خواهد کرد.
- .VII واحدهای ادبی
- A. تصور هجوم ملخ‌ها بصورت نمادین حمله‌ای نظامی را متصور می‌سازد، ۱:۲۷-۱
- B. روز خداوند برکت محسوب می‌گردد نه نفرین به قوم توبه‌کار خداوند، ۲:۲۸-۳:۲۱ (کتاب صفینا نقطه مقابل این بحث می‌باشد).
- .VIII حقایق اصلی
- A. پیامبر رویدادهای دوران خود را بصورت هشدارهایی برای رویدادهای آینده می‌نگرد.
- B. یوئیل روزی را برای توبه اعلام می‌کند، ۱:۱۳-۱۴:۲:۱۷-۱۲
- C. چنانچه قوم خدا توبه نماید، خداوند فصل جدیدی را برای رستگاری آنان باز می‌نماید هم به لحاظ فیزیکی و هم معنوی (تثنیه ۲۷-۲۸).
- D. خداوند تمام ملیت‌های اطراف را مورد داوری قرار می‌دهد، ۳:۱۷-۱
- E. روز جدید برای نو شدن روح (۲:۲۸-۲۹) بر روی موارد زیر اثر می‌گذارد:
۱. مرد و زن
 ۲. پیر و جوان
 ۳. برده و آزاد
- F. "روز خدا" عبارتی است از عاموس، یوئیل و صفینا. چگونگی پاسخ ما به خداوند است منتج می‌گردد به روز داوری یا روز برکات.
- G. شخصیت خداوند در آیه ۲:۱۳ تعریف گردیده است (رجوع شود به خروج ۳۴:۶؛ مزمور ۱۰۳:۸-۱۳ و نحمیا ۹:۱۷).
- H. لبریز شدن از روح در آیات ۲:۲۸-۳۲ دوران عهد جدید را بازتاب می‌دهد (رجوع شود به ارمیا ۳۱:۳۱-۳۴ و حزقیال ۳۶:۲۶-۲۷).
- .IX معرفی واژگان و/یا عبارات و اشخاص بطور خلاصه
- A. عبارات و/یا واژگان
۱. "شاخه‌های درختان سفید گشته است"، ۱:۷ (NASB & NIV).
 ۲. "روز خداوند نزدیک است"، ۱:۱۵ (NASB & NIV).
 ۳. "در صهیون گرنای بنوازید"، ۲:۱، ۱۵ (NASB & NIV).
 ۴. "دل خود را چاک زنید، نه جامه خویش را"، ۲:۱۳ (NASB & NIV).
 ۵. "محبت"، ۲:۱۳ (NIV "محبت فراوان")
 ۶. "روح خود را بر تمامی بشر فرو خواهیم ریخت"، ۲:۲۸ (اعمال رسولان ۲:۱) (NIV، "بر مردم").
 ۷. "هر که نام خداوند را بخواند، برکت خواهد گرفت"، ۲:۳۲ (اعمال رسولان ۲:۲۱؛ رومیان ۱۰:۱۳) (NIV، "هر که نام خداوند را بخواند، رهایی خواهد یافت")
 ۸. "آنان بر قوم من قرعه افکندند"، ۳:۳ (NASB & NIV)
 ۹. "گاواهنهای خویش را به جهت شمشیر در هم بشکنید"، ۳:۱۰ (NASB & NIV)
- B. اشخاص
۱. قادر مطلق، ۱:۱۵ (*EL Shaddai*)
 ۲. شبتیان، ۳:۸
- .X موقعیت‌ها بر روی نقشه
۱. صور، ۳:۴
 ۲. صیدون، ۳:۴
 ۳. فلسطین
 ۴. یاوان (یونان)
 ۵. ایدوم، ۳:۲۱
 ۶. صهیون ۲:۱
 ۷. وادی شطیم ۳:۱۸ (NIV، "وادی آفاسیه")
- .XI سوالات برای دانشجویان
۱. آیا ملخ‌های آیه ۱:۴ نوع دیگری از ملخ بوده یا چرخه زندگی دیگری از ملخ‌ها می‌باشند؟
 ۲. چرا به کاهنان گفته شد تا به سوگواری پردازند؟
 ۳. نام خداوند را که در آیه ۱:۱۵ بکار رفته، تعریف نمایید.
 ۴. کدام دو آیه در فصل ۲ در عهد جدید بکار برده شده است؟ و بوسیله چه کسی؟
 ۵. آیا آیه ۳:۱۵ نمادین است یا واقعی و چرا؟

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با عاموس

I. عنوان کتاب

A. عنوان این کتاب برگرفته از نبی است.

B. عاموس بمعنی:

۱. "بار (معنوی) بر دوش بودن"

۲. "باری بر دوش حمل کردن"

۳. "تحمل کردن"

۴. یکی از سنت‌های ربیانی می‌گوید که این عنوان توسط کسانی که پیام او را انکار کرده‌اند و به این جهت داده شده که او به روشنی سخن نمی‌گفت.

C. این نام تنها جایی است که در عهد عتیق آورده شده است.

II. تشریح

A. این کتاب بخشی از "پیامبران اخیر" است:

B. این کتاب یکی از فهرست دوازده پیامبر کوچک است.

C. در نسخه عبری عهد عتیق این کتاب در ردیف سوم پیامبران کوچک ولی در نسخه LXX در ردیف دوم قرار گرفته است.

III. سبک

A. این اولین کتاب از آثار پیامبران صاحب کتاب است.

B. این کتاب یک اثر کلاسیک نبوت عبرانی و نمونه‌ای است از چامه‌سرایی و تشبیه ادبی عبری است.

IV. تألیف

A. آیین یهود همواره اذعان داشته که عاموس تقوُّعی نویسنده کتاب بوده است.

B. این مرد:

۱. او یک یهودایی از تقوع بوده که در حدود هشت و نیم کیلومتری جنوب شرقی بیت‌الحم می‌باشد.
۲. او نه یک نبی بود و نه عضوی از خاندان نبوت محسوب می‌گردید (۷: ۱۴). انبیا بطور کلی در اجتماعی در کنار یکدیگر زندگی می‌کردند. برخی از آنان بعدها در قصر ساکن شدند.
۳. وی گله‌داری کوچک بود (۱: ۱). عبارتی که برای توصیف وی بکار برده شده بسیار نادر است اما برای مالک گوسفند استفاده می‌گردید (۲: پادشاهان ۳: ۴)
۴. وی مالک (۱) درختان میوه؛ یا ۲) پرورش دهند درختان انجیر بوده است. احتمالاً هر سال به مکانی دیگر نقل مکان می‌کرد. این درختان انجیرگلابی نامیده می‌شدند. میوه آن بیشتر شبیه انجیر است. برای کامل رسیدن، هر یک از میوه‌ها باید بطور جداگانه سوراخ شوند. برای مردمان شرق نزدیک این محصول بسیار مهمی محسوب می‌گردید. داوود حتی برای این منظور یک مشاور ویژه بکار گمارد (۱: تواریخ ۲۷: ۲۸).

۵. سنت یهود می‌گوید که وی تاجری حرفه‌ای محسوب می‌گردید. این نقطه نظر با آنچه که امروزه در میان عموم رایج است مبنی بر اینکه وی دهقانی فقیر بود، کاملاً مغایر است. یهودیان بدرستی می‌گویند که وی تاجر در نظم و ادبیات داشت! از ۲ سموئیل ۱۴: ۲ اینگونه دانستیم که اهالی تقوع در داشتن شهروندانی فاضل معروف بوده است. او اولین پیامبری از اسرائیل بود که پیام‌های خود را مکتوب نمود. به استفاده از ضمائر اول شخص و مفرد در آیات ۵: ۱؛ ۷: ۱-۹؛ ۸: ۱ و ۹: ۱ توجه نمایید.

۶. وی در شمالی‌ترین نقطه پادشاهی اسرائیل به خطاب موعظه می‌پرداخت. به یقین می‌دانیم که بیت‌ئیل برای وعظ دارای مرکزیت بود اما احتمالاً نقاط دیگری نیز در اسرائیل به این منظور وجود داشتند.

C. در ارتباط با تألیف مشکلاتی بوجود می‌آید زیرا:

۱. از کتاب اینگونه برداشت می‌شود که وی کارگری فقیر در مرزعه بوده است.
۲. اما از سبک نگارش و نظم بی‌نظیر، اینگونه برداشت می‌شود که وی فردی تحصیل کرده بوده است.
۳. گفته می‌شود که موعظه‌ها شفاهی بیان می‌گردید در حالیکه توازن و ساختار جملات اینگونه نشان می‌دهند که مکتوب بوده‌اند.
۴. بسیاری از مفسران اینگونه تصور می‌کنند که عاموس از کاتبین یا ویراستارهایی بهره می‌برده است.

V. تاریخ

A. تاریخ حیات این نبی را می‌توان با اختلاف کم و بیش ۱۰ سال، در حدود ۷۵۰ پیش از میلاد تخمین زد.

B. اولین آیه عاموس طولانی‌ترین و دقیق‌ترین تاریخ‌گذاری در هر یک از کتب عهد عتیق می‌باشد:

۱. پادشاه عَزْرَیا از حدود ۷۸۳-۷۴۲ پیش از میلاد سلطنت کرده است (طبق گفته برایت)

۲. پُرْبعام دوم از حدود ۷۸۶-۷۴۶ پیش از میلاد سلطنت کرده است (طبق گفته برایت)

۳. همچنين زمين لرزه‌ای که بوقوع پیوست یکی دیگر از شواهد تاریخی می‌باشد (۱:۱؛ ۸:۸؛ ۹:۱، ۵). ژوزفوس آن را به آیه ۲ تواریخ ۲۶:۱۶-۲۱ در هنگامی که عزیا قربانی را تقدیم کرد، ارتباط می‌دهد. مطالعات باستانشناسی در حاصو تاریخی در حدود ۷۶۰ پیش از میلاد را تخمین می‌زند (Yadin, ۱۹۶۴).

C. در آیات ۸:۵ و ۹:۸ از پدیده خورشید گرفتگی یاد شده است. این مورد می‌تواند مشابه رویدادی باشد که در اسناد آشوری در ۱۵ ژوئن سال ۷۶۳ پیش از میلاد بوقوع پیوسته باشد، با این حال، خورشید گرفتگی کامل دیگری در ۹ فوریه ۷۸۴ پیش از میلاد روی داد.

D. عاموس با اَمصیا، کاهن بیت‌ئیل که تحت فرمان یربعام دوم بود رویارو گردید، این نیز یکی دیگر از موارد تاریخگذاری کتاب می‌باشد (۷:۱۰-۱۷).

VI. موقعیت تاریخی

A. موارد موازی انجیلی در آیات زیر یافت می‌شوند:

۱. ۲ پادشاهان ۱۴:۳-۱۷:۶ .۴ اشعیا
۲. ۲ تواریخ ۲۵-۲۸ .۵ میکاه
۳. هوشع

B. ساده‌ترین خلاصه دوران بت‌پرستی در میان قوم خدا را می‌توان در هوشع مشاهده کرد:

۱. ۱۶:۲ "دیگر مرا 'بعل من' نخواهی گفت"
۲. ۱۲:۲-۱۳ "دختران شما فاحشگی می‌کنند"
۳. ۱۷:۴ "إفرايم به بتها پیوسته است؛ او را به حال خود واگذارید"
۴. ۲:۱۳ "مردمانی که گوساله‌ها را می‌بوسند" (رسم)

C. موقعیت اجتماعی

۱. در این دوران اسرائیل و یهودا در اوج شکوفایی اقتصادی و گسترش توان نظامی قرار داشتند. با اینحال، این موفقیت فقط به نفع طبقه مرفه بود. قشر فقیر تحت فشار و سوءاستفاده قرار داشتند.

۲. ثبات اجتماعی در اسرائیل و یهودا دلایل علل مختلفی دارد:

- a. پادشاهی طولانی و موفق یربعام دوم (۷۶۸-۷۴۶ پیش از میلاد) در شمال و عزیا (۷۸۳-۷۴۲ پیش از میلاد) در جنوب.
- b. زوال موقت مصر و بین‌النهرین.
- c. تصرف سوریه توسط آشور بوسیله آداد-نراری سوم در ۸۰۲ پیش از میلاد.

d. نبودن هر گونه مشکل میان اسرائیل و یهودا

e. مالیات‌بندی و بهره‌وری راه‌های تجاری از شمال تا جنوب از طریق پل ارتباطی فلسطین، حتی با وجود افراط‌گری طبقه مرفه، منجر به رشد سریع اقتصادی گردید.

۳. "لوح سامره" که تاریخ آن به دوران پادشاهی یربعام دوم باز می‌گردد، نشان دهنده برخورداری از نظام اداری شبیه سلیمان می‌باشد. همین امر مؤید شکاف بزرگ میان دارا و ندار می‌باشد.

۴. عدم صداقت قشر مرفه بوضوح در نوشته‌های عاموس که به پیامبر عدالت اجتماعی معروف بود، به تصویر کشیده شده است. رشوه‌خواری در نظام قضایی و کلاهبرداری‌های تجاری، دو مثال بارز از سوءاستفاده‌های رایج در اسرائیل و یهودا می‌باشند.

D. موقعیت دینی

۱. در این دوران فعالیت‌های دینی فراوان بود ولی ایمان راستین به ندرت یافت می‌گردید. تفکرات دینی کنعان به آیین قوم بنی اسرائیل در هم آمیخته بود. مردم بت پرست بوده و این بت‌پرستی را آیین یهوه می‌نامیدند. گرایشات قوم خدا به اتحادهای سیاسی آنان را درگیر مراسم و آیین‌های کفرآمیز کرده بود.

۲. بت‌پرستی اسرائیلیان در دوم پادشاهان ۱۷:۷-۱۸ تشریح گردیده است.

a. آیه ۸ مراسم عبادی کنعانیان را دنبال می‌کند

(۱) پرستش در

(a) مکان‌های بلند، آیات ۹، ۱۰، ۱۱

(b) ستون‌های مقدس (بعل)، آیات ۱۰، ۱۶

(c) آشربیم، آیه ۱۶، اینها نمادهای چوبی طلایی از همسران بعل بودند. این نمادها از ستون‌های چوبی شکل داده شده و یا از درخت زندگانی ساخته شده بودند.

(۲) پیشگویی، آیه ۱۷، جزئیات این موضوع در لایوان ۱۹-۲۰ و تثنیه ۱۸ به بحث گذاشته شده است.

b. آیه ۱۶ حکایت از پرستش دو گاو طلایی که نماد یهوه می‌دانستند و توسط یربعام اول در دان و بت‌ئیل بر پا گردیده بود.

c. آیه ۱۶ از پرستش خدایان آسمانی و سیارات و ستارگان توسط بابلیمان می‌گوید: خورشید، ماه، ستارگان و برج‌های فلکی.

d. آیه ۱۸ از آتش پرستی فینیقیان، مولک می‌گوید (لایوان ۱۸:۲۱؛ ۲۰:۲-۵).

۳. بعل‌گرایی (از کتاب *Archaeology and the Religion of Israel*, نوشته W. F. Albright صفحه ۸۲).

- a. بهترین منبع ما "حماسه بعل اوگاریت" است.
- ۱) در این حماسه عروج و افول خدای بعل شرح داده می‌شود. او توسط موت شکست داده شده و به دنیای زیر زمین فرستاده می‌شود. تمام زندگی بر روی زمین از بین می‌رود. اما به کمک یک الهه، او دوباره برخاسته و در هر بهار موت را شکست می‌دهد. او خدایی بود که بوسیله جادوی بدلی پرستش می‌گردید.
- ۲) او همچنین حداد نامیده می‌گردید.
- b. El در مقام ریاست خدای کنعان قرار داشته اما محبوبیت بعل این جایگاه را از او غصب کرده بود.
- c. اسرائیل بیشتر تحت تأثیر بعل‌گرایی صوریان بواسطه ایزابل، دختر پادشاه صور قرار داشت. وی برای پسر عمری، اهاب برای ازدواج در نظر گرفته شده بود.
- d. بعل در اسرائیل در مکان‌های مقدس بلند پرستش می‌گردید. نماد او یک سنگ بود. همسرش عشیره و نماد او ستون چوبی صیقل داده شده از درخت زندگانی بود.
۴. منابع و انواع متعددی از بت‌پرستی ذکر گردیده است.
- a. گاوهای طلایی در بیت‌ئیل و دان که توسط یربعام اول برای پرستش خدای یهوه برپا گردیده بود.
- b. پرستش خدایان باروری صوریان در مکان‌های مقدس بلند.
- c. بت‌پرستی در اتحادهای سیاسی آن زمان از ملزومات محسوب می‌گردید.
- E. موقعیت سیاسی در شمال
۱. یربعام دوم آخرین پادشاه اسرائیل بود. او از دودمان یهوه چهارمین و آخرین نفر پیش‌بینی شده برای پادشاهی محسوب می‌گردید (۲ پادشاهان ۱۰: ۳۰). وی دوره پادشاهی و سیاسی طولانی و موفقیت‌آمیزی داشت (۷۸۶-۷۴۶ پیش از میلاد).
۲. پس از مرگ یربعام دوم، شش نفر دیگر در طول بیست و پنج سال به پادشاهی رسیدند.
- a. زکریا (۲ پادشاهان ۸: ۱۵-۱۲). او پس از شش ماه به قتل رسید.
- b. شلوم (۲ پادشاهان ۱۵: ۱۳-۱۵). او پس از یک ماه به قتل رسید.
- c. منحیم (۲ پادشاهان ۱۵: ۱۶-۲۲). سلطنت او ده سال به طول انجامید اما باج سنگینی به تِغَلت‌فِلاسر سوم داد.
- d. فِخْخِیا (۲ پادشاهان ۱۵: ۲۳-۲۶). وی پس از دو سال سلطنت، به قتل رسید.
- e. فِخْخ (۲ پادشاهان ۱۵: ۲۷-۳۱). وی پس از پنج سال سلطنت به قتل رسید. در طول دوران پادشاهی وی، شهرهای زیادی توسط آشوریان تصرف گردیدند.
- f. هوشع (۲ پادشاهان ۱۵: ۳۰، ۱۷: ۱-۶). وی نه سال سلطنت کرد و سپس توسط آشوریان در سال ۷۲۲ و هنگام سقوط سامره، تبعید گردید.
۳. خلاصه‌ای از تصرفات آشور و بابل در قرن هشتم که بر فلسطین اثر گذارد:
- a. در قرن هشتم و در طول ظهور امپراطوری آشور در منطقه دجله و فرات، چهار پیامبر فعالیت می‌کردند. خداوند از این مردم بی‌رحم برای داوری میان قوم خود، بویژه بنی‌اسرائیل استفاده کرده است. این تصادف خاص منجر به شکل‌گیری یک اتحاد سیاسی- نظامی کشورهای حوزه رود اردن بنام "پیمان سوریه-فرات" گردید (۷۵۳ پیش از میلاد). سوریه و اسرائیل سعی در وارد آوردن فشار بر یهودا برای ملحق شدن به آنها در مقابل آشور داشتند. در عوض، آحاز با ارسال نامه‌ای به آشور از آنان طلب کمک کرد. اولین پادشاه آشور، تِغَلت‌فِلاسر سوم (۷۴۵-۷۲۷ پیش از میلاد) به این چالش نظامی پاسخ داد و سوریه را فتح کرد. سپس شاه دستنشانده آشور، هوشع (۷۳۲-۷۲۲ پیش از میلاد) در اسرائیل، برای خودشیرینی در مقابل مصریان دست به شورش زد. شلمنصر پنجم (۷۲۷-۷۲۲ پیش از میلاد) دوباره اسرائیل را فتح کرد. وی پیش از تصرف دوباره اسرائیل درگذشت اما جانشینش، ساگون دوم (۷۲۲-۷۰۵ پیش از میلاد) سامره، پایتخت اسرائیل را در سال ۷۲۲ فتح کرد. آشور بیش از ۲۷۰۰۰ نفر از اسرائیلیان را بمناسبت این فتح اخراج کرد در حالیکه تِغَلت‌فِلاسر پیش از این هزاران نفر را در سال ۷۳۲ از کشور اخراج کرده بود.
- b. پس از مرگ آحاز (۷۳۵-۷۱۵ پیش از میلاد) اتحاد نظامی دیگری توسط کشورهای حوزه رود اردن و مصر بر علیه آشور شکل گرفت (۷۱۱-۷۱۴ پیش از میلاد). این رویداد بنام "قیام اشدود" معروف گردید. بسیاری از شهرهای یهودا در هنگام حمله آشوریان تخریب گردید. در وحله اول حزقیای از این پیمان حمایت کرد اما بعداً صرف نظر کرد.
- c. با این وجود، مجدداً پیمان دیگری سعی کرد با استفاده از مرگ پادشاه نیرومند آشور، ساگون دوم در سال ۷۰۵ پیش از میلاد، وزنه ترازو را به نفع خود تغییر دهد. در این زمام شورش‌های دیگری نیز در اقصانقاط امپراطوری آشور بوقوع پیوسته بود. حزقیای در این شورش‌ها بصورت تمام و کمال نقش داشت. بدنبال این رویدادها، سناخریب (۷۰۵-۶۸۱ پیش از میلاد) فلسطین را فتح کرده (۷۰۱ پیش از میلاد) و در نزدیکی شهر اورشلیم خیمه برپا کرد (۲ پادشاهان ۱۸-۱۹؛ اشعیا ۳۶-۳۹) اما ارتش او بشکل معجزه‌آسایی توسط خداوند نابود گردید. درباره تعداد دفعات حمله به فلسطین توسط سناخریب میان مفسرین سوالاتی مطرح است (بعنوان مثال: جان برایت یک حمله را در سال ۷۰۱ پیش از میلاد ثبت کرده، در حالیکه یک احتمال دیگر سال ۶۸۸ را مطرح

کرده است، ص ۲۷۰). حزقیای از حمله آشوریان جان سالم بدر برد اما بدلیل گنجینه‌ای که از یهودا به فرستادگان بابلی داده بود، اشعیا پیشبینی سقوط یهودا بدست بابلیان را کرد (حزقیال ۳۹:۱-۸). اورشلیم در سال ۷۸۵-۵۸۶ پیش از میلاد بدست نبوکدنصر افتاد.

d. اشعیا همچنین پیشبینی احیای قوم خدا توسط کوروش دوم، پادشاه ماد-ایران را کرده بود (۴۱:۲-۴؛ ۴۴:۲۸؛ ۴۵:۱؛ ۵۶:۱۱). نینوا در سال ۶۱۲ بدست بابلیان افتاد، اما شهر بابل در سال ۵۳۹ بدست ارتش کوروش سقوط کرد. در سال ۵۳۸ پیش از میلاد، کوروش با صدور فرمانی تمام مردمان تبعیدی، از جمله یهودیان را به خانه‌های خود بازگرداند. او حتی دستور داد تا از خزانه‌داری خود، برای ساخت معابد ملی آن مردمان بودجه لازم فراهم گردد.

VII. واحدهای ادبی

A. اتهامات وارده به اقوام ۱:۱ - ۳:۲ (احتمالاً تا ۱۶:۲)

۱. سوریه (دمشق)، ۱:۳-۵

۲. فیلیستا (غزه)، ۱:۶-۸

۳. فینیقیه (صور)، ۱:۹-۱۰

۴. ایدوم، ۱:۱۱-۱۲

۵. هامون، ۱:۱۳-۱۵

۶. موآب، ۲:۱-۳

B. اتهامات خاص علیه قوم خدا، ۲:۴ - ۱۴:۶

۱. یهودا، ۲:۴-۵

۲. اسرائیل، ۲:۶ - ۱۴:۶ (زمینه داوری بر قوم بنی اسرائیل، در ۱۴:۶)

C. رویاهای داوری، ۷:۱ - ۱۰:۹

۱. ملخ، ۷:۱-۳

۲. آتش، ۷:۴-۶

۳. شاقول، ۷:۷-۱۷

۴. میوه تابستانی، ۸:۱-۱۴

۵. تخریب یک صومعه، ۹:۱-۱۰

D. امیدهای مسیحایی، ۹:۱۱-۱۵

VIII. حقایق اصلی

A. عاموس خشم خدا را با زیر پا گذاشتن پیمان موسایی ارتباط می‌دهد. ما باید ارتباط میان مسئولیت عهد عتیق را با ایمان فردی درک نماییم. ما، همچون قوم بنی اسرائیل، با مشکل گناه اجتماعی روبرو هستیم، با اینحال، اغلب در ذهن ما دو ذهنیت غالب وجود دارد:

۱. زندگی و ایمان شخصی و خصوصی ما

۲. مشارکت در حوزه‌های اجتماعی و زندگی در میان جمع

B. حق حاکمیت خداوند بر تمامیت کره زمین، پیش زمینه‌ای برای یهوه بوده تا به مسئله داوری میان اقوام خارج از پیمان اسرائیل بپردازد. این مسئله مبنای درک قوم بنی اسرائیل از یکتاپرستی است.

C. فصل ۲:۹-۱۲، داوری خداوند در مقابل اسرائیل باید زیر نور فیض او در طول تاریخ دیده شود. گزینه‌های خداوند و عهد او با اسرائیل صحنه را برای اجرای داوری آماده می‌کند. باید بخاطر داشت که "هر که به او بیشتر داده شود، از او بیشتر نیز مطالبه خواهد شد" (لوقا ۱۲:۴۸).

D. فصل ۵ ایمان و زندگی را بطور مجاز مرتبط می‌کند! عاموس، استثمار فقرا را توسط ثروتمندان تقبیح می‌کند.

E. قوم بنی اسرائیل به اشتباه به موارد زیر اطمینان کرد:

۱. مذهب خود (۴:۴-۵؛ ۵:۲۱-۲۳)

۲. موفقیت‌های اقتصادی خود (۶:۱)

۳. توان نظامی خود (۲:۱۴-۱۶؛ ۶:۱، ۱۳).

F. حتی در میان بی‌ایمانی قوم بنی اسرائیل، به عهد خداوند، به مسیحایی خداوند امید وجود دارد، ۹:۸-۱۵.

IX. تعریف عبارات و/یا واژگان و اشخاص بطور خلاصه

A. عبارات و/یا واژگان

۱. "زلزله"، ۱:۱ (NASB & NIV)

۲. ارگ‌ها، ۱:۷ (NIV)، "دژ"

۳. عصا، ۱:۸ (NASB & NIV)

۴. "استخوانهای پادشاه آدوم را سوزانید" ۲:۱ (NASB & NIV)

۵. "نیازمند راه یک جفت صندل" ۶:۲؛ ۶:۶ (NASB & NIV)
۶. "شاخ‌های مذبح"، ۱۴:۳ (NASB & NIV)
۷. "خانه‌های عاج"، ۱۵:۳ (NIV)، "خانه‌هایی که با عاج تزئین شده"
۸. "من از جشنهای شما نفرت و کراهت دارم"، ۲۱:۵ (NASB & NIV)
۹. گوساله پرور، ۲۲:۵ (NIV)، "قربانیهای رفاقتِ پروریهی شما"
۱۰. شاقول، ۷:۷ (NASB & NIV)
۱۱. "تقصیرِ سامره"، ۱۴:۸ (NIV)، "شرم سامره"

B. اشخاص

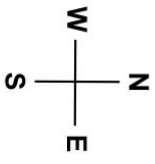
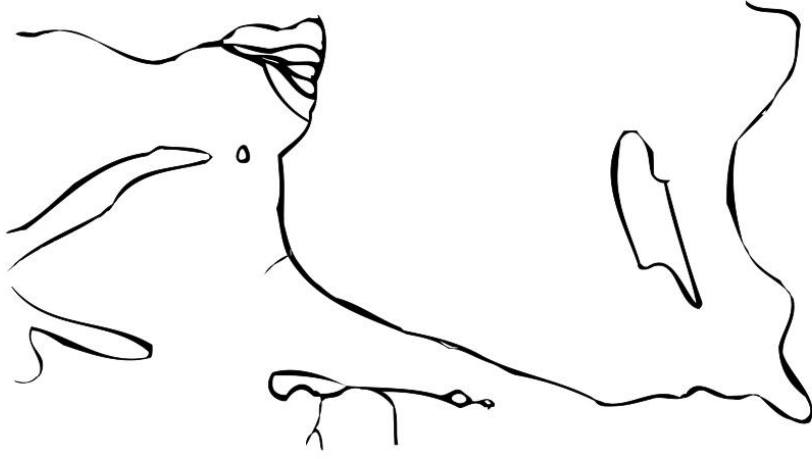
۱. نذیره‌ها، ۱۲:۲
۲. گاوان باشان، ۱:۴
۳. نوحه‌گران حرفه‌ای، ۱۶:۵ (NIV)، "نوحه‌گران"
۴. سکوت، ۲۶:۵ (NIV)، "زیارتگاه"
۵. کیوان، ۲۶:۵ (NIV)، "پایه ستون"
۶. اَمِصیا، ۱۰:۷
۷. یربعام دوم، ۱۰:۷
۸. نبوت، ۱۲:۷

X. مکان‌ها بر روی نقشه

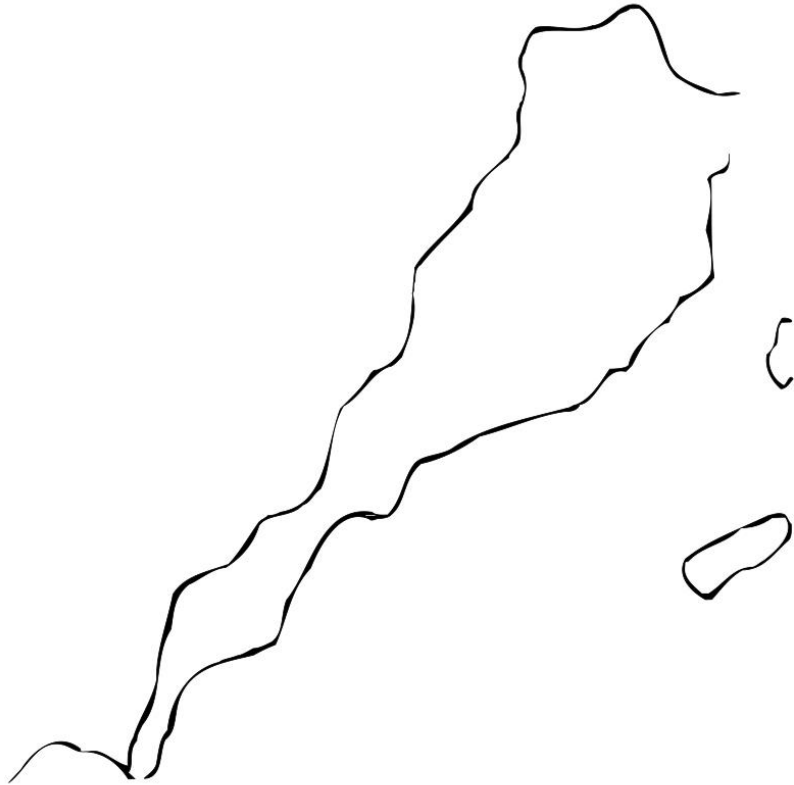
۱. تقوع، ۱:۱
۲. کرمل، ۲:۱
۳. جلعاد، ۳:۱
۴. غزه، ۶:۱
۵. اشدود، ۸:۱
۶. اَشْقِلون، ۸:۱
۷. عقرون، ۸:۱
۸. تیمان، ۱۲:۱
۹. بصره، ۱۲:۱
۱۰. زَبه، ۱۴:۱
۱۱. بیت‌ئیل، ۴:۴
۱۲. جلعاد، ۴:۴
۱۳. سدوم، ۱۱:۴
۱۴. بئرِشَبَع، ۵:۵
۱۵. لیوَحَمات، ۱۴:۶
۱۶. دان، ۱۴:۸

XI. سوالات برای دانشجویان

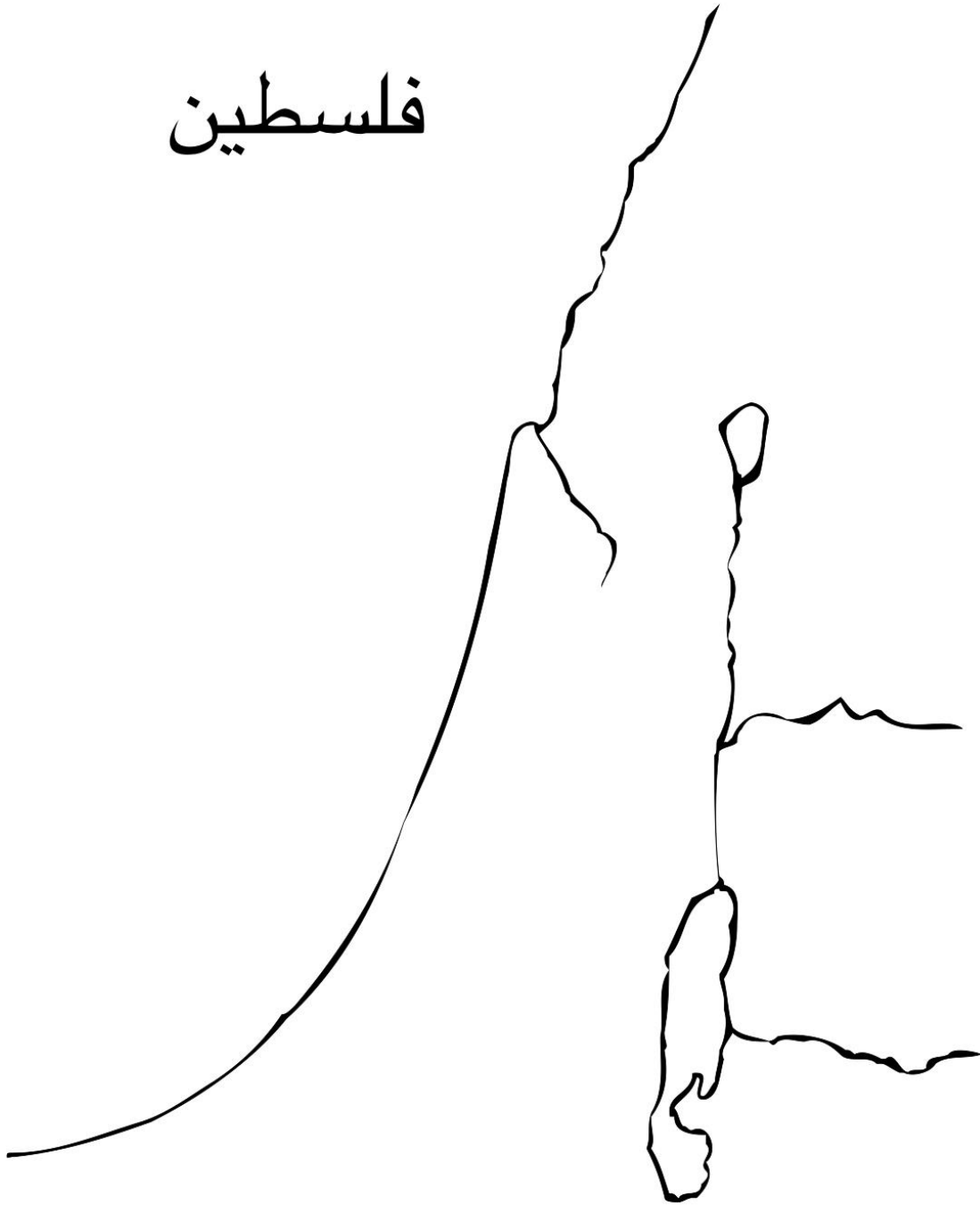
۱. آیا عاموس دهقانی فقیر بود یا تاجری ثروتمند؟
۲. آیا ما در مقابل گناهان فردی یا مشترک در جامعه خود، مسئول هستیم؟
۳. آیات ۳:۲-۸ بر چه چیزی تأکید دارند؟
۴. چرا بیت‌ئیل و جلعاد محکوم شدند؟ چرا فعالیت‌های مذهبی در آیات ۴:۴-۵ محکوم شده است؟
۵. چرا خداوند قربانی‌های قوم بنی‌اسرائیل را رد کرد؟
۶. چرا آیات ۵:۲۵-۲۶ برای تفسیر دشوار هستند؟
۷. آیا عاموس نظام قربانی کردن را محکوم می‌کرد؟
۸. آیا خداوند نظر خود را تغییر داد؟
۹. توبه چه ارتباطی با بخشش دارد؟ (فصل ۷)
۱۰. آیا داوری خداوند جنبه فرجامی دارد یا موقت؟

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با عوبدیا

I. عنوان کتاب

- A. عنوان این کتاب برگرفته از نبی است.
B. عاموس بمعنی "خادم یهوه" است.
C. این نام در میان یهودیان رایج بود (پادشاهان ۱۸:۳؛ ۱۲:۳؛ ۷:۳؛ ۸:۳۸؛ ۹:۱۶؛ ۴۴:۹؛ ۲۷:۱۹؛ ۲ تواریح ۱۷:۷؛ ۳۴:۱۲؛ عزرا ۸:۹؛ نحمیا ۱۰:۵؛ ۱۲:۲۵).

II. تشریح

- A. این کتاب بخشی از "پیامبران آخر" است (جامعه ۴۹:۱۰).
B. این کتاب یکی از فهرست دوازده پیامبر کوچک است (Baba Bathra 14b).
۱. همچون اشعیا، ارمیا و حزقیال، این کتاب در یک طومار جای دارد.
۲. این کتاب نمایانگر دوازده قبیله اعداد نمادین است.
۳. این کتاب بازتاب‌دهنده ترتیب تاریخی کتاب است.
C. ترتیب قرار گرفتن "آن دوازده" یا پیامبران کوچک توسط بوسیله مفسرین به یک دوره تاریخی مرتبط شده است. با این وجود، اشکالاتی به این دیدگاه وجود دارد:

۱. شش کتاب اول با نسخه‌های عبری عهد عتیق و LXX تفاوت دارد

نسخه عبری عهد عتیق	MT
هوشع	هوشع
یوئیل	عاموس
عاموس	میکاه
عوبدیا	یوئیل
یونس	عوبدیا
میکاه	یونس

۲. شواهد داخل کتاب عاموس را به لحاظ ترتیب تاریخی، قبل از هوشع قرار می‌دهد.
۳. تاریخ‌گذاری برای یوئیل محل بحث جدی دارد. من او را در فهرست پیامبران دوران پس از تبعید در کنار عوبدیا قرار می‌دهم.

III. سبک

سبک کتاب اشعار کلاسیک نبوتی عبرانی است.

IV. تألیف

- A. در رابطه با این نبی هیچ اطلاعی در دست نیست.
B. نظریه‌های مختلفی وجود دارد:
۱. سانهدرین ۳۹ب (تلمود) گفته است که او خدمتگذار شاه آحاب بوده است، ۱ پادشاهان ۱۸:۳-۱۶.
۲. Pseudo-Epiphanius (کلیسای اولیه) در کتاب خود بنام "زندگی پیامبران" گفته است که او از افسران ارشد سپاه شاه آخزیا بوده است (۸۴۲ پیش از میلاد) ۲ پادشاهان ۱:۱۲.
۳. جان کلونین گفته است که او از شاهدان عینی تخریب اورشلیم بوده است (۵۸۶ پیش از میلاد، توسط نبوکدنصر دوم یا بابل).
C. این نام می‌تواند فقط عنوانی برای کتاب باشد.

V. تاریخ

- A. این کتاب به لحاظ گوبشی به ارمیا ۷:۴۹-۱۲ (عوبدیا آیات ۱-۹) و یوئیل ۲:۳۲ (عوبدیا آیه ۱۰) مرتبط می‌گردد.
۱. E. J. Young ترتیب کتاب‌ها را بصورت عوبدیا و سپس ارمیا قرار داده است.
۲. R. K. Harrison ترتیب کتاب‌ها را بصورت ارمیا و سپس عوبدیا، (۴۵۰ پیش از میلاد) و یوئیل (۴۰۰ پیش از میلاد) قرار داده است. این امر کتاب را به دوران اولیه پس از تبعید نسبت می‌دهد.
۳. Keil کتاب‌ها را بصورت عوبدیا، یوئیل و ارمیا می‌چیند.
B. کتاب به وضوح به حوادث حمله به یهودا و آزار و اذیت اورشلیم توسط ایدوم می‌پردازد. برخی تاریخ‌های احتمالی عبارتند از:
۱. تصرف اورشلیم بوسیله شیشک، فرعون مصر در پنجمین سال پادشاهی یربعام، ۹۲۲-۹۱۵ پیش از میلاد. (۱ پادشاهان ۱۴:۲۵-۲۸؛ ۲ تواریح ۱۲:۱-۲)
۲. تصرف اورشلیم توسط اتحاد عربی فلسطینیان در طول دوران پادشاهی بیهورام، ۸۴۹-۸۴۲ پیش از میلاد. (۲ پادشاهان ۸:۲۰؛ ۲ تواریح ۲۱:۱۶-۱۷؛ ۲۲:۱)

۳. تصرف اورشلیم توسط سوریه‌ای‌ها در طول دوران پادشاهی یوآش، ۸۳۷-۸۰۰ پیش از میلاد (۲تواریخ ۲۴:۲۳-۲۴)
۴. تصرف اورشلیم توسط اسرائیل (بیهوآش) پس از شکست ایدوم در زمان پادشاهای امازیا (۲پادشاهان ۱۴:۷-۱۴) پیش از میلاد.
۵. حمله ایدومیان به یهودا (۲تواریخ ۱۷:۲۸؛ ۱۹:۸-۹؛ ۲پادشاهان ۱۶:۱-۲۰)
۶. ده‌ها بار تصرف اورشلیم توسط نبوکدنصر در سال‌های ۶۰۵، ۵۹۷، ۵۸۶، ۵۸۲ پیش از میلاد.
 - a. ۶۰۵ پیش از میلاد پادشاهی بیهوآخیم (دانیال ۱:۱-۲)
 - b. ۵۹۷ پیش از میلاد پادشاهی بیهوآخین (۲پادشاهان ۲۴:۸-۱۷؛ ۲تواریخ ۳۶:۹-۱۰؛ حزقیال
 - c. ۵۸۶ پیش از میلاد پادشاهی صادقیه (۲پادشاهان ۲۴:۱۸-۲۵:۲۱؛ ۲تواریخ ۳۶:۱۱-۲۱؛ مراثی ارمیا؛ مزمو ۱۳۷:۷
 - d. ۵۸۲ پیش از میلاد در زمان جدلیه، فرماندار بابلی (۲پادشاهان ۲۵:۲۲-۲۶)

C. دو تاریخ توسط مفسرین تخمین زده می‌شود:

۱. تاریخ اولیه‌ای در زمان پادشاهی بیهورام (۸۴۹-۸۴۲) زیرا:
 - a. موقعیت قرار گرفتن کتاب در "آن دوازده"
 - ۱) شیوه قرار گرفتن ویژه قرن هشتم: عاموس، هوشع، میکاه، (یوئیل؟) و عوبدیا
 - ۲) شیوه قرار گرفتن ویژه قرن هفتم: ناحوم، حبقوق و صنفیا
 - ۳) شیوه قرار گرفتن ویژه پس از دوران تبعید: حجی، زکریا و ملاکی
 - b. از عوبدیا در جریان تخریب معبد ذکری به میان نیامده است
 - c. اقوامی که از آنها نام برده شده همگی به دوران پیش از تبعید مربوط می‌شوند و نه پس از آن
 - d. گناهان عنوان شده شبیه آنچه هستند که پیامبران قرن هشتم به آنها اشاره کرده‌اند.
 - e. هیچ واژه، اصطلاح یا حس القا شده‌ای از زبان آرامی در آن دیده نمی‌شود.
۲. تاریخ دیگری در ارتباط با حمله نبوکدنصر به اورشلیم
 - a. آیات ۱۱-۱۴ بنظر با دوره سقوط اورشلیم در ۵۸۶ پیش از میلاد تطابق دارد
 - b. ایدوم در این حمله مشارکت داشت
 - ۱) جشن و شادی در سقوط یهودا
 - (a) مزمو ۱۳۷:۷
 - (b) مراثی ارمیا ۲:۱۵-۱۷؛ ۴:۲۱
 - (c) حزقیال ۲:۳۶-۲۶
 - (d) Esdras I ۴:۴۴، ۵۰
 - ۲) کمک در سقوط یهودا
 - (a) حزقیال ۲۵:۱۲-۱۴
 - (b) حزقیال ۳۵:۱-۱۵

VI. موقعیت تاریخی

- A. ایدوم، مخالف نبوت، آیات ۱-۹، ۱۸، ۲۱
 ۱. ایدوم قومی است از عیسو، برادر یعقوب در دریای مرده (پیدایش ۲۵-۲۹؛ ۳۲-۳۳). ایدوم بمعنی "قرمز" است درحالیکه عیسو یعنی "پشمالو" (پیدایش ۲۵:۲۵، ۳۰).
 ۲. به قوم بنی اسرائیل دستور داده شده بود تا به ایدوم احترام گذارد (تثنیه ۲۳:۷)
 ۳. اسرائیل و ایدوم مدام مشکلاتی داشتند:
 - a. اعداد ۲۰:۱۴-۲۱
 - b. داوران ۱۱:۱۶-۱۷
 - c. ۱ سموئیل ۱۴:۴۷-۴۸
 - d. ۲ سموئیل ۸:۱۴
 - e. ۱ پادشاهان ۱۱:۱۴-۲۵
 - f. ۲ پادشاهان ۱۴:۲۲؛ ۱۶:۵-۶
 - g. ۲تواریخ ۲۰:۱۰-۳۰؛ ۲۱:۸
 - h. عاموس ۱:۶، ۹
۴. پیشگویی‌های دیگر در مقابل نظریه ایدوم
 - a. اشعیا ۳۴:۵؛ ۶۳:۱
 - b. ارمیا ۴۹:۷-۲

c. مراثی ارمیا ۴: ۲۱-۲۲

d. حزقیال ۲۶: ۱۲؛ ۳۵؛ ۱: ۳۶-۲: ۶

e. عاموس ۱: ۱۱-۱۲

۵. ایدوم به دلایل زیر محکوم گردید:

a. غرورش، آیات ۳-۴

(۱) در امنیت جغرافیایی

(۲) در اتحاد سیاسی و توان نظامی

(۳) در ثروت تجاری

(۴) در حکمت سنتی

b. خشونتش در قبال یهودا، آیات ۱۰-۱۴

(۱) شادی در زمان سقوط اورشلیم (مراثی ارمیا ۲: ۱۵-۱۷؛ ۴: ۲۱)

(۲) امتناع از کمک (آیه ۱۵)

(۳) حمایت فعال از دشمن (آیه ۱۴)

(۴) تصرف مایملک یهوداییان (ارمیا ۱۳: ۱۹)

c. انکار و تحقیر یهوه (آیه ۱۶)

B. ایدوم نمادی برای تمام اقوامی هستند که بر علیه خدا و قومش شوریدند، آیات ۱۵-۲۱ (مزمور ۲)

C. موارد تاریخی احتمالی که پیشگویی را تکمیل می کنند

۱. تخریب ایدوم توسط بابلیان در حدود پنج سال پس از سقوط اورشلیم، ۵۸۰ پیش از میلاد.

۲. جابجایی ایدوم از پترا توسط اعراب نباتی، حدود ۴۴۹-۵۵۰ پیش از میلاد (ملاکی ۱: ۲-۵). نام ایدوم در فهرست دشمنان کشورهای

اطراف دیده نمی شود اما توسط قبایل عرب جابجا گردید. ایدوم به نگو منتقل گردید.

۳. شکست ایدوم توسط آنتیگونیوس، افسر سپاه اسکندر در ۳۱۲ پیش از میلاد (ثبت شده در *Seculus Diodorus*)

۴. شکست ایدوم در نگو توسط یهودا مکابی در حدود ۱۷۵ پیش از میلاد (۱ مکابیان ۵: ۳-۱۵؛ ۲ مکابیان ۱۰: ۱۵؛ کتاب

Antiquities of the Jews ۱۲: ۸؛ ۱: ۱۳: ۹)

۵. بگفته John Hyrcanus ایدوم مجبور به پذیرفتن یهودیت در سال ۱۲۵ پیش از میلاد گردیده بود. آنان را اکنون ایدومیان

می نامند.

۶. تیتوس، ژنرال رومی بطور کامل اثرات ایدومیان را در سال ۷۰ پس از میلاد از بین برد.

VII. واحدهای ادبی

خلاصه رؤس مطالب برداشته شده از مجموعه *The New International Commentary* از 'یوئیل، عوبدیا، یونس و میکاه' توسط آلن، صفحه

۱۴۲.

A. تخریب ایدوم (۲-۹)

۱. افول ایدوم (۲-۴)

۲. تکمیل سرنگونی ایدوم (۵، ۶)

۳. خیانت متحدین ایدوم (۷)

۴. از دست دادن حکمت و سلحشوران ایدوم (۸، ۹)

B. اشتباهات ایدوم (۱۰-۱۴، ۱۵)

۱. رفتار بدور از برادری ایدوم (۱۰، ۱۱)

۲. تمسخر ایدوم (۱۲)

۳. تردهای غیرمجاز ایدوم (۱۳)

۴. همکاری های ایدوم و مجازات پیش رو (۱۴، ۱۵)

C. ایدوم در دوران یهوه (۱۵، ۱۶-۲۱)

۱. دوران یهوه (۱۵، ۱۶)

۲. حاکمیت باقیمانده (۱۷، ۲۱)

۳. آتش یهوداییان و گاه ایدومیان (۱۸)

۴. تسخیر سرزمین (۱۹، ۲۰)

VIII. حقایق اصلی

A. دشمنان خدا و دشمنان قوم خدا تنبیه خواهند شد. ایدوم نمونه ای از شورش و قوم بی ایمان است (آیه ۱۵).

B. خداوند بر طبق وعده‌هایی که در پیمان‌ش داده است، قومش را به فیض خواهد رساند. هدف برای قوم خدا تقدس یهوه است.
C. وضعیت تاریخی حفظ خواهد شد. ایدوم نابود خواهد گردید؛ قوم خدا برک خواهد دید.

IX. تعریف لغات و/یا واژگان و افراد بطور خلاصه

A. لغات و/یا واژگان

۱. " همچون عقاب اوج گیری " ۴:۱ (NIV)، "لانه خود را بر فراز ستارگان بنا کن"
۲. " به سبب خشونتی که بر برادرت یعقوب روا داشتی " ۱۰:۱ (NASB & NIV)
۳. " بر اورشلیم قرعه افکندند " ۱۱:۱ (NASB & NIV)
۴. " روز خداوند نزدیک است " ۱۵:۱ (NASB & NIV)

B. اشخاص

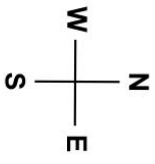
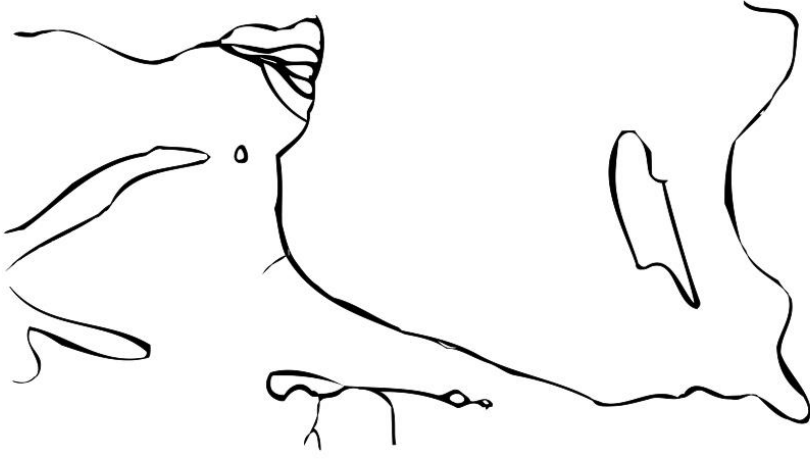
۱. عیسو، ۱۸:۱

X. موقعیت‌ها بر روی نقشه

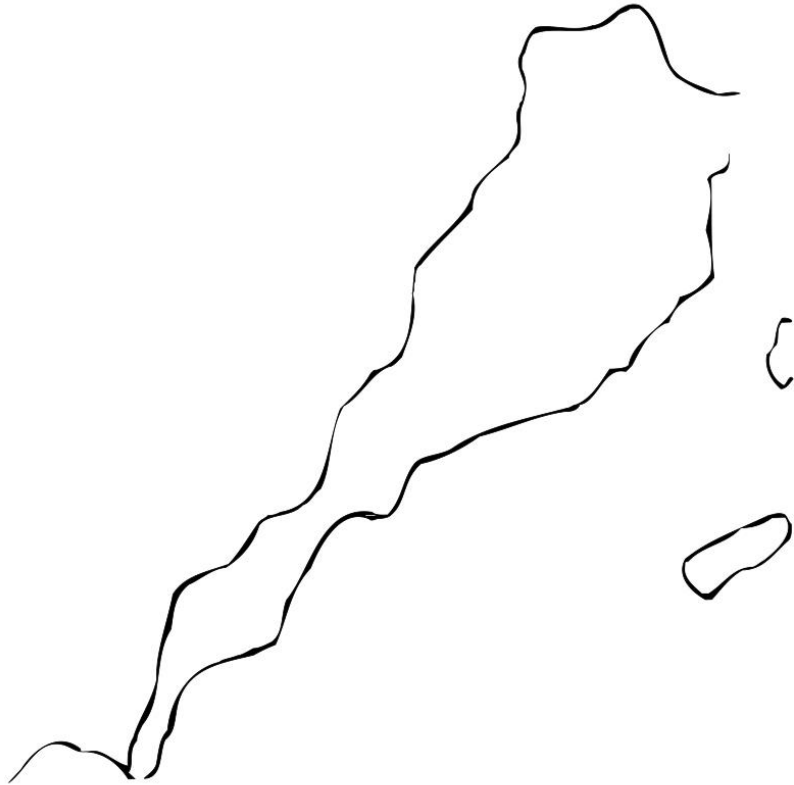
۱. ایدوم، ۱:۱
۲. تیمان، ۹:۱
۳. کوه صهیون، ۱۷:۱
۴. نگو، ۱۹:۱، ۲۰ (یا "نگب")
۵. شفلاح، ۱۹:۱ (NIV)، "کوهپایه"
۶. جلعاد، ۱۹:۱

XI. سوالات برای دانشجویان

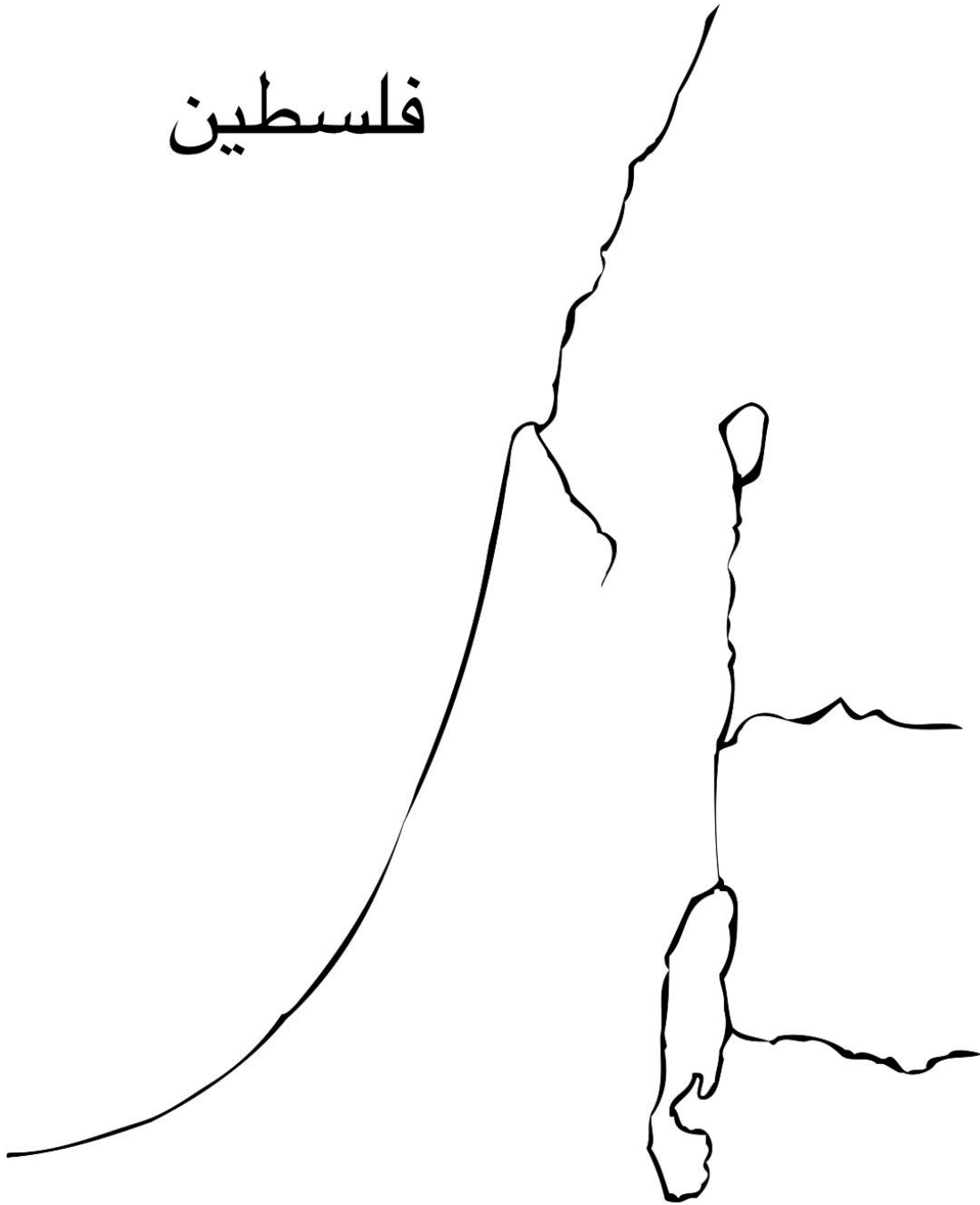
۱. هسته مرکزی موضوع کتاب عوبدیا چیست؟
۲. چرا ایدوم به جدیت مورد داوری قرار گرفت؟
۳. چرا ایدوم نمادی برای تمام اقوام محسوب می‌شود؟
۴. آیا در عهد جدید از عوبدیا نقل قول یا اشاره‌ای آمده است؟

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با یونس

I. عنوان کتاب

- A. عنوان این کتاب برگرفته از نبی است.
- B. یونس بمعنی "کبوتر" است. کبوتر نماد قوم بنی اسرائیل بود:
۱. مزامیر از این نام بصورت مثبت استفاده کرده است، مزمو ۱۳:۶۳؛ ۱۹:۷۴
 ۲. هوشع بصورت منفی از این نام استفاده کرده است، ۱۱:۷
 ۳. غزل غزل‌ها از این نام بعنوان یک استعاره تأثیرگذار یاد کرده است، ۲:۱۴؛ ۵:۲؛ ۶:۹

II. تشریح

- A. این کتاب بخشی از "پیامبران آخر" است (جامعه ۴۹:۱۰)
- B. این کتاب یکی از فهرست دوازده پیامبر کوچک است (Baba Bathra 14b).
۱. همچون اشعیا، ارمیا و حزقیال، این کتاب در یک طومار جای دارد.
 ۲. این کتاب نمایانگر دوازده قبیله اعداد نمادین است.
 ۳. این کتاب بازتاب‌دهنده ترتیب تاریخی کتاب است.
- C. ترتیب قرار گرفتن "آن دوازده" یا پیامبران کوچک توسط سیله مفسرین به یک دوره تاریخی مرتبط شده است. با این وجود، اشکالاتی به این دیدگاه وجود دارد:

۱. شش کتاب اول با نسخه‌های عبری عهد عتیق و LXX تفاوت دارد

<u>MT</u>	<u>نسخه عبری عهد عتیق</u>
هوشع	هوشع
عاموس	یوئیل
میکاه	عاموس
یوئیل	عوبدیا
عوبدیا	یونس
یونس	میکاه

۲. شواهد داخل کتاب عاموس را به لحاظ ترتیب تاریخی، قبل از هوشع قرار می‌دهد
۳. تاریخ‌گذاری برای یوئیل محل بحث جدی دارد. من او را در فهرست پیامبران دوران پس از تبعید در کنار عوبدیا قرار می‌دهم.

III. سبک

- A. سبک کتاب با بقیه پیامبران کوچک متفاوت است. بجز آیات ۲-۹، بقیه به نثر نوشته شده است.
- B. سبک کتاب یونس محل بحث‌های فراوان بوده است. بسیاری از مفسرین با جنبه‌های معجزه‌آسا، پیشگویانه و الهیاتی این کتاب مشکل دارند. برخی آن را بصورت‌های زیر می‌بینند:
۱. کنایه
 ۲. تمثیل
 ۳. گونه‌شناسی
- C. اسم یونس همچون پدرش در میان عبرانیان بسیار نادر بوده است. نام یک مرد و پدر در دوم پادشاهان ۱۴:۲۵ به میان آمده است. او در طول دوران پادشاهی یربعام دوم می‌زیسته است (۷۸۳-۷۴۳ پیش از میلاد). عیسی از یونس بعنوان مردی تاریخی یاد می‌کند، متی ۱۲:۳۹-۴۰ و لوقا ۱۱:۲۹.
- D. امکان دارد که یونس نیز همچون ایوب توسط فردی با فراست و دانا، بمنظور آموزش حقایق الهیاتی نوشته یا گسترش داده شده باشد. بیشتر کتب نبوتی پیام‌های انبیا را ثبت کرده‌اند اما در کتاب یونس تنها پیام نبوتی در آیه ۳:۴ و در پنج کلمه آورده شده است.

IV. تألیف

- A. مؤلف این کتاب یک نبی است. وی در آیه ۱:۱ همچون سایر انبیای کوچکتر معرفی گردیده است.
- B. یونس و پدرش اَمْتای، نام‌های نادری در میان عبرانیان داشتند؛ هر دو نام در ۲ پادشاهان ۱۴:۲۵ ذکر گردیده‌اند. او پیامبری برای یربعام دوم و از اهالی جَت خِفَر در نزدیکی ناصره بود.
- C. این امکان وجود دارد که عالمی عبرانی از زندگی یک شخصیت تاریخی همچون ایوب، مطالبی را گرفته و بمنظور ارائه یک حقیقت الهیاتی آن را تعمیم داده باشد. احتمالاً یونس توسط پادشاه اسرائیل فرا خوانده شده بود تا درباره ایراد وعظ برای دشمنان اسرائیل از خود دفاع کند. یونس کاتب/نبی درباری از شمال بود. این امر می‌تواند بیانگر موضع مخالف وی در این کتاب باشد. احتمالاً فردی عالم دفاعیات او را شنیده و دیده و تجربیات یونس را ثبت کرده است (John Harris, ETBU, 1998).

.V تاریخ

- A. اگر مؤلف کتاب همان یونس ذکر شده در ۲ پادشاهان ۲۵:۱۴ بوده باشد، بنابراین تاریخ پیش از سقوط نینوا در ۶۱۲ پیش از میلاد و در طول دوران سلطنت یربعام دوم باید صحت داشته باشد (۷۸۳-۷۴۳ پیش از میلاد).
- B. اغلب گفته می‌شود که یونس دیر مکتوب شده است، اما این ادعا عموماً بر مبنای موارد زیر می‌باشد:
۱. رد نبوت پیشگویانه
 ۲. رد عناصر ماورالطبیعه کتاب بعنوان اثر تاریخی
 ۳. نتیجه‌گیری این موضوع که کتاب، منحصر بفرد بودن و غرور دوران پس از تبعید را مورد خطاب قرار داده است.

.VI موقعیت تاریخی

- در تاریخ آشور، دو زمان وجود دارد که می‌توانند بعنوان توبه نینوا محسوب گردند.
۱. گرایش به یکتاپرستی در زمان اداد-نیراری سوم (۸۱۰-۷۸۳ پیش از میلاد)
 ۲. ماجرای طاعون بزرگ در آشور در زمان پادشاهی آشوردان سوم (۷۱۱-۴۷۵ پیش از میلاد)

.VII واحدهای ادبی

- A. بخش‌های کتاب، پیشرفت رویدادها را نشان می‌دهند
- B. خلاصه رئوس مطالب
۱. فصل ۱ - خواست خداوند این بود که خواست یونس رد و جایگزین گردد. خداوند برنده شد!
 ۲. فصل ۲ - یونس توبه می‌نماید (اشعار در قالب زمان دستوری گذشته نوشته شده‌اند و پرستش در معبد اورشلیم را بتصویر می‌کشند)
 ۳. فصل ۳ - خواست خداوند اجابت می‌گردد. نینوا توبه می‌کند
 ۴. فصل ۴ - شخصیت خداوند در تضاد با اعمال و کردار یونس نمود پیدا می‌کند.

.VIII حقایق اصلی

- A. در این کتاب مردمان غیر یهودی، مذهبی بودند و این در حالی بود که پیامبر شورش می‌کرد.
۱. دریانوردان
 ۲. نینواییان
- B. عشق خداوند به غیریهودیان به وضوح در آیات ۳:۱۰ و ۴:۱۱ دیده می‌شود. خداوند نه تنها انسان‌ها بلکه حیوانات را هم دوست می‌دارد، ۴:۱۱
- C. آشوریان منفور و خشن با توجه به توبه و ایمانشان به یهوه توسط او پذیرفته شدند، ۳:۵-۹. آنها ملزم به یهودی شدند نبودند.
- D. یونس نماد فراخوان اسرئیل به پادشاهی کاهنان برای دنیا توسط خداوند است (پیدایش ۳:۱۲؛ خروج ۴:۱۹-۶). اما در عوض قوم بنی اسرئیل بجای مردمانی ایماندار و رستگاری‌بخش، تبدیل به مردمانی ملی‌گرا و مغرور می‌شوند.

.IX تعریف واژگان و/یا عبارات و افراد بطور خلاصه

- A. واژگان و عبارت
۱. "خداوند ماهی بزرگی برگماشت" (NIV)، "...ماهی بزرگی مهیا کرد"
 ۲. شئول ۲:۲ (NIV)، "قعر"
 ۳. بُن ۲:۶ (NASB & NIV)
 ۴. "خداوند منصرف شد"، ۳:۱۰ (NIV)، "او احساس همدردی کرد"
 ۵. "محبت" (hesed) ۲:۴ (NIV)، "محبت بی‌پایان"
 ۶. "خداوند گیاهی را برگماشت"، ۴:۶ ... کرمی را، ۴:۷ ... بادی سوزان، ۴:۸ (NIV)، "فراهم کرد"
 ۷. "...جمعیت که دست راست و چپ خویش از هم تشخیص نمی‌دهند"، ۴:۱۱ (NASB & NIV)
 ۸. "با حیوانات بسیار"، (NIV)، "با گاوهای فراوان"

B. اشخاص

۱. اُمّتای، ۱:۱
۲. "خدای آسمان" ۹:۱

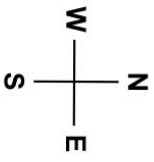
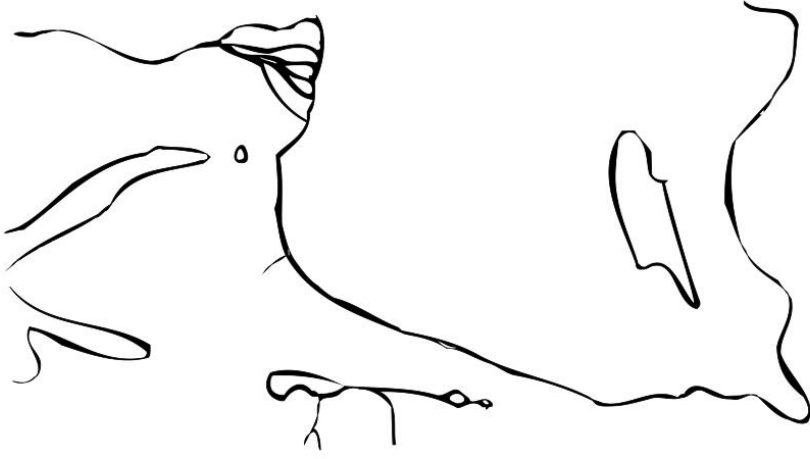
.X موقعیت‌ها بر روی نقشه

۱. نینوا، ۱:۲
۲. ترشیش، ۱:۳
۳. یافا، ۱:۳

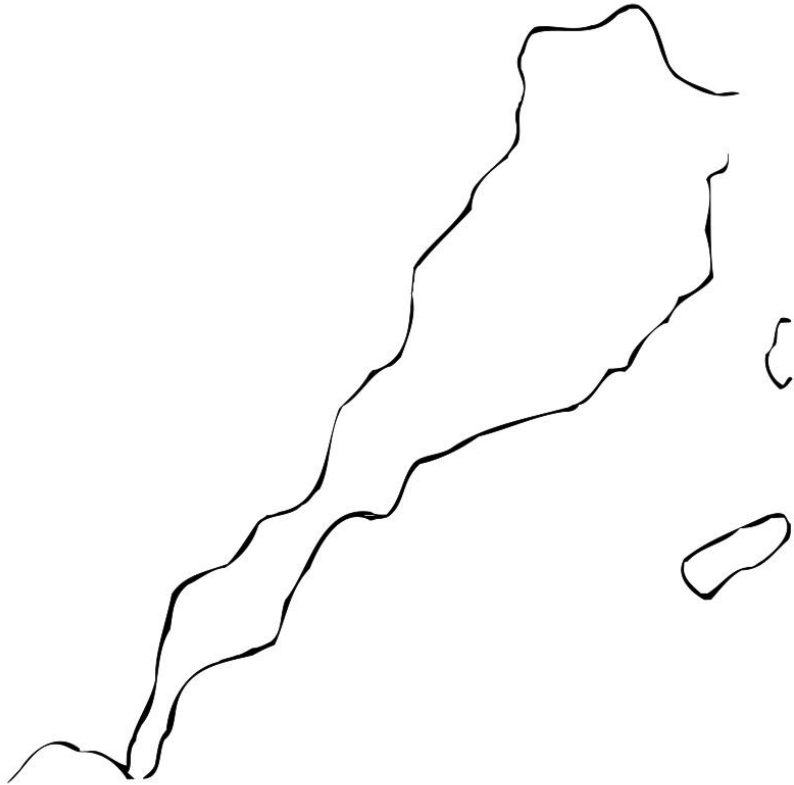
.XI سوالات برای دانشجویان

۱. آیا یونس شخصیتی تاریخی است؟

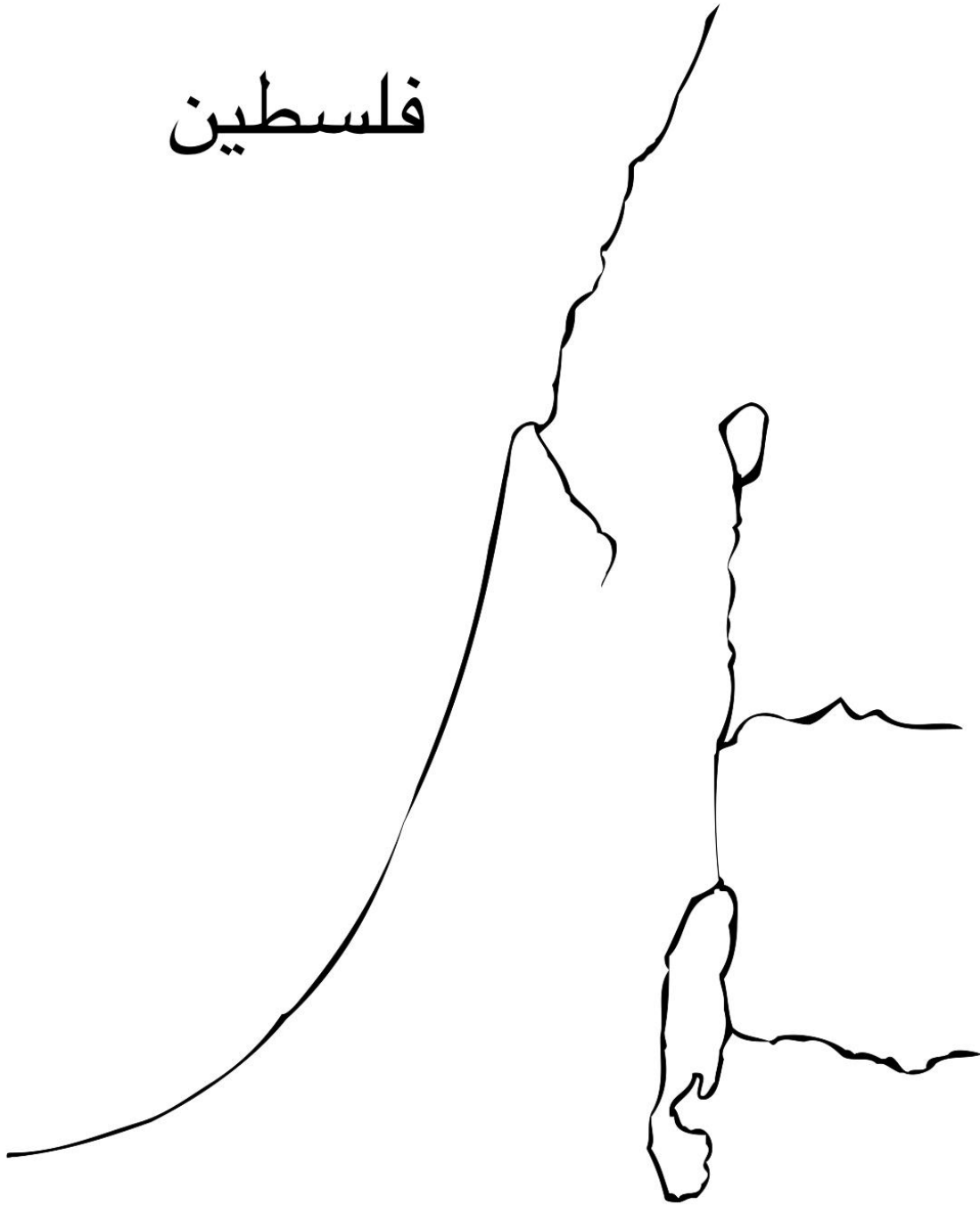
۲. چرا یونس نمی‌خواست به نینوا برود؟
۳. آیا مشکل اصلی تفسیر کتاب، ماهی بزرگ است؟ چرا بله و چرا خیر؟
۴. طبیعت خدا را تعریف کنید؟
۵. شخصیت اصلی کتاب خداوند است یا یونس؟ چرا؟
۶. این کتاب چه پیامی برای قوم بنی‌اسرائیل دارد؟ آیا یونس نیز همچون اسرائیل است؟
۷. عیسی چگونه از این کتاب بهره برد؟ (متی ۱۲: ۳۸-۴۵)

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با میکاه

I. عنوان کتاب

- A. عنوان این کتاب برگرفته از نبی است.
 B. میکاه خلاصه شده میکایا است. (داوران ۱۷: ۱، ۴؛ ۱ پادشاهان ۲۲: ۱۳) که به معنای "کسی که شبیه به یهوه است" می‌باشد.

II. تشریح

- A. این کتاب بخشی از "پیامبران آخر" است (جامعه ۴۹: ۱۰).
 B. این کتاب یکی از فهرست دوازده پیامبر کوچک است (Baba Bathra 14b).
 ۱. همچون اشعیا، ارمیا و حزقیال، این کتاب در یک طومار جای دارد.
 ۲. این کتاب نمایانگر دوازده قبیله اعداد نمادین است.
 ۳. این کتاب بازتاب‌دهنده ترتیب تاریخی کتاب است.
 C. ترتیب قرار گرفتن "آن دوازده" یا پیامبران کوچک توسط بوسیله مفسرین به یک دوره تاریخی مرتبط شده است. با این وجود، اشکالاتی به این دیدگاه وجود دارد:

۱. شش کتاب اول با نسخه‌های عبری عهد عتیق و LXX تفاوت دارد

نسخه عبری عهد عتیق	MT
هوشع	هوشع
یوئیل	عاموس
عاموس	میکاه
عوبدیا	یوئیل
یونس	عوبدیا
میکاه	یونس

۲. شواهد داخل کتاب عاموس را به لحاظ ترتیب تاریخی، قبل از هوشع قرار می‌دهد.
 ۳. تاریخ‌گذاری برای یوئیل محل بحث جدی دارد. من او را در فهرست پیامبران دوران پس از تبعید در کنار عوبدیا قرار می‌دهم.

III. سبک

- A. با اینکه به لحاظ الهیاتی شبیه به عاموس است، اما به لحاظ شیوه نگارش شباهتی ندارد. با وجود اینکه میکاه در سراییدن اشعار به زیبایی عاموس نیست، اما حقایق را به گونه‌ای توانمند اظهار نموده است.
 B. شخصیت پردازی این کتاب بوسیله پیام‌هایی از قضاوت و احیای موقعیت در کنار یکدیگر و بدون هیچ تغییری شکل گرفته است. حقیقت بصورت سیاه و سفید نشان داده شده است!
 C. پیامبر در این کتاب پیام‌های قدرتمند، قابل تعمق و مملو از احساسی را از عهد خداوند ارائه داده است.
 D. میکاه پیامبر پیشگویی بود:
 ۱. سقوط سامره بدست آشور، ۷-۵: ۱؛ ۷-۹: ۶-۹-۱۶
 ۲. سقوط اورشلیم بدست بابل، ۱۶-۹: ۱؛ ۱۲-۳: ۱۲؛ ۱۰-۴: ۱۲-۱۰؛ ۶-۹: ۱۶
 ۳. بازگشت قوم یهود از تبعید، ۲-۱۲-۱۳: ۵؛ ۹-۵: ۷-۷-۲۰
 ۴. محل تولد مسیح، ۵: ۲ و پادشاهی جهانی او، ۴: ۵
 ۵. بازگشت ایمان ملت‌ها، ۴-۱: ۵

IV. تألیف

- A. در اصل میکاه، پیامبری از مورثیت بعنوان تمام این نبوت‌ها شناخته شده است.
 B. مفسرین امروزی سعی در تقسیم نوشته‌های این کتاب در میان مؤلفین مختلفی داشتند، همانگونه که با نوشته‌های موسی عمل کردند. با اینحال، شواهدی از داخل کتاب حکایت از پیوستگی مطالب توسط یک نفر دارد:
 ۱. فصل‌های زیادی با عبارت عبری "بشنوید" (*shema*)، تشبیه ۴: ۶) شروع می‌شود، ۱: ۲؛ ۱: ۳؛ ۱: ۶
 ۲. استفاده از عبارات "گوسفند"/"شبان" بصورت استعاره در آیات ۲: ۱۲، ۳: ۲-۳؛ ۴: ۶؛ ۵: ۱؛ ۷: ۱۴
 ۳. اشارات به کلام دیگر پیامبران قرن هشتم در سرتاسر کتاب، ۴-۱: ۳ و اشعیا ۱: ۲-۴)
 C. از هر جنبه‌ای که نگاه کنیم، میکاه دارای پیام‌ها و شخصیتی شبیه به عاموس دارد. شهرهای محل سکونت آنها حدوداً فقط سی کیلومتر با یکدیگر اختلاف مسافت داشتند. هر دو روستایی بوده و در هیچ یک از مسائل و درگیریهای سیاسی و دادگاه‌های اشرافی همچون اشعیا، مشارکت نداشتند.

- A. فصل یک، آیه ۱ از طول دوران خدمت میکاه می‌گوید: "در ایام یوتام و آحاز و حزقیا".
- B. کتاب ارمیا آیه ۱۸:۲۶ می‌گوید که او دوره پادشاهی حزقیا را پیشبینی کرده بود.
- C. از آنجایی که آیه ۱:۱ اورشلیم و سامره را نشان می‌دهد و آیات ۱:۶-۱۶ صحنه‌ای از اقامه دعوی است که در آن سقوط اسرائیل پیشبینی می‌شود، او باید پیش از سقوط سامره در سال ۷۲۲ پیش از میلاد نبوت کرده باشد.
- D. دوره خدمت او به فراتر از سقوط سامره بر می‌گردد. اینگونه به نظر می‌رسد که مطالب کتاب در طول دوران خدمت او جمع‌آوری شده است.

.VII موقعیت تاریخی

- A. میکاه پیامبری از قرن هشتم پیش از میلاد بود که هم‌عصر با اشعیا در پادشاهی جنوبی زندگی می‌کرده است.
- B. آن زمان، دوران موفقیت‌های تجاری و توسعه توان نظامی بود. فعالیت‌های مذهبی زیاد بود اما همگی فرقه‌های کنعانی بودند که تحت عنوان یهوه انجام می‌شدند.
- C. امپراطوری در حال رشد آشور تحت لوای رهبری تِغَلَّتِ فِلاسیر سوم سودای حمله در سر می‌پروراند.
- D. برای جزئیات بیشتر از این تاریخ به کتاب اشعیا مراجعه نمایید.

.VIII واحدهای ادبی

- A. این کتاب دارای تغییرات غیرمنتظره می‌باشد: ۵:۲، ۱۲:۳؛ ۱:۳؛ ۶:۶؛ ۸:۷؛ ۱۴:۷-۱۵. نویسنده از داوری به پیشگویی‌های رستگاری جابجا می‌شود، آیات ۲:۱۰-۱۱ را با ۲:۱۲-۱۳ مقایسه نمایید.
- B. رؤوس مطالب

۱. داوری پیش رو بر قوم خدا، ۱:۱-۱۶
 - a. تبعید شمال، ۱:۵-۷
 - b. تبعید جنوب، ۱:۹-۱۶ (۳:۱۲)
۲. مجازات و احیای قوم خدا، ۲:۱-۱۳
 - a. گناهان عمومی طبقه مرفه، ۱-۱۱
 - b. امید به آینده، ۱۲-۱۳
۳. رهبری قوم محکوم خداوند، ۳:۱-۱۲
 - a. رهبران مدنی، ۱-۴، ۹، ۱۱
 - b. انبیا، ۵-۷، (نبوت حقیقی، آیه ۸)، ۱۱
 - c. کاهن، ۱۱
 - d. عواقب، ۱۲ (۴:۱۰)
۴. احیای آینده روشن قوم خدا، ۴-۵
 - a. دعوت جهانی تمام اقوام، ۴:۱-۵
 - b. دعوت افلیح‌ها، مطرود و ضعیف، ۴:۶-۸
 - c. جامعه باورمند حمله کردند ولی با پیروزی، ۴:۹-۱۳
 - d. مسیح موعود، ۵:۱-۵
 - e. پیروزی در آینده بر آشور، ۵:۹-۹
 - f. داوری امروز قوم خدا، ۵:۱، ۱۰-۱۵
۵. خداوند قوم خود را به دادگاه می‌کشاند، ۶
 - a. پیامبر از جانب خدا صحبت می‌کند، ۱-۵
 - b. عکس‌العمل قوم خدا، ۶-۷
 - c. پیامبر از جانب خداوند پاسخ می‌دهد، ۸
 - d. داوری خداوند بر شهر قوم خدا؛ یا اورشلیم و یا سامره، ۹-۱۶
۶. محکومیت و برکت قوم خدا ادامه می‌یابد، ۷
 - a. تداوم گناهان عمومی مردم، ۱-۶
 - b. رهبر آینده قوم خدا همچون او خواهد بود، ۱۴-۲۰

.VIII حقایق اصلی

- A. میکاه، همچون عاموس، گناهان اجتماعی طبقه مرفه و قدرتمند را محکوم کرد.
- B. میکاه، همچون هوشع، ارتداد دینی پیامبران و کاهنان را محکوم کرد (۳:۱۱)
- C. میکاه سقوط و تبعید اسرائیل و یهودا را به دلیل بت‌پرستی و خیانت به عهد، پیشبینی کرد.

D. خداوند عادل است. قوم او تنبیه خواهند شد. خدا در عین حال رؤف و به عهدش پایبند است و قومش دوباره احیا و به راه درست بازگردانده خواهند شد.

E. خداوند می خواهد که قومش کردار او را بازتاب دهند ۸:۶، و مراسمی فاقد ایمان نداشته باشند (۶:۶-۷)

F. اسرائیل، یهودا و غیر یهودیان ایماندار تا زمان تولد مسیح موعود در بیت‌الحم، مورد برکت قرار خواهند گرفت (۵:۲). رهبر جدید همچون یهوه خواهد بود (۷:۱۸-۲۰).

IX. تعریف عبارات و/یا واژگان و اشخاص بطور خلاصه

A. عبارات و/یا واژگان

۱. "کوهها گداخته می‌شوند" ۴:۱ (NASB & NIV)
۲. "جراحات سامره علاج ناپذیر است" ۹:۱ (NASB & NIV)
۳. طعنه ۴:۲ (NASB & NIV)
۴. "گوشت تن قوم مرا می‌خورید" ۳:۳ (NASB & NIV)
۵. پیشگویی ۶:۳ (NASB & NIV)
۶. "صهیون همچون مزرعه شیبار خواهد شد" ۱۲:۳ (NASB & NIV)
۷. "ملت‌ها... قوم‌ها خواهند آمد" ۲-۱:۴ (NASB & NIV)
۸. "شمشیرهای خود را برای ساختن گاوآهن خواهند شکست" ۳:۴ (NASB & NIV)
۹. "طلوع او از قدیم و از ایام ازل بوده است" ۲:۵ (NIV)، "خواستگاه او از قدیم بوده، از زمان‌های باستانی"
۱۰. آیا نخست‌زاده‌ام را به جهت عصیانم بدهم، و ثمره بدن خویش را برای گناه جانم؟" ۷:۶ (NASB & NIV)
۱۱. ترازوهای نادرست ۱۱:۶ (NIV)، وزن‌های اشتباه"
۱۲. "تمامی گناهان ما را به قعر دریا خواهی افکند" ۱۹:۷ (NIV)، تمام شرارت‌های ما را به اعماق دریا بیافکن"

B. اشخاص

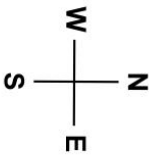
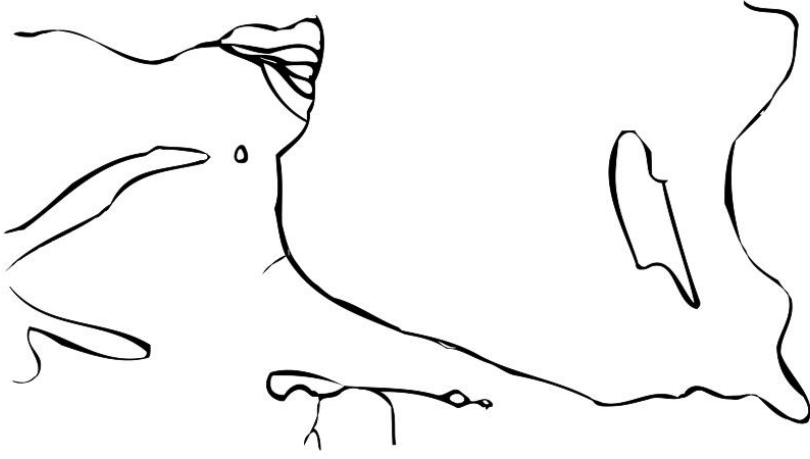
۱. نمرود، ۵:۶
۲. بالاق، ۶:۵
۳. بلعام، ۶:۵
۴. عمری، ۶:۱۶

X. موقعیت‌ها بر روی نقشه

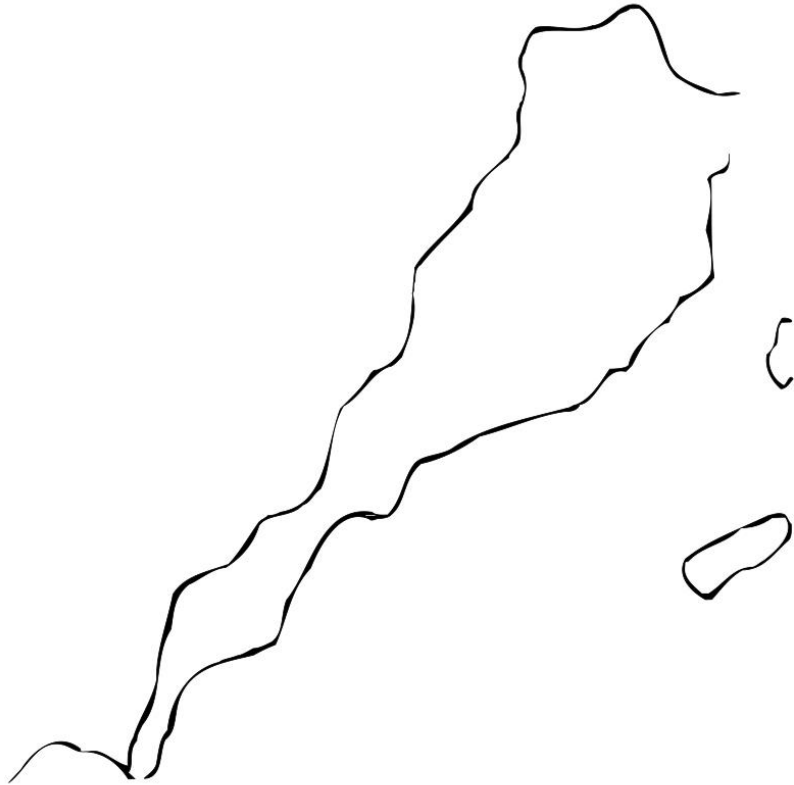
۱. سامره، ۱:۵	۶. بیت‌لحم افراته	۱۱. جلعاد
۲. اورشلیم، ۱:۵	۷. سرزمین نمرود	
۳. لاکیش، ۱:۱۳	۸. شطیم، ۶:۵	
۴. مورثت جت	۹. جلجال، ۶:۵	
۵. صهیون، ۴:۷	۱۰. باشان	

XI. سوالات برای دانشجویان

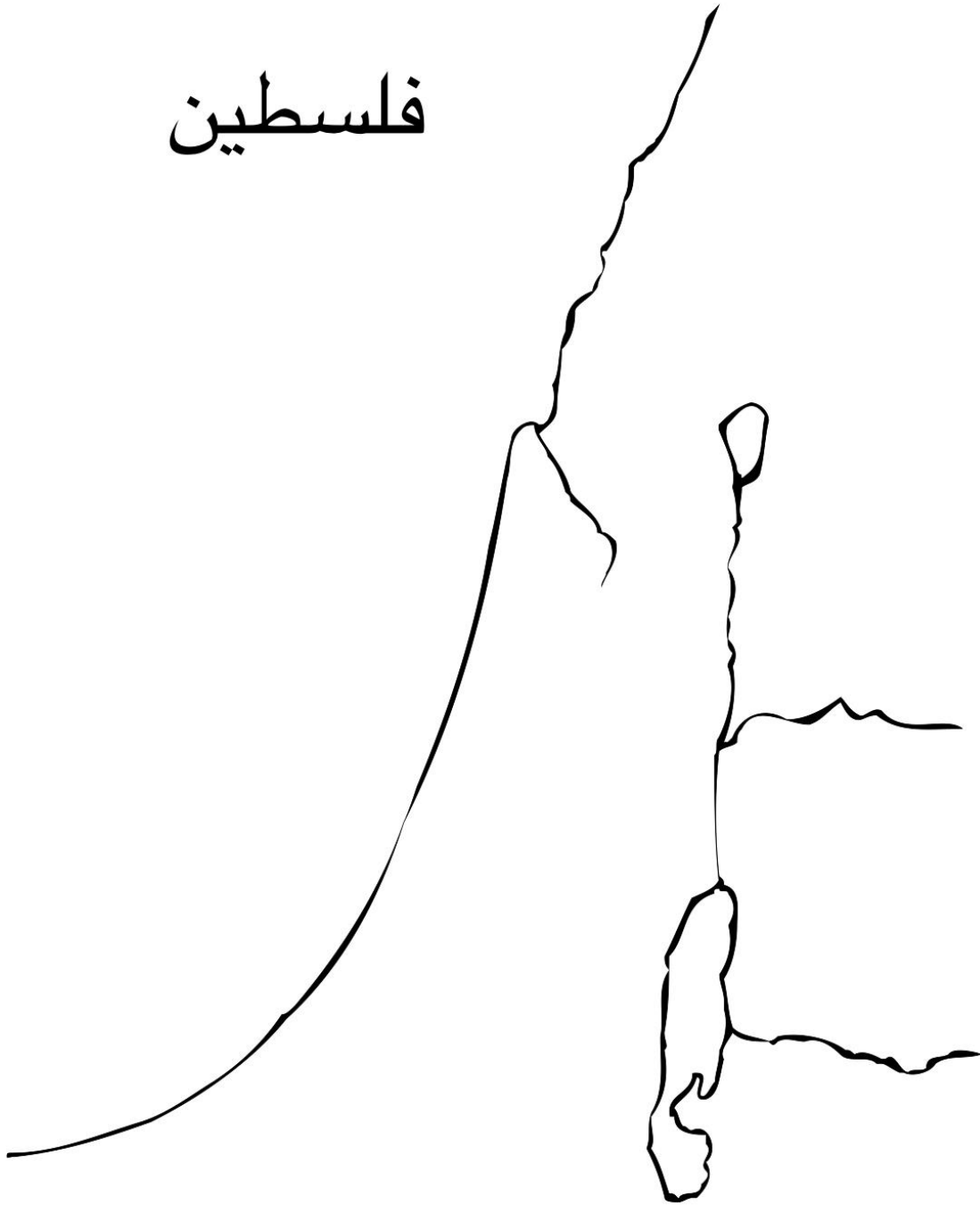
۱. آیین‌های سوگواری آیات ۱-۸-۱۶ را نام ببرید؟
۲. هر سه شکل نبوتی (معجزات پیرامون وعده، صحن دادگاه، و مرثیه/نوحه‌سرایی) در میکاه دیده میشوند. مثال‌هایی در این موارد بیاورید.
۳. میکاه از چه جهت با عاموس شباهت دارد؟
۴. چرا از میکاه در ارمیا ۲۶:۱۸ نقل قول آورده شده است؟
۵. آیات ۵:۱۰-۱۵ خطاب به چه کسانی است؟
۶. فهرست کارهایی را که خداوند برای قومش در آیات ۷:۱۸-۲۰ انجام خواهد داد، نام ببرید.

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با ناحوم

I. عنوان کتاب

- A. عنوان این کتاب برگرفته از نبی است.
B. ناحوم یعنی "آسایش" یا "شفقت" (اشعیا ۵۷: ۱۸)

II. تشریح

- A. این کتاب به دلیل طول نوشته‌ها، بخشی از "پیامبران کوچک" محسوب می‌گردد.
B. این کتابها "آن دوازده نفر" نامیده می‌شوند. احتمالاً این کتابها در کنار هم بودند زیرا در یک طومار جا می‌گیرند.
C. این کتابها در بخش دوم شریعت عبرانی بنام "پیامبران" قرار دارند.
D. یهودیان می‌خواستند تعداد اعداد این کتابها در شریعت آنان با تعداد الفبای زبان عبری برابری داشته باشد، لذا ده‌ها کتاب را با یکدیگر ادغام کردند.

III. سبک

- A. سبک این کتاب، نظم کلاسیک عبری به شیوه نبوتی است. این کتاب یکی از غنی‌ترین اشعار عهد عتیق را در خود دارد.
B. ناحوم در انتخاب کلمات و اصطلاحات هنرمند و منحصر بفرد بود. او و اشعیا بزرگترین شعرا و انبیا محسوب می‌گردند. میان آنان قطعاً ارتباط وجود دارد:

۱. ناحوم ۴: ۱ و اشعیا ۳۳: ۱۹

۲. ناحوم ۱: ۱۵ و اشعیا ۵۲: ۷

C. ناحوم ۱: ۲-۸ موشحی از مزامیر هستند. شروع مزامیر در میان پیامبران کوچک منحصر بفرد است.

IV. تألیف

- A. در رابطه با این نبی اطلاعات کمی موجود است. این کتاب تنها جایی از عهد عتیق است که از وی نام برده می‌گردد.
B. او Elkoshite نامیده می‌شود که احتمالاً نام مکانی است. نظریات مختلفی وجود دارد:
۱. جروم و یوسیبوس خواستگاه او را جلیلی می‌دانند، شهر الکوش.
۲. دیگران کفرناحوم را بعنوان "زادگاه ناحوم" تصریح می‌کنند، اما هیچ مدرکی دال بر این موضوع وجود ندارد.
۳. نویسندگان گمنام قرن هشتم آن را در جنوب یهودا می‌دانند، *XVII, The Lives of the Prophets*. شهر الکوش در نزدیکی محل سکونت میکاه.
۴. بر اساس یکی از کتاب‌های عربی، از قرن شانزدهم پس از میلاد مکان آن را در عراق قرار داده است (فرزند والدین تبعیدی). شهر الکوش در ۳۸ کیلومتری شمال نینوا قرار دارد.

V. تاریخ

- A. این کتاب باید پیش از سقوط نینوا در سال ۶۱۲ پیش از میلاد نوشته شده باشد.
B. این کتاب پس از سقوط تبس بدست آشوربانیپال در سال ۶۶۳ نوشته شده (۳: ۸)، زیرا از آن بعنوان مثالی از شهر بوسیله آب از آن دفاع شده و سپس تسخیر گردید، یاد شده است.
C. احتمالاً کمی پس از مرگ آشوربانیپال در سال ۶۲۷ پیش از میلاد نوشته شد. او آخرین پادشاه مقتدر آشور بوده و در سال ۶۲۶ پیش از میلاد بابلیان تحت پادشاهی نبوپلر به استقلال رسیدند.

VI. مختصری از تاریخ آشور و فلسطین

- A. ناحوم سقوط آشور به پایتختی نینوا را نشان می‌دهد. خدا از این قوم بی‌رحم بعنوان ابزاری برای داوری بر اسرائیل استفاده می‌کند (اشعیا ۵: ۱۰).
B. اولین رویداد ثبت شده در دوره پادشاهی بیهو ظاهر می‌گردد (۸۴۲-۸۱۵ پیش از میلاد). در سال ۸۴۱ پیش از میلاد پادشاه آشور، شلمنصر سوم (۸۱۰-۸۲۴ پیش از میلاد) پرداخت خراج را اجبار می‌کند.
C. این امر تا زمان اداد-نیراری سوم (۸۱۰-۷۸۲ پیش از میلاد) ادامه می‌یابد. دمشق تصرف می‌گردد و یوآش مجبور به پرداخت خراج می‌شود.
D. اولین حمله بزرگ و موج تبعیدها در سال ۷۳۲ پیش از میلاد در زمان پادشاهی مناحیم (۷۵۲-۷۳۲ پیش از میلاد) توسط تِغَلْتِ فِلاسر سوم (۷۲۷-۷۴۵) بوقوع می‌پیوندد. روشن است که او فحج (۷۴۰-۷۳۲) با هوشع (۷۳۲-۷۲۲) جایگزین می‌کند (پادشاهان ۱۵: ۲۹)؛ ۱ تواریخ ۵: ۶؛ ۲ تواریخ ۳۰: ۶، ۱۰؛ اشعیا ۹: ۱. بواسطه احاز (۷۳۵-۷۱۵) و باجی که پرداخت، سلطه فلسطینیان بر روی یهودا تأثیر گذارد.
E. هوشع سعی داشت اسرائیل و مصر را با یکدیگر متحد کند اما توسط شلمنصر پنجم (۷۲۷-۷۲۲) مورد حمله قرار گرفت، سامره پایتخت کشور پس از سه سال محاصره توسط سارگون دوم سقوط کرد (۷۲۱-۷۰۵). قوم بنی اسرائیل به سرزمین مادها تبعید گردید (پادشاهان ۱۷: ۳-۲۰؛ ۲۱-۲۰؛ اشعیا ۷: ۸؛ ۴: ۸؛ ۱۱: ۱۰؛ ۳۶: ۲۰؛ هوشع ۹: ۳؛ ۱۰: ۶؛ ۱۴؛ ۱۱: ۵). در سال ۷۲۰ و ۷۱۲ سارگون دوم حمله کرد و یهودا را وادار به پرداخت خراج نمود.

F. در یهودا، حزقیا (۶۸۷-۷۲۸) جانشین احاز نمود. او به سارگون دوم خراج پرداخت می‌کرد. وی سپس از پرداخت خراج به آشور امتناع کرد (۲ پادشاهان ۱۸). در سال ۷۰۱ یهودا توسط سناخریب (۷۰۱-۶۸۱ پیش از میلاد) مورد تهاجم قرار گرفت، اما وادار شد بعلت طاعونی که فرشته خدا سبب آن گردید و بیش از ۱۸۵۰۰۰ سرباز آشوری را از بین ببرد، عقب‌نشینی کرد (اشعیا ۱۰:۱۶؛ ۱:۳۶ - ۳۷:۳۸؛ ۲ پادشاهان ۱۸:۱۳ - ۱۹:۳۷؛ ۲ تواریخ ۳۲:۱-۳۱).

G. بعدها منسی مجبور شد سر تعظیم در مقابل اسرحدون فرود آورد (۶۸۱-۶۶۹) (۲ تواریخ ۳۳:۱-۱۱).

H. پسر اسرحدون، آشوربانیپال (۶۳۸-۶۳۳) آخرین پادشاه مقتدر آشور بود. پس از مرگ او:

۱. نبوپلسر (۶۲۵-۶۰۵) بابل جدید را پایه‌گذاری کرد.

۲. بسمتیک اول (۶۶۴-۶۰۹) استقلال مصر را باز گرداند.

۳. یوشیا (۶۴۰-۶۰۹) استقلال یهودا را باز گرداند.

۴. هوخشتره (سومین پادشاه ماد، ۶۲۵-۵۸۵ پیش از میلاد) ماد مستقل را بنیان نهاد.

I. در سال ۶۱۲ پیش از میلاد نینوا پایتخت آشور بدست نبوپلسر و هوخشتره سقوط کرد. آشور، پایتخت قدیم در سال ۶۱۴ سقوط کرده بود.

J. نینوا با ۱۸۵۰ هکتار و ۱۲/۸ کیلومتر دیوار مستحکم پوشش داده شده بود.

VII. واحدهای ادبی

A. کلام آغازین، ۱:۱

B. مناجات سخت و فیض آمیز با یهوه، ۱:۲-۸ (قسمتهایی به نظم است).

C. واقعیت خداوند، قضاوت بر نینوا، رستگاری یهودا، ۱:۹-۲:۲

D. یک دوره محاصره و سقوط نینوا، شهر بزرگ که بشکلی شاعرانه به تصویر کشیده شده است، ۲:۳-۳:۱۹

VIII. حقایق اصلی

A. تمرکز کتاب بر تخریب نینوا، پایتخت امپراطوری بی‌رحم آشور است. این شهر در سال ۷۰۰ پیش از میلاد توسط سناخریب به پایتختی رسید. این شهر در کنار ساحل شرقی رود دجله قرار گرفته بود و بخوبی محافظت می‌گردید.

B. در سال ۶۱۲ پیش از میلاد شهر توسط بابلیان و مادها بطور کامل تخریب گردید. آنان از آب رودخانه به دور دیوارها استفاده کردند. آنها آب را در پشت آبگیر جمع‌آوری کرده و ناگهان رها کردند. شدت آب‌بخش بزرگی از دیوار را از بین برد، ۲:۶.

C. خداوند از آشوریان بی‌رحم برای داوری قوم خود بهره‌برداری کرد (اشعیا ۱۰:۵) اما اکنون این آشوریان بودند که مورد داوری قرار می‌گرفتند. هر آنچه که بکاریم، درو خواهیم کرد، غلاطیان ۶:۷.

IX. آشنایی با عبارات و/یا واژگان و اشخاص بطور خلاصه

A. عبارات و/یا واژگان

۱. وحی، ۱:۱ (NASB & NIV)

۲. رویا، ۱:۱ (NASB & NIV)

۳. "خداوند دیر خشم است"، ۳:۱ (NASB & NIV)

۴. "دژ"، ۷:۱ (NIV)، "پناهگاه"

۵. حصار، ۵:۲ (NIV)، "حصار دفاعی"

۶. "آب‌بندها گشوده شده، و کاخ‌های را آب برده است"، ۶:۲ (NIV)، "آب‌بندها گشوده شده، و کاخ‌های فروریخت"

۷. "دامنه‌های را بالا زده، آنها را بر رخسارت خواهم کشید" ۱۰:۳ (NASB & NIV)

۸. "کودکانش بر سر هر کوی کوبیده شدند" ۱۰:۳ (NASB & NIV)

B. اشخاص

۱. Belial (NIV)، "خبیث"

۲. خداوند لشکرها، ۱۳:۲ (NIV)، "خدای قادر مطلق"

X. موقعیت‌ها بر روی نقشه

۱. باشان، ۴:۱

۲. گرمیل، ۴:۱

۳. لبنان، ۴:۱

۴. نو-هامون (تبس) ۸:۳

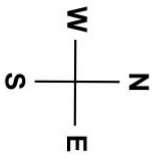
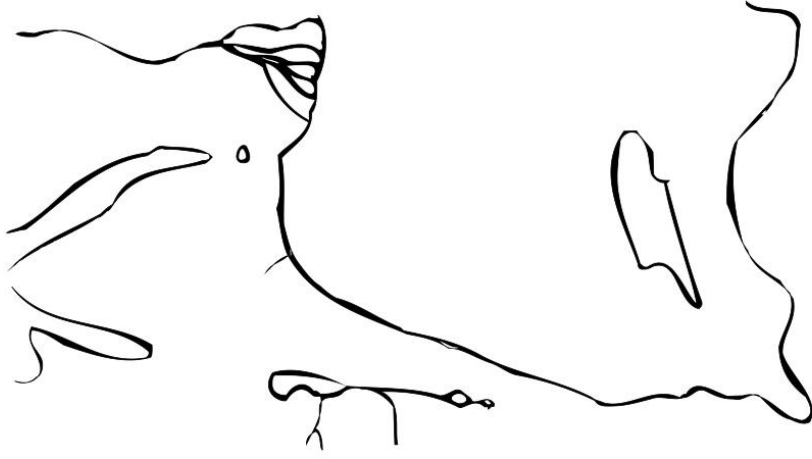
۵. نینوا، ۱:۱

XI. سوالات برای دانشجویان

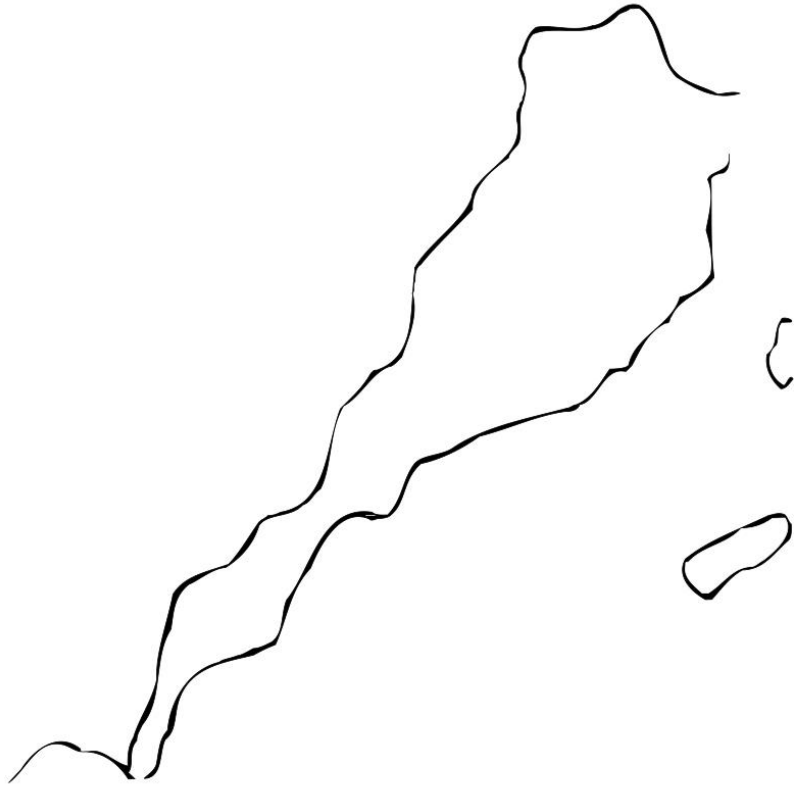
۱. هسته اصلی مقصود این کتاب چیست؟

۲. چگونه می‌توان آیات ۱:۳ و ۷ را به یکدیگر ربط داد؟

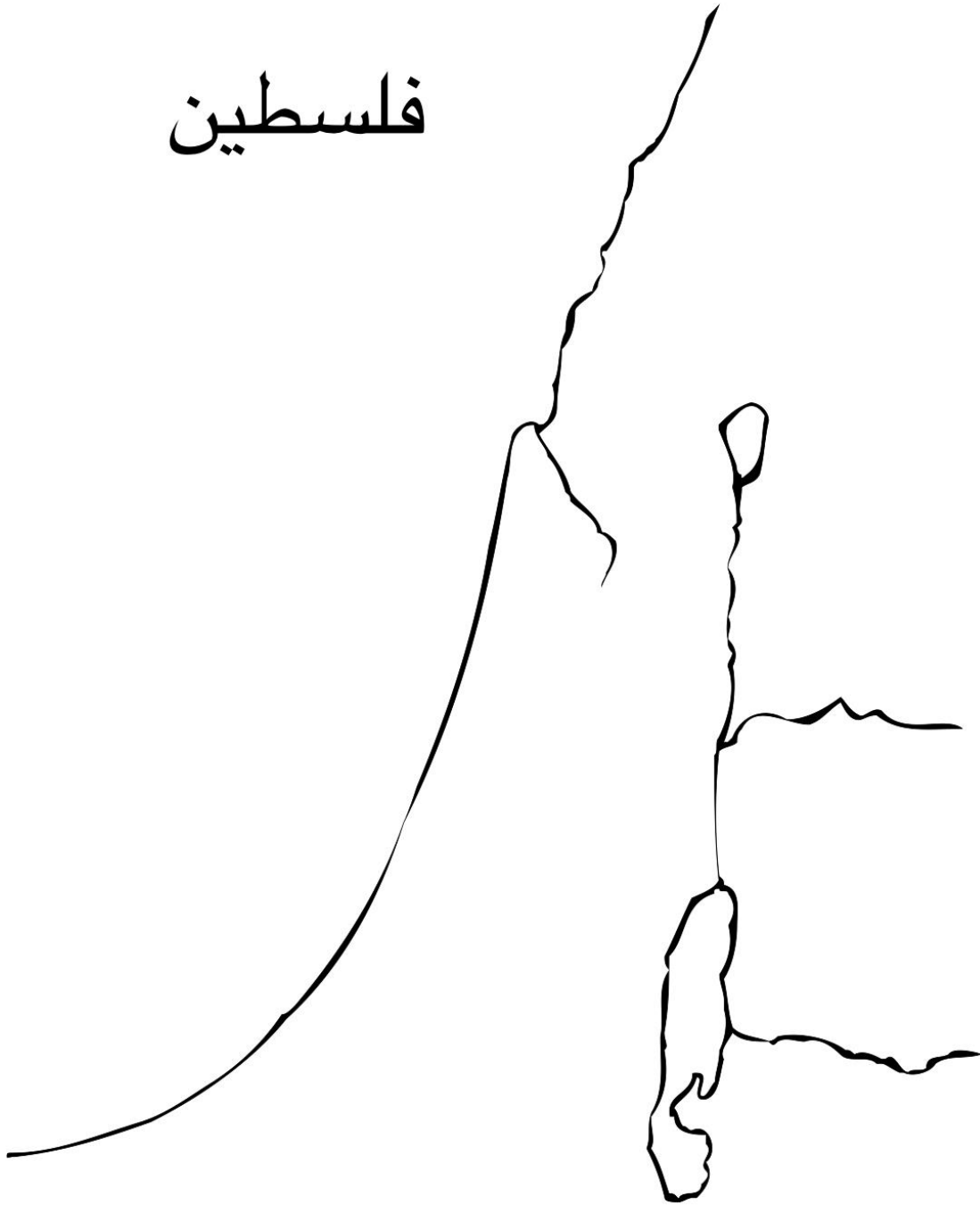
۳. چگونه می‌توان یونس و ناحوم را به یکدیگر مرتبط کرد؟
۴. چرا ناحوم شاعری بزرگ خوانده می‌شد؟
۵. چگونه آیه ۶:۲ به سقوط تاریخی نینوا ارتباط می‌یابد؟
۶. چرا نام شهری از مصر در آیات ۸:۳-۱۰ ذکر گردیده است؟
۷. کنایه‌های مهم را فهرست‌وار بنویسید.

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با حَبَقُوق

I. عنوان کتاب

- A. عنوان این کتاب برگرفته از نبی است.
B. حَبَقُوق یعنی "نوازش کردن" یا "در آغوش کشیدن".
C. در نسخه عبری عهد عتیق نام او "حمبقوم" نوشته شده که یک واژه آشوری بمعنی "سبزیجات" است.

II. تشریح

- A. این کتاب بخشی از 'پیامبران آخر' است (جامعه ۱۰:۴۹)
B. این کتاب یکی از فهرست دوازده پیامبر کوچک است (Baba Bathra 14b).
۱. همچون اشعیا، ارمیا و حزقیال، این کتاب در یک طومار جای دارد.
۲. این کتاب نمایانگر دوازده قبیله اعداد نمادین است.
۳. این کتاب بازتاب‌دهنده ترتیب تاریخی کتاب است.
C. ترتیب قرار گرفتن "آن دوازده" یا پیامبران کوچک توسط بوسیله مفسرین به یک دوره تاریخی مرتبط شده است. روشن است که ناحوم، حَبَقُوق و صنفیا در یک طومار قرار دارند.

III. سبک

برای یک پیامبر بسیار غیر معمول است که از طرف یک قوم با خدا صحبت کند. این فصل بیان‌کننده حقیقت تلخ از طریق یک دیالوگ فر ضی است.

IV. مؤلف

- A. این پیامبر در ارتباط با قوم یهودا با یهوه سخن می‌گوید. سایر پیامبران از طرف خدا با مردم سخن می‌گفتند.
B. این پیامبر هم‌دوره دانیال نبی، ارمیا، حزقیال، ناحوم و صنفیا است. ما این مردان را پیامبران قرن هفتم می‌نامیم.
C. او احتمالاً موسیقی‌دانی مرتبط با گروه سراینندگان (کُر) معبد بود، زیرا:
۱. آیه ۳:۱ از واژه شینگونوت استفاده کرده است. پانویس نسخه NASB این آیه را "حالت بزرگ احساسی شاعرانه" نامیده است. این واژه یک عبارت ویژه موسیقی است که معنی ناشناخته‌ای دارد، احتمالاً ویژه اوج صدا یا مکث است.
۲. بکار بردن واژه دیگر ویژه موسیقی، سیلاه در آیات ۳:۳، ۳:۹، ۱۳ است.
۳. استفاده از عبارت "برای رهبر سراینندگان، با همراهی ساز زهی من" در آیه ۳:۱۹ (در نسخه فارسی نوشته شده "برای سالار سراینندگان، با همراهی سازهای زهی").

V. تاریخ (دو نظریه اصلی در این رابطه وجود داشته است)

- A. دوره پادشاهی منسی (۶۸۷-۶۴۲ پیش از میلاد). معمولاً این تاریخ به جایگاه حَبَقُوق در کنعان و ظهور کلدانیان، امپراطوری نئوبابلینان وصل می‌شود (حَبَقُوق ۱:۵)
B. پادشاهی یهوایخیم (۶۰۰-۵۹۸). این تاریخ می‌تواند با دوره فرعون نیکوی دوم در زمان سرکیسه کردن شهر و سپس نبوکدنصر پس از شکست باقیمانده سپاه آشور کنترل تمام منطقه را در دست گرفت، بوده باشد. در این زمان مصریان در سال ۶۰۵ پیش از میلاد کرخمیش را در کنترل خود گرفتند.
C. کتاب *Life of the Prophets* می‌گوید که او از قبایل سیمیون بوده است. او در سال ۵۸۶ پیش از میلاد نبوکدنصر را فراری داده و پس از سقوط شهر بازگشت و دو سال پیش از بازگشت مردم از تبعید درگذشت. با اینحال، این منبع بسیار دیر نوشته شده و قابل اطمینان نیست.

VI. موقعیت تاریخی

VII. واحدهای ادبی

- A. کتاب به دو بخش بزرگ تقسیم می‌گردد:
۱. فصل‌های ۱ و ۲ - گفتگویی میان پیامبر و خدا
۲. فصل ۳ - شعری پرستشی برای خداوند به جهت کنترلی که بر روی تاریخ دارد.
B. گفتگوی میان خدا و پیامبرش
۱. گلایه حَبَقُوق از تعلق خداوند در تنبیه، ۴-۲:۱
۲. اولین پاسخ خداوند، ۱۱-۵:۱
۳. مشکل اساسی حَبَقُوق با پاسخ خدا، ۱۲:۱ - ۱:۲
۴. دومین پاسخ خداوند، ۵-۲:۲
a. برنامه خداوند قطعی است، مطمئن باشید، ۲۰:۲
(۱) برکت برای ایمان، ۴:۲، ۱۴، ۲۰

۲) داوری بر شریر، ۵:۲، ۶-۲۰

b. قوم خدا در برابر پر بار کردن عهد خداوند مسئول هستند، ۲:۴-۵ (۳:۱۶-۱۹)

c. خداوند، کافران متجاوز و بی خدا را مجازات خواهد کرد، ۲:۶-۲۰ (۵ واو)

(۱) ۲:۶-۸، تجاوز خشونت‌آمیز

(۲) ۲:۹-۱۱، تجاوز خشونت‌آمیز

(۳) ۲:۱۲-۱۴، تجاوز خشونت‌آمیز

(۴) ۲:۱۵-۱۷، تجاوز خشونت‌آمیز

(۵) ۲:۱۸-۲۰، بت‌پرستی

C. یک شعر پر فیض برای اعمال قابل اطمینان خداوند جهت رستگاری در گذشته فراهم نمود و امید به رستگاری در آینده، ۳:۱-۱۹

۱. کارهای گذشته خدا برای رساندن مردم به رستگاری در قالب شعر و بوسیله استعاره‌هایی از آیات زیر بیان شده است:

a. خروج

b. آفرینش

c. فتح

۲. ایمان پیامبر و صبوری در رستگاری خداوند در عین اینکه هیچ نشانه‌ای از آن وجود ندارد، ۲:۴؛ ۳:۱۶-۱۹

VIII. حقایق اصلی

A. دنیا، دنیای اخلاقیات است. گناه مورد داوری قرار می‌گیرد. حتی قوم برگزیده خداوند در قبال اعمالشان مسئول هستند (غلاطیان ۶:۷)

B. حتی در یک دنیای منحنی، خداوند کنترل را در دست دارد. او از شریر برای مقاصد خود بهره می‌برد، اما آن اعمال مورد داوری قرار خواهند گرفت.

C. زیر سوال بردن خدا قابل قبول است. با اینحال، این حضور خداوند است که رضایت به ارمغان می‌آورد نه پاسخ‌های معقول.

D. این کتاب مرجع موضوع الهیاتی پولس، "توجیه بوسیله ایمان" است (۲:۴). شیطان در نهایت خود را از بین خواهد برد. قوم خدا باید ایمان را در میان روزهای شیطانی تمرین کند! ایمان نباید به شرایط امروز وصل گردد، ۳:۱۷-۱۹.

IX. آشنایی با لغات و/یا عبارات و اشخاص بطور خلاصه

A. لغات و/یا عبارات

۱. "قانون و منزلتشان از خودشان است"، ۱:۷ (۱:۱) (NIV)، آنان قانون خودشان هستند و شرف خودشان را ترویج می‌کنند"

۲. "ای بیهوه، خدای من! ای قدوس من"، ۱:۱۲ (NASB & NIV)

۳. "ای صخره"، ۱:۱۲ (NASB & NIV)

۴. "به تور خود قربانی تقدیم می‌نماید"، آیات ۱۵-۱۷ (NIV)، "او به تور خود قربانی تقدیم می‌کند"

۵. "اما پارسا به ایمان خود زیست خواهد کرد"، ۲:۴ (NASB & NIV)

۶. Sheol، ۲:۵ (NIV)، "گور"

۷. طعنه-آهنگ، ۲:۶ (NIV)، "طعنه"

۸. "جام دست راست خداوند"، ۲:۱۶ (NASB & NIV)

۹. شیگونوت، ۳:۱ (NASB & NIV)

۱۰. سلاه، ۳:۳، ۹:۱۳ (NASB & NIV)

۱۱. تدهین شده خود، ۳:۱۳ (NIV)، "شخص تدهین شده خود"

۱۲. "او پاهایم را همچون پاهای گوزن می‌گرداند"، ۳:۱۹ (NIV)، "او پاهایم را همچون پاهای آهو می‌گرداند"

B. اشخاص - موجود نیست

X. موقعیت‌ها بر روی نقشه

۱. کلدانی، ۱:۶ (NIV)، "بابلیان"

۲. تیمان، ۳:۳

۳. کوه فاران، ۳:۳

۴. مدیان، ۳:۷

XI. سوالات برای دانشجویان

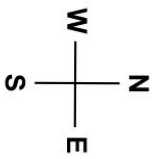
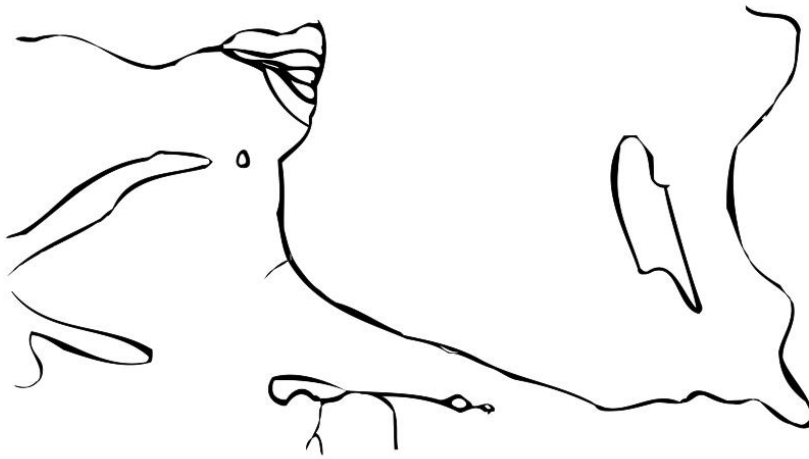
۱. کتاب چقدر نسبت به سایر پیامبر کوچکتر تفاوت دارد؟

۲. رئوس مطالب گفتگو میان خدا و پیامبر در فصل‌های ۱ و ۲ را بنویسید.

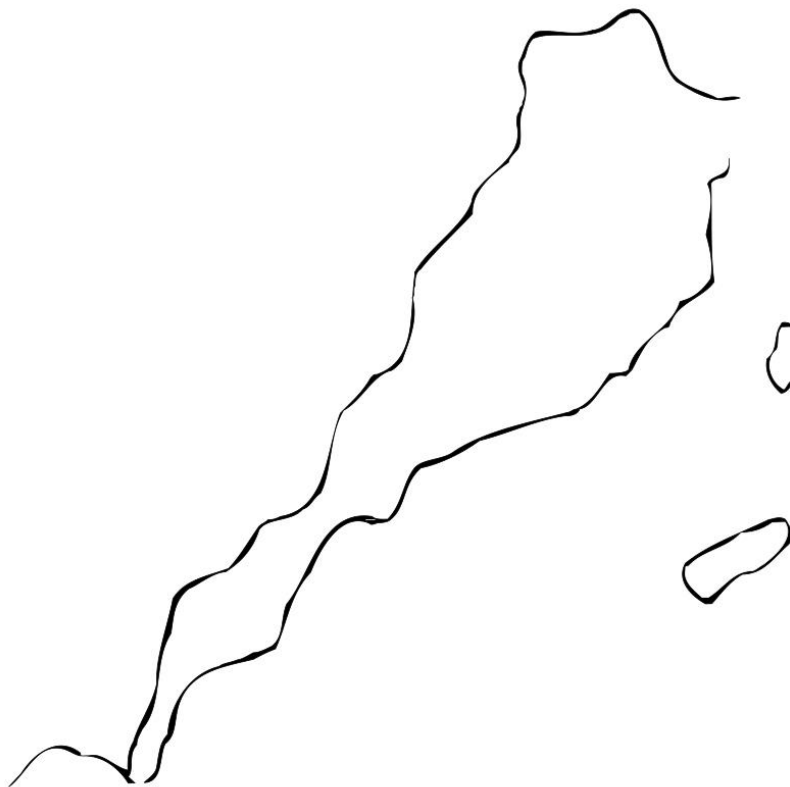
۳. چرا تصور می‌گردد که حقیق موسیقیدان بوده است؟

۴. ذهنیت به تصویر کشیده شده آیات ۱:۱۶-۱۷ را بنویسید؟

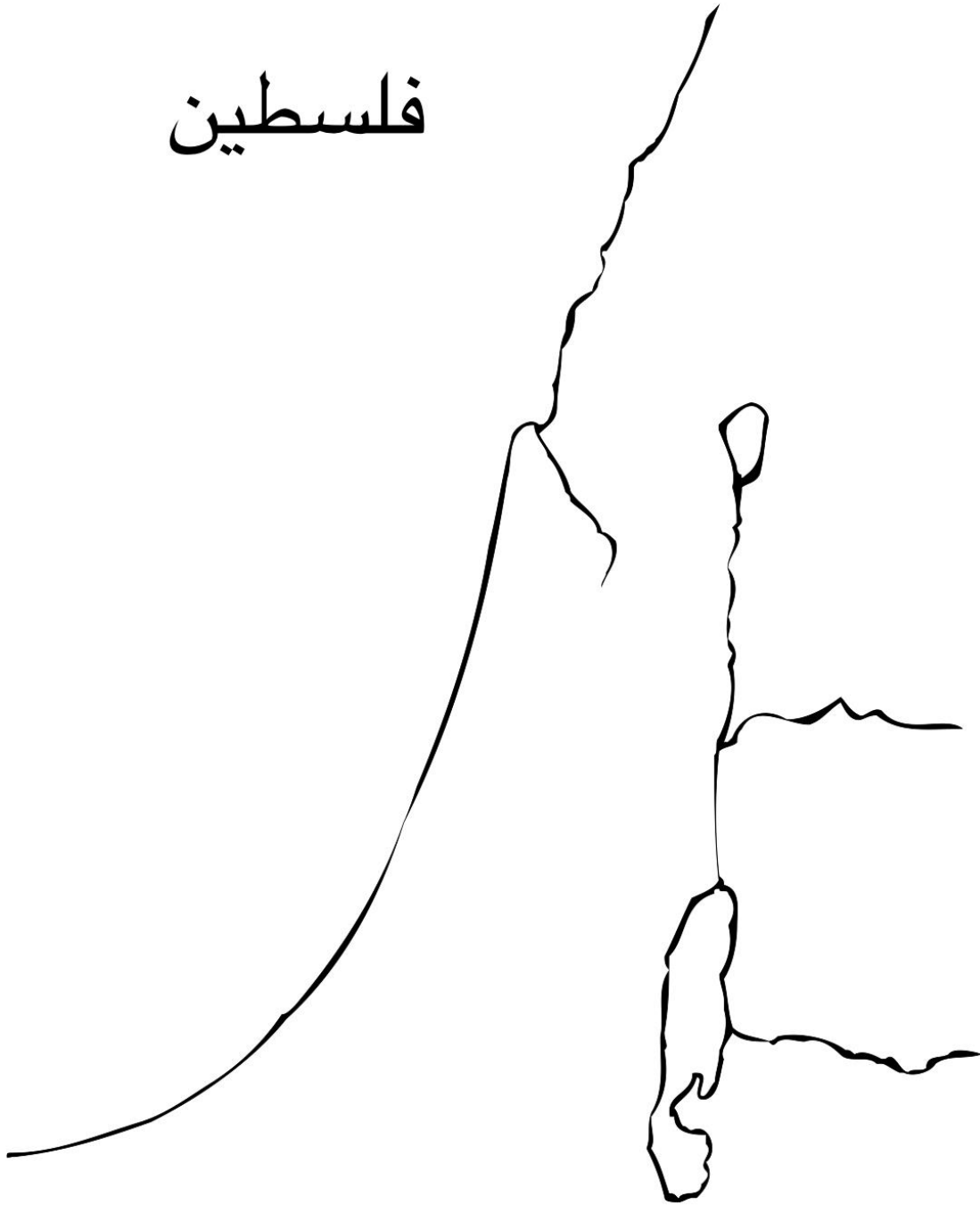
۵. آیه ۴:۲ در متن چه مفهومی دارد؟ پولس چگونه در رومیان ۷:۱ و غلاطیان ۳:۱۱ از آن استفاده کرد؟

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با صفینا

- I. عنوان کتاب
- A. عنوان این کتاب برگرفته از نبی است.
- B. ناحوم دارای معانی زیر بود:
۱. "یهوه نهان است" و یا
 ۲. "یهوه مراقب است"
- II. تشریح
- A. این کتاب بخشی از "پیامبران بعدی" محسوب می‌گردد (جامعه ۴۹: ۱۰)
- B. این کتاب بخشی از "آن دوازده"، گروهی از پیامبران کوچک است (Baba Bathra 14b):
۱. همچون اشعیا، ارمیا و حزقیال، در یک طومار جای می‌گیرند.
 ۲. نشانگر دوازده قبیله یا اعداد نمادین هستند.
 ۳. بازتاب‌دهنده دیدگاه سنتی کتابهای تاریخی می‌باشند.
- C. ترتیب چیدمان "آن دوازده" یا پیامبران کوچک توسط بسیاری از مفسرین به یک دوره تاریخی ارتباط داده می‌شود. ناحوم، حبقوق و صفینا در یک واحد قرار می‌گیرند.
- III. سبک
- A. سبک این کتاب نبوت سنتی عبرانی (بصورت شعر) بوده که تمرکز بر موضوعات گناه، داوری و احیا دارد.
- B. ۱۴:۳ - ۲۰ می‌تواند سرودی سنتی باشد.
- IV. تألیف
- A. کتاب دارای شجره‌نامه‌ای به شکل غیر معمول طولانی می‌باشد. "...فرزند آمون، پادشاه یهودا، بر صفینا فرزند کوشی، پسر جدلیا، پسر امریا، پسر حزقیال"، ۱:۱
۱. این امر نشان می‌دهد که او از دودمان سلطنتی یهودا می‌باشد. اگر حزقیال در فهرست پادشاهان یهودا قرار گرفته باشد (۶۸۷-۷۱۵ پیش از میلاد)، بنابراین همین امر می‌تواند دلیل طولانی بودن شجره‌نامه باشد.
 ۲. احتمالاً طولانی بودن این شجره‌نامه بتواند یهودی بودن وی را ثابت کند زیرا نام پدر او کوشی (نام اتیوپیایی) بوده است.
- B. بسیاری بر این باورند که او پسر عموی یوشیا بوده و احتمالاً توسط معلمان مشابهی بعنوان پادشاه از جانب خدا تعلیم داده شده بود.
- C. سه نفر دیگر در عهد عتیق نام‌های مشابهی دارند: ۱ تواریخ ۶: ۳۶-۳۸؛ ارمیا ۲۱: ۱؛ ۲ پادشاهان ۱۸: ۲۵-۲۱؛ ۲۹: ۲۵؛ ۳۷: ۳؛ ۵۲: ۲۴-۲۷؛ زکریا ۶: ۱۰، ۱۴.
- V. تاریخ
- A. صفینا در طول دوران پادشاهی یوشیا سخن می‌گفت (۶۴۰-۶۰۹).
- B. بدلیل تنش‌های درونی در یهودا که در کتاب ذکر گردیده، آیات ۱: ۴-۶؛ ۸-۹؛ ۱۲: ۳-۱؛ ۳، بنظر می‌رسد که دریافت‌کنندگان از اهالی یهودا در پیش از دوران اصلاحات بوده‌اند (۶۲۱ پیش از میلاد).
- VI. دوره تاریخی
- A. برخی ابزار حمله خداوند را همچون سکاها (NIV)، روش فرانسیسکو در ۶۲۶ پیش از میلاد) می‌دیدند که پیش از آن به آشور حمله کرده بود. هرودوت (I: 103-106) می‌گوید که سکاها از طریق فلسطین تا مصر حمله کردند تا اینکه بوسیله فرعون بسماتیک اول بوسیله پرداخت پول، بازگشتند (۶۶۳-۶۰۹ پیش از میلاد).
- B. با بوجود اینکه حمله سکاها امکان‌پذیر بود، اما احتمالاً این بابل بود که به یهودا حمله کرد. بیشتر مفسرین بابلیان را متجاوز می‌دانند.
- VII. واحدهای ادبی (برداشت از کتاب *Introduction of the Old Testament* نوشته R. K. Harrison، صفحه ۹۳۹-۹۴۰)
- A. روز خدا، ۱: ۱ - ۳: ۲
۱. تهدید به خرابی علیه پرستش‌کنندگان بعل، ۱: ۲-۶
 ۲. پیامدهای روز خدا، ۱: ۷-۱۳
 ۳. داوری‌های پیش رو، ۱: ۱۴-۱۸
 ۴. عواقب اجتناب از داوری، ۲: ۱-۳
- B. قضاوت‌ها بر ملت‌های خارجی، ۲: ۴-۱۵
۱. فلسطین، ۲: ۴-۷
 ۲. موآب و هامون، ۲: ۸-۱۱
 ۳. مصر، ۲: ۱۲

۴. آشور، ۲: ۱۳-۱۵

C. تأسف و دعای خیر، ۳: ۱-۲۰

۱. تهدید به مجازات برای اورشلیم، ۳: ۱-۷

۲. تضمین برکت برای باقیمانده ایمانداران، ۳: ۸-۲۰

VIII. حقایق اصلی

A. این پیامبر نزدیک شدن تهاجم یهودا را هشدار می‌دهد. علت این داوری رواج بت‌پرستی در اورشلیم بود که توسط منسی آغاز گردید. صفینا از مفهوم "روز خدا" استفاده کرد. اغلب انبیا از یک بحران که در همان دوران بوقوع پیوسته بود برای پیشبینی آینده و وقایع پایان دنیا استفاده می‌کردند.

B. در آیه ۲: ۳ فراخوانی برای توبه دیده می‌شود. تنها امید یهودا در محبت مسیحا و حضور او نهفته بود (۳: ۱۵ و ۱۷)!

C. روشن است که خدا از آشور برای متنبه کرده قوم بنی اسرائیل و این امپراطوری حلالی شکل که اکنون همچون یهودا در جایگاه داوری قرار گرفته‌اند، استفاده است.

IX. تعریف واژگان و/یا عبارات و اشخاص

A. واژگان و/یا عبارات

۱. "کاهنان بت‌پرست"، ۴: ۱ (NASB & NIV)

۲. "لشکر آسمان"، ۵: ۱ (NIV)، "ستارگان آسمان"

۳. "روز خدا نزدیک است"، ۷: ۱ (NASB & NIV)

۴. "آنان را که از روی آستانه می‌جهند"، ۹: ۱ (NIV)، "آنان که از قدم گذاردن بر روی آستانه امتناع می‌ورزند"

۵. "ملات"، (NIV)، "ساکنان محله بازار"

۶. "گله‌ها در میانش خواهند آرمید، و همه گونه جانور وحشی" (NASB & NIV)

۷. "هر که از آن می‌گذرد، انگشت به دهان مانده، مشت‌های خویش تکان خواهد داد"، ۱۵: ۱ (NIV)، "هر که از آن می‌گذرد، انگشت به

دهان مانده، سر خویش تکان خواهد داد"

۸. "کوه مقدس من"، ۳: ۱۱ (NIV)، "تپه مقدس من"

B. اشخاص

۱. کوشی، ۱: ۱

۲. ملکوم، ۵: ۱ (NIV)، "مولک"

۳. کریتیان، ۵: ۲ (NIV)، "Kerethite"

X. موقعیت‌ها بر روی نقشه

۱. غزه، ۲: ۴

۲. أشقلون، ۲: ۴

۳. اشدود، ۲: ۴

۴. عقرون، ۲: ۴

۵. سدوم و عموره، ۲: ۹

۶. اتیوپی، ۲: ۱۲ (NIV)، "کوشیان"

XI. سوالات برای دانشجویان

۱. چرا صفینا طولانی‌ترین شجره‌نامه را در هر یک از کتاب‌های عهد عتیق دارد؟

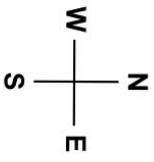
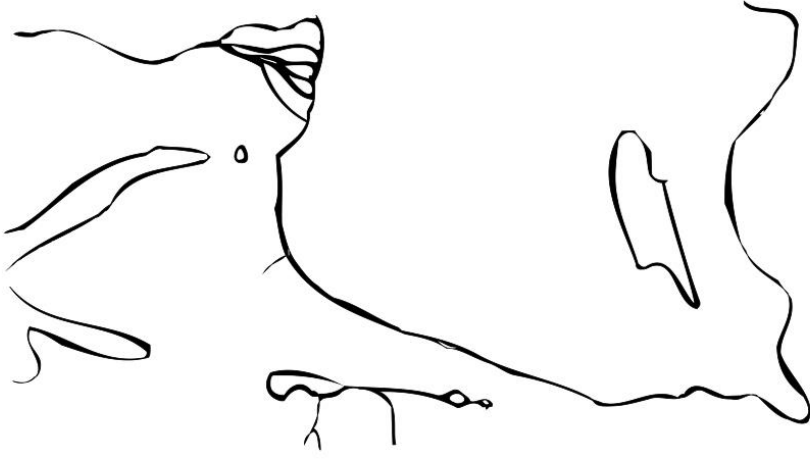
۲. چرا نبوت صفینا درباره داوری بدتر از طوفان نوح است؟

۳. مفهوم "روز خدا" را تعریف و توضیح دهید.

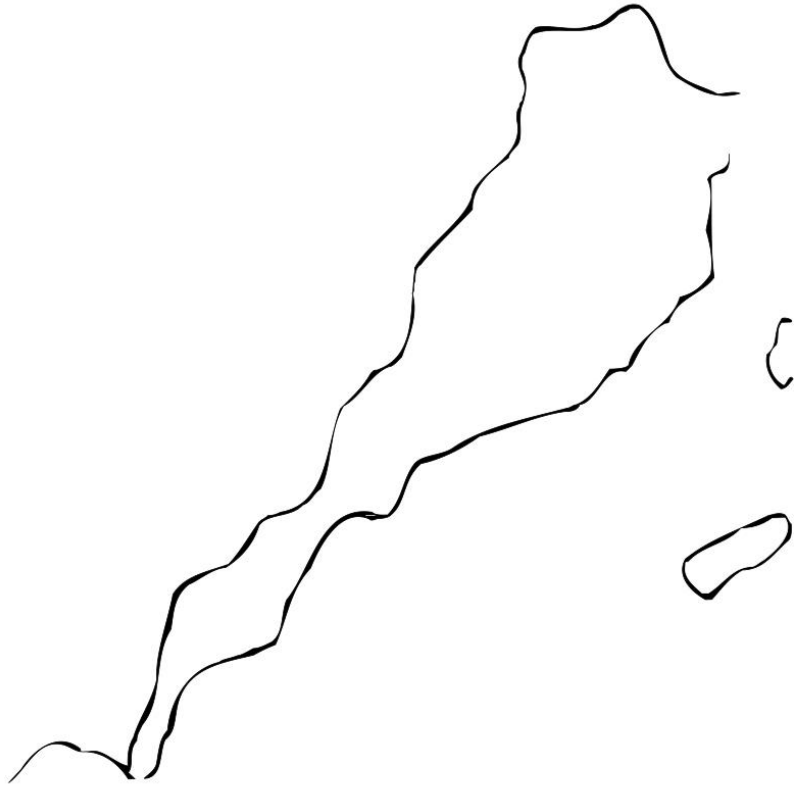
۴. چرا یهودا گناهکارتر و مجرم‌تر از قوم بنی اسرائیل بود؟

۵. آیا آیه ۳: ۹ در ارتباط با ایمانداران غیرعبرانی دارای عناصر جهانی است؟ چرا؟

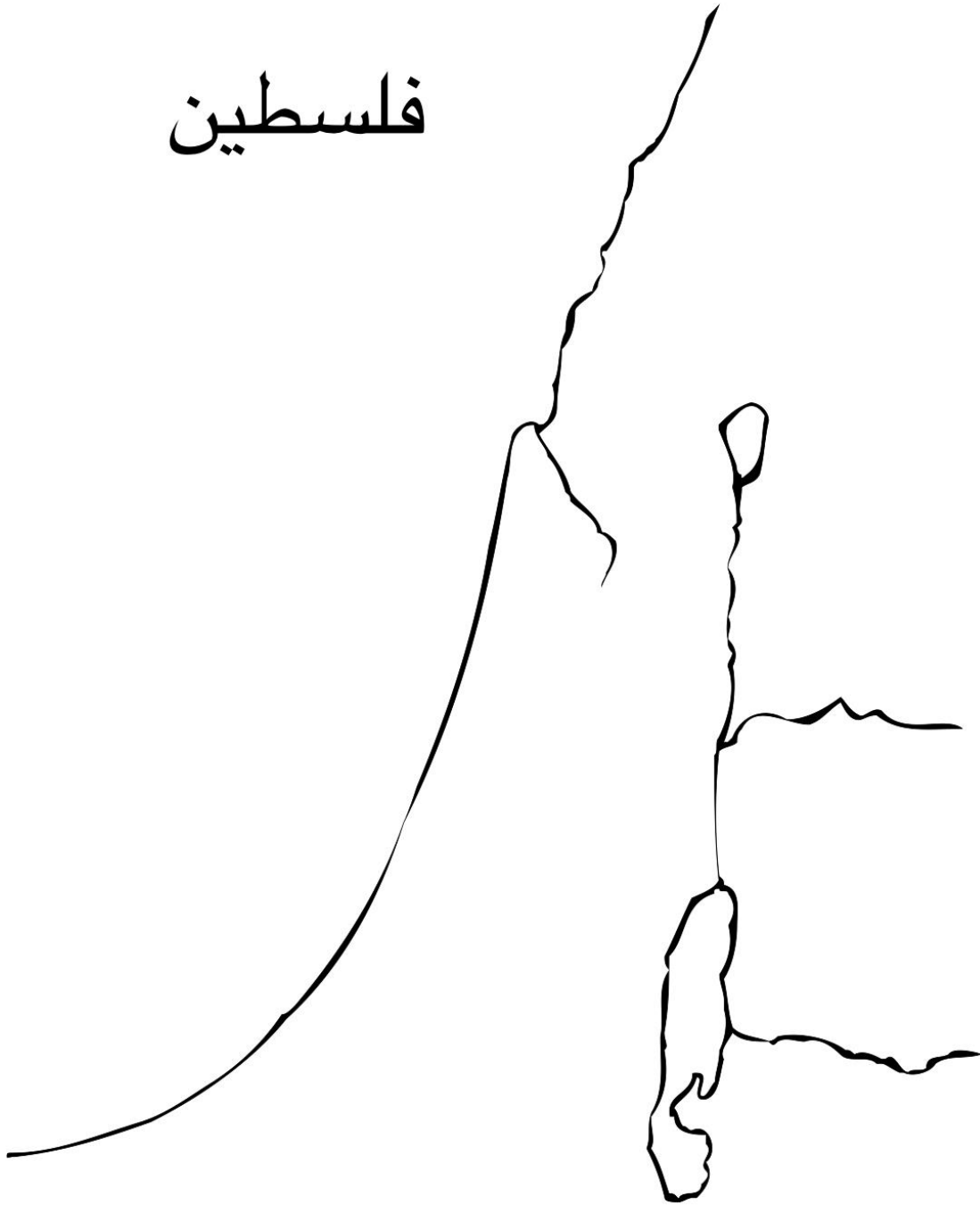
۶. آیه ۳: ۱۷ چگونه قلب خدا را به ما نشان می‌دهد؟

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با حجی

I. عنوان کتاب

- A. عنوان این کتاب برگرفته از واعظ است.
 B. این نام بمنی "جشنواره" است. حرف "ی" در انتها مخففی است برای یهوه، در اینصورت، "جشنواره یهوه" (تواریخ ۶: ۳۰) یا ضمیر "من" که در اشاره به یهوه خواهد بود.

II. تشریح

- A. این کتاب بخشی از "پیامبران بعدی" محسوب می‌گردد (جامعه ۴۹: ۱۰)
 B. این کتاب بخشی از "آن دوازده"، گروهی از پیامبران کوچک است (Baba Bathra 14b):
 ۱. همچون اشعیا، ارمیا و حزقیال، در یک طومار جای می‌گیرند.
 ۲. نشانگر دوازده قبیله یا اعداد نمادین هستند.
 ۳. بازتاب‌دهنده دیدگاه سنتی کتابهای تاریخی می‌باشند.
 C. ترتیب چیدمان "آن دوازده" یا پیامبران کوچک توسط بسیاری از مفسرین به یک دوره تاریخی ارتباط داده می‌شود. ناحوم، حبقوق و صفنیا در یک واحد قرار می‌گیرند.

III. سبک

- A. این کتاب شامل مجموعه‌ای از چهار یا پنج موعظه می‌باشد (۱۳: ۱)
 B. این کتاب شعر نیست.

IV. تألیف

- A. واژه حجی در عزرا آیات ۵: ۱؛ ۶: ۱۴ و زکریا ۸: ۹ در جایی که ارتباطش با زکریا برقرار می‌شود، ذکر شده است. او احتمالاً یکی از افرادی بود که از تبعید بازگشته بودند.
 B. او همچنین در I Esdras 6:1; 7:3; II Esdras 1:40 ذکر گردیده و جامعه ۴۹: ۱۱ نیز نقل قولی است از حجی ۲: ۲۳ است.
 C. جروم می‌گوید او کاهن بوده اما این فقط سوء برداشتی است از آیات ۲: ۱۰-۱۹.
 D. Ewald و Pusey می‌گویند که آیه ۲: ۳ بیانگر این موضوع هستند که او معبد سلیمان را دید که می‌توانست او را ۷۰ یا ۸۰ ساله کند.
 E. سیریل اسکندریه از یک دیدگاه کلی در زمانی که او یک فرشته بود، می‌گوید. این برداشت بدلیل سؤ تعبیری از واژه عبری "پیام‌آور" در آیه ۱: ۱۳ می‌باشد.
 F. نسخه LXX ده‌ها مزمور را به حجی و زکریا نسبت می‌دهد: ۱۱۲، ۱۲۶، ۱۲۷، ۱۳۷، ۱۴۶-۱۴۹.
 G. هر چهار موعظه حجی در قالب ادبی سوم شخص ثبت شده‌اند که گویا موارد ذیل هستند:
 ۱. یک تکنیک ادبی
 ۲. یک کاتب یا ویراستار

V. تاریخ

- A. حجی یک پیامبر دوران پس از تبعید در کنار زکریا است.
 B. تاریخ کتاب از اولین روز ششمین ماه شروع شده (۱: ۱) و تا بیست و چهارمین روز ماه نهم (۲: ۱۰، ۲۰) سال دوم پادشاهی داریوش اول هخامنشی ادامه می‌یابد (۴۸۶-۵۲۱ پیش از میلاد). بنابراین، تاریخ آن ۵۲۰ پیش از میلاد است. این ماجرا چهار سال پیش از اتمام معبد دوم در ۵۱۶ پیش از میلاد، و محقق شدن نبوت ارمیا در ارتباط با هفتادمین سال تبعید که در سال ۵۸۶ پیش از میلاد آغاز گردید.

VI. تاریخ‌شماری دوره (برداشت از کتاب *The Minor Prophets* نوشته Dr. Theo Laetsch، چاپ انتشارات Conordia، صفحه ۳۸۵).

سال پادشاهی داریوش	سال پیش از میلاد	ماه	روز	متن	محتوا
۲	۵۲۰	۶ سپتامبر/اکتبر	۱	حجی ۱: ۱-۱۱	حجی مردم را به فعالیت وا می‌دارد
			۲۴	حجی ۱: ۱۲-۱۵	مردم شروع به ساخت می‌کنند
		۷ اکتبر/نوامبر	۱	حجی ۱: ۲-۹	فیض معبد خداوند
		۸ نوامبر/دسامبر	؟	زکریا ۱: ۱-۶	زکریا شروع به نبوت می‌کند
		۹ دسامبر/ژانویه	۲۴	حجی ۲: ۱۰-۱۹	برکت خدا آغاز می‌گردد
				حجی ۲: ۲۰-۲۳	پادشاهی مسیح پس از سرنگونی قدرتهای جهانی بوجود می‌آید
	۵۱۹	۱۱ فوریه/مارس	۲۴	زکریا ۷: ۱-۸: ۶	روای شبانگهی زکریا
				زکریا ۶: ۹-۱۵	تاجگذاری یوشع اولین نشانه کهنیت مسیح
۴	۵۱۸	۹ دسامبر/ژانویه	۴	زکریا ۷: ۸	توبه تشویق می‌گردد، برکت وعده داده می‌شود
۶	۵۱۶	۱۲ مارس/آوریل	۳	عزرا ۶: ۱۵	تخصیص به معبد
		؟		زکریا ۹-۱۴	پس از تخصیص معبد

VII. واحدهای ادبی - رؤوس مطالب این واحدها بر اساس موعظه‌های پیامبر مشخص شده است.

- A. موعظه اول، ۱:۱-۱۱، بازسازی معبد!
- B. پاسخ رهبران و مردم، ۱:۱۲-۱۵
- C. موعظه دوم، ۲:۱-۹، مشکل اندازه معبد نبود.
- D. موعظه سوم، ۲:۱۰-۱۹، اگر مردم اطاعت کنند و معبد را بازسازی نمایند، برکت خدا سرازیر خواهد شد.
- E. موعظه چهارم، ۲:۲۰-۲۳، پادشاهی جهانی مسیح موعود در زروبابل پیشبینی گردید.

VIII. حقایق اصلی

- A. تمرکز کتاب بر روی بازسازی دومین معبد است که در سال‌های اخیر مورد اهمال قرار گرفته بود:
 - ۱. عزرا ۵:۱۶ (سال اول - در زمان شش‌بصر)
 - ۲. عزرا ۳:۸-۱۳ (سال دوم - در زمان زروبابل)
- B. قول فوری خداوند درباره برکت مادی و برکاتی که مسیح در آینده خواهد آورد، ملتزم بر بازسازی معبد می‌باشد (احیای پیمان موسایی).
- C. اندازه و شکوه معبد مشکل اصلی نبود، بلکه نفس وجودی آن حائز اهمیت بوده است. حضور خداوند که نشان دهنده فیض حقیقی بوده است.

IX. آشنایی با واژگان و/یا عبارات و اشخاص بطور خلاصه

A. واژگان و/یا عبارات

- ۱. "خانه‌های مجلل خویش"، ۴:۱ (NASB & NIV)
- ۲. "به راه‌های خویش نیک بیندیشید" ۵:۱، ۷ (NIV)، "بدقت فکر کنید"
- ۳. "همه قومها را خواهم لرزانید" (NASB & NIV)
- ۴. "جلال این خانه از جلال خانه پیشین عظیمتر خواهد بود"، ۲:۹ (NASB & NIV)
- ۵. "زروبابل، فرزند شلتیئیل، تو را بر خواهم گرفت"، ۲:۲۳ (NASB & NIV)

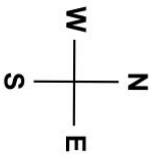
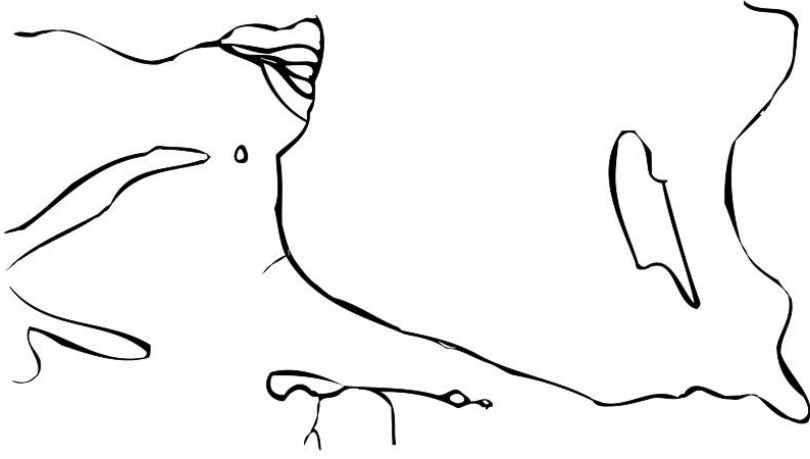
B. اشخاص

- ۱. داریوش اول، ۱:۱
- ۲. زروبابل، ۱:۱
- ۳. یوشع، ۱:۱
- ۴. "خداوند لشکرها"، ۲:۱ (NIV)، "خدای قادر مطلق"

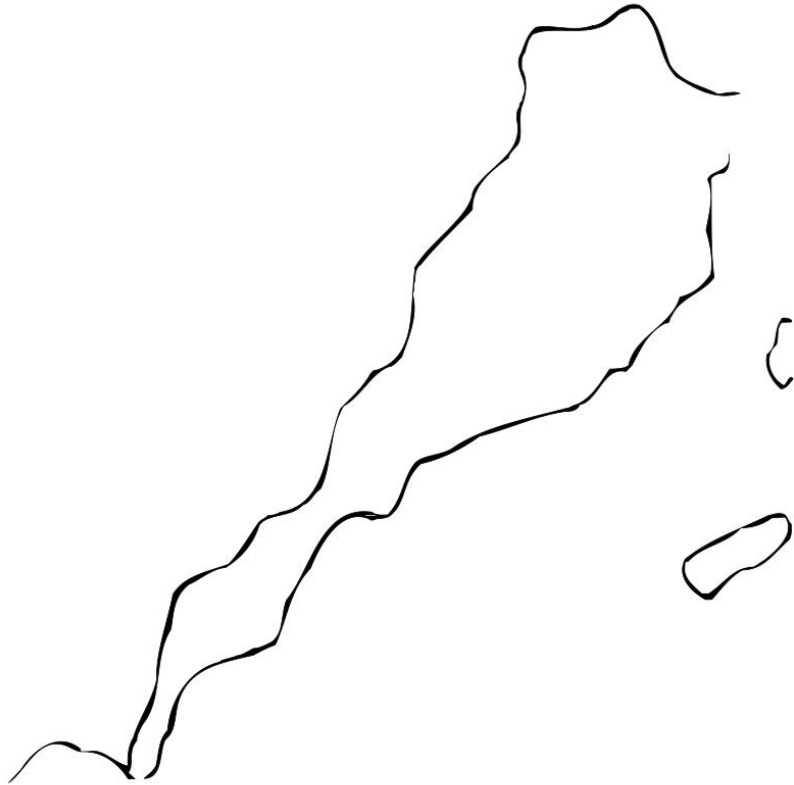
X. موقعیت‌ها بر روی نقشه - موجود نیست!

XI. سوالات برای دانشجویان

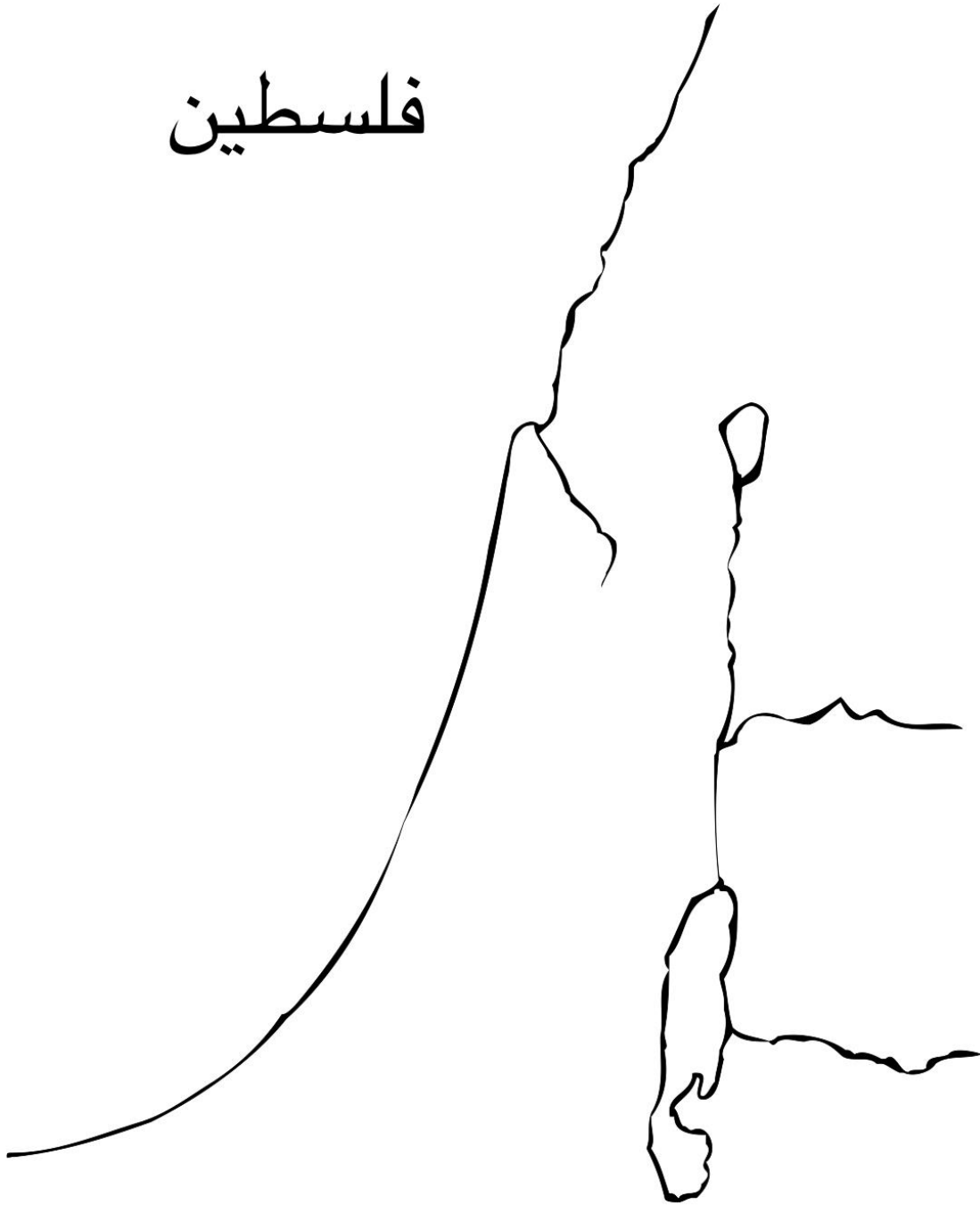
- ۱. مشکل هسته مرکزی کتاب چیست؟
- ۲. چرا یهودیان در حال بازگشت از دوران پس از تبعید دوران سختی را در یهودا می‌گذرانند؟
- ۳. چه بخش‌هایی در فصل ۲ مسیحایی است؟ چرا؟
- ۴. آیه ۲:۳ را توضیح دهید.
- ۵. آیات ۲:۱۰-۱۹ را توضیح دهید.
- ۶. چرا در حالیکه داده‌های ثبت شده تاریخی درباره موفقیت‌های زروبابل بسیار کم است، اما از او بسیار به نیکی یاد می‌شود؟ (۲:۲۰-۲۳)

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنایی با زکریا

I. عنوان کتاب

- A. عنوان این کتاب برگرفته از پیامبر است.
B. این نام بمعنی "یهوه بخاطر می سپارد"، "یهوه بیاد داشت" و یا "یهوه در خاطر حفظ کرده است" می باشد. نام او گویای این مطلب است که یهوه هنوز با یهودیان بوده و پیمان خود را دوباره احیا کرده است.

II. تشریح

- A. این کتاب بخشی از "پیامبران بعدی" محسوب می گردد (جامعه ۴۹: ۱۰)
B. این کتاب بخشی از "آن دوازده"، گروهی از پیامبران کوچک است (Baba Bathra 14b):
۱. همچون اشعیا، ارمیا و حزقیال، در یک طومار جای می گیرند.
۲. نشانگر دوازده قبیله یا اعداد نمادین هستند.
۳. بازتابدهنده دیدگاه سنتی کتابهای تاریخی می باشند.
C. ترتیب چیدمان "آن دوازده" یا پیامبران کوچک توسط بسیاری از مفسرین به یک دوره تاریخی ارتباط داده می شود. حجتی و زکریا در یک قالب تاریخی قرار می گیرند.

III. سبک

- A. کتاب نمونه ای از ادبیات آخرالزمانی است.
۱. فصل های ۱-۸ بصورت مقدماتی به نثر نوشته شده اند.
۲. فصل های ۹-۱۴ به نظم نوشته شده اند.
B. این سبک برای یهودیان منحصر به فرد بوده است. اغلب در زمان های پر از تنش برای نشان دادن این حس که خداوند کنترل کننده تاریخ بوده و در نهایت قومش را به رستگاری خواهد رساند، بیان می گردید.
C. شخصیت پردازی این کتاب بوسیله عوامل زیر تعریف گردید:
۱. حس قوی حاکمیت جهانی خداوند
۲. نزاع میان خدا و شریر در این دوران
۳. استفاده از کلمات رمز
۴. استفاده از رنگ ها
۵. استفاده از اعداد
۶. استفاده از حیوانات، گاهی حیوانات/انسان ها
۷. خداوند معمولاً بوسیله رویاها یا خواب ها از طریق فرشتگانی در این میان، خود را عیان می کند
۸. در وحله اول بر روی آینده تمرکز دارد.
D. برخی مثال های دیگر:

۱. عهد عتیق

a. دانیال ۷-۱۲

b. حزقیال ۳۷-۴۸ (۴)

۲. عهد جدید

a. متی ۲۴، مرقس ۱۳، لوقا ۲۱، ۲ تسالونیکیان ۲

b. مکاشفه

۳. خارج از شریعت

a. I Enoch

b. IV Ezra (Esdras)

c. II Baruch

- E. جروم زکریا را یکی از مبهم ترین کتاب های عهد عتیق می داند. با اینحال، در عهد جدید به این کتاب اشارات متعددی گردیده است:

۱. فصل های ۱-۸ در کتاب مکاشفه

۲. فصل های ۹-۱۴ در اناجیل.

- F. رویاها را بسختی می توان تفسیر کرد، اما ما با توجه دوره تاریخی، آنها باید به بازسازی معبد در اورشلیم پس از تبعید ارتباط داشته باشند. این رویاها متمرکز هستند بر دوره جدیدی از بخشش و مسیح موعود در پیش رو.

IV. مؤلف

- A. زکریا در میان عبرانیان نام متداولی بوده است. این نام به دو روش هجی می‌گردد: زکریا و زاخاریه. در عهد عتیق ۲۷ نفر هستند که نام آنها با "آ" و دو نفر که با "أ" هجی شده است.
- B. فصل ۱:۱ می‌گوید که او یک کاهن است (عزرا ۱:۵؛ ۱۴:۶؛ نمیا ۱۲:۴، ۱۶). چرا برکیا، که در آیه ۱:۱ به او اشاره شده و در عزرا ۵:۱ از قلم افتاده و آیه ۱۴:۶ که نسبت به آن اطمینانی نیست. این امر زکریا را در رده پیامبران دوران اولیه پس از تبعید، همچون حجی و ملاکی و احتمالاً عوبدیا و یوثیل قرار می‌دهد.
- C. بسیاری از مفسرین امروزی یکپارچگی زکریا را انکار می‌کنند. علت آن اینست که فصل‌های ۱-۸ با فصل‌های ۹-۱۴ تفاوت‌های فاحش دارند. در فصل‌های ۱-۸ نام پیامبر و تاریخی که برای او در نظر گرفته شده، مشخص است. دوره تاریخی به وضوح پس از تبعید است. با اینحال، فصل‌های ۹-۱۴ تاریخگذاری نشده‌اند. از هیچ پیامبری نام برده نشده است. دوره تاریخی جنبه اسکاتولوژی دارد. در اناجیل به این بخش اشاراتی شده است.
- در متی ۹:۲۷ عیسی نقل قولی را به ارمیا نسبت می‌دهد که از زکریا ۱۱:۱۲-۱۳ برداشت شده است. این شروع روند انکار حق تألیف فصل‌های ۹-۱۴ به زکریا است. با اینحال، حتی طومارهای دریای مرده نیز زکریا را بصورت یکپارچه در خود دارند. ده‌ها مورد در کتاب وجود دارند که به این یکپارچگی اشاره دارند:
۱. استفاده از عدد "دو" - "۳:۴؛ ۵:۹؛ ۶:۱؛ ۷:۱۱؛ ۱۳:۸"
 ۲. استفاده از حروف ندایی - "۷:۲؛ ۱۰:۳؛ ۸:۲؛ ۷:۴؛ ۹:۹؛ ۱۳:۱۱؛ ۲:۱۳؛ ۷:۱۳"
 ۳. استفاده از عبارت "از گذر و از بازگشت" که برای زکریا منحصر بفرد می‌باشد - "۷:۱۴؛ ۸:۹"
 ۴. استفاده مکرر از "خدا گفت" - ۱۶ مرتبه.
 ۵. قالب *qal* از فعل "ساکن بودن" - "۸:۲؛ ۷:۷؛ ۷:۱۲؛ ۶:۱۴؛ ۱۰:۱۰".
- (این مطالب از کتاب *Introduction to the Old Testament* نوشته R. K. Harrison، صفحه ۹۵۴ برداشت شده است). برای مطالعه بیشتر درباره یکپارچگی کتاب رجوع شود به *Introduction to the Old Testament* نوشته E. J. Young، صفحه ۲۸۰.
- D. این حقیقت که زکریا زبیده یک بخش تاریخی و آینده است، نباید شگفت‌آور باشد. ما نشانه‌های آن را قبلاً دیده‌ایم:
۱. اشعیا ۱-۳۹ و ۴۰-۶۶
 ۲. حزقیال ۱-۲۹ و ۳۰-۴۸
 ۳. دانیال ۱-۶ و ۷-۱۲
- V. تاریخ
- A. زکریا ۱:۱ اظهار می‌دارد که پیامبر مأموریت خود را در سال دوم ماه هشتم پادشاهی داریوش اول آغاز کرد (۵۲۲-۴۸۶ پیش از میلاد). بیشتر مفسرین تصریح می‌کنند این داریوش اول هخامنشی بود که پادشاهی پارس را پس از کمبوجیه دوم (۵۳۰-۵۲۲)، در دست گرفت، پسر کوروش دوم در سال ۵۲۲ پیش از میلاد از دنیا رفت. داریوش یکی از افسران ارشد سپاه ایران بود.
- B. این امر می‌تواند تاریخ را ۵۱۹ یا ۵۲۰ پیش از میلاد قرار دهد (دو ماه پس از حجی). او در حدود دو سال موعظه می‌کرد (۱:۱؛ ۷:۷).
- VI. دوره تاریخی
- VII. واحدهای ادبی (برداشت شده از کتاب *Introduction to the Old Testament* نوشته R. K. Harrison، صفحه ۹۵۰).
- A. زمان‌های مشخص شده از نبوت‌ها، فصل‌های ۱-۸
۱. معرفی و فراخوان به توبه، ۱:۱-۶
 ۲. هشت رویا که ارتباط می‌یابند به بازسازی معبد اورشلیم، ۷:۱-۶:۱۵
 - a. چهار اسب‌سوار، وعده رستگاری آسمانی، ۷:۱-۱۷
 - b. چهار شاخ ویرانگر و چهار آهنگر، ۱۸:۱-۲۱ (۲:۱-۴ عبرانیان)
 - c. عظمت بی‌نهایت اورشلیم، ۲:۱-۱۳ (۲:۵-۱۷ عبرانیان)
 - d. تطهیر یوشع، یک معجزه برای او، ۳:۱-۱۰
 - e. شمعدانی هفت شاخه، ۴:۱-۱۴
 - f. طومار بزرگ پزان، ۵:۱-۴
 - g. زنی از ایفه بیرون می‌رود به بابل، ۵:۵-۱۱
 - h. چهار ارابه که بدور زمین می‌گردند، ۶:۱-۸
 ۳. بخش تاریخی: یوشع بعنوان نماد مسیحا، ۶:۹-۱۵
 ۴. پژوهشی درباره زکریا پیرامون روزه، ۷:۱-۸:۲۳
- B. نبوت‌های بروز شده، ۹-۱۴
۱. داوری دشمنان ملی؛ ورود شاهزاده‌ای صلح‌جو، ۹:۱-۱۷
 ۲. گردهمایی در رمه انتخابی توسط رهبر آسمانی، ۱۰:۱-۱۲

۳. شبانان نیک و احمق، رنج رمه، ۱۱:۱-۱۷
۴. معجزات از جنبه اسکاتولوژی، ۱۲:۱-۱۳:۶
۵. داوری خالص پادشاهی آسمانی، ۱۳:۷-۱۴:۲۱

VIII. حقایق اصلی

- A. علت اصلی نگارش کتاب زکریا، تشویق یهودیان به بازسازی معبد بوده است. این امر از زمان شیشبصر در عزرا ۱:۸ و ۵:۱۶ آغاز گردید، اما تا زمان زروبابل ادامه نیافت. معبد برای سال‌ها مورد غفلت قرار گرفته بود. حجتی تصریح می‌کند که این امر بدلیل بی‌تفاوتی مردم بوده در حالیکه عزرا می‌گوید علت آن مانورهای سیاسی مناطق اطراف بخصوص سامره بوده است.
- B. کتاب جنبه مسیحایی زیادی دارد. بسیاری از پیشگویی‌ها درباره زندگی عیسی از فصل‌های ۹-۱۴ سرچشمه گرفته است:
۱. شاه فروتن بوده و سوار بر کره الاغ است، ۹:۹
 ۲. به سی پاره نقره فروخته شده، بهای یک برده و یک کوزه، ۱۱:۱۳
 ۳. تاکید بر دودمان، از داوود، ۱۲:۴-۹
 ۴. "بر من که نیزه‌ام زدند خواهند نگرست" ۱۲:۱۰
- C. محبت جهانی و پادشاهی خدا در آیات ۲:۱۱؛ ۸:۲۰-۲۳ و ۱۴:۹، ۱۶ دیده می‌شود. اما در فصل‌های ۹-۱۴ شورش جهانی مردمان عنوان گردیده است، ۱۲:۳ و ۱۴:۲ (مزمور ۲).

IX. آشنایی با واژگان و/یا عبارات و اشخاص بطور خلاصه

C. واژگان و/یا عبارات

۱. بازگشت، ۱:۳ (NASB & NIV)
۲. "من برای اورشلیم و صهیون غیرتی عظیم دارم" ۱:۱۴ (NASB & NIV)
۳. "ریسمان اندازه‌گیری بر اورشلیم کشیده خواهد گشت" ۱:۱۶ (NASB & NIV)
۴. "چهار شاخ"، ۱:۱۸-۲۱ (NASB & NIV)
۵. "من خود دیواری از آتش گرداگرد او خواهم بود"، ۲:۵ (NIV)، "من خود دیواری از آتش گرداگرد آن خواهم بود"
۶. "مردمک چشم او"، ۲:۸ (NASB & NIV)
۷. "یهوشع جامه چرکین بر تن"، ۳:۳ (NASB & NIV)
۸. طومار پزان، (NASB & NIV)
۹. ترافیم، ۱۰:۲ (NIV)، "بت‌ها"
۱۰. دو چوبدستی: "لطف و اتحاد"، ۱۱:۷، ۱۴ (NASB & NIV)
۱۱. "من اورشلیم را برای همه اقوام پیرامونش جام سرگیجی آور خواهم ساخت"، ۱۲:۲-۳ (NIV)، "سخره غیر قابل حرکت"
۱۲. "آبهای زنده از اورشلیم جاری خواهد شد" ۱۴:۸ (NASB & NIV)

D. شناسایی اشخاص بطور خلاصه

۱. برکیا، ۱:۱، ۷
۲. فرشته خداوند، ۱:۱۱؛ ۳:۱
۳. شیطان، ۳:۱-۲
۴. شاخه، ۳:۸؛ ۶:۱۲
۵. "دو پسران روغن"، ۴:۱۴
۶. هَدَدَرِمُون، ۱۲:۱۱ (NIV)، "هدد ریمون"

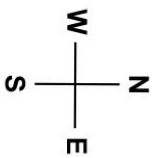
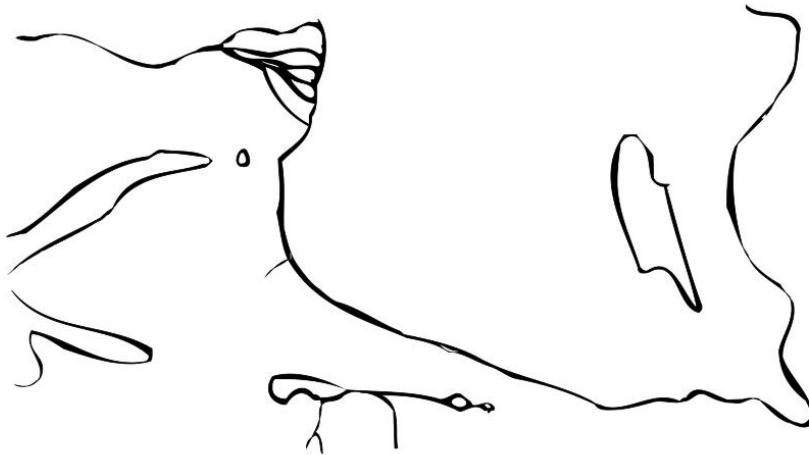
X. موقعیت‌ها بر روی نقشه

۱. صهیون، ۱:۱۴
۲. شینار، ۵:۱۱ (NIV)، بابل
۳. بیت‌ئیل
۴. حمات، ۹:۲
۵. دشت میجدون، ۱۲:۱۱
۶. کوه زیتون، ۱۴:۴

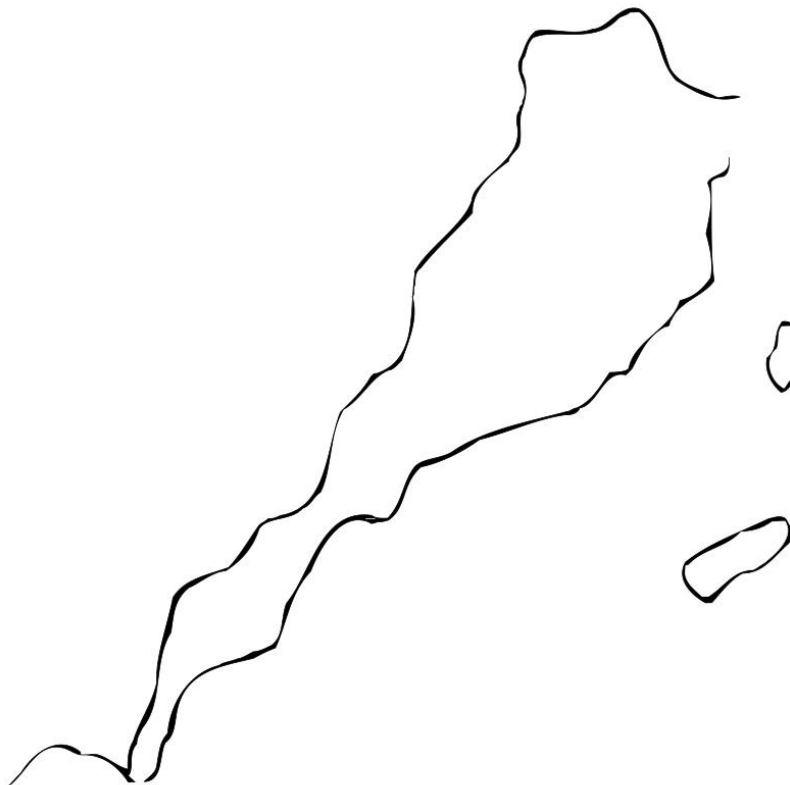
XI. سوالات برای دانشجویان

۱. چگونه زکریا به حجتی مرتبط می‌گردد؟
۲. چگونه روایهای ذکر شده در آیات ۱:۷-۶:۸ با یکدیگر ارتباط پیدا می‌کنند؟
۳. عناوین مسیحا که در کتاب یافت می‌شوند را فهرست‌وار بنویسید.

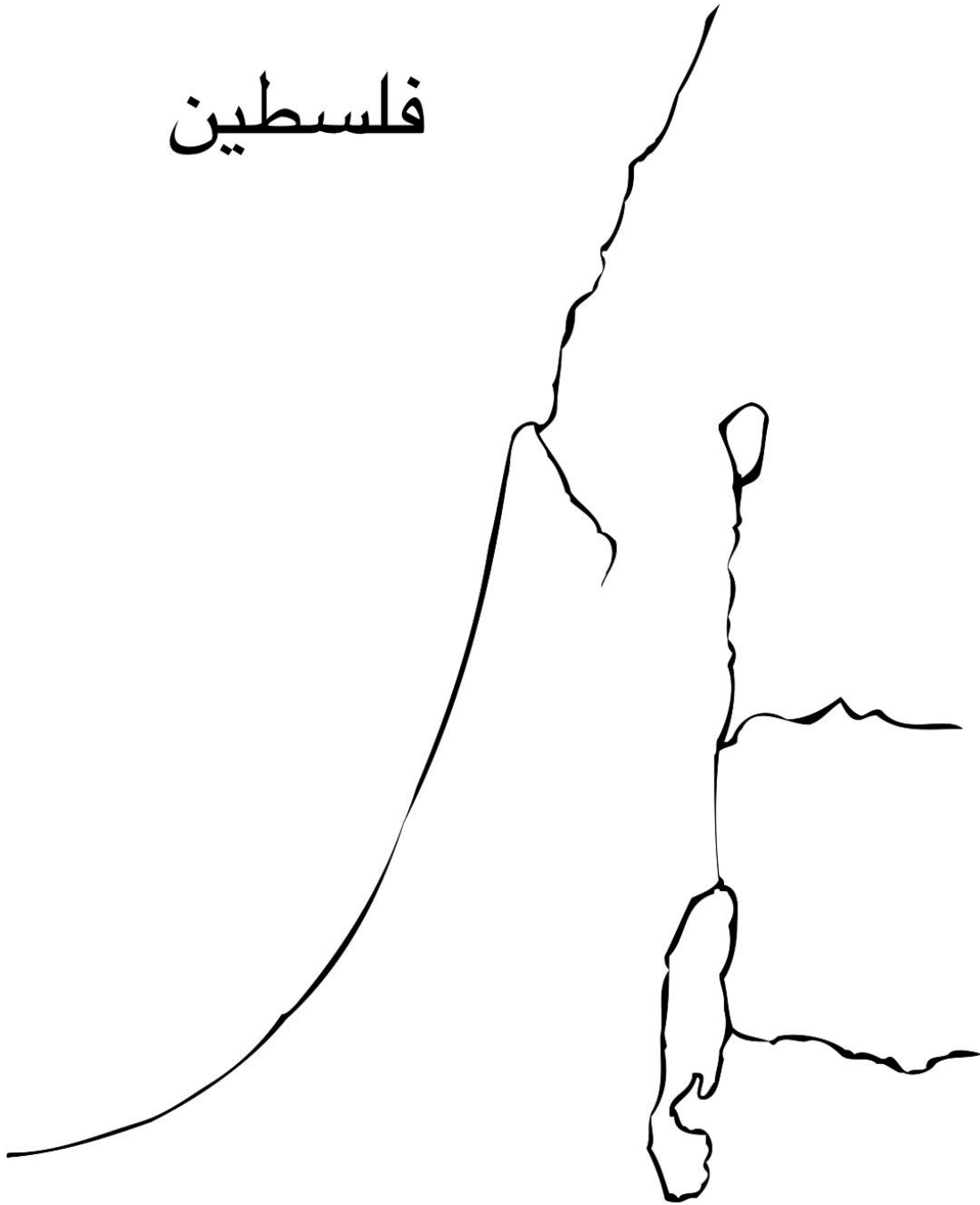
۴. دو درختان زیتون در فصل ۴ چه کسانی هستند؟
۵. چند روز برای روزه در فصل‌های ۷-۸ عنوان گردیده است؟
۶. نبوت‌های ذکر شده در فصل‌های ۹-۱۴ که با مسیح ارتباط می‌یابند را بنویسید.

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES

آشنا با ملاکی

I. عنوان کتاب

- A. عنوان این کتاب برگرفته از نبی است.
B. این نام می‌تواند معنی "پیام‌آور من" را داشته باشد:
۱. می‌تواند یک عنوان باشد، "پیام‌آور من"، ۱:۳
۲. می‌تواند "فرشته من" باشد
۳. می‌تواند یک نام عادی باشد

II. تشریح

- A. این کتاب بخشی از "پیامبران بعدی" محسوب می‌گردد (جامعه ۴۹:۱۰)
B. این کتاب بخشی از "آن دوازده"، گروهی از پیامبران کوچک است (Baba Bathra 14b):
۱. همچون اشعیا، ارمیا و حزقیال، در یک طومار جای می‌گیرند.
۲. نشانگر دوازده قبیله یا اعداد نمادین هستند.
۳. بازتاب‌دهنده دیدگاه سنتی کتابهای تاریخی می‌باشند.
C. ترتیب چیدمان "آن دوازده" یا پیامبران کوچک توسط بسیاری از مفسرین به یک دوره تاریخی ارتباط داده می‌شود. ناحوم، حبقوق و صفینا در یک واحد قرار می‌گیرند.

III. سبک

- A. سبک این کتاب نبوت سنتی عبرانی (بصورت شعر) بوده که تمرکز بر موضوعات گناه، داوری و احیا دارد. این کتاب برای بیان حقیقت از یک زبان انتقادی تلخ استفاده می‌کند. شبیه آن پرسش و پاسخ است. حقیقتی که ارائه می‌شود و سپس مخالفی فرضی سوال یا نظری را مطرح می‌کند که سخنگو اجابت می‌کند.
B. ملاکی را "سقراط عبرانی" می‌خوانند.
C. هم پولس و هم یعقوب از روش مشابهی برای بیان حقیقت استفاده کردند.
D. این ساختار را می‌تواند در آیات: "اما تو می‌گویی..."، ۱:۲، ۶، ۷ (دو بار)، ۱۲، ۱۲:۲، ۱۴، ۱۷ (دو بار)؛ ۷:۳، ۸، ۱۳، ۱۴.
E. این کتاب شعر عبرانی نیست.

IV. تألیف

- A. واژه عبری "ملاکی" که در آیه ۱:۱ بکار رفته بمعنی "فرشته" یا "پیام‌آور" می‌باشد.
۱. اکثرا این نام را می‌پذیرند
۲. نسخه LXX از این نام بصورت لقب استفاده کرده است
۳. اورینگن تصور می‌کرد که این نام اشاره به یک فرشته دارد.
B. تلمود (Mecillah 15a) می‌گوید Mordecai نویسنده آن بوده است.
C. تارگوم یوناتان به زبان آرامی می‌گوید که این نام عنوانی برای عزرا بوده است. این تفسیر توسط جروم، راشی و کالوین ارائه شده است.
D. ژوزفوس در کتاب *Antiquities of the Jews* می‌گوید که آیات ۱۱:۴-۵ تمام افراد مرتبط با دوران پس از تبعید را به جز ملاکی، به نام ذکر کرده است.
E. نام او در تقارن با هر نقل قول از این کتاب، ظاهر نگردیده است.
F. II Edras پیامبران دوران پس از تبعید را همچون حجی، زکریا و ملاکی، فهرست کرده است.
G. از آنجایی که هیچیک از کتب الهیاتی ناشناس نیستند، ملاکی را باید یک نام عادی تلقی نمود. بیاد داشته باشید که حق تألیف این کتاب هیچ تأثیری در اثر وحی ندارد.

V. تاریخ

- A. هدایت زیادی میان زمینه تاریخی نحمیا و ملاکی وجود دارد:
۱. تنش بر سر عشر (ده یک) گرفتن، ملاکی ۸:۳؛ نحمیا ۱۰:۳۲-۳۹
۲. فقرا مظلوم واقع می‌شدند، ملاکی ۳:۵؛ نحمیا ۵:۱-۵
۳. ازدواج‌های درون فرقه‌ای، ملاکی ۲:۱۰، ۱۱؛ نحمیا ۱:۳-۱۳، ۲۳-۲۴ (عزرا ۱:۹-۲)
B. بنظر می‌رسد بهترین گزینه بین سال‌های ۴۵۰-۴۳۰ پیش از میلاد، پس از بازگشت نحمیا به دادگاه اردشیر اول بوده باشد، نحمیا ۱:۶.

VI.

- A. به آنان گفته شد که همچون نزدیکانشان مورد تکریم قرار گیرند:
۱. اعداد ۱۴:۲۰

۲. تشبیه ۶-۴:۲

B. آنان مواجهه‌های متعددی با هم داشتند:

۱. اعداد ۲۰:۱۴-۲۱

۲. داوران ۱۱:۱۶

۳. ۱ سموئیل ۱۴:۴۷-۴۸

C. نبوت‌هایی بر علیه آنان:

۱. اعداد ۲۴:۱۸

۲. اشعیا ۳۴:۵؛ ۶۳:۱

۳. ارمیا ۴۹:۷

۴. مراثی ارمیا ۴:۲۱-۲۲

۵. حزقیال ۲۶:۱۲؛ ۳۵:۱۳؛ ۳۶:۲-۶

۶. عاموس ۱:۱۱-۱۲

VII. واحدهای ادبی

A. رئوس مطالب ملاکی دنباله روشش مجادله و زخم زبان اوست. ملاکی از جانب خدا سخن می‌گفت، مردم اجابت می‌کردند و ملاکی باز از جانب خدا سخن می‌گفت.

B. رئوس مطالب

۱. محبت خدا برای یهودیان در حال بازگشت، ۱:۲-۵

۲. سرزنش کاهنان توسط خداوند، ۱:۶-۲:۹

۳. محکومیت طلاق و ازدواج مختلط درون فرقه‌ای، ۲:۱۰-۱۶

۴. محکومیت توسط خداوند بدلیل رفتار بد آنان (عدالت خداوند کجاست؟)، ۲:۱۷-۳:۶

۵. سرزنش آنان توسط خداوند بخاطر پشتیبانی آنها از معبد، ۳:۷-۱۲

۶. محکومیت توسط خداوند بدلیل رفتار بد آنان (عبادت خدا بیهوده است!)، ۳:۳-۴:۳

۷. هشدار نهایی و وعده، ۴:۴-۶

VIII. حقایق اصلی

A. ملاکی بازگشت یهودیان سرخورده و بی‌عاطفه را مستند می‌کند.

B. این کتاب حاوی ده‌ها سند است. خداوند از قوم بنی‌اسرائیل برای دسترسی به دنیا استفاده خواهد کرد، ۱:۵، ۱۱:۱۴، ۳:۱۲.

C. قوم خدا شخصیت او را انکار می‌کنند:

۱. ۲:۱۷ - خداوند از روی عدالت رفتار نمی‌کند.

۲. ۳:۶ - ذات غیرقابل تغییر خداوند تنها دلیل وجودی قوم بنی‌اسرائیل است.

۳. ۳:۱۴ - خدمت به خدا بی‌فایده است.

D. این کتاب حاوی امیدهای مسیحایی است، ۱:۳؛ ۴:۵

IX. آشنایی با واژگان و/یا عبارات و اشخاص بطور خلاصه

A. واژگان و/یا عبارات

۱. معجزه، ۱:۱ (NASB & NIV)

۲. "اما شما می‌گویید... ۱:۲ (NIV)، "اما شما می‌پرسید"

۳. "شما معرف بیمار و لنگ هستید،" (NIV)، "وقتی حیوانات کور برای قربانی تقدیم می‌کنید"

۴. "آن را به ریشخند می‌گیرید،" ۱:۱۳ (NIV)، "شما آن را تحقیرآمیز می‌بینید"

۵. "فرزندان شما را توبیخ خواهیم کرد،" ۲:۳ (NIV)، "من نسل شما را توبیخ خواهیم کرد"

۶. "دختر خدایی بیگانه را به زنی گرفته است،" ۲:۱۱ (NASB & NIV)

۷. "خداوندگاری که طالب او بید به ناگاه به معبد خویش در خواهد آمد،" ۳:۱ (NASB & NIV)

۸. "کتاب یادبود،" ۳:۱۶ (NIV)، "طومار یادبود"

۹. "آفتاب عدالت طلوع خواهد کرد و بر باله‌ایش شفا خواهد بود،" ۴:۲ (NASB & NIV)

B. اشخاص

۱. عیسو، ۱:۲-۳

۲. یعقوب، ۱:۲

۳. لاوی، ۲:۴

۴. جادوگران، ۵:۳

۵. غریبان، ۵:۳

۶. ایلیای نبی، ۵:۴

X. موقعیت‌ها بر روی نقشه

۱. ایدوم، ۴:۱

۲. یهودا، ۱۱:۲

۳. اسرائیل، ۱۱:۲

۴. حوریب، ۴:۴

XI. سوالات برای دانشجویان

۱. ساختار ملاکی چگونه شکل گرفت؟

۲. چرا عیسو در آیه ۱:۲ ذکر گردیده است؟

۳. چگونه کاهن و مردم بی‌احترامی خود را به یهوه نشان می‌دادند؟

۴. نفرین ذکر شده در آیات ۲:۲ و ۳:۹ از کجای کتاب مقدس نشأت می‌گیرند؟ این نفرین شامل چه است؟

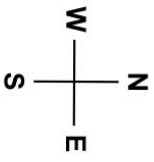
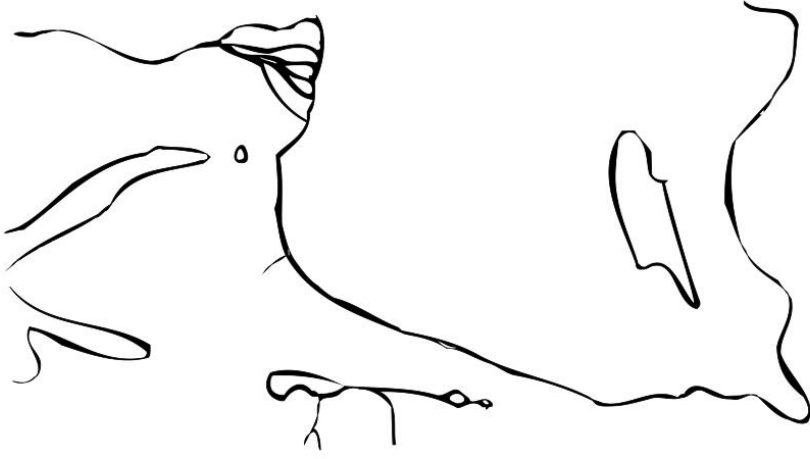
۵. چرا خداوند از طلاق انزجار دارد؟

۶. چگونه مسیحا ناگهان به معبد آمد؟

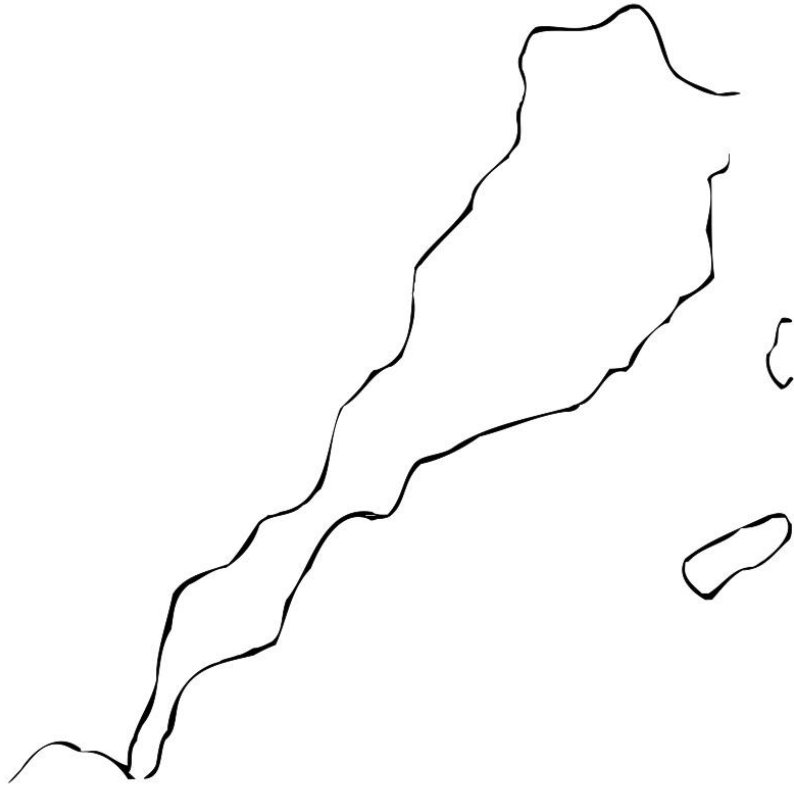
۷. چرا آیه ۳:۶ حائز اهمیت است؟

۸. آیا خداوند وعده کامیابی و موفقیت در قبال ده/یک داده است؟

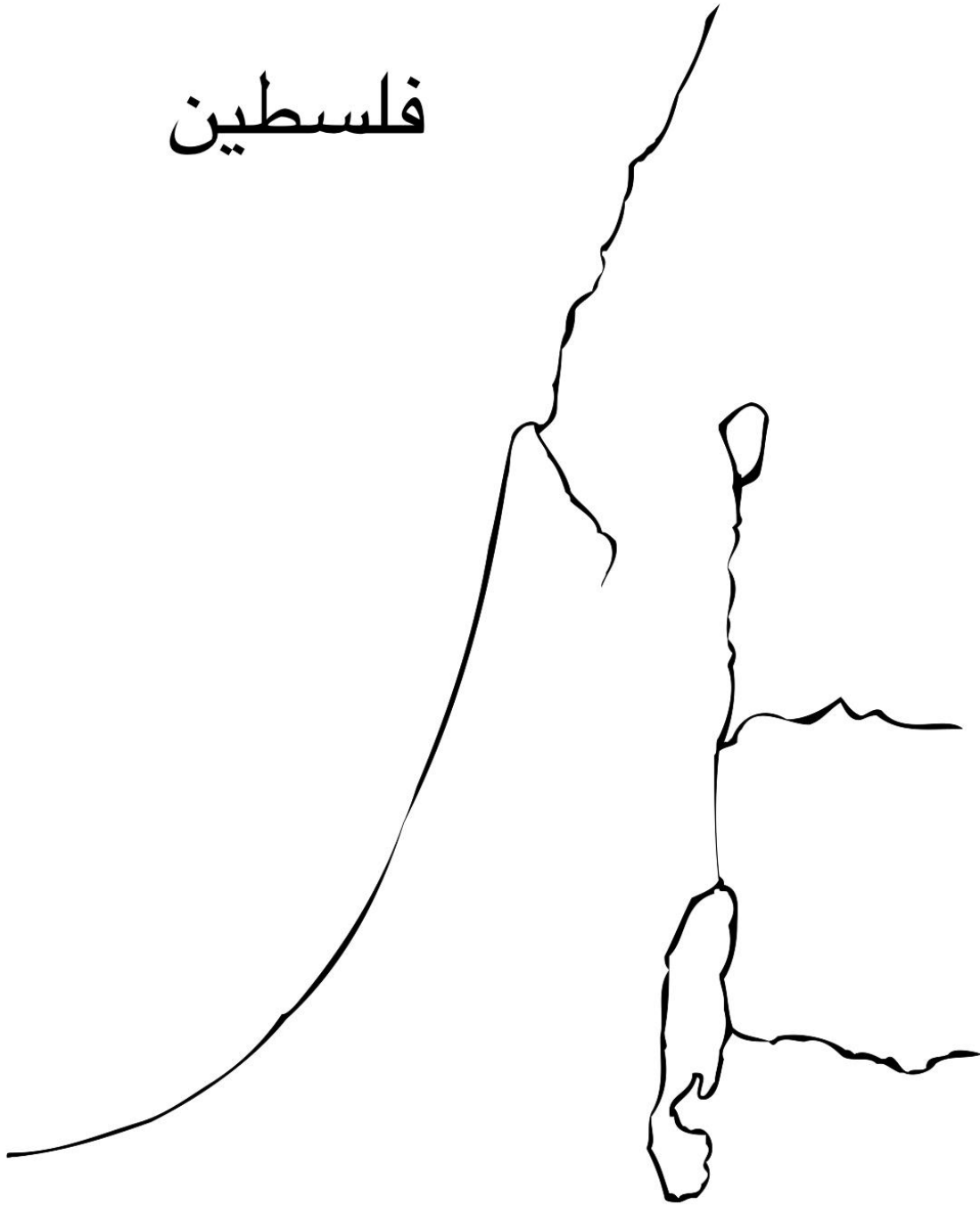
۹. آیا ایلیا پیش از مسیح آمد؟

شرق نزدیک
باستان

فلسطين

0 10 20 30 40
SCALE IN MILES